DOC 53 **1009/010**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 juillet 2012

PROPOSITION DE LOI

**instaurant
un statut de protection global
des personnes majeures incapables**

PROPOSITION DE LOI

instaurant un régime global d'administration provisoire des biens et des personnes

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE
PAR
MM. **Christian BROTCORNE**
ET **Stefaan VAN HECKE**

Documents précédents:

Doc 53 **1009/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Terwingen et consorts.
002: Amendements.
003: Avis du Conseil d'État.
004 à 009: Amendments.

Voir aussi:
011: Texte adopté par la commission (art. 77 de la Constitution).
012: Texte adopté par la commission (art. 78 de la Constitution).

Doc 53 **0055/ S.E. 2010:**
001: Proposition de loi de Mme Gerkens et consorts.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 juli 2012

WETSVOORSTEL

**tot invoering
van een globaal beschermingsstatuut
voor meerderjarige wilsonbekwame personen**

WETSVOORSTEL

tot instelling van een algemene regeling van voorlopig bewind over goederen en personen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE HEREN **Christian BROTCORNE**
EN **Stefaan VAN HECKE**

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1009/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Terwingen c.s.
002: Amendementen.
003: Advies van de Raad van State.
004 tot 009: Amendmenten.

Zie ook:
011: Tekst aangenomen door de commissie (art. 77 van de Grondwet).
012: Tekst aangenomen door de commissie (art. 78 van de Grondwet).

Doc 53 **0055/ B.Z. 2010:**
001: Wetsvoorstel van mevrouw Gerkens c.s.

Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag
Président/Voorzitter: Sarah Smeyers

A. — Titulaires / Vaste leden:		**B. — Suppléants / Plaatsvervangers:**
N-VA	Sophie De Wit, Koenraad Degroote, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh	Siegfried Bracke, Daphné Dumery, Theo Francken, Miranda Van Eetvelde, Ben Weyts
PS	Valérie Déom, Rachid Madrane, André Perpète, Özlem Özen	Anthony Dufrane, Thierry Giet, Karine Lalieux, Yvan Mayeur, N
MR	Philippe Goffin, Marie-Christine Marghem	Corinne De Permentier, Denis Ducarme, Charles Michel
CD&V	Sonja Becq, Raf Terwingen	Stefaan De Clerck, Gerald Kindermans, Liesbeth Van der Auwera
sp.a	Renaat Landuyt	Maya Detiège, Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen	Stefaan Van Hecke	Juliette Boulet, Fouad Lahssaini
Open Vld	Carina Van Cauter	Patrick Dewael, Sabien Lahaye-Battheu
VB	Bert Schoofs	Gerolf Annemans, Peter Logghe
cdH	Christian Brotcorne	Joseph George, Benoît Lutgen

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

MLD	Laurent Louis

N-VA	*:*	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
PS	*:*	*Parti Socialiste*
MR	*:*	*Mouvement Réformateur*
CD&V	*:*	*Christen-Democratisch en Vlaams*
sp.a	*:*	*socialistische partij anders*
Ecolo-Groen	*:*	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
Open Vld	*:*	*Open Vlaamse liberalen en democraten*
VB	*:*	*Vlaams Belang*
cdH	*:*	*centre démocrate Humaniste*
FDF	*:*	*Fédéralistes Démocrates Francophones*
LDD	*:*	*Lijst Dedecker*
MLD	*:*	*Mouvement pour la Liberté et la Démocratie*

Abréviations dans la numérotation des publications:		*Afkortingen bij de nummering van de publicaties:*	
DOC 53 0000/000:	*Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*	*DOC 53 0000/000:*	*Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA:	*Questions et Réponses écrites*	*QRVA:*	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV:	*Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)*	*CRIV:*	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)*
CRABV:	*Compte Rendu Analytique (couverture bleue)*	*CRABV:*	*Beknopt Verslag (blauwe kaft)*
CRIV:	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)*	*CRIV:*	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)*
PLEN:	*Séance plénière*	*PLEN:*	*Plenum*
COM:	*Réunion de commission*	*COM:*	*Commissievergadering*
MOT:	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*	*MOT:*	*Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Page

I. Procédure 4
II. Exposés introductifs 5
A. Exposé introductif de M. Raf Terwingen, auteur principal de la proposition de loi DOC 53 1009/001 5
B. Exposé introductif de Mme Muriel Gerkens, auteur principale de la proposition de loi DOC 53 0055/001 6
III. Discussion de l'avis du Conseil d'État 6
IV. Discussion générale 15
A. Introduction 15
B. La proposition de loi DOC 0053 1009/001 et les amendements n°s 149 à 335 17
B.1. Précisions quant à l'intervention dans les actes juridiques (extrêmement) personnels 17
B.2. Clarification du champ d'application du nouveau régime de protection 26
B.3. La protection extrajudiciaire 29
B.4. La protection judiciaire (capacité juridique) 41
B.5. L'administration 63
B.6. Dispositions diverses 96
C. Échange de vues 98
V. Discussion des articles et votes 103
VI. Deuxième lecture (art. 94 du Règlement) 215
VII. Annexes: 233
— Auditions 234
— Texte adopté en première lecture par la commission de la Justice 305

INHOUD

Blz.

I. Procedure 4
II. Inleidende uiteenzettingen 5
A. Inleidende uiteenzetting door de heer Raf Terwingen, hoofdindiener van het wetsvoorstel DOC 53 1009/001 5
B. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Muriel Gerkens, hoofdindienster van het wetsvoorstel DOC 53 0055/001 6
III. Bespreking van het advies van de Raad van State 6
IV. Algemene bespreking 15
A. Inleiding 15
B. Het wetsvoorstel DOC 53 1009/001 en de amendementen 149 tot 335 17
B.1. Verduidelijking van het optreden bij (hoogstpersoonlijke handelingen) 17
B.2. Verduidelijking van het toepassingsgebied van de nieuwe beschermingsregel 26
B.3. De buitengerechtelijke bescherming 29
B.4. De rechterlijke bescherming 41
B.5. Het bewind 63
B.6. Diverse bepalingen 96
C. Gedachtewisseling 98
V. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen 103
VI. Tweede lezing (art. 94 van het Reglement) 215
VII. Bijlagen: 233
— Hoorzittingen 234
— Tekst aangenomen in eerste lezing door de commissie voor de Justitie 305

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi jointes au cours de ses réunions des 2 et 16 février, 2 et 23 mars, 27 avril, 8 juin, 22 et 30 novembre 2011, 15, 22 et 30 mai, 6, 13 et 27 juin, 4 et 12 juillet 2012.

I. — **PROCÉDURE**

La commission a décidé que la proposition de loi instaurant un statut de protection global des personnes majeures incapables DOC 53 1009/001) servira de base à la discussion.

La commission a également décidé d'organiser des auditions. Le rapport de ces auditions est joint en annexe.

L'avis du Conseil d'État sur cette proposition de loi ainsi que sur les amendements n°s 1 à 138 (DOC 53 1009/002) a été sollicité le 11 août 2011.

Le Conseil d'État a rendu son avis le 12 octobre 2011 (DOC 53 1009/003).

Selon son article 1er, la proposition de loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

La commission a décidé de donner suite à la remarque du Conseil d'État en ce qui concerne l'article 1er dans la mesure où la modification proposée de l'article 7 du Code électoral (article 116 de la proposition) doit obéir à la procédure bicamérale visée à l'article 77 de la Constitution.

L'article 72.2, alinéa 2, du Règlement de la Chambre applicable en l'occurence est libellé comme suit:

"Au cas où, dans un projet ou une proposition de loi qui relève, en vertu de son article 1er, d'une des trois procédures législatives visées à l'article 74, à l'article 77 ou à l'article 78 de la Constitution, des dispositions sont proposées qui relèvent d'une autre de ces trois procédures, ces dispositions sont disjointes de ce projet ou de cette proposition de loi."

La proposition de loi est dès lors scindée en deux propositions de loi distinctes, la première contenant l'article 116, disposition réglant une matière visée à l'article 77 de la Constitution, la seconde contenant les

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze samengevoegde wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 2 en 16 februari, 2 en 23 maart, 27 april, 8 juni, 22 en 30 november 2011, 15, 22 en 30 mei, 6, 13 en 27 juni, 4 en 12 juli 2012.

I. — **PROCEDURE**

De commissie voor de Justitie heeft beslist dat het wetsvoorstel tot invoering van een globaal beschermingsstatuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen (DOC 53 1009/001) als basis van bespreking zal dienen.

De commissie heeft eveneens beslist om hoorzittingen te organiseren. Het verslag van deze hoorzittingen gaat als bijlage.

Op 11 augustus 2011 werd de Raad van State verzocht om advies te geven over dit wetsvoorstel en de hierop ingediende amendementen nrs. 1 tot 138 (DOC 53 1009/002).

De Raad van State heeft zijn advies op 12 oktober 2011 uitgebracht (DOC 53 1009/003).

Zoals aangegeven in artikel 1, regelt het betrokken wetsvoorstel een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

De commissie heeft beslist gevolg te geven aan de opmerking van de Raad van State over artikel 1 in de mate dat de voorgestelde wijziging van artikel 7 van het Kieswetboek (artikel 116 van het voorstel) behandeld dient te worden overeenkomstig de bicamerale procedure bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Het in voorkomend geval van toepassing zijnde artikel 72.2, tweede lid, van het Reglement luidt als volgt:

"Ingeval een wetsontwerp of -voorstel, dat luidens zijn eerste artikel ressorteert onder een van de drie wetgevende procedures als bedoeld in artikel 74, artikel 77 of artikel 78 van de Grondwet, bepalingen bevat die onder een andere van die drie procedures ressorteren, worden die bepalingen uit dat wetsontwerp of datvoorstel gelicht." (DOC 53 1009/003, p. 13)

Het wetsvoorstel wordt derhalve opgesplitst in twee afzonderlijke wetsvoorstellen: het eerste met artikel 116 bepaling tot regeling van een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet en het tweede

dispositions réglant une matière visée à l'article 78 de la Constitution, étant entendu:

1. que le rapporteur fera un rapport unique sur l'ensemble de ces dispositions;

2. qu'il y aura un seul vote sur l'ensemble de la proposition de loi en commission, vote qui devra néanmoins être considéré comme un vote sur les deux propositions de loi;

3. qu'il sera établi deux textes adoptés en commission, qui seront transmis à la séance plénière sous la forme de deux propositions de loi distinctes.

L'article 1er de ces deux propositions de loi, qui devront porter un intitulé distinct, devra être scindé.

II. — **EXPOSÉS INTRODUCTIFS**

A. *Exposé introductif de M. Raf Terwingen (auteur principal) sur la proposition de loi instaurant un statut de protection global des majeures incapables (DOC 53 1009/001)*

M. Raf Terwingen (CD&V) rappelle que la présente proposition est issue de la proposition de M. Luc Goutry déposée au cours de la législature précédente (DOC 52 1356/001). Des auditions et discussions avaient alors été organisées, qui avaient mené à la rédaction d'un amendement de grande ampleur. L'ensemble des remarques qui ont été jusqu'à présent formulées ont été prises en compte dans la proposition actuelle.

Dans le cadre de la présente matière, deux problèmes se posent à titre principal. Tout d'abord, les différents statuts ne sont pas équivalents sur le plan procédural. Il existe différents juges qui sont compétents en fonction des cas. De plus, il n'est pas toujours adapté de devoir opter pour l'un ou l'autre statut, chacun ayant ses pour et ses contre.

Cette proposition traite de la personne à protéger en prenant en compte ses caractéristiques propres, afin de lui permettre de s'insérer au mieux dans la société. C'est pour cela que le juge de paix devient un élément central.

L'auteur principal renvoie pour le surplus aux développements de la proposition.

met de bepalingen tot regeling van een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet, met dien verstande dat:

1. de rapporteur één enkel verslag zal uitbrengen over het geheel van de bepalingen;

2. er in commissie één enkele stemming zal zijn over het gehele wetsvoorstel, een stemming die niettemin zal moeten worden beschouwd als een stemming over de beide wetsvoorstellen;

3. er twee in commissie aangenomen teksten zullen worden opgesteld, die aan de plenaire vergadering in de vorm van twee afzonderlijke wetsvoorstellen zullen worden toegezonden.

Er komen twee artikelen 1 voor die beide wetsvoorstellen, die elk een apart opschrift zullen meekrijgen.

II. — **INLEIDENDE UITEENZETTINGEN**

A. *Inleidende uiteenzetting door de heer Raf Terwingen (hoofdindiener), over het wetsvoorstel tot invoering van een globaal beschermingsstatuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen (DOC 53 1009/001)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) wijst erop dat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel voortvloeit uit het wetsvoorstel dat de heer Goutry in de vorige zittingsperiode heeft ingediend (DOC 52 1356/001). De destijds gehouden hoorzittingen en besprekingen hebben uiteindelijk geleid tot het indienen van een omvangrijk amendement. Alle tot dusver gemaakte opmerkingen werden bij het opstellen van dit wetsvoorstel in aanmerking genomen.

Met betrekking tot deze aangelegenheid rijzen voornamelijk twee problemen. Eerst en vooral zijn de diverse statuten niet gelijkwaardig op procedureel gebied. Naar gelang van het geval ressorteert de zaak onder de bevoegdheid van de ene of de andere rechter. Bovendien is het niet altijd aangewezen voor een welbepaald statuut te moeten kiezen, omdat ze elk hun voor- en nadelen hebben.

Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel heeft betrekking op de te beschermen persoon, rekening houdend met zijn eigenheid, teneinde hem in staat te stellen zich optimaal in de samenleving te integreren. Daarom wordt de vrederechter een centrale rol toebedeeld.

Voor het overige verwijst de hoofdindiener naar de toelichting bij het wetsvoorstel.

B. *Exposé introductif de Mme Muriel Gerkens (auteur principale) sur la proposition de loi instaurant un régime global d'administration provisoire des biens et des personnes (DOC 53 0055/001)*

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) souligne que les auteurs de cette proposition ont également cosigné la proposition de loi DOC 53 1009/001, qui servira de base aux discussions. Elle espère toutefois que sa proposition puisse inspirer le débat, notamment dans le cadre des auditions qui auront lieu.

Il est absolument nécessaire de supprimer les différents statuts qui existent actuellement, qui sont trop compliqués et inadéquats. Par contre, il est essentiel de protéger les personnes qui sont plus fragiles. Il faut permettre d'évaluer avec l'entourage d'une personne à aider la manière la plus adéquate pour soutenir cette dernière. Le mandat de protection ainsi défini pourra être renouvelé, mais devra également être régulièrement réévalué.

III. — **DISCUSSION DE L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**

M. Raf Terwingen (CD&V) constate que le Conseil d'État a formulé, dans son avis relatif à la proposition de loi instaurant un statut de protection global des personnes majeures incapables (DOC 53 1009/003), un certain nombre d'observations fondamentales, énumérées ci-après.

1° L'intervention dans le cas d'actes juridiques extrêmement personnels

A. Les rôles respectifs de la personne de confiance et de l'administrateur doivent être précisés

Le Conseil d'État ne saisit pas clairement la distinction entre l'assistance (en néerlandais: "*ondersteunen*") apportée par la personne de confiance et l'assistance (en néerlandais: "*bijstand*") apportée par l'administrateur de la personne. Le Conseil a par ailleurs du mal à comprendre la distinction entre "l'expression de l'avis de la personne protégée" par la personne de confiance et la "représentation" par l'administrateur de la personne (voir l'avis, p. 3-4).

Le Conseil d'État souligne également la confusion suscitée par la définition de la mission de la personne de confiance (article 52). La personne protégée a le droit de se faire "assister" par une personne de confiance

B. *Inleidende uiteenzetting door mevrouw Muriel Gerkens (hoofdindienster) over het wetsvoorstel tot instelling van een algemene regeling van voorlopig bewind over goederen en personen* (DOC 53 0055/001)

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) beklemtoont dat de indieners ervan eveneens het wetsvoorstel DOC 53 1009/001 hebben medeondertekend, de tekst die aan de bespreking ten grondslag zal liggen. Zij hoopt evenwel dat het wetsvoorstel DOC 53 0055/001 het debat zal inspireren, meer bepaald in het kader van de geplande hoorzittingen.

Er moet onmiskenbaar komaf worden gemaakt met de thans bestaande uiteenlopende statuten, die te ingewikkeld en onaangepast zijn. Het is evenwel van essentieel belang dat de meest kwetsbare personen worden beschermd. Men moet voorzien in de mogelijkheid om met de naaste omgeving van een te beschermen persoon na te gaan hoe die het best kan worden gesteund. Hoewel het daartoe verleende beschermingsmandaat kan worden hernieuwd, zal het eveneens geregeld opnieuw moeten worden bekeken.

III. — **BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

De heer Raf Terwingen (CD&V) stelt vast dat de Raad van State in zijn advies op het wetsvoorstel tot invoering van een globaal beschermingsstatuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen een aantal fundamentele opmerkingen formuleerde (DOC 53 1009/003). Deze opmerkingen worden hierna opgesomd.

1° Het optreden bij hoogstpersoonlijke rechtshandelingen

A. De respectieve taken van de vertrouwenspersoon en van de bewindvoerder moeten verduidelijkt worden

De Raad van State heeft het moeilijk met het onderscheid tussen "ondersteunen" dat gebeurt door de vertrouwenspersoon en de "bijstand" die verleend wordt door de bewindvoerder over de persoon. De Raad heeft het ook moeilijk met het onderscheid tussen het "vertolken van de mening van de beschermde persoon" door de vertrouwenspersoon en de "vertegenwoordiging" door de bewindvoerder over de persoon (zie advies, p. 3-4).

De Raad van State wijst ook op de verwarring die rijst bij de omschrijving van de opdracht van de vertrouwenspersoon (artikel 52). De beschermde persoon heeft het recht zich te laten "bijstaan" door een vertrouwens-

et cette dernière “est réputée exprimer l’avis de la personne protégée dans les cas prévus par la loi”.

Il faut cependant noter que cette question se pose aussi dans la législation actuelle. En vertu de l’article 488*bis*, B, § 4, du Code civil, aussi longtemps que dure l’administration provisoire, la personne à protéger a le droit de se faire assister par une personne de confiance qu’elle a désignée ou qui, à défaut et au besoin, a été désignée par le juge de paix. Conformément à l’article 488*bis*, F, § 2, alinéa 2, du Code civil, le juge de paix peut déterminer les actes ou catégories d’actes que la personne protégée ne peut accomplir sans l’assistance de l’administrateur provisoire.

Le Conseil d’État résume la situation en indiquant que la confusion règne en ce qui concerne la fonction d’assistance exercée par la personne de confiance et les missions de l’administrateur. Le Conseil souligne par ailleurs que les modifications terminologiques apportées dans les amendements n°s 90 et 91 constituent des améliorations, qui ne répondent cependant pas à toutes les interrogations.

Le législateur doit par conséquent:

1° préciser la distinction, au niveau du rôle, entre la personne de confiance et l’administrateur en ce qui concerne l’ “assistance”;

2° appliquer aussi clairement, de manière conséquente, cette distinction à la terminologie utilisée.

B. La cohérence entre certains actes juridiques extrêmement personnels figurant dans le Code civil et la liste des actes juridiques extrêmement personnels

L’article 44 (nouvel article 497-3) de la proposition de loi contient une liste d’actes juridiques extrêmement personnels. Ces actes juridiques ne peuvent faire l’objet d’une assistance ou d’une représentation par un administrateur.

Le Conseil d’État se demande si les actes juridiques extrêmement personnels suivants ne devraient pas être mentionnés dans cette liste (Avis, p. 8-9):

1° la fixation de la résidence conjugale;

2° le consentement à disposer du logement familial;

3° la reconnaissance;

persoon en de vertrouwenspersoon “wordt geacht de mening van de beschermde persoon te vertolken in de door de wet bepaalde gevallen”.

Merk evenwel op dat in de huidige wetgeving dezelfde vraag relevant is. Luidens artikel 488*bis*, B, § 4, van het Burgerlijk Wetboek heeft de te beschermen persoon het recht zich, voor de duur van het voorlopig bewind, te laten bijstaan door een door hemzelf of, als hij er zelf geen aanwijst en indien nodig, door de vrederechter aangewezen vertrouwenspersoon. Overeenkomstig artikel 488*bis*, F, § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek kan de vrederechter de handelingen of categorieën van handelingen aanwijzen die de beschermde persoon maar kan stellen met bijstand van zijn voorlopige bewindvoerder.

De Raad van State vat het samen door te stellen dat er onduidelijkheid en verwarring bestaat over de bijstandsfunctie van de vertrouwenspersoon en de opdrachten van de bewindvoerder. Voorts wijst de Raad erop dat de terminologische wijzigingen in de amendementen nrs. 90 en 91 in de goede richting gaan, maar niet aan alle vragen die zijn opgeworpen tegemoet komen.

Bijgevolg moet de wetgever zich uitspreken over:

1° het onderscheid in de rol tussen de vertrouwenspersoon en de bewindvoerder wat de “bijstand” betreft;

2° dit onderscheid ook duidelijk in de gehanteerde terminologie consequent doortrekken.

B. De samenhang tussen bepaalde hoogstpersoonlijke rechtshandelingen vervat in het Burgerlijk Wetboek en de lijst met hoogstpersoonlijke rechtshandelingen

In artikel 44 (nieuw artikel 497-3) van het wetsvoorstel is een lijst met hoogstpersoonlijke rechtshandelingen opgenomen. Voor deze rechtshandelingen is geen bijstand of vertegenwoordiging door een bewindvoerder mogelijk.

De Raad van State vraagt zich of de volgende hoogstpersoonlijke rechtshandelingen niet vermeld moeten worden in deze lijst (Advies, p. 8-9):

1° het vaststellen van de echtelijke verblijfplaats;

2° de toestemming om over de gezinswoning te beschikken;

3° de erkenning;

4° l'opposition à une action en recherche de maternité ou de paternité;

5° les actions relatives à la filiation;

6° l'action en annulation de mariage;

7° éventuellement d'autres actes juridiques dont: "les droits politiques".

Le Conseil d'État se demande ensuite si tous les actes mentionnés à l'article 497-3 du Code civil ne devraient pas être mentionnés dans la liste de l'article 492-2, alinéa 3 du Code civil (avis, p. 7, n° 5). Il convient cependant de faire remarquer, à ce propos, que les auteurs ont choisi expressément de maintenir ces actes étant en principe hors du système de protection et de considérer la personne protégée comme capable de poser ces actes. La personne auprès de laquelle ces actes doivent être posés (professionnel, officier de l'État civil) conserve une liberté d'appréciation au cas où il s'avère manifestement que l'intéressé n'est pas capable d'exprimer sa volonté.

Il ne faut pas non plus perdre de vue le lien entre la décision du juge sur la liste inscrite à l'article 492-2 du Code civil et les compétences de l'administrateur.

Le législateur est bien sûr libre de le juge de paix statuer sur tous ces actes très personnels qui ne peuvent être posés au moyen d'une assistance (juridique) ou d'une représentation. Il en résulte que la personne protégée devient juridiquement incapable ("civilement morte") pour ces actes ou qu'il faut prévoir une exception en étendant le système d'autorisation et en permettant à la personne protégée de demander une autorisation au juge de paix pour poser ces actes extrêmement personnels.

C. Les différences au niveau des solutions retenues entre les divers actes juridiques (très) personnels

Le Conseil d'État fait observer que les solutions retenues lorsqu'un acte (extrêmement personnel) doit être accompli par une personne protégée et qu'il ne peut faire l'objet d'une mesure d'assistance ou d'une représentation par un administrateur sont diverses.

Les solutions retenues sont les suivantes (voir avis, p. 9):

1° la personne protégée ne peut pas accomplir l'acte, (fixation de la résidence conjugale, consentement à

4° het verzet tegen de rechtsvordering tot onderzoek naar moederschap of vaderschap;

5° gedingen betreffende de afstamming;

6° de vordering tot nietigverklaring van het huwelijk;

7° eventueel nog andere rechtsvorderingen waaronder: "politieke rechten".

De Raad van State vraagt zich voorts af of niet alle handelingen genoemd in artikel 497-3 BW opgenomen moeten worden in de lijst van het voorgestelde artikel 492-2, derde lid BW (advies, p. 7, nr. 5). Merk dienaangaande evenwel op dat de indieners uitdrukkelijk geopteerd hebben om die handelingen buiten het beschermingssysteem te houden en de beschermde persoon als principieel bekwaam daartoe te achten. De persoon t.a.v. wie deze handelingen gesteld moeten worden (beroepsbeoefenaar, ambtenaar burgerlijke stand) behoudt een beoordelingsvrijheid voor het geval kennelijk blijkt dat de betrokkene niet wilsbekwaam is.

Ook het verband tussen de uitspraak over de lijst opgenomen in artikel 492-2 BW en de bevoegdheden van de bewindvoerder mag niet uit het oog worden verloren.

Het staat de wetgever uiteraard vrij om de vrederechter uitspraak te laten doen over al deze zeer persoonlijke handelingen die niet door middel van (juridische) bijstand of vertegenwoordiging gesteld kunnen worden. Gevolg daarvan is dat de beschermde persoon voor die handelingen rechtsonbekwaam (burgerlijk dood) wordt of dat er in een uitzondering moet voorzien worden door het machtigingssysteem uit te breiden en de beschermde persoon toe te laten om voor het stellen van deze hoogstpersoonlijke handelingen een toelating aan de vrederechter te vragen.

C. De verschillen die bestaan in gekozen oplossing tussen de onderscheiden (zeer) persoonlijke rechtshandelingen

De Raad van State merkt op dat de oplossingen waarvoor gekozen wordt ingeval een (hoogstpersoonlijke) handeling door een beschermde persoon moet worden verricht en bij die handeling geen bijstand of vertegenwoordiging door een bewindvoerder mogelijk is, uiteenlopen.

De gekozen oplossingen zijn de volgende (zie advies, p. 9):

1° de beschermde persoon mag de handeling niet stellen (vaststellen echtelijke verblijfplaats, toestemming

disposer du logement familial, exercice de l'autorité parentale);

2° la personne protégée ne peut pas accomplir l'acte mais son avis ou celui de sa personne de confiance est recueilli (consentement à l'adoption, consentement à la reconnaissance, opposition à une action en recherche de maternité ou de paternité);

3° la personne protégée peut accomplir l'acte juridique moyennant autorisation (mariage, divorce, actions relatives à la filiation, donation entre vifs, testament);

4° la personne protégée peut accomplir l'acte juridique si le juge constate qu'elle a le discernement (reconnaissance d'un enfant).

Enfin, le Conseil d'État fait encore observer que pour certains actes juridiques, absolument aucune solution n'a été prévue (p.ex. pour l'action en annulation de mariage), ou a été retenue une solution, qui ne tient pas compte de l'évolution des pathologies (p.ex. pour les droits politiques).

Dans cette optique, le Conseil d'État se demande pourquoi il existe une différence entre les dispositions relatives au mariage (art. 145-1 du Code civil)/au divorce (art. 232 du Code civil) et celle relative à la reconnaissance d'un enfant (art. 328 du Code civil).

On notera toutefois que la législation actuelle ne prévoit pas non plus de solution cohérente. Les différences existantes se sont développées au fil de l'histoire (p.ex. en 1804, un incapable pouvait déjà reconnaître un enfant en vertu de l'article 328 du Code civil) et dépendent également de la nature de l'acte juridique et des effets juridiques qui y sont liés. Dans cette optique, il est difficile d'assimiler la décision de se marier ou de divorcer, qui engendre des effets juridiques immédiats et considérables à la décision de refuser l'octroi du consentement à la reconnaissance ou la décision de faire opposition à une action — déjà introduite — en établissement d'un lien de filiation, qui ouvrent le droit d'apprécier l'intérêt de l'enfant et la parenté biologique.

Par le passé, le législateur a assimilé le mineur prolongé et l'incapable à un mineur n'ayant pas atteint l'âge de 15 (12) ans (article 487*bis*, alinéa 4, du Code civil et article 509 du Code civil). Ce raisonnement figure aussi explicitement dans le droit de la filiation (voir, par exemple, l'article 329*bis*, § 2, alinéa 1er, du Code civil) et le droit de l'adoption (voir, par exemple, l'article 348-1, alinéa 2, du Code civil). La proposition de loi à l'examen rompt avec cette base de départ. Les auteurs ont explicitement choisi d'opérer une distinction entre les

om over de gezinswoning te beschikken, uitoefening van het ouderlijk gezag);

2° de beschermde persoon mag de handeling niet stellen, maar diens mening of die van zijn vertrouwenspersoon wordt gevraagd (toestemming in adoptie, toestemming in erkenning, verzet tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap);

3° de beschermde persoon kan de rechtshandeling stellen na machtiging (huwelijk, echtscheiding, vorderingen betreffende de afstamming, schenking onder levenden, testament);

4° de beschermde persoon kan de rechtshandeling stellen ingeval de rechter vaststelt dat hij over een onderscheidingsvermogen beschikt (erkenning van een kind).

De Raad merkt ten slotte ook nog op dat voor sommige rechtshandelingen er helemaal in geen oplossing werd voorzien (bv. nietigverklaring van het huwelijk) of een oplossing die geen rekening houdt met wisselende ziektebeelden (bv. politieke rechten).

In die optiek vraagt de Raad van State zich af waarom er tussen de regeling van het huwelijk (art. 145-1 BW)/echtscheiding (art. 232 BW) en de regeling van de erkenning van een kind (art. 328 BW) een onderscheid bestaat.

Merk evenwel op dat de actuele wetgeving evenmin voorziet in een samenhangende oplossing. De bestaande onderscheiden zijn historisch gegroeid (bv. in 1804 kon een onbekwame reeds een kind erkennen ex art. 328 BW) en hangen ook samen met de aard van de rechtshandeling en de rechtsgevolgen die eraan zijn verbonden. In die optiek is de beslissing te huwen of uit de echt te scheiden die onmiddellijk en gewichtige rechtsgevolgen genereert bezwaarlijk gelijk te stellen met de beslissing om te weigeren de toestemming tot erkenning te verlenen of verzet tegen een reeds ingestelde vordering tot vaststelling van een afstammingsband aan te tekenen die een toets aan het belang van het kind en het biologische ouderschap openen.

In het verleden heeft de wetgever de verlengd minderjarige en de onbekwaamverklaarde gelijkgesteld aan een minderjarige die de leeftijd van 15 (12) jaar nog niet heeft bereikt (resp. art. 487*bis*, vierde lid, BW en art. 509 BW). Deze redenering is ook uitdrukkelijk terug te vinden in het afstammingsrecht (zie bv. art. 329*bis*, § 2, eerste lid, BW) en het adoptierecht (zie bv. art. 348-1, tweede lid, BW). In het voorliggende wetsvoorstel wordt gebroken met dat uitgangspunt. De indieners hebben uitdrukkelijk geopteerd om een onderscheid

mineurs et les majeurs (voir développements, p. 9 e.s.). L'administration provisoire est limitée aux actes patrimoniaux, bien que, par le passé, le législateur ait confié à l'administrateur provisoire quelques compétences relatives à la personne (voir, par exemple, l'article 1236*bis*, du Code judiciaire en ce qui concerne la constatation de l'impossibilité durable d'exercer l'autorité parentale; l'article 1255, § 7, du Code judiciaire en ce qui concerne l'intervention en tant que défendeur dans le cadre d'un divorce, l'article 7 du Code de la nationalité belge).

Le Conseil d'État invite le législateur à veiller à la cohérence entre les différentes solutions et à justifier d'éventuelles différences.

Notons qu'une "solution cohérente" doit être élaborée compte tenu de l'obligation née de l'article 12 de la Convention de l'ONU du 13 décembre 2006, qui a été ratifiée. Cette disposition invite plus particulièrement le législateur à prévoir un juste équilibre entre la reconnaissance de la capacité de la personne protégée, d'une part, et l'organisation d'une protection efficace, d'autre part. Toute restriction de la capacité doit être justifiée et proportionnée.

D. Le critère d'appréciation

Une dernière critique du Conseil d'État concerne le critère d'appréciation. La proposition de loi utilise des critères divergents pour apprécier la capacité à poser ou non un acte juridique.

C'est ainsi que le Conseil d'État relève que les articles 214 et 220 du Code civil établissent une distinction entre "l'incapacité d'exprimer sa volonté" et "l'impossibilité d'exprimer sa volonté" (avis, p. 15). Il appartient au législateur d'examiner si cette distinction ne doit pas également figurer dans les autres dispositions du Code civil actuellement en vigueur où il n'est fait état que de l'impossibilité de manifester sa volonté ou d'exercer l'autorité parentale. Tel est le cas des articles 148, alinéas 5 et 6, 220, § 2, 329*bis*, § 3, 348-2, 348-3, alinéa 1er, 348-5, alinéa 1er, 353-9, alinéa 2, 375, alinéa 1er et 389 du Code civil. La proposition de loi établit également des différences en matière de constatation de l'incapacité d'exprimer sa volonté.

Dans cette optique, le Conseil d'État renvoie à la contradiction qui existerait entre l'article 214 du Code civil et le commentaire de cet article (avis, p. 14-15).

Il convient de remarquer à cet égard que les auteurs visent dans tous les cas à ce que le juge de paix statue sur "l'incapacité d'exprimer sa volonté" ou "l'impossibilité d'exprimer sa volonté". Il peut le faire soit dans le

tussen minderjarigen en meerderjarigen door te voeren (zie toelichting, p. 9 e.v.). Het voorlopige bewind is beperkt tot vermogensrechtelijke handelingen hoewel de wetgever in het verleden aan de bewindvoerder enkele bevoegdheden m.b.t. persoon heeft toebedeeld (zie bv. art. 1236*bis* Ger.W. wat betreft de vaststelling van de voortdurende onmogelijkheid het ouderlijk gezag uit te oefenen, art. 1255, § 7 Ger.W. wat betreft het optreden als verweerder in het kader van een echtscheiding, artikel 7 van het Wetboek Belgische Nationaliteit).

De Raad van State nodigt de wetgever uit te waken over de samenhang tussen die verschillende oplossingen en eventuele verschillen te verantwoorden.

Bij de uitwerking van een "samenhangende oplossing" zij gewezen op de verplichting die rijst onder artikel 12 van het geratificeerde VN Verdrag van 13 december 2006. Deze bepaling nodigt de wetgever inzonderheid uit om een billijk evenwicht in te schrijven tussen enerzijds de erkenning van de bekwaamheid van de beschermde persoon en anderzijds de organisatie van een doeltreffende bescherming. Iedere beperking van de bekwaamheid moet verantwoord worden en proportioneel zijn.

D. Het criterium van beoordeling

Een laatste punt van kritiek werd door de Raad van State geformuleerd op het criterium van beoordeling. In het wetsvoorstel worden uiteenlopende criteria gehanteerd bij de beoordeling van de bekwaamheid al dan niet een rechtshandeling te stellen.

Zo wijst de Raad van State er op dat in artikel 214 en 220 van het Burgerlijk Wetboek er een onderscheid gemaakt wordt tussen "wilsonbekwaamheid" en "onmogelijkheid om zijn wil te kennen te geven" (advies, p. 15). De wetgever moet nagaan of dat onderscheid niet ook moet worden gemaakt in de overige thans geldende bepalingen in het Burgerlijk Wetboek, waarin enkel gewag wordt gemaakt van de onmogelijkheid om zijn wil te kennen te geven of het ouderlijk gezag uit te oefenen. Dat is het geval in artikel 148, vijfde en zesde lid, 220 § 2, 329*bis*, § 3, 348-2, 348-3, eerste lid, 348-5, eerste lid, 353-9, tweede lid, 375, eerste lid en 389 van het Burgerlijk Wetboek.

Er bestaan in het wetsvoorstel ook onderscheiden op het niveau van de vaststelling van de wilsonbekwaamheid.

In die optiek verwijst de Raad van State naar de tegenstrijdigheid die zou bestaan tussen artikel 214 van het Burgerlijk Wetboek en de toelichting bij dit artikel (advies, p. 14-15). Hierbij zij opgemerkt dat de indieners in

cadre de l'organisation du statut de protection (art. 492-2 Code civil), soit au moment où la question se pose. Le simple placement sous un statut de protection ne suffit toutefois pas. Le législateur a en effet la possibilité de stipuler que le juge de paix apprécie toujours l'incapacité d'exprimer sa volonté au moment où la question se pose. Il serait alors exclu que le juge de paix se soit déjà prononcé antérieurement sur cette question. Une autre solution consiste à stipuler que le juge de paix peut, lors de l'organisation du statut de protection, déterminer que la personne protégée est incapable d'exprimer sa volonté, mais à autoriser la personne protégée à provoquer une nouvelle appréciation au moment où est la question se pose (*cf., mutatis mutandis*, le régime d'autorisation).

2° La saisine d'office et les exigences du procès équitable

Le Conseil d'État souligne que plusieurs dispositions de la proposition à l'examen entendent conférer au juge de paix, en dérogation avec le principe dispositif qui gouverne la procédure civile, le pouvoir de se saisir d'office de certaines questions litigieuses. Dans certaines hypothèses, ce pouvoir trouve à s'exercer dans le cadre de procédures d'ores et déjà introduites devant lui à l'initiative d'autres personnes (par exemple, art. 490-3, § 1er, alinéa 7, du Code civil). Il convient toutefois de souligner que la réglementation actuelle en matière d'administration provisoire octroie déjà une telle compétence au juge de paix (cf., par exemple, art. 488*bis*, B, § 1er, alinéa 2, du Code civil, art. 488*bis*, B, § 4, du Code civil et art. 488*bis*, D, du Code civil).

Le Conseil d'État indique que cette "saisine d'office" poursuit un but légitime, qui consiste, tant que faire se peut et sous l'étroite surveillance du juge de paix, à assurer une protection sur mesure aux personnes concernées et à remédier à un manque d'initiative de la part des intéressés.

Elle n'en suscite pas moins d'importantes réserves quant à sa pleine compatibilité avec l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme. La principale réserve formulée par le Conseil d'État est de se demander si, en décidant lui-même de se saisir d'un litige, le juge ne compromet pas *ipso facto* ou, à tout le moins, ne risque pas de compromettre l'exigence

alle gevallen beogen dat de vrederechter uitspraak doet over de "wilsonbekwaamheid" of de "onmogelijkheid om zijn wil te kennen te geven". Dit kan gebeuren hetzij in het kader van de organisatie van het beschermingsstatuut (art. 492-2 BW) hetzij op het tijdstip waarop het vraagstuk zich aandient. De loutere plaatsing onder een beschermingsstatuut volstaat evenwel niet. Het staat de wetgever uiteraard vrij om te bepalen dat de vrederechter de wilsonbekwaamheid in alle gevallen beoordeelt op het tijdstip waarop het vraagstuk zich aandient. Het zou dan uitgesloten worden dat de vrederechter zich voordien reeds uitgesproken heeft hieromtrent. Een andere oplossing bestaat er in te bepalen dat de vrederechter bij de organisatie van het beschermingsstatuut kan bepalen dat de beschermde persoon dienaangaande wilsonbekwaam is, maar de beschermde persoon toe te laten op het ogenblik waarop het vraagstuk rijst een nieuwe beoordeling uit te lokken (vgl. *mutatis mutandis* het machtigingssysteem).

2° De ambtshalve adiëring en vereisten van een billijk proces

De Raad van State wijst er op dat verscheidene bepalingen van het voorliggende voorstel ertoe strekken de vrederechter, in afwijking van het beginsel *"iudex non ultra petita*" dat gehanteerd wordt in het burgerlijk procesrecht, de bevoegdheid te verlenen om sommige geschillen ambtshalve aanhangig te maken. In sommige gevallen kan het zijn dat die bevoegdheid wordt uitgeoefend binnen procedures die reeds door anderen bij hem aangespannen zijn (bv. art. 490-3, § 1, zevende lid BW). Er zij echter op gewezen dat de huidige regelgeving inzake het voorlopig bewind dergelijke bevoegdheid reeds verleent aan de vrederechter (zie bv. art. 488*bis*, B, § 1, tweede lid, BW, art. 488*bis*, B, § 4, BW en art. 488*bis*, D, BW).

De Raad van State geeft aan dat deze "ambtshalve adiëring" een legitiem doel nastreeft, nl. zoveel mogelijk en onder het strikte toezicht van de vrederechter de betrokken personen een bescherming op maat aanbieden en het ondervangen van een gebrek aan initiatief vanwege de belanghebbenden.

Echter rijzen er heel wat bedenkingen wat betreft de vraag of ze volledig verenigbaar is met artikel 6 EVRM. De belangrijkste bedenking die de Raad van State opwerpt, is of de ambtshalve adiëring niet automatisch de onpartijdigheid — in objectieve zin — die van de vrederechter vereist wordt, schendt of op zijn minst in gedrang kan brengen (p. 10). De Raad merkt terzake

d'impartialité — appréciée sous un angle objectif — qui pèse sur lui (p. 10). Le Conseil d'État fait toutefois observer à cet égard que la CEDH ne s'est pas encore prononcée sur la question.

En outre, le Conseil d'État se demande si la mesure de "saisine d'office" est proportionnelle au but qu'elle poursuit, et si l'objectif de pallier la carence d'initiative dans le chef des personnes intéressées peut être éventuellement atteint à suffisance en reconnaissant un droit d'action au ministère public, ce qui engendrerait un moindre risque de violation de l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme. À cet égard, on peut également renvoyer au débat mené dans le cadre de la création d'un tribunal de la famille quant au rôle du ministère public concernant les litiges dont est saisi le juge de paix.

Le législateur doit donc se prononcer sur le maintien de la saisine d'office et, le cas échéant, sur une alternative en la matière (droit d'action du ministère public).

Indépendamment des observations susmentionnées, le Conseil d'État observe encore qu'il faut prévoir une procédure spécifique à laquelle obéirait la saisine d'office (mode d'introduction de l'instance, identité des parties à la cause ainsi que des personnes à convoquer de manière supplémentaire et mode de convocation).

3° Les dispositions procédurales doivent être revues

— En ce qui concerne la procédure de désignation d'un administrateur (art. 99 à 105)

A. Le législateur doit préciser si l'omission, dans la requête, des mentions et des documents à joindre prescrits à peine de nullité (par les articles 1034*ter* et 1034*quater* du Code judiciaire) en vue de la désignation d'un administrateur peut être rectifiée sous huitaine à la demande du juge de paix ou si cette omission entraîne immédiatement la nullité de la requête. En outre, la sanction infligée en cas d'absence de rectification doit être précisée, en particulier en ce qui concerne la catégorie de données qui doivent figurer "dans la mesure du possible" dans la requête (avis, p. 41-42).

B. Le législateur doit régler, de manière logique et pragmatique, la procédure qui doit être suivie lorsque la personne à protéger demande elle-même à être placée sous administration. L'actuel article 488*bis*-B, § 5, du Code civil n'établit aucune distinction suivant la personne qui introduit la requête (avis, p. 42).

wel op dat het EHRM hierover nog geen uitspraak heeft gedaan.

Voorts werpt de Raad van State de vraag op of de maatregel van "ambtshalve adiëring" wel proportioneel is tot het doel dat er mee wordt beoogd en of het ondervangen van het gebrek aan initiatief vanwege belanghebbenden eventueel op afdoende wijze bereikt kan worden door aan het openbaar ministerie een vorderingsrecht toe te kennen. Dit zou een kleiner risico op schending van artikel 6 EVRM met zich meebrengen. In dat verband zij ook gewezen op het debat dat in het kader van de oprichting van een familierechtbank werd gehouden omtrent de rol van het openbaar ministerie m.b.t. geschillen die voor de vrederechter rijzen.

De wetgever moet zich aldus uitspreken over het behoud van de ambtshalve adiëring en, in voorkomend geval, een alternatief hierop (vorderingsrecht OM).

Ten slotte werpt de Raad van State op dat los van bovenstaande opmerkingen er een specifieke procedure moet ingeschreven worden volgens welke die ambtshalve adiëring zou moeten geschieden (hoe de zaak aanhangig wordt gemaakt, wie partijen zijn, welke personen daarnaast opgeroepen moeten worden en hoe de oproeping plaatsvindt).

3° De procedurele bepalingen moeten herzien worden

— Wat de procedure tot aanstelling van een bewindvoerder betreft (art. 99-105)

A. De wetgever moet verduidelijken of het ontbreken van de op straffe van nietigheid voorgeschreven vermeldingen in het verzoekschrift (art. 1034*ter* en 1034*quater* Ger.W.) tot aanstelling van een bewindvoerder evenals de toe te voegen documenten kan worden rechtgezet binnen de acht dagen op vraag van de vrederechter, dan wel of het ontbreken ervan de onmiddellijke nietigheid van het verzoekschrift tot gevolg heeft. Tevens moet de sanctie op het gebrek aan rechtzetting verduidelijkt worden, in het bijzonder wat betreft de categorie van gegevens die "voor zover mogelijk" moeten voorkomen in het verzoekschrift (advies, p. 41-42).

B. De wetgever moet de procedure die gevolgd moet worden ingeval de te beschermen persoon zelf vraagt om onder bewind geplaatst te worden op een logische en pragmatische wijze regelen. In het huidige artikel 488*bis*-B, § 5, BW wordt geen onderscheid gemaakt al naargelang de persoon die het verzoekschrift indient (advies, p. 42).

C. Le Conseil d'État se demande pourquoi l'hypothèse de l'urgence est supprimée. D'après le Conseil d'État, la motivation invoquée n'est pas pertinente (avis, p. 43).

D. Le Conseil d'État se demande comment les autres membres de la famille peuvent comparaître en personne à l'audience, demander à être entendus et aussi communiquer leurs observations au juge de paix, par écrit, avant le jour de l'audience, puisqu'ils ne sont pas avertis (automatiquement). La proposition ne reprend pas l'article 488*bis*-B, § 7, alinéa 5, du Code civil. Le Conseil d'État invite également le législateur à préciser le statut de ces "autres membres de la famille". (avis, p. 44).

E. Le Conseil d'État propose de mentionner également les parents jusqu'au deuxième degré de la personne à protéger comme personnes pouvant fournir des renseignements utiles (avis, p. 45).

F. Le Conseil d'État ne comprend pas bien de quelle manière le juge mène ses investigations. Le fait-il de manière contradictoire ou non? Les investigations sont-elles consignées dans un procès-verbal figurant au dossier sur lequel les parties à la cause peuvent faire valoir leurs observations? (avis, p. 45). On notera que se pose ici le problème de la nature de la procédure. Le juge n'est pas saisi d'un réel litige, vu que le critère d'appréciation a été fixé précisément dans l'intérêt de la personne à protéger. Il ne s'agit pas d'un réel litige entre parties. La personne à protéger doit toutefois pouvoir se défendre contre la limitation (injustifiée) de sa capacité juridique.

— En ce qui concerne la procédure d'autorisation, de modification du statut de protection et de règlement des litiges

A. Le Conseil d'État se demande si la procédure de règlement des litiges (article 1250-4 du Code judiciaire) rencontre à suffisance les impératifs de sécurité et de praticabilité auxquels il importe d'être attentif en matière procédurale (avis, p. 47). On notera toutefois qu'il existe déjà, dans le cadre de la législation relative à l'expertise, une disposition similaire qui définit et que celle-ci a déjà démontré sa sécurité et sa praticabilité (voir article 973, § 2, du Code judiciaire).

C. De Raad van State vraagt zich af waarom de hypothese van spoedeisendheid wordt opgeheven. Volgens de Raad is de opgegeven motivering niet pertinent (advies, p. 43).

D. De Raad van State vraagt zich af hoe de andere familieleden persoonlijk kunnen verschijnen op de zitting en vragen gehoord te worden evenals schriftelijk hun opmerkingen vóór de dag van de zitting aan de vrederechter kunnen meedelen, nu zij niet (automatisch) op de hoogte worden gebracht. Het voorstel neemt artikel 488*bis*-B, § 7, vijde lid, BW niet over. De Raad van State nodigt de wetgever tevens uit om de rechtspositie van "de andere familieleden" te verduidelijken (advies, p. 44).

E. De Raad van State stelt voor om ook de bloedverwanten tot de tweede graad te vermelden als personen die een dienstige inlichting kunnen verstrekken (advies, p. 45).

F. Voor de Raad van State is niet duidelijk hoe het onderzoek door de rechter moet gevoerd worden. Is dit contradictoir of niet? Worden de onderzoeksverrichtingen aangetekend in een proces-verbaal dat zich bevindt in het dossier en waarover partijen bij het geding hun opmerkingen kunnen maken? (advies, p. 45). Merk op dat hier het probleem rijst i.v.m. de aard van de procedure. Er is geen echt geschil aanhangig, aangezien de maatstaf van beoordeling precies in het belang van de te beschermen persoon werd ingeschreven. Het betreft geen eigenlijk geschil tussen partijen. De te beschermen persoon moet zich evenwel kunnen verdedigen tegen de (ten onrechte) inperking van diens juridische handelingsbekwaamheid.

— Wat de procedure inzake machtiging, wijzigingen aan het beschermingsstatuut en de beslechting van geschillen betreft

A. De Raad van State vraagt zich af of de procedure inzake de beslechting van geschillen (art. 1250-4 Ger.W.) voldoet aan de dwingende voorschriften op het gebied van de veiligheid en de concrete werkbaarheid waaraan voldoende aandacht dient te worden besteed in procedurele zaken (advies, p. 47). Merk evenwel op dat een soortgelijke bepaling reeds bestaat in het kader van de wetgeving inzake het deskundigenonderzoek en daar zijn veiligheid en concrete werkbaarheid al bewezen heeft (zie art. 973, § 2, Ger.W.).

B. Le Conseil d'État souligne l'existence de trois procédures distinctes (article 1247 du Code judiciaire, article 1250-2 du Code judiciaire et article 1250-4 du Code judiciaire). Le Conseil d'État estime que les cas visés à l'article 1250-4 sont à ce point généraux qu'ils pourraient recouvrir des litiges introduits par une requête unilatérale dont il est question aux articles 1247 et 1250-2 du Code judiciaire.

B. De Raad van State wijst op het bestaan van drie afzonderlijke procedures (art. 1247 Ger.W., art. 1250-2 Ger.W. en art. 1250-4 Ger.W.). De Raad van State is van oordeel dat de gevallen bedoeld in artikel 1250-4 zo algemeen zijn dat ze zouden kunnen samenvallen met de bij eenzijdig verzoekschrift ingestelde geschillen waarvan sprake is in de artikelen 1247 en 1250-2 Ger.W.

IV. — **DISCUSSION GÉNÉRALE**

A. **Introduction**

M. Raf Terwingen (CD&V) précise que les auditions ont permis aux divers acteurs qui seront confrontés au nouveau statut de s'exprimer sur ce sujet. La commission a également reçu quelques avis écrits, notamment de la Fondation Roi Baudouin et du Conseil supérieur national des personnes handicapées.

Le groupe CD&V se réjouit que toutes ces associations et organisations se soient montrées en principe favorables tant à l'initiative qu'à la philosophie sous-jacente et à sa mise en oeuvre. Au cours de la législature précédente, on a surtout critiqué le fait que la philosophie ne se traduisait pas dans les textes. Il s'avère que ce n'est désormais plus le cas, et ce, grâce à une refonte profonde réalisée en collaboration avec les divers acteurs et les groupes politiques.

Le travail n'est toutefois pas terminé. En effet, certaines critiques ont encore été formulées par les juges de paix, les greffiers, les avocats, la société civile et le monde académique. Le membre renvoie à cet égard au rapport des auditions joint en annexe.

Le membre présentera les amendements qui s'imposent pour améliorer le texte lorsque c'est nécessaire. Afin d'améliorer la qualité des travaux, il estime judicieux de demander l'avis du Conseil d'État sur ces amendements. Cette méthode de travail doit également permettre de mettre le texte de la proposition de loi en concordance avec le texte de la proposition relative à la création d'un tribunal de la famille.

Les amendements qui seront présentés concernent:

1° un certain nombre de corrections sur le plan de la technique juridique;

2° un certain nombre de questions fondamentales telles que notamment:

— une simplification et une clarification d'un certain nombre de procédures;

— un assouplissement de l'encadrement de la protection extrajudiciaire.

Le système actuel s'inspire du système français. Le système plus souple qui est appliqué au Royaume-Uni doit permettre de réduire la charge de travail du juge

IV. — **ALGEMENE BESPREKING**

A. **Inleiding**

De heer Raf Terwingen (CD&V) stipt aan dat de hoorzittingen aan de diverse actoren die in aanraking zullen komen met dit nieuwe statuut de gelegenheid hebben geboden om zich uit te spreken over het nieuwe statuut. De commissie heeft ook enkele schriftelijk adviezen van onder meer de Koning Boudewijnstichting en de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap ontvangen.

De CD&V-fractie stelt verheugd vast dat al deze verenigingen en organisaties zich principieel positief hebben uitgelaten zowel over het initiatief als de achterliggende filosofie en de uitwerking ervan. Een belangrijk punt van kritiek uit de vorige legislatuur was immers dat de filosofie niet werd vertolkt door de teksten. Dat blijkt nu niet meer het geval te zijn en dat dankzij een grondige herschrijving in samenwerking met de diverse actoren en politieke fracties.

Het werk is echter nog onaf. Er werden immers nog punten van kritiek geuit door de vrederechters, de griffiers, de advocatuur, het middenveld en de academische wereld. Het lid verwijst hiervoor naar het verslag van de hoorzittingen dat als bijlage gaat.

Het lid zal de nodige amendementen indienen om de tekst waar nodig te amenderen. Teneinde de kwaliteit van de werkzaamheden te bevorderen, acht hij het aangewezen om voor deze amendementen het advies van de Raad van State in te winnen. Deze methode van werken moet ook toelaten om de tekst van het wetsvoorstel af te stemmen op de tekst van het voorstel inzake de familierechtbank.

De amendementen die zullen ingediend worden betreffen:

1° een aantal juridisch-technische correcties;

2° een aantal fundamentele aangelegenheden zoals onder meer:

— een vereenvoudiging en verduidelijking van een aantal procedures;

— een versoepeling van de omkadering van de buitengerechtelijke bescherming.

Actueel is het Franse systeem als voorbeeld genomen. Het soepeler systeem gehanteerd in het Verenigd Koninkrijk moet toelaten de werklast van de

de paix, notamment en ne proposant un encadrement que lorsque le mandat pose problème, en remplaçant l'obligation de se présenter par une obligation d'enregistrement, *etc*.;

— le moment où la mesure de protection produit ses effets;

— le rapport entre la protection judiciaire et la protection extrajudiciaire;

— la distinction entre le rôle de l'administrateur de la personne et celui de la personne de confiance;

— le rétablissement de la possibilité de désigner des juges de paix suppléants comme administrateur provisoire, le cas échéant sous conditions;

— la possibilité de faire une donation par subrogation sous certaines conditions;

— l'habilitation donnée au Roi de fixer le mode de calcul de l'indemnité relative aux devoirs exceptionnels;

— l'incapacité, pour l'administrateur provisoire, de recevoir à titre gratuit une donation ou un legs fait ou rédigé en sa faveur par la personne protégée pendant la durée de son mandat, sauf pour les administrateurs familiaux;

— une réglementation relative au droit de consulter le dossier de l'administration;

— la suppression de la condition de publicité sur la carte d'identité.

Un certain nombre d'arrêtés royaux devront en outre être pris, notamment en ce qui concerne les points suivants:

— l'enregistrement des déclarations et des mandats;

— la rémunération et en particulier l'élaboration d'une définition des revenus;

— les conditions éventuelles à remplir par l'administrateur;

— les formulaires standard à utiliser pour les rapports;

— les comptes;

vrederechters te verminderen, onder meer door enkel ingeval er problemen rijzen i.v.m. de lastgeving nog een omkadering aan te bieden, niet meer te voorzien in een aanmeldingsplicht maar in een registratieplicht, enz.;

— het tijdstip waarop de beschermingsmaatregel uitwerking heeft;

— de verhouding tussen de rechterlijke en buitengerechtelijke bescherming;

— het onderscheid in rol tussen de bewindvoerder over de persoon en de vertrouwenspersoon te verduidelijken;

— de aanduiding van plaatsvervangende vrederechters tot bewindvoerder terug mogelijk maken, desnoods onder voorwaarden;

— de mogelijkheid om een plaatsvervangende schenking te doen onder bepaalde voorwaarden;

— de bevoegdheid aan de Koning toekennen om de wijze te bepalen waarop de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen wordt begroot;

— de onbekwaamheid tot ontvangen om niet van een schenking of legaat gedaan of opgesteld tijdens het mandaat aan de bewindvoerder door de beschermde persoon, behalve voor familiale bewindvoerders;

— een regeling voor inzage in het bewindsdossier in te voeren;

— de opheffing van de publiciteitsvereiste op de identiteitskaart.

Voorts zijn er ook een aantal koninklijke besluiten vereist, inzonderheid m.b.t. de volgende punten:

— de registratie van wilsverklaringen en lastgevingen;

— de bezoldiging en meer bepaald een definitie inzake inkomsten;

— eventuele voorwaarden waaraan de bewindvoerder moet voldoen;

— de standaardformulieren inzake verslaggeving;

— de rekeningen;

— le certificat médical;

— ainsi que d'autres aspects.

Certains de ces arrêtés royaux sont absolument indispensables. Les autres, tout en ne conditionnant pas l'entrée en vigueur de la loi, n'en sont pas moins les bienvenus.

Le membre demande dès lors au gouvernement de préparer dès à présent les projets d'arrêtés royaux et de les transmettre si possible pour avis au Conseil d'État.

Il serait bien entendu souhaitable que ces projets, qui forment en réalité un tout avec la proposition de loi, puissent être consultés par le Parlement.

B. **La proposition de loi DOC 53 1009/001 et les amendements 149 à 335**

M. Raf Terwingen (CD&V), auteur principal de la proposition de loi de base, a présenté lors de la réunion du 15 mai 2012 les amendements n°s 149 à 335, qui tendent pour la plupart à remplacer la proposition de base.

Au cours de cette réunion, la commission a décidé de poursuivre la discussion générale sous la forme d'une discussion thématique.

Les thèmes sont les suivants:

B.1. Précisions quant à l'intervention dans les actes juridiques (extrêmement) personnels
B.2. Clarification du champ d'application du nouveau régime de protection
B.3. La protection extrajudiciaire
B.4. La protection judiciaire (capacité juridique)
B.5. L'administration
B.6. Dispositions diverses

B.1. Précisions quant à l'intervention dans les actes juridiques (extrêmement) personnels

M. Raf Terwingen (CD&V) indique que cette problématique concerne les articles 2 à 18, 32/1, 44/2, 48/7, 58, 58/1, 69, 87, 88, 90, 91, 92, 111 et 116.

Il apporte les précisions suivantes en la matière:

— Justification de l'existence de différents régimes

— het medisch getuigschrift;

— en andere.

Sommige koninklijke besluiten zijn een noodzaak, andere hoeven niet uitgevaardigd te worden om de wet in werking te laten treden, maar zijn uiteraard meer dan welkom.

Het lid verzoekt de regering dan ook reeds de ontwerpen van koninklijk besluit voor te bereiden en zo mogelijk, voor te leggen aan de Raad van State voor advies.

Uiteraard zou het wenselijk zijn dat het Parlement inzage kreeg in deze ontwerpen die eigenlijk een geheel vormen met het wetsvoorstel.

B. **Het wetsvoorstel DOC 53 1009/001 en de amende-menten 149 tot 335**

Tijdens de vergadering van 15 mei 2012 heeft *de heer Raf Terwingen (CD&V)*, hoofdindiener van het basiswetvoorstel, de amendementen 149 tot 335, die grotendeels strekken tot de vervanging van het basiswetsvoorstel, voorgesteld.

De commissie heeft tijdens deze vergadering besloten om de algemene bespreking voort te zetten in de vorm van een bespreking per thema.

De thema's zijn de volgende :

B.1. Verduidelijking van het optreden bij (hoogstpersoonlijke handelingen)
B.2. Verduidelijking van het toepassingsgebied van de nieuwe beschermingsregel
B.3. De buitengerechtelijke bescherming
B.4. De rechterlijke bescherming
B.5. Het bewind
B.6. Diverse bepalingen

B.1. Verduidelijking van het optreden bij (hoogst) persoonlijke rechtshandelingen

De heer Raf Terwingen (CD&V) verduidelijkt dat deze problematiek de artikelen 2 tot 18, 32/1, 44/2, 48/7, 58, 58/1, 69, 87, 88, 90, 91, 92, 111 en 116 betreft.

Hij geeft hierbij de volgende toelichting:

— Verantwoording van het bestaan van verschillende regimes

Une distinction est opérée selon la nature de l'acte juridique extrêmement personnel et les effets juridiques qui y sont liés. Dans cette optique, il est difficile d'assimiler la décision de se marier ou de divorcer, qui engendre des effets juridiques immédiats et considérables, à la décision de refuser l'octroi du consentement à la reconnaissance ou la décision de faire opposition à une action — déjà introduite — en établissement d'un lien de filiation, qui ouvrent le droit d'apprécier l'intérêt de l'enfant et la parenté biologique. Cette différence justifie une différence de traitement (mesure).

Il est en outre choisi de déroger le moins possible au régime existant, pour autant que soient respectés les principes de la Convention du 13 décembre 2006 relative aux droits des personnes handicapées, ratifiée à l'unanimité par la Belgique:

• la capacité constitue le principe de départ. L'incapacité est une exception constatée par un juge, en intégrant les garanties nécessaires (au cas par cas);

• la proportionnalité de la mesure, qui comprend la possibilité d'apprécier concrètement la situation au moment d'accomplir l'acte juridique.

Les auteurs préfèrent modifier le moins possible les régimes repris dans diverses lois spéciales telles que la loi relative aux droits du patient, la loi relative aux expérimentations, la loi sur les embryons, la législation relative à la transplantation d'organes, la législation relative à l'attribution du nom, etc. Les révisions éventuelles de ces lois spéciales doivent faire l'objet d'un débat distinct.

Premier régime: l'autorisation

— La conclusion d'un mariage (art. 3)

— L'introduction d'une action en annulation de mariage (art. 3/2)

— L'introduction d'une action en divorce pour désunion irrémédiable ou par consentement mutuel (art. 6)

— L'introduction d'une demande de séparation de corps (art. 6/1)

— La reconnaissance d'un enfant (art. 7)

— L'introduction d'une action en recherche de paternité (art. 9)

Er bestaat een onderscheid in de aard van de verschillende hoogstpersoonlijke rechtshandelingen en de rechtsgevolgen die eraan verbonden zijn. Zo valt de beslissing om te huwen of uit de echt te scheiden die onmiddellijk en gewichtige rechtsgevolgen genereert, bezwaarlijk gelijk te stellen met de beslissing om te weigeren de toestemming tot erkenning te verlenen of verzet tegen een reeds ingestelde vordering tot vaststelling van een afstammingsband aan te tekenen welke een toets aan het belang van het kind en het biologische ouderschap openen. Dit rechtvaardigt een onderscheid in behandeling (maatregel).

Voorts wordt ervoor geopteerd om zo weinig mogelijk af te wijken van het reeds bestaande regime, voor zover dit in overeenstemming is met de beginselen zoals vervat in het door België unaniem geratificeerde Verdrag betreffende de rechten van personen met een handicap van 13 december 2006:

• de bekwaamheid als uitgangspunt. De onbekwaamheid als uitzondering en vastgesteld door een rechter met de nodige waarborgen (maatwerk);

• de proportionaliteit van de maatregel waaronder de mogelijkheid tot een beoordeling in concreto op het ogenblik van het stellen van de rechtshandeling begrepen is.

De indieners geven er de voorkeur aan om zo weinig mogelijk te raken aan de regimes opgenomen in diverse bijzondere wetten zoals de wet patiëntenrechten, de experimentenwet, de embryowet, de orgaantransplantatiewetgeving, de naamwetgeving, enz. Eventuele herzieningen op dit vlak moeten het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk debat.

Eerste regime: de machtiging

— Het aangaan van een huwelijk (art. 3)

— Het instellen van een vordering tot nietigverklaring van een huwelijk (art. 3/2)

— Het instellen van een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk of door onderlinge toestemming (art. 6)

— Het instellen van een vordering tot scheiding van tafel en bed (art. 6/1)

— De erkenning van een kind (art. 7)

— Het instellen van een afstammingsvordering (art. 9)

— La disposition par donation ou par testament (art. 58)

— La rédaction d'un contrat de mariage (art. 69)

Pour ces actes juridiques, un système intermédiaire a été prévu. Ces actes juridiques ont d'emblée de profondes implications. Ce système présente les caractéristiques suivantes:

A. le juge de paix se prononce de manière expresse, lors de l'instauration du statut de protection, sur la capacité de la personne protégée à accomplir les actes juridiques en question (art. 492/1, § 1er, du Code civil);

B. si le juge de paix estime que la personne protégée est juridiquement incapable, celle-ci peut encore, durant l'administration, demander au juge de paix l'autorisation d'accomplir ces actes (*cf.* la procédure visée aux articles 1241 et 1246 du Code judiciaire). Le juge de paix apprécie seulement la capacité de la personne protégée de manifester sa volonté. En cas de donation, un critère supplémentaire entre en ligne de compte, en ce sens que la donation ne peut menacer d'indigence ni la personne protégée, ni ses créanciers d'aliments (préservation de l'indépendance financière).

Ce système tend à assurer un équilibre entre, d'une part, le principe de la capacité d'agir (cf. art. 23 de la convention des Nations Unies du 13 décembre 2006) et le travail sur mesure et, d'autre part, la sécurité juridique et la protection contre les abus. Il convient d'éviter que l'on puisse abuser de personnes vulnérables en concluant un mariage de complaisance sans perdre de vue ni le postulat de la capacité d'agir, ni la proportionnalité de la mesure.

Les actes juridiques cités ont un caractère *hautement personnel* et requièrent un *choix personnel*. Ils ne peuvent pas être accomplis par l'administrateur (avec son assistance ou par représentation) (art. 497/2, 1°, 2°, 5°, 5/1°, 6°, 7°, 10° 22° en 23°).

Lors de l'établissement d'un contrat de mariage, le juge de paix peut toutefois autoriser l'administrateur à agir seul (art. 1397-2 du Code civil). Cette dérogation existe déjà dans le système actuel de l'administration provisoire (art. 488*bis*, § 3, alinéa 2, du Code civil).

Les amendements nos 42 et 56 permettent la donation par subrogation (art. 499/7, § 4, du Code civil) sous certaines conditions strictes. Il est indiqué, à ce propos,

— Het schenken en testeren (art. 58)

— Het opstellen van een huwelijkscontract (art. 69)

Voor deze rechtshandelingen werd een tussensysteem ingeschreven. Deze rechtshandelingen genereren onmiddellijk verreikende gevolgen. Dit systeem houdt het volgende in:

A. de vrederechter oordeelt bij de inrichting van het beschermingsstatuut uitdrukkelijk of de beschermde persoon handelingsonbekwaam is voor het stellen van de betreffende rechtshandeling (art. 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek);

B. oordeelt de vrederechter dat de beschermde persoon handelingsonbekwaam is, dan nog kan de beschermde persoon tijdens het bewind de toelating (machtiging) aan de vrederechter vragen om alsnog deze rechtshandeling te stellen (cf. procedure art. 1241 en 1246 van het Gerechtelijke Wetboek). De vrederechter oordeelt enkel over de wilsbekwaamheid. Bij de schenking geldt ook het criterium dat de beschermde persoon zichzelf of zijn onderhoudsgerechtigden hierdoor niet behoeftig mag maken (het behoud van de financiële onafhankelijkheid).

Dit systeem beoogt een evenwicht te bereiken tussen enerzijds het beginsel van de handelingsbekwaamheid (zie art. 23 VN Verdrag 13 december 2006) en het maatwerk, en anderzijds de rechtszekerheid en de bescherming tegen misbruiken. Er dient voorkomen te worden dat kwetsbare personen misbruikt worden door het afsluiten van een schijnhuwelijk zonder het uitgangspunt van de bekwaamheid uit het oog te verliezen, evenals de proportionaliteit van de maatregel.

De opgesomde rechtshandelingen zijn hoogstpersoonlijk en vergen een persoonlijke keuze. Zij kunnen niet door de bewindvoerder (met bijstand of door vertegenwoordiging) gesteld worden (art. 497/2, 1°, 2°, 5°, 5/1°, 6°, 7°, 10° 22° en 23°).

Bij de opstelling van een huwelijkscontract kan de vrederechter evenwel de bewindvoerder machtigen alleen op te treden (art. 1397-2 van het Burgerlijk Wetboek). Deze afwijking bestaat reeds in het huidige systeem van voorlopige bewind (art. 488*bis*, § 3, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek).

Bij de amendementen 42 en 56 wordt onder strikte voorwaarden de plaatsvervangende schenking mogelijk gemaakt (art. 499/7, § 4, van het Burgerlijk Wetboek).

de lire la justification de l'amendement n° 56 (tel qu'il est remplacé par l'amendement n° 223).

Dans l'état actuel du droit,

A. l'interdit et le mineur prolongé sont considérés comme généralement et totalement incapables de contracter mariage, d'intenter une action en divorce, de disposer par donation et par testament, etc. L'interdit et le mineur prolongé sont assimilés au mineur (art. 509 du Code civil), ou au mineur de moins de 15 ans (art. 487*bis*, dernier alinéa, du Code civil). Personne ne peut exercer ces droits à la place de l'interdit ou du mineur prolongé;

B. une personne placée sous administration provisoire ne peut être interdite que sur le plan patrimonial. En principe, une personne protégée peut encore accomplir tous ces actes juridiques. Si elle en est incapable en fait, l'officier de l'état civil refusera d'intervenir et le juge suspendra l'affaire. Pour pouvoir disposer par donation et par testament, la personne placée sous administration provisoire doit aujourd'hui demander une autorisation (art. 488*bis*, H, § 2, du Code civil). La procédure de la requête unilatérale s'applique, sauf pour la signature. Un certificat médical ne datant pas de plus de quinze jours doit être joint à la requête. Le juge de paix peut désigner un expert médical qui doit émettre un avis sur l'état de santé. Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles et peut convoquer par pli judiciaire tous ceux qu'il pense pouvoir l'éclairer afin de les entendre en chambre du conseil. En cas de donation, il convoque en tout cas l'administrateur. Le juge de paix juge de l'aptitude de la volonté et détermine également, en cas de donation, si la personne protégée ou ses créanciers d'aliments sont menacés d'indigence par la donation. À l'heure actuelle, la conclusion et la modification d'un contrat de mariage ne peuvent avoir lieu qu'avec l'assistance de l'administrateur provisoire, et après autorisation du juge de paix sur la base du projet établi par le notaire. Dans des cas particuliers, le juge de paix peut autoriser l'administrateur provisoire à agir seul (art. 488*bis*, H; § 3, du Code civil);

C. toute personne qui a besoin de l'assistance d'un conseil judiciaire peut naturellement encore accomplir tous les actes juridiques précités de manière indépendante et autonome.

In dit verband is de lezing van de verantwoording bij amendement nr. 56 (zoals vervangen bij amendement nr. 223) aangewezen.

Onder het huidige recht is:

A. de onbekwaamverklaarde en verlengd minderjarige algemeen en volledig onbekwaam om te huwen, een vordering tot echtscheiding instellen, schenken, testeren, enz. De onbekwaamverklaarde en de verlengd minderjarige worden gelijkgesteld met een minderjarige (art. 509 van het Burgerlijk Wetboek) respectievelijk een minderjarige onder de leeftijd van 15 jaar (art. 487*bis*, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Niemand kan deze rechten in de plaats van de onbekwaamverklaarde of verlengd minderjarige uitoefenen;

B. een persoon geplaatst onder voorlopig bewind kan enkel op vermogensrechtelijk vlak onbekwaam verklaard worden. In beginsel kan een beschermde persoon nog al deze rechtshandelingen stellen. Ingeval hij daar feitelijk niet toe bekwaam is, zal de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn tussenkomst weigeren en zal de rechter de zaak opschorten. Om te schenken of te testeren, behoeft de persoon geplaatst onder voorlopig bewind actueel om een machtiging te verzoeken (art. 488*bis*, H, § 2, van het Burgerlijk Wetboek). De procedure van het eenzijdig verzoekschrift is van toepassing met uitzondering van de handtekening. Er moet een geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift gevoegd worden van ten hoogste vijftien dagen oud. De vrederechter kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand. De vrederechter wint alle dienstige inlichtingen in en kan eenieder die hij geschikt acht om hem in te lichten, oproepen bij gerechtsbrief om door hem in raadkamer te worden gehoord. Bij een schenking roept hij in elk geval de bewindvoerder op. De vrederechter oordeelt over de wilsgeschiktheid en bij schenking ook of de schenking de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden niet behoeftig dreigt te maken. Het sluiten van een huwelijkscontract en de wijziging ervan kan actueel maar met bijstand van de voorlopig bewindvoerde en na machtiging door de vrederechter op basis van het door de notaris opgestelde ontwerp. In bijzondere gevallen kan de vrederechter de voorlopige bewindvoerder machtigen om alleen op te treden (art. 488*bis*, H; § 3, van het Burgerlijk Wetboek);

C. een persoon die bijstand behoeft van een gerechtelijk raadsman kan uiteraard alle opgesomde rechtshandelingen nog zelf en zelfstandig stellen.

Deuxième régime: fonction d'avis

— Le consentement à la reconnaissance (art. 8)

— L'opposition à une action en recherche de paternité (art. 10)

— Le consentement à l'adoption (art. 11 et 88)

Ce système implique:

A. que le consentement n'est pas requis si la personne concernée est soit dans l'impossibilité de manifester sa volonté, soit incapable d'exprimer sa volonté;

B. que cette incapacité de manifester sa volonté est constatée soit par le juge de paix lors de l'établissement du statut de protection (art. 492/1, § 1er, du Code civil – compétence générale), soit par le juge saisi du litige et par la voie d'un procès-verbal motivé;

C. que si le juge de paix ou le juge statue que la personne protégée est incapable de manifester sa volonté, il est tenu:

a. soit d'entendre directement la personne protégée si celle-ci est en mesure d'exprimer son opinion;

b. soit d'entendre la personne de confiance de la personne protégée si cette dernière n'est pas en mesure d'exprimer son opinion;

c. d'attacher l'importance qu'il convient à cette opinion.

Ce système s'inspire du système qui est en vigueur pour les mineurs, d'une part, et vise à tenir compte du travail sur mesure et des droits de participation de la personne protégée, d'autre part (art. 12 de la Convention des Nations Unies).

Il est à nouveau stipulé que l'administrateur ne peut se substituer à la personne protégée pour accomplir ces actes juridiques (art. 497/2, 8°, 9° et 11°, du Code civil).

Cette question est liée à la distinction établie entre le rôle de l'administrateur et le rôle de la personne de confiance. À cet égard, on remarquera que le rôle de l'administrateur diverge fondamentalement de celui de la personne de confiance:

A. L'administrateur représente la personne protégée ou apporte une assistance juridique à la personne protégée. Son action est juridiquement nécessaire

Tweede regime: adviesverlening

— De toestemming tot erkenning (art. 8)

— Het verzet tegen een gerechtelijk onderzoek naar ouderschap (art. 10)

— De toestemming in de adoptie (art. 11 en 88)

Dit systeem houdt het volgende in:

A. de toestemming is niet vereist indien de betrokken persoon hetzij wilsonbekwaam is, hetzij in de onmogelijkheid verkeert om zijn wil te uiten;

B. deze wilsonbekwaamheid wordt hetzij door de vrederechter bij de inrichting van het beschermingsstatuut (art. 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek – algemene bevoegdheid), hetzij door de rechter bij wie de zaak aanhangig is en door middel van een met redenen omkleed proces-verbaal vastgesteld;

C. oordeelt de vrederechter of de rechter dat de beschermde persoon wilsonbekwaam is, dan is hij verplicht om:

a. hetzij de beschermde persoon rechtstreeks te horen ingeval die in staat is om zijn mening te uiten;

b. hetzij de vertrouwenspersoon van de beschermde persoon te horen ingeval de beschermde persoon niet in staat is zijn mening te uiten;

c. passend belang te hechten aan deze mening.

Dit systeem is geïnspireerd door het systeem dat geldt voor minderjarigen enerzijds en beoogt tegelijk tegemoet te komen aan het maatwerk en de participatierechten van de beschermde persoon anderzijds (art. 12 VN-Verdrag).

Opnieuw wordt bepaald dat de bewindvoerder voor deze rechtshandelingen niet in de plaats van de beschermde persoon kan optreden (art. 497/2, 8°, 9° en 11°, van het Burgerlijk Wetboek).

Dit vraagstuk hangt samen met het onderscheid in de rol van de bewindvoerder en de vertrouwenspersoon. In dat verband zij opgemerkt dat de rol van de bewindvoerder wezenlijk verschilt van die van de vertrouwenspersoon:

A. De bewindvoerder vertegenwoordigt de beschermde persoon of verleent juridisch bijstand aan de beschermde persoon. Zijn handelen is juridisch

pour générer des effets juridiques. La personne de confiance n'apporte qu'une assistance physique à la personne protégée. Elle soutient la personne protégée. Dans les cas où la personne de confiance conseille, conformément à la loi, le juge de paix sur l'opinion de la personne protégée, le juge de paix accorde l'importance qu'il convient à cet avis. Il ne s'agit là que d'un élément d'appréciation.

B. L'administrateur agit toujours dans l'intérêt de la personne protégée. Il apprécie en première instance si la personne protégée a intérêt à poser un acte juridique déterminé. La personne de confiance informe seulement le juge de l'opinion de la personne protégée dans les cas fixés par la loi lorsque celle-ci en est elle-même incapable. La personne de confiance traduit l'opinion de la personne protégée sans former de jugement de valeur sur l'acte envisagé.

Troisième régime: un tiers (parent/conjoint) se prononce

— sur le choix du logement familial (art. 4) et la disposition du logement familial (art. 5);

— dans le cas où un des parents ne peut exercer l'autorité parentale ou les prérogatives liées à l'état de la personne (filiation, adoption) (art. 8, 11/1, 12, 13, 14, 15, 15/1, 15/2, 17-18).

Ce système implique ce qui suit, lorsque:

A. le parent ou le conjoint est présumé absent;

B. le parent ou le conjoint a été expressément déclaré incapable en vertu de l'article 492/1, § 1er, du Code civil;

C. le juge de paix/juge statue, sur la base d'un procès-verbal motivé:

a. soit que le parent ou le conjoint est dans l'impossibilité de manifester sa volonté;
b. soit qu'il est incapable d'exprimer sa volonté.

Dans ces cas, l'autre conjoint ou parent se prononce seul.

Il est évident que l'administrateur n'est, dans ces cas, pas compétent pour agir en lieu et place de la personne protégée dès lors que le conjoint/l'autre parent sont compétents.

Ce système maintient la logique existante. Les modifications opérées concernent la cohérence et

noodzakelijk om rechtsgevolgen te genereren. De vertrouwenspersoon staat de beschermde persoon slechts fysiek bij. Hij ondersteunt de beschermde persoon. In de gevallen waarin de vertrouwenspersoon overeenkomstig de wet de vrederechter adviseert over de mening van de beschermde persoon, hecht de vrederechter passend belang aan dit advies. Het betreft slechts een factor binnen de beoordeling.

B. De bewindvoerder treedt steeds op in het belang van de beschermde persoon. Hij beoordeelt in eerste instantie of de beschermde persoon belang heeft bij het stellen van een bepaalde rechtshandeling. De vertrouwenspersoon informeert louter de rechter over de mening van de beschermde persoon in de gevallen bepaald bij de wet wanneer deze daar zelf niet toe in staat is. De vertrouwenspersoon geeft de mening weer van de beschermde persoon zonder een waardeoordeel te vormen over de voorgenomen handeling.

Derde regime: een derde (ouder/echtgenoot) oordeelt

— inzake de keuze van de gezinswoning (art. 4) en de beschikking van de gezinswoning (art. 5);

— ingeval een van de ouders het ouderlijk gezag of prerogatieven verbonden aan de staat van de persoon (afstamming, adoptie) niet kan uitoefenen (art. 8, 11/1, 12, 13, 14, 15, 15/1, 15/2, 17-18).

Dit systeem houdt het volgende in, ingeval de ouder of echtgenoot:

A. vermoedelijk afwezig is;

B. uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard op grond van artikel 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek;

C. de vrederechter/rechter op grond van een met redenen omkleed proces-verbaal oordeelt dat:

a. ofwel deze in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen te geven;
b. ofwel wilsonbekwaam is.

Dan oordeelt de andere echtgenoot of ouder alleen.

Het is evident dat de bewindvoerder in die gevallen niet bevoegd is om in de plaats van de beschermde persoon op te treden nu de echtgenoot/andere ouder bevoegd zijn.

Dit systeem behoudt de bestaande logica. De aanpassingen die gebeuren, houden verband met de

l'uniformité, comme également observé dans l'avis du Conseil d'État. L'impossibilité d'exercer certains droits doit toujours être constatée par un juge. Il existe une distinction entre "l'impossibilité de manifester sa volonté" et "l'incapacité d'exprimer sa volonté". On peut très bien être en mesure d'exprimer une volonté qui est cependant affectée par une déficience provoquée par l'état de santé de la personne concernée. Par exemple, en raison de l'absence d'une volonté libre et éclairée.

Quatrième régime: incapacité juridique, sauf aménagement du statut

Le juge de paix doit se prononcer expressément sur l'exercice des droits suivants (art. 492/1, § 1er, du Code civil). Si le juge de paix déclare la personne à protéger incapable d'exercer ces droits, personne ne peut les exercer à sa place (art. 497/2, du Code civil):

— l'exercice de l'autorité sur la personne du mineur (art. 492/1, § 1er, 9°, et art. 497/2, 12°, du Code civil). L'autre parent y remédie normalement, sans quoi il faut désigner un tuteur;

— l'exercice du droit de refuser la réalisation d'une autopsie (art. 492/1, § 1er, 17° et art. 497/2, 20°, du Code civil).

Cinquième régime: l'incapacité d'exprimer sa volonté appréciée par le médecin

Le juge de paix doit apprécier expressément la capacité à exercer les droits suivants. Si le juge de paix déclare la personne protégée incapable à cet égard, cela n'empêche pas la personne protégée d'exercer malgré tout ces droits elle-même et de manière indépendante. En vertu de la législation particulière, c'est le médecin qui doit se prononcer en la matière. L'interdiction est exigée pour rendre l'administrateur de la personne compétent pour exercer ces droits le cas échéant:

— l'exercice des droits prévus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient (art. 492/1, § 1er, 14°, du Code civil);

— le consentement à une expérimentation sur la personne humaine (art. 492/1, § 1er, 15°, du Code civil).

Actuellement, l'administrateur provisoire ne peut pas intervenir dans le cadre de la loi sur les droits des patients ou de la loi sur les expérimentations. Les interdits et les mineurs prolongés sont représentés par

coherentie en de uniformiteit zoals ook opgemerkt in het advies van de Raad van State. De onmogelijkheid tot uitoefening van bepaalde rechten moet steeds vastgesteld worden door een rechter. Er bestaat een onderscheid tussen de "onmogelijkheid om zijn wil te kennen te geven" en de "wilsbekwaamheid". Men kan zeer goed in staat zijn om een wil te kennen te geven die evenwel is aangetast door een gebrek ingevolge de gezondheidstoestand van de betrokkene. Bijvoorbeeld door de afwezigheid van een vrije en bewuste wil.

Vierde regime: rechtsonbekwaamheid, tenzij aanpassing van het statuut

De vrederechter moet uitdrukkelijk oordelen over de uitoefening van volgende rechten (art. 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek). Ingeval de vrederechter de te beschermen persoon hiervoor onbekwaam verklaart, kan niemand in zijn plaats deze rechten uitoefenen (art. 497/2, van het Burgerlijk Wetboek):

— de uitoefening van het gezag over de persoon van de minderjarige (art. 492/1, § 1, 9°, en art. 497/2, 12°, van het Burgerlijk Wetboek). De andere ouder vangt dit normaal op, zoniet moet er een voogd aangesteld worden;

— de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren (art. 492/1, § 1, 17° en art. 497/2, 20°, van het Burgerlijk Wetboek).

Vijfde regime: wilsonbekwaamheid beoordeeld door de geneesheer

De vrederechter dient uitdrukkelijk te oordelen over de bekwaamheid tot uitoefening van volgende rechten. Ingeval de vrederechter de beschermde persoon onbekwaam hiertoe verklaart, belet dit niet dat de beschermde persoon alsnog deze rechten zelf en zelfstandig uitoefent. Krachtens de bijzondere wetgeving dient de geneesheer hierover te oordelen. De onbekwaamverklaring is vereist om de bewindvoerder over de persoon bevoegd te maken om in voorkomend geval de rechten uit te oefenen:

— de uitoefening van de rechten van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt (art. 492/1, § 1, 14°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verlenen van de toestemming om een experiment op de menselijke persoon uit te voeren (art. 492/1, § 1, 15°, van het Burgerlijk Wetboek).

Actueel kan de voorlopige bewindvoerder niet optreden in het kader van de wet patiëntenrechten of de experimentenwet. Onbekwaamverklaarden en verlengd minderjarigen worden, ingeval zij feitelijk onbekwaam

leur tuteur si le médecin les a jugés incapables de fait (art. 13 de la loi sur les droits des patients, *ibid.* loi sur les expérimentations).

La proposition à l'examen donne dorénavant aussi la priorité, dans la loi sur les droits des patients, à l'intervention du représentant désigné par la personne protégée dans le cadre de cette loi. Le représentant peut intervenir si le médecin a jugé que la personne protégée n'en est elle-même pas capable. Un administrateur ne peut intervenir que s'il a été déclaré compétent en la matière et si la personne protégée n'est pas capable d'intervenir et s'il n'y a pas de représentant, ou si ce dernier n'intervient pas.

Sixième régime: le juge de paix *peut* apprécier l'incapacité

Si le juge de paix a déclaré expressément la personne protégée incapable de poser les actes juridiques suivants, personne ne peut poser ces actes juridiques à la place de la personne protégée (= incapacité juridique):

— exercer les droits politiques (art. 497/2, 25°, du Code civil);

— consentir à une stérilisation (art. 497/2, 13°, du Code civil);

— consentir à un acte de procréation médicalement assistée (art. 497/2, 14°, du Code civil);

— déclarer une modification de sexe (art. 497/2, 15°, du Code civil);

— demander l'euthanasie (art. 497/2, 16°, du Code civil);

— demander de pratiquer un avortement (art. 497/2, 17°, du Code civil);

— consentir à l'utilisation de gamètes ou d'embryons *in vitro* à des fins scientifiques (art. 497/2, 19°, du Code civil);

— consentir à un prélèvement de sang et de dérivés du sang (art. 497/2, 21° du Code civil);

— consentir à des actes qui touchent l'intégrité physique ou la vie intime de la personne protégée, sans préjudice des dispositions dérogatoires reprises dans des lois particulières (art. 497/2, 18°, du Code civil).

zijn zoals beoordeeld door de geneesheer, door hun voogd vertegenwoordigd (art. 13 wet patiëntenrechten, *ibid.* experimentenwet).

In de wet patiëntenrechten wordt met dit voorstel voortaan ook voorrang verleend aan het optreden van de door de beschermde persoon aangeduide vertegenwoordiger in het kader van deze wet. De vertegenwoordiger kan optreden als de beschermde persoon daar zelf niet bekwaam toe is zoals beoordeeld wordt door de geneesheer. Een bewindvoerder kan maar pas optreden ingeval hij daar bevoegd toe werd verklaard en ingeval de beschermde persoon niet bekwaam is om op te treden en bij afwezigheid van vertegenwoordiger of ingeval deze niet optreedt.

Zesde regime: de vrederechter *kan* oordelen over de onbekwaamheid

Ingeval de vrederechter de beschermde persoon uitdrukkelijk onbekwaam verklaard om volgende rechtshandelingen te stellen, kan niemand deze rechtshandelingen in de plaats van beschermde persoon stellen (= rechtsonbekwaamheid):

— de uitoefening van de politieke rechten (art. 497/2, 25°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verlenen van de toestemming tot sterilisatie (art. 497/2, 13°, van het Burgerlijk Wetboek);

— de toestemming tot medisch begeleide voortplanting (art. 497/2, 14°, van het Burgerlijk Wetboek);

— de aangifte van de geslachtswijziging (art. 497/2, 15°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verzoek tot euthanasie (art. 497/2, 16°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verzoek tot uitvoering van een abortus (art. 497/2, 17°, van het Burgerlijk Wetboek);

— de toestemming voor het gebruik van gameten of embryo's in vitro voor wetenschappelijke doeleinden (art. 497/2, 19°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verlenen van de toestemming tot afneming van bloed en bloedderivaten (art. 497/2, 21°van het Burgerlijk Wetboek);

— het verlenen van de toestemming tot het stellen van handelingen die de fysieke integriteit of de intieme levenssfeer van de beschermde persoon raken, onverminderd de afwijkende bepalingen opgenomen in bijzondere wetten (art. 497/2, 18°, van het Burgerlijk Wetboek).

Le juge de paix ne doit cependant pas se prononcer expressément sur ces actes juridiques. S'il ne se prononce pas en la matière, la personnes protégée reste juridiquement capable. En outre, une modification du régime de protection peut être demandée (art. 492/4 du Code civil).

Actuellement, la personne relevant du statut de la minorité prolongée et l'interdit sont juridiquement incapables de poser ces actes. La personne placée sous administration provisoire peut cependant encore poser ces actes juridiques, à moins qu'elle en soit incapable de fait.

Septième régime: l'interdiction est compensée par l'intervention de l'administrateur

Le juge de paix doit se prononcer expressément sur les actes personnels énumérés ci-après. Si le juge de paix estime que la personne protégée est incapable d'accomplir ces actes, l'administrateur de la personne peut alors intervenir (assistance ou représentation), le cas échéant après y avoir été autorisé (*cf.* art. 499/7, § 1er, du Code civil):

— choisir sa résidence (art. 492/1, § 1, 1°, du Code civil);

— s'opposer à une demande en annulation de mariage (art. 492/1, § 1er, 3°, du Code civil);

— s'opposer à une demande en divorce (art. 492/1, § 1er, 4°, du Code civil);

— s'opposer à une demande en séparation de corps (art. 492/1, § 1er, 6°, du Code civil);

— intenter des actions en matière de filiation en tant que défendeur (art. 492/1, § 1er, 8°, du Code civil);

— faire une déclaration en vue d'acquérir la nationalité belge (art. 492/1, § 1er, 10°, du Code civil);

— adresser une demande de changement de nom ou de prénom (art. 492/1, § 1er, 13°, du Code civil);

— consentir à un prélèvement d'organes (art. 492/1, § 1er, 16°, du Code civil).

De vrederechter hoeft zich evenwel niet uitdrukkelijk uit te spreken over deze rechtshandelingen. Bij afwezigheid van enige uitspraak, blijft de beschermde persoon juridisch handelingsbekwaam. Bovendien kan er om een wijziging van het beschermingsregime verzocht worden (art. 492/4 van het Burgerlijk Wetboek).

Actueel is de verlengd minderjarige en onbekwaamverklaarde juridisch handelingsonbekwaam om deze handelingen te stellen. De persoon geplaatst onder voorlopig bewind kan deze rechtshandelingen wel nog stellen tenzij hij daar feitelijk toe onbekwaam is.

Zevende regime: de onbekwaamverklaring wordt opgevangen door het optreden van de bewindvoerder

Over volgende persoonlijke handelingen moet de vrederechter zich uitdrukkelijk uitspreken. Oordeelt de vrederechter dat de beschermde persoon handelingsonbekwaam is om deze te stellen, dan kan de bewindvoerder over de persoon optreden (bijstand of vertegenwoordiging), desgevallend na machtiging (*cf.* art. 499/7, § 1, van het Burgerlijk Wetboek):

— de keuze van de verblijfplaats (art. 492/1, § 1, 1°, van het Burgerlijk Wetboek);

— Hht verweer tegen een ingestelde vordering tot nietigverklaring van het huwelijk(art. 492/1, § 1, 3°, van het Burgerlijk Wetboek)

— het verweer tegen een ingestelde echtscheidingsvordering (art. 492/1, § 1, 4°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verweer tegen een ingestelde vordering tot scheiding van tafel en bed (art. 492/1, § 1, 6°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het voeren van afstammingsgedingen als verweerder (art. 492/1, § 1, 8°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het afleggen van een verklaring tot verkrijging van de Belgische nationaliteit (art. 492/1, § 1, 10°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het richten van een verzoek tot naams- of voornaamswijziging (art. 492/1, § 1, 13°, van het Burgerlijk Wetboek);

— het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen (art. 492/1, § 1, 16°, van het Burgerlijk Wetboek).

Le juge de paix peut également déclarer expressément la personne à protéger incapable d'accomplir d'autres actes juridiques personnels qui ne sont pas énumérés à l'article 492/1, § 1er, du Code civil. Dans le cas où ces actes juridiques ne figurent pas dans la liste de l'article 497/2 du Code civil et ne sont pas spécifiquement encadrés par une loi spéciale, l'administrateur de la personne devient compétent, soit pour assister la personne protégée dans l'accomplissement de ces actes juridiques, soit pour l'y représenter.

Une fois de plus, dans l'état actuel des choses, une personne déclarée incapable ou placée sous statut de minorité prolongée est représentée par son tuteur pour l'accomplissement de ces actes juridiques. En revanche, la personne protégée reste capable. Certaines lois prévoient toutefois l'intervention de l'administrateur provisoire lorsque, dans les faits, la personne protégée n'est pas capable d'accomplir l'acte concerné (*cf.* p. ex. art. 331*sexies* du Code civil, art. 7 du Code de la nationalité belge, art. 1255, § 7, du Code judiciaire, *etc.*).

B. 2. Clarification du champ d'application du nouveau régime de protection

M. Raf Terwingen (CD&V) précise que cette problématique concerne les articles 22 à 24/1.

Il explique que le champ d'application du nouveau régime de protection a été repris à l'article 488/1 du Code civil. Les conditions d'application se présentent désormais comme suit:

— être majeur: une distinction stricte a été établie entre personnes mineures et majeures;
— totalement ou partiellement;
— en raison de son état de santé;
— temporairement ou définitivement;
— être hors d'état, sans assistance ou autre mesure de protection;
— de défendre convenablement, comme une personne normalement saine;

— ses intérêts de nature patrimoniale ou non patrimoniale: cette mention permet d'étendre le champ d'application aux actes en matière de droits personnels.

De plus, une mesure de protection n'est possible que dans la mesure où la protection des intérêts de la personne concernée l'exige (il s'agit donc d'un travail sur mesure et qui tient compte du *principe de proportionnalité*).

De vrederechter kan de te beschermen persoon voor nog andere persoonlijke rechtshandelingen die niet opgesomd staan in artikel 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk onbekwaam verklaren. Ingeval deze rechtshandelingen niet in de lijst van artikel 497/2 van het Burgerlijk Wetboek staan en niet in het bijzonder omkaderd worden door een bijzondere wet, wordt de bewindvoerder over de persoon bevoegd om hetzij de beschermde persoon bij deze rechtshandelingen bij te staan, hetzij de beschermde persoon daarbij te vertegenwoordigen.

Opnieuw is het actueel zo dat een onbekwaamverklaarde of een verlengd minderjarige vertegenwoordigd wordt door zijn voogd bij het stellen van deze rechtshandelingen. De beschermde persoon blijft daarentegen handelingsbekwaam. Sommige wetten voorzien wel in het optreden van de voorlopige bewindvoerder voor het geval de beschermde persoon feitelijk daar niet toe bekwaam is (bv. art. 331sexies,van het Burgerlijk Wetboek, art. 7 van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit, art. 1255, § 7 van het Gerechtelijk Wetboek, enz.).

B. 2. Verduidelijking van het toepassingsgebied van de nieuwe beschermingsregeling

De heer Raf Terwingen (CD&V) verduidelijkt dat deze problematiek de artikelen 22 tot 24/1 betreft.

Hij legt uit dat het toepassingsgebied van de nieuwe beschermingsregeling is opgenomen in artikel 488/1, van het Burgerlijk Wetboek. Voortaan zijn de toepassingsvoorwaarden als volgt:

— meerderjarig zijn: er is een strikt onderscheid doorgevoerd tussen minder- en meerderjarigen;
— geheel of gedeeltelijk;
— wegens zijn gezondheidstoestand;
— tijdelijk of definitief;
— niet in staat zijn zonder bijstand of andere beschermingsmaatregel;
— zijn belangen van vermogensrechtelijke of niet-vermogensrechtelijke aard: hiermee wordt het toepassingsgebied uitgebreid naar persoonsrechtelijke handelingen;
— zelf behoorlijk waar te nemen, zoals een normaal gezonde persoon.

Een beschermingsmaatregel is bovendien maar mogelijk indien en voor zover de bescherming van zijn belangen dit vereist (dus maatwerk en rekening houdend proportionaliteitsbeginsel).

Les éléments doivent être appréciés de manière cumulative et envisagés dans le cadre de leurs liens réciproques.

Cette définition s'inspire de l'article 488*bis*, A, du Code civil, qui dit littéralement ceci (à propos de l'administration provisoire):

"A. Le majeur qui, en raison de son état de santé, est totalement ou partiellement hors d'état de gérer ses biens, fût-ce temporairement, peut, en vue de la protection de ceux-ci, être pourvu d'un administrateur provisoire, lorsqu'il n'est pas déjà pourvu d'un représentant légal."

La mesure de protection a été élargie à la personne, tandis que l'exigence du travail sur mesure et de la proportionnalité a été explicitement reprise dans la loi.

Les auteurs ont choisi de ne pas définir l'"état de santé" dans la loi, dès lors qu'il s'agit d'une notion évoluant en fonction de l'état d'avancement de la médecine. L'état de santé peut par ailleurs être statique (par exemple, le coma), évolutif (par exemple, la démence) ou fluctuant (trouble psychique). C'est l'état de santé global qui est visé (physique et psychique). Les définitions désuètes permettant de déclarer une personne mineur prolongé ou interdit sont abandonnées en raison de la description négative et obsolète qui en est faite:

"*Art. 487*bis*. Le mineur dont il est établi qu'en raison de son arriération mentale grave, il est et paraît devoir rester incapable de gouverner sa personne et d'administrer ses biens, peut être placé sous statut de minorité prolongée.*

Par arriération mentale grave, il faut entendre un état de déficience mentale congénitale ou ayant débuté au cours de la petite enfance, caractérisé par un manque de développement de l'ensemble des facultés intellectuelles, affectives et volitives.

La même mesure peut être prise à l'égard d'un majeur dont il est établi qu'il se trouvait durant sa minorité dans les conditions prévues aux alinéas précédents.

Celui qui se trouve sous statut de minorité prolongée est, quant à sa personne et à ses biens, assimilé à un mineur de moins de quinze ans."

De elementen moeten cumulatief beoordeeld worden en in hun onderlinge samenhang worden gelezen.

Deze definitie is geïnspireerd door artikel 488*bis*, A,van het Burgerlijk Wetboek dat luidt (bij voorlopig bewind) als volgt:

"A. De meerderjarige die, geheel of gedeeltelijk, zij het tijdelijk, wegens zijn gezondheidstoestand, niet in staat is zijn goederen te beheren, kan met het oog op de bescherming ervan, een voorlopige bewindvoerder toegevoegd worden, als hem nog geen wettelijke vertegenwoordiger werd toegevoegd."

De beschermingsregeling werd uitgebreid naar de persoon. Tevens werd de eis van maatwerk en proportionaliteit uitdrukkelijk in de wet opgenomen.

De indieners hebben er voor geopteerd om geen definitie van "gezondheidstoestand" in de wet in te schrijven omdat het een begrip is dat evolueert met de stand van de medische wetenschap. De gezondheidstoestanden kunnen bovendien statisch (bv. coma) zijn, evoluerend (bv. dementie) of schommelend (psychische aandoening). De gehele gezondheidstoestand wordt bedoeld (fysiek, psychisch). De verouderde definities om een persoon verlengd minderjarig dan wel onbekwaam te verklaren worden verlaten gelet op de negatieve en achterhaalde omschrijving:

"*Art. 487*bis*. Een minderjarige van wie gebleken is dat hij wegens ernstige geestelijke achterlijkheid ongeschikt is en schijnt te zullen blijven om zichzelf te leiden en zijn goederen te beheren, kan in staat van verlengde minderjarigheid worden verklaard.*

Onder ernstige geestelijke achterlijkheid moet worden verstaan een staat van geestelijke onvolwaardigheid, aangeboren of begonnen tijdens de vroege kinderjaren, en gekenmerkt door een uitgebleven ontwikkeling van de gezamenlijke vermogens van verstand, gevoel en wil.

Een zelfde maatregel kan worden genomen ten aanzien van een meerderjarige van wie is gebleken dat hij tijdens zijn minderjarigheid verkeerde in omstandigheden als omschreven in voorgaande leden.

Hij die in staat van verlengde minderjarigheid is verklaard, wordt ten aanzien van zijn persoon en zijn goederen gelijkgesteld met een minderjarige beneden de vijftien jaar."

"*Art. 489. Le majeur qui est dans un état habituel d'imbécillité ou de démence, doit être interdit même lorsque cet état présente des intervalles lucides.*"

La nouvelle définition intègre également une dimension psychosociale, étant donné qu'un encadrement approprié (technique, social, *etc*.) peut quelquefois rendre superflue toute mesure de protection. Cet encadrement doit désormais être également examiné. La mesure de protection ne peut être prise que "dans la mesure où la protection de ses intérêts le nécessite".

Afin d'éviter une lacune dans la protection, il est prévu qu'un mineur pourra, à partir de l'âge de dix-sept ans, être placé sous protection s'il est établi qu'à sa majorité, il sera dans l'état visé à l'alinéa 1er.

L'article 488/2 du Code civil décrit l'état de prodigalité. Le maintien de ce motif est justifié de manière détaillée dans les développements. Les auteurs choisissent cependant de laisser le soin de définir précisément la notion de prodigalité à la jurisprudence telle qu'elle est actuellement établie en ce qui concerne l'article 513 du Code civil, qui est rédigé comme suit:

"*Art. 513. Il peut être défendu aux prodigues de plaider, de transiger, d'emprunter, de recevoir un capital mobilier et d'en donner décharge, d'aliéner ni de grever leurs biens d'hypothèques, sans l'assistance d'un conseil qui leur est nommé par le tribunal.*"

Ce régime doit en outre être appliqué avec la retenue qui s'impose. Comme dans la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux (art. 2, alinéa 2), l'inadaptation aux valeurs morales, sociales, religieuses, politiques ou autres, n'est pas suffisante en soi. De nouveau, un régime de protection ne peut en outre se justifier que si et pour autant que la protection de ses intérêts l'exige. Lors de l'instauration d'un régime de protection pour raison de prodigalité, il faut donc également tenir compte du travail sur mesure et de la proportionnalité de la mesure. Il convient en outre aussi de prendre en compte la dimension psychosociale.

Comme c'est le cas actuellement, seul un cercle limité de personnes peut demander cette mesure de protection (voir l'art. 1238, § 1er, alinéa 2, du Code judiciaire). De plus, cette protection peut uniquement porter sur des actes patrimoniaux et peut exclusivement prendre la forme d'une aide juridique (art. 492/2, alinéa 3, et art. 498 du Code civil).

"Art. 489. Een meerderjarige die zich in een aanhoudende staat van onnozelheid of krankzinnigheid bevindt, moet worden onbekwaam verklaard, zelfs wanneer in die staat heldere tussenpozen voorkomen."

In de nieuwe definitie werd ook een psychosociale dimensie opgenomen, aangezien een gepaste omkadering (technisch, sociaal, enz.) soms een beschermingsmaatregel overbodig kan maken. Deze omkadering moet voortaan mee onderzocht worden. De beschermingsmaatregel kan maar "voor zover de bescherming van zijn belangen dit vereist".

Teneinde een lacune in de bescherming te vermijden, wordt het mogelijk dat een minderjarige vanaf de leeftijd van zeventien jaar onder bescherming wordt geplaatst indien vaststaat dat hij bij zijn meerderjarigheid in de in het eerste lid bedoelde toestand zal verkeren.

In artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek wordt de staat van verkwisting omschreven. Het behoud van deze grond wordt uitvoerig gemotiveerd in de toelichting. Indieners opteren er evenwel voor om de verdere invulling van verkwisting over te laten aan de rechtspraak zoals die vandaag gevestigd is met betrekking tot artikel 513 van het Burgerlijk Wetboek dat luidt als volgt:

"Art. 513. Aan verkwisters kan worden verboden rechtsgedingen te voeren, dadingen te treffen, leningen aan te gaan, roerende kapitalen in ontvangst te nemen en daarvan kwijting te geven, hun goederen te vervreemden of met hypotheek te bezwaren, zonder de bijstand van een raadsman, die hun door de rechtbank wordt toegevoegd."

Dit regime moet bovendien met de gepaste terughoudendheid toegepast worden. Net zoals in de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (art. 2, tweede lid) is de onaangepastheid aan de zedelijke, maatschappelijke, religieuze, politieke of andere waarden op zichzelf niet voldoende. Opnieuw kan een beschermingsregime bovendien maar gerechtvaardigd zijn indien en voor zover de bescherming van zijn belangen dit vereist. Ook bij de inrichting van een beschermingsstatuut wegens verkwisting moet aldus rekening gehouden worden met het maatwerk en de proportionaliteit van de maatregel. Daarbij moet ook naar de psychosociale dimensie gekeken worden.

Zoals vandaag kan slechts een beperkte kring van personen verzoeken om deze beschermingsmaatregel (zie art. 1238, § 1, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek). Bovendien kan deze bescherming enkel op vermogensrechtelijke handelingen betrekking hebben en uitsluitend de vorm van juridische bijstand aannemen (art. 492/2, derde lid, en art. 498 van het Burgerlijk Wetboek).

Contrairement au régime actuel d'assistance par un conseil judiciaire, cette aide peut cependant aussi concerner la perception et l'affectation des revenus, et pas exclusivement le capital qui a souvent déjà été dépensé au moment de l'instauration du statut.

B.3. La ***protection extrajudiciaire***

M. Raf Terwingen (CD&V) explique que cette problématique concerne les articles 25 à 27.

Il apporte les précisions suivantes à ce propos:

— Encadrement de la protection extrajudiciaire

Le droit belge ne prévoit actuellement aucun régime de protection extrajudiciaire. Les figures juridiques telles que le mandat et la gestion d'affaires sont aujourd'hui appliquées pour régler les problèmes pratiques (urgents) en matière de gestion journalière.

Le 9 décembre 2009, le Comité des ministres du Conseil de l'Europe a adopté une recommandation intitulée "*Recommandation sur les principes concernant les procurations permanentes et les directives anticipées ayant trait à l'incapacité*" (CM/Rec(2009)11).

Cette recommandation tend véritablement à promouvoir l'autodétermination et l'autonomie dans la législation nationale des États membres concernant les personnes atteintes d'incapacité. Dans certains États membres, les procurations permanentes sont une solution de rechange préférée aux décisions judiciaires sur la représentation. Une telle législation a déjà été adoptée dans certains États membres. Il est constaté que dans les juridictions dans lesquelles les procurations permanentes et les déclarations anticipées sont disponibles, les majeurs de tous âges les utilisent de plus en plus.

La recommandation souligne que cette réglementation extrajudiciaire se fonde sur les principes de nécessité et de subsidiarité. C'est pour ce motif que la recommandation stimule également cette réglementation. Les États devraient même rendre les procurations permanentes et les directives anticipées prioritaires par rapport aux autres mesures de protection (principe 1.2.).

Dès lors que les principes de *subsidiarité* et de *nécessité* de la protection sont à la base de la proposition de loi à l'examen, les auteurs ont choisi d'également prévoir un encadrement particulier pour la protection extrajudi-

In tegenstelling tot het huidige regime van bijstand door een gerechtelijk raadsman, kan deze bijstand evenwel ook betrekking hebben op de inning en besteding van de inkomsten en niet uitsluitend het kapitaal dat er vaak al is doorgedraaid op tijdstip van de inrichting van het statuut.

B.3. De buitengerechtelijke bescherming

De heer Raf Terwingen (CD&V) verduidelijkt dat deze problematiek de artikelen 25 tot 27 betreft.

Hij geeft hierbij de volgende toelichting:

— Omkadering van de buitengerechtelijke bescherming

In het Belgische recht bestaat er actueel geen buitengerechtelijke beschermingsregeling. Rechtsfiguren zoals de lastgeving en de zaakwaarneming worden vandaag de dag aangewend om (dringende) praktische problemen inzake dagelijks beheer op te vangen.

Het Comité van ministers van de Raad van Europa heeft op 9 december 2009 een aanbeveling aangenomen getiteld "*Recommendation on principles concerning continuing powers of attorney and advance directives for incapacity" (CM/Rec(2009)11)"*.

De aanbeveling stelt een sterke tendens tot stimulering van zelfbeschikking en autonomie vast in de wetgeving aangaande onbekwame personen in de lidstaten. In sommige lidstaten wordt de voortzetting van de bevoegdheden van een vertegenwoordiger verkozen als alternatief voor een rechterlijke beslissing inzake vertegenwoordiging. Een aantal lidstaten hebben dergelijke wetgeving reeds geïmplementeerd. Vastgesteld wordt dat in rechtsstelsels waar de voortzetting van de bevoegdheden van een vertegenwoordiger en voorafgaande wilsverklaringen beschikbaar zijn, volwassenen van alle leeftijden hier in toenemende mate gebruik van maken.

De aanbeveling vestigt de aandacht erop dat deze buitengerechtelijke regeling bouwt op de beginselen van subsidiariteit en noodzakelijkheid. Om die reden stimuleert de aanbeveling ook deze regeling. De voortgezette bevoegdheden van de lasthebber en de voorafgaande wilsverklaring dienen zelfs voorrang te verkrijgen op andere beschermingsmaatregelen (beginsel 1.2.).

Aangezien de beginselen van *subsidiariteit* en *noodzakelijkheid* van de bescherming aan de grondslag liggen van dit wetsvoorstel, hebben de indieners er voor geopteerd om ook een bijzondere omkadering in

ciaire, et ce à l'exemple de cette recommandation et des modifications apportées à la législation de nombreux États membres du Conseil de l'Europe.

D'une certaine manière, l'encadrement de la protection extrajudiciaire s'impose également dans l'ordre juridique belge. À l'heure actuelle, une personne incapable de manifester sa volonté ne peut plus désigner de mandataire. En outre, les avis divergent considérablement sur la question de savoir si le mandant doit être capable non seulement au moment de la conclusion du contrat de mandat, mais également au moment où le mandataire pose l'acte juridique qui fait l'objet du mandat. Une personne peut, un jour, valablement conclure un contrat de mandat si, dans les faits, elle en est capable. Si, le lendemain, le mandant devient incapable d'exprimer sa volonté, il n'est plus en mesure de contrôler le mandataire qu'il a désigné. Le mandataire a l'obligation essentielle de rendre compte de l'exécution de sa mission (art. 1993 du Code civil). Qui contrôle alors le mandataire et qu'advient-il si celui-ci accomplit un acte juridique au nom et pour le compte du mandant qui, à ce moment, est incapable d'exprimer sa volonté? C'est donc au nom de la *sécurité juridique* que la loi apporte une réponse claire à cette question.

Dans la même optique, ce système de protection extrajudiciaire doit éviter autant que possible, à l'avenir, les *abus* qui peuvent résulter d'un manque de surveillance à l'égard de l'exécution du mandat en raison de l'incapacité du mandant d'exprimer sa volonté. Actuellement, seule une mesure de protection judiciaire, combinée à la désignation d'un administrateur professionnel, permet de lutter contre ce type d'abus. L'administrateur professionnel demande alors au mandataire de rendre des comptes et de se justifier et requiert, le cas échéant, l'annulation d'une série d'actes juridiques ou intente les actions en responsabilité nécessaires. Ce système n'est naturellement pas satisfaisant. Compte tenu de l'intervention tardive de l'administrateur, le mandataire peut déjà avoir disparu dans la nature ou avoir dépensé le capital qu'il s'est indûment approprié. L'enquête relative aux manquements éventuels devient en outre très compliquée si les preuves requises ont déjà disparu.

L'encadrement vise également à *sensibiliser* le citoyen et à *promouvoir* l'autodétermination. Il doit accroître l'autonomie du citoyen vulnérable. L'intervenant souligne que le vieillissement de la population belge continue de progresser, ce qui accentue encore le besoin d'encadrement d'un soutien adapté aux personnes qui, en raison de leur grand âge, voient leurs

te schrijven voor de buitengerechtelijke bescherming en dit in navolging van deze aanbeveling en de wijzigingen in de wetgeving van vele lidstaten van de Raad van Europa.

De omkadering van een buitengerechtelijke bescherming dringt zich in de Belgische rechtsorde ook enigszins op. Actueel kan een persoon die wilsonbekwaam is, geen lasthebber meer aanstellen. Daarenboven bestaan er zeer uiteenlopende opvattingen over de vraag of de lastgever niet alleen bekwaam dient te zijn op het ogenblik van het aangaan van de lastgevingsovereenkomst, doch ook op het moment dat de rechtshandeling, die het voorwerp van de lastgeving uitmaakt, door de lasthebber wordt gesteld. Een persoon kan vandaag rechtsgeldig een lastgevingsovereenkomst sluiten als hij daar feitelijk toe bekwaam is. Als de lastgever morgen wilsonbekwaam wordt, kan hij de door hem aangestelde lasthebber niet meer controleren. Op de lasthebber rust de essentiële verplichting om rekenschap te geven van de uitvoering van zijn opdracht (art. 1993 van het Burgerlijk Wetboek). Wie houdt dan toezicht op de lasthebber en wat zijn de gevolgen als de lasthebber een rechtshandeling stelt in naam en voor rekening van de lastgever die wilsonbekwaam is op dat ogenblik? Het is dan ook in het belang van de *rechtszekerheid* dat de wet dit vraagstuk duidelijk beantwoordt.

In dezelfde optiek moeten *misbruiken* die ontstaan door een gebrek aan toezicht op de uitvoering van de lastgeving omwille van de wilsonbekwaamheid van de lastgever door dit systeem van buitengerechtelijke bescherming naar de toekomst toe zoveel als mogelijk worden vermeden. Actueel kan enkel door de installatie van een rechterlijke beschermingsmaatregel, gecombineerd met de aanstelling van een professionele bewindvoerder, dit soort misbruiken bestreden worden. De professionele bewindvoerder vraagt alsdan rekenschap en verantwoording van de lasthebber en vordert, in voorkomend geval, de nietigverklaring van een aantal rechtshandelingen of stelt de nodige aansprakelijkheidsvorderingen in. Dit systeem is uiteraard niet bevredigend. Door het laattijdige optreden van de bewindvoerder kan de lasthebber al spoorloos verdwenen zijn of kan het onrechtmatig toegeëigende vermogen er al doorgedraaid zijn. Ook het onderzoek zelf naar eventuele tekortkomingen wordt sterk bemoeilijkt als de nodige bewijzen reeds verdwenen zijn.

De omkadering beoogt tevens de burger te *sensibiliseren* en *aan te zetten* tot zelfbeschikking. Het moet de autonomie van de kwetsbare burger vergroten. De spreker wijst erop dat de vergrijzing van de Belgische bevolking nog steeds toeneemt waardoor ook de nood tot omkadering van een gepaste ondersteuning voor personen die door de hoge leeftijd beperkingen in hun

facultés diminuer. La protection extrajudiciaire doit, en tant que mesure informelle et plus légère, gagner progressivement en importance, de manière à ce que la procédure formelle, longue et (plus) radicale de la protection judiciaire devienne de plus en plus exceptionnelle.

Le recours à la figure juridique du mandat permet également de confier un rôle plus important au réseau social. Les amis, les connaissances, les membres de la famille, *etc*., peuvent en effet être désignés comme mandataires. La loi n'exclut pas que plusieurs mandataires soient désignés et agissent conjointement, en concurrence, séparément ou subsidiairement.

L'encadrement de la protection extrajudiciaire a finalement également pour but de réduire la *charge de travail* des juges de paix.

— Motivation de la piste choisie

L'intervenant précise que la proposition de loi à l'examen a prévu un système inspiré du droit français (art. 477 et suivants du Code civil "*Du mandat de protection future*"). Ce système a prévu des limites à l'action du mandataire, des obligations de rapport ainsi que la soumission d'un certain nombre d'actes juridiques à certaines formalités. L'intervention d'un juge de paix était toujours requise.

Au cours des auditions organisées par la commission, ce système a fait l'objet de nombreuses remarques. Les principales critiques formulées à l'encontre de la protection extrajudiciaire sont les suivantes:

1° la protection extrajudiciaire ressemble trop à la protection judiciaire. Les formalités à respecter sont pratiquement identiques. Dans ce cas, quel intérêt présente-t-elle encore?

2° la charge de travail des juges de paix est fortement alourdie. On part du principe que tous les mandataires sont susceptibles d'abuser de leur position. Dans ce cas, il est préférable d'opter pour une protection judiciaire;

3° l'obligation de déclaration est confuse et source d'insécurité juridique;

4° le texte viole le principe de la primauté de la protection extrajudiciaire du fait qu'il laisse entendre que le mandat prend toujours fin lorsqu'une mesure de protection judiciaire est prononcée, bien que celle-ci ne doive pas nécessairement faire intégralement double emploi.

functioneren ervaren toeneemt. De buitengerechtelijke bescherming moet als informele en minst ingrijpende maatregel op termijn aan belang winnen waardoor de formele, tijdrovende en (meer) ingrijpende procedure van de rechterlijke bescherming steeds meer de uitzondering wordt.

Door middel van de figuur van de lastgeving kan aan het *sociale netwerk* ook een grotere rol worden toebedeeld. Familieleden, vrienden, kennissen, enz. kunnen immers tot lasthebber worden aangewezen. Het wordt niet uitgesloten dat er meerdere lasthebbers worden aangewezen die gezamenlijk, concurrerend dan wel afzonderlijk of subsidiair handelen.

De omkadering van de buitengerechtelijke bescherming heeft ten slotte ook tot doel de *werklast* van de vrederechters te verminderen.

— Motivering van de gekozen piste

De spreker verduidelijkt dat in het wetsvoorstel een systeem werd ingeschreven dat geïnspireerd was door het Franse recht (art. 477 en volgende *C. Civ*. "*Du mandat de protection future*"). In dat systeem werden beperkingen in het optreden van de lasthebber, verslaggevingsverplichtingen evenals de onderwerping van een aantal rechtshandelingen aan pleegvormen ingeschreven. De tussenkomst van een vrederechter was steeds vereist.

Tijdens de in de commissie gehouden hoorzittingen werden op dit systeem heel wat opmerkingen geformuleerd. De belangrijkste kritiek op de buitengerechtelijke bescherming is de volgende:

1° de buitengerechtelijke bescherming lijkt teveel op de rechterlijke bescherming. Vrijwel dezelfde pleegvormen dienen nageleefd te worden. Wat is dan nog het nut ervan?

2° de werklast bij de vrederechters wordt drastisch verhoogd. Het uitgangspunt is dat alle lasthebbers potentieel misbruik maken van hun positie. In dat geval is een rechterlijke bescherming meer aangewezen;

3° de aanmeldingsplicht is onduidelijk en zorgt voor rechtsonzekerheid;

4° het beginsel van de voorrang van de buitengerechtelijke bescherming wordt geschonden doordat de tekst laat uitschijnen dat de lastgeving steeds een einde neemt door een rechterlijke beschermingsmaatregel hoewel die niet noodzakelijk volledig hoeft te overlappen.

Pour répondre à ces différentes critiques, le système de protection extrajudiciaire proposé est remplacé par un système plus simple et plus clair qui se fonde également sur la bonne foi du mandataire et la confiance placée en lui. Ses auteurs se sont inspirés du droit anglais (*Mental Capacity Act 2005*).

— Lignes de force de la protection extrajudiciaire proposée

Le nouveau système de protection extrajudiciaire proposé vise:

1° à assurer la *sécurité juridique* en prévoyant expressément que les actes accomplis par le mandataire à un moment où celui-ci se trouve déjà dans une situation visée à l'article 488/1 ou 488/2 du Code civil et n'est donc plus en état de prendre en compte l'exécution du mandat sont valables aux conditions suivantes:

— le mandat a été notifié;

— le mandataire n'est pas une personne visée à l'article 490/1, § 1er, alinéa 2, du Code civil. Il s'agit de personnes qu'il est préférable de ne pas désigner comme mandataire, étant donné leur situation personnelle (elles-mêmes insolvables/incapables p. ex.) ou en raison de conflits d'intérêts potentiels (p. ex. un membre du personnel de l'institution dans laquelle séjourne la personne protégée, *cf.* art. 488*bis*, C, § 1er, alinéa 3, du Code civil et l'article 496/6 proposé du Code civil), parce que le risque d'abus ou de défaut d'exécution est réel dans ces cas. Dans l'intérêt de la sécurité juridique, la phrase "les personnes qui se trouvent dans la situation visée à l'article 488-1 ou 488-3" est remplacée par la phrase "les personnes qui sont placées sous mesure de protection judiciaire visée à la section 3" (amendement n° 179; DOC 53 1009/005);

2° à permettre *une intervention rapide, souple et proportionnelle* en cas d'abus (potentiel) de la part du mandataire ou si le mandat ne protège pas suffisamment la personne protégée.

Le régime du mandat s'applique intégralement aux tiers. Le tiers de bonne foi n'est pas concerné par cette proposition. En cas d'annulation éventuelle, il est tenu compte des droits des tiers de bonne foi. Les principes de restitution normaux sont d'application. Pour le préjudice éventuel subi par le mandant en cas de non-annulation en raison des droits des tiers de bonne foi, celui-ci doit intenter une action en responsabilité extracontractuelle/contractuelle contre le mandataire. De la sorte, ce nouveau régime ne déroge pas à la

Om een antwoord te bieden op al deze punten van kritiek wordt het ingeschreven systeem bij amendement vervangen door een eenvoudiger en duidelijker systeem dat ook vertrekt vanuit de goede trouw en het vertrouwen in de lasthebber. De indieners hebben daartoe inspiratie gevonden in het Engelse recht (*Mental Capacity Act 2005*).

— Krachtlijnen van de voorgestelde buitengerechtelijke bescherming

Het nieuwe voorgestelde systeem van buitengerechtelijke bescherming beoogt:

1° *rechtszekerheid* te verlenen door uitdrukkelijk te bepalen dat de handelingen gesteld door de lasthebber op een ogenblik dat hij zich reeds in een in artikel 488/1 of artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek, bedoelde toestand bevindt en dus niet meer in staat is om rekenschap te nemen van de uitvoering van de lastgeving, rechtsgeldig zijn onder de volgende voorwaarden:

— de lastgeving is aangemeld;

— de lasthebber is niet een persoon aangegeven in artikel 490/1, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Het betreffen personen die gelet op de persoonlijke toestand (zelf onvermogend/onbekwaam bv.) of omwille van de potentiële belangentegenstelling (bv. personeelslid van de instelling waar de beschermde persoon verblijft, vgl. art. 488*bis*, C, § 1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek en het voorgestelde art. 496/6 van het Burgerlijk Wetboek) beter niet tot lasthebber aangesteld worden omdat de kans op misbruiken of wanuitvoering in die gevallen reëel is. In het belang van de rechtszekerheid wordt de zin "de personen die zich in de toestand bedoeld in artikel 488-1 of 488-3 bevinden" vervangen door de zin "de personen geplaatst onder een rechterlijke beschermingsmaatregel zoals bedoeld in afdeling 3" (amendement nr. 179; DOC 53 1009/005);

2° een *snel, soepel en proportioneel optreden* mogelijk maken in geval van (potentiële) misbruiken door de lasthebber of ingeval de lastgeving de beschermde persoon onvoldoende beschermt.

Voor derden is het regime van de lastgeving integraal van toepassing. De derde te goeder trouw wordt niet geraakt door dit voorstel. Bij een eventuele nietigverklaring wordt rekening gehouden met de rechten van derden te goeder trouw. De gewone restitutiebeginselen zijn van toepassing. Voor eventuele schade geleden door de lastgever bij afwezigheid van een nietigverklaring omwille van de rechten van derden te goeder trouw, moet deze een buitencontractuele/contractuele aansprakelijkheidsvordering instellen tegen de lasthebber.

situation existante. Un système de publicité n'est en effet pas davantage prévu. Les tiers de bonne foi ne peuvent pas être dissuadés de contracter. Le bon fonctionnement du mandat doit demeurer garanti. Dans la protection extrajudiciaire, seul est prévu un mécanisme pour décourager les abus et tenter de les éviter autant que possible en organisant une procédure de sonnette d'alarme auprès du juge de paix.

La nullité est en outre soumise à une série de *seuils*, visant à ne pas décourager le mandataire et à ne pas sanctionner les mandataires familiaux de bonne foi:

1° lésion;

2° le mandataire savait ou aurait dû savoir que le mandant se trouvait *manifestement* dans une situation visée à l'article 488-1 ou 488/2 du Code civil. Cet élément doit se lire conjointement avec les dispositions relatives au mandat, et notamment l'article 1993 du Code civil en vertu duquel le mandataire est tenu de rendre compte de sa gestion, et doit donc être au courant de l'incapacité (manifeste) d'exprimer sa volonté dans un délai raisonnable. On retrouve d'ailleurs aussi un critère d'annulation comparable dans l'article 493/2 du Code civil. Dans le droit commun en matière de mandat également, ce que sait ou non le mandataire joue un rôle important. Si le mandataire ignore la mort du mandant ou l'une des autres causes qui font cesser le mandat, ce qu'il a fait dans cette ignorance est valide (art. 2008 du Code civil).

La nullité est également *relative* et peut uniquement être requise par le mandant ou son représentant (légal) (autre que le mandataire, eu égard à l'opposition d'intérêts).

Le mandant lui-même reste *juridiquement capable*. C'est uniquement sur la base de vices du consentement ou d'une absence de consentement qu'un acte juridique posé par le mandant peut éventuellement être annulé. Il est évident que, si le mandant doit être protégé contre ses propres actes, une mesure de protection judiciaire s'impose. Le cas échéant, il peut être fait application de l'article 493/2 du Code civil après la mise en place d'une mesure de protection judiciaire.

Daarmee wijkt deze nieuwe regeling niet af van de reeds bestaande situatie. Er is immers ook geen publiciteitssysteem ingeschreven. Derden die te goeder trouw zijn, mogen niet afgeschrikt worden om te contracteren. De goede werking van de lastgeving moet gevrijwaard blijven. In de buitengerechtelijke bescherming wordt enkel een mechanisme ingeschreven dat misbruiken moet ontmoedigen en zoveel mogelijk tracht te voorkomen door een alarmbelprocedure bij de vrederechter te organiseren.

De nietigverklaring is bovendien aan een aantal *drempels* onderworpen, ingegeven om de taak van lasthebber niet te ontmoedigen en familiale lasthebbers te goeder trouw niet te bestraffen:

1° benadeling;

2° de lasthebber wist of had moeten weten dat de lastgever zich op dat tijdstip *kennelijk* bevond in een toestand bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 van het Burgerlijk Wetboek. Dit moet samengelezen worden met de bepalingen uit de lastgeving en o.m. artikel 1993 van het Burgerlijk Wetboek luidens welke de lasthebber gehouden is rekenschap te geven van de uitvoering van zijn opdracht en dus binnen een redelijke termijn op de hoogte moet zijn van de (kennelijke) wilsonbekwaamheid. Een vergelijkbare criterium tot nietigverklaring is overigens ook terug te vinden in artikel 493/2 van het Burgerlijk Wetboek. Ook in het gemeen recht inzake lastgeving speelt het element van de kennisname een belangrijke rol. Indien de lasthebber geen kennis heeft van het overlijden van de lastgever of van het bestaan van enige andere oorzaak die de lastgeving doet eindigen, is hetgeen hij in onwetendheid verricht heeft, geldig (art. 2008 van het Burgerlijk Wetboek).

De nietigheid is ook *relatief* en kan enkel door de lastgever of diens (wettelijke) vertegenwoordiger (anders dan de lasthebber gelet op de belangentegenstelling) gevorderd worden.

De lastgever zelf blijft *juridisch handelingsbekwaam*. Enkel op grond van wilsgebreken of de afwezigheid van een wil kan een door de lastgever gestelde rechtshandeling eventueel nietig verklaard worden. Het is evident dat ingeval de lastgever tegen zijn eigen handelen beschermd moet worden, een rechterlijke beschermingsmaatregel zich opdringt. In voorkomend geval kan na de inrichting van een rechterlijke beschermingsmaatregel toepassing gemaakt worden van artikel 493/2 van het Burgerlijk Wetboek.

— Champ d'application (art. 26)

La protection extrajudiciaire s'applique exclusivement aux actes de représentation relatifs au *patrimoine* de la personne concernée. Il n'est pas porté préjudice aux dispositions relatives à la représentation pour l'accomplissement d'actes en matière de droits personnels, figurant dans des lois particulières telles que la loi relative aux droits du patient.

Il est évident que la protection extrajudiciaire s'applique exclusivement dans le cas où le mandant viendrait à se trouver dans la situation visée aux *articles 488/1 ou 488/2 du Code civil*. S'il ne se trouve pas dans cette situation, il peut lui-même demander des comptes et contrôler l'exécution du mandat. Dans ce cas, il peut lui-même congédier le mandataire ou prendre d'autres mesures dans le cadre du mandat. Seules les règles du droit commun applicables en matière de mandat sont applicables dans ce cas. La protection extrajudiciaire est uniquement justifiée par la position vulnérable dans laquelle le mandant se trouve, en l'occurrence dans le cas où, en raison de son état de santé, il ne peut plus exercer de contrôle sur l'exécution du mandat.

— La protection extrajudiciaire, du sur-mesure par rapport à la mesure de protection judiciaire (articles 27/1, 32, 54)

Une mesure de protection judiciaire ne peut être prise que dans la mesure où l'on constate qu'elle est nécessaire et que la protection légale ou extrajudiciaire existante ne suffit pas. Cela constitue une application du *principe de proportionnalité*. Il convient de prendre la mesure la moins radicale qui suffit pour protéger les intérêts de la personne concernée. C'est pourquoi la protection extrajudiciaire informelle a la priorité sur une mesure de protection judiciaire. En ce qui concerne la protection judiciaire, le régime d'assistance est préféré au régime de représentation (art. 492/2, alinéa 1er, du Code civil).

Un régime combiné est également possible. Depuis 2003, c'est également possible pour l'administration provisoire (abrogation de l'art. 488*bis*, c), § 1er, alinéa 6, du Code civil).

Le juge de paix peut imposer un régime combiné:

1° soit au titre de mesure isolée, au cas où cela a été requis conformément aux articles 1238 et suivants du Code judiciaire;

— Toepassingsgebied (art. 26)

De buitengerechtelijke bescherming heeft uitsluitend betrekking op daden van vertegenwoordiging met betrekking tot het *vermogen* van de betrokken persoon. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de bepalingen met betrekking tot de vertegenwoordiging voor persoonsrechtelijke handelingen opgenomen in bijzondere wetten zoals de wet patiëntenrechten.

Het is evident dat de buitengerechtelijke bescherming uitsluitend van toepassing is ingeval de lastgever zich in een toestand bedoeld in *artikel 488/1 of 488/2* van het Burgerlijk Wetboek bevindt. Als hij zich niet in die toestand bevindt, kan hij zelf om rekenschap vragen en de uitvoering van de lastgeving controleren. In dat geval kan hij zelf de lasthebber ontslaan of andere maatregelen treffen in het kader van de lastgeving. Uitsluitend de gemeenrechtelijke regels inzake lastgeving zijn alsdan van toepassing. De buitengerechtelijke bescherming is enkel gerechtvaardigd door de kwetsbare positie waarin de lastgever zich bevindt, namelijk. ingeval hij door zijn gezondheidstoestand geen controle meer kan uitoefenen op de uitvoering van de lastgeving.

— Verhouding tot een rechterlijke beschermingsmaatregel: maatwerk (artikelen 27/1, 32, 54)

Een rechterlijke beschermingsmaatregel kan maar getroffen worden in de mate dat wordt vastgesteld dat dit noodzakelijk is en dat de bestaande wettelijke of buitengerechtelijk bescherming niet volstaat. Dit vormt een toepassing van het *proportionaliteitsbeginsel*. De minst ingrijpende maatregel die volstaat om de belangen van de betrokken persoon te beschermen, dient genomen te worden. Om die reden geniet de informele buitengerechtelijke bescherming de voorrang op een rechterlijke beschermingsmaatregel. Bij de rechterlijke bescherming geniet het bijstandsregime de voorkeur op het vertegenwoordigingsregime (art. 492/2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Een gecombineerd regime is ook mogelijk. Dit is actueel ook mogelijk bij voorlopig bewind sinds 2003 (opheffing art. 488*bis*, c), § 1, zesde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

De vrederechter kan een gecombineerd regime opleggen:

1° hetzij als afzonderlijke maatregel, ingeval dit werd gevorderd overeenkomstig artikel 1238 e.v. van het Gerechtelijke Wetboek;

2° soit dans le cas où il a été saisi d'une demande de statuer sur l'application de la protection extrajudiciaire (*cf*. art. 490/1, § 2, du Code civil).

La mesure de protection extrajudiciaire demeure d'application dans la mesure où celle-ci est compatible avec la mesure de protection judiciaire (art. 492 du Code civil). Ainsi, un mandataire peut intervenir, par exemple, pour les actes juridiques de la gestion quotidienne, et un administrateur peut intervenir pour les actes qui vont au-delà (par exemple, si ces actes nécessitent une autorisation). Afin de garantir la sécurité juridique, il est précisé que, le cas échéant, le juge de paix fixe les conditions auxquelles le mandat peut être poursuivi. Son intervention est nécessaire si les compétences accordées à l'administrateur ou au mandataire ne sont pas définies avec précision, par exemple pour les "actes de la vie de tous les jours". On peut citer à titre d'exemple la disposition relative à la marge de manœuvre budgétaire prévue par la loi dans le cadre de la tutelle (art. 407, § 1er, du Code civil). Dans cette optique, le juge de paix peut fixer le montant dont le mandataire peut disposer mensuellement.

Le cas contraire a également été prévu. L'administration peut également prendre fin dans la mesure où le juge de paix ordonne l'exécution d'une mesure de protection extrajudiciaire (art. 502, § 2, 5°, du Code civil).

— Fonctionnement (articles 27 et 27/2)

a. Mandats visés

Les dispositions relatives au mandat extrajudiciaire visent deux types de mandat en particulier:

1° le mandat dont l'exécution était déjà en cours lorsque le mandant était encore capable de manifester sa volonté;

2° le mandat sous la condition suspensive que le mandant cesse d'être capable de manifester sa volonté. Ce point peut être défini avec précision par les contractants (exemple: certificat médical de deux médecins désignés ou non).

b. Obligation d'enregistrement (art. 490 du Code civil)

Le mandat spécial ou général ayant pour but d'organiser une protection extrajudiciaire doit être enregistré

2° hetzij ingeval hij gevat werd met het verzoek uitspraak te doen over de toepassing van de buitengerechtelijke bescherming (*cf*. art. 490/1, § 2, van het Burgerlijk Wetboek).

De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel blijft van toepassing in de mate dat deze verenigbaar is met de rechterlijke beschermingsmaatregel (art. 492 van het Burgerlijk Wetboek). Zo kan er bijvoorbeeld voor rechtshandelingen van dagelijks beheer een lasthebber optreden en voor verdergaande rechtshandelingen (bv. machtigingbehoevende rechtshandelingen) een bewindvoerder. In het belang van de rechtszekerheid wordt verduidelijkt dat de vrederechter in voorkomend geval de voorwaarden bepaalt waaronder de lastgeving verder uitgevoerd kan worden. Dit is noodzakelijk ingeval geen nauwkeurig omschreven bevoegdheden worden toegekend aan de bewindvoerder of de lasthebber, zoals bijvoorbeeld bij 'dagdagelijkse handelingen'. Bij wijze van voorbeeld kan gewezen worden op de bepaling van de budgettaire speelruimte zoals die wettelijk bepaald wordt in het kader van de voogdij (art. 407, § 1, van het Burgerlijk Wetboek). In die optiek kan de vrederechter bepalen over welk bedrag de lasthebber per maand kan beschikken.

Ook de omgekeerde weg werd ingeschreven. Het bewind kan ook een einde nemen in de mate de vrederechter de uitvoering van een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel beveelt (art. 502, § 2, 5°, van het Burgerlijk Wetboek).

— Werking (artikelen 27 en 27/2)

a. Beoogde lastgevingen

In de bepalingen van de buitengerechtelijke lastgeving worden twee soorten van lastgeving in het bijzonder bedoeld:

1° de lastgeving waarvan de uitvoering reeds was aangevat op een tijdstip waarop de lastgever nog wilsbekwaam was;

2° de lastgeving onder de opschortende voorwaarde van het wilsonbekwaam worden van de lastgever. Dat punt kan door de contractspartijen nauwkeurig bepaald worden (bv. medisch getuigschrift van twee al dan niet aangeduide geneesheren).

b. Registratieverplichting (art. 490 van het Burgerlijk Wetboek)

De bijzondere of algemene lastgeving die tot doel heeft om een buitengerechtelijke bescherming te rege-

dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge. L'enregistrement s'effectue:

1° par le dépôt d'une copie certifiée conforme du contrat au greffe de la justice de paix du lieu de résidence du mandant et, subsidiairement, de son domicile, ou

2° par l'intermédiaire du notaire ayant dressé l'acte portant mandat.

Dans ce contrat peuvent figurer un certain nombre de principes que doit respecter le mandataire dans l'exercice de sa mission.

Le mandataire et le mandant peuvent, à tout moment, communiquer la cessation du contrat, en indiquant les raisons de cette cessation. De la même manière, le mandant peut également modifier les principes que le mandataire doit respecter dans l'exercice de sa mission et qui figurent dans le contrat.

c. Prolongation du mandat (art. 490/1, § 1er, du Code civil)

Lorsque le mandat a été enregistré et que le mandataire est capable et n'est pas une personne visée à l'article 490/1, § 1er, alinéa 2, du Code civil, le mandat n'expire pas de plein droit lorsque le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 et 488/2, du Code civil. L'enregistrement peut être effectué jusqu'au moment où le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 et 488/2 du Code civil.

d. Contestations au sujet de l'application de la protection extrajudiciaire (art. 490/1, § 2, du Code civil)

Le mandant, le mandataire ou tout intéressé ainsi que le procureur du Roi peuvent demander au juge de paix de statuer sur l'exécution du mandat. Cette procédure a été prévue afin d'assurer la sécurité juridique quant au moment où la protection extrajudiciaire prend cours, ce qui correspond à la situation visée aux articles 488/1 ou 488/2 du Code civil.

Si le juge de paix constate que le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 ou 488/2, que le mandat répond à l'intérêt du mandant et que le mandataire a accepté sa mission, il ordonne l'exécution totale ou partielle du mandat, conformément à l'article 490/1 du Code civil. Dans le cas contraire, le juge de paix peut ordonner, par une ordonnance spécia-

len, moet geregistreerd worden in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. De registratie gebeurt:

1° door neerlegging van een eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst ter griffie van het vredegerecht van de verblijfplaats van de lastgever en subsidiair van zijn woonplaats;

2° door tussenkomst van de notaris die de lastgevingsovereenkomst heeft opgesteld.

In deze overeenkomst kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht moet eerbiedigen.

De lasthebber en lastgever kunnen op ieder ogenblik op dezelfde wijze de beëindiging van de overeenkomst meedelen met opgave van de redenen van beëindiging. De lastgever kan op dezelfde wijze ook de beginselen die de lasthebber moet eerbiedigen en die zijn opgenomen in de overeenkomst wijzigen.

c. Voortzetting van de lastgeving (art. 490/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek)

Ingeval de lastgeving werd geregistreerd en de lasthebber zelf bekwaam is en geen persoon bedoeld in artikel 490/1, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek is, dan eindigt de lastgeving niet van rechtswege als de lastgever komt te verkeren in de toestand bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 van het Burgerlijk Wetboek. De registratie kan gebeuren tot op het tijdstip waarop de lastgever in de toestand bedoeld in artikel 488/1 of 488/2 van het Burgerlijk Wetboek komt te verkeren.

d. Betwistingen omtrent de toepassing van de buitengerechtelijke bescherming (art. 490/1, § 2, van het Burgerlijk Wetboek)

De lastgever, de lasthebber, iedere belanghebbende evenals de procureur des Konings kunnen de vrederechter verzoeken om een beslissing te treffen omtrent de uitvoering van de lastgeving. Deze procedure werd ingeschreven om rechtszekerheid te creëren m.b.t. het tijdstip waarop de buitengerechtelijke bescherming aanvat, hetgeen samenhangt met de in artikel 488/1 of 488/2 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand.

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de lastgever zich bevindt in de in artikel 488/1 of 488/2 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand, dat de lastgeving beantwoordt aan het belang van de lastgever en dat de lasthebber zijn opdracht heeft aanvaard, beveelt hij de gehele of gedeeltelijke uitvoering van de lastgeving overeenkomstig artikel 490/1 van het Burgerlijk Wet-

lement motivée, une mesure de protection judiciaire en application de l'article 492/1, qui fait cesser totalement ou partiellement le mandat, ou s'y ajoute. Les dispositions de la section Ire du chapitre X du livre IV de la partie IV du Code judiciaire sont d'application.

Il est évident que si le juge de paix constate que le mandant est certes incapable de manifester sa volonté, mais que le mandat ne remplit pas les conditions imposées par la loi, il ne peut ordonner la poursuite de l'exécution du contrat de mandat.

e. Obligations complémentaires au cours de la protection extrajudiciaire (art. 490/2, § 1er, du Code civil)

Lorsque le régime de la protection extrajudiciaire est d'application, les règles en matière de mandat restent intégralement d'application, mais elles sont complétées par un certain nombre d'obligations dans le chef du mandataire:

— obligation de suivre, dans l'exercice de sa mission, autant que possible, les principes indiqués par le mandant;

— obligation de se concerter à intervalles réguliers avec le mandant ou avec des tiers désignés;

— obligation de faire désigner un mandataire *ad hoc* en cas d'opposition d'intérêts;

— obligation de séparer entièrement et nettement les fonds et les biens du mandant du patrimoine personnel du mandataire. Les avoirs bancaires du mandant doivent être inscrits à son nom propre;

— obligation de respecter les formalités éventuellement imposées par le juge de paix.

Ces obligations incombent au mandataire en vertu de la loi.

f. Les droits des tiers de bonne foi

Les dispositions concernant la protection extrajudiciaire n'ont pas d'effet particulier sur les tiers de bonne foi. Si un tiers exige, pour des raisons de sécurité juridique, que le respect de la condition soit constaté par une décision de justice, le mandataire doit s'adresser au juge de paix en suivant la procédure simplifiée et faire constater que le mandant se trouve effectivement dans la situation visée à l'article 488/1 ou 488/2 du Code civil

boek. In tegenovergesteld geval kan de vrederechter, bij een bijzonder met redenen omklede beschikking, een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen overeenkomstig artikel 492/1 dat de lastgeving geheel of gedeeltelijk doet eindigen. De bepalingen van afdeling I, hoofdstuk X van Boek IV van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Het is evident dat als de vrederechter vaststelt dat de lastgever wel wilsonbekwaam is, maar de lastgeving niet voldoet aan de eisen van de wet, hij de verdere uitvoering van de lastgevingsovereenkomst niet kan bevelen.

e. Aanvullende verplichtingen tijdens de buitengerechtelijke bescherming (art. 490/2, § 1, van het Burgerlijk Wetboek)

Ingeval het regime van de buitengerechtelijke bescherming van toepassing is, blijven de regels inzake lastgeving integraal van toepassing, maar worden deze aangevuld met een aantal verplichtingen in hoofde van de *lasthebber*:

— verplichting om bij de uitoefening van zijn opdracht zoveel als mogelijk de door de lastgever gekozen beginselen te volgen;

— verplichting om op geregelde tijdstippen overleg te plegen met de lastgever of aangewezen derden;

— verplichting om bij belangentegenstelling een lasthebber *ad hoc* aan te laten stellen;

— verplichting om de gelden en de goederen van de lastgever volledig en duidelijk afgescheiden te houden van het persoonlijke vermogen van de lasthebber. De banktegoeden moeten op naam van de lastgever ingeschreven worden;

— de naleving van de pleegvormen die de vrederechter eventueel heeft opgelegd.

Deze verplichtingen rusten krachtens de wet op de lasthebber.

f. De rechten van derden te goeder trouw

De bepalingen van de buitengerechtelijke bescherming hebben naar derden te goeder trouw geen bijzondere werking. Ingeval een derde eist voor de rechtszekerheid dat de vervulling van de voorwaarde wordt vastgesteld in een rechterlijke beslissing, dan moet de lasthebber zich wenden tot de vrederechter volgens de eenvoudige procedure en laten vaststellen dat de lastgever zich weldegelijk in de in artikel 488/1 of

et que la condition est donc remplie. Cette proposition ne touche pas non plus aux restrictions conventionnelles liées à l'intervention en cas de mandat (par exemple dans les conditions bancaires générales).

Aucune exigence de publicité n'est prévue par souci de respect de la vie privée du mandant concerné, et ce, parce que la protection est informelle. Lorsqu'une annulation éventuelle est envisagée, la condition de "bonne foi" doit être évaluée à la lumière de la possibilité qu'avait la personne d'être informée de la situation du mandant. Si un tiers n'a pas ou jamais revu le mandant, ou ne l'a revu qu'il y a un certain temps, et qu'il n'existe pas d'autres indications que le mandant se trouve dans cette situation, les règles en matière de mandat s'appliquent intégralement. Le tiers qui a connaissance de cette situation peut s'assurer auprès du mandataire que toutes les conditions (qualité et enregistrement) sont remplies. Le tiers peut toujours aussi provoquer une décision du juge de paix ou exhorter le mandataire à le faire. Il sera uniquement question de "mauvaise foi" lorsque le tiers a apporté sa collaboration en sachant que le mandant se trouvait dans la situation visée à l'article 488/1 du Code civil et n'a pas agi avec suffisamment de prudence en ne vérifiant pas si le mandataire était encore compétent pour intervenir ou a accepté en toute connaissance de cause (collusion) l'intervention du mandataire.

Le tiers de bonne foi peut en outre toujours recourir à la construction jurisprudentielle du mandat apparent. La proposition à l'examen n'y porte pas davantage préjudice.

En principe, les tiers ne sont pas non plus informés des principes qui doivent être respectés par le mandataire et ne peuvent donc pas contrôler ceux-ci. L'obligation s'applique "pour autant que possible". Cela signifie que les accords conclus antérieurement, c'est-à-dire à un moment où le mandant n'était pas encore incapable d'exprimer sa volonté et qui sont contraires à ces principes, restent intégralement applicables.

g. Contestations relatives à l'exécution du mandat (art. 490/2, § 2, du Code civil)

Tout intéressé ainsi que le procureur du Roi peut toujours saisir le juge de paix si l'exécution du mandat est de nature à porter gravement atteinte aux intérêts du mandant ou si le mandat doit être partiellement ou totalement remplacé par une mesure de protection judiciaire, mieux à même de servir les intérêts du mandant.

488/2 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand bevindt en de voorwaarde dus vervuld is. Aan conventionele beperkingen inzake het optreden bij lastgeving (bv. in de algemene bankvoorwaarden) wordt door dit voorstel evenmin geraakt.

Er wordt in geen publiciteitsvereiste voorzien ter eerbiediging van het privéleven van de betrokken lastgever en dit omdat de bescherming informeel is. Het vereiste van de "goeder trouw" bij de beoordeling van een eventuele nietigverklaring moet mee in het licht van de mogelijkheid tot kennisname van de toestand van de lastgever, beoordeeld worden. Ingeval een derde, de lastgever niet of nooit of slechts enige tijd terug heeft gezien en er ook geen andere aanwijzingen zijn dat de lastgever zich in die toestand bevindt, dan gelden integraal de regels inzake lastgeving. De derde die weet heeft van deze situatie, kan zich bij de lasthebber vergewissen of aan alle voorwaarden (hoedanigheid en registratie) voldaan is. De derde kan ook steeds een beslissing uitlokken bij de vrederechter of de lasthebber daartoe aanmanen. Van "kwade trouw" zal slechts sprake zijn ingeval de derde zijn medewerking verleende wetende dat de lastgever zich bevond in de in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand en onvoldoende voorzichtig gehandeld heeft door niet na te gaan of de lasthebber wel nog bevoegd was om op te treden of doelbewust (collusie) het optreden van de lasthebber heeft aanvaard.

De derde te goeder trouw kan daarenboven nog steeds een beroep blijven doen op de jurisprudentiële rechtsfiguur van het schijnmandaat. Ook daar doet dit wetsvoorstel geen afbreuk aan.

Derden zijn in beginsel ook niet op de hoogte van welke beginselen door de lasthebber moeten nageleefd worden en kunnen deze aldus niet controleren. De verplichting geldt "voor zover mogelijk". Dit impliceert dat reeds eerder afgesloten overeenkomsten op een tijdstip waarop de lastgever nog wilsbekwaam was en die in strijd zijn met deze beginselen onverkort van toepassing blijven.

g. Betwistingen over de uitvoering van de lastgeving (art. 490/2, § 2, van het Burgerlijk Wetboek)

Elke belanghebbende, evenals de procureur des Konings, kan de zaak steeds voor de vrederechter aanhangig maken ingeval de uitvoering van de lastgeving van die aard is dat de belangen van de lastgever in gevaar worden gebracht of de lastgeving geheel of gedeeltelijk vervangen moet worden door een rechterlijke beschermingsmaatregel die de belangen van de lastgever beter dient.

Il s'agit d'une procédure d'alarme, qui doit permettre une réaction rapide et proportionnelle dès que des signes d'abus potentiels sont observés.

La proposition autorise une intervention proportionnelle du juge de paix. Le juge de paix peut subordonner le mandat aux mêmes conditions de forme que celles qui s'appliquent à une mesure de protection judiciaire (rapport, autorisation, *etc*.).

— Cessation (art. 490/2, § 3, du Code civil)

La mesure de protection extrajudiciaire prend fin:

1° lorsque le mandant ne se trouve plus dans la situation prévue à l'article 488/1 du Code civil;

2° suite à la notification de la renonciation du mandataire au mandat;

3° suite à la notification de la révocation du mandat par le mandant;

4° suite au décès ou au placement sous protection judiciaire, conformément à l'article 492/1 du Code civil, soit du mandant soit du mandataire;

5° suite à la décision du juge de paix prise à la suite d'une demande de décision au sujet de l'application de la protection extrajudiciaire ou de son exécution.

Imaginons que le mandant se trouve dans la situation visée à l'article 488-1 du Code civil. Peut-il alors mettre fin au contrat de mandat? Aux termes de la proposition initiale, c'était impossible. Cette possibilité sera toutefois rétablie par le biais d'un amendement. Le mandant reste en effet juridiquement capable. L'on peut certes s'interroger sur la validité de cette révocation lorsque le mandant se trouve dans une situation visée à l'article 488/1 du Code civil (vices de consentement ou absence d'aptitude de la volonté). Si le juge de paix a constaté cette situation (*cf.* art. 490/1, § 2, du Code civil), il s'ensuit une présomption de fait que cette révocation n'a pas été valablement effectuée en raison d'un vice de consentement. En tout cas, la révocation par le mandant est un signe de désaccord entre le mandant et le mandataire. On est donc en droit de se demander si le mandat sert encore les intérêts du mandant. À tout le moins, une révocation incite à s'interroger sur la nécessité d'une mesure de protection judiciaire. Si le juge a ordonné la poursuite de l'exécution du contrat de

Dit is een alarmbelprocedure die mogelijk moet maken om snel en proportioneel in te grijpen ingeval er signalen worden opgevangen van potentiële misbruiken.

Het voorstel laat een proportionele tussenkomst van de vrederechter toe. De vrederechter kan de lastgeving onderwerpen aan dezelfde vormvereisten die gelden bij een rechterlijke beschermingsmaatregel (verslaggeving, machtiging, enz.).

— Beëindiging (art. 490/2, § 3, van het Burgerlijk Wetboek)

De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel neemt een einde:

1° ingeval de lastgever zich niet meer in de in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand bevindt;

2° door de kennisgeving van de opzegging van de lastgeving door de lasthebber;

3° door de kennisgeving van de herroeping van de lastgeving door de lastgever;

4° door het overlijden van de lastgever of van de lasthebber of diens plaatsing onder een rechtelijke beschermingsmaatregel overeenkomstig artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek;

5° door een beslissing van de vrederechter genomen bij een verzoek tot uitspraak over de toepassing van de buitengerechtelijke bescherming of de uitvoering er van.

Stel dat de lastgever zich in de in artikel 488-1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand bevindt. Kan hij dan de lastgevingsovereenkomst beëindigen? Oorspronkelijk was bepaald dat dit niet mogelijk was. Bij amendement zal deze mogelijkheid wel terug ingevoerd worden. De lastgever blijft immers juridisch handelingsbekwaam. Vragen kunnen wel gesteld worden bij de rechtsgeldigheid van deze herroeping ingeval de lastgever zich in een toestand bevindt als bedoeld in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek (wilsgebreken of onbestaande wil). Als de vrederechter deze toestand heeft vastgesteld (*cf.* art. 490/1, § 2 van het Burgerlijk Wetboek) volgt hieruit een feitelijk vermoeden dat deze herroeping niet rechtsgeldig werd gedaan omwille van een wilsgebrek. In ieder geval is de herroeping door de lastgever een signaal van onenigheid tussen de lastgever en de lasthebber waardoor de vraag rijst of de lastgeving de belangen van de lastgever nog dient. Minstens roept een herroeping de vraag op of er geen rechterlijke beschermingsmaatregel nodig is. Als de

mandat, il ne peut y être mis fin que par une décision judiciaire.

Comment les tiers sont-ils informés de la fin de ce contrat?

Comment les tiers peuvent-ils à l'heure actuelle savoir que le contrat de mandat a pris fin? Si une mesure de protection judiciaire a été ordonnée, elle est publiée au *Moniteur belge*. Si le mandat reste partiellement maintenu, le juge doit l'avoir spécifié expressément dans son ordonnance. Si le mandant se trouve dans la situation visée à l'article 488/1 du Code civil, le mandat prend fin dans la plupart des cas par le prononcé d'une mesure de protection judiciaire.

Dans les autres cas, le mandataire/mandant est tenu d'annoncer la cessation du contrat. S'il ne le fait pas, comment les tiers pourraient-ils avoir connaissance de cette situation? Le tiers de bonne foi peut poursuivre l'exécution du contrat de mandat tant qu'il n'est pas informé de la cessation. La figure du mandat apparent peut éventuellement être invoquée en l'espèce. L'intervenant renvoie également à cet égard aux articles 2003 et suivants du Code civil. En vertu de l'article 2005 de ce Code, la révocation notifiée au seul mandataire ne peut être opposée aux tiers qui ont traité dans l'ignorance de cette révocation, sauf au mandant son recours contre le mandataire. Le mandataire est toujours informé de la décision de révocation par le juge de paix et aucune exigence de publicité n'est prévue.

Lorsque le mandant ne se trouve plus dans la situation visée à l'article 488/1 du Code civil, la "mesure de protection extrajudiciaire" prend fin. Cela signifie concrètement que le prescrit des articles 490 à 490/2 du Code civil n'est plus d'application. Le mandat proprement dit prend fin dans les cas visés à l'article 2003 du Code civil. Il va de soi que la fin du mandat proprement dit entraîne *a fortiori* la fin de la protection extrajudiciaire.

L'intervenant souligne que la proposition de loi à l'examen, ainsi que les amendements présentés, ne portent pas atteinte aux dispositions de droit commun relatives à la conclusion d'un contrat de mandat. La théorie des vices de consentement reste intégralement d'application. Cette initiative législative ne régularise pas les contrats de mandat entachés de nullité en raison de

rechter de verdere uitvoering van de lastgevingsovereenkomst heeft bevolen, kan deze enkel beëindigd worden door een rechterlijke beslissing.

Hoe is een derde van deze beëindiging op de hoogte?

Hoe is de derde actueel op de hoogte van de beëindiging van een lastgevingsovereenkomst? Ingeval er een rechterlijke beschermingsmaatregel werd bevolen, dan wordt deze in het *Belgisch Staatsblad* bekengemaakt. Blijft de lastgeving gedeeltelijk behouden, dan moet de rechter dit uitdrukkelijk in zijn beschikking hebben gespecifieerd. Ingeval de lastgever zich in de in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand bevindt, eindigt de lastgeving wellicht in het merendeel van de gevallen met een rechterlijke beschermingsmaatregel.

In de andere gevallen is het de plicht van de lasthebber/lastgever om dit mee te delen. Hoe weet een derde actueel anders dat een lastgevingsovereenkomst beëindigd is? De derde te goeder trouw kan de lastgevingsovereenkomst blijven uitvoeren tot zolang hij niet op de hoogte is van de beëindiging. Eventueel kan er een beroep gedaan worden op de figuur van het schijnmandaat. Terzake verwijst de spreker ook verwezen naar de artikelen 2003 en volgende van het Burgerlijk Wetboek. Luidens artikel 2005 van hetzelfde Wetboek is de herroeping waarvan alleen aan de lasthebber is kennis gegeven, niet tegenwerpbaar aan derden die, daarvan onkundig zijnde, met hem gehandeld hebben, onverminderd het verhaal van de lastgever op de lasthebber. De lasthebber wordt steeds op de hoogte gebracht van de beslissing tot herroeping door de vrederechter en er is geen publiciteitsvereiste bepaald.

Als de lastgever zich niet meer bevindt in de in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde toestand, neemt de "buitengerechtelijke beschermingsmaatregel" een einde. Concreet betekent dit dat de bepalingen van artikel 490 tot 490/2 van het Burgerlijk Wetboek niet meer van toepassing zijn. De lastgeving zelf neemt een einde in de gevallen bedoeld in artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek Het is evident dat als de lastgeving zelf een einde neemt *a fortiori* ook de buitengerechtelijke bescherming een einde neemt.

De spreker benadrukt dat dit wetsvoorstel en de daarop ingediende amendementen geen afbreuk doen aan de gemeenrechtelijke bepalingen inzake het sluiten van een lastgevingsovereenkomst op zich. De leer van de wilsgebreken blijft integraal van toepassing. Dit wetgevend initiatief regulariseert geen lastgevingsovereenkomsten die aangetast zijn door een nietigheid omwille

l'existence d'un vice de consentement ou de l'absence de consentement du mandant lors de leur conclusion.

B.4. La protection judiciaire (capacité juridique)

M. Raf Terwingen (CD&V) indique que cette problématique concerne les articles 28 à 34/3, 76 à 78/1, 94 à 99 et 103.

Il apporte les précisions suivantes en la matière:

I. L'organisation d'une mesure de protection judiciaire

1. Droit matériel (art. 30-32)

a. Définitions

L'article 30 contient une définition des notions de personne protégée, d'actes, d'actes juridiques, d'actes de procédure, de capacité, d'assistance et de représentation.

b. L'organisation d'une mesure de protection judiciaire

i. La capacité de poser des actes patrimoniaux et non patrimoniaux (art. 492/1 du Code civil)

Conformément à la Convention des Nations unies relative aux droits des personnes handicapées du 13 décembre 2006, c'est la notion de *capacité juridique* qui a été choisie comme point de départ de l'organisation d'une mesure de protection judiciaire. Ceci implique que le juge de paix doit indiquer expressément dans son ordonnance quels actes la personne protégée est incapable de poser. En l'absence de précisions, la personne protégée reste capable. L'incapacité doit également être interprétée de manière restrictive. La capacité juridique est la règle. Le nouveau statut de protection s'écarte ainsi fondamentalement, sur le plan patrimonial, de l'administration provisoire (art. 488*bis*, F, § 3, alinéa 1er du Code civil), qui définit l'incapacité juridique totale en droit commun.

Le cas échéant, le juge de paix doit établir la capacité d'exercice concernant l'accomplissement d'actes en matière de droits personnels dans un *volet distinct* de son ordonnance, étant donné que l'appréciation de la capacité d'exercice concernant l'accomplissement

van een gebrek in de toestemming of afwezigheid van toestemming door de lastgever bij het sluiten ervan.

B.4. De rechterlijke bescherming (handelingsbekwaamheid)

De heer Raf Terwingen (CD&V) verduidelijkt dat deze problematiek de artikelen 28 tot 34/3, 76 tot 78/1, 94 tot 99 en 103) betreft.

Hij geeft hierbij de volgende toelichting:

I. De organisatie van een rechterlijke beschermingsmaatregel

1. Materieel recht (art. 30-32)

a. Definities

In artikel 30 wordt een definitie gegeven van beschermde persoon, handelingen, rechtshandelingen, proceshandelingen, bekwaamheid, bijstand en vertegenwoordiging.

b. De organisatie van een rechterlijke beschermingsmaatregel

i. De bekwaamheid om vermogensrechtelijke en niet-vermogensrechtelijke handelingen te stellen (art. 492/1 van het Burgerlijk Wetboek)

Als uitgangspunt bij de organisatie van een rechterlijke beschermingsmaatregel werd overeenkomstig het Verdrag betreffende rechten van personen met een handicap van 13 december 2006 de *handelingsbekwaamheid* genomen. Dit impliceert dat de vrederechter uitdrukkelijk moet vaststellen in zijn beschikking voor welke handelingen de beschermde persoon handelingsonbekwaam wordt. Bij afwezigheid van enige preciser ing blijft de beschermde persoon handelingsbekwaam. De handelingsonbekwaamheid moet ook restrictief geïnterpreteerd worden. De handelingsbekwaamheid is de regel. Daarmee wijkt het nieuwe beschermingsstatuut op vermogensrechtelijk vlak fundamenteel af van het voorlopige bewind (art. 488*bis*, F, § 3, eerste lid BW) dat als gemeen recht de volledige handelingsonbekwaamheid bepaalt.

De vrederechter moet de handelingsonbekwaamheid m.b.t. persoonsrechtelijke handelingen, in voorkomend geval, in een *afzonderlijk deel* van zijn beschikking vaststellen, aangezien de beoordeling van de handelingsonbekwaamheid voor het stellen van persoons-

d'actes en matière de droits personnels se distingue clairement de l'appréciation de la capacité d'exercice concernant l'accomplissement d'actes en matière de droits patrimoniaux. L'incapacité en matière de droits personnels étant nettement plus drastique, elle requiert une réflexion distincte et réservée.

En appréciant la capacité d'exercice sur le plan des droits personnels, le juge de paix tient compte des circonstances personnelles et de l'état de santé. En appréciant la capacité d'exercice sur le plan des droits patrimoniaux, le juge tient compte des circonstances personnelles, de la nature et de la composition des biens à gérer et de l'état de santé de la personne protégée. Des critères comparables sont prévus à l'article 488*bis*, C, § 1er, du Code civil, qui s'applique à l'administration provisoire.

La protection doit être organisée "*sur mesure*". Le juge de paix doit indiquer les actes pour lesquels la personne protégée devient incapable. Afin d'aider le juge de paix dans ce travail, de créer une uniformité dans l'appréciation, d'améliorer la transparence et de garantir la sécurité juridique, il a été dressé une liste d'actes très importants concernant les droits personnels et patrimoniaux sur laquelle le juge doit en tout cas statuer. Il s'agit d'une sorte de *check list*.

Cette *check list* doit permettre une appréciation sérieuse de chaque acte et une approche plus nuancée. Les auditions ont effectivement fait apparaître que l'on organise actuellement de trop nombreuses administrations générales et que le "sur mesure" est quelquefois perdu de vue. La proposition à l'examen doit mettre un terme à ce type d'appréciations rapides et irréfléchies.

La *check list* doit également inciter les personnes concernées qui réclament un encadrement adapté ou les personnes qui y sont associées à mener une réflexion approfondie sur les actes que la personne à protéger peut encore accomplir, éventuellement moyennant un encadrement adapté, et ceux pour lesquels la personne protégée doit être déclarée incapable. On renverra, à ce sujet, à des instruments développés par la société civile afin de stimuler le "travail sur mesure", tel que le miroir indicationnel.

Afin de permettre au juge de paix d'organiser la protection "sur mesure", un certain nombre de mesures ont également été prises sur le plan de la procédure (voir les articles 1240 et suivants du Code judiciaire):

rechtelijke handelingen duidelijk te onderscheiden valt van de beoordeling van de handelingsonbekwaamheid voor het stellen van vermogensrechtelijke handelingen. De onbekwaamheid op persoonsrechtelijk vlak is veel ingrijpender en vergt aldus een afzonderlijke en terughoudende reflectie.

Bij de beoordeling van de handelingsbekwaamheid op persoonsrechtelijk vlak neemt de vrederechter de persoonlijke omstandigheden en de gezondheidstoestand in acht. Bij de beoordeling van de handelingsbekwaamheid op vermogensrechtelijk vlak neemt de vrederechter de persoonlijke omstandigheden, de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en de gezondheidstoestand van de beschermde persoon in acht. Vergelijkbare criteria zijn terug te vinden in artikel 488*bis*, C, § 1 van het Burgerlijk Wetboek dat van toepassing is op het voorlopig bewind.

De bescherming moet *op "maat*" georganiseerd worden. De vrederechter moet aangeven voor welke handelingen de beschermde persoon handelingsonbekwaam wordt. Om de vrederechter te ondersteunen in dit werk, de uniformiteit in de beoordeling te bewerkstelligen, de transparantie te verhogen en de rechtszekerheid te dienen, werd een lijst van zeer gewichtige rechtshandelingen op persoons- en vermogensrechtelijk vlak opgenomen waarover de vrederechter zich in ieder geval moet uitspreken. Het betreft een soort *checklist*.

Deze *checklist* moet ook leiden tot een ernstige beoordeling handeling per handeling en tot een meer genuanceerde benadering. Uit de hoorzittingen is immers gebleken dat er actueel teveel algemene bewindvoeringen worden ingericht en het "maatwerk" soms uit het oog verloren wordt. Dit soort van snelle en ondoordachte beoordelingen moeten met dit voorstel ophouden.

De *checklist* moet ook de belanghebbenden die een gepaste omkadering aanvragen of personen die daarbij betrokken zijn, aanzetten tot een diepgaande reflectie over wat de te beschermen persoon nog kan, eventueel mits een gepaste omkadering en waarvoor de beschermde persoon handelingsonbekwaam verklaard moet worden. Terzake zij verwezen naar instrumenten die door het middenveld werden ontwikkeld om het "maatwerk" te stimuleren zoals de indicatiespiegel.

Om de vrederechter toe te laten de bescherming "op maat" te organiseren werden ook op procedureel vlak een aantal maatregelen getroffen (zie art. 1240 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek):

— un meilleur encadrement du certificat médical qui peut aujourd'hui être quelquefois qualifié de peu "détaillé" (par exemple, "patient dément");

— obligation de s'informer auprès de l'entourage;

— une requête motivée de manière plus détaillée présentant des suggestions quant au choix de l'administrateur ainsi qu'à la nature et à l'ampleur de ses compétences et l'identification du réseau social.

Afin de garantir la sécurité juridique, il a été prévu que, dans son ordonnance, le juge de paix précise, le cas échéant, dans la liste des actes sur laquelle il doit statuer, les actes relevant de la gestion journalière (art. 492/1, § 2, 16°, du Code civil). Sous cet angle, le juge peut, par exemple, fixer un cadre budgétaire dans les limites duquel la personne protéger peut agir librement. Cela va plus loin que l'argent de poche (art. 499/2, alinéa 2, du Code civil). Il s'agit de définir la capacité d'exercice de la personne protégée dans les limites d'un cadre protecteur. Il peut, de toute évidence, y avoir des interférences. C'est ainsi qu'il ne sera pas nécessaire de fixer un montant d'argent de poche si la personne protégée peut agir dans les limites d'un cadre budgétaire déterminé.

ii. Le régime applicable pour prendre en charge l'incapacité décidée par le juge

Lorsqu'une personne est déclarée incapable d'accomplir certains actes, il faut déterminer comment cette incapacité est prise en charge, ou s'il est question d'incapacité juridique, ce qui signifie que, sur le plan juridique, l'intéressé ne peut plus accomplir ces actes d'aucune manière.

À l'exception de certains actes strictement personnels, l'incapacité entraîne également une incapacité juridique (limitée), à savoir en ce qui concerne un certain nombre d'actes figurant dans la liste des actes strictement personnels (art. 497/2 du Code civil). Bien entendu, le juge peut toujours lever cette incapacité (art. 492/4 du Code civil).

Dans tous les autres cas, cette incapacité donne lieu soit à l'assistance de l'administrateur, soit à la représentation par ce dernier. Dans un régime d'assistance, c'est la personne protégée elle-même qui accomplit l'acte en question, mais avec l'assistance (juridique) de son administrateur. L'initiative émane de la personne proté-

— een betere omkadering van het medische getuigschrift dat vandaag soms weinig "omstandig" genoemd kan worden (bv. "*patiënt dement*");

— een verplichte bevraging van de omgeving;

— een omstandiger gemotiveerd verzoekschrift met suggesties betreffende de keuze van bewindvoerder alsook de aard en de omvang van diens bevoegdheden en het in kaart brengen van het sociaal netwerk.

Teneinde de rechtszekerheid te garanderen werd bepaald dat de vrederechter, in voorkomend geval, in zijn beschikking verduidelijkt welke handelingen betrekking hebben op het dagelijkse beheer bedoeld in de lijst van handelingen waarover hij uitspraak moet doen (art. 492/1, § 2, 16° BW). In die optiek kan de rechter bijvoorbeeld een budgettair kader vaststellen waarbinnen de beschermde persoon vrij kan handelen. Dit is ruimer dan het zakgeld (art. 499/2, tweede lid BW). Het handelt hier om de bepaling van de handelingsbekwaamheid van de beschermde persoon binnen een beschermend kader. Het is evident dat een en ander wel met elkaar kunnen interfereren. Zo zal er niet noodzakelijk een zakgeld bepaald moeten worden als de beschermde persoon mag handelen binnen een bepaald budgettair kader.

ii. Het regime dat van toepassing is om de beoordeelde handelingsonbekwaamheid op te vangen.

Ingeval een persoon handelingsonbekwaam wordt verklaard voor het stellen van bepaalde handelingen, dan moet bepaald worden hoe deze handelingsonbekwaamheid wordt opgevangen of er is sprake van een rechtsonbekwaamheid. Dit wil zeggen dat de betrokkene juridisch op geen enkele wijze deze handelingen nog kan stellen.

Slechts voor zeer uitzonderlijke handelingen die hoogstpersoonlijk zijn, leidt de handelingsonbekwaamheid ook tot een (beperkte) rechtsonbekwaamheid, nl. wat betreft een aantal handelingen opgenomen in de lijst met hoogstpersoonlijke handelingen (art. 497/2 van het Burgerlijk Wetboek). Uiteraard kan de vrederechter steeds deze onbekwaamheid opheffen (art. 492/4 van het Burgerlijk Wetboek).

In alle andere gevallen wordt deze handelingsonbekwaamheid opgevangen door hetzij de bijstand van hetzij de vertegenwoordiging door de bewindvoerder. Bij een bijstandsregime stelt de beschermde persoon zelf de betreffende handeling, maar met (juridische) bijstand van zijn bewindvoerder. Het initiatief gaat uit van de be-

gée. Dans un régime de représentation, l'administrateur agit au nom et pour le compte de la personne protégée.

Compte tenu du travail au cas par cas et de l'exigence de proportionnalité, il est prévu qu'en l'absence d'indication contraire dans l'ordonnance, la personne protégée est assistée pour accomplir les actes pour lesquels elle a été déclarée incapable. Le régime applicable doit être apprécié pour chaque acte (art. 492/2, alinéa 1er, du Code civil). À cet égard, le nouveau statut de protection s'écarte fondamentalement de l'administration provisoire, qui prévoit qu'en l'absence d'indication dans l'ordonnance visée à l'article 488*bis*, c), l'administrateur provisoire représente la personne protégée dans tous les actes juridiques et toutes les procédures, tant en demandant qu'en défendant. Cette disposition est contraire à la Convention relative aux droits des personnes handicapées (art. 12) que la Belgique a ratifiée.

En bref, les régimes suivants peuvent être ordonnés:

1° la personne protégée a besoin d'une *assistance* uniquement au niveau de son *patrimoine* mais pas au niveau de sa personne;

2° la personne a besoin d'une *représentation* uniquement au niveau de son *patrimoine*, mais pas au niveau de sa personne;

3° la personne protégée a besoin d'une *assistance* uniquement au niveau de sa *personne*, mais pas au niveau de son patrimoine;

4° la personne a besoin d'une *représentation* uniquement au niveau de sa *personne*, mais pas au niveau de son patrimoine;

5° la personne protégée a besoin d'une *assistance* au niveau de son patrimoine et au niveau de sa *personne*;

6° la personne a besoin d'une *représentation* au niveau de son patrimoine et au niveau de sa *personne*;

7° la personne protégée a besoin d'une *assistance* au niveau de son *patrimoine* et d'une *représentation* au niveau de sa personne;

8° la personne protégée a besoin d'une *représentation* au niveau de son *patrimoine* et d'une *assistance* au niveau de sa *personne*.

Toutefois, eu égard à la proportionnalité de la mesure, si une mesure de protection est ordonnée pour prodigalité, seul un régime d'assistance peut être imposé (art. 492/2, dernier alinéa, du Code civil).

schermde persoon. Bij een vertegenwoordigingsregime treedt de bewindvoerder op in naam en voor rekening van de beschermde persoon.

Gelet op het maatwerk en het vereiste van proportionaliteit wordt bepaald dat bij afwezigheid van andersluidende aanwijzing in de beschikking, de beschermde persoon wordt bijgestaan bij het stellen van de handelingen waarvoor hij onbekwaam is verklaard. De beoordeling van het toepasselijke regime moet handeling per handeling gebeuren (art. 492/2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Daarmee wijkt het nieuwe beschermingsstatuut fundamenteel af van het voorlopig bewind dat bepaalt dat bij gebreke van aanwijzingen in de in artikel 488*bis*, c), bedoelde beschikking, de voorlopige bewindvoerder de beschermde persoon vertegenwoordigt in alle rechtshandelingen en procedures als eiser en als verweerder. Deze bepaling is strijdig met het door België geratificeerde Verdrag betreffende de rechten van personen met een handicap (art. 12).

Kort samengevat kunnen volgende regimes worden bevolen:

1° de beschermde persoon behoeft *bijstand* op het vlak van zijn *vermogen* alleen, niet op het vlak van zijn persoon;

2° de beschermde persoon behoeft *vertegenwoordiging* op het vlak van zijn *vermogen* alleen, niet op het vlak van zijn persoon;

3° de beschermde persoon behoeft *bijstand* op het vlak van zijn *persoon* alleen, niet op het vlak van zijn vermogen;

4° de beschermde persoon behoeft *vertegenwoordiging* op het vlak van zijn *persoon* alleen, niet op het vlak van zijn vermogen;

5° de beschermde persoon behoeft *bijstand* op het vlak van zijn *vermogen* en op het vlak van zijn *persoon*;

6° de beschermde persoon behoeft *vertegenwoordiging* op het vlak van zijn *vermogen* en op het vlak van zijn *persoon*;

7° de beschermde persoon behoeft *bijstand* op het vlak van zijn *vermogen* en *vertegenwoordiging* op het vlak van zijn *persoon*;

8° de beschermde persoon behoeft *vertegenwoordiging* op het vlak van zijn *vermogen* en *bijstand* op het vlak van zijn *persoon*.

Ingeval evenwel omwille van de toestand van verkwisting een beschermingsmaatregel wordt bevolen, kan, gelet op de proportionaliteit van de maatregel, uitsluitend een bijstandsregime worden ingericht (art. 492/2, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

c. Moment où la mesure de protection sortit ses effets (art. 492/3 du Code civil)

En ce qui concerne le moment où la mesure de protection sortit ses effet, il faut chercher à réaliser un équilibre entre la protection et la sécurité juridique.

Actuellement, l'administration provisoire entraîne un effet rétroactif de l'incapacité juridique. Une fois que la personne protégée a été déclarée juridiquement incapable, cette incapacité juridique rétroagit au moment du dépôt de la requête. Pendant la période s'écoulant entre le dépôt de la requête et la publication de l'incapacité juridique au *Moniteur belge*, c'est actuellement l'intérêt de la personne protégée qui prime la sécurité juridique (art. 488*bis*, I, alinéa 2, du Code civil). En effet, le tiers de bonne foi ne pouvait être informé de cette incapacité juridique pendant cette période. Pour les statuts de la minorité prolongée et de l'interdiction (et l'assistance du conseil judiciaire), l'incapacité juridique a effet depuis le prononcé du jugement (resp. art. 487*quinquies*, dernier alinéa, et art. 502 du Code civil).

Au départ, il avait été opté pour une solution renforçant la sécurité juridique, à savoir que l'incapacité juridique n'aurait son effet qu'à partir de la publication de la mesure de protection au *Moniteur belge*.

À la suite des auditions, il a été décidé d'inscrire une solution équilibrée dans la loi et de prévoir que l'incapacité prend effet à partir du prononcé du jugement. La mesure de protection doit en effet être publiée au *Moniteur belge* dans les 15 jours du prononcé (art. 1249, alinéa 2 du Code civil). Pendant la période s'écoulant entre le dépôt de la requête et le prononcé, c'est la sécurité juridique qui prime. À partir du prononcé, l'intérêt de la personne protégée prime la sécurité juridique.

d. La modification, l'évaluation et la fin de la mesure de protection (art. 492/4 du Code civil)

Il peut être mis fin à la mesure de protection ou celle-ci peut être modifiée à tout moment, à la demande de la personne protégée, de sa personne de confiance, de son administrateur ou de toute personne intéressée ainsi qu'à celle du procureur du Roi (art. 492/4, alinéa 1er, du Code civil). La procédure prévue à l'article 1241 du Code judiciaire (certificat médical) et à l'article 1246 du même Code (requête unilatérale) est d'application. On retrouve

c. Tijdstip waarop de bescherming in werking treedt (art. 492/3 van het Burgerlijk Wetboek)

Het tijdstip waarop de bescherming in werking treedt, houdt een zoektocht naar het evenwicht tussen bescherming en rechtszekerheid in.

Actueel bepaalt het voorlopig bewind een retroactieve werking van de handelingsonbekwaamheid. Eens de beschermde persoon handelingsonbekwaam werd verklaard, werkt deze handelingsonbekwaamheid terug tot op het tijdstip van de neerlegging van het verzoekschrift. In de periode tussen de neerlegging van het verzoekschrift en de publicatie van de handelingsonbekwaamheid in het *Belgisch Staatsblad* primeert actueel het belang van de beschermde persoon boven dat van de rechtszekerheid (art. 488*bis*, I, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek). De derde te goeder trouw kon immers onmogelijk op de hoogte zijn van deze juridische handelingsonbekwaamheid in die periode. Voor de statuten verlengd minderjarigheid en onbekwaamverklaring (en bijstand gerechtelijk raadsman) werkt de handelingsonbekwaamheid vanaf het tijdstip van de uitspraak van het vonnis (resp. art. 487*quinquies*, laatste lid, en art. 502 van het Burgerlijk Wetboek).

Aanvankelijk werd geopteerd voor een oplossing die de rechtszekerheid versterkt, nl. de handelingsonbekwaamheid gold pas vanaf de publicatie van de beschermingsmaatregel in het *Belgisch Staatsblad*.

Naar aanleiding van de hoorzittingen werd geopteerd om een evenwichtige oplossing in de wet in te schrijven en de onbekwaamheid te doen ingaan vanaf de uitspraak van het vonnis. De beschermingsmaatregel moet immers binnen de 15 dagen na uitspraak gepubliceerd worden in het *Staatsblad* (art. 1249, tweede lid BW). In de periode na de neerlegging van het verzoekschrift tot de uitspraak primeert de rechtszekerheid. Vanaf de uitspraak gaat het belang van de beschermde persoon voor op dat van de rechtszekerheid.

d. De wijziging, evaluatie en beëindiging van de beschermingsmaatregel (art. 492/4 van het Burgerlijk Wetboek)

De beschermingsmaatregel kan te allen tijde worden beëindigd of gewijzigd. De beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon, diens bewindvoerder, elke belanghebbende evenals de procureur des Konings kunnen daartoe verzoeken (art. 492/4, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). De procedure bepaald in artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek (medisch getuigschrift) en artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek (eenzijdig

une disposition comparable en cas d'administration provisoire (488*bis*, D, du Code civil).

Par suite de la Convention relative aux droits des personnes handicapées, une disposition d'évaluation a également été prévue (art. 492/4, alinéa 2, du Code civil). La mesure de protection judiciaire est évaluée au plus tard deux ans après le prononcé de cette mesure. Il importe que le juge de paix examine l'évolution de l'état de santé, l'encadrement et le soutien, et qu'il adapte la mesure de protection à la situation en fonction de toutes ces données. L'évaluation doit encourager le travail sur mesure. Une évaluation et une correction éventuelle de la mesure de protection peuvent surtout être nécessaires si l'état de santé change ou évolue, ou si des modifications interviennent dans l'encadrement et dans l'accompagnement de la personne protégée.

La saisine d'office du juge de paix durant l'administration a été supprimée, suite à l'avis du Conseil d'État (DOC 53 1009/003, p. 10 et suivantes), en raison de la violation potentielle de l'impartialité objective (art. 6, § 1er, CEDH):

"Sinon par son existence même, du moins en raison de la motivation concrète de l'acte de procédure qui en concrétise l'exercice, la saisine d'office révélerait un "préjugement", avant tout débat contradictoire, de la part du juge appelé à trancher la cause."

L'obligation d'effectuer une évaluation dans le délai prévu constitue une exception à cette règle. Au besoin, le juge de paix doit évaluer d'office la mesure de protection judiciaire.

Dans les cas suivants, la mesure de protection (article 492/4, alinéa 3, du Code civil) prend fin:

— le jour de l'ordonnance du juge de paix levant cette mesure;
— le jour du décès de la personne protégée;

— par l'arrivée du terme pour lequel elle a été prise.

e. Décharge d'un certain nombre d'obligations en cas d'incapacité objective constatée

L'état de santé de certaines personnes à protéger peut, pour toutes sortes de raisons (maladie, évolution, accident,...), porter gravement et de manière persistante atteinte à la faculté de la personne à protéger de

verzoekschrift) is van toepassing. Een vergelijkbare bepaling is terug te vinden bij het voorlopige bewind (art. 488*bis*, D, van het Burgerlijk Wetboek).

In navolging van het Verdrag betreffende de rechten van personen met een handicap werd ook een bepaling van evaluatie ingeschreven (art. 492/4, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek). Uiterlijk twee jaar na het uitspreken van de rechterlijke beschermingsmaatregel moet deze geëvalueerd worden. Van belang is dat de vrederechter de evolutie van de gezondheidstoestand en de omkadering en ondersteuning onderzoekt en in het licht van alle gegevens de beschermingsmaatregel aanpast aan de situatie. De evaluatie moet het maatwerk stimuleren. Vooral bij wisselende of evoluerende gezondheidstoestanden evenals wijzigingen in de omkadering en begeleiding van de beschermde persoon kunnen een evaluatie en eventueel een bijsturing van de beschermingsmaatregel noodzakelijk zijn.

In navolging van het advies van de Raad van State (DOC 53K 1009/003, p. 10 e.v.) werd de ambtshalve adiëring van de vrederechter tijdens het bewind opgeheven gelet op de potentiële schending van de objectieve onpartijdigheid (art. 6, § 1 EVRM):

"Ambtshalve adiëring wijst, zo niet op zich, dan wel door de concrete motivering van de proceshandeling waarmee die ambtshalve adiëring wordt uitgeoefend, op een oordeel vooraf, vóór ieder tegensprekelijk debat, vanwege de rechter die over de zaak moet beslissen."

Een uitzondering hierop vormt de verplichting tot evaluatie binnen de opgegeven tijdspanne. De vrederechter moet desnoods ambtshalve de rechterlijke beschermingsmaatregel evalueren.

In de volgende gevallen eindigt de beschermingsmaatregel (art. 492/4, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek):

— op de dag van de beschikking van de vrederechter tot opheffing van deze maatregel;
— op de dag van het overlijden van de beschermde persoon;
— door het verstrijken van de tijdsduur waarvoor het is ingesteld.

e. Ontslag van een aantal verplichtingen in geval van vastgestelde objectieve wilsonbekwaamheid

De gezondheidstoestand van sommige te beschermen personen kan om allerhande redenen (ziekte, ontwikkeling, ongeval, enz.) op ernstige en aanhoudende wijze het vermogen van de te beschermen persoon om

défendre convenablement ses intérêts patrimoniaux, même si elle bénéficie d'un soutien, quel qu'il soit. Dans un tel cas, il ne sert à rien de chercher une solution sur mesure, précisément en raison de la gravité et du caractère persistant de l'affection. On songera aux personnes dans le coma, aux patients atteints d'une forme grave d'oligophrénie ou aux personnes âgées à un stade avancé de démence.

Dans ce type de situations, le travail sur mesure alourdit inutilement la charge de travail des juges de paix. En vertu de la nouvelle législation, le juge de paix doit normalement se prononcer expressément sur une liste d'actes patrimoniaux, apprécier s'il suffit que la personne à protéger bénéficie d'une assistance juridique, entendre la personne à protéger ou demander son avis et évaluer la mesure au plus tard deux ans après la mise en place de la mesure de protection judiciaire. Ces mesures n'ont toutefois aucun sens s'il s'agit d'une personne dans le coma, par exemple.

Un certain nombre de garanties importantes sont toutefois prévues. La liste des états de santé doit être établie en collaboration avec l'Ordre des médecins et avec le Conseil supérieur national des personnes handicapées. L'atteinte portée, en raison de l'état de santé, à la faculté de défendre ses propres intérêts patrimoniaux doit être grave et persistante et ne pas pouvoir être palliée par une forme adéquate de soutien. Cette dérogation s'applique uniquement lorsque l'état de santé repris dans la liste est constaté par un médecin. Le juge de paix a néanmoins la possibilité de procéder à une appréciation sur mesure s'il l'estime nécessaire. Enfin, une appréciation concrète reste requise en ce qui concerne la protection en matière de droits personnels.

2. Droit procédural (articles 76-78/1, 94-102)

a. Juge matériellement compétent (article 76)

Le juge de paix est le juge matériellement compétent tant dans le cadre de la protection extrajudiciaire que dans le cadre de la protection judiciaire (article 594, 16°, du Code judiciaire). Le juge de paix est actuellement le juge compétent en matière d'administration provisoire ainsi que pour le fonctionnement de la tutelle. Le juge de paix est un juge de proximité, accessible, humain et spécialisé dans cette matière. Dans le cadre de la création du tribunal de la famille, on a également décidé de maintenir intégralement cette matière au niveau des justices de paix.

zijn belangen van vermogensrechtelijke aard behoorlijk waar te nemen, zelfs met behulp van enige vorm van ondersteuning, aantasten. Op maat werken heeft in dat geval weinig zin, precies gelet op de ernst van de aandoening en het voortdurend karakter ervan. Te denken valt aan comapatiënten, personen die diep-oligofreen zijn of demente bejaarden in een ver gevorderde fase.

In dat soort situaties verhoogt het maatwerk onnodig de werklast van de vrederechters. Normaal moet de vrederechter volgens de nieuwe wetgeving zich uitdrukkelijk uitspreken over een lijst met vermogensrechtelijke handelingen, beoordelen of het volstaat dat de te beschermen persoon juridisch wordt bijgestaan, de te beschermen persoon horen of diens mening vragen en de maatregel evalueren uiterlijk twee jaar na het inrichten van de rechterlijke beschermingsmaatregel. Deze maatregelen zijn echter zinloos ingeval het handelt om een persoon die zich in een coma bevindt bijvoorbeeld.

Een aantal belangrijke garanties worden evenwel ingebouwd. De lijst met gezondheidstoestanden moet in samenspraak met de Orde van geneesheren en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap opgesteld worden. De aantasting van het vermogen om de eigen belangen op vermogensrechtelijk vlak waar te nemen ingevolge de gezondheidstoestand moet ernstig en aanhoudend zijn en niet opgevangen kunnen worden door een passende vorm van ondersteuning. De afwijking is enkel van toepassing ingeval de in de lijst opgenomen gezondheidstoestanden wordt vastgesteld door een geneesheer. De vrederechter kan alsnog een beoordeling op maat uitvoeren ingeval hij dit nuttig acht. Ten slotte blijft een beoordeling *in concreto* wat betreft de bescherming op persoonsrechtelijk vlak vereist.

2. Procedureel recht (art. 76-78/1, 94-102)

a. Materieel bevoegde rechter (art. 76)

Zowel bij de buitengerechtelijke bescherming als bij de rechterlijke bescherming is de vrederechter de materieel bevoegde rechter (art. 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek). De vrederechter is actueel de bevoegde rechter bij voorlopig bewind evenals voor de werking van de voogdij. De vrederechter is een nabijheidsrechter, toegankelijk, menselijk en gespecialiseerd in deze materie. Ook in het kader van de oprichting van de familierechtbank werd besloten om deze materie integraal te behouden bij de vredegerechten.

b. Déplacement en dehors du canton compétent (article 77)

Le juge de paix peut, avec l'assistance du greffier, rendre visite en dehors de son canton à la personne protégée ou à protéger (article 623, alinéa 2, du Code judiciaire). Les frais de déplacement sont à charge de la personne protégée ou à protéger. Cette disposition s'écarte à deux égards de la disposition actuelle en matière d'administration provisoire:

— il est précisé que le juge de paix est assisté du greffier, ce qui est déjà le cas actuellement (*cf.* article 168 du Code judiciaire) et que les frais de déplacement sont supportés par la personne à protéger ou la personne protégée;

— le juge de paix peut également rendre visite à la personne protégée lors de l'instauration du statut.

c. Juge de paix compétent territorialement (article 78)

Tant dans le cadre de la protection extrajudiciaire que dans le cadre de la protection judiciaire, le juge compétent est le juge de paix de la résidence ou, à défaut, du domicile de la personne à protéger (article 628, 3°, du Code judiciaire). On retrouve une disposition comparable dans le cadre de l'administration provisoire (article 488*bis*, B, § 1er, alinéa 1er, du Code civil). On considère en premier lieu le lien de fait de la personne à protéger avec le lieu (résidence). En ordre subsidiaire, on considère le lieu où l'intéressé est inscrit à titre principal (domicile) dans les registres de la population (article 36 du Code judiciaire).

Le principe du *for de l'administration* est également maintenu. Le juge de paix qui instaure la mesure de protection reste en principe compétent pour son suivi. Ce juge de paix est celui qui connaît le mieux la situation de la personne protégée. L'objectif n'est pas non plus de permettre aux personnes de choisir leur juridiction comme elles font leur marché.

Le juge de paix peut décider de manière motivée, d'office ou à la requête de la personne protégée ou de sa personne de confiance ou de son administrateur ou de tout intéressé, ou du procureur du Roi, de transmettre le dossier administratif au juge de paix du canton de la nouvelle résidence principale, lorsque la personne protégée quitte le canton pour installer sa résidence principale de manière durable dans un autre canton judiciaire. Ce dernier juge devient compétent. Cette disposition existait aussi déjà dans le cadre de l'administration provisoire (actuel art. 628, 3°, du Code judiciaire).

b. Verplaatsingen buiten het bevoegde kanton (art. 77)

De vrederechter kan met bijstand van de griffier de beschermde of te beschermen persoon bezoeken buiten zijn kanton (art. 623, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek). De verplaatsingskosten vallen ten laste van de te beschermen of beschermde persoon. Deze bepaling wijkt in twee opzichten af van de bestaande bepaling bij voorlopig bewind:

— gepreciseerd wordt dat de vrederechter wordt bijgestaan door de griffier hetgeen vandaag reeds zo is (*cf.* art. 168 van het Gerechtelijk Wetboek) en dat de verplaatsingskosten gedragen worden door de te beschermen persoon of de beschermde persoon;

— de vrederechter kan de beschermde persoon ook bezoeken bij de inrichting van het statuut.

c. Territoriaal bevoegde vrederechter (art. 78)

Zowel in kader van de buitengerechtelijke als de rechterlijke bescherming is de vrederechter van de verblijfplaats of, bij gebreke daaraan, de woonplaats van de te beschermen persoon, bevoegd (art. 628, 3°, van het Gerechtelijke Wetboek). Een vergelijkbare bepaling is terug te vinden bij het voorlopige bewind (art. 488*bis*, B, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Er wordt in eerste instantie gekeken naar de feitelijke verbondenheid van de te beschermen persoon met de locatie (verblijfplaats). In ondergeschikte orde wordt pas gekeken naar de plaats waar de betrokkene is ingeschreven in het bevolkingsregister als hebbende aldaar zijn verblijfplaats (art. 36 van het Gerechtelijk Wetboek).

Ook het beginsel van het *bewindsforum* blijft behouden. De vrederechter die de beschermingsmaatregel inricht, blijft in beginsel bevoegd voor de verdere opvolging er van. Deze vrederechter kent het beste de situatie van de beschermde persoon. Het is evenmin de bedoeling om forumshopping mogelijk te maken.

De vrederechter kan ambtshalve of op verzoek van de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon of diens bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals de procureur des Konings op gemotiveerde wijze beslissen om het administratief dossier over te maken aan de vrederechter van het kanton van de nieuwe hoofdverblijfplaats in het geval dat de beschermde persoon het kanton verlaat om zijn hoofdverblijfplaats duurzaam in een ander gerechtelijk kanton te vestigen. De laatstgenoemde vrederechter wordt bevoegd. Ook deze bepaling is reeds terug te vinden in het voorlopige bewind (huidig art. 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek).

d. Traitement de l'affaire à huis clos (art. 78/1)

Conformément à l'article 757, § 2, 9°, du Code judiciaire, les plaidoyers et rapports dans les procédures judiciaires visées dans la partie IV, livre IV, chapitre X du Code judiciaire (mesures de protection) se déroulent toujours (art. 757, § 2, *in fine* du Code judiciaire) à huis clos, dans un souci de protection de la vie privée de la personne concernée. Le prononcé a toujours lieu en audience publique.

e. Communication au ministère public (art. 78/2)

Comme c'est le cas actuellement avec l'administration provisoire, la communication au ministère public des requêtes concernant l'organisation d'un statut de protection n'est pas obligatoire (art. 764 du Code judiciaire).

f. La demande de placement sous un statut de protection (art. 95-102)

i. Titulaires (art. 1238 du Code judiciaire)

A. Les personnes qui peuvent demander une mesure de protection judiciaire si la personne à protéger se trouve dans une situation visée à l'article 488/1 du Code civil sont: la personne à protéger, tout intéressé ainsi que le procureur du Roi.

B. Les personnes qui peuvent demander une mesure de protection judiciaire dans le cas où la personne à protéger se trouve en état de prodigalité (art. 488/2 du Code civil) sont: la personne à protéger, ses parents, son conjoint, son cohabitant légal, la personne avec qui elle forme un ménage de fait, un membre de la proche famille ou le mandataire désigné (*cf.* art. 490 du Code civil).

Afin d'éviter les procédures vexatoires et téméraires qui entraînent une intrusion importante dans la vie privée d'un individu, il est stipulé qu'une même personne ne peut introduire qu'un maximum de deux demandes lors des 10 années précédant l'introduction de la dernière demande si le juge de paix a refusé de faire droit à une demande reposant sur la même motivation endéans la même période.

d. Behandeling van de zaak achter gesloten deuren (art. 78/1)

Overeenkomstig artikel 757, § 2, 9° van het Gerechtelijk Wetboek zijn de pleidooien en verslagen in de gerechtelijke procedures bedoeld in deel IV, boek IV, hoofdstuk X van het Gerechtelijk Wetboek (beschermingsmaatregelen) steeds (art. 757, § 2, *in fine* van het Gerechtelijk Wetboek) achter gesloten deuren gelet op de bescherming van het privéleven van de betrokken persoon. De uitspraak gebeurt steeds in openbare terechtzitting.

e. Mededeling aan het openbaar ministerie (art. 78/2)

Net als bij het voorlopig bewind actueel, is de mededeling aan het openbaar ministerie van vorderingen betreffende de inrichting van een beschermingsstatuut niet verplicht (art. 764 van het Gerechtelijk Wetboek).

f. Het verzoek tot plaatsing onder een beschermingsstatuut (art. 95-102)

i. Titularissen (art. 1238 van het Gerechtelijk Wetboek)

A. Personen die een rechterlijke beschermingsmaatregel kunnen verzoeken ingeval de te beschermen persoon zich bevindt in een toestand als bedoeld in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek zijn: de te beschermen persoon, elke belanghebbende evenals de procureur des Konings.

B. Personen die een rechterlijke beschermingsmaatregel kunnen verzoeken ingeval de te beschermen persoon zich bevindt in een toestand van verkwisting (art. 488/2 van het Burgerlijk Wetboek) zijn: de te beschermen persoon, zijn ouders, zijn echtgenoot, zijn wettelijk samenwonende, de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt, een lid van de naaste familie of de aangestelde lasthebber (*cf.* art. 490 van het Burgerlijk Wetboek).

Teneinde tergende en roekeloze gedingen te vermijden die een verregaande inmenging tot gevolg hebben in het privéleven van een individu, wordt bepaald dat eenzelfde persoon ten hoogste twee verzoeken mag indienen tijdens de tien jaar die aan de indiening van het laatste verzoek voorafgaan, indien de vrederechter binnen dezelfde periode heeft geweigerd in te gaan op een verzoek gegrond op dezelfde redenen.

ii. Saisine d'office (art. 1239 du Code judiciaire)

Dans certains cas, le juge de paix peut ordonner d'office une mesure de protection:

1° lorsqu'une demande ou un rapport lui a été adressé dans le cadre de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

2° lorsque l'internement d'une personne a été ordonné. Le ministère public porte immédiatement la décision d'internement à la connaissance du juge de paix compétent.

La saisine d'office se justifie dans ces cas par le fait que le juge de paix a, à l'issue d'une procédure contradictoire, déjà pu prendre connaissance de l'état de santé de la personne à protéger. L'internement a déjà été ordonné par un autre juge à l'issue d'une procédure contradictoire. La demande introduite auprès du juge de paix dans le cadre de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux fait déjà l'objet d'un débat contradictoire.

À l'heure actuelle, le juge de paix dispose déjà, dans le cadre de l'administration provisoire, de la compétence de prendre d'office une mesure de protection lorsqu'une requête ou un rapport déterminé lui a été adressé dans le cadre de la loi du 26 juin 1990 (art. 488*bis*, B, § 1er, alinéa 2, du Code civil).

iii. La requête (art. 1240 du Code judiciaire)

La mesure de protection est requise par requête unilatérale (art. 1240 du Code judiciaire). Ce faisant, cet article déroge au régime existant de l'administration provisoire (art. 488*bis*, B, § 5, dernier alinéa, du Code civil) qui déclare les dispositions de la requête contradictoire d'application. Dans ce type de procédures, il n'y a à strictement parler pas de parties se faisant face avec des intérêts opposés. La mission du juge de paix est d'examiner si une mesure de protection s'impose à la lumière de l'état de santé et l'encadrement de la personne à (éventuellement) protéger. L'intérêt de la personne à (éventuellement) protéger occupe une place centrale. C'est pour ce motif qu'il est préférable de suivre la procédure de la requête unilatérale, dans le cadre de laquelle le contrôle de la conformité aux dispositions en matière de protection est ouvert.

ii. Ambtshalve adiëring (art. 1239 van het Gerechtelijk Wetboek)

In welbepaalde gevallen kan de vrederechter ambtshalve een beschermingsmaatregel bevelen:

1° als bij hem een bepaald verzoek of verslag werd ingediend in het kader van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;

2° als de internering van een persoon werd bevolen. Het openbaar ministerie brengt de bevoegde vrederechter onverwijld op de hoogte van de beslissing tot internering.

De ambtshalve adiëring in deze gevallen is gerechtvaardigd doordat de vrederechter reeds na een tegensprekelijke procedure kennis kon nemen van de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon. De internering werd reeds bevolen door een andere rechter na een tegensprekelijke procedure. Het verzoek dat bij de vrederechter werd ingediend in het kader van de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke van 26 juni 1990 maakt reeds het voorwerp uit van een tegensprekelijk debat.

Actueel beschikt de vrederechter reeds in het kader van het voorlopig bewind over de bevoegdheid om ambtshalve een beschermingsmaatregel te treffen ingeval bij hem een bepaald verzoek of verslag werd ingediend in het kader van de wet van 26 juni 1990 (art. 488*bis*, B, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

iii. Het verzoekschrift (art. 1240 van het Gerechtelijk Wetboek)

De beschermingsmaatregel wordt gevorderd bij eenzijdig verzoekschrift (art. 1240 van het Gerechtelijk Wetboek). Daarmee wijkt dit artikel af van de bestaande regeling bij voorlopig bewind (art. 488*bis*, B, § 5, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek) dat de bepalingen van het verzoekschrift op tegenspraak van toepassing verklaren. In dit soort procedures zijn er strikt genomen geen partijen die tegenover elkaar staan met tegengestelde belangen. De taak van de vrederechter is te onderzoeken of een beschermingsmaatregel zich opdringt in het licht van de gezondheidstoestand en de omkadering van de (eventueel) te beschermen persoon. Het belang van de (eventueel) te beschermen persoon staat centraal. Om die reden is de procedure van het eenzijdige verzoekschrift waarbij de toets aan de bepalingen inzake de bescherming geopend wordt meer aangewezen.

Vu l'intrusion importante dans la vie privée, il convient d'inscrire dans la loi les dérogations et les ajouts au droit commun, afin de respecter les droits fondamentaux et humains de la personne qui fait l'objet de la procédure, ainsi que de fournir au juge de paix les données dont il a besoin pour se forger un jugement.

Une première dérogation à la procédure de droit commun (art. 1026 du Code judiciaire) est que la requête peut être signée aussi bien par la partie que par l'avocat de la partie.

Une deuxième dérogation essentielle est la garantie de la procédure contradictoire (*cf. infra* et art. 1243 du Code judiciaire). La proposition à l'examen garantit les droits de la défense de la personne qui fait l'objet de la requête.

Une troisième dérogation est l'ensemble des données complémentaires (outre les mentions prévues à l'art. 1026 du Code judiciaire) qui doivent figurer dans la requête et qui ont pour but de se faire une idée du mode de vie de la personne à protéger et des intérêts du demandeur ("l'intéressé"):

— le degré de parenté ou la nature des relations existant entre le requérant et la personne à protéger;

— les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne à protéger et, le cas échéant, de son père ou de sa mère, de son conjoint, du cohabitant légal, pour autant que la personne à protéger vive avec eux, ou de la personne avec laquelle elle vit maritalement, la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée.

Ces mentions sont prescrites à peine de nullité. À l'heure actuelle, la plupart des données doivent figurer dans la requête en désignation d'un administrateur provisoire (art. 488*bis*, § 5, du Code civil). Seuls la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée ont été ajoutés. Cet ajout découle du choix qui a été fait de permettre dorénavant de désigner également une fondation privée se consacrant exclusivement à la personne protégée comme administrateur de la personne et/ou des biens. De plus, la fondation privée est déjà fortement impliquée dans la sauvegarde du bien-être de la personne à protéger.

Gelet op de verregaande inmenging in het privéleven is het gepast om afwijkingen en aanvullingen op het gemeen recht in de wet in te schrijven ter eerbieding van de grond- en mensenrechten van de persoon die het voorwerp uitmaakt van de procedure evenals de vrederechter de nodige gegevens aan te leveren die nodig zijn bij zijn beoordeling.

Een eerste afwijking van de procedure van gemeen recht (art. 1026 van het Gerechtelijk Wetboek) is dat het verzoekschrift zowel door de partij als door de advocaat van de partij ondertekend kan worden.

Een tweede essentiële afwijking is het garanderen van de tegenspraak (zie *infra* en art. 1243 van het Gerechtelijk Wetboek). De rechten van verdediging van de persoon die het voorwerp uitmaakt van het verzoek worden met dit voorstel gegarandeerd.

Een derde afwijking zijn de aanvullende (naast de vermeldingen bepaald in art. 1026 van het Gerechtelijk Wetboek) gegevens die in het verzoekschrift opgenomen moeten worden en tot doel hebben een beeld te scheppen van de leefwereld van de te beschermen persoon en de belangen van de aanvrager ("belanghebbende"):

— de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de te beschermen persoon;

— de naam, voornaam, de verblijf- of woonplaats van de te beschermen persoon en in voorkomend geval van zijn vader en zijn moeder, de echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, voor zover de te beschermen persoon met hen samenleeft, of de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, de benaming en maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon.

Deze vermeldingen zijn op straffe van nietigheid voorgeschreven. De meeste gegevens moeten actueel in het verzoekschrift tot aanstelling van een voorlopige bewindvoerder aangegeven worden (art. 488*bis*, § 5, van het Burgerlijk Wetboek). Enkel de benaming en de maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon werd er aan toegevoegd. Deze toevoeging past in de keuze dat voortaan ook private stichtingen die zich uitsluitend inzetten voor de te beschermen persoon tot bewindvoerder over de persoon en/of de goederen aangesteld kunnen worden. Bovendien is de private stichting reeds nauw betrokken bij de behartiging van het welzijn van de te beschermen persoon.

Dans la mesure du possible, la requête mentionne en outre:

— le lieu et la date de naissance de la personne à protéger;
— la nature et la composition des biens à gérer;

— les nom, prénom et domicile des membres de la famille majeurs du degré de parenté le plus proche, sans toutefois remonter plus loin que le second degré;
— les nom, prénom et domicile des personnes qui pourraient faire office de personne de confiance;

— les conditions de vie familiales, morales et matérielles qui pourraient être utiles au juge de paix pour la désignation d'un administrateur.

Cette disposition reprend les données énumérées à l'article 488*bis*, § 5, du Code civil, et les complète par deux tirets supplémentaires. Cet ajout vise à aider le juge de paix à mettre en place un statut de protection sur mesure. Ces données permettent de se faire une idée du monde dans lequel vit la personne à protéger et de son encadrement/accompagnement. Le fait de suggérer une personne susceptible d'être désignée comme personne de confiance vise à aider le juge de paix dans sa recherche d'une personne de confiance adéquate, si la personne à protéger n'en a pas désigné une elle-même (art. 501 du Code civil).

Par analogie avec l'administration provisoire, il est prévu que, si la requête est incomplète, le juge de paix invite le requérant à la compléter dans les huit jours (art. 488*bis*, B, § 5, du Code civil).

Toujours par analogie avec l'administration provisoire, il est prévu que la requête peut également comporter des suggestions concernant le choix de l'administrateur à désigner, ainsi que concernant la nature et l'étendue de ses pouvoirs (art. 488*bis*, B, § 5, du Code civil).

Un élément innovant est que le Roi impose désormais un modèle de requête dans lequel le requérant doit décrire le réseau social de la personne à protéger à l'aide d'un questionnaire. Cette mesure vise, elle aussi, à aider le juge de paix à prendre des décisions sur mesure. Elle met par ailleurs l'accent sur l'importance de la dimension psychosociale au moment d'apprécier la nécessité de prendre une mesure de protection.

Daarnaast vermeldt het verzoekschrift voor zover mogelijk:

— de plaats en datum van geboorte van de te beschermen persoon;
— de aard en de samenstelling van de te beheren goederen;
— de naam, de voornaam en de woonplaats van de meerderjarige familieleden in de dichtste graad, doch niet verder dan de tweede graad;
— de naam, de voornaam en de woonplaats van personen die zouden kunnen fungeren als vertrouwenspersoon;
— de familiale, morele en materiële leefomstandigheden die de vrederechter van nut kunnen zijn bij de aanstelling van een bewindvoerder.

Deze bepaling herneemt de gegevens opgesomd in artikel 488*bis*, § 5, van het Burgerlijk Wetboek en vult deze aan met de laatste twee streepjes. De aanvulling heeft tot doel de vrederechter te ondersteunen bij het inrichten van een beschermingsstatuut op maat. Met deze gegevens wordt een beeld geschapen van de leefwereld en de omkadering/begeleiding van de te beschermen persoon. De suggestie van wie tot vertrouwenspersoon aangesteld kan worden, moet de vrederechter ondersteunen in zijn zoektocht naar een gepaste vertrouwenspersoon ingeval de te beschermen persoon er zelf geen heeft aangesteld (art. 501 van het Burgerlijk Wetboek).

Naar analogie met het voorlopig bewind wordt bepaald dat als het verzoekschrift onvolledig is, de vrederechter de verzoeker vraagt om het binnen de acht dagen aan te vullen (art. 488*bis*, B, § 5, van het Burgerlijk Wetboek).

Eveneens naar analogie met het voorlopige bewind wordt bepaald dat het verzoekschrift tevens suggesties kan vermelden betreffende de aan te stellen bewindvoerder, alsook betreffende de aard en de omvang van diens bevoegdheden (art. 488*bis*, B, § 5, van het Burgerlijk Wetboek).

Innoverend is dat de Koning een model van verzoekschrift oplegt waarin de verzoeker het sociale netwerk van de te beschermen persoon aan de hand van een vragenlijst moet schetsen. Ook deze maatregel past in de ondersteuning van het maatwerk door de vrederechter. Het wijst tevens op het belang van de psychosociale dimensie bij de beoordeling van de noodzaak tot het treffen van een beschermingsmaatregel.

iv. Le certificat médical circonstancié (art. 1241 du Code judiciaire)

Au cas où la protection est requise en raison de l'état de santé visé à l'article 488/1 du Code civil, sauf en cas d'urgence, un certificat médical circonstancié ne datant pas de plus de quinze jours et décrivant l'état de santé de la personne à protéger doit être joint à la requête sous peine d'irrecevabilité. Cette obligation est d'ores et déjà prévue dans le cadre de l'administration provisoire (art. 488*bis*, B, § 6, du Code civil).

La nouveauté est que le Roi doit établir un *formulaire type* de certificat médical circonstancié qui est complété par le médecin au moment où il examine la personne. Il va de soi que ce formulaire type doit être établi en concertation avec l'Ordre national des médecins et le Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées.

Ce formulaire type mentionne, outre les données déjà énumérées dans l'administration provisoire (possibilités de déplacement, état de santé, possibilité de prendre connaissance du compte rendu de la gestion, voir l'article 488*bis*, B, § 6, du Code civil), également les soins que nécessite normalement pareil état de santé, ainsi que l'incidence de l'état de santé constaté sur la capacité fonctionnelle selon la Classification internationale des handicaps: Déficiences, Incapacités et Désavantages, qui a été adoptée le 22 mai 2001 par la Cinquante-quatrième Assemblée mondiale de la Santé (AMS).

Cette mesure doit aider le juge de paix dans le *travail sur mesure*. D'une part, on donne une définition davantage motivée de l'état de santé. D'autre part, on précise également l'incidence de cet état de santé sur la capacité fonctionnelle de la personne à protéger. Cette mesure permet d'harmoniser la pratique et de fournir aux juges de paix les informations indispensables pour se forger une image complète de la situation. Un instrument est fourni aux médecins pour rédiger le certificat médical circonstancié.

Il va de soi que le certificat médical *ne peut être établi* par un médecin parent ou allié de la personne à protéger ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque à l'établissement dans lequel la personne à protéger se trouve. Cette disposition a été intégralement reprise de l'administration provisoire (art. 488*bis*, B, § 6, alinéa 3, du Code civil).

iv. De omstandige geneeskundige verklaring (art. 1241 van het Gerechtelijk Wetboek)

Ingeval de bescherming wordt verzocht op grond van de gezondheidstoestand bedoeld in artikel 488/1 van het Burgerlijk Wetboek moet er, behoudens in spoedeisende gevallen, op straffe van niet-ontvankelijkheid, een omstandige geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift worden gevoegd die ten hoogste vijftien dagen oud is en die de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon beschrijft. Deze verplichting staat actueel ook ingeschreven in het voorlopige bewind (art. 488*bis*, B, § 6, van het Burgerlijk Wetboek).

Nieuw is dat de Koning een *standaardformulier* van omstandige geneeskundige verklaring moet opstellen dat door de geneesheer wordt ingevuld op het tijdstip waarop hij de persoon onderzoekt. Het is evident dat dit standaardformulier moet opgesteld worden in overleg met de Nationale Orde van geneesheren en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap.

Dit standaardformulier *vermeldt* naast de reeds in het voorlopig bewind opgesomde gegevens (verplaatsingsmogelijkheden, gezondheidstoestand, mogelijkheid tot kennisname van het rekenschap van het beheer, zie art. 488*bis*, B, § 6, BW) ook de zorgverlening die een dergelijke gezondheidstoestand normaal met zich meebrengt en de gevolgen van de vastgestelde gezondheidstoestand op het functioneren volgens de *International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps* die op 22 mei 2001 door de Vierenvijftigste Wereldgezondheidsvergadering (WHA) werd aangenomen.

Deze maatregel moet de vrederechter ondersteunen in het *maatwerk*. Enerzijds wordt een beter gemotiveerde beschrijving van de gezondheidstoestand bewerkstelligd. Anderzijds wordt ook aangegeven wat de impact van deze gezondheidstoestand op het functioneren van de te beschermen persoon is. Door deze maatregel wordt de praktijk uniform gemaakt en wordt aan de vrederechters de noodzakelijke informatie verstrekt die nodig is om een volledig beeld te hebben van de situatie. Aan de artsen wordt een instrument aangereikt bij het opstellen van de omstandige geneeskundige verklaring.

Het is evident dat de geneeskundige verklaring *niet mag opgesteld worden* door een geneesheer die een bloed- of aanverwant is van de te beschermen persoon of van de verzoeker, of die op enigerlei wijze verbonden is aan de instelling waar de te beschermen persoon zich bevindt. Deze bepaling is integraal overgenomen uit het voorlopige bewind (art. 488*bis*, B, § 6, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

En cas d'urgence, il n'y a pas lieu de joindre un certificat médical à la requête. Le juge de paix vérifie la pertinence du motif d'urgence invoqué. Dans l'affirmative, il désigne un médecin-expert qui doit émettre un avis sur l'état de santé de la personne à protéger.

Cette mesure vise également à remédier aux problèmes que peut poser l'obtention d'un certificat médical. Si les médecins requis invoquent le secret professionnel ou si la partie demanderesse ne peut produire de certificat médical pour une cause de force majeure ou en raison de circonstances indépendantes de sa volonté, le juge de paix peut désigner un expert médical. La même mesure est d'application lorsqu'aucun certificat médical ne peut être présenté parce que la personne à protéger refuse obstinément de se soumettre à un quelconque examen. Il n'est donc plus nécessaire d'invoquer l'article 594, 1°, du Code judiciaire pour faire désigner un expert par le juge de paix.

Avant qu'il désigne un expert médical, le juge de paix détermine, sur la base des éléments énumérés dans la requête, si le requérant se trouve dans l'impossibilité absolue de produire un certificat médical et si des raisons sérieuses suffisantes pouvant justifier une mesure de protection sont fournies. Il désigne par ordonnance expressément motivée un expert médical. Si la personne protégée ne permet pas non plus à l'expert médical désigné de l'examiner, le juge de paix ne peut que se baser sur les raisons sérieuses citées dans la requête et tous les autres renseignements utiles, le cas échéant après avoir interrogé la famille et l'entourage.

v. La commission d'office d'un avocat et la recherche par le greffier de l'existence d'une déclaration de préférence (article 1242 du Code judiciaire) au moment de l'introduction de la demande

Cette disposition vise avant tout à garantir efficacement les droits de la défense en inscrivant dans la loi la commission d'office d'un avocat, telle qu'elle existe déjà dans le cadre de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux (article 7, § 1er).

En outre, cette disposition reprend également la recherche par le greffier de l'existence d'une déclaration de préférence enregistrée (voir article 488*bis*, B, § 2, alinéa 4, du Code civil).

In geval van *spoedeisendheid* moet er geen geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift gevoegd worden. De vrederechter onderzoekt de pertinentie van het aangevoerde motief van dringendheid. In bevestigend geval, stelt de vrederechter een geneesheer-deskundige aan die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.

Ten slotte willen indieners ook de problemen die rijzen bij het verkrijgen van een geneeskundige verklaring verhelpen. Ingeval de aangezochte artsen zich beroepen op het beroepsgeheim of ingeval de verzoekende partij ingevolge *overmacht of omstandigheden onafhankelijk van zijn of haar wil* geen geneeskundige verklaring kunnen voorbrengen, kan de vrederechter een geneesheer-deskundige aanstellen. Dezelfde maatregel geldt ingeval er geen geneeskundige verklaring kan voorgelegd worden omdat de te beschermen persoon hardnekkig weigert om zich te onderwerpen aan enig onderzoek. Er bestaat dan ook geen behoefte meer om een beroep te doen op artikel 594, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek om een deskundige te laten aanstellen door de vrederechter.

Voordat de vrederechter een geneesheer-deskundige aanstelt, oordeelt de vrederechter op basis van de elementen opgesomd in het verzoekschrift of verzoeker in de absolute onmogelijkheid verkeert om een geneeskundige verklaring voort te brengen en of er voldoende ernstige redenen worden opgegeven die een beschermingsmaatregel kunnen rechtvaardigen. Hij stelt bij uitdrukkelijk gemotiveerde beschikking een geneesheer-deskundige aan. Ingeval de beschermde persoon ook de aangestelde geneesheer-deskundige niet toelaat om hem te onderzoeken, kan de vrederechter niet anders dan zich baseren op de ernstige redenen aangehaald in het verzoekschrift en alle andere dienstige inlichtingen en bevragingen van de familie en de omgeving.

v. De ambtswege aanwijzing van een advocaat en het onderzoek naar een wilsverklaring (art. 1242 van het Gerechtelijk Wetboek) door de griffier op tijdstip van de indiening van het verzoek

Deze bepaling beoogt in eerste instantie een effectieve waarborging van het recht van verdediging door de van ambtswege aanstelling van een advocaat in te schrijven zoals die reeds bestaat in het kader van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (art. 7, § 1).

Voorts wordt in deze bepaling ook het onderzoek door de griffier naar het bestaan van een geregistreerde wilsverklaring hernomen (zie art. 488*bis*, B, § 2, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

vi. Le déroulement de la procédure (article 1243 du Code judiciaire)

L'article 1243, § 1er, du Code judiciaire définit le cercle des personnes qui doivent être entendues obligatoirement. On retrouve une disposition similaire dans l'article 488*bis*, B, § 7, alinéa 2, du Code civil.

Ce cercle de personnes est convoqué par pli judiciaire. Au pli judiciaire sont jointes une copie de la requête ainsi que, le cas échéant, une copie de la déclaration de préférence en ce qui concerne l'administrateur provisoire ou la personne de confiance à désigner. On retrouve également cette disposition à l'article 488*bis*, B, § 7, alinéa 3, du Code civil.

Le pli judiciaire adressé à la personne à protéger mentionne les nom et adresse de l'avocat commis d'office et mentionne que la personne à protéger a le droit de choisir un autre avocat et de se faire assister par un médecin (cf. article 488*bis*, B, § 7, alinéa 4, du Code civil).

Le cercle restreint de personnes convoquées par pli judiciaire deviennent par cette convocation parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire (*cf.* article 488*bis*, B, § 7, alinéa 6, du Code civil). La personne à protéger devient donc toujours partie à la cause et peut exercer tous les droits de la défense qui en découlent, y compris le droit d'interjeter appel contre la décision.

Les autres membres de la famille peuvent comparaître en personne à l'audience et demander à être entendus. Ils peuvent aussi communiquer leurs observations au juge de paix, par écrit, jusqu'au jour de l'audience. Le greffier informe ces membres de la famille par pli judiciaire (*cf.* article 488*bis*, B, § 7, alinéa 5, du Code civil). Initialement, cette disposition ne figurait pas dans la proposition de loi. Cela s'explique par le fait que les auteurs estimaient que, pour des raisons liées à la vie privée, il peut ne pas être souhaitable que certains membres de la famille soient tout de même avertis. Il est en effet possible que la personne à protéger soit fâchée avec ces personnes ou ne les ait plus vues depuis longtemps, de telle sorte qu'elles sont devenues des étrangers pour elle. Dans cette situation, ces personnes n'interviennent bien sûr plus (nécessairement) dans l'intérêt de la personne protégée, mais pour défendre leurs propres intérêts. À la suite de l'avis du Conseil d'État (p. 44), la notification de l'audience aux membres de la famille mentionnés dans la requête a été réinsérée dans le texte. Le Conseil d'État se demandait en effet comment les autres membres de la famille qui ne

vi. Het verloop van de procedure (art. 1243 van het Gerechtelijk Wetboek)

In artikel 1243, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek wordt de kring verplicht te horen personen omschreven. Een soortgelijke bepaling is terug te vinden in artikel 488*bis*, B, § 7, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek.

Deze kring van personen wordt opgeroepen bij gerechtsbrief. Bij de gerechtsbrief wordt een afschrift van het verzoekschrift alsook, in voorkomend geval, een afschrift van de wilsverklaring m.b.t. de aan te stellen bewindvoerder of vertrouwenspersoon gevoegd. Deze bepaling is ook terug te vinden in artikel 488*bis*, B, § 7, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek.

In de gerechtsbrief aan de te beschermen persoon wordt de naam en het adres van de advocaat die ambtshalve is aangesteld, vermeld, alsook het recht van de te beschermen persoon om een andere advocaat te kiezen en om zich te laten bijstaan door een arts (vgl. art. 488*bis*, B, § 7, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

De beperkte kring van personen die wordt opgeroepen bij gerechtsbrief worden partij in het geding tenzij zij zich daar ter zitting tegen verzetten. De griffier geeft van deze bepaling kennis in de gerechtsbrief (vgl. art. 488*bis*, B, § 7, zesde lid, van het Burgerlijk Wetboek). De te beschermen persoon wordt dus steeds partij in het geding en kan alle rechten van verdediging die daarmee samenhangen uitoefenen, inclusief het recht om hoger beroep aan te tekenen tegen de beslissing.

De andere familieleden kunnen persoonlijk op de zitting verschijnen en vragen gehoord te worden. Zij kunnen ook hun opmerkingen schriftelijk tot op de dag van de zitting aan de vrederechter meedelen. De griffier brengt deze familieleden bij gerechtsbrief op de hoogte (vgl. art. 488*bis*, B, § 7, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek). Aanvankelijk werd deze bepaling niet opgenomen in het wetsvoorstel. De reden daartoe was dat indieners van oordeel waren dat het om redenen van privacy niet wenselijk kan zijn dat bepaalde familieleden toch worden verwittigd. Het kan immers zijn dat de te beschermen persoon met die personen ruzie heeft of die al lange tijd niet meer gezien heeft en het aldus vreemden zijn geworden. In die situatie komen zij uiteraard niet noodzakelijk (meer) in het belang van de te beschermen persoon tussen, maar ter verdediging van hun eigen belangen. In navolging van het advies van de Raad van State (p. 44) werd de kennisgeving van de zitting aan de familieleden die vermeld worden in het verzoekschrift opnieuw opgenomen. De Raad wierp immers de vraag op hoe de overige familieleden die niet op de hoogte worden gebracht, ter zitting kun-

sont pas avertis peuvent comparaître à l'audience ou communiquer leurs observations par écrit. À la lumière de cette préoccupation, la différence par rapport à la réglementation actuelle est que du fait qu'ils sont avertis, ces membres de la famille ne deviennent désormais plus parties à la cause. Ces membres de la famille peuvent être considérés comme des témoins et le cas échéant, faire tierce opposition à la décision (articles 1122 et suivants du Code judiciaire).

À la lumière de la protection de la vie privée de la personne à protéger et afin de permettre à cette dernière de s'exprimer librement et sans pression devant le juge de paix, le dernier alinéa prévoit que la personne à protéger peut demander au juge de paix à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause. Si la personne à protéger n'est pas capable de manifester sa volonté, sa personne de confiance peut également adresser cette demande au juge de paix. Dans ce dernier cas, le juge ne peut acter son refus que par ordonnance motivée. Cette disposition n'existe pas dans le cas de l'administration provisoire.

vii. L'examen par le juge de paix (art. 1244 du Code judiciaire)

Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles; il peut désigner un expert médical qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne à protéger (comparer à l'article 488*bis*, § 7, alinéa 1er, du Code civil).

On détermine par ailleurs les personnes auprès desquelles le juge de paix recueillera des renseignements utiles. Le rôle du réseau social est accru en l'occurrence. Les auteurs estiment que le réseau social joue un rôle très important dans le soutien et l'accompagnement de la personne à protéger. Ces personnes sont les mieux placées pour juger des possibilités et des limites de la personne à protéger.

Le réseau social comprend des personnes qui s'occupent tant de manière professionnelle que non professionnelle de la personne à protéger et qui ne font pas partie du cercle de personnes visé à l'article 1243, § 1er, du Code judiciaire. Il peut s'agir d'assistants sociaux, d'amis, de voisins, d'associations, de généralistes, etc. Les accompagnateurs professionnels sont souvent aussi spécialisés dans l'analyse des besoins et des nécessités de la personne à protéger. Ainsi, ils utilisent notamment le "miroir indicationnel". Il s'agit d'une méthodologie utilisée lors de la décision d'accorder ou non un statut de protection ou une autre forme d'accompagnement/de soutien financier. Elle aide à

nen verschijnen of schriftelijk hun opmerkingen kunnen meedelen. Het verschil met de huidige regeling in het licht van voornoemde bezorgdheid is dat deze familieleden door de verwittiging voortaan geen partij in het geding worden. Deze familieleden kunnen beschouwd worden als getuigen en in voorkomend geval de beslissing aanvechten via derdenverzet (art. 1122 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek).

In het licht van de bescherming van het privéleven van de te beschermen persoon en deze toe te laten zich ten overstaan van de vrederechter vrijelijk en zonder beïnvloeding uit te drukken, wordt in het laatste lid bepaald dat de te beschermen persoon de vrederechter kan vragen om hem afzonderlijk in raadkamer, al dan niet vergezeld van zijn vertrouwenspersoon, te horen vóór de andere partijen in het geding. Indien de te beschermen persoon wilsonbekwaam is, kan zijn vertrouwenspersoon eveneens dit verzoek richten tot de vrederechter. De vrederechter kan dit in het laatste geval enkel weigeren bij een met redenen omklede beschikking. Deze bepaling is niet terug te vinden in het voorlopige bewind.

vii. Het onderzoek door de vrederechter (art. 1244 van het Gerechtelijk Wetboek)

De vrederechter wint alle dienstige inlichtingen in. Hij kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon (vgl. art. 488*bis*, § 7, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Voorts wordt bepaald bij wie de vrederechter nuttige inlichtingen inwint. Daarbij wordt er een grotere rol toebedeeld aan het sociale netwerk. Indieners zijn van oordeel dat het sociale netwerk een zeer belangrijke rol vervult bij de ondersteuning en begeleiding van de te beschermen persoon. Deze personen zijn het beste geplaatst om te oordelen over de mogelijkheden en beperkingen van de te beschermen persoon.

Het sociale netwerk omvat zowel personen die op professionele wijze als op niet-professionele wijze zich bekommeren om de te beschermen persoon en die geen deel uitmaken van de kring van personen bedoeld in artikel 1243, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek. Dit kunnen maatschappelijk assistenten, vrienden, buren, verenigingen, de huisarts, enz. zijn. Professionele begeleiders hebben zich vaak ook gespecialiseerd in het onderzoeken van de noden en behoeften van de te beschermen persoon. Zo wordt o.m. gewerkt met de indicatiespiegel. De indicatiespiegel is een methodiek die gehanteerd wordt bij het beslissingsproces over het al dan niet overgaan tot een beschermingsstatuut of een

tenir compte des indications et contre-indications en partant de différentes perspectives et de différentes personnes concernées, ainsi qu'à formuler des points d'attention. Le juge de paix peut, lors de la mise en place et de l'évaluation de la protection, se référer très utilement aux conclusions des accompagnateurs professionnels. De cette manière, il est non seulement tenu compte de l'avis professionnel d'un médecin, mais aussi de l'opinion de personnes qui accompagnent professionnellement la personne à protéger sur le plan psychosocial. L'implication du réseau social est également stimulée.

Pour cette raison, l'article 1244 du Code judiciaire dispose que le juge de paix recueille les renseignements utiles auprès de l'entourage de la personne à protéger, dont notamment les parents de la personne à protéger jusqu'au deuxième degré ainsi que les personnes qui se chargent des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui l'accompagnent.

Le juge de paix peut en outre entendre toute personne qu'il estime apte à le renseigner. Le greffier adresse la convocation par pli judiciaire (comparer avec l'article 488*bis*, B, § 7, dernier alinéa, du Code civil).

Il est désormais dressé procès-verbal des renseignements recueillis. Ce procès-verbal est important non seulement pour le juge de paix lorsqu'il rédige son ordonnance, mais il peut également acter la déclaration de la personne que le juge de paix souhaite éventuellement désigner comme administrateur, à savoir qu'elle accepte la mission si elle est désignée. Cela permet de gagner beaucoup de temps pour la signification de l'ordonnance. En outre, ce procès-verbal fournit des informations utiles pour le juge si des recours sont exercés.

Le juge de paix peut se rendre à l'endroit où la personne à protéger réside ou à l'endroit où elle se trouve. Il est également dressé procès-verbal de cet entretien. (comparer avec l'article 488*bis*, B, § 7, alinéa 8, du Code civil).

viii. La désignation d'un administrateur (art. 1245 du Code judiciaire)

Cette disposition reprend, en l'adaptant légèrement, l'article 488*bis*, C, § 1er, alinéa 6, et suivants du Code civil).

andere vorm van financiële begeleiding/ondersteuning. Het helpt om vanuit verschillende perspectieven en verschillende betrokkenen te kijken naar de indicaties en contra-indicaties en helpt tevens aandachtspunten te formuleren. De vrederechter kan bij de inrichting en de evaluatie van de beschermingsmaatregel zeer nuttig gebruik maken van de bevindingen van de professionele begeleiders. Op die manier wordt niet enkel rekening gehouden met de professionele mening van de geneesheer, maar ook met de mening van mensen die de te beschermen persoon op psycho-sociaal vlak professioneel begeleiden. Tevens wordt de betrokkenheid van het sociale netwerk gestimuleerd.

Om die reden bepaalt artikel 1244 van het Gerechtelijk Wetboek dat de vrederechter nuttige inlichtingen inwint bij de omgeving van de te beschermen persoon, waaronder in het bijzonder diens bloedverwanten tot de tweede graad, alsook de personen die belast zijn met de dagelijkse zorg van de te beschermen of die hem begeleiden.

De vrederechter kan verder eenieder horen die hij geschikt acht om hem in te lichten. De oproeping geschiedt door de griffier bij gerechtsbrief (vgl. art. 488*bis*, B, § 7, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Van de ingewonnen inlichtingen wordt voortaan een proces-verbaal opgemaakt. Dit is niet alleen voor de rechter van belang bij de redactie van zijn beschikking, maar er kan tevens de verklaring van de persoon die de vrederechter eventueel wenst aan te duiden als bewindvoerder in opgenomen worden, nl. dat zo hij zou aangesteld worden, hij de opdracht aanvaardt. Op die manier wordt veel tijd gewonnen voor de betekening van de beschikking. Bovendien biedt dit proces-verbaal nuttige informatie voor de rechter zo er rechtsmiddelen worden aangewend.

De vrederechter mag zich begeven naar de verblijfplaats van de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt. Ook van dit onderhoud wordt een proces-verbaal opgesteld (vgl. art. 488*bis*, B, § 7, achtste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

viii. De aanstelling van een bewindvoerder (art. 1245 van het Gerechtelijk Wetboek)

Deze bepaling herneemt, in licht aangepaste vorm, artikel 488*bis*, C, § 1, zesde lid e.v. van het Burgerlijk Wetboek.

g. Droits de greffe (art. 115)

Cette disposition conserve la *ratio legis* de l'administration provisoire et de la tutelle (art. 162, 18° et 42°, du Code des droits d'enregistrement). Au même titre que toutes les demandes formulées dans le cadre de l'administration provisoire et de la tutelle, les demandes formulées dans le cadre de la protection judiciaire et extrajudiciaire sont exemptées du paiement d'un droit de rôle (art. 162 du Code des droits d'enregistrement).

h. Mesures de publicité (art. 105, 105/1, 105/2 et 114/1)

Des mesures de publicité identiques à celles qui s'appliquent aujourd'hui en cas d'administration provisoire ont également été prévues dans le nouveau statut de protection (*cf.* art. 488*bis*, E, § 1er, du Code civil):

— publication au *Moniteur belge*;
— notification au bourgmestre du domicile de la personne protégée et consignation dans le registre de la population.

Comme dans le cas de l'administration provisoire, le Roi peut prescrire d'autres mesures de publication dans l'intérêt des tiers (*cf.* art. 488*bis*, E, § 3, du Code civil).

Dans un souci de sécurité juridique, la possibilité de publication limitée actuellement prévue à l'article 488*bis*, E, § 2, du Code civil a été abrogée.

Dans le texte original de la proposition de loi, il a aussi été prévu, par analogie avec l'article 1253, alinéa 4, du Code judiciaire que, dans le premier mois de chaque année, le *Moniteur belge* publie, en outre, un tableau récapitulatif de toutes les décisions portant application ou mainlevée d'une mesure de protection, ainsi que des arrêts infirmatifs de telles décisions, prononcés au cours de l'année précédente (nouvel article 1249-1, alinéa 3, du Code judiciaire). Cette disposition a été supprimée par voie d'amendement pour les raisons suivantes:

— une mode de publication étendu dans les registres de la population et dans le Registre national est déjà prévu;
— cette mesure crée des charges administratives superflues;
— enfin, cela pourrait également entraîner une violation injustifiée du respect de la vie privée (possibilité de contrôle systématique et récapitulatif y compris pour des mesures de protection très limitées).

g. De griffierechten (art. 115)

Deze bepaling behoudt de *ratio legis* van het voorlopig bewind en de voogdij (art. 162, 18° en 42° W.Reg.). Vorderingen in het kader van de gerechtelijke en buitengerechtelijke bescherming zijn net als alle vorderingen in het kader van het voorlopig bewind en de voogdij niet onderworpen aan de betaling van een rolrecht (art. 162 W.Reg.).

h. Publiciteitsmaatregelen (art. 105, 105/1, 105/2 en 114/1)

Dezelfde publiciteitsmaatregelen als die actueel gelden bij voorlopig bewind werden ook in het nieuwe beschermingsstatuut ingeschreven (zie art. 488*bis*, E, § 1, van het Burgerlijk Wetboek):

— de publicatie in het *Belgisch Staatsblad*;
— de betekening aan de burgemeester van de woonplaats van de beschermde persoon en de opname in het bevolkingsregister.

De Koning heeft net als bij het voorlopige bewind de bevoegdheid om andere maatregelen van openbaarmaking in het belang van derden voor te schrijven (vgl. art. 488*bis*, E, § 3, van het Burgerlijk Wetboek).

In het belang van de rechtszekerheid werd de mogelijkheid tot beperkte openbaarmaking zoals actueel opgenomen in artikel 488*bis*, E, § 2 van het Burgerlijk Wetboek opgeheven.

In de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel werd ook naar analogie met artikel 1253, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek bepaald dat in de eerste maand van elk jaar bovendien een overzichtstabel in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt van alle beslissingen houdende toepassing of opheffing van een beschermingsmaatregel, alsmede van de arresten tot vernietiging van zodanige beslissingen die tijdens het vorige jaar zijn uitgesproken (nieuw art. 1249-1, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek). Deze bepaling wordt opgeheven bij amendement om volgende redenen:

—er wordt reeds in een uitgebreide bekendmaking voorzien in de bevolkingsregisters, het rijksregister en het *Belgisch Staatsblad*;
—deze maatregel creëert overbodige administratieve lasten;
—ten slotte zou het mogelijks ook een niet-gerechtvaardigde schending van de eerbied voor het privéleven inhouden (systematische controlemogelijkheid en overzicht voor zelfs zeer beperkte beschermingsmaatregelen).

Eu égard à la protection de la vie privée, la mention visible sur la carte d'identité prévue dans le texte initial a été supprimée. La protection peut en effet présenter des formes et des degrés très divers. Pour une protection limitée, cette mention constituerait une infraction disproportionnée à la protection de la vie privée de la personne protégée. Elle constituerait par ailleurs un obstacle pour la participation aux activités sociales et, à ce titre, entraverait l'intégration dans la société. La publication est renforcée, sur le plan fonctionnel, sans enfreindre le respect de la vie privée, par la mention du nom de l'administrateur sur la partie invisible de la carte d'identité électronique.

L'ajout d'un 9°/1 dans l'article 3 de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques (art. 114/1) permettra à toute personne autorisée à consulter les données contenues dans la carte d'identité électronique d'être en mesure de savoir si une personne est concernée par une mesure de protection de ses biens ou de sa personne, sans toutefois connaître la nature exacte de cette protection.

II. Sanctions

1. Sanction en cas d'actes accomplis en dépit de l'incapacité (art. 34)

a. Actes en matière de droits personnels (art. 493, § 1er, du Code civil)

Compte tenu de l'importance des actes en matière de droits personnels, la sanction en cas d'accomplissement de ce type d'actes juridiques par la personne protégée en dépit de son incapacité juridique constatée est la nullité de plein droit. Cela signifie qu'une fois que la nullité est demandée, le juge est tenu de la prononcer.

b. Actes patrimoniaux (art. 493, § 2, du Code civil)

En ce qui concerne les actes patrimoniaux, il y a lieu de faire le départ entre: d'une part, les actes très importants soumis à autorisation (art. 499/7 du Code civil) et, d'autre part, les autres actes juridiques relatifs au patrimoine.

Eu égard à l'importance des actes qui nécessitent une autorisation, la sanction est la nullité de plein droit lorsque la personne protégée a posé ce type d'actes en violation de son incapacité juridique constatée. Cette sanction existe déjà actuellement pour tous les actes patrimoniaux posés par la personne protégée dans le cadre de l'administration provisoire en violation de

Gelet op de bescherming van het privéleven wordt in de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel de visuele bekendmaking op de identiteitskaart opgeheven. De bescherming kan immers vele gradaties en vormen aannemen. Voor een beperkte bescherming zou dit een buitenproportionele inbreuk zijn op het privéleven van de beschermde persoon. Het vormt ook een hinderpaal bij de deelname aan maatschappelijke activiteiten en belet als zodanig de integratie in de samenleving. De openbaarmaking wordt functioneel versterkt zonder afbreuk te doen aan de eerbied voor het privéleven door de vermelding van de naam van de bewindvoerder op het onzichtbare deel van de elektronische identiteitskaart.

Door in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen een 9°/1 toe te voegen (art. 114/1) zal elke persoon die gemachtigd is de op de elektronische identiteitskaart opgeslagen gegevens te raadplegen, te weten kunnen komen of ten aanzien van iemand een maatregel ter bescherming van diens goederen of diens persoon is getroffen, zonder evenwel de precieze aard van die bescherming te kennen.

II. Sanctionering

1. Sanctie op het handelen in strijd met de handelingsonbekwaamheid (art. 34)

a. Persoonsrechtelijke handelingen (art. 493, § 1, van het Burgerlijk Wetboek)

Gelet op de gewichtige aard van persoonsrechtelijke handelingen is de sanctie op dit soort rechtshandelingen die de beschermde persoon heeft gesteld in strijd met zijn vastgestelde handelingsonbekwaamheid, de nietigheid rechtens. Dit impliceert dat eens de nietigheid wordt gevorderd, de rechter deze moet uitspreken.

b. Vermogensrechtelijke handelingen (art. 493, § 2, van het Burgerlijk Wetboek)

Bij vermogensrechtelijke handelingen wordt er een opdeling gemaakt tussen enerzijds de zeer gewichtige machtigingbehoevende handelingen (art. 499/7 van het Burgerlijk Wetboek) en anderzijds de andere rechtshandelingen die betrekkingen hebben op het vermogen.

Gelet op de gewichtige aard van de machtigingbehoevende handelingen is de sanctie op dit soort handelingen die de beschermde persoon heeft gesteld in strijd met zijn vastgestelde handelingsonbekwaamheid, de nietigheid rechtens. Deze sanctie bestaat actueel reeds voor alle vermogensrechtelijke handelingen die de beschermde persoon in het kader van het voorlopig

son incapacité juridique (art. 488*bis*, I, du Code civil). Les tiers savent également qu'un administrateur doit demander une autorisation préalable au juge de paix pour ce type d'actes juridiques.

Pour les autres actes patrimoniaux pour lesquels la personne protégée a été déclarée incapable, on a laissé davantage de marge d'appréciation au juge pour prononcer une sanction proportionnelle:

— soit le juge prononce la nullité, compte tenu, cependant, des droits des tiers de bonne foi;

— soit le juge diminue les engagements de la personne protégée. Cette sanction trouve son inspiration dans les dispositions relatives à l'émancipation (*cf.* art. 484, alinéa 2 du Code civil).

c. Titulaires de l'action en nullité (art. 493, § 3, alinéa 1er, du Code civil)

Comme pour l'administration provisoire, la nullité inscrite est relative (cf. art. 488*bis*, I, du Code civil). Seule la personne protégée et son administrateur peuvent invoquer la nullité.

d. Restitution et confirmation (art. 493, § 3, alinéa 2, du Code civil)

Conformément au droit commun en matière de nullités relatives, un acte juridique qui est relativement nul peut être confirmé (articles 1337 à 1340 du Code civil). La confirmation est explicitement effectuée en connaissance de la nullité. C'est l'administrateur qui doit juger, dans un premier temps, si l'acte juridique relativement nul sert les intérêts de la personne protégée et qui doit, le cas échéant, confirmer l'acte juridique conformément aux règles du Code civil en vigueur en la matière. S'il s'agit d'un acte juridique qui nécessite une autorisation, l'administrateur chargé d'une mission de représentation ne peut confirmer cet acte juridique qu'après avoir obtenu une autorisation en la matière (art. 499/7, § 2, du Code civil). En cas d'assistance, l'acte juridique tendant à confirmer l'acte juridique nul doit être posé avec l'assistance de l'administrateur.

Il est bien sûr possible également qu'après la levée de la mesure de protection, la personne qui était protégée confirme elle-même l'acte juridique relativement nul.

bewind in strijd met diens handelingsonbekwaamheid heeft gesteld (art. 488*bis*, I, van het Burgerlijk Wetboek). Ook derden weten dat een bewindvoerder voor dit soort rechtshandelingen een voorafgaande machtiging aan de vrederechter moet vragen.

Voor de andere vermogensrechtelijke handelingen waarvoor de beschermde persoon handelingsonbekwaam werd verklaard, werd aan de rechter meer beoordelingsruimte gelaten teneinde een proportionele sanctie uit te spreken:

— ofwel spreekt de rechter de nietigheid uit, rekening houdende echter met de rechten van derden te goeder trouw;

— ofwel vermindert de rechter de verbintenissen van de beschermde persoon. Inspiratie voor deze sanctie werd gevonden bij de ontvoogding (vgl. art. 484, tweede lid BW).

c. Titularissen van de vordering tot nietigverklaring (art. 493, § 3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek)

Zoals bij het voorlopige bewind is de ingeschreven nietigheid relatief (vgl. art. 488*bis*, I, van het Burgerlijk Wetboek). Enkel de beschermde persoon en diens bewindvoerder kunnen de nietigheid inroepen.

d. Restitutie en bevestiging (art. 493, § 3, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek)

Overeenkomstig het gemeen recht bij relatieve nietigheden, kan een rechtshandeling die relatief nietig is, bevestigd worden (artikeln 1337 tot 1340 van het Burgerlijk Wetboek). De bevestiging gebeurt uitdrukkelijk en met kennis van de nietigheid. Het is de bewindvoerder die in eerste instantie moet beoordelen of de relatief nietige rechtshandeling de belangen van de beschermde persoon dient en in voorkomend geval de rechtshandeling moet bevestigen overeenkomstig de terzake geldende regels van het Burgerlijk Wetboek. Betreft het een machtigingbehoevende rechtshandeling, dan kan de bewindvoerder met een opdracht van vertegenwoordiging deze rechtshandeling slechts bevestigen na daartoe gemachtigd te zijn (art. 499/7, § 2, van het Burgerlijk Wetboek). Bij bijstand moet de rechtshandeling strekkende tot bevestiging van de nietige rechtshandeling met bijstand van de bewindvoerder gesteld worden.

Het is uiteraard ook mogelijk dat de gewezen beschermde persoon, na opheffing van de beschermingsmaatregel, zelf de relatief nietige rechtshandeling bevestigt.

Si la personne protégée est admise en cette qualité à se faire restituer contre ses engagements, le remboursement de ce qui aurait été, en conséquence de ces engagements, payé pendant la protection, ne peut en être exigé, à moins qu'il ne soit prouvé que ce qui a été payé a tourné à son profit. À l'heure actuelle, cette disposition s'applique du reste à tous les statuts de protection (art. 1312 du Code civil).

Quiconque a passé un contrat avec la personne protégée doit lui restituer intégralement son dû. La personne protégée doit rembourser uniquement ce qui a tourné à son profit. Si ce n'était pas le cas, la protection manquerait complètement son objectif.

2. Délai de prescription (art. 34/1)

Cette disposition est reprise quasi littéralement de l'administration provisoire (art. 488*bis*, J, du Code civil).

3. Actions spéciales en nullité (art. 34/2 et 34/3)

Ces dispositions sont reprises, sous une forme légèrement remaniée, du chapitre "Interdiction" (articles 503 et 504 du Code civil).

En principe, les actes posés avant le jugement ordonnant la mesure de protection judiciaire sont juridiquement valables et ne peuvent être frappés de nullité pour cause d'incapacité juridique. Ces actes peuvent en revanche être annulés si l'on peut prouver un vice de consentement (erreur, dol, violence) ou l'absence de volonté au moment de l'accomplissement de l'acte juridique. La personne protégée doit toutefois en apporter la preuve, ce qui, dans la pratique, est parfois très difficile.

Toutefois, il est fréquent que l'état de santé qui donne lieu à la mesure de protection judiciaire existe déjà depuis un certain temps avant son constat. Le législateur a naguère adopté une mesure visant à décourager la conclusion de contrats avec toute personne manifestement incapable de manifester sa volonté. Les personnes qui concluent néanmoins un contrat de cette nature sont réputées de mauvaise foi. C'est dans cette optique que l'article 503 a été inscrit dans le Code civil. Cet article ne s'applique pas en cas d'administration provisoire (voir, par exemple, J. Paix de Wolvertem, 22 mars 2001, *T.Vred*. 2004, 184) bien que son application soit également nécessaire dans ce cas. L'article 503 du Code civil

Indien de beschermde persoon als zodanig wordt toegelaten tot herstel in zijn recht tegen zijn verbintenissen, kan hetgeen ten gevolge van die verbintenissen is betaald tijdens de bescherming, van hem niet worden teruggevorderd, tenzij bewezen is dat het betaalde hem tot voordeel heeft gestrekt. Deze bepaling geldt actueel ook bij alle beschermingsstatuten (art. 1312 van het Burgerlijk Wetboek).

Diegene met wie de beschermde persoon gecontracteerd heeft, moet alles integraal teruggeven. De beschermde persoon moet enkel datgene teruggeven wat hem tot voordeel heeft gestrekt. Mocht dit niet het geval zijn, dan zou de bescherming geheel haar doel voorbijschieten.

2. Verjaringstermijn (art. 34/1)

Deze bepaling is vrijwel letterlijk overgenomen uit het voorlopig bewind (art. 488*bis*, J, van het Burgerlijk Wetboek).

3. Bijzondere vorderingen tot nietigverklaring (art. 34/2 en 34/3)

Deze bepalingen zijn, in licht aangepaste vorm, overgenomen uit het hoofdstuk "onbekwaamverklaring" (artikelen 503 en 504 van het Burgerlijk Wetboek).

In beginsel zijn handelingen gesteld vóór het vonnis dat de rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt rechtsgeldig en niet vatbaar voor nietigverklaring op grond van handelingsonbekwaamheid. Wel kunnen deze handelingen nietig verklaard worden ingeval er een wilsgebrek (dwaling, bedrog, geweld) of een onbestaande wil op het tijdstip van het stellen van de rechtshandeling aangetoond wordt. De beschermde persoon moet het bewijs daar van leveren en dat is in de praktijk soms heel moeilijk.

Vaak is het echter zo dat de gezondheidstoestand die aanleiding geeft tot de rechterlijke beschermingsmaatregel reeds enige tijd vóór de vaststelling er van bestond. De wetgever trof in het verleden een maatregel om personen te ontmoedigen te contracteren met iemand die kennelijk wilsonbekwaam is. Personen die toch contracteren met zulke personen worden geacht te kwader trouw te zijn. In die optiek werd artikel 503 in het Burgerlijk Wetboek ingeschreven. Artikel 503 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing bij voorlopige bewind (zie bv. Vred. Wolvertem 22 maart 2001, *T.Vred*. 2004, 184) hoewel ook daar de behoefte toe bestaat. In dit wetsvoorstel werd omwille van dezelfde

a été reproduit dans la proposition de loi à l'examen, sous une forme légèrement modifiée, en raison de la même *ratio legis*.

Les conditions d'application sont les suivantes:

1° la personne qui a accompli l'acte juridique doit faire l'objet d'une mesure de protection judiciaire;

2° la cause de la mesure de protection judiciaire doit avoir existé à l'époque où les actes à annuler ont été faits. Il va de soi que la gravité de l'incapacité constatée est l'un des facteurs pris en considération lorsqu'il est déterminé si sa cause existait déjà lors de l'accomplissement de l'acte à annuler;

3° enfin, la cause devait également exister "notoirement" à l'époque où les actes à annuler ont été faits. Cela signifie que la cause de l'incapacité, c'est-à-dire les effets de l'état de santé de l'intéressé sur la perception de ses propres intérêts, doit avoir été un fait de notoriété publique. Il s'agit d'une notoriété objective qui peut être constatée par toutes voies de droit.

Il s'agit d'une nullité relative qui ne peut être demandée que par l'administrateur ou l'ancienne personne protégée. Le juge dispose d'une marge d'appréciation qui lui permet de tenir compte de toutes les circonstances propres à la cause et de l'intention de justice et d'équité. La bonne ou mauvaise foi du cocontractant peut alors être prise en considération.

Le champ d'application de cette disposition est très vaste. Tant les actes juridiques posés à titre onéreux que ceux posés à titre gratuit peuvent être annulés.

Après le décès de la personne protégée ou à protéger, les héritiers ne peuvent, en principe, intenter une action en nullité sur base de l'incapacité. L'article 493/3 du Code civil reprend, sous une forme légèrement adaptée, l'article 504 du Code civil. La *ratio legis* est que le risque est réel que des actions égocentriques et peu sérieuses des héritiers portent atteinte à la mémoire du défunt.

Ce principe souffre deux exceptions figurant à l'article 493/3 (l'actuel art. 504) du Code civil, et une exception figurant à l'article 901 du Code civil. En vertu du nouvel article 493/3 du Code civil (cf. art. 504 du Code civil), les héritiers peuvent attaquer les actes accomplis à titre onéreux pendant une période d'incapacité:

ratio legis artikel 503 van het Burgerlijk Wetboek in licht aangepaste vorm overgenomen.

De toepassingsvoorwaarden zijn:

1° de persoon die de rechtshandeling stelde moet onder een rechterlijk beschermingsstatuut geplaatst zijn;

2° de oorzaak van de rechterlijke beschermingsmaatregel moet bestaan hebben ten tijde van de te vernietigen handeling. Het is evident dat de omvang van de vastgestelde onbekwaamheid een factor is bij de beoordeling of de oorzaak daarvan reeds bestond ten tijde van de te vernietigen handeling;

3° de oorzaak moet ten slotte ook "kennelijk" bestaan hebben ten tijde van de te vernietigen handeling. Dit impliceert dat de oorzaak van de onbekwaamheid, nl. de gevolgen van de gezondheidstoestand op het waarnemen van de eigen belangen, een publiek algemeen bekend feit moet zijn geweest. Het is een objectieve bekendheid die door alle middelen van recht vastgesteld kan worden.

Het betreft een relatieve nietigheid die enkel gevorderd kan worden door de bewindvoerder of de gewezen beschermde persoon. De rechter beschikt over een appreciatiemarge waardoor hij rekening kan houden met alle omstandigheden eigen aan de zaak en met het oogmerk van rechtvaardigheid en billijkheid kan oordelen. Daarbij kan de goede of kwade trouw van de medecontractant in overweging genomen worden.

Het toepassingsgebied is bij deze bepaling zeer ruim. Zowel rechtshandelingen onder bezwarende als onder kosteloze titel gesteld, kunnen vernietigd worden.

Na overlijden van de beschermde of de te beschermen persoon kunnen de erfgenamen in beginsel geen vordering tot nietigverklaring instellen op basis van wilsonbekwaamheid. Artikel 493/3 van het Burgerlijk Wetboek herneemt, in licht aangepaste vorm, artikel 504 van het Burgerlijk Wetboek. De *ratio legis* is dat het gevaar dat de nagedachtenis van de overledene door egocentrische, weinig ernstige vorderingen vanwege zijn erfgenamen wordt aangetast, reëel is.

Op dit beginsel bestaan twee uitzonderingen opgenomen in artikel 493/3 (actueel art. 504) van het Burgerlijk Wetboek en één uitzondering opgenomen in artikel 901 van het Burgerlijk Wetboek. Volgens het nieuwe artikel 493/3 van het Burgerlijk Wetboek (vgl. art. 504 van het Burgerlijk Wetboek) kunnen de erfgenamen de handelingen ten bezwarende titel gesteld in een periode van wilsonbekwaamheid betwisten:

— lorsque le placement sous un régime de protection judiciaire a été demandé par le dépôt de la requête visée à l'article 1240 du Code judiciaire ou lorsque ce placement a été prononcé avant le décès de la personne dont ils tiennent leurs droits;

— lorsque la preuve de l'incapacité résulte de l'acte même qui est attaqué.

L'article 901 du Code civil permet aux héritiers de contester un don effectué par la personne dont ils tiennent leurs droits à un moment où celle-ci n'était pas saine d'esprit. Cette disposition est maintenue intégralement dans le nouveau statut de protection.

B. 5. L'administration

M. Raf Terwingen (CD&V) précise que cette problématique concerne les articles 36 à 54, 104, 106 à 107/4 et 115, 116/5 et 116/6.

1. Définitions (articles 36-37)

Les concepts de personne protégée, d'administrateur de la personne, d'administrateur des biens, de personne de confiance, d'assistance, de représentation et de gestion sont définis dans la section 1re.

En outre, on a opté pour le terme neutre d'"administrateur". Ainsi qu'il est indiqué dans les développements, le terme "tuteur" a une connotation trop négative, ce qui empêche la personne protégée de s'intégrer dans la société. Le terme 'tuteur' est également utilisé pour les mineurs. Le nouveau statut de protection se distingue clairement du statut applicable aux mineurs. Enfin, on a également suggéré précédemment d'utiliser le terme "curateur" en ce qui concerne l'accomplissement d'actes en matière de droits personnels, comme c'est le cas dans le droit néerlandais. Ce terme n'est toutefois pas connu dans la partie francophone du pays. Par souci de simplicité et de clarté, il est question, dans la proposition de loi, d'administrateur de la personne et d'administrateur des biens.

— ingeval vóór het overlijden van hun rechtsvoorganger de plaatsing onder een rechterlijke beschermingsmaatregel werd verzocht door de neerlegging van het verzoekschrift bedoeld in artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek of uitgesproken;

— ingeval het bewijs van wilsonbekwaamheid uit de betwiste handeling zelf voortvloeit.

Artikel 901 van het Burgerlijk Wetboek verleent aan de erfgenamen de bevoegdheid om een gift gedaan door hun rechtsvoorganger op een tijdstip waarop die ongezond van geest was te betwisten. Deze bepaling blijft integraal behouden in het nieuwe beschermingsstatuut.

B.5. Het bewind

De heer Raf Terwingen (CD&V) verduidelijkt dat deze problematiek de artikelen 36 tot 54, 104, 106 tot 107/4 en 115, 116/5 en 116/6 betreft.

1. Definities (art. 36-37)

In de eerste afdeling worden de begrippen beschermde persoon, bewindvoerder over de persoon, bewindvoerder over de goederen, vertrouwenspersoon, bijstand, vertegenwoordiging en beheer gedefinieerd.

Voorts werd geopteerd voor de neutrale term "bewindvoerder". Zoals in de toelichting wordt aangegeven, heeft de term "voogd" een te negatieve connotatie hetgeen de integratie van de beschermde persoon in de samenleving verhindert. De term "voogd" wordt ook gehanteerd bij minderjarigen. Het nieuwe beschermingsstatuut valt duidelijk te onderscheiden van het statuut dat van toepassing is op minderjarigen. Ten slotte werd eerder ook gesuggereerd te werken met de term "curator" wat betreft het optreden bij persoonsrechtelijke handelingen zoals gehanteerd wordt in het Nederlandse recht. Deze term is echter niet bekend in het Franstalige landsgedeelte. Gelet op de eenvoud en de duidelijkheid wordt in het wetsvoorstel gesproken van een bewindvoerder over de persoon en een bewindvoerder over de goederen.

2. Genèse (art. 38-39)

L'incapacité juridique de la personne protégée donne lieu à une intervention de l'administrateur. Cette intervention peut prendre la forme d'un régime d'assistance ou d'un régime de représentation.

Ces deux formes d'administration existent déjà actuellement dans le cadre de l'administration provisoire (article 488*bis*, F, § 1er, alinéa 1er, du Code civil). Le régime d'assistance n'est toutefois pas encadré en cas d'administration provisoire.

3. Organisation (art. 40-41)

A. Déclaration concernant l'administrateur et/ou la personne de confiance à désigner (articles 496-496/1 du Code civil)

L'article 496 du Code civil reprend, en l'adaptant, l'article 488*bis*, B, § 2, du Code civil. Toute personne pour laquelle aucune mesure de protection judiciaire n'a été prise peut déposer devant le juge de paix ou devant un notaire de son choix une déclaration dans laquelle il donne sa préférence en ce qui concerne l'administrateur à désigner si le juge de paix ordonnait une mesure de protection judiciaire.

Le choix d'une personne de confiance y est ajouté au moyen d'un amendement. La proposition de loi à l'examen vise à renforcer le rôle de la personne de confiance et à stimuler sa désignation, à partir de la conviction que cette personne représente une plus-value pour l'administration. Qui est plus apte à désigner une personne de confiance que la personne à protéger elle-même, à un moment où elle est encore capable d'exprimer sa volonté à cet égard? Une personne est en effet censée être, en raison du lien particulier qui l'unit à la personne protégée, la plus appropriée pour être désignée comme personne de confiance.

En vue de renforcer l'autodétermination, la proposition de loi à l'examen ajoute également la possibilité de faire figurer dans cette déclaration une série de principes que doit respecter l'administrateur chargé d'une mission de représentation dans l'exercice de sa mission.

Cette déclaration est enregistrée et peut bien sûr être révoquée de la même manière à tout moment (cf. art. 488*bis*, B, § 2, du Code civil).

2. Ontstaan (art. 38-39)

De handelingsonbekwaamheid van de beschermde persoon moet opgevangen worden door een optreden van de bewindvoerder. Dat optreden kan de vorm van een bijstandsregime dan wel een vertegenwoordigingsregime aannemen.

Deze twee vormen van bewind bestaan actueel reeds bij het voorlopige bewind (art. 488*bis*, F, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Het bijstandsregime is bij voorlopige bewind evenwel niet omkaderd.

3. Organisatie (art. 40-41)

A. Verklaring van aan te stellen bewindvoerder en/of vertrouwenspersoon (ar. 496-496/1 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek herneemt in aangepaste vorm artikel 488*bis*, B, § 2 van het Burgerlijk Wetboek. Iedere persoon voor wie geen rechterlijke beschermingsmaatregel werd getroffen kan ten overstaan van de vrederechter of een notaris naar keuze een verklaring afleggen waarin hij zijn voorkeur te kennen geeft omtrent de aan te wijzen bewindvoerder indien de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel zou bevelen.

Bij amendement wordt daaraan de keuze van een vertrouwenspersoon toegevoegd. Dit wetsvoorstel beoogt de rol van de vertrouwenspersoon te versterken evenals de aanstelling er van te stimuleren vanuit het geloof in de meerwaarde van deze figuur voor het bewind. Wie kan beter een vertrouwenspersoon aanwijzen dat de te beschermen persoon zelf op een ogenblik dat hij daar nog wilsbekwaam toe is? Een persoon wordt immers geacht omwille van zijn bijzondere band met de beschermde persoon bij uitstek geschikt te zijn om als vertrouwenspersoon aangesteld te worden.

Tevens voegt dit wetsvoorstel in het licht van de versterking van de zelfbeschikking de mogelijkheid toe om in deze verklaring een aantal beginselen op te nemen die de bewindvoerder met een opdracht van vertegenwoordiging moet eerbiedigen bij de uitoefening van zijn opdracht.

Deze verklaring wordt geregistreerd en kan uiteraard te allen tijde op dezelfde wijze herroepen worden (vgl. art. 488*bis*, B, § 2, van het Burgerlijk Wetboek).

Les administrateurs familiaux peuvent également, comme dans le cas de l'administration provisoire (cf. art. 488*bis*, B, § 3, du Code civil), désigner un administrateur au moyen d'une déclaration au cas où ils ne pourraient plus exercer cette fonction (art. 496/1, § 1er, du Code civil). Un élément nouveau, dans cette proposition, est qu'une personne de confiance désignée peut également faire une déclaration dans laquelle elle marque sa préférence quant à la personne de confiance à désigner lorsque les circonstances ne lui permettent plus de continuer à exercer elle-même cette fonction (art. 496/1, § 2, du Code civil). La personne de confiance est la personne par excellence qui connaît l'entourage et les souhaits et désirs de la personne protégée, ainsi que les personnes unies par des liens étroits avec la personne protégée.

B. Homologation de la désignation (art. 496/2 du Code civil)

Tout comme la mission d'administrateur provisoire, la mission d'administrateur reste volontaire. Le juge de paix désigne en principe l'administrateur choisi (art. 496/2 du Code civil). Seules des raisons graves tenant à l'intérêt de la personne protégée et précisées dans les motifs de l'ordonnance peuvent lui interdire de suivre le choix. Dans le cadre de l'administration provisoire, le juge de paix peut déroger à la déclaration de manière motivée pour des raisons graves (art. 488*bis*, B, § 2, dernier alinéa, du Code civil). La nouvelle rédaction du texte souligne de manière encore plus forte que le juge de paix doit, en principe, respecter le choix et que seuls des motifs tenant à l'intérêt de la personne protégée et expressément indiqués peuvent justifier une dérogation. Quelques exemples figurent dans les développements (p. 46).

Un élément nouveau est que le juge de paix peut également refuser l'homologation en se basant sur un extrait du casier judiciaire. Un tel extrait ne doit pas être demandé systématiquement, mais si le juge de paix a des doutes quant à l'aptitude de la personne désignée, il peut demander qu'on lui produise cet extrait. En se fondant sur celui-ci, il pourra, le cas échéant, refuser d'homologuer la désignation sans qu'il doive motiver ce refus.

C. Désignation d'un administrateur (art. 496/3-496/4 du Code civil)

1. Choix de l'administrateur de la personne

Si la personne à protéger n'a pas désigné d'administrateur, le juge de paix choisit, dès l'ouverture de

Ook familiale bewindvoerders kunnen, net als bij het voorlopige bewind (vgl. art. 488*bis*, B, § 3, van het Burgerlijk Wetboek), bij verklaring een bewindvoerder aanwijzen voor het geval zij deze functie niet meer kunnen uitoefenen (art. 496/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek). Nieuw in dit voorstel is dat ook een aangestelde vertrouwenspersoon een verklaring kan afleggen waarin hij zijn voorkeur kan te kennen geven over de aan te wijzen vertrouwenspersoon nadat hij door omstandigheden deze functie niet meer kan uitoefenen (art. 496/1, § 2, van het Burgerlijk Wetboek). De vertrouwenspersoon kent bij uitstek de omgeving en de wensen en verlangens van de beschermde persoon en de personen die een nauwe band hebben met de beschermde persoon.

B. Homologatie van de aanwijzing (art. 496/2, van het Burgerlijk Wetboek)

De opdracht van bewindvoerder blijft net als de opdracht van voorlopige bewindvoerder vrijwillig. De vrederechter stelt in beginsel de aangewezen bewindvoerder aan (art. 496/2, van het Burgerlijk Wetboek). Enkel ernstige redenen met betrekking tot het belang van de beschermde persoon die nauwkeurig omschreven staan in de gronden van de beschikking, kunnen uitsluiten dat de keuze wordt gevolgd. In het voorlopige bewind kan de vrederechter om ernstige redenen, gemotiveerd afwijken (art. 488*bis*, B, § 2, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek). De nieuwe redactie van de tekst wijst er nog krachtiger op dat de vrederechter in beginsel de keuze moet volgen en dat enkel motieven die verband houden met het belang van de beschermde persoon en die uitdrukkelijk opgegeven worden, een afwijking kunnen rechtvaardigen. Enkele voorbeelden werden opgenomen in de toelichting (p. 46).

Nieuw is dat de vrederechter de homologatie ook kan weigeren op grond van een uittreksel uit het strafregister. Dit hoeft niet systematisch opgevraagd te worden. Ingeval de vrederechter echter twijfels heeft omtrent de geschiktheid van de aangewezen persoon, kan hij de voorlegging ervan vragen. Op grond van het uittreksel kan de vrederechter in voorkomend geval alsdan weigeren om de aanwijzing te homologeren zonder dat hij dit hoeft te motiveren.

C. Aanstelling van een bewindvoerder (art. 496/3-496/4 van het Burgerlijk Wetboek)

1. Keuze van bewindvoerder over de persoon

Ingeval de te beschermen persoon geen bewindvoerder heeft aangewezen, kiest de vrederechter, zodra hij

l'administration, un administrateur apte à assister ou à représenter la personne protégée.

L'article 496/3, alinéa 2, du Code civil, contient une liste d'administrateurs familiaux qui sont également énumérés à l'article 488*bis*, C, § 1er, alinéa 2, du Code civil, qui s'applique à l'administration provisoire. La proposition de loi à l'examen ajoute à cette liste une personne qui se charge des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui accompagne la personne à protéger et son entourage dans ces soins et une fondation privée qui œuvre exclusivement au bénéfice de la personne protégée. Cette extension vise à encourager les administrations personnalisées et à stimuler la désignation comme administrateur d'une personne qui connaît déjà la personne protégée et son entourage.

La désignation d'un administrateur professionnel reste l'exception. Le juge de paix doit justifier pourquoi il ne peut désigner aucune personne du cercle prévu par la loi comme administrateur. Ces motifs doivent être sérieux. Le simple fait de ne pas connaître la loi ne constitue pas un motif en soi. Les circonstances concrètes doivent le justifier, comme par exemple l'absence de proches disponibles ou obligeants, la complexité de l'administration, les tensions ou les disputes qui existent entre des personnes du cercle indiqué de l'administrateur à désigner, etc. Dans son choix, le juge de paix doit tenir compte de l'opinion de la personne protégée et de la situation personnelle, des conditions de vie et de la situation familiale de la personne protégée. Ces critères diffèrent quelque peu des critères déjà prévus en ce qui concerne l'administration provisoire (voir l'art. 488*bis*, C, § 1er, du Code civil) et mettent l'accent tant sur la dimension personnelle (ex. l'état de santé) que sur la dimension psychosociale (les conditions de vie et la situation familiale). En outre, cette disposition prévoit également que la personne à protéger sera associée au choix. Le juge de paix doit dorénavant tenir compte de l'opinion de la personne à protéger en fonction de sa faculté de compréhension.

2. Choix de l'administrateur des biens

Le juge de paix désigne de préférence l'administrateur de la personne comme administrateur des biens, à moins que:

— cela ne soit contraire à l'intérêt de la personne protégée;

— une personne de confiance n'ait pas été désignée.

kennis heeft van het ontstaan van het bewind, een bewindvoerder die geschikt is om de beschermde persoon bij te staan of te vertegenwoordigen.

In artikel 496/3, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek wordt een kring van familiale bewindvoerders hernomen die ook wordt opgesomd in artikel 488*bis*, C, § 1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek dat van toepassing is op het voorlopige bewind. Deze kring wordt in dit wetsvoorstel uitgebreid tot een persoon die instaat voor de dagelijkse zorg van de te beschermen persoon of de te beschermen persoon en zijn omgeving begeleidt in deze zorg en een private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon. Deze uitbreiding beoogt een persoonsgerichte bewind aan te moedigen en de aanstelling tot bewindvoerder van personen die reeds vertrouwd zijn met de beschermde persoon en zijn omgeving te stimuleren.

De aanstelling van een professionele bewindvoerder blijft de uitzondering. De vrederechter moet verantwoorden waarom hij geen persoon uit de door de wet aangegeven kring kan aanstellen tot bewindvoerder. Deze redenen moeten ernstig zijn. Het loutere gebrek aan kennis van de wet is op zich geen motief. De concrete omstandigheden moeten dit rechtvaardigen zoals bijvoorbeeld de afwezigheid van beschikbare of bereidwillige naasten, de complexiteit van het bewind, de spanningen of ruzies die bestaan tussen personen in de opgegeven kring van aan te duiden bewindvoerder, enz. De vrederechter moet bij zijn keuze rekening houden met de mening van de beschermde persoon en de persoonlijke omstandigheden, de leefomstandigheden en de gezinstoestand van de beschermde persoon. Deze criteria wijken enigszins af van de reeds ingeschreven criteria bij voorlopige bewind (zie art. 488*bis*, C, § 1, van het Burgerlijk Wetboek) en beklemtonen zowel de persoonlijke dimensie (bv. gezondheidstoestand) als de psychosociale dimensie (leefomstandigheden en de gezinstoestand). Daarenboven wordt in deze bepaling ook de betrokkenheid van de te beschermen persoon ingeschreven. De vrederechter moet voortaan rekening houden met de mening van de te beschermen persoon naar verhouding van diens begripsvermogen.

2. Keuze van bewindvoerder over de goederen

De vrederechter stelt bij voorkeur de bewindvoerder over de persoon aan tot bewindvoerder over de goederen, tenzij:

— dit strijdig is met het belang van de beschermde persoon;

— ingeval er geen vertrouwenspersoon werd aangeduid.

La seconde exception tend à organiser un contrôle effectif du fonctionnement de l'administration. La personne de confiance veille normalement au bon fonctionnement de l'administration. Si, par suite des circonstances, une personne de confiance ne peut être désignée, le risque d'abus augmente si une seule et même personne est désignée administrateur de la personne et des biens. Afin d'éviter cela, il est prévu qu'en l'absence de désignation d'une personne de confiance, le juge de paix ne désigne pas de préférence l'administrateur de la personne comme administrateur des biens. Les circonstances concrètes peuvent toutefois justifier qu'il en soit ainsi.

S'il n'a pas été désigné d'administrateur de la personne ou s'il estime qu'une autre personne doit être désignée comme administrateur des biens, le juge de paix choisit de préférence une personne du même cercle d'administrateurs familiaux que pour l'administration de la personne (voir *supra*). Ce cercle a été élargi au mandataire désigné, visé aux articles 490 ou 490/1. Le juge de paix tient compte de l'opinion de la personne protégée et de la situation personnelle, de la nature et de la composition du patrimoine à gérer et de la situation familiale de la personne protégée (art. 496/3, dernier alinéa, du Code civil).

3. Nombre d'administrateurs (art. 496/4 du Code civil)

Le juge de paix ne peut désigner qu'une seule personne comme administrateur de la personne, à l'exception des parents. Cette restriction vise à éviter les conflits en matière de représentation et d'assistance dans le cadre d'actes concernant la personne.

Le juge de paix peut toutefois désigner plusieurs administrateurs des biens. En outre, il n'est pas exclu que l'administrateur de la personne soit chargé d'aspects liés à la gestion quotidienne et qu'un administrateur soit désigné par ailleurs pour les actes plus lourds de conséquences, tels que les actes qui nécessitent une autorisation.

Le juge de paix dispose d'une marge de manœuvre suffisante pour organiser les choses en fonction des circonstances concrètes. Le juge de paix peut confier des compétences différentes aux administrateurs. Il peut également estimer que celles-ci doivent agir collégialement.

Par souci de sécurité juridique (*cf.* art. 376, alinéa 2, du Code civil), il est disposé qu'à l'égard des tiers de bonne foi, chaque administrateur est réputé agir avec

De tweede uitzondering beoogt een effectief toezicht op de werking van het bewind te benaarstigen. De vertrouwenspersoon bewaakt normaal de goede werking van het bewind. Ingeval door omstandigheden geen vertrouwenspersoon aangesteld kan worden, neemt de kans op misbruiken toe ingeval één en dezelfde persoon tot bewindvoerder over de persoon en de goederen zou aangesteld worden. Om dit te voorkomen wordt bepaald dat bij afwezigheid van een aangeduide vertrouwenspersoon de vrederechter niet bij voorkeur de bewindvoerder over de persoon aanstelt tot bewindvoerder over de goederen. De concrete omstandigheden kunnen dit niettemin rechtvaardigen.

Ingeval er geen bewindvoerder over de persoon werd aangeduid of ingeval de vrederechter oordeelt dat een andere persoon tot bewindvoerder over de goederen moet aangeduid worden, kiest hij bij voorkeur uit dezelfde kring van familiale bewindvoerders iemand als bij het bewind over de persoon (zie *Supra*). Aan deze kring werd de aangeduide lasthebber als bedoeld in artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek toegevoegd. De vrederechter houdt rekening met de mening van de te beschermen persoon, de persoonlijke omstandigheden, de aard en samenstelling van het te beheren vermogen en de gezinstoestand van de beschermde persoon (art. 496/3, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

3. Aantal bewindvoerders (art. 496/4 van het Burgerlijk Wetboek)

Er kan slechts één bewindvoerder over de persoon aangeduid worden, met uitzondering van de ouders. Deze beperking beoogt conflicten op het vlak van de vertegenwoordiging en de bijstand bij handelingen die betrekking hebben op de persoon te vermijden.

De vrederechter kan echter wel meerdere bewindvoerders over de goederen aanstellen. Het is daarenboven niet uitgesloten dat de bewindvoerder over de persoon met aspecten van dagelijks beheer wordt belast en er daarnaast een bewindvoerder wordt aangesteld voor verdergaande handelingen zoals machtiging behoevende handelingen.

Aan de vrederechter wordt voldoende ruimte gelaten om dit te organiseren in functie van de concrete omstandigheden. De vrederechter kan de bewindvoerders onderscheiden bevoegdheden geven. Hij kan ook oordelen dat deze optreden als college.

Voor de rechtszekerheid (vgl. art. 376, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek) wordt bepaald dat ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, elke bewindvoerder

l'accord de l'autre ou des autres administrateurs quand il accomplit seul un acte relatif à la gestion des biens, sous réserve des exceptions prévues par la loi. Cette disposition signifie, entre autres, que le juge de paix prévoit expressément qu'un administrateur ne peut agir qu'avec le consentement (écrit) exprès de l'autre ou des autres administrateurs.

4. Caractère volontaire de la mission (art. 496/5 du Code civil, voir également art. 1245 du Code judiciaire)

L'article 496/5 du Code civil dispose expressément que nul n'est tenu d'accepter les fonctions d'administrateur (*cf.* art. 488*bis*, § 1er, du Code civil).

5. Personnes qui ne peuvent pas être administrateur

L'article 496/6 du Code civil contient la liste des personnes qui ne peuvent être désignées comme administrateur. La liste des personnes a été élargie par rapport à l'administration provisoire, qui ne fait état que des dirigeants ou des membres du personnel de l'institution (art. 488*bis*, C, § 1er, alinéa 3, du Code civil). La liste des personnes qui ne peuvent être administrateur a été élargie aux:

— personnes à l'encontre desquelles une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire a été prise;

— personnes morales à l'exception de la fondation privée qui œuvre exclusivement au bénéfice de la personne protégée;

— personnes qui ne peuvent disposer librement de leurs biens, en ce qui concerne exclusivement l'administrateur des biens (*cf.* art. 397, 1°, du Code civil);

— personnes qui, conformément à l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, a la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, ont été déchues de l'autorité parentale (*cf.* art. 397, 2°, du Code civil).

Dans la proposition initiale, cette liste comprenait également les juges de paix suppléants du canton dans lequel la personne protégée a sa résidence ou, à défaut de résidence, son domicile. Cette incompatibilité a été prévue conformément aux recommandations du rapport de la Fondation Roi Baudouin (*cf.* développements, p. 47), dont il ressortait que l'impartialité objective est mise en péril dans le cas où un juge de paix suppléant est désigné comme administrateur, et vise à lutter contre les abus signalés consistant à désigner systématiquement

geacht wordt te handelen met instemming van de andere bewindvoerder(s), wanneer hij alleen een handeling stelt die verband houdt met het beheer van de goederen, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen. Met dit laatste wordt o.a. bedoeld dat de vrederechter uitdrukkelijk bepaalt dat een bewindvoerder slechts mag optreden met uitdrukkelijke (schriftelijke) instemming van de andere bewindvoerder(s).

4. Vrijwillige opdracht (art. 496/5 van het Burgerlijk Wetboek, zie ook art. 1245 van het Gerechtelijk Wetboek)

Artikel 496/5 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt uitdrukkelijk dat niemand verplicht is de bewindvoering op zich te nemen (vgl. art. 488*bis*, § 1, van het Burgerlijk Wetboek).

5. Personen die geen bewindvoerder mogen zijn

In artikel 496/6 van het Burgerlijk Wetboek wordt de kring van personen die niet aangesteld mogen worden tot bewindvoerder opgegeven. De kring van personen werd uitgebreid in vergelijking met het voorlopige bewind dat enkel gewag maakt van de bestuurs- of personeelsleden van de instelling (art. 488*bis*, C, § 1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek). De kring van personen die geen bewindvoerder mogen zijn werd uitgebreid tot:

— personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd getroffen;

— rechtspersonen met uitzondering van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon;

— wat uitsluitend de bewindvoerder over de goederen betreft, personen die niet vrij over hun goederen kunnen beschikken (vgl. art. 397, 1°, van het Burgerlijk Wetboek);

— personen die overeenkomstig artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag (vgl. art. 397, 2°, van het Burgerlijk Wetboek).

In het oorspronkelijke voorstel was daar de plaatsvervangende vrederechters van het kanton waar de beschermde persoon zijn verblijfplaats heeft of, bij gebreke daaraan, zijn woonplaats heeft, toegevoegd. Deze onverenigbaarheid werd ingeschreven overeenkomstig de aanbevelingen van het rapport van de Koning Boudewijnstichting (zie toelichting, p. 47) waaruit bleek dat de objectieve onpartijdigheid in het gedrang wordt gebracht ingeval een plaatsvervangende vrederechter tot bewindvoerder wordt aangesteld en ter bestrijding van

des juges de paix suppléants comme administrateurs, dans une optique de rétribution pour “services rendus”. De telles pratiques sont évidemment tout à fait malvenues.

Durant les auditions, de nombreuses critiques ont été formulées à l’encontre de cette incompatibilité, tant par les avocats que par les juges de paix. Cette incompatibilité est levée par voie d’amendement pour les raisons suivantes. Tout d’abord, les instances susmentionnées affirment que la problématique est exagérée et que l’instauration d’une incompatibilité peut en outre poser des problèmes au niveau de la recherche d’un candidat administrateur. En ajoutant cette condition, le législateur enverrait par ailleurs un mauvais signal en laissant entendre que le juge de paix ne peut apprécier avec la distance et l’objectivité voulues l’action de ce suppléant en sa qualité d’administrateur. Cette proposition de loi ne résout par ailleurs pas non plus le problème de la désignation systématique des mêmes personnes en qualité d’administrateur lorsque l’intéressé n’est pas juge de paix suppléant du même canton. Enfin, la proposition de loi ne prévoit pas de régime transitoire pour tous les juges de paix suppléants qui sont actuellement déjà administrateurs dans le même canton. Un tel régime transitoire entraînerait d’ailleurs une charge de travail supplémentaire et de nouvelles difficultés, ce qui est contraire à l’intérêt de la personne protégée. En vue de s’attaquer au problème de la désignation systématique des mêmes administrateurs, il est préférable d’inscrire dans la loi un nombre maximum de dossiers par administrateur. La loi donne ce pouvoir au Roi (art. 497/1 du Code civil).

D. Modification de la mission et remplacement de l’administrateur (art. 496/7 du Code civil et art. 1250 juncto 1246, § 2, du Code judiciaire)

L’article 496/7 du Code civil reprend, en les adaptant, les articles 488*bis*, d) en 488*bis*, c), § 3, avant-dernier alinéa, du Code civil, applicables à l’administration provisoire. À tout moment, le juge de paix peut remplacer, par une ordonnance motivée, l’administrateur ou modifier sa mission.

Si plusieurs administrateurs ont été désignés, le juge de paix doit pouvoir, à tout moment, mettre fin à la mission de chacun d’entre eux, modifier les pouvoirs de chacun d’entre eux, remplacer chacun individuellement, et modifier la manière dont ils exercent leurs pouvoirs.

Cette disposition s’applique sans préjudice de l’article 492/4 du Code civil, étant donné que ledit article confère au juge de paix la compétence de modifier à

de gesignaleerde misbruiken die erin zouden bestaan dat plaatsvervangende vrederechters systematisch tot bewindvoerder worden aangewezen als een soort vergoeding voor “geleverde diensten”. Zulke praktijken zijn uiteraard zeer onwenselijk.

Tijdens de hoorzittingen rees er heel wat kritiek op deze onverenigbaarheid zowel vanuit de hoek van de advocatuur als de vrederechters. De onverenigbaarheid wordt bij amendement geschrapt om volgende redenen. Vooreerst beweren voornoemde instanties dat de problematiek overroepen is en de invoering van een onverenigbaarheid bovendien aanleiding kan geven tot problemen bij de zoektocht naar een kandidaat-bewindvoerder. Verder zou de wetgever met dit vereiste een verkeerd signaal geven door uit te laten schijnen dat de vrederechter niet met de nodige afstand en objectiviteit het optreden van deze plaatsvervanger als bewindvoerder kan beoordelen. Voorts wordt het probleem van de aanstelling van steeds dezelfde personen tot bewindvoerder door dit wetsvoorstel niet opgelost ingeval de betrokkene geen plaatsvervangend vrederechter van hetzelfde kanton is. Ten slotte werden ook geen overgangsmaatregelen bepaald voor alle plaatsvervangende vrederechters die actueel reeds bewindvoerder zijn in hetzelfde kanton. Dergelijke overgangsregeling zou overigens tot bijkomende werklast en moeilijkheden leiden hetgeen strijdig is met het belang van de beschermde persoon. Teneinde het probleem van de systematische aanstelling van dezelfde bewindvoerders aan te pakken is het beter om in de wet een maximumaantal dossiers per bewindvoerder in te schrijven. De wet verleent daartoe de bevoegdheid aan de Koning (art. 497/1 van het Burgerlijk Wetboek).

D. Wijziging van de opdracht en vervanging van de bewindvoerder (art. 496/7 van het Burgerlijk Wetboek en art. 1250 j° 1246, § 2, van het Gerechtelijke Wetboek)

Artikel 496/7 van het Burgerlijk Wetboek herneemt in aangepaste vorm de artikelen 488*bis*, d) en 488*bis*, c), § 3, voorlaatste lid van het Burgerlijk Wetboek die van toepassing zijn op het voorlopige bewind. De vrederechter kan te allen tijde bij gemotiveerde beschikking de bewindvoerder vervangen of zijn opdracht wijzigen.

Ingeval er meerdere bewindvoerders werden aangesteld, moet de vrederechter de opdracht van elk van hen te allen tijde kunnen beëindigen, de bevoegdheden van elk van hen kunnen wijzigen, hen elk afzonderlijk kunnen vervangen, alsook de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen kunnen wijzigen.

Deze bepaling geldt onverminderd artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek, aangezien voornoemde bepaling de vrederechter de bevoegdheid verleent om de

tout moment la capacité de la personne protégée. Une modification de la capacité entraîne automatiquement une modification des pouvoirs de l'administrateur. Si la personne protégée redevient globalement et pleinement capable de poser les actes de la vie civile, la mission de (des) l'administrateur(s) prend bien entendu également fin.

Cette disposition vise les situations dans lesquelles, pour des raisons liées à la personne de l'administrateur ou à l'entente entre les administrateurs, une adaptation s'impose. L'article 492/4 du Code civil, en revanche, vise une adaptation du statut en fonction des modifications intervenues dans le chef de la personne protégée (par ex. état de santé, encadrement).

Une modification de la mission peut résulter d'actes de l'administrateur qui portent atteinte à l'intérêt de la personne protégée et justifient un contrôle plus strict. Le juge de paix peut, par exemple, étendre le nombre d'actes qui nécessitent une autorisation ou restreindre le cadre budgétaire de l'administration.

La possibilité d'exiger des garanties est, elle aussi, intégralement reproduite de l'administration provisoire.

La procédure prévue par l'article 1250 du Code judiciaire est d'application (voir *infra*).

4. Fonctionnement général (art. 43-44)

Ces dispositions s'appliquent indépendamment du régime organisé.

A. La mission (art. 497 et 497/1 du Code civil)

L'article 497 du Code civil reprend intégralement l'article 400 du Code civil qui s'applique à la tutelle.

À l'article 497, alinéa 1er, du Code civil, il est stipulé que l'administration est une charge personnelle qui ne passe pas aux héritiers de l'administrateur. L'alinéa 2 reprend une disposition qui traduit la philosophie de la Convention du 13 décembre 2006: l'administration vise à défendre les intérêts de la personne protégée. Elle accroît, dans la mesure du possible, l'autonomie de la personne protégée. On trouve également une disposition comparable dans l'article 415 du Code civil français.

bekwaamheid van de beschermde persoon te allen tijde te wijzigen. Een wijziging van de bekwaamheid leidt automatisch tot een wijziging van de bevoegdheden van de bewindvoerder. Ingeval de beschermde persoon terug algemeen en volledig handelingsbekwaam wordt, eindigt uiteraard ook de opdracht van de bewindvoerder(s).

Deze bepaling beoogt die situaties waarin er omwille van redenen die verband houden met de persoon van de bewindvoerder of de onderlinge verstandhouding tussen de bewindvoerders, een aanpassing opdringt. Artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek beoogt daarentegen een aanpassing van het statuut in functie van de wijzigingen die zijn opgetreden in hoofde van de beschermde persoon (bv. gezondheidstoestand, omkadering).

Een wijziging van de opdracht kan het gevolg zijn van handelingen van de bewindvoerder die het belang van de beschermde persoon in het gedrang brengen en een striktere controle rechtvaardigen. De vrederechter kan bijvoorbeeld het aantal machtiging behoevende handelingen uitbreiden of het budgettaire kader van het bewind nauwer afbakenen.

Ook de mogelijkheid tot het eisen van waarborgen werd integraal uit het voorlopige bewind overgenomen.

De procedure van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing (zie *Infra*).

4. Algemene werking (art. 43-44)

Deze bepalingen zijn van toepassing ongeacht het georganiseerde regime.

A. De opdracht (art. 497 en 497/1 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 497 van het Burgerlijk Wetboek herneemt integraal artikel 400 van het Burgerlijk Wetboek dat van toepassing is op de voogdij.

In artikel 497, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald dat de bewindvoering een persoonlijke opdracht is die niet overgaat op de erfgenamen van de bewindvoerder. In het tweede lid wordt een bepaling opgenomen die de filosofie van het Verdrag van 13 december 2006 vertolkt: de bewindvoering heeft tot doel de belangen van de beschermde persoon te behartigen. Zij bevordert, in de mate van het mogelijke, de autonomie van de beschermde persoon. Een vergelijkbare bepaling is ook terug te vinden in artikel 415 van de Code Civil (FR).

L'article 497/1 du Code civil reprend intégralement l'article 488*bis*, c), § 1er, alinéa 4 du Code civil, qui s'applique à l'administration provisoire. Le Roi peut subordonner l'exercice de la fonction d'administrateur à certaines conditions, notamment en limitant le nombre de personnes dont on peut être l'administrateur.

Par "conditions", on peut entendre, entre autres, le fait d'avoir suivi une formation destinée aux administrateurs professionnels, d'avoir été préalablement agréé et de respecter une déontologie. Le Roi peut également limiter le nombre de personnes dont on peut être l'administrateur, et ce, à la lueur du respect des obligations que l'on a en tant qu'administrateur et de leur caractère individualisé. Ce nombre peut éventuellement varier en fonction du soutien dont bénéficie l'administrateur (p. ex. une collaboration avec un service social ou l'engagement d'assistants sociaux).

B. Liste des actes juridiques extrêmement personnels (art. 497/2 du Code civil)

Ce sujet a déjà été évoqué sous le thème 1. L'intervention dans les actes juridiques (extrêmement) personnels. Cette disposition contient une liste reprenant des actes juridiques très personnels qui ne peuvent être posés au moyen d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur.

C. Règlement des litiges entre les administrateurs (art. 497/3 du Code civil et art. 1252 du Code judicaire)

L'article 497/3 du Code civil définit comment il y a lieu de procéder dans le cas d'actes juridiques dits "mixtes" et comment les différends qui s'élèvent entre l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens sont réglés.

Cette réglementation ne s'applique évidemment que dans le cas où un administrateur de la personne et un administrateur des biens ont été désignés et que les deux missions ne sont pas exercées par la même personne. Dans le cas où plusieurs administrateurs des biens ont été désignés, leurs compétences respectives déterminent lequel d'entre eux doit donner son consentement.

Les différends sont réglés conformément à la procédure simple prévue à l'article 1252 du Code judiciaire (voir ci-dessous) dans l'intérêt de la personne protégée.

L'accord de l'administrateur de la personne et de l'administrateur des biens est requis pour accomplir les actes juridiques et prendre les décisions qui concernent

Artikel 497/1 van het Burgerlijk Wetboek herneemt integraal artikel 488*bis*, c), § 1, vierde lid van het Burgerlijk Wetboek dat van toepassing is op het voorlopige bewind. De Koning kan de uitoefening van de functie van bewindvoerder afhankelijk maken van bepaalde voorwaarden, onder meer om het aantal personen te beperken waarover men bewindvoerder kan zijn.

Onder 'voorwaarden' kan o.m. een te volgen opleiding voor professionele bewindvoerders verstaan worden evenals het vereiste van een voorafgaande erkenning en de naleving van een deontologie. De Koning kan ook het aantal personen waarover men bewindvoerder kan zijn beperken en dit in het licht van de naleving van de verplichtingen als bewindvoerder en het persoonsgericht karakter er van. Dat aantal kan eventueel schommelen afhankelijk van de ondersteuning die de bewindvoerder geniet (bv. samenwerking met een sociale dienst of in dienst genomen maatschappelijk assistenten).

B. Lijst met hoogstpersoonlijke rechtshandelingen (art. 497/2 van het Burgerlijk Wetboek)

Dit onderwerp werd reeds besproken in thema 1. Het optreden bij (hoogst)persoonlijke rechtshandelingen. In deze bepaling wordt een lijst met zeer persoonlijke rechtshandelingen opgesomd die niet door middel van bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder gesteld kunnen worden.

C. Beslechting van geschillen tussen de bewindvoerders (art. 497/3 van het Burgerlijk Wetboek en art. 1252 van het Gerechtelijk Wetboek)

Artikel 497/3 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt hoe gehandeld moet worden bij zgn. "gemengde rechtshandelingen" en hoe geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden beslecht.

Deze regeling geldt uiteraard enkel in de situatie waarin er een bewindvoerder over de persoon en een bewindvoerder over de goederen werd aangesteld en ingeval beide opdrachten niet door dezelfde persoon worden uitgeoefend. Ingeval er meerdere bewindvoerders over de goederen werden aangesteld, bepalen hun onderlinge bevoegdheden wie instemming moet verlenen.

Onderlinge geschillen worden beslecht volgens een eenvoudige procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek (zie *Infra*) en dit in het belang van de beschermde persoon.

Rechtshandelingen en beslissingen die zowel betrekking hebben op de persoon als op de goederen van de beschermde persoon, mogen alleen met instemming

à la fois la personne et les biens de la personne protégée.

Afin d'éviter dans toute la mesure du possible les difficultés pratiques dans le contact avec des tiers, il est inséré une disposition comparable à celle des articles 373, alinéa 2, et 395, § 2, du Code civil. Vis-à-vis de tiers de bonne foi, tout administrateur est réputé agir avec l'accord de l'autre administrateur lorsqu'il accomplit seul un acte ayant trait au régime de protection légale, sauf les exceptions prévues par la loi. L'insécurité juridique est ainsi prévenue. Par "exceptions prévues par la loi", il y a notamment lieu d'entendre les actes juridiques visés à l'article 499-7 du Code civil. Ces actes juridiques sont des actes nécessitant une autorisation qui peuvent avoir de lourdes conséquences pour le patrimoine et la personne de la personne protégée. Un mécanisme a été inscrit dans l'article 499-7 du Code civil qui permet au juge de paix d'autoriser l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens à agir seul (§ 3).

D. Procédure en cas d'opposition d'intérêts (art. 497/4 du Code civil et art. 1250 du Code judiciaire)

L'article 497/4 du Code civil prévoit comment il y a lieu de procéder en cas d'opposition d'intérêts entre la personne protégée et l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens. Il a été décidé d'insérer une disposition analogue à l'article 378, § 1er, alinéa 6 et § 2, du Code civil, qui est applicable à l'autorité parentale. À cet égard, une distinction est établie entre le juge de paix qui désigne un administrateur *ad hoc* et le juge qui est saisi de l'affaire.

La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est applicable (voir *infra*), sauf lorsque le juge saisi de l'affaire désigne un administrateur *ad hoc*.

Dans la pratique, la procédure actuelle d'administration provisoire fait la distinction entre certains actes juridiques pour lesquels, dans un certain cas, un administrateur *ad hoc* est désigné (pour les actes très "indélicats" dans lesquels l'administrateur et la personne protégée sont des parties adverses) et, dans l'autre cas, l'administrateur peut continuer à agir après autorisation spéciale (*cf.* art. 488*bis*, F, § 1er, alinéa 3 du Code civil).

van de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden genomen.

Om praktische moeilijkheden in het handelen met derden zoveel als mogelijk te vermijden, wordt er een gelijkaardige bepaling als in artikel 373, tweede lid en artikel 395, § 2 van het Burgerlijk Wetboek ingevoegd. Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke bewindvoerder geacht te handelen met instemming van de andere bewindvoerder, wanneer hij alleen een handeling stelt die met de rechterlijke beschermingsregeling verband houdt, behoudens de bij wet bepaalde uitzonderingen. Dit voorkomt rechtsonzekerheid. Onder de bij wet bepaalde uitzonderingen wordt o.m. verstaan de rechtshandelingen bedoeld in artikel 499/7 van het Burgerlijk Wetboek. Deze rechtshandelingen zijn machtiging behoevende rechtshandelingen die zwaarwichtige gevolgen kunnen hebben op het vermogen en de persoon van de beschermde persoon. In artikel 499/7 van het Burgerlijk Wetboek werd een mechanisme ingevoerd dat de vrederechter toelaat om de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen te machtigen alleen op te treden (§ 3).

D. Optreden bij belangentegenstelling (art. 497/4 van het Burgerlijk Wetboek en art. 1250 van jet Gerechtelijk Wetboek)

In artikel 497/4 van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald hoe er gehandeld moet worden bij belangentegenstelling tussen de belangen van de beschermde persoon en diens bewindvoerder over de persoon of diens bewindvoerder over de goederen. Er werd geopteerd om een bepaling naar analogie van artikel 378, § 1, zesde lid en § 2 van het Burgerlijk Wetboek in te schrijven dat van toepassing is op het ouderlijke gezag. Er wordt daarbij een onderscheid gemaakt tussen de vrederechter die een bewindvoerder *ad hoc* aanstelt en de rechter bij wie de zaak aanhangig is.

De procedure bedoeld in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing (zie *Infra*) behoudens ingeval de rechter bij wie de zaak aanhangig is een bewindvoerder *ad hoc* aanwijst.

In de huidige procedure van voorlopig bewind wordt in de praktijk een onderscheid gemaakt tussen bepaalde rechtshandelingen waarbij in het ene geval een bewindvoerder *ad hoc* wordt aangesteld (voor de zgn. zeer 'onkieze' handelingen waar bewindvoerder en beschermde persoon als partijen tegenover elkaar staan) en in het andere geval de bewindvoerder voorts kan optreden na bijzondere machtiging (cf. art. 488*bis*, F, § 1, derde lid van het Burgerlijk Wetboek).

E. Rémunération (art. 497/5 du Code civil)

La rémunération prévue à l'article 497/5 du Code civil comporte, comme c'est actuellement le cas pour l'administration provisoire (art. 488*bis*, H, § 1er, du Code civil), trois éléments:

1° la rémunération de l'administrateur;
2° l'intervention dans les frais;
3° l'indemnité en fonction des devoirs exceptionnels accomplis.

La rémunération est facultative et elle s'élève, comme pour l'administration provisoire, à 3 % maximum des revenus. L'octroi d'une rémunération doit faire l'objet d'une décision spécialement motivée. Une série de critères, dont doit tenir compte le juge de paix, sont inscrits dans la loi:

— la nature, la composition et l'ampleur du patrimoine géré;
— La nature, la complexité et l'ampleur des prestations fournies par l'administrateur.

Dans la pratique, il s'avère qu'il règne une grande confusion au sujet de ce qu'il convient d'entendre exactement par "revenus" de la personne protégée, de la manière dont les frais exposés doivent être budgétisés et de ce que sont les devoirs exceptionnels accomplis. Il existe dès lors de nombreuses différences et divergences d'application entre les divers arrondissements et au sein de ceux-ci, voire entre les différents cantons. Cette situation a même amené le Conseil supérieur de la justice à émettre un avis d'office sur le sujet. La proposition de loi à l'examen vise à renforcer l'uniformité et la sécurité juridique.

Conformément à cet avis, le Roi est habilité à déterminer ce qu'il y a lieu d'entendre précisément par "revenus" lors de l'évaluation de l'indemnité. À cette fin, le Roi peut utilement se servir de l'avis du Conseil supérieur de la Justice, qui n'a pour l'instant qu'une valeur morale, et recueillir des avis, notamment auprès du Conseil supérieur des personnes handicapées. Ils nous paraît que les revenus ne couvrent certainement pas les remboursements par les mutualités ni les conversions de patrimoine immobilier en patrimoine mobilier (par exemple, la vente), ou inversement (par exemple, l'achat).

En outre, le Roi peut fixer certains frais de manière forfaitaire. L'avis du Conseil supérieur de la Justice propose une amorce importante en ce sens. Le règlement collectif de dettes (arrêté royal du 18 décembre 1998) en fournit un autre exemple.

E. Bezoldiging (art. 497/5 van het Burgerlijk Wetboek)

De in artikel 497/5 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde bezoldiging bestaat zoals actueel bij het voorlopige bewind (art. 488*bis*, H, § 1, van het Burgerlijk Wetboek) uit drie componenten:

1° de bezoldiging van de bewindvoerder;
2° de tegemoetkoming in de kosten;
3° de vergoeding van de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen.

De bezoldiging is facultatief en bedraagt net zoals bij voorlopig bewind maximaal 3 % van het inkomen. De toekenning van een bezoldiging moet gebeuren bij een bijzondere redenen omklede beslissing. In de wet worden een aantal criteria ingeschreven waar de vrederechter rekening mee moet houden:

— de aard, de samenstelling en de omvang van het beheerde vermogen;
— de aard, complexiteit en omvang van de geleverde prestaties van de bewindvoerder.

In de praktijk blijken er heel wat onduidelijkheden te bestaan over wat precies onder "inkomsten" van de beschermde persoon verstaan moet worden, hoe de gemaakte kosten begroot moeten worden en wat buitengewone ambtsverrichtingen zijn. Hierdoor bestaan er heel wat verschillen en afwijkende toepassingen tussen de onderscheiden arrondissementen en binnen die arrondissementen, zelfs tussen de kantons onderling. Dit heeft de Hoge Raad voor de Justitie er zelfs toe gebracht om ambtshalve hierover een advies uit te brengen. Dit wetsvoorstel beoogt de uniformiteit en de rechtszekerheid te versterken.

In navolging van dit advies wordt aan de Koning de bevoegdheid verleend om te bepalen wat precies onder "inkomsten" dient verstaan te worden bij de begroting van de vergoeding. De Koning kan daarvoor dienstig gebruik maken van het advies van de Hoge Raad voor de Justitie dat actueel slechts een morele waarde heeft evenals adviezen inwinnen bij o.a. de Hoge Raad voor Personen met een Handicap. Ons inziens vallen onder inkomsten zeker geen terugbetalingen door mutualiteiten of omzettingen van onroerend vermogen in roerend vermogen (bv. verkoop) of omgekeerd (bv. aankoop).

Verder kan de Koning bepaalde kosten op forfaitaire wijze begroten. In het advies van de Hoge Raad voor de Justitie wordt daar een belangrijke aanzet toe gegeven. Een ander voorbeeld is terug te vinden bij de collectieve schuldenregeling (KB 18 december 1998).

La proposition de loi à l'examen précise en outre également que par devoirs exceptionnels accomplis, on entend les prestations matérielles et intellectuelles qui ne s'inscrivent pas dans le cadre de la gestion quotidienne du patrimoine de la personne protégée. Le Roi peut définir les modalités de calcul de l'indemnité pour devoirs exceptionnels. Ainsi que le fait également observer le Conseil supérieur de la Justice dans son avis du 21 avril 2010, de grandes divergences existent également entre les différents cantons en ce qui concerne la fixation de l'indemnité pour devoirs exceptionnels. On se référera une fois encore utilement à cet avis, dans lequel le Conseil supérieur de la Justice propose deux méthodes de calcul:

a) Par prestation;

b) Par rémunération horaire.

Comme c'est le cas pour l'administration provisoire, il n'est pas exclu que les administrateurs familiaux perçoivent également une rémunération et se voient à tout le moins rembourser leurs frais. Ce n'est que si les parents sont désignés comme administrateurs qu'ils ne peuvent en principe pas percevoir de rémunération. Ce n'est pas non plus le cas actuellement. En outre, un système de justification plus souple est appliqué pour les parents. Dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix peut cependant leur octroyer une rémunération. Par "circonstances exceptionnelles", il y a notamment lieu d'entendre la capacité contributive des parents et le cas dans lequel la personne protégée dispose d'un patrimoine considérable. Il incombe aux parents d'apporter la preuve de ces circonstances exceptionnelles.

Les auteurs reconnaissent que si l'administration familiale et axée sur la personne est préférable, le besoin d'administrateurs professionnels subsiste. Dans le cas de ces derniers, il s'agit de trouver un modèle économiquement rentable. Le juge de paix peut d'ores et déjà y veiller par le biais d'une répartition optimale des dossiers. Cela se passe cependant trop rarement ainsi dans la pratique.

Lorsque l'administrateur de la personne n'a pas été désigné en qualité d'administrateur des biens, le juge de paix définit la part de chacun dans la rémunération.

La rémunération ne peut être accordée qu'après approbation du rapport. Les frais exposés ne peuvent être remboursés qu'après avoir été dûment contrôlés. Ce n'est qu'après présentation d'états motivés que peut

In het wetsvoorstel wordt verder ook verduidelijkt dat onder buitengewone ambtsverrichtingen de materiële en intellectuele prestaties worden verstaan die niet kaderen in het dagelijkse beheer van het vermogen van de beschermde persoon. De Koning kan de wijze bepalen waarop de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen wordt begroot. Ook wat de begroting betreft van de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen bestaan er grote verschillen tussen de onderscheiden kantons zoals opgemerkt in het advies van de Hoge Raad voor de Justitie van 21 april 2010. Opnieuw kan dienstig verwezen naar dat advies alwaar de Hoge Raad twee begrotingswijzen voorstelt:

a) Begroting per prestatie;

b) Begroting volgens uurloon.

Net zoals bij het voorlopige bewind wordt niet uitgesloten dat ook familiale bewindvoerders een bezoldiging ontvangen en minstens hun onkosten vergoed zien. Enkel ingeval de ouders worden aangesteld tot bewindvoerder, kunnen zij in beginsel geen bezoldiging ontvangen. Dit is actueel ook niet het geval. Bovendien geldt er voor de ouders een soepeler verantwoordingssysteem. In uitzonderlijke omstandigheden kan de vrederechter hen wel een bezoldiging toekennen. Onder 'uitzonderlijke omstandigheden' worden o.m. verstaan de financiële draagkracht van de ouders en het geval waarin de beschermde persoon over een omvangrijk vermogen beschikt. Het komt aan de ouders toe deze uitzonderlijke omstandigheden te bewijzen.

Indieners erkennen dat, hoewel een familiale en persoonsgerichte bewindvoering de voorkeur geniet, er nood blijft bestaan aan professionele bewindvoerders. Voor die bewindvoeringen moet gezocht worden naar een economisch rendabel model. De vrederechter kan dit actueel reeds realiseren door een optimale spreiding van de dossiers te bewerkstelligen. Dit gebeurt in de praktijk nog te weinig.

Ingeval de bewindvoerder over de persoon niet werd aangesteld tot bewindvoerder over de goederen, bepaalt de vrederechter het aandeel van elk van beiden in de bezoldiging.

De bezoldiging kan pas na de goedkeuring van het verslag worden toegekend. De gemaakte kosten kunnen slechts na behoorlijk te zijn nagezien worden vergoed. Slechts nadat de bewindvoerder met redenen omklede

être allouée à l'administrateur une indemnité en rapport avec les devoirs exceptionnels accomplis.

Outre la révocation de l'administrateur ou la modification de sa mission, le juge de paix peut désormais également sanctionner l'administrateur pour un manquement commis dans l'exercice de sa mission en lui accordant une rémunération inférieure ou même en ne lui accordant pas de rémunération.

La disposition de l'article 488*bis*, H, § 1er, dernier alinéa, du Code civil concernant l'administration provisoire a été reprise intégralement afin de prévenir d'éventuels abus. L'administrateur ne peut recevoir aucune rémunération, en dehors des rémunérations visées, ni aucun avantage en rapport avec l'exercice du mandat judiciaire de l'administrateur. Cette interdiction est encore renforcée. L'administrateur chargé d'une mission de représentation ne peut acquérir les biens de la personne protégée sauf dans certains cas ou après autorisation par le juge de paix (art. 499/10 du Code civil).Les administrateurs non familiaux ne pourront profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée aurait faites pendant la durée de leur mandat (art. 909, alinéa 3, du Code civil).

F. Droit à l'information du juge de paix (article 497/6 du Code civil)

L'article 497/6 du Code civil octroie davantage de compétences au juge de paix pour lui permettre de s'informer. Ainsi, il peut examiner si l'administration sert effectivement le bien-être de la personne protégée. On retrouve une disposition analogue dans l'article 412 du Code civil.

G. Obligation de communication entre les administrateurs (article 497/7 du Code civil)

L'administrateur de la personne et l'administrateur des biens sont obligés de s'informer mutuellement et d'informer la personne de confiance (voir aussi l'article 501/2, alinéa 2, du Code civil) des actes qu'ils posent dans l'exécution de leur mission. De cette manière, tous les acteurs concernés par la mesure de protection restent toujours informés de l'ensemble de la situation de la personne protégée. Cette mesure favorise également la communication et la concertation entre les acteurs concernés et doit permettre de limiter le nombre de conflits entre les acteurs concernés.

staten heeft overgelegd, kan er een vergoeding worden toegekend met betrekking tot de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen.

Naast de ontzetting of de wijziging van de opdracht van de bewindvoerder, kan de vrederechter voortaan ook als sanctie op een tekortkoming in de uitoefening van zijn opdracht, een lagere bezoldiging of zelfs geen bezoldiging toekennen.

De bepaling van artikel 488*bis*, H, § 1, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek inzake voorlopig bewind wordt integraal hernomen teneinde misbruiken te voorkomen. De bewindvoerder mag buiten de vermelde bezoldigingen geen enkele bezoldiging of voordeel ontvangen met betrekking tot de uitoefening van het gerechtelijk mandaat van bewindvoerder. Dit verbod wordt zelfs nog versterkt. De bewindvoerder met een opdracht van vertegenwoordiging kan geen goederen van de beschermde persoon verkrijgen behoudens in bepaalde gevallen of na machtiging door de vrederechter (art. 499/10 van het Burgerlijk Wetboek). De niet-familiale bewindvoerders kunnen geen voordeel genieten van beschikkingen onder levenden of bij testament die de beschermde persoon tijdens de duur van hun mandaat zou hebben gemaakt (art. 909, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

F. Informatierecht van de vrederechter (art. 497/6 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 497/6 van het Burgerlijk Wetboek verleent aan de vrederechter meer onderzoeksbevoegdheden. Hierdoor kan hij nagaan of het bewind weldegelijk het welzijn van de beschermde persoon dient. Een analoge bepaling is terug te vinden in artikel 412 van het Burgerlijk Wetboek.

G. Communicatieplicht tussen de bewindvoerders (art. 497/7 van het Burgerlijk Wetboek)

De bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden verplicht elkaar en de vertrouwenspersoon (zie ook art. 501/2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek) op de hoogte te brengen van de handelingen die zij in uitvoering van hun opdracht stellen. Op die manier blijven alle actoren betrokken bij de beschermingsmaatregel steeds op de hoogte van geheel de situatie van de beschermde persoon. Het bevordert ook de communicatie en het overleg tussen de betrokken actoren en moet ervoor zorgen dat het aantal conflicten tussen hen gering blijft.

H. Incapacité objective d'exprimer sa volonté et obligations à remplir (article 497/8 du Code civil)

Lorsque la personne protégée se trouve dans un état de santé mentionné dans la liste des états de santé objectivement définis (article 492/5, alinéa 1er, du Code civil), tels que le coma, elle est réputée n'être pas en mesure de prendre connaissance du rapport visé aux articles 498/3 (rapport intermédiaire d'assistance), 498/4 (rapport final d'assistance), 499/6 (rapport initial de représentation), 499/14 (rapport intermédiaire de représentation), et 499/17 (rapport final de représentation) du Code civil.

5. Assistance (art. 45-46)

Ce régime constitue désormais le droit commun applicable pour autant que le juge de paix n'y ait pas expressément dérogé (art. 492/2 du Code civil). Pour les personnes en situation de prodigalité, seul un régime d'assistance peut être ordonné (art. 498, alinéa 2, du Code civil).

Le régime d'assistance en cas d'administration provisoire ne fait l'objet d'aucun encadrement légal particulier (art. 488*bis*, F, § 2, du Code civil). Un encadrement limité est prévu par l'actuel statut relatif à l'assistance du conseil judiciaire (art. 513-515 du Code civil).

Dans un souci de sécurité juridique, le nouveau statut de protection donne en revanche un cadre légal à l'assistance. Un meilleur encadrement doit également stimuler le régime d'assistance.

A. Le contenu de l'assistance (art. 498/1 du Code civil)

Le juge de paix qui ordonne l'assistance en précise les modalités. Le juge de paix peut décider que l'assistance consiste dans l'octroi par l'administrateur d'un consentement préalable à l'accomplissement d'un seul acte déterminé, d'une catégorie d'actes déterminés ou à un objectif déterminé. Par objectif déterminé on peut par exemple entendre l'acquisition d'un logement, l'intervention du juge de paix s'appliquant dans ce cas à tous les actes nécessaires à l'acquisition d'un logement, notamment la conclusion d'un emprunt, la signature de l'acte d'acquisition, etc. Le consentement à un objectif déterminé doit en tout cas être donné par écrit. On trouve une disposition comparable dans l'article 1:381 du Code civil néerlandais.

H. Objectieve wilsonbekwaamheid en na te leven verplichtingen (art. 497/8 van het Burgerlijk Wetboek)

Ingeval de beschermde persoon een gezondheidstoestand heeft die voorkomt in de lijst met objectief vastgestelde gezondheidstoestanden (cf. art. 492/5, eerste lid BW) zoals coma, wordt de beschermde persoon geacht niet in staat te zijn kennis te nemen van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3 (tussentijds verslag bij bijstand), 498/4 (eindverslag bij bijstand), 499/6 (aanvangsverslag bij vertegenwoordiging), 499/14 (tussentijds verslag bij vertegenwoordiging) en 499/17 (eindverslag bij vertegenwoordiging) van het Burgerlijk Wetboek.

5. Bijstand (art. 45-46)

Dit regime is voortaan het gemeen recht dat van toepassing is ingeval de vrederechter er niet uitdrukkelijk van afgeweken is (art. 492/2 van het Burgerlijk Wetboek). Voor personen die verkeren in een toestand van verkwisting kan enkel een bijstandsregime bevolen worden (art. 498, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Het bijstandsregime bij voorlopige bewind is niet in het bijzonder wettelijk omkaderd (art. 488*bis*, F, § 2 BW). Een beperkte omkadering is terug te vinden in het bestaande statuut van de bijstand van een gerechtelijk raadsman (art. 513-515 van het Burgerlijk Wetboek).

In het nieuwe beschermingsstatuut wordt de bijstand wel wettelijk omkaderd in het belang van de rechtszekerheid. Een betere omkadering moet ook het bijstandsregime stimuleren.

A. De inhoud van de bijstand (art. 498/1 van het Burgerlijk Wetboek)

De vrederechter die de bijstand beveelt, bepaalt de modaliteiten er van. De vrederechter kan bepalen dat de bijstand bestaat in het door de bewindvoerder verlenen van een voorafgaande toestemming tot het stellen van één welbepaalde handeling, een categorie van welbepaalde handelingen of voor een welbepaald doel. Onder een welbepaald doel kan bijvoorbeeld de aankoop van een huis worden verstaan, waarbij het optreden van de vrederechter dan geldt voor alle handelingen die nodig zijn om tot de aankoop van een huis te leiden, zoals onder andere het aangaan van een lening, het ondertekenen van de aankoopakte, enz. De toestemming voor een welbepaald doel moet in ieder geval schriftelijk worden verleend. Een vergelijkbare bepaling is terug te vinden in artikel 1:381 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance, l'assistance consiste dans le consentement écrit préalable à l'accomplissement de l'acte ou, s'il s'agit d'un acte juridique nécessitant une autorisation (art. 499/7 du Code civil), dans la cosignature de cet écrit par l'administrateur.

Par voie d'amendement, il est précisé que l'administrateur prête exclusivement une assistance juridique. Ceci implique que l'intervention de l'administrateur est requise pour parfaire la validité juridique de l'acte posé. La personne de confiance assiste physiquement la personne protégée. L'assistance procurée par la personne de confiance ne revêt en aucun cas une quelconque valeur juridique.

B. Mission (art. 498/2 et art. 494 du Code civil)

Il est souvent difficile de déterminer si un acte concernant la personne ne nuit pas aux intérêts de la personne protégée. C'est pourquoi l'article 498/2 du Code civil dispose que l'administrateur de la personne apporte son assistance, à moins que l'acte envisagé ne lèse *manifestement* les intérêts de la personne protégée. De même, l'administrateur des biens assiste la personne protégée, à moins que l'acte envisagé ne lèse ses intérêts.

Afin d'associer davantage la personne protégée au processus de décision, il est prévu que l'administrateur associe la personne protégée, dans toute la mesure du possible et compte tenu de sa faculté de compréhension, à l'exercice de sa mission. Cette disposition s'inspire notamment de l'article 13, alinéa 2, de la loi relative aux droits du patient et de la recommandation CM/Rec(2009)11.

La responsabilité de l'administrateur ayant une mission d'assistance se limite aux cas où une faute intentionnelle ou lourde a été commise (cf. art. 18, alinéa 1er, de la loi relative aux contrats de travail et art. 421 du Code civil français), compte tenu de la nature du régime d'assistance et afin de ne pas effrayer de potentiels administrateurs (familiaux). En cas d'assistance, la personne protégée conserve l'initiative de l'intervention. La personne protégée intervient elle-même, mais pas de manière autonome. En outre, la responsabilité relative aux fautes est appliquée moins rigoureusement à celui qui assume gratuitement la mission d'assistance qu'à celui qui reçoit un salaire (cf. art 1992 du Code civil).

Le système d'autorisation (art. 499/7 du Code civil) n'est pas d'application.

Bij gebreke van aanwijzingen in de beschikking bestaat de bijstand uit de voorafgaandelijke schriftelijke toestemming tot het stellen van de handeling of, ingeval het een machtiging behoevende rechtshandeling betreft (art. 499/7 van het Burgerlijk Wetboek), in de medeondertekening van dit geschrift door de bewindvoerder.

Bij amendement wordt verduidelijkt dat de bewindvoerder uitsluitend juridisch bijstand verleent. Dit impliceert dat het optreden van de bewindvoerder vereist is voor de rechtsgeldigheid van de rechtshandeling te vervolledigen. De vertrouwenspersoon staat de beschermde persoon fysiek bij. In geen geval heeft de ondersteuning door de vertrouwenspersoon enige juridische waarde.

B. Opdracht (art. 498/2 en art. 494 van het Burgerlijk Wetboek)

Of een bepaalde handeling m.b.t. de persoon de belangen van de beschermde persoon niet schaadt, is vaak moeilijk in te schatten. Om die reden wordt in artikel 498/2 van het Burgerlijk Wetboek bepaald dat de bewindvoerder over de persoon de bijstand verleent, tenzij de voorgenomen handeling de belangen van de beschermde persoon *kennelijk* schaadt. De bewindvoerder over de goederen verleent bijstand, tenzij de voorgenomen handeling de belangen van de beschermde persoon schaadt.

Teneinde de beschermde persoon meer te betrekken in het besluitvormingsproces wordt bepaald dat de bewindvoerder de beschermde persoon zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht betrekt. Deze bepaling werd o.m. geïnspireerd door artikel 13, tweede lid van de wet patiëntenrechten en de Aanbeveling CM/Rec(2009)11.

De aansprakelijkheid van de bewindvoerder met een taak van bijstand wordt beperkt tot de gevallen van opzettelijke of zware fout (vgl. art. 18, eerste lid arbeidsovereenkomstenwet en art. 421 Franse C.Civ.) gelet op de aard van het bijstandsregime en om potentiële (familiale) bewindvoerders niet af te schrikken. Bij bijstand blijft het initiatief tot optreden bij de beschermde persoon. De beschermde persoon treedt zelf, maar niet zelfstandig op. Bovendien wordt de aansprakelijkheid wegens schuld minder streng toegepast ten aanzien van degene die de opdracht van bijstand om niet op zich neemt dan ten opzichte van hem die daarvoor loon ontvangt (vgl. art. 1992 van het Burgerlijk Wetboek).

Het machtigingsregime (art. 499/7 van het Burgerlijk Wetboek) is niet van toepassing.

C. Obligation de rapport (art. 498/3-498/4 du Code civil)

Il est inséré dans la loi un régime souple de reddition de comptes, en tenant compte de la nature du régime d'assistance qui n'entraîne qu'une intervention limitée de l'administrateur.

1. Rapport intermédiaire (art. 498/3 du Code civil)

En matière de rapport, une distinction est opérée entre l'administrateur de la personne (§ 1er) et l'administrateur des biens (§ 2). Le juge de paix détermine le moment ou les circonstances de l'établissement, par l'administrateur de la personne, du rapport sur les actes pour lesquels il a assisté la personne protégée. En l'absence d'indications dans l'ordonnance de désignation, ce rapport est présenté par écrit tous les ans. Les données devant au moins figurer dans ce rapport sont également précisées.

L'administrateur des biens fait rapport par écrit tous les ans au juge de paix, à la personne protégée, à sa personne de confiance et à son administrateur de la personne. Les données devant au moins figurer dans ce rapport sont également précisées.

La possibilité est donnée au juge de paix d'exprimer son appréciation concernant le rapport. Il marque son approbation au bas du rapport. Cette méthode de travail simple vise à limiter la charge de travail des juges de paix. Les éventuelles observations ou critiques dont l'administrateur de la personne doit tenir compte lui sont transmises. Elles peuvent l'être oralement ou par lettre, e-mail, fax, etc. Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

En vue de promouvoir l'uniformité et de soutenir les administrateurs familiaux, il est prévu que le Roi établit un modèle de rapport.

2. Rapport définitif

Dans le mois de la cessation de la mission d'assistance, l'administrateur rend un rapport définitif établi conformément aux règles du rapport intermédiaire. Il est dressé un procès-verbal constatant l'approbation ou la non-approbation du rapport. Le cas échéant, il est fait mention de la justification de la non-approbation du rapport. Ce rapport est également versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

C. Verslaggevingsplicht (art. 498/3-498/4 van het Burgerlijk Wetboek)

Er wordt een soepel rekenschap en verantwoordingsregime in de wet ingevoegd dat rekening houdt met de aard van het bijstandsregime dat slechts in beperkte mate de tussenkomst van de bewindvoerder met zich meebrengt.

1. Tussentijds verslag (art. 498/3 van het Burgerlijk Wetboek)

Bij de verslaggeving wordt er een opdeling gemaakt tussen de bewindvoerder over de persoon (§ 1) en de bewindvoerder over de goederen (§ 2). De vrederechter bepaalt het tijdstip of de omstandigheden waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt over de handelingen waar hij de beschermde persoon bijstand heeft verleend. Bij gebreke van aanwijzingen in de aanstellingsbeschikking, gebeurt dit jaarlijks en schriftelijk. Voorts wordt vermeld welke gegevens minstens opgenomen moeten worden in het verslag.

De bewindvoerder over de goederen brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan de beschermde persoon, aan diens vertrouwenspersoon en aan diens bewindvoerder over de persoon. Voorts wordt bepaald welke gegevens minstens in het schriftelijke verslag opgenomen moeten worden.

Aan de vrederechter wordt de mogelijkheid geboden om zijn appreciatie over het verslag uit te drukken. Onderaan het verslag brengt hij zijn goedkeuring aan. Deze eenvoudige werkmethode beoogt de werklast voor de vrederechters te beperken. Eventuele op- of aanmerkingen waarmee de bewindvoerder rekening dient te houden worden aan hem overgemaakt. Dit kan mondeling of bij brief, e-mail, telefax, enz. gebeuren. Het verslag wordt bij het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek gevoegd.

Ter bevordering van de uniformiteit en ter ondersteuning van familiale bewindvoerders wordt bepaald dat de Koning een model van verslag opmaakt.

2. Eindverslag

Binnen een maand na beëindiging van de opdracht van bijstand, overhandigt de bewindvoerder een eindverslag dat opgesteld is overeenkomstig de regels van de tussentijdse verslaggeving. Er wordt een procesverbaal opgemaakt waarin wordt bevonden dat het verslag is goed- of afgekeurd. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden waarom het verslag werd afgekeurd. Ook dit verslag wordt gevoegd bij

Toute approbation du rapport définitif antérieure à la date du procès-verbal est nulle.

6. Représentation (art. 47-48)

Ces dispositions s'appliquent lorsque le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire de représentation (art. 499 du Code civil).

A. Mission (art. 499/2-499/5 et art. 494 du Code civil)

L'exercice de la mission d'administrateur est décrite avec plus de précision. Le § 3 comprend des dispositions qui visent à garantir le droit de la personne protégée à l'autodétermination, ainsi que son implication dans l'administration. Ces dispositions s'inspirent notamment de l'article 13, alinéa 2, de la loi relative aux droits du patient, de l'article 488*bis*, f), § 1er, alinéa 2, du Code civil et de la Recommandation CM/Rec(2009)11.

Dans l'exercice de sa mission, l'administrateur doit:

— respecter autant que possible les principes fixés par la personne protégée conformément à l'article 496, alinéa 2, du Code civil;

— associer la personne protégée, dans toute la mesure du possible et compte tenu de sa faculté de compréhension, à l'exercice de sa mission;

— dans l'accomplissement de sa mission, se concerter à intervalles réguliers avec la personne protégée ou avec sa personne de confiance (cf. art. 488*bis*, F, § 1er, alinéa 2, du Code civil);

— informer la personne protégée des actes qu'il accomplit (cf. art. 488*bis*, C, § 3, dernier alinéa, du Code civil).

L'article 499/2 du Code civil reprend, en l'adaptant, l'article 488*bis*, F, § 5, de ce Code, qui traite de l'affectation des revenus de la personne protégée, de l'argent de poche dont celle-ci peut disposer et de la demande d'application de la législation sociale.

L'article 499/3 du Code civil reprend presque littéralement l'article 488*bis*, F, § 6, de ce Code. Cette disposition prévoit que le patrimoine de la personne protégée doit être entièrement et nettement séparé du patrimoine personnel de l'administrateur.

het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek. Elke goedkeuring van het eindverslag voorafgaand aan de datum van het procesverbaal is nietig.

6. Vertegenwoordiging (art. 47-48)

Deze bepalingen zijn van toepassing ingeval de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel van vertegenwoordiging heeft bevolen (art. 499 van het Burgerlijk Wetboek).

A. Opdracht (art. 499/2-499/5 en art. 494 van het Burgerlijk Wetboek)

De uitoefening van de opdracht van bewindvoerder wordt nauwkeuriger omschreven. In de derde paragraaf werden bepalingen opgenomen die het zelfbeschikkingsrecht van de beschermde persoon en zijn betrokkenheid bij het bewind moeten garanderen. Deze bepalingen werden o.m. geïnspireerd door artikel 13, tweede lid van de Wet patiëntenrechten, artikel 488*bis*, F, § 1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek en de Aanbeveling CM/Rec(2009)11.

De bewindvoerder moet bij de uitoefening van zijn opdracht:

— Zoveel als mogelijk de beginselen waarvoor de beschermde persoon overeenkomstig artikel 496, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek heeft gekozen, eerbiedigen;

— De beschermde persoon zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrekken bij de uitoefening van zijn opdracht;

— Op regelmatige tijdstippen overleg plegen bij de uitoefening van zijn opdracht met de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon (vgl. art. 488*bis*, F, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek);

— De beschermde persoon op de hoogte brengen van de handelingen die hij verricht (vgl. art. 488*bis*, C, § 3, laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek).

Artikel 499/2 van het Burgerlijk Wetboek herneemt in aangepaste vorm artikel 488*bis*, F, § 5 van het Burgerlijk Wetboek dat handelt over de besteding van de inkomsten van de beschermde persoon, het zakgeld en de vordering van de toepassing van de sociale wetgeving.

Artikel 499/3 van het Burgerlijk Wetboek herneemt vrijwel letterlijk artikel 488*bis*, F, § 6 van het Burgerlijk Wetboek. Deze bepaling omvat de plicht om het vermogen van de beschermde persoon duidelijk en volledig af te scheiden van het persoonlijke vermogen van de bewindvoerder.

L'article 499/4 du Code civil vise à renforcer la sécurité juridique. Si la personne protégée devient juridiquement incapable de poser des actes de gestion journalière, il importe de préciser quels sont, parmi les retraits et virements de sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée qui sont effectués par l'administrateur chargé d'une mission de représentation, ceux qui ne sont pas considérés comme une aliénation de biens (article 499/7, § 2, 1°, du Code civil). Concrètement, le juge de paix fixe le montant mis à la disposition de l'administrateur, ainsi que le délai pendant lequel celui-ci pourra disposer de ce montant. Ces facteurs doivent être appréciés *in concreto*. Le juge de paix peut tenir compte à cet égard de l'importance du patrimoine, du montant des revenus, des besoins de la personne protégée, des frais fixes exposés au cours de la période visée (services d'utilité publique, alimentation et vêtements, par exemple), etc.

Cette disposition doit être lue conjointement avec l'article 496/7 du Code civil, qui permet au juge de paix d'adapter les pouvoirs de l'administrateur en cours d'administration. Si les circonstances le requièrent, le juge de paix peut donc adapter le montant et le délai au cours de l'administration.

L'alinéa 1er de l'article 499/5 du Code civil reproduit l'article 488*bis*, F, § 6, du même Code. L'administrateur peut se faire assister par une ou plusieurs personnes agissant sous sa responsabilité. Comme en matière de tutelle (art. 407, § 3, du Code civil), il est en outre prévu que le juge de paix peut confier à une institution de crédit, aux conditions qu'il détermine, une mission de gestion des fonds, titres et valeurs mobilières appartenant à la personne protégée et déposés auprès de celle-ci. L'objectif de cette mesure est de permettre une gestion souple. En principe, l'établissement de crédit n'a dès lors pas besoin d'autorisation pour aliéner des titres (art. 499/7, § 2, 1°, du Code civil).

B. Rapport initial (art. 499/6 du Code civil)

Un mois au plus après avoir accepté sa désignation, l'administrateur de la personne fait rapport au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance, sur le cadre de vie de la personne protégée, sauf si le juge de paix dispense l'administrateur de cette obligation en raison de la portée limitée de sa mission. Le juge de paix peut également dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Artikel 499/4 van het Burgerlijk Wetboek beoogt de rechtszekerheid te versterken. Als de beschermde persoon handelingsonbekwaam wordt om handelingen van dagelijks beheer te stellen, moet duidelijk zijn welke afhalingen en overschrijvingen van gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon door de bewindvoerder met een opdracht van vertegenwoordiging niet worden beschouwd als vervreemdingen van goederen (art. 499/7, § 2, 1°, van het Burgerlijk Wetboek). Concreet bepaalt de vrederechter het bedrag waarover de bewindvoerder kan beschikken en de tijdspanne waarbinnen hij over dit bedrag kan beschikken. Deze factoren behoeven een invulling *in concreto*. De vrederechter kan daarbij rekening houden met de omvang van het vermogen, de hoogte van de inkomsten, de behoeften van de beschermde persoon, de in de aangegeven tijdspanne vaste kosten (bv. nutsvoorzieningen, voeding en kledij), enz.

Deze bepaling moet samen worden gelezen met artikel 496/7 van het Burgerlijk Wetboek dat de vrederechter de mogelijkheid biedt om de bevoegdheden van de bewindvoerder tijdens het bewind aan te passen. De vrederechter kan het bedrag en de tijdspanne dus tijdens het bewind aanpassen indien de omstandigheden dit vereisen.

Het eerste lid van artikel 499/5 van het Burgerlijk Wetboek herneemt artikel 488*bis*, F, § 6 van het Burgerlijk Wetboek. De bewindvoerder kan zich laten bijstaan door één of meer personen die onder zijn verantwoordelijkheid optreden. Voorts wordt aan de vrederechter net als bij voogdij (art. 407, § 3, van het Burgerlijk Wetboek) de mogelijkheid geboden om een kredietinstelling de opdracht te geven om de bij haar gedeponeerde en aan de beschermde persoon toebehorende kapitalen, effecten en waardepapieren te beheren onder de voorwaarden die hij bepaalt. Dit moet een soepel beheer mogelijk maken. De kredietinstelling behoeft alsdan in beginsel geen machtiging te hebben om effecten te vervreemden (art. 499/7, § 2, 1°, van het Burgerlijk Wetboek).

B. Aanvangsverslag (art. 499/6 van het Burgerlijk Wetboek)

De bewindvoerder over de persoon brengt uiterlijk één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing verslag uit bij de vrederechter, de beschermde persoon en de vertrouwenspersoon over de leefsituatie van de beschermde persoon, tenzij de vrederechter de bewindvoerder, gelet op de beperkte omvang van zijn opdracht, vrijstelt van deze verplichting. De vrederechter kan de bewindvoerder ook vrijstellen van de verplichting het verslag over te maken aan de beschermde persoon ingeval deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Par analogie avec l'administration provisoire (art. 488*bis*, C, § 2, du Code civil), l'administrateur des biens transmet, au plus tard un mois après l'acceptation de sa désignation, un rapport sur la situation patrimoniale et les sources de revenus de la personne protégée au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut également dispenser l'administrateur de l'obligation de transmettre le rapport à la personne protégée si celle-ci n'est pas à même d'en prendre connaissance. Le juge de paix peut également dispenser l'administrateur de cette obligation en raison de la portée limitée de sa mission.

L'administrateur de la personne qui est en même temps l'administrateur des biens doit remplir cette obligation de façon cumulative. Il peut cependant n'établir qu'un seul rapport contenant tant une description du cadre de vie que la situation patrimoniale et les sources de revenus. Bien entendu, il est également imaginable que le juge de paix dispense partiellement de l'obligation d'établir le rapport prévu à l'alinéa 1er.

Les rapports sont versés au dossier de la procédure visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Pour encourager l'uniformité et soutenir les administrateurs familiaux, il est prévu que le Roi établisse un modèle de rapport écrit.

C. Actes qui nécessitent une autorisation (art. 499/7 et 499/13 du Code civil)

L'article 499/7 du Code civil énumère les actes juridiques nécessitant une autorisation préalable du juge de paix. Le régime d'autorisation constitue un contrôle préventif effectué par le juge de paix et qui vise à éviter qu'un acte juridique important envisagé porte gravement atteinte à la personne ou au patrimoine de la personne protégée.

Le paragraphe 1er énumère les actes juridiques nécessitant une autorisation concernant la personne. Il convient de mentionner, en particulier, l'exercice des droits visés par la loi relative aux droits du patient. L'administrateur ne peut exercer ces droits que s'il est compétent à cet effet, et peut agir conformément à la réglementation en cascade prévue par cette loi particulière. Pour agir, l'administrateur doit également disposer d'une autorisation préalable délivrée par le juge de paix sauf en cas d'urgence. Dans ce cas, l'administrateur informe sans délai le juge de paix, la personne de confiance et l'administrateur des biens de

Naar analogie met het voorlopige bewind (art. 488*bis*, C, § 2, van het Burgerlijk Wetboek) bezorgt de bewindvoerder over de goederen uiterlijk één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing een verslag over de vermogenstoestand en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon aan de vrederechter, de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan ook de bewindvoerder vrijstellen van de verplichting het verslag over te zenden aan de beschermde persoon ingeval deze niet in staat is ervan kennis te nemen. De vrederechter kan ook de bewindvoerder ontslaan van deze verplichting gelet op de beperkte omvang van zijn opdracht.

De bewindvoerder over de persoon die tegelijk ook bewindvoerder over de goederen is, dient deze verplichting cumulatief toe te passen. Dit belet niet dat slechts één verslag wordt bezorgd omvattende zowel een omschrijving van de leefsituatie als de vermogenstoestand en de inkomstenbronnen. Uiteraard is het ook denkbaar dat de vrederechter ten dele vrijstelling verleent van de verplichting tot verslaggeving.

Deze verslagen worden neergelegd in het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

Om de uniformiteit te stimuleren en familiale bewindvoerders te ondersteunen in deze verplichting, wordt bepaald dat de Koning een model van schriftelijk verslag ter beschikking stelt.

C. Machtiging behoevende handelingen (art. 499/7 en 499/13 van het Burgerlijk Wetboek)

In artikel 499/7 van het Burgerlijk Wetboek worden de rechtshandelingen opgesomd die aan een voorafgaande machtiging van de vrederechter zijn onderworpen. Het machtigingssysteem is een preventieve controle die gebeurt door de vrederechter en die beoogt te voorkomen dat een voorgenomen gewichtige rechtshandeling ernstige schade berokkent aan de persoon of het vermogen van de beschermde persoon.

In de eerste paragraaf worden de machtiging behoevende rechtshandelingen m.b.t. de persoon opgesomd. Een bijzondere vermelding verdient de uitoefening van de rechten bedoeld in de wet patiëntenrechten. De bewindvoerder kan deze rechten maar pas uitoefenen als hij daartoe bevoegd is en kan optreden volgens de cascaderegeling opgenomen in deze bijzondere wet. Om op te treden behoeft de bewindvoerder eveneens een voorafgaande machtiging door de vrederechter behoudens in geval van dringende noodzakelijkheid. In dat geval brengt de bewindvoerder onverwijld de vrederechter, de vertrouwenspersoon en de bewindvoerder

son intervention. En cas d'extrême urgence, l'obligation de demander préalablement une autorisation peut en effet avoir des conséquences fatales pour la personne protégée. Le juge de paix peut également autoriser l'exercice de tous les droits liés à un traitement médical déterminé conformément à la loi relative aux droits du patient. On évite de cette manière que l'administrateur de la personne doive s'adresser au juge de paix chaque fois qu'une décision médicale doit être prise dans le cadre d'un seul traitement.

Le § 2 énumère les actes juridiques relatifs aux biens qui nécessitent une autorisation. La liste reproduit à cet égard l'article 488*bis*, F, § 3, alinéa 2, du Code civil. La liste des actes juridiques nécessitant une autorisation s'écarte toutefois sur une série de points de l'actuel article 488*bis*, F, § 3, alinéa 2, du Code civil:

1° l'imposition systématique d'un inventaire lors de l'acceptation d'une succession constitue une protection excessive. Pour nombre de personnes, cette procédure représente un coût important et est généralement parfaitement inutile. C'est la raison pour laquelle la proposition de loi à l'examen prévoit que le juge de paix peut accorder dispense de cette formalité par une ordonnance motivée, compte tenu de la nature et de la consistance du patrimoine hérité. Bien sûr, la condition selon laquelle les bénéfices doivent être manifestement supérieurs aux charges du patrimoine est également d'application.

2° compte tenu de la discussion qu'a suscitée la question de savoir si le retrait et le virement de sommes d'argent sont considérés comme une aliénation de biens, il est précisé, à des fins de sécurité juridique, que le retrait et le virement de sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée ne sont pas considérés comme une aliénation de biens, pour autant qu'ils remplissent les conditions fixées à l'article 499/4 du Code civil (voir *supra*). Cette disposition permet en outre d'éviter les abus.

3° la doctrine et la jurisprudence sont divisées sur la question de savoir si lors de la vente d'un bien immeuble appartenant à une personne protégée, l'administrateur doit également obtenir l'autorisation de donner dispense d'inscription d'office (art. 36, alinéa 1er, de la loi hypothécaire). Vu les conséquences importantes que la dispense entraîne au niveau du recouvrement du prix d'achat (art. 36, alinéa 2, de la loi hypothécaire), le § 2, 3°, précise que le juge de paix doit l'autoriser expressément.

over de goederen op de hoogte van zijn optreden. In geval van hoogdringendheid kan de verplichting om voorafgaandelijk een machtiging te verzoeken immers fatale gevolgen hebben voor de beschermde persoon. De vrederechter kan ook de machtiging verlenen om alle rechten die verband houden met een bepaalde medische handeling uit te oefenen overeenkomstig de wet patiëntenrechten. Op die manier wordt voorkomen dat de bewindvoerder over de persoon zich voor elke medische beslissing die deel uitmaakt van één behandeling telkens opnieuw tot de vrederechter moet wenden.

In de tweede paragraaf worden de machtiging behoevende rechtshandelingen m.b.t. de goederen opgesomd. De lijst herneemt op dit punt artikel 488*bis*, F, § 3, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek. De lijst met machtiging behoevende handelingen wijkt evenwel op een aantal punten af van het huidige artikel 488*bis*, F, § 3, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek:

1° het systematische opleggen van een boedelbeschrijving bij de aanvaarding van een nalatenschap is een te verregaande bescherming. Voor vele mensen is dit een grote kost die meestal volledig nutteloos is. Om die reden bepaalt dit wetsvoorstel dat de vrederechter bij gemotiveerde beschikking vrijstelling kan verlenen van deze formaliteit, rekening houdende met de aard en de omvang van het geërfde vermogen. Uiteraard geldt ook de voorwaarde dat de baten van het vermogen kennelijk de lasten ervan moeten overschrijden.

2° gelet op de discussie die rijst over de vraag of de afhaling en overschrijving van gelden een vervreemding uitmaken, wordt in het belang van de rechtszekerheid verduidelijkt dat de afhaling en overschrijving van gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon niet beschouwd worden als vervreemdingen voor zover zij voldoen aan de eisen bepaald in artikel 499/4 van het Burgerlijk Wetboek (zie *Supra*). Hiermee worden tevens misbruiken voorkomen.

3° In de rechtspraak en de rechtsleer bestaat onenigheid over de vraag of bij een verkoop van een onroerend goed dat toebehoort aan een beschermde persoon de bewindvoerder ook machtiging behoeft om het ontslag van ambtshalve inschrijving te verlenen (art. 36, eerste lid Hyp.W.). Gelet op de belangrijke gevolgen die het ontslag met zich meebrengt inzake de invordering van de koopsom (art. 36, tweede lid Hyp.W.) wordt in § 2, 3° verduidelijkt dat de vrederechter dit uitdrukkelijk moet machtigen.

4° il est ajouté au § 2 un 14°, qui prévoit que l'administrateur doit être autorisé pour autoriser les prestataires de services de paiement à apposer sur les instruments de paiement de la personne protégée tout signe distinctif. Par cet ajout, les auteurs souhaitent préciser que l'apposition de mentions telles que "personne protégée", "sous administration", etc. sur les cartes bancaires ne peut être automatique.

La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est applicable à la demande d'autorisation.

Compte tenu de l'importance de ces actes, un mécanisme particulier a été instauré dans l'article 499/7, § 3, du Code civil pour le cas où l'acte touche tant à la personne protégée qu'à son patrimoine. La présomption de consentement prévue à l'article 497/3, § 2, du Code civil ne s'applique pas à l'accomplissement de ces actes. En principe, l'administrateur de la personne comme l'administrateur des biens sont donc tenus, pour autant que la même personne ne remplisse pas ces deux missions, d'intervenir conjointement dans l'accomplissement de cet acte. Le juge de paix peut, à la demande d'un administrateur, autoriser l'un des deux à agir seul. Un système comparable est actuellement utilisé dans le cadre de l'exercice de l'autorité parentale (art. 378, § 1er, alinéa 5, du Code civil). L'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens est systématiquement associé. Une marge d'appréciation confortable est laissée au juge de paix pour accéder ou non à la demande. L'autorisation peut notamment être accordée en cas de divergence d'opinion entre les deux administrateurs, à condition toutefois que l'intervention envisagée serve l'intérêt de la personne protégée. En outre, l'autorisation peut également être accordée si l'acte juridique envisagé ne touche que de manière très limitée aux intérêts patrimoniaux. Enfin, le juge peut également délivrer une autorisation en vue d'intervenir seul pour des raisons pratiques.

Le § 4 autorise les donations par subrogation, moyennant le respect de conditions très strictes. Il est renvoyé, à cet égard, à la justification de l'amendement n° 56.

Si l'administrateur, en accomplissant un acte juridique au nom de la personne protégée, enfreint l'article 499/7 du Code civil, cet acte juridique est nul de plein droit. La nullité est relative et elle peut être exclusivement invoquée par la personne protégée ou par un administrateur *ad hoc*. Une fois que la nullité a été demandée, le juge est tenu de la prononcer (de plein droit). En ce

4° er wordt in § 2 een punt 14° toegevoegd dat bepaalt dat de bewindvoerder gemachtigd moet worden om de betalingsdienstaanbieders toe te laten op de betaalinstrumenten van de beschermde persoon enig onderscheidingsteken aan te brengen. Met die toevoeging wensen indieners te preciseren dat de op bankkaarten aangebrachte vermeldingen zoals "beschermde personen", "onder bewind", enz. niet automatisch aangebracht kunnen worden.

Op het verzoek tot machtiging is de procedure bedoeld in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

Gelet op het zwaarwichtige karakter van deze handelingen, werd in de derde paragraaf van artikel 499/7 van het Burgerlijk Wetboek een bijzonder mechanisme ingevoerd ingeval de handeling zowel de persoon als het vermogen van de beschermde persoon raakt. Het vermoeden van instemming bedoeld in artikel 497/3, § 2 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing bij het stellen van deze handelingen. In beginsel dienen aldus zowel de bewindvoerder over de persoon als de bewindvoerder over de goederen, voor zover deze opdracht niet door dezelfde persoon wordt uitgeoefend, gezamenlijk op te treden bij het stellen van deze handeling. De vrederechter kan, op verzoek van een bewindvoerder, één van beide machtigen alleen op te treden. Een vergelijkbaar systeem wordt actueel gehanteerd bij de uitoefening van het ouderlijk gezag (art. 378, § 1, vijfde lid BW). De bewindvoerder over de persoon of de goederen wordt steeds betrokken. Aan de vrederechter wordt een ruime beoordelingsruimte gelaten om het verzoek al dan niet in te willigen. De machtiging kan o.m. worden verleend bij een meningsverschil tussen beide bewindvoerders, althans voor zover het voorgenomen optreden het belang van de beschermde persoon dient. Verder kan de machtiging ook verleend worden ingeval de vermogensrechtelijke belangen slechts op zeer geringe wijze worden geraakt door de voorgenomen rechtshandeling. Ten slotte kan ook om praktische redenen een machtiging tot alleen optreden worden gegeven.

De vierde paragraaf maakt de plaatsvervangende schenking onder zeer strenge voorwaarden mogelijk. Terzake zij verwezen naar de motivering bij amendement nr. 56.

Ingeval de bewindvoerder in strijd met artikel 499/7 van het Burgerlijk Wetboek een rechtshandeling namens de beschermde persoon stelt, dan is deze rechtshandeling rechtens nietig. De nietigheid is relatief en kan uitsluitend door de beschermde persoon of een bewindvoerder ad hoc worden ingeroepen. Eens de nietigverklaring werd gevorderd, moet de rechter deze

qui concerne l'obligation de restitution, l'article 1312 du Code civil est déclaré applicable par analogie. La nullité ne porte pas atteinte aux actions en responsabilité éventuelles qui peuvent appartenir à la personne protégée contre son administrateur. La nullité peut être confirmée, moyennant le respect des formes prescrites pour l'accomplissement de l'acte à confirmer.

Cette sanction ne figure pas expressément dans l'administration provisoire, mais elle est défendue par une doctrine et une jurisprudence pratiquement unanimes.

Le délai de prescription de l'article 493/1 du Code civil est rendu applicable.

D. Vente de biens mobiliers et immobiliers (art. 499/8 du Code civil et1186-1240bis du Code judiciaire)

L'article 499/8 du Code civil reprend l'article 488*bis*, G du Code civil.

E. Objets à caractère personnel (art. 499/9 du Code civil)

L'article 499/9 du Code civil reprend l'article 488*bis*, F, § 4, du Code civil. Par dérogation à l'article 488*bis*, F, § 4, du Code civil, il dispose toutefois que la personne protégée qui possède un discernement suffisant et sa personne de confiance et l'administrateur de la personne sont invités au préalable pour être entendus par le juge.

F. Interdiction d'obtenir des biens de la personne protégée (art. 499/10 du Code civil)

L'article 499/10 du Code civil s'inspire de l'actuel article 411 du Code civil, qui s'applique à la tutelle. Contrairement à la version initiale et à l'article 411 du Code civil, il est possible de déroger à cette interdiction moyennant une autorisation spéciale du juge de paix.

G. Fixation de la résidence en l'absence de l'administrateur de la personne (art. 499/11 du Code civil)

L'administrateur des biens n'a nullement voix au chapitre en ce qui concerne le lieu où la personne protégée doit résider. Si un administrateur de la personne a été désigné pour représenter la personne protégée ou l'assister dans le choix de sa résidence, l'administ-

uitspreken (rechtens). Artikel 1312 van het Burgerlijk Wetboek wordt, wat de restitutieverplichting betreft, naar analogie van toepassing verklaard. De nietigverklaring doet geen afbreuk aan eventuele aansprakelijkheidsvorderingen die de beschermde persoon tegen zijn bewindvoerder kan instellen. De nietigheid kan bevestigd worden, mits naleving van de vormen die gelden voor het stellen van de te bevestigen handeling.

Deze sanctie staat niet uitdrukkelijk in het voorlopig bewind opgenomen, maar wordt door een vrijwel unanieme rechtsleer en rechtspraak verdedigd.

De verjaringstermijn van artikel 493/1 van het Burgerlijk Wetboek wordt van toepassing verklaard.

D. Verkoop van roerende en onroerende goederen (art. 499/8 van het Burgerlijk Wetboek en 1186-1204bis van het Gerechtelijk Wetboek)

Artikel 499/8 van het Burgerlijk Wetboek herneemt artikel 488*bis*, G van het Burgerlijk Wetboek.

E. Persoonlijke voorwerpen (art. 499/9 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 499/9 van het Burgerlijk Wetboek herneemt artikel 488*bis*, F, § 4 van het Burgerlijk Wetboek. In afwijking van artikel 488*bis*, F, § 4, van het Burgerlijk Wetboek wordt evenwel bepaald dat de beschermde persoon met voldoende begripsvermogen en diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon vooraf worden uitgenodigd om gehoord te worden door de vrederechter.

F. Verbod tot verkrijging van goederen van de beschermde persoon (art. 499/10 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 499/10 van het Burgerlijk Wetboek werd geïnspireerd door het huidige artikel 411 van het Burgerlijk Wetboek dat van toepassing is bij voogdij. In tegenstelling tot de oorspronkelijke versie en artikel 411 van het Burgerlijk Wetboek kan van dit verbod afgeweken worden na bijzondere machtiging door de vrederechter.

G. Bepaling van de verblijfplaats bij afwezigheid van bewindvoerder over de persoon (art. 499/11 van het Burgerlijk Wetboek)

De bewindvoerder over de goederen heeft geen enkele medezeggenschap over de plaats waar de beschermde persoon dient te verblijven. Ingeval er een bewindvoerder over de persoon werd aangesteld met de opdracht de beschermde persoon te vertegenwoordigen of bij te staan

trateur des biens peut toujours refuser (art. 497/3, § 2, du Code civil) et, au besoin, provoquer une décision du juge de paix (art. 497/3, § 1er du Code civil et art. 1252 du Code judiciaire).

Ce n'est pas le cas si aucun administrateur de la personne n'a été désigné, ou si celui-ci n'est pas compétent eu égard à l'étendue de son mandat. On notera qu'il arrive très souvent que des membres de la famille exigent que la personne protégée soit hébergée dans un centre d'accueil très onéreux, ce qui n'est pas proportionné à ses moyens et à ses revenus, avec toutes les conséquences préjudiciables que cela entraîne. Ces institutions prennent également, à l'insu de l'administrateur ou sans son approbation, l'initiative de transférer la personne protégée vers une résidence arbitraire. C'est souvent préjudiciable pour la personne protégée, car celle-ci se retrouve alors par exemple loin de sa famille, de l'environnement qu'elle connaît, de ses amis ou connaissances. Cela a évidemment aussi une influence négative sur son bien-être. La loi part en effet du principe que la personne protégée doit pouvoir résider aussi longtemps que possible dans son environnement familier.

C'est la raison pour laquelle l'article 499/11 du Code civil prévoit que la personne protégée dépourvue d'administrateur de la personne compétent pour décider de sa résidence, ne peut changer de résidence qu'avec l'accord de l'administrateur des biens. Si celui-ci n'est pas d'accord, la personne protégée ou tout intéressé peut toujours provoquer, de manière simple (*cf.* art. 1252 du Code judiciaire), une décision du juge de paix qui statue dans l'intérêt de la personne protégée, en tenant compte de son avis.

Le cœur de la question réside dans l'intérêt de la personne protégée à déroger au principe qui veut qu'elle réside aussi longtemps que possible dans l'environnement qui lui est familier (souhaits, désirs, motifs, capacité de compréhension, etc.), ainsi que dans la praticabilité financière de la nouvelle résidence. L'administrateur des biens a en effet pour mission de veiller sur cette indépendance financière.

H. Significations et notifications (art. 499/12 du Code civil et art. 145 et 182 du Code d'instruction criminelle)

L'article 499/12 du Code civil reprend, en l'adaptant légèrement, l'article 488*bis*, K, du Code civil. Il précise toutefois que seules les notifications et significations qui sont en rapport avec la mission de l'administrateur doivent être faites à ce dernier.

bij de keuze i.v.m. de verblijfplaats, kan de bewindvoerder over de goederen steeds weigeren (art. 497/3, § 2 BW) en zo nodig een beslissing van de vrederechter uitlokken (art. 497/3, § 1 BW en art. 1252 Ger.W.).

Dit is niet het geval indien er geen bewindvoerder over de persoon werd aangesteld of deze niet bevoegd is gelet op de omvang van zijn mandaat. Opgemerkt wordt dat het zeer frequent voorkomt dat familieleden eisen dat de beschermde persoon in een zeer duur opvangcentrum ondergebracht moet worden wat niet in verhouding staat tot diens vermogen en inkomsten met alle nadelige gevolgen van dien. Bovendien nemen instellingen ook zonder medeweten of goedkeuring van de bewindvoerder het initiatief om de beschermde persoon over te plaatsen naar een willekeurige verblijfplaats. Dit is dikwijls nadelig voor de beschermde persoon omdat deze dan bv. ver weg van zijn familie, gekende omgeving of vrienden of kennissen terecht komt. Dit heeft uiteraard ook een negatieve invloed op diens welzijn. De wet vertrekt immers vanuit het beginsel dat de beschermde persoon zo lang mogelijk in zijn vertrouwde omgeving moet kunnen verblijven.

Om die reden bepaalt artikel 499/11 van het Burgerlijk Wetboek dat de beschermde persoon zonder bewindvoerder over de goederen die bevoegd is om te oordelen over de verblijfplaats van de beschermde persoon, slechts met toestemming van de bewindvoerder over de goederen van verblijfplaats kan veranderen. Ingeval de bewindvoerder over de goederen niet akkoord gaat, kan de beschermde persoon of elke belanghebbende op eenvoudige wijze (cf. art. 1252 van het Gerechtelijk Wetboek) steeds een beslissing van de vrederechter uitlokken die oordeelt in het belang van de beschermde persoon waarbij rekening wordt gehouden met diens mening.

De kern is gelegen in het belang van de beschermde persoon om af te wijken van het beginsel zo lang als mogelijk in diens vertrouwde omgeving te verblijven (wensen, verlangens, motieven, begripsvermogen, enz.) alsook in de financiële haalbaarheid van de nieuwe verblijfplaats. De bewindvoerder over de goederen heeft immers tot taak te waken over deze financiële onafhankelijkheid.

H. Betekeningen en kennisgevingen (art. 499/12 van het Burgerlijk Wetboek en art. 145 en 182 van het Wetboek van strafvordering)

Artikel 499/12 van het Burgerlijk Wetboek herneemt in licht aangepaste vorm artikel 488*bis*, K, van het Burgerlijk Wetboek. Verduidelijkt wordt echter dat niet alle kennisgevingen en betekeningen dienen te gebeuren aan de bewindvoerder, maar enkel diegene die verband houden met de opdracht van de bewindvoerder.

L'article susvisé ne concerne toutefois que les significations et les notifications en matière civile. À l'heure actuelle, les significations en matière pénale ne peuvent être adressées à l'administrateur.

Les affaires pénales sont notifiées au prévenu, et, le cas échéant, à la personne civilement responsable (art. 145 du Code d'instruction criminelle). Il en résulte que la notification doit se faire à la personne incapable même.

En cas de citation directe, la notification doit alors logiquement se faire à la personne incapable et à l'administrateur. Une citation directe associée à une constitution de partie civile a un aspect tant pénal que civil. D'un point de vue pénal, la citation devra être notifiée à la personne incapable même. D'un point de vue civil, étant donné que la constitution de partie civile peut avoir des conséquences pour le patrimoine de la personne incapable, la citation devra être notifiée conformément à l'article 488*bis*, K, du Code civil.

Bien que ces règles semblent claires à première vue, elles peuvent tout de même être source de problèmes et de confusion dans la pratique. La justification de l'amendement n° 327 cite un exemple. Il peut arriver que la personne protégée doive payer une indemnité de plusieurs milliers d'euros sans que l'administrateur ait pu en être informé (à temps).

Afin d'apporter une réponse aux problèmes soulevés, les articles 145 et 185 du Code d'instruction criminelle sont modifiés en ce sens que la signification ou la citation en matière pénale est désormais faite aussi bien à la personne placée sous administration qu'à son administrateur.

I. Obligations de rapport

1. Rapport intermédiaire

L'article 499/14 du Code civil reprend, en l'adaptant, le texte de l'article 488*bis*, C, § 3, du Code civil. Les modifications suivantes y ont été apportées:

— Une distinction est opérée entre l'obligation de rapport imposée à l'administrateur de la personne, que le juge peut librement encadrer (§ 1er) et celle qui incombe à l'administrateur des biens, qui est tenu de transmettre annuellement un rapport écrit (§ 2);

Voornoemd artikel heeft echter enkel betrekking op de betekeningen en kennisgevingen in burgerlijke zaken. Momenteel is het zo dat betekeningen in strafzaken niet aan de bewindvoerder kunnen worden betekend.

Strafzaken worden betekend aan de beklaagde en in voorkomend geval aan de burgerrechtelijk aansprakelijke persoon (art. 145 van het Wetboek van strafvordering). Daaruit volgt dat de betekening dient te gebeuren aan de onbekwame zelf.

In geval van rechtstreekse dagvaarding dient de betekening dan logischerwijs te gebeuren aan de onbekwame én de bewindvoerder. Een rechtstreekse dagvaarding gekoppeld aan een burgerlijke partijstelling heeft zowel een strafrechtelijk als een burgerrechtelijk aspect. Vanuit het strafrechtelijke oogpunt zal de dagvaarding dienen te worden betekend aan de onbekwame zelf. Vanuit het burgerrechtelijk oogpunt zal de dagvaarding, gelet op de burgerlijke partijstelling met mogelijke gevolgen voor het vermogen van de onbekwame, dienen betekend te worden cf. artikel 488*bis*, K van het Burgerlijk Wetboek.

Hoewel deze regels op het eerste gezicht duidelijk mogen lijken, kunnen er in de praktijk toch problemen en verwarring ontstaan. In de verantwoording bij amendement nr. 327 wordt een voorbeeld aangehaald. Het kan voorkomen dat de beschermde persoon een schadevergoeding van enkele duizende euros moet betalen zonder dat de bewindvoer daar ooit (tijdig) kennis heeft van kunnen nemen.

Om een antwoord te bieden aan de problemen die rijzen, wordt artikel 145 en 185 van het Wetboek van strafvordering zodanig gewijzigd dat voortaan de betekening of dagvaarding in strafzaken zowel aan de persoon die onder bewind is geplaatst zelf als aan diens bewindvoerder worden gedaan.

I. Verslaggevingsplichten

1. Tussentijds verslag

Artikel 499/14 van het Burgerlijk Wetboek herneemt in aangepaste vorm artikel 488*bis*, C, § 3 van het Burgerlijk Wetboek. De volgende wijzigingen werden er in aangebracht:

— Er wordt een opdeling gemaakt tussen de verslaggevingsplicht door de bewindvoerder over de persoon dat de vrederechter vrij kan omkaderen (§ 1) en de bewindvoerder over de goederen die verplicht jaarlijks een schriftelijk verslag moet overmaken (§ 2);

— Le rapport doit, le cas échéant, également être transmis à l'administrateur de la personne ou à l'administrateur des biens;

— Un certain nombre de données qui doivent figurer dans le rapport diffèrent en fonction de la distinction opérée entre la mission de l'administrateur de la personne et de celle de l'administrateur des biens;

— Il est joint au rapport une photocopie du dernier extrait de compte destinée à étayer les soldes qui y sont mentionnés ainsi que, le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés;

— L'administrateur des biens tient une comptabilité simplifiée portant au moins sur les mouvements des disponibilités en espèces et en comptes. Le juge de paix peut toutefois, eu égard à la nature et à l'étendue du patrimoine à gérer, dispenser l'administrateur de cette obligation;

— Le juge de paix approuve le rapport et les comptes dans un procès-verbal. Il peut y formuler des réserves et des remarques dont l'administrateur doit tenir compte;

— S'il existe des indices sérieux de manquements dans les comptes, le juge de paix peut désigner un expert chargé de remettre un avis sur le compte. Le juge de paix peut mettre les frais de l'expert à charge de l'administrateur si celui-ci a manifestement failli à son obligation de rapport ou dans l'exercice de sa mission;

— Le Roi détermine un modèle de rapport écrit et de comptabilité simplifiée.

Le rapport est joint au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

2. Rapport final (art. 499/17 du Code civil)

L'article 499/17 du Code civil reprend, en l'adaptant, l'article 488*bis,* C, § 3, du Code civil. Les modifications suivantes y ont été apportées:

— auprès de l'administrateur de la personne, il est dressé un procès-verbal constatant que le rapport a été rendu et a été approuvé ou désapprouvé. Le cas échéant, il est fait mention des raisons pour lesquelles le rapport a été désapprouvé;

— Het verslag dient, in voorkomend geval, ook aan de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen bezorgd te worden;

— Een aantal gegevens die vermeld moeten worden in het verslag verschillen in het licht van de opdeling tussen de opdracht van bewindvoerder over de persoon en bewindvoerder over de goederen;

— Bij het verslag wordt een fotokopie gevoegd van het laatste rekeninguittreksel ter staving van de erin vermelde saldi alsook, in voorkomend geval, een attest van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen;

— De bewindvoerder over de goederen voert een vereenvoudigde boekhouding die ten minste betrekking heeft op de mutaties in contant geld of op de rekeningen. De vrederechter kan de bewindvoerder echter, gelet op de aard en de omvang van het te beheren vermogen, vrijstelling verlenen van deze verplichting;

— De vrederechter keurt in een proces-verbaal het verslag én de rekening goed. Hij kan daarbij voorbehouden en opmerkingen formulieren waarmee de bewindvoerder rekening moet houden;

— Bij ernstige aanwijzigingen op tekortkomingen in de rekening, kan de vrederechter een deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen voer de rekening. De vrederechter kan de kosten van de deskundige ten laste leggen van de bewindvoerder ingeval deze kennelijk tekortschoot in zijn verslaggevingsplicht of in de uitoefening van zijn opdracht;

— De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag en van vereenvoudigde boekhouding.

Het verslag wordt bij het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek gevoegd.

2. Eindverslag (art. 499/17 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek herneemt in aangepaste vorm artikel 488*bis*, C, § 3 van het Burgerlijk Wetboek. De volgende wijzigingen werden er in aangebracht:

— bij de bewindvoerder over de persoon wordt er een proces-verbaal opgemaakt waarin bevonden wordt dat het verslag is uitgebracht en goed- of afgekeurd. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de redenen waarom het verslag werd afgekeurd;

— dans l'ordonnance visée aux articles 492/4 (mesure de protection judiciaire) et 496/7(modification de la mission ou remplacement de l'administrateur) du Code civil, le juge de paix charge l'administrateur des biens de déposer au greffe et, le cas échéant, de porter à la connaissance des personnes énumérées, dans les quatorze jours de la cessation de sa mission, un rapport final établi dans la forme visée pour le rapport intermédiaire, ainsi qu'un inventaire des biens mobiliers. Une procédure de convocation est par ailleurs arrêtée. À l'audience, il est établi un procès-verbal constatant ou non la reddition du compte, son approbation et la décharge donnée à l'administrateur sortant pour les comptes n'ayant pas encore fait l'objet d'une décharge.

— par analogie avec l'article 415, alinéa 3, du Code civil, il est précisé que toute approbation du compte définitif antérieure à la date du procès-verbal est nulle.

Le rapport et le procès-verbal sont joints au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

3. Décharge durant l'administration (art. 499/15 du Code civil)

L'administration des biens peut parfois durer des années. Dès lors que le juge de paix n'est pas habilité à donner décharge pour le compte de l'administration, il peut arriver que l'administrateur doive travailler très longtemps dans l'incertitude (jusqu'à 25 ans dans certains cas). Lorsqu'il est mis fin à l'administration, il faut alors donner décharge pour des comptes qui sont très anciens.

Les auteurs estiment que l'administrateur doit avoir la possibilité, au cours de l'administration, de demander à ses frais décharge pour les comptes de l'administration déjà déposés. Le juge de paix désigne alors un administrateur ad hoc qui examine les comptes et peut accorder décharge au nom de la personne protégée. L'administrateur *ad hoc* peut évidemment toujours refuser de donner décharge, par exemple s'il constate des inexactitudes.

4. Remplacement de l'administrateur (art. 499/16 du Code civil)

Lorsqu'il y a lieu au remplacement de l'administrateur, les comptes sont arrêtés à la date à laquelle le nouvel administrateur accepte sa mission et non à la date de l'ordonnance de nomination du nouvel administrateur

— de bewindvoerder over de goederen krijgt van de vrederechter in zijn beschikking bedoeld in de artikelen 492/4 (rechterlijke beschermingsmaatregel) en 496/7 (wijziging opdracht of vervanging bewindvoerder) van het Burgerlijk Wetboek de opdracht om binnen de veertien dagen na de datum van beëindiging van zijn opdracht een eindverslag opgesteld overeenkomstig de vorm bedoeld bij het tussentijds verslag alsook een inventaris van de roerende goederen neer te leggen ter griffie en in voorkomend geval ter kennis te brengen aan de opgesomde personen. Voorts wordt een procedure van oproeping bepaald. Op de zitting wordt een proces-verbaal opgesteld waarin al dan niet wordt bevonden dat de rekening en verantwoording is verricht, de rekening is goedgekeurd en dat de uittredende bewindvoerder kwijting is verleend voor de rekeningen waarvoor nog geen kwijting werd verleend.

— naar analogie met artikel 415, derde lid van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald dat elke goedkeuring van de definitieve rekening voorafgaand aan de datum van het proces-verbaal nietig is.

Het verslag en het proces-verbaal worden bij het administratief dossier gevoegd bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

3. Kwijting tijdens het bewind (art. 499/15 van het Burgerlijk Wetboek)

Het bewind over de goederen kan soms jarenlang duren. Aangezien de vrederechter niet de bevoegdheid verkrijgt om kwijting te verlenen voor de bewindsrekening, kan het voorkomen dat de bewindvoerder zeer lange tijd in onzekerheid moet werken (bv. 25 jaar in sommige gevallen). Bij beëindiging van het bewind moet dan kwijting verleend worden voor rekeningen die zeer oud zijn.

Indieners zijn van oordeel dat de bewindvoerder de mogelijkheid moet hebben om tijdens het bewind de kwijting voor de reeds neergelegde bewindsrekeningen te vragen op diens eigen kosten. De vrederechter stelt alsdan een bewindvoerder *ad hoc* aan die de rekeningen onderzoekt en namens de beschermde persoon kwijting kan verlenen. De bewindvoerder *ad hoc* kan uiteraard, bijvoorbeeld ingeval hij onjuistheden vaststelt, steeds weigeren kwijting te verlenen.

4. Vervanging bewindvoerder (art. 499/16 van het Burgerlijk Wetboek)

Als de bewindvoerder moet vervangen worden, dan worden de rekeningen voortaan afgesloten op de dag waarop de nieuwe bewindvoerder zijn opdracht aanvaardt en niet de dag van de beschikking waarbij de

(*cf.* art. 414 du Code civil). On évite ainsi l'apparition d'un vacuum entre la date à laquelle la mission de l'ancien administrateur prend fin et celle à laquelle le nouvel administrateur entame sa mission.

5. Interdiction de conclure des contrats avant l'approbation du compte définitif et la mainlevée des garanties (art. 499/18 du Code civil)

L'article 499/18 du Code civil a été inspiré par l'article 416 du Code civil.

6. L'action de l'administrateur après le décès de la personne protégée (art. 499/19 du Code civil)

Le mandat de l'administrateur s'achève au moment du décès de la personne protégée. Comme il ressort des développements (*cf.* p. 59), l'administrateur doit, dans certaines circonstances, encore pouvoir agir après le décès (par ex. afin de pouvoir payer les frais funéraires ou des factures échues). L'article 499/19 du Code civil le permet, du moins pour certaines opérations urgentes et nécessaires, en l'absence d'héritiers intervenants et après autorisation du juge de paix. Cette mission limitée peut se poursuivre jusqu'à deux mois au maximum après ce décès. Par dérogation à l'article 499/17 du Code civil, l'administrateur dépose, au cours de cette période, son rapport définitif au greffe.

7. Obligation de restitution et intérêts (art. 499/21 du Code civil)

Par analogie avec l'article 418 du Code civil, un article 499/21 a été inséré dans le Code civil.

8. Prescription des actions relatives aux faits et comptes de l'administration (art. 499/22 du Code civil)

Par analogie avec l'article 419 du Code civil, un article 499/22 a été inséré dans le Code civil.

7. L'administration exercée par les parents (articles 49-50)

Dans cette section figurent des dispositions qui dérogent à la réglementation de droit commun normalement applicable. Les développements exposent longuement (voir pp. 60-61) pourquoi des dérogations

nieuwe bewindvoerder wordt benoemd (vgl. art. 414 van het Burgerlijk Wetboek). Hierdoor wordt een lacune voorkomen die zou ontstaan tussen het tijdstip van beëindiging van de opdracht van de oude bewindvoerder en het tijdstip waarop de opdracht van de nieuwe bewindvoerder aanvangt.

5. Verbod op het sluiten van overeenkomsten voor de goedkeuring van de definitieve rekening en opheffing van de waarborgen (art. 499/18 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 499/18 van het Burgerlijk Wetboek werd geïnspireerd door artikel 416 van het Burgerlijk Wetboek.

6. Het optreden van de bewindvoerder na overlijden van de beschermde persoon (art. 499/19 van het Burgerlijk Wetboek)

Het mandaat van de bewindvoerder eindigt op tijdstip van overlijden van de beschermde persoon. Zoals uit de toelichting blijkt (zie p. 59), moet de bewindvoerder in bepaalde omstandigheden nog na het overlijden kunnen optreden (bv. om de begrafeniskosten of vervallen facturen te kunnen betalen). Artikel 499/19 van het Burgerlijk Wetboek maakt dit mogelijk, zij het voor welbepaalde dringende en noodzakelijke verrichtingen, bij afwezigheid van erfgenamen die optreden en na machtiging door de vrederechter. Deze beperkte opdracht kan uiterlijk tot twee maanden na dit overlijden uitgeoefend worden. In afwijking van artikel 499/17 van het Burgerlijk Wetboek legt de bewindvoerder alsdan binnen deze termijn zijn eindverslag ter griffie neer.

7. Teruggaveplicht en interesten (art. 499/21 van het Burgerlijk Wetboek)

Naar analogie met artikel 418 van het Burgerlijk Wetboek werd een artikel 499/21 van het Burgerlijk Wetboek ingeschreven.

8. Verjaring van vorderingen m.b.t. feiten en rekeningen van het bewind (art. 499/22 van het Burgerlijk Wetboek)

Naar analogie met artikel 419 van het Burgerlijk Wetboek werd een artikel 499/22 van het Burgerlijk Wetboek ingeschreven.

7. Het bewind uitgeoefend door de ouders (art. 49-50)

Deze afdeling bevat bepalingen die afwijken van de gemeenrechtelijke regeling die normaal van toepassing is. In de toelichting wordt uitvoerig verantwoord (zie p. 60-61) waarom er voor de ouders die het bewind over

aux dispositions de droit commun ont été prévues pour les parents qui assument l'administration de la personne et/ou des biens de leur enfant majeur. Ils précisent également en quoi consistent ces dérogations.

L'objectif essentiel était de trouver un équilibre entre, d'une part, le respect de l'autonomie de la personne protégée – qui s'applique également lorsque ce sont les parents qui assument le rôle d'administrateur - et, d'autre part, le constat que l'on doit, dans une certaine mesure, pouvoir faire confiance aux parents. Les dérogations concernent donc principalement les obligations de rapportage et les possibilités d'intervention conjointe des parents.

Le régime de protection était initialement assorti de formalités moins strictes (par exemple, tous les actes n'étaient pas soumis à autorisation). Il est apparu lors des auditions que ce système ne s'appuyait sur aucune motivation raisonnable. Cette exception a donc été supprimée par voie d'amendement (ancien article 500-4 du Code civil).

8. La personne de confiance (articles 51-52)

L'une des lignes directrices de la proposition de loi est la revalorisation de la figure juridique de la personne de confiance (voir les développements, pp. 14-16). C'est pour ce motif que les articles 501-501/2 reprennent, en les adaptant, les articles 488*bis*, b, § 4, et 488*bis*, d), alinéa 4, du Code civil. Ces adaptations visent:

— à stimuler la désignation d'une personne de confiance;

— à étendre le rôle de la personne de confiance;

— à mieux encadrer la personne de confiance sans toutefois perdre de vue qu'il s'agit d'une mission informelle, qui doit rester accessible.

A. Désignation d'une personne de confiance (article 501 du Code civil et article 1246 du Code judiciaire)

La personne à protéger ou la personne protégée a le droit de se faire assister, pendant toute la durée de l'administration, par une personne de confiance qu'elle a désignée personnellement.

Il se peut que la personne protégée ait déjà désigné une personne de confiance par le biais d'une déclaration (*cf.* art. 496 du Code civil). Le juge de paix homologue cette désignation, à moins que des raisons graves tenant à l'intérêt de la personne protégée et précisées

de persoon en/of de goederen van hun meerderjarig kind opnemen, een afwijking van de gemeenrechtelijke bepalingen wordt ingeschreven evenals welke afwijkingen dit zijn.

In essentie is er een evenwicht gezocht tussen enerzijds de eerbied voor de autonomie van de beschermde persoon dat ook moet gelden ingeval de ouders optreden als bewindvoerder en anderzijds de erkenning dat er een zeker vertrouwen in ouders gesteld mag worden. De afwijkingen hebben dan ook vooral te maken met de verslaggevingsplichten en de mogelijkheden tot gezamenlijk optreden van de ouders.

Aanvankelijk was het beschermingsregime aan minder strenge formaliteiten onderworpen (bv. niet voor alle handelingen is machtiging vereist). Tijdens de hoorzittingen werd aangegeven dat hiervoor geen redelijke verantwoording bestaat. Deze uitzondering werd bij amendement opgeheven (oud art. 500-4 BW).

8. Vertrouwenspersoon (art. 51-52)

Eén van de krachtlijnen van het wetsvoorstel is de heropwaardering van de rechtsfiguur van de vertrouwenspersoon (zie de toelichting p. 14-16). De artikelen 501-501/2 hernemen om die reden in aangepaste vorm de artikelen 488*bis*, b, § 4 en 488*bis*, d), vierde lid van het Burgerlijk Wetboek. De aanpassingen houden verband met:

— de stimulans tot het aanstellen van een vertrouwenspersoon;

— de uitbreiding van de rol van de vertrouwenspersoon;

— een betere omkadering van de vertrouwenspersoon zonder evenwel het informele en laagdrempelig karakter er van uit het oog te verliezen.

A. Aanstelling van een vertrouwenspersoon (art. 501 van het Burgerlijk Wetboek en art. 1246 van het Gerechtelijk Wetboek)

De te beschermen persoon of beschermde persoon heeft het recht om zich tijdens de duur van het bewind te laten bijstaan door een door hemzelf aangewezen vertrouwenspersoon.

De te beschermen persoon kan door middel van een wilsverklaring reeds een vertrouwenspersoon hebben aangewezen (cf. art. 496 van het Burgerlijk Wetboek). De vrederechter homologeert deze aanwijzing, tenzij ernstige en in de beschikking nauwkeurig omschreven

dans les motifs de l'ordonnance n'interdisent de suivre ce choix.

Pour encourager la désignation d'une personne de confiance, il est prévu que lorsque la personne protégée n'a pas elle-même désigné de personne de confiance, le juge de paix examine la possibilité d'en désigner une.

La personne de confiance est désignée sur la base d'une demande adressée à cet effet au juge de paix au début ou au cours de l'administration. Cette demande peut émaner de la personne protégée ou à protéger, d'un tiers dans l'intérêt de la personne protégée ou du Procureur du Roi. Le juge de paix s'assure de son acceptation et statue par une ordonnance spécialement motivée. Le juge de paix apprécie la nature des relations entre le candidat à la fonction de personne de confiance et la personne protégée.

L'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

Un certain nombre d'incompatibilités prévues tiennent à la capacité d'exercer la fonction de personne de confiance, à la compatibilité avec d'autres fonctions et à la relation personnelle qui doit exister entre la personne de confiance et la personne protégée. Il est également disposé que le juge de paix peut refuser la désignation de la personne de confiance sur base de son extrait de casier judiciaire.

Enfin, une autre nouveauté prévoit que le juge de paix peut désigner plusieurs personnes de confiance. Cela permet, d'une part, d'attribuer un rôle plus important au réseau social et d'ancrer ce rôle dans la loi et, d'autre part, d'associer aussi plus étroitement la famille à l'accompagnement de la personne protégée. Le juge de paix dispose d'une marge de manœuvre suffisante pour organiser les choses en fonction des circonstances concrètes. Le juge de paix peut confier des compétences différentes aux personnes de confiance. Il peut également estimer que celles-ci doivent agir collégialement.

B. Remplacement et démission de la personne de confiance (art. 501/1 du Code civil et art. 1246 du Code judiciaire)

Ainsi qu'il est prévu dans le cas de l'administration provisoire (art. 488*bis*, D, alinéa 4, du Code civil), la personne protégée peut renoncer à tout moment au soutien de la personne de confiance ou désigner une autre personne de confiance. La procédure est introduite par requête.

redenen met betrekking tot het belang van de beschermde persoon, uitsluiten dat deze keuze wordt gevolgd.

Om de aanstelling van een vertrouwenspersoon te stimuleren wordt bepaald dat de ingeval de beschermde persoon zelf geen vertrouwenspersoon heeft aangewezen, de vrederechter de mogelijkheden onderzoekt om alsnog een vertrouwenspersoon aan te wijzen.

De aanwijzing van de vertrouwenspersoon gebeurt door een verzoek gericht aan de vrederechter bij aanvang of tijdens de duur van het bewind. Het verzoek kan uitgaan van de beschermde of te beschermen persoon, een derde in het belang van de beschermde persoon dan wel door de procureur des Konings. De vrederechter vergewist zich van de aanvaarding en oordeelt bij een bijzonder gemotiveerde beschikking. De vrederechter beoordeelt de aard van de relaties tussen de kandidaat-vertrouwenspersoon en de beschermde persoon.

De procedure van artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

Er worden een aantal onverenigbaarheden ingevoegd die verband houden met de bekwaamheid om de functie van vertrouwenspersoon uit te oefenen, de verenigbaarheid met andere functies en de persoonlijke band die er tussen de vertrouwenspersoon en de beschermde persoon moet bestaan. Aan de vrederechter wordt ook de mogelijkheid geboden om de aanwijzing van de vertrouwenspersoon te weigeren op grond van diens uittreksel uit het strafregister.

Nieuw is ten slotte ook dat de vrederechter meerdere vertrouwenspersonen kan aanwijzen. Op die manier kan er enerzijds een grotere rol toebedeeld worden aan het sociale netwerk en deze rol juridisch verankerd worden en anderzijds kan ook de familie nauwer bij de begeleiding van de beschermde persoon betrokken worden. Aan de vrederechter wordt voldoende ruimte gelaten om dit te organiseren in functie van de concrete omstandigheden. De vrederechter kan de vertrouwenspersonen onderscheiden bevoegdheden geven. Hij kan ook oordelen dat deze optreden als een college.

B. Vervanging en ontslag van de vertrouwensperoon (art. 501/1 van het Burgerlijk Wetboek en art. 1246 van het Gerechtelijk Wetboek)

Zoals bepaald bij voorlopige bewind (art. 488*bis*, D, vierde lid BW) kan de beschermde persoon te allen tijde afzien van de ondersteuning van de vertrouwenspersoon of een andere vertrouwenspersoon aanwijzen.

La procédure visée à l'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

En outre, il est disposé que, dans l'intérêt de la personne à protéger, le juge de paix peut décider, à tout moment, à la demande d'un administrateur ou du procureur du Roi, par ordonnance motivée, que la personne de confiance ne puisse plus exercer sa fonction.

C. Mission de la personne de confiance (art. 501/2 et art. 494, d), du Code civil)

La personne de confiance a pour mission de soutenir la personne protégée. À cette fin, elle entretient, dans la mesure du possible, des contacts étroits avec la personne protégée, et se concerte régulièrement avec son administrateur. À cet égard, la personne de confiance fait office d'intermédiaire (art. 494 du Code civil) et veille au bien-être de la personne protégée.

La personne de confiance est également chargée de la surveillance de l'administration. C'est pourquoi elle est informée de tous les actes relatifs à l'administration, et peut recueillir auprès des administrateurs toutes les informations utiles à ce propos. Il appartient à la personne de confiance de donner l'alerte si elle constate que l'administrateur commet des manquements manifestes dans l'exercice de sa mission et d'entamer la procédure de révision de la mission de l'administrateur (art. 496/7 du Code civil).

Enfin, la personne de confiance exprime les souhaits de la personne protégée dans les cas prévus par la loi, si la personne protégée n'est pas en mesure de les exprimer elle-même. Les cas prévus par la loi sont les cas relatifs à des actes juridiques extrêmement personnels pour lesquels la loi prévoit que la personne concernée donne son opinion (adoption, filiation). Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion (voir la note concernant les actes juridiques (extrêmement) personnels).

La personne de confiance aide la personne protégée à exprimer son avis, si cette dernière n'est pas en mesure de l'exprimer de manière autonome.

Pour que la fonction de personne de confiance reste accessible, il est disposé que cette personne ne répond que de son dol et de sa faute lourde. À l'heure actuelle, le droit commun s'applique et la moindre faute suffit (art. 1382 du Code civil)

De procedure wordt ingeleid bij verzoekschrift. De procedure bedoeld in artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

Voorts wordt bepaald dat de vrederechter, in het belang van de te beschermen persoon, te allen tijde, op verzoek van een bewindvoerder of de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking kan beslissen dat de vertrouwenspersoon zijn functie niet meer mag uitoefenen.

C. Opdracht van de vertrouwenspersoon (art. 501/2 en art. 494, d), van het Burgerlijk Wetboek)

De vertrouwenspersoon heeft als opdracht de beschermde persoon te ondersteunen. Daarbij onderhoudt hij, voor zover mogelijk, nauwe contacten met de beschermde persoon en pleegt hij op geregelde tijdstippen overleg met diens bewindvoerder. De vertrouwenspersoon fungeert in dat verband als tussenpersoon (art. 494 van het Burgerlijk Wetboek) die waakt over het welzijn van de beschermde persoon.

De vertrouwenspersoon heeft ook als taak toezicht te houden op het bewind. Hij wordt om die reden op de hoogte gehouden van alle handelingen die betrekking hebben op het bewind en kan bij de bewindvoerders alle nuttige informatie hieromtrent inwinnen. Het is de taak van de vertrouwenspersoon de alarmbel te luiden ingeval hij vaststelt dat de bewindvoerder kennelijk tekortschiet in de uitoefening van zijn opdracht en de procedure tot herziening van de opdracht van de bewindvoerder op te starten (art. 496/7 van het Burgerlijk Wetboek).

Ten slotte drukt de vertrouwenspersoon de wensen van de beschermde persoon uit in de bij wet bepaalde gevallen indien de beschermde persoon niet in staat is om deze zelf te uiten. De bij wet bepaalde gevallen zijn die gevallen waar het handelt om hoogstpersoonlijke rechtshandelingen waarbij de wet aan de betrokken persoon vraagt om diens mening te geven (adoptie, afstamming). De rechter hecht passend belang aan deze mening (zie nota (hoogst)persoonlijke rechtshandelingen).

De vertrouwenspersoon ondersteunt de beschermde persoon bij het uiten van zijn mening ingeval hij niet in staat is om deze zelfstandig te uiten.

Om de taak van vertrouwenspersoon laagdrempelig te houden, wordt bepaald dat hij enkel aansprakelijk kan zijn voor zijn bedrog en zijn zware schuld. Actueel is het gemeen recht van toepassing en volstaat de lichtste fout (art. 1382 BW).

9. Dossier administratif (art. 104 et 107/3-107/4)

A. Dossier administratif (art. 1248, 1251 et 1253 du Code judiciaire)

Un dossier administratif, contenant tous les documents relatifs à l'administration, est constitué, pour chaque personne protégée, au greffe de la justice de paix compétente. Ce dossier administratif existe déjà dans le cadre de l'administration provisoire (art. 488*bis*, C, § 4, du Code civil).

La fixation d'un délai de conservation du dossier après la fin de l'administration constitue une nouveauté. Le greffe et l'administrateur sont tenus de conserver le dossier administratif pendant un délai de cinq ans après la fin de l'administration. L'administrateur peut également détruire les documents non officiels datant de plus de cinq ans. Le délai de cinq ans a été choisi en raison du délai de prescription appliqué en matière d'actions portant sur les faits et comptes de l'administration (art. 499/22 du Code civil).

Il est précisé qu'en cas de modification du lieu d'administration, le greffier transmet le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent après l'expiration du délai de recours contre cette décision.

B. Consultation (en cours de vie et après le décès) (art. 1248 et 1253 du Code judiciaire)

Actuellement, la loi ne règle pas explicitement le droit de consultation du dossier de l'administration. Dans la pratique, les modalités d'application sont très divergentes. Il importe que le législateur clarifie cette question. Des tiers, dont le fisc, peuvent-ils, en cours de vie et après le décès de la personne protégée, demander des données du dossier afin de contrôler la déclaration de revenus? Ou un héritier peut-il demander des documents du dossier afin d'annuler un testament pour cause d'insanité d'esprit du testateur, etc.?

Une distinction est tout d'abord opérée entre le droit de consultation au cours de l'administration et le droit de consultation après le décès de la personne protégée. Au cours de l'administration, la personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur ainsi que le procureur du Roi peuvent exercer le droit de consultation. Après le décès, ce droit revient aux héritiers, au procureur du Roi ainsi qu'au notaire chargé de la liquidation et du partage de la succession de la personne protégée.

Pour les tiers intéressés, une procédure souple est prévue, par simple requête (art. 1250 du Code judiciaire).

9. Administratief dossier (art. 104 en 107/3-107/4)

A. Administratief dossier (art. 1248, 1251 en 1253 van het Gerechtelijk Wetboek)

Per beschermde persoon wordt er een administratief dossier aangelegd op de griffie van het bevoegde vredegerecht dat alle stukken m.b.t. het bewind bevat. Dit administratief bestaat reeds in het kader van het voorlopige bewind (art. 488*bis*, C, § 4, van het Burgerlijk Wetboek).

Nieuw is dat er een termijn voor bewaring van het dossier na beëindiging van het bewind wordt ingeschreven. De griffie en de bewindvoerder moeten gedurende een termijn van vijf jaar na beëindiging van het bewind het administratief dossier bewaren. De bewindvoerder mag tevens niet-officiële stukken die ouder zijn dan 5 jaar vernietigen. De termijn van vijf jaar is gekozen omwille van de verjaringstermijn die geldt voor het instellen van vorderingen betreffende feiten en rekeningen van het bewind (art. 499/22, van het Burgerlijk Wetboek).

Verduidelijkt wordt dat bij de wijziging van het bewindsforum, de griffier het administratief dossier overmaakt aan de nieuw bevoegde vrederechter na het verstrijken van de termijn van hoger beroep tegen deze beslissing.

B. De inzage (tijdens leven en na overlijden) (art. 1248 en 1253 van het Gerechtelijk Wetboek)

Het recht op inzage in het bewindsdossier is vandaag niet uitdrukkelijk geregeld door de wet. In de praktijk wordt dit op zeer uiteenlopende wijze toegepast. Het is van belang dat de wetgever hier duidelijkheid in verschaft. Zo rijst de vraag of derden waaronder de fiscus, tijdens leven of na overlijden van de beschermde persoon, gegevens uit het dossier kunnen opvragen om de aangegeven inkomsten te controleren of een erfgenaam documenten uit het dossier kan opvragen met het oog op de nietigverklaring van een testament wegens de ongezondheid van geest van de testator, enz.

Vooreerst wordt een opdeling gemaakt tussen het recht op inzage tijdens het bewind en het recht op inzage na overlijden van de beschermde persoon. Tijdens het bewind kan de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder, evenals de procureur des Konings het inzagerecht uitoefenen. Na overlijden kunnen de erfgenamen, de procureur des Konings en de notaris belast met de vereffening en verdeling van de nalatenschap van de beschermde persoon dit recht uitoefenen.

Voor belanghebbende derden wordt er een soepele procedure bij eenzijdig verzoekschrift (art. 1250 van het

Le juge de paix met en balance les droits du requérant et les intérêts et droits de la personne protégée, plus particulièrement son droit au respect de la vie privée, tel qu'il est protégé par l'article 22 de la Constitution. Si le juge de paix accède à la demande, il précise quels sont les documents que le requérant peut consulter.

C. Le droit de copie (au cours de la vie et après le décès) (art. 1248 et 1253 du Code judiciaire)

Enfin, le droit de copie est encadré par la loi. Ceux qui ont le droit de consulter le dossier peuvent également en obtenir une copie. Pour les tiers intéressés, le juge de paix doit le prévoir expressément. Le Roi est habilité à fixer le montant maximum qui pouvant être demandé à la personne qui a un droit de consultation, par page copiée ou autre support d'information (cf. l'article 9 de la loi relative aux droits du patient).

10. Procédures dans le cadre de l'administration (art. 106, 107-107/2)

Compte tenu de l'avis du Conseil d'État, le nombre de procédures a été limité autant que possible et les articles ont été uniformisés au maximum. L'existence de plusieurs procédures se justifie par les différences dans la nature de la procédure. Il convient également de faire remarquer, en la matière, qu'à la suite de l'avis du Conseil d'État, la saisine d'office par le juge de paix pendant l'administration a été supprimée.

Les procédures suivantes ont été inscrites:

A. Requêtes au cours de l'administration et de la protection extrajudiciaire en ce qui concerne leur effet (art. 1250 j° art. 1246, § 2, du Code judiciaire)

Cette procédure est appliquée dans les cas suivants:

— Les requêtes concernant l'exécution de la protection extrajudiciaire (art. 490/2, § 2, du Code civil);

— La requête visant à modifier la mission de l'administrateur ou à le remplacer (art. 496/7 du Code civil);

— La demande de désignation d'un administrateur *ad hoc* en cas de contrariété d'intérêts (art. 497/4, alinéa 2, du Code civil);

Gerechtelijk Wetboek) ingeschreven. De vrederechter weegt de belangen van de verzoeker af tegen de belangen en rechten van de beschermde persoon, inzonderheid diens recht op privéleven zoals beschermd door artikel 22 van de Grondwet. Ingeval de vrederechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij in welke documenten verzoeker inzage krijgt.

C. Het recht op afschrift (tijdens leven en na overlijden) (art. 1248 en 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.)

Ten slotte wordt ook het recht op afschrift wettelijk omkaderd. Zij die een recht op inzage hebben, kunnen ook een afschrift verkrijgen. Voor belanghebbende derden dient de vrederechter dit uitdrukkelijk te bepalen. Aan de Koning wordt de bevoegdheid verleend om het maximumbedrag vast te stellen dat aan de persoon die inzage heeft, mag gevraagd worden per gekopieerde pagina of andere dragers van informatie (vgl. art. 9 wet patiëntenrechten).

10. Procedures in het kader van het bewind (art. 106, 107-107/2)

In navolging van het advies van de Raad van State werden het aantal procedures zo beperkt mogelijk gehouden en de artikelen zo eenvormig mogelijk gemaakt. Het bestaan van meerdere procedures wordt verantwoord door de verschillen in de aard van de procedure. Terzake zij nog opgemerkt dat in navolging van het advies van de Raad van State de ambtshalve adiëring door de vrederechter tijdens het bewind werd opgeheven.

De volgende procedures werden ingeschreven:

A. Verzoeken tijdens het bewind en de buitengerechtelijke bescherming m.b.t. de werking er van (art. 1250 j° art. 1246, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek)

Deze procedure wordt toegepast in de volgende gevallen:

— Bij verzoeken over de uitvoering van de buitengerechtelijke bescherming (art. 490/2, § 2, van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij het verzoek tot wijziging van de opdracht van de bewindvoerder of tot vervanging van de bewindvoerder (art. 496/7 van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij het verzoek tot aanstelling van een bewindvoerder *ad hoc* bij belangentegenstelling (art. 497/4, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek);

— Les demandes d'autorisation pour accomplir un acte juridique particulier (art. 499/7, §§ 1er-2, du Code civil);

— La demande spéciale d'autorisation de l'administrateur en vue d'intervenir au nom de la personne protégée ou de l'assister lors de la conclusion d'un contrat de mariage (art. 1397/1, alinéa 4, du Code civil).

B. Procédures relatives au règlement de litiges pendant l'administration (art. 1252 du Code judiciaire)

Cette procédure est appliquée dans les cas suivants:

— en cas de demande liée au respect des conditions d'application de la protection judiciaire (art. 490/1, § 2, du Code civil);

— en cas de litige survenant entre les acteurs de l'administration (art. 497/3 du Code civil);

— en cas de demande d'autorisation, introduite par l'administrateur, visant à acquérir ou à louer des biens de la personne protégée (art. 499/10 du Code civil);

— en cas de litige survenant entre les parents désignés comme administrateurs, (art. 500/3, § 1er, alinéa 3, du Code civil);

— en cas de litige entre le(s) parent(s)-administrateur(s) et un tiers administrateur (art. 500/3, § 2, du Code civil).

11. Fin de l'administration (art. 53-54)

On opère une distinction entre la fin de l'administration et la fin de la mission d'un administrateur.

L'administration prend fin, conformément à l'article 492/4 du Code civil:

— par une décision du juge de paix;

— par le décès de la personne protégée;

— par l'arrivée du terme prévu de la période d'administration.

— Bij de verzoeken tot machtiging voor het stellen van een bepaalde rechtshandeling (art. 499/7, § § 1-2, van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij het bijzonder verzoek tot machtiging van de bewindvoerder om op te treden namens de beschermde persoon of hem bij te staan bij het afsluiten van een huwelijkscontract (art. 1397/1, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

B. Procedures m.b.t. de beslechting van geschillen tijdens het bewind (art. 1252 van het Gerechtelijk Wetboek)

Deze procedure wordt toegepast in de volgende gevallen:

— Bij verzoeken met betrekking tot het vervuld zijn van de toepassingsvoorwaarden van de buitengerechtelijke bescherming (art. 490/1, § 2, van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij geschillen tussen de actoren van het bewind (art. 497/3 van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij het verzoek tot machtiging tot verkrijging door een bewindvoerder van goederen van de beschermde persoon of om een goed van de beschermde persoon te huren (art. 499/10 van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij onderlinge geschillen tussen de ouders die aangesteld zijn tot bewindvoerder (art. 500/3, § 1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek);

— Bij geschillen tussen de ouder(s)-bewindvoerder(s) en een derde bewindvoerder (art. 500/3, § 2, van het Burgerlijk Wetboek).

11. Beëindiging van het bewind (art. 53-54)

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de beëindiging van het bewind en de beëindiging van de opdracht van een bewindvoerder.

Het bewind eindigt overeenkomstig artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek:

— Door een beslissing van de vrederechter;

— Door het overlijden van de beschermde persoon;

— Door het verstrijken van de tijdsduur waarvoor het is ingesteld.

La mission d'un administrateur prend fin, sans préjudice de l'application de l'article 499/19 du Code civil (intervention d'un administrateur après décès, *cf. supra*):

— par la fin de l'administration;

— par le décès de l'administrateur ou la dissolution de la fondation privée;

— par le placement de l'administrateur sous une mesure de protection judiciaire;

— si le juge de paix décide, conformément à l'article 496/7 du Code civil, de remplacer l'administrateur;

— si le juge ordonne une mesure de protection extrajudiciaire visée aux articles 490 ou 490/1 du Code civil.

B.6. Dispositions diverses

M. Raf Terwingen (CD&V) précise que cette problématique concerne les articles 116/1 à 116/4 et 118 à 121.

1. Dispositions diverses (art. 116/1-116/4)

A. Brochure d'information (art. 116/2)

Si l'on souhaite que la nouvelle législation soit appliquée correctement et que la fonction d'administrateur reste accessible, il est essentiel d'assurer la communication d'informations relatives à l'utilité et au fonctionnement des mesures de protection extrajudiciaires et judiciaires. En effet, les auteurs de la proposition de loi estiment que la fonction d'administrateur doit être confiée en priorité à des parents ou à des personnes faisant partie de l'entourage direct de la personne protégée. Le cadre législatif ne doit pas empêcher ceux-ci d'assumer cette tâche. Les informations doivent être accessibles au commun des mortels. C'est la raison pour laquelle le Roi est chargé de rédiger une brochure d'information en concertation avec les organisations professionnellement actives dans le domaine du bien-être des personnes protégées.

Dans un souci de clarté et d'exhaustivité, précisons que le Roi peut notamment prévoir que cette brochure contiendra des modèles de rapports et des exemples de bonnes pratiques en matière d'administration des biens et de la personne des incapables majeurs.

De opdracht van een bewindvoerder neemt, onverminderd de toepassing van artikel 499/19 van het Burgerlijk Wetboek (optreden van een bewindvoerder na overlijden, zie *Supra*), een einde:

— Door de beëindiging van het bewind;

— Door het overlijden van de bewindvoerder of de ontbinding van de private stichting;

— Door de plaatsing van de bewindvoerder onder een rechterlijke beschermingsmaatregel;

— Ingeval de vrederechter overeenkomstig artikel 496/7 van het Burgerlijk Wetboek beslist om de bewindvoerder te vervangen;

— Ingeval de vrederechter een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel beveelt als bedoeld in de artikelen 490 of 490/1 van het Burgerlijk Wetboek.

B.6. Diverse bepalingen

De heer Raf Terwingen (CD&V) verduidelijkt dat deze problematiek de artikelen 116/1 tot 116/4 en 118 tot 121 betreft.

1. Diverse bepalingen (art. 116/1-116/4)

A. Informatiebrochure (art. 116/2)

De informatieverstrekking over het nut en de werking van de buitengerechtelijke en de rechterlijke beschermingsmaatregelen is van groot belang voor een correcte toepassing van de nieuwe wetgeving en om de taak van bewindvoerder laagdrempelig te houden. De indieners van het wetsvoorstel vinden immers dat de opdracht van bewindvoerder in eerste instantie moet toekomen aan verwanten of personen uit de onmiddellijke omgeving van de beschermde persoon. Het wetgevend kader mag geen struikelblok vormen om deze taak op te nemen. De informatie moet op "mensenmaat" aangeboden worden. Om die reden wordt de Koning belast met de opstelling van een informatiebrochure in samenspraak met de organisaties die zich op professionele wijze bezighouden met het welzijn van beschermde personen.

Voor de duidelijkheid en de volledigheid mag de Koning onder meer bepalen dat die brochure modellen van verslagen en voorbeelden van goede praktijken inzake bewindvoering over de persoon en de goederen van de rechtsonbekwame meerderjarigen omvat.

B. Évaluation de la loi (art. 116/3)

Cette loi sera évaluée par le ministre de la Justice et le ministre ayant les familles dans ses attributions au cours de la neuvième année suivant la date de son entrée en vigueur. D'ici là, tous les statuts de protection auront été intégrés dans le nouveau statut, et la transition aura été complètement effectuée depuis quelque temps (évaluation de la capacité d'exercice). Cette évaluation portera en particulier sur:

— le fonctionnement de la protection extrajudiciaire;

— l'administration;

— la charge de travail des justices de paix.

Le rapport de cette évaluation sera transmis aux Chambres législatives fédérales au plus tard le 30 juin de la dixième année suivant l'entrée en vigueur de la loi.

C. Autorisation de modification de la terminologie et des renvois (art. 116/4)

Le Roi est habilité à adapter la terminologie et les renvois dans les dispositions législatives et réglementaires en vigueur en fonction des dispositions insérées par la loi proposée.

2. Dispositions transitoires (art. 118-120/1)

Le principe général qui a été inscrit est que cette loi n'affecte pas l'incapacité juridique de la personne protégée (art. 118). Si une nouvelle mesure de protection judiciaire est prise (cf. le nouveau statut), l'ancien statut prend fin (art. 118).

En l'absence de nouvelle mesure de protection judiciaire:

— L'administration provisoire est automatiquement convertie en administration des biens deux ans après l'entrée en vigueur de la loi. L'incapacité juridique ne change pas. Dans les deux ans qui suivent la conversion, l'incapacité juridique est obligatoirement évaluée. En principe, la conversion ne modifie pas davantage le for de l'administration;

— Les statuts relatifs à la déclaration d'incapacité et à la minorité prolongée sont automatiquement convertis cinq ans après l'entrée en vigueur de la loi en un nouveau statut de protection. L'incapacité juridique reste

B. Evaluatie van de wet (art. 116/3)

In het negende jaar na dat van de inwerkingtreding ervan wordt deze wet geëvalueerd door de minister van justitie en de minister bevoegd voor de Gezinnen. Op dat tijdstip werden alle beschermingsstatuten omgezet in het nieuwe beschermingsstatuut en is de omschakeling reeds enige tijd vervolledigd (evaluatie van de handelingsbekwaamheid). De evaluatie heeft in het bijzonder betrekking op:

— de werking van de buitengerechtelijke bescherming;

— het bewind;

— de werklast van de vredegerechten.

Het verslag van deze evaluatie wordt bezorgd aan de wetgevende Kamers uiterlijk op 30 juni van het tiende jaar na dat van de inwerkingtreding ervan.

C. Machtiging tot wijzigingen van de terminologie en verwijzingen (art. 116/4)

De Koning wordt gemachtigd om de terminologie en de verwijzingen in de van kracht zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen ingevoerd door deze wet.

2. Overgangsbepalingen (art. 118-120/1)

Het algemene beginsel dat werd ingeschreven is dat de handelingsonbekwaamheid van de beschermde persoon er door deze wet niet op achteruitgaat (art. 118). Ingeval er een nieuwe rechterlijke beschermingsmaatregel (cf. het nieuwe statuut) wordt getroffen, dan eindigt het oude statuut (art. 118).

Bij afwezigheid van een nieuwe rechterlijke beschermingsmaatregel:

— Wordt het voorlopige bewind 2 jaar na de inwerkingtreding van de wet automatisch omgezet in het bewind over de goederen. De handelingsonbekwaamheid wijzigt niet. Binnen twee jaar na de omzetting wordt de handelingsonbekwaamheid verplicht geëvalueerd. Het bewindsforum wijzigt evenmin in beginsel door de omzetting;

— Worden de statuten onbekwaamverklaring en verlengd minderjarigheid automatisch omgezet 5 jaar na de inwerkingtreding van de wet in het nieuwe statuut. De handelingsonbekwaamheid blijft dezelfde op

identique sur le plan du droit patrimonial et, sur le plan personnel, la personne protégée n'est incapable que pour accomplir les actes juridiques qui figurent sur la liste visée à l'article 492/1, § 1er, du Code civil. Dans les deux années qui suivent la conversion, l'incapacité juridique est obligatoirement évaluée. Le même juge de paix reste en principe compétent. Le tuteur ou le(s) parent(s) devien(nen)t administrateur de la personne et des biens.

— Le statut de l'assistance par conseil judiciaire s'éteint de plein droit cinq ans après l'entrée en vigueur de cette loi.

Les anciennes dispositions restent applicables aux statuts qui n'ont pas encore été convertis en un nouveau statut de protection (art. 120/1).

3. Entrée en vigueur (art. 121)

La loi entre en vigueur le premier jour du douzième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge.*

Ce long délai d'entrée en vigueur doit faire en sorte que tous les acteurs concernés soient dûment informés des modifications fondamentales qui ont été apportées à la matière relative aux personnes protégées. En outre, il doit permettre au Roi de prendre les arrêtés d'exécution qui s'imposent.

C. Échange de vues

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) remarque que le sens de la réforme proposée par les auteurs de la proposition de loi n'est pas toujours correctement perçu par le grand public. Il convient d'insister sur le fait que l'intention des auteurs est bien de privilégier, le plus longtemps possible, l'autonomie de la personne: une mesure de protection judiciaire ne pourra être ordonnée que lorsque la situation de la personne concernée ne laissera au juge de paix d'autre choix que celui de désigner un administrateur.

Mme Sabine Lahaye-Battheu (Open Vld) exprime le souhait de voir cette initiative législative d'envergure, qui est l'œuvre de nombreuses personnes, adoptée pendant la législature en cours.

Le texte contient un certain nombre de lignes de force importantes, telles que:

vermogensrechtelijk vlak en op persoonsrechtelijk vlak is de beschermde persoon uitsluitend handelingsonbekwaam voor het stellen van de rechtshandelingen die voorkomen in de lijst bedoeld in artikel 492/1, § 1 van het Burgerlijk Wetboek. Binnen twee jaar na de omzetting wordt de handelingsonbekwaamheid verplicht geëvalueerd. Dezelfde vrederechter blijft in beginsel bevoegd. De voogd of de ouder(s) wordt bewindvoerder over de persoon en de goederen.

— Dooft het statuut van bijstand door een gerechtelijk raadsman van rechtswege uit 5 jaar na de inwerkingtreding van deze wet.

De oude bepalingen blijven van kracht op de statuten die nog niet werden omgezet in het nieuwe beschermingsstatuut (art. 120/1).

3. Inwerkingtreding (art. 121)

De wet treedt in werking op de eerste dag van de twaalfde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Deze ruime periode van inwerkingtreding moet er voor zorgen dat alle betrokken actoren goed geïnformeerd worden over de fundamentele wijzigingen die werden aangebracht in de materie van de beschermde personen. Voorts moet het de Koning toelaten de nodige uitvoeringsbesluiten te treffen.

C. Gedachtewisseling

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) merkt op dat de strekking van de door de indieners van het wetsvoorstel voorgestelde hervorming niet altijd correct door het grote publiek wordt gepercipieerd. Er moet worden beklemtoond dat de indieners wel degelijk de bedoeling hebben zo lang mogelijk de voorkeur te geven aan de autonomie van de persoon: een gerechtelijke beschermingsregeling zal alleen mogen worden bevolen wanneer de situatie van de betrokkene de vrederechter geen andere keuze laat dan voor hem een bewindvoerder aan te stellen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) drukt de wens uit dat dit omvangrijk wetgevend initiatief, dat een werk is geweest van vele handen, deze legislatuur gestemd kan worden.

De tekst bevat een aantal belangrijke krachtlijnen zoals:

— l'extension de l'administration des biens de la personne protégée à l'administration de la personne même;

— la distinction établie entre la protection extrajudiciaire, d'une part, et la protection judiciaire, d'autre part, la protection extrajudiciaire bénéficiant d'une nette préférence;

— l'intégralité de la compétence des juges de paix en la matière.

Il est important que les règles à l'examen soient claires, compréhensibles, utilisables, exécutables et finançables. L'intervenante estime que tel n'est pas toujours le cas. Il s'indique dès lors de vérifier si ces objectifs sont atteints de façon plus approfondie dans le cadre de la discussion des articles.

À l'avenir, la décision du juge de paix de désigner un administrateur devra également mentionner les points qu'il a évalués et sur la base desquels il a décidé qu'une personne était ou non incapable d'accomplir certains actes. Il s'agira non seulement d'une tâche compliquée pour le juge de paix, mais en outre, Mme Lahaye-Battheu craint le degré de difficulté de tels jugements pour les personnes concernées.

La membre regrette que la saisine d'office dans le chef du juge de paix ne soit plus prévue. Elle annonce dès lors qu'elle présentera un amendement à ce sujet.

Un certain nombre d'imprécisions doivent également être levées en ce qui concerne la désignation d'un expert et les coûts y afférents.

En ce qui concerne l'annulation d'actes posés par la personne protégée, un délai de prescription de cinq ans est prévu. La membre estime que des problèmes peuvent également surgir en l'occurrence. Elle s'y intéressera de manière plus approfondie dans le cadre de la discussion des articles.

La procédure d'approbation des rapports annuels présentés par l'administrateur est considérablement modifiée. La question se pose de savoir si cette nouvelle procédure est réellement utilisable.

En ce qui concerne la désignation d'office d'un avocat, l'intervenante a calculé, sur la base de la pratique actuelle, que cela nécessitera, pour 10 000 demandes par an et compte tenu des points pro deo, un budget de 300 millions d'euros. La ministre dispose-t-elle de la marge budgétaire nécessaire?

— de uitbreiding van de bewindvoering van de goederen van de beschermde persoon tot de bescherming van de persoon zelf;

— het gemaakte onderscheid tussen de buitengerechtelijke bescherming enerzijds, en de gerechtelijke bescherming anderzijds, met de uitdrukkelijke voorkeur voor de buitengerechtelijke bescherming;

— de volledige bevoegdheid terzake van de vrederechters.

Het is van belang dat voorliggende regeling duidelijk, begrijpelijk, werkbaar, uitvoerbaar en betaalbaar is. De spreekster is van oordeel dat hier niet altijd aan voldaan wordt. Het ware dan ook aangewezen om deze doelstellingen bij de artikelsgewijze bespreking nader te toetsen.

De beslissing van de vrederechter tot aanstelling van een bewindvoerder zal in de toekomst eveneens de opgave moeten bevatten van de door hem afgetoetste punten die geleid hebben tot zijn beslissing een persoon al dan niet onbekwaam te verklaren voor het stellen van bepaalde handelingen. Niet alleen zal dit geen eenvoudige taak zijn voor de vrederechter, bovendien vreest mevrouw Lahaye-Battheu de moeilijkheidsgraad van dergelijke vonnissen voor de betrokken personen.

Het lid betreurt dat niet meer voorzien wordt in de ambtshalve adiëring in hoofde van de vrederechter. Zij kondigt hierover dan ook de indiening van een amendement aan.

Inzake de aanstelling van een deskundige en de kosten die hieraan verbonden zijn, dienen ook een aantal onduidelijkheden te worden uitgeklaard.

Wat de nietigverklaring betreft van handelingen gesteld door de beschermde persoon wordt een verjaringstermijn van vijf jaar ingeschreven. Het lid meent dat er zich hier ook problemen kunnen stellen. Zij zal hier dieper op ingaan tijdens de artikelsgewijze bespreking.

De procedure van de goedkeuring van de jaarlijkse, door de bewindvoerder, ingediende verslagen wordt aanzienlijk gewijzigd. De vraag rijst of deze nieuwe procedure wel werkbaar is.

Inzake de ambtshalve aanwijzing van een advocaat, heeft het lid, op basis van de huidige praktijk, berekend dat dit voor 10 000 verzoeken per jaar, en rekening houdend met de pro deo punten, een budget van 300 miljoen euro zal vereisen. Heeft de minister hiervoor de budgettaire ruimte?

Enfin, Mme Lahaye-Battheu fait remarquer que cette initiative législative aura un large champ d'application. Comment sera-t-elle appliquée sur le terrain?

Mme Valérie Déom (PS) souligne l'importance du travail réalisé au cours de la précédente législature et des derniers mois afin d'aboutir enfin à la réforme des statuts d'incapacité. Cette réforme est très attendue par les acteurs de terrain et par les associations actives dans le secteur du handicap.

Le texte proposé inverse la philosophie qui, jusqu'à présent, régissait la matière: une personne n'est plus "incapable", au contraire, elle est "capable d'accomplir certains actes". Cette inversion de l'angle d'approche est justifiée par le souci de garantir le respect de la dignité humaine.

Compte tenu du travail colossal réalisé, il est évident que la future loi devra surmonter ses maladies de jeunesse et qu'il conviendra de diffuser une information correcte quant à son contenu.

L'intervenante rappelle enfin qu'initialement, la réforme des statuts d'incapacité était intimement liée à la création du tribunal de la famille, compte tenu des transferts de compétence opérés entre ledit tribunal et le juge de paix. Il conviendra par conséquent d'être vigilant à l'impact de la présente proposition de loi sur la charge de travail des juges de paix.

M. Christian Brotcorne (cdH) souligne que la refonte des statuts d'incapacité est le fruit d'un travail approfondi et sérieux.

La proposition de loi et les amendements y relatifs privilégient la protection extrajudiciaire. Certes, il est déjà possible, à l'heure actuelle, de recourir à des solutions extrajudiciaires mais dans la mesure où ces mécanismes ne sont pas encadrés par la loi, il n'est pas rare qu'elles s'accompagnent d'abus et d'un manque de transparence. Tel ne sera plus le cas dans le futur.

Par ailleurs, les nouvelles règles proposées en ce qui concerne la protection judiciaire permettront au juge de paix de disposer d'instruments lui permettant de prendre une décision sur mesure, adaptée aux besoins de la personne concernée. Les requêtes devront par conséquent être suffisamment détaillées pour garantir une appréciation in concreto. Les juges de paix devront prendre la mesure du rôle et des pouvoirs importants qui

Tot slot, merkt mevrouw Lahaye-Battheu op dat dit wetgevend initiatief een groot toepassingsgebied zal hebben. Hoe zal dit op het terrein worden toegepast?

Mevrouw Valérie Déom (PS) benadrukt het belang van het werk dat tijdens de vorige zittingsperiode en de afgelopen maanden is verricht om uiteindelijk te komen tot de hervorming van de onbekwaamheidsstatuten. Deze hervorming is zeer welgekomen voor de actoren in het veld en de verenigingen die actief zijn in de gehandicaptensector.

De voorgestelde tekst voorziet in een omkering van hetgeen tot dusver terzake werd gehuldigd: een persoon is niet langer "onbekwaam", wel integendeel, hij is "bekwaam sommige handelingen te verrichten". Die omkering van de invalshoek is ingegeven door het oogmerk de inachtneming van de menselijke waardigheid te waarborgen.

Gelet op het titanenwerk dat is verricht, spreekt het voor zich dat de toekomstige wet kinderziekten zal hebben die zullen moeten worden weggewerkt, en dat het nodig zal zijn over de inhoud van de wet correcte informatie te verspreiden.

Ten slotte herinnert de spreekster eraan dat de hervorming van de onbekwaamheidsstatuten oorspronkelijk nauw verbonden was met de oprichting van de familierechtbank, gelet op de geplande onderlinge bevoegdheidsoverdrachten tussen laatstgenoemde rechtbank en de vrederechter. Bijgevolg zal moeten worden toegezien op de weerslag van dit wetsvoorstel op de werklast van de vrederechters.

De heer Christian Brotcorne (cdH) wijst erop dat de herwerking van de onbekwaamheidsstatuten het resultaat is van een grondige en ernstige voorbereiding.

In het wetsvoorstel en de amendementen daarop gaat de prioriteit naar de buitengerechtelijke bescherming. Het klopt dat het momenteel al mogelijk is een beroep te doen op buitengerechtelijke oplossingen, maar aangezien die regelingen niet bij wet worden ondersteund, gaan ze niet zelden gepaard met misbruik en met een gebrek aan transparantie. Dat zal in de toekomst niet langer het geval zijn.

Voorts zullen de voorgestelde nieuwe gerechtelijke beschermingsregelingen de vrederechter de mogelijkheid bieden te beschikken over instrumenten waarmee hij een beslissing "op maat" zal kunnen nemen, die is afgestemd op de behoeften van de betrokkene. De verzoekschriften zullen dan ook voldoende gedetailleerd moeten zijn om een beoordeling in concreto te waarborgen. De vrederechters zullen moeten inschatten

leur sont conférés par la loi et y adapter leur méthode de travail et leur mode de fonctionnement. Alors qu'actuellement, leur intervention reste assez formelle — voire formaliste — ils devront notamment s'impliquer plus activement dans le suivi de la gestion opérée par les administrateurs qu'ils ont désignés.

Enfin, faisant suite à la dernière observation de Mme Déom, M. Brotcorne signale qu'il a toujours été favorable à une entrée en vigueur concomitante de la loi relative au tribunal de la famille et de la présente proposition de loi.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) souligne que la proposition de loi consacre une présomption de capacité dans le chef de la personne à protéger et privilégie une chaîne d'interventions ne réservant aux autorités judiciaires qu'un rôle subsidiaire.

Par ailleurs, il faudra forcément avoir égard aux effets de la présente proposition de loi sur la charge de travail des juges de paix, laquelle sera également influencée par la création future d'un tribunal de la famille. En l'occurrence, si l'on ne peut pas prévoir le nombre de dossiers qu'aura à traiter le juge de paix, l'on peut par contre penser que l'investissement requis du juge de paix pour chaque dossier sera plus important.

Mme Sarah Smeyers (N-VA) félicite les personnes qui ont participé à cette impressionnante initiative législative. Le texte à l'examen est dès lors soutenu dans une large mesure par de nombreuses personnes, tous partis confondus.

Le groupe N-VA soutient en particulier le choix qui a été fait de prévoir également, malgré tout, la possibilité d'une autorisation par le juge de paix même lorsque le juge a déclaré expressément une personne totalement incapable d'exprimer sa volonté. Ce choix s'inscrit dans la philosophie de la proposition de loi, à savoir la promotion d'une autonomie maximale de la personne incapable. Les actes strictement personnels doivent en effet, autant que possible, être accomplis par la personne incapable elle-même. Le groupe N-VA soutient dès lors expressément les garanties supplémentaires prévues à cet effet dans la proposition de loi.

welke rol en welke belangrijke bevoegdheden hun bij de wet worden verleend, en zij zullen hun werk- en werkingsmethode dienovereenkomstig moeten bijsturen. Aangezien zij momenteel nog steeds vrij formeel — of zelfs formalistisch — optreden, zullen zij met name een actievere betrokkenheid aan de dag moeten leggen bij de *follow-up* van het beheer dat de door hen aangewezen bewindvoerders waarnemen.

Naar aanleiding van de laatste opmerking van mevrouw Déom ten slotte wijst de heer Brotcorne erop dat hij altijd gewonnen is geweest voor een gelijktijdige inwerkingtreding van de wet in verband met de familierechtbank en van de wet waartoe dit wetsvoorstel dient te leiden.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) beklemtoont dat het wetsvoorstel een vermoeden van bekwaamheid bekrachtigt in hoofde van de te beschermen persoon, alsmede dat het voorrang geeft aan een reeks interventies waarbij aan de gerechtelijke autoriteiten slechts een ondergeschikte rol wordt toebedeeld.

Bovendien zal men noodzakelijkerwijs oog moeten hebben voor de effecten van dit wetsvoorstel op de werklast van de vrederechters, die ook zal worden beïnvloed door de toekomstige oprichting van een familierechtbank. Hoewel in dezen niet kan worden ingeschat hoeveel dossiers de vrederechter te behandelen gaat krijgen, mag men ervan uitgaan dat de vrederechter meer tijd zal moeten besteden aan elk dossier.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) prijst diegenen die aan dit indrukwekkend wetgevend initiatief hebben meegewerkt. Voorliggende tekst wordt dan ook in grote mate, over de partijgrenzen heen, door velen gesteund.

De N-VA-fractie steunt in het bijzonder de keuze die werd gemaakt om ook wanneer de rechter iemand uitdrukkelijk volledig wilsonbekwaam heeft verklaard, toch nog te voorzien in de mogelijkheid van een machtiging door de vrederechter. Deze keuze past in de filosofie van het wetsvoorstel, zijnde het streven naar een maximale autonomie voor de wilsonbekwame persoon zelf. Hoogstpersoonlijke handelingen moeten immers zoveel mogelijk door de wilsonbekwame persoon zelf worden gesteld. De hiertoe in het wetsvoorstel voorziene bijkomende waarborgen krijgen dan ook de uitdrukkelijke steun van de N-VA-fractie.

À la suite de l'avis du Conseil d'État, les auteurs ont supprimé de la proposition de loi la saisine d'office du juge de paix. Mme Smeyers regrette cette décision. La saisine d'office offrait en effet, malgré la violation de l'article 6 de la CEDH soulevée par le Conseil d'État, une protection supplémentaire à la personne incapable de manifester sa volonté.

L'intervenant considère que la liste définitive des actes juridiques extrêmement personnels qui ne peuvent pas donner lieu à une représentation et pour lesquels on ne peut pas se faire assister par l'administrateur est équilibrée et qu'elle ne doit plus être modifiée.

L'Orde van Vlaamse Balies a demandé si l'avocat, administrateur provisoire, pouvait recevoir, en l'absence de lien familial entre les intéressés, un legs ou une donation de la part de la personne protégée. L'OVB propose d'adapter l'article 908 du Code civil de manière à exclure cette possibilité. Pour l'intervenante, il conviendrait d'évoquer cette question dans le cadre de la discussion des articles.

Il est positif que la loi fasse l'objet d'une évaluation ultérieure.

L'intervenante conclut que la période transitoire prévue de douze mois ne sera pas un luxe superflu.

Le représentant de la ministre loue la réforme à l'examen, qui s'inscrit dans le cadre plus large du respect par la Belgique des obligations internationales. La proposition de loi révolutionne la législation, en ce sens qu'elle part du principe que la capacité est la règle et que l'incapacité est l'exception.

Cette initiative législative témoigne d'une volonté de faire correspondre autant que possible les décisions prises aux nécessités et aux besoins de la personne à protéger.

M. Christian Brotcorne (cdH) estime que la crainte manifestée par Mme Lahaye-Battheu au sujet de l'importante incidence budgétaire de la désignation d'office d'un avocat est infondée. Il part du principe que les frais doivent avant tout être recouvrés sur le patrimoine de la personne protégée.

M. Raf Terwingen (CD&V) reconnaît que l'incidence budgétaire doit être examinée plus avant.

In navolging van het advies van de Raad van State werd de ambtshalve adiëring van de vrederechter door de indieners uit het wetsvoorstel gelicht. Mevrouw Smeyers betreurt deze beslissing. De ambtshalve adiering bood immers, ondanks de door de Raad van State opgeworpen schending van artikel 6 EVRM, een bijkomende bescherming voor de wilsonbekwame persoon.

De uiteindelijke lijst van de hoogstpersoonlijke rechtshandelingen die niet vatbaar zijn voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder is evenwichtig en behoeft volgens de spreekster geen wijziging meer.

De Orde van Vlaamse Balies heeft de vraag gesteld of de advocaat, voorlopig bewindvoerder, bij afwezigheid van een familiale band tussen de betrokkenen, een legaat of een schenking van de beschermde persoon kan ontvangen. De OVB stelt voor om artikel 908 van het Burgerlijk Wetboek aan te passen teneinde deze mogelijkheid uit te sluiten. De spreekster acht het aangewezen om dit aan te kaarten bij de artikelsgewijze bespreking.

Het is een goede zaak dat deze wet aan een evaluatie onderworpen zal worden.

De spreekster besluit dat de voorziene overgangsperiode van twaalf maanden geen overbodige luxe zal zijn.

De vertegenwoordiger van de minister looft de voorliggende hervorming die past in het ruimere kader van de naleving door België van de internationale verplichtingen. Het wetsvoorstel zorgt voor een grote ommekeer daar het uitgaat van de bekwaamheid als regel. De onbekwaamheid wordt de uitzondering.

Dit wetgevend initiatief getuigt van het streven om de genomen beslissingen zo dicht mogelijk te laten aansluiten bij de noden en de behoeften van de te beschermen persoon.

De heer Christian Brotcorne (cdH) meent dat de vrees van mevrouw Lahaye-Battheu dat de ambtshalve aanwijzing van een advocaat grote budgettaire gevolgen zal hebben, onterecht is. Hij gaat er van uit dat de kosten in de eerste plaats verhaald dienen te worden op het vermogen van de beschermde persoon.

De heer Raf Terwingen (CD&V) beaamt dat de budgettaire impact nader bekeken moet worden.

V. — **DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES**

Intitulé

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 335* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'intitulé de la proposition de loi comme suit: "Proposition de loi réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine".

*

L'amendement n° 335 est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 149* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 1er afin d'y faire apparaître, conformément à l'avis du Conseil d'État, que les articles 76 à 109 et l'article 116 de la proposition de loi règlent une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

*

Vu l'application de l'article 72.2., deuxième alinéa, du Règlement, l'amendement n° 1 est devenu sans objet.

CHAPITRE 2

Modifications du Code civil

Art. 2

L'article 2 de la proposition de loi vise à modifier l'article 50 du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 150* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer la disposition proposée à l'article 2 afin de le mettre en concordance avec l'avis du Conseil d'État.

*

V. — **ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN**

Opschrift

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 335* (DOC 53 1009/005) in waarmee beoogd wordt het opschrift van het wetsvoorstel te wijzigen als volgt: "Wetsvoorstel tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid".

*

Amendement nr. 335 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 149* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 1 te vervangen opdat, overeenkomstig het advies van de Raad van State, vermeld wordt dat de artikelen 76 tot 109 en artikel 116 van het wetsvoorstel een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

*

Gelet op de toepassing van artikel 72.2., tweede lid, van het Reglement, vervalt amendement nr. 1.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2

Artikel 2 van het wetsvoorstel strekt ertoe artikel 50 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 150* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt de in artikel 2 voorgestelde bepaling te vervangen teneinde de tekst in overeenstemming te brengen met het advies van de Raad van State.

*

L'amendement n° 150, visant à remplacer l'article 2, est adopté à l'unanimité.

Art. 3

L'article 3 de la proposition de loi insère dans le Code civil un nouvel article 145-2 concernant les conditions selon lesquelles une personne incapable peut néanmoins être autorisée à contracter mariage.

Se référant aux observations communiquées par les représentants de la Fédération royale du Notariat belge lors de leur audition, *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent *l'amendement n° 1* (DOC 53 1009/002) dont l'objet est d'améliorer la traduction française de l'article 145-2, alinéa 1er.

L'amendement n° 2 (DOC 53 1009/002), des *mêmes auteurs* complète la disposition proposée par un nouvel alinéa selon lequel une copie certifiée conforme de l'ordonnance du juge de paix est transmise à l'officier de l'état civil visé à l'article 63 du Code civil. Ce nouveau texte prévoit également la transmission d'une copie non signée de l'ordonnance à l'administrateur.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ultérieurement *l'amendement n° 151* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 3 par une nouvelle disposition tenant compte de l'avis du Conseil d'État. Il y est précisé quel juge de paix est compétent pour autoriser la personne incapable à contracter mariage. L'amendement n° 151 reprend en partie le texte de l'amendement n° 2, sauf en ce qui concerne la transmission d'une copie non signée de l'ordonnance du juge de paix à l'administrateur. L'administrateur étant considéré comme partie à l'instance en vertu de l'article 1246 du Code judiciaire, l'ordonnance lui est notifiée par application de l'article 1030.

*

L'amendement n° 151, visant à remplacer l'article 3, est adopté à l'unanimité.

Les amendements nos 1 et 2 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 3/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 152* (DOC 53 1009/005) visant à

Amendement nr. 150, tot vervanging van artikel 2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Artikel 3 van het wetsvoorstel strekt ertoe in het Burgerlijk Wetboek een nieuw artikel 145-2 in te voegen, in verband met de voorwaarden waaronder een wilsonbekwame persoon toch een huwelijk mag aangaan.

Gelet op de opmerkingen die de vertegenwoordigers van het Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat tijdens hun hoorzitting hebben gemaakt, dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 1* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de Franse tekst, in het voorgestelde artikel 145-2, eerste lid, te verbeteren.

Amendement nr. 2 (DOC 53 1009/002) van *dezelfde indieners* voorziet in de aanvulling van de voorgestelde bepaling met een nieuw lid, waarin staat dat een eensluidend verklaard afschrift van de beschikking van de vrederechter wordt bezorgd aan de in artikel 63 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde ambtenaar van de burgerlijke stand. De nieuwe tekst bepaalt eveneens dat een niet-ondertekend afschrift aan de bewindvoerder wordt bezorgd.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient later *amendement nr. 151* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 3 te vervangen door een nieuwe bepaling, gelet op het advies van de Raad van State. Ook wordt gepreciseerd welke vrederechter de wilsonbekwame persoon mag toestaan een huwelijk aan te gaan. Amendement nr. 151 neemt deels de tekst van amendement nr. 2 over, behalve in verband met het bezorgen van een niet-ondertekend afschrift van de beschikking van de vrederechter aan de bewindvoerder. Daar de bewindvoerder op grond van artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek in het geding is, wordt de beschikking hem bezorgd op grond van artikel 1030 van datzelfde Wetboek.

*

Amendement nr. 151, tot vervanging van artikel 3, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 1 en 2 vervallen bijgevolg.

Art. 3/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 152* (DOC 53 1009/005) in, waarmee beoogd wordt

insérer un nouvel article 3/1. La disposition proposée insère, dans l'article 148 du Code civil, une référence à "l'incapacité d'exprimer sa volonté" et répond de la sorte à une observation formulée par le Conseil d'État (DOC 53 1009/003, p. 15).

*

L'amendement n° 152, visant à insérer un article 3/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 3/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 153* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouvel article 3/2. La disposition proposée rétablit l'article 186 du Code civil afin d'y prévoir que la personne dont l'incapacité juridique a été déclarée, peut demander au juge de paix de l'autoriser à intenter une action en annulation du mariage et ce, par analogie avec le système proposé pour la conclusion du mariage, le divorce, les actions en matière de filiation, la donation entre vifs et le testament.

*

L'amendement n° 153, visant à insérer un article 3/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 4

L'article 4 de la proposition de loi remplace l'article 214, alinéa 2, du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 3* (DOC 53 1009/002) qui tient compte des remarques exprimées par le C.E.N.E.G.E.R.. Dans la mesure où cette matière concerne la vie privée des époux, l'amendement prévoit que la procédure unilatérale sera applicable. Par ailleurs, il supprime la nécessité d'un procès-verbal complémentaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 154* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 4, conformément à la remarque du Conseil d'État selon laquelle l'incapacité d'exprimer sa volonté doit toujours être constatée de manière distincte et concrètement au moment de l'accomplissement de l'acte.

*

een nieuw artikel 3/1 in te voegen. De voorgestelde bepaling voegt in artikel 148 van het Burgerlijk Wetboek een verwijzing in naar de "wilsonbekwaamheid" en komt aldus tegemoet aan een opmerking van de Raad van State (DOC 53 1009/003, blz. 15).

*

Amendement nr. 152, tot invoeging van een artikel 3/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 3/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 153* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een nieuw artikel 3/2 in te voegen. De voorgestelde bepaling herstelt artikel 186 van het Burgerlijk Wetboek teneinde in de mogelijkheid te voorzien dat de handelingsonbekwaam verklaarde persoon de vrederechter kan verzoeken hem toe te staan een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk in te stellen, naar analogie van de regeling die wordt voorgesteld voor het sluiten van het huwelijk, voor echtscheiding, voor vorderingen met betrekking tot de afstamming, voor schenking onder levenden en voor het testament.

*

Amendement nr. 153, tot invoeging van een artikel 3/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 4

Artikel 4 van het wetsvoorstel strekt ertoe artikel 214, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek te vervangen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 3* (DOC 53 1009/002) in, dat tegemoetkomt aan de opmerkingen van de C.E.N.E.G.E.R. Daar deze aangelegenheid tot de persoonlijke levenssfeer van de echtgenoten behoort, bepaalt dit amendement dat de eenzijdige procedure kan worden toegepast. Bovendien is een bijkomend proces-verbaal niet langer verplicht.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 154* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 4 te vervangen, overeenkomstig de opmerking van de Raad van State dat de wilsonbekwaamheid steeds afzonderlijk en *in concreto* op het ogenblik van het stellen van de handeling moet worden beoordeeld.

*

L'amendement n° 154, visant à remplacer l'article 4, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 3 devient par conséquent sans objet.

Art. 5

L'article 5 de la proposition de loi remplace l'article 220, § 1er , du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 155* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 5 de la proposition de loi. La disposition proposée tient compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle l'incapacité d'exprimer sa volonté doit toujours être constatée de manière distincte et concrètement au moment de l'accomplissement de l'acte. L'article 220, § 2, du Code civil, est également modifié pour y insérer une référence à "l'incapacité d'exprimer sa volonté".

*

L'amendement n° 155, visant à remplacer l'article 5, est adopté à l'unanimité.

Art. 6

L'article 6 de la proposition de loi rétablit l'article 231 du Code civil. La disposition proposée concerne les conditions selon lesquelles une personne incapable de demander le divorce sur la base de l'article 492-2 du même Code peut néanmoins y être autorisée par le juge de paix.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 4* (DOC 53 1009/002) complétant le dernier alinéa de la disposition proposée afin d'y prévoir, comme l'avait suggéré le C.E.N.E.G.E.R., la communication d'une copie non signée de l'ordonnance à l'administrateur.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 156* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 6 de la proposition de loi. La disposition proposée fait apparaître clairement que la personne protégée peut demander une autorisation tant pour l'introduction de la demande de divorce pour cause de désunion irrémédiable (article 229 du Code civil) que pour l'introduction d'une demande de divorce par consentement mutuel (article 230 du même Code). Le texte proposé ne reprend pas l'amendement n° 4

Amendement nr. 154, tot vervanging van artikel 4, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 3 vervalt bijgevolg.

Art. 5

Artikel 5 van het wetsvoorstel strekt ertoe artikel 220, § 1, van het Burgerlijk Wetboek te vervangen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 155* (DOC 53 1009/005) in, waarmee beoogd wordt artikel 5 van het wetsvoorstel te vervangen. De voorgestelde bepaling houdt rekening met de opmerking van de Raad van State dat de wilsonbekwaamheid steeds afzonderlijk en *in concreto* op het ogenblik van het stellen van de handeling moet worden beoordeeld. Artikel 220, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, wordt eveneens gewijzigd door er een verwijzing naar de wilsonbekwaamheid in te voegen.

*

Amendement nr. 155, tot vervanging van artikel 5, wordt eenparig aangenomen.

Art. 6

Artikel 6 van het wetsvoorstel strekt ertoe artikel 231 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen. De voorgestelde bepaling betreft de voorwaarden waaronder een persoon die onbekwaam is verklaard om de scheiding te vorderen op grond van artikel 492-2 van datzelfde Wetboek, daartoe door de vrederechter toch kan worden gemachtigd.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 4* (DOC 53 1009/002) in, ter aanvulling van het laatste lid van de voorgestelde bepaling, teneinde er, zoals de C.E.N.E.G.E.R. had gesuggereerd, in te voorzien dat een niet-ondertekend afschrift van de beschikking wordt bezorgd aan de bewindvoerder.

Dezelfde leden dienen *amendement nr. 156* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 6 van het wetsvoorstel. De in het amendement voorgestelde bepaling geeft duidelijk aan dat de beschermde persoon een machtiging kan vragen, zowel voor de instelling van de vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting (artikel 229 van het Burgerlijk Wetboek) als voor het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming (artikel 230 van hetzelfde Wetboek). De voorgestelde tekst neemt

car l'administrateur étant considéré comme partie à l'instance en vertu de l'article 1246 du Code judiciaire, l'ordonnance lui est notifiée par application de l'article 1030.

*

L'amendement n° 156, visant à remplacer l'article 6, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 4 devient par conséquent sans objet.

Art. 6/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 157* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouvel article 6/1. La disposition proposée modifie l'article 311*bis* du Code civil qui, dans sa rédaction actuelle, stipule que les articles 229, 299, 302 et 304 du Code civil sont applicables à la séparation de corps. L'amendement rend également applicable à la séparation de corps l'article 231 du Code civil, tel que rétabli par l'article 6 de la présente proposition de loi. Il est pour le reste renvoyé à la justification écrite de l'amendement.

*

L'amendement n° 157, visant à insérer l'article 6/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 7

L'article 7 de la proposition de loi tend à remplacer dans l'article 328 du Code civil le mot "incapable" par les mots "une personne protégée en vertu de l'article 492-2".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 158* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 7 de la proposition de loi. La disposition proposée tient compte d'une remarque légistique formulée par le Conseil d'État et, par souci de cohérence, étend à la reconnaissance d'un enfant le système de l'autorisation par le juge de paix.

*

L'amendement n° 158, visant à remplacer l'article 7, est adopté à l'unanimité.

amendement nr. 4 niet over, want aangezien de bewindvoerder als partij bij het geding wordt beschouwd op grond van artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek, wordt de beschikking hem ter kennis gebracht krachtens artikel 1030.

*

Amendement nr. 156, ter vervanging van artikel 6, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 4.

Art. 6/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 157* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 6/1 (nieuw). De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van het vigerende artikel 311*bis* van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt dat de artikelen 229, 299, 302 en 304 van hetzelfde Wetboek van toepassing zijn bij scheiding van tafel en bed. Het amendement zou artikel 231 van het Burgerlijk Wetboek, in de lezing waarin het zou worden hersteld bij artikel 6 van dit wetsvoorstel, ook toepasselijk maken op de scheiding van tafel en bed. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

*

Amendement nr. 157, tot invoeging van een artikel 6/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 7

Artikel 7 van het wetsvoorstel strekt ertoe in artikel 328 van het Burgerlijk Wetboek, het woord "onbekwame" te vervangen door de woorden "persoon die op grond van artikel 492-2 is beschermd".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 158* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 7 van het wetsvoorstel. De in het amendement voorgestelde bepaling houdt rekening met een wetgevingstechnische opmerking van de Raad van State, en met het oog op de nodige samenhang, strekt ze ertoe de regeling inzake de machtiging door de vrederechter ook te doen gelden voor de erkenning van een kind.

*

Amendement nr. 158, ter vervanging van artikel 7, wordt eenparig aangenomen.

Art.8

L'article 8 modifie l'article 329*bis* du Code civil qui concerne la reconnaissance de l'enfant majeur ou mineur émancipé.

Se référant aux observations communiquées par les représentants de la Fédération royale du Notariat belge lors de leur audition, *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent l'amendement n° 5 (DOC 53 1009/002) qui supprime, dans le texte français du § 2 proposé, les mots "indépendante et" et rétablit, de la sorte, la concordance des textes néerlandais et français.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 159* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 8 de la proposition de loi conformément aux observations du Conseil d'État. L'amendement tend notamment à clarifier la notion d'"assistance" selon que l'assistance est procurée par l'administrateur ou la personne de confiance. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

*

L'amendement n° 159, visant à remplacer l'article 8, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 5 devient par conséquent sans objet.

Art. 9

L'article 9 de la proposition de loi modifie l'article 331*sexies* du Code civil afin d'y inscrire les conditions dans lesquelles la personne protégée qui, sur la base de l'article 492-2, a été expressément déclarée incapable d'ester en justice en tant que demandeur dans une action relative à sa filiation, peut, à sa demande, y être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 6* (DOC 53 1009/002) complétant la disposition proposée afin d'y prévoir, comme l'avait suggéré le C.E.N.E.G.E.R., la communication d'une copie non signée de l'ordonnance à l'administrateur.

Se référant aux observations communiquées par les représentants de la Fédération royale du Notariat

Art. 8

Artikel 8 strekt tot wijziging van artikel 329*bis* van het Burgerlijk Wetboek betreffende de erkenning van een meerderjarig kind of van een ontvoogde minderjarige.

Met verwijzing naar de opmerkingen die de vertegenwoordigers van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat tijdens de hoorzitting hebben geformuleerd, dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 5* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in punt 1°, in de Franse tekst van de voorgestelde § 2, tweede zin, de woorden "indépendante et" weg te laten; aldus wordt de concordantie tussen Nederlandse en de Franse tekst hersteld.

Dezelfde leden dienen *amendement nr. 159* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 8 van het wetsvoorstel te vervangen overeenkomstig de opmerkingen van de Raad van State. Het amendement is er met name op gericht het begrip "bijstand" te verduidelijken naargelang de bijstand wordt verleend door de bewindvoerder dan wel de vertrouwenspersoon. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

*

Amendement nr. 159, ter vervanging van artikel 8, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 5.

Art. 9

Artikel 9 van het wetsvoorstel strekt tot wijziging van artikel 331*sexies* van het Burgerlijk Wetboek, teneinde er de voorwaarden in op te nemen waaronder de beschermde persoon die op grond van artikel 492-2 uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om in rechte op te treden in rechte als eiser in een geding betreffende zijn afstamming, op zijn verzoek, daartoe alsnog kan worden gemachtigd door de vrederechter als bedoeld in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 6* (DOC 53 1009/002), ter aanvulling van de voorgestelde bepaling om, zoals DE C.E.N.E.G.E.R. had gesuggereerd, daarin op te nemen dat aan de bewindvoerder een niet-ondertekend afschrift van de beschikking wordt bezorgd.

Met verwijzing naar de opmerkingen die de vertegenwoordigers van de Koninklijke Federatie

belge lors de leur audition *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent également *les amendements n°s 7 et 8* (DOC 53 1009/002) dont l'objet est d'améliorer la version française de la disposition proposée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 160* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 331*sexies*, § 2, du Code civil, tel que proposé au point 2° de l'article 9. Cet amendement intègre les modifications proposées par les amendements n°s 7 et 8. L'amendement n° 6, quant à lui n'est pas repris: l'administrateur étant partie à l'instance en vertu de l'article 1246 du Code judiciaire, l'ordonnance lui est notifiée par application de l'article 1030.

*

L'amendement n° 160, visant à remplacer l'article 9, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 6, 7 et 8 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 10

L'article 10 de la proposition de loi modifie l'article 332*quinquies* du Code civil qui concerne la recevabilité des actions en recherche de maternité ou de paternité.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 161* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 10 de la proposition de loi. La disposition proposée tient compte des remarques formulées par le Conseil d'État et tend notamment à clarifier la notion d'"assistance" selon que l'assistance est procurée par l'administrateur ou la personne de confiance. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

*

L'amendement n° 161, visant à remplacer l'article 10, est adopté à l'unanimité.

Art. 11

L'article 11 proposé modifie l'article 348-1 du Code civil concernant le consentement à l'adoption qui doit être donné par l'enfant d'au moins douze ans.

van het Belgisch Notariaat tijdens de hoorzitting hebben geformuleerd, dienen dezelfde leden ook *de amendementen nrs. 7 en 8* (DOC 53 1009/002) in, ter verbetering van de Franse tekst van de voorgestelde bepaling.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 160* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 331*sexies*, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, zoals voorgesteld in artikel 9, 2°. Dit amendement omvat de in de amendementen nrs. 7 en 8 voorgestelde wijzigingen. Amendement nr. 6 daarentegen wordt er niet in opgenomen: aangezien de bewindvoerder partij bij het geding is op grond van artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek, wordt hij van de beschikking in kennis gesteld krachtens artikel 1030.

*

Amendement nr. 160, ter vervanging van artikel 9, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 6, 7 en 8.

Art. 10

Artikel 10 van het wetsvoorstel strekt tot wijziging van artikel 332*quinquies* van het Burgerlijk Wetboek in verband met de ontvankelijkheid van de vorderingen tot onderzoek naar het moeder- of vaderschap.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 161* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 10 van het wetsvoorstel. De in het amendement voorgestelde bepaling houdt rekening met de opmerkingen van de Raad van State, en is er met name op gericht het begrip "bijstand" te verduidelijken naargelang de bijstand wordt verleend door de bewindvoerder dan wel de vertrouwenspersoon. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

*

Amendement nr. 161, ter vervanging van artikel 10, wordt eenparig aangenomen.

Art. 11

Het voorgestelde artikel 11 strekt tot wijziging van artikel 348-1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de toestemming voor de adoptie die moet worden verleend door een kind van ten minste twaalf jaar.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 162* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 11 de la proposition de loi. La disposition proposée tient compte des remarques formulées par le Conseil d'État et tend notamment à clarifier la notion d'"assistance" selon que l'assistance est procurée par l'administrateur ou la personne de confiance. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

*

L'amendement n° 162, visant à remplacer l'article 10, est adopté à l'unanimité.

Art.11/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 163* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 11/1 dans la proposition de loi, lequel modifie l'article 348-2 du Code civil.

La disposition proposée répond à l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté. L'amendement inscrit cette distinction dans l'article 348-2 précité.

*

L'amendement n° 163, visant à insérer l'article 11/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 12

L'article 12 de la proposition de loi vise à abroger dans l'article 348-3 du Code civil toute référence aux mots " mineur prolongé" et "interdit".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 164* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 12 de la proposition de loi. La disposition proposée est ainsi complétée pour tenir compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 162* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 11 van het wetsvoorstel. De in het amendement voorgestelde bepaling houdt rekening met de opmerkingen van de Raad van State, en is er met name op gericht het begrip "bijstand" te verduidelijken naargelang de bijstand wordt verleend door de bewindvoerder dan wel de vertrouwenspersoon. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

*

Amendement nr. 162, ter vervanging van artikel 11, wordt eenparig aangenomen.

Art.11/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 163* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het wetsvoorstel een artikel 11/1 (nieuw) in te voegen, tot wijziging van artikel 348-2 van het Burgerlijk Wetboek.

De voorgestelde bepaling komt tegemoet aan de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen "wilsonbekwaamheid" en "de onmogelijkheid om zijn wil te kennen te geven". Het amendement neemt dit onderscheid op in het voormelde artikel 348-2.

*

Amendement nr. 163, tot invoeging van artikel 11/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 12

Artikel 12 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel beoogt in artikel 348-3 van het Burgerlijk Wetboek elke verwijzing naar de woorden "een persoon in staat van verlengde minderjarigheid" en "onbekwaamverklaarde" weg te laten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 164* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot vervanging van artikel 12 van het wetsvoorstel. Zo wordt het voorgestelde artikel aangevuld om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe.

*

L'amendement n° 164, visant à remplacer l'article 12, est adopté à l'unanimité.

Art. 13

L'article 13 de la proposition de loi vise à abroger dans l'article 348-5 du Code civil toute référence au mot "interdit".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 165* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 13 de la proposition de loi. La disposition proposée est ainsi complétée pour tenir compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

*

L'amendement n° 165, visant à remplacer l'article 13, est adopté à l'unanimité.

Art. 14

L'article 14 de la proposition de loi vise à abroger, dans l'article 348-6 du Code civil, la référence aux mots "mineur prolongé" et "interdit".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 166* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 14 de la proposition de loi. La disposition proposée est ainsi complétée pour tenir compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

*

L'amendement n° 166, visant à remplacer l'article 14, est adopté à l'unanimité.

Art. 15

L'article 15 de la proposition de loi vise à abroger dans l'article 348-7 du Code civil la référence aux mots "mineur prolongé" et "interdit".

Amendement nr 164, tot vervanging van artikel 12, wordt eenparig aangenomen.

Art. 13

Artikel 13 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel beoogt in artikel 348-5 van het Burgerlijk Wetboek elke verwijzing naar het woord "onbekwaamverklaarde" weg te laten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 165* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot vervanging van artikel 13 van het wetsvoorstel. Zo wordt het voorgestelde artikel aangevuld om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe.

*

Amendement nr. 165, tot vervanging van artikel 13, wordt eenparig aangenomen.

Art. 14

Artikel 14 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel beoogt in artikel 348-6 van het Burgerlijk Wetboek de verwijzing naar de woorden "persoon in staat van verlengde minderjarigheid" en "onbekwaamverklaarde" weg te laten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 166* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot vervanging van artikel 14 van het wetsvoorstel. Zo wordt het voorgestelde artikel aangevuld om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe.

*

Amendement nr. 166, tot vervanging van artikel 14, wordt eenparig aangenomen.

Art. 15

Artikel 15 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel beoogt in artikel 348-7 van het Burgerlijk Wetboek de verwijzing naar de woorden "persoon in staat van verlengde minderjarigheid" en "onbekwaamverklaarde" weg te laten.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 167* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 15 de la proposition de loi. La disposition proposée est ainsi complétée pour tenir compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

*

L'amendement n° 167, visant à remplacer l'article 15, est adopté à l'unanimité.

Art. 15/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 168* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 15/1 dans la proposition de loi. Tenant compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté, la disposition proposée modifie en ce sens l'article 353-8, alinéa 2 du Code civil.

*

L'amendement n° 168, visant à insérer l'article 15/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 15/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 169* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 15/2 dans la proposition de loi. Tenant compte de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté, la disposition proposée modifie en ce sens l'article 353-9 du Code civil.

*

L'amendement n° 169, visant à insérer l'article 15/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 16

L'article 16 de la proposition de loi vise à abroger l'article 353-11 du Code civil.

*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 167* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot vervanging van artikel 15 van het wetsvoorstel. Zo wordt het voorgestelde artikel aangevuld om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe.

*

Amendement nr. 167, tot vervanging van artikel 15, wordt eenparig aangenomen.

Art. 15/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 168* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 15/1 in het wetsvoorstel. Rekening houdend met de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe, wijzigt de voorgestelde bepaling artikel 353-8, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek in die zin.

*

Amendement nr. 168, tot invoeging van een artikel 15/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 15/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 169* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 15/2 in het wetsvoorstel. Rekening houdend met de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe, wijzigt de voorgestelde bepaling artikel 353-9 van het Burgerlijk Wetboek in die zin.

*

Amendement nr. 169, tot invoeging van een artikel 15/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 16

Artikel 16 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel strekt tot opheffing van artikel 353-11 van het Burgerlijk Wetboek.

*

Cette disposition ne fait l'objet d'aucune discussion et est adoptée à l'unanimité.

Art. 17

L'article 17 vise à compléter l'article 375, alinéa 1er , du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 170* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 17 de la proposition de loi compte tenu de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

*

L'amendement n° 170, visant à remplacer l'article 17, est adopté à l'unanimité.

Art. 18

L'article 18 vise à remplacer l'article 389, alinéa 2, du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 171* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 18 compte tenu de l'observation du Conseil d'État selon laquelle il convient de distinguer l'incapacité d'exprimer sa volonté de l'impossibilité d'exprimer sa volonté.

*

L'amendement n° 171, visant à remplacer l'article 18, est adopté à l'unanimité.

Art.18/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 172* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 18/1 dans la proposition de loi. Cette disposition vise à abroger les articles 487*bis* à 487*octies* du Code civil. Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais est déplacée pour tenir compte de l'une des observations du Conseil d'État.

*

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 17

Artikel 17 strekt tot aanvulling van artikel 375, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 170* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot vervanging van artikel 17 van het wetsvoorstel. Aldus ligt het in de bedoeling rekening te houden met de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe.

*

Amendement nr. 170, tot vervanging van artikel 17, wordt eenparig aangenomen.

Art. 18

Artikel 18 strekt tot vervanging van artikel 389, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 171* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot vervanging van artikel 18 van het wetsvoorstel. Aldus ligt het in de bedoeling rekening te houden met de opmerking van de Raad van State dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de onbekwaamheid om zijn wil te kennen te geven en de onmogelijkheid daartoe.

*

Amendement nr. 171, tot vervanging van artikel 18, wordt eenparig aangenomen.

Art. 18/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 172* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot invoeging van een artikel 18/1 in het wetsvoorstel. Dit artikel beoogt de opheffing van de artikelen 487*bis* tot 487*octies* van het Burgerlijk Wetboek. Deze opheffingsbepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 117 van het wetsvoorstel, maar wordt verplaatst om tegemoet te komen aan een van de opmerkingen van de Raad van State.

*

L'amendement n° 172, visant à insérer l'article 18/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 19

L'article 19 vise à remplacer l'intitulé du livre 1er, titre XI, du Code civil.

*

Cette disposition ne fait l'objet d'aucune discussion et est adoptée à l'unanimité.

Art. 20

L'article 20 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, du Code civil, un nouveau chapitre 1er.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 173* (DOC 53 1009/005) dont l'objet est de supprimer l'article 20 de la proposition de loi conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 173, visant à supprimer l'article 20, est adopté à l'unanimité.

Art. 21

L'article 21 de la proposition de loi stipule que l'article 488 du Code civil devient l'article 487.

*

Cette disposition ne fait l'objet d'aucune discussion et est adoptée à l'unanimité.

Art.21/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 174* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 21/1 dans la proposition de loi. Cette disposition tend à l'abrogation des articles 488*bis*, a) à 488*bis*, k). Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais est déplacée pour tenir compte de l'une des observations du Conseil d'État.

*

Amendement nr. 172, tot invoeging van een artikel 18/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 19

Artikel 19 strekt tot vervanging van het opschrift van boek 1, titel XI, van het Burgerlijk Wetboek.

*

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 20

Artikel 20 strekt tot invoeging van een nieuw hoofdstuk 1 in boek 1, titel XI, van het Burgelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 173* (DOC 53 1009/005) in. Dit amendement strekt ertoe artikel 20 van het wetsvoorstel op te heffen, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 173, tot opheffing van artikel 20, wordt eenparig aangenomen.

Art. 21

Artikel 21 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel bepaalt dat artikel 488 van het Burgerlijk Wetboek artikel 487 wordt.

*

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 21/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 174* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 21/1 in het wetsvoorstel. Dit artikel beoogt de opheffing van de artikelen 488*bis*, a) tot 488*bis*, k). Deze opheffingsbepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 117 van het wetsvoorstel, maar wordt verplaatst om tegemoet te komen aan een van de opmerkingen van de Raad van State.

*

L'amendement n° 174, visant à insérer l'article 21/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 22

L'article 22 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, du Code civil, un nouveau chapitre 2.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 23

L'article 23 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, du Code civil, une section 1re.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 24

L'article 24 de la proposition de loi insère dans la section 1re du nouveau chapitre 2 du Titre XI, du Livre 1er du Code civil, les articles 488-1 à 488-4.

— Art. 488-1 et 488-2 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 488-3 du Code civil

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!) et consorts déposent *l'amendement n° 9* (DOC 53 1009/002) visant à supprimer l'article 488-3, alinéa 2, proposé. Les auteurs de l'amendement estiment en effet inopportun de définir dans cette disposition la notion de "prodigalité".

— Art. 488-4 du Code civil

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 175* (DOC 53 1009/005) visant à fusionner, comme le suggère le Conseil d'État, les articles 488-1, 488-2 et 488-4 du Code civil. La terminologie est également adaptée.

*

L'amendement n° 175, visant à remplacer l'article 24, est adopté à l'unanimité.

Amendement nr. 174, tot invoeging van een artikel 21/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 22

Artikel 22 strekt tot invoeging van een nieuw hoofdstuk 2 in boek 1, titel XI, van het Burgerlijk Wetboek.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 23

Artikel 23 strekt tot invoeging van een afdeling 1 in boek 1, titel XI, hoofdstuk 2, van het Burgerlijk Wetboek.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 24

Dit artikel voegt in afdeling 1 van het nieuwe hoofdstuk 2 van titel XI van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 488-1 tot 488-4 in.

— Art. 488-1 en 488-2 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 488-3 van het Burgerlijk Wetboek

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 9* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 488-3, tweede lid, weg te laten. De indienster van het amendement acht het immers niet raadzaam het begrip "verkwisting" te definiëren in dit artikel.

— Art. 488-4 van het Burgerlijk Wetboek

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 175* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt gehoor te geven aan de opmerking van de Raad van State om de artikelen 488-1, 488-2 en 488-4 van het Burgerlijk Wetboek samen te voegen. Tevens wordt de terminologie aangepast.

*

Amendement nr. 175, dat ertoe strekt artikel 24 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

L'amendement n° 9 devient par conséquent sans objet.

Art.24/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 176* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 24/1. L'objet de cette nouvelle disposition est d'insérer dans le Code civil un nouvel article 488-2 concernant la mesure de protection des biens pouvant être ordonnée pour les personnes majeures se trouvant dans un état de prodigalité. Cette disposition était initialement inscrite dans l'article 24 de la proposition de loi mais est déplacée conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 9 (voir article précédent).

*

L'amendement n° 176, visant à insérer l'article 24/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 25

L'article 25 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, du Code civil, une section 2.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 25/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 177* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 25/1 abrogeant le livre 1er, titre XI, chapitre 2, comportant les articles 489 à 512 du Code civil. Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais est déplacée pour tenir compte d'une des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 177, visant à insérer l'article 25/1, est adopté à l'unanimité.

Amendement nr. 9 vervalt dientengevolge.

Art. 24/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 176* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 24/1 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een nieuw artikel 488-2 in te voegen met betrekking tot de beschermingsmaatregel over de goederen die kan worden opgelegd aan meerderjarigen die zich aan verkwisting te buiten gaan. Deze bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 24, maar wordt verplaatst om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State. Het nieuwe artikel neemt overigens de tekst van amendement nr. 9 over (zie voorgaand artikel).

*

Amendement nr. 176, dat ertoe strekt een artikel 24/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 25

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 2, van het Burgerlijk Wetboek een afdeling 2 op te nemen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 25/1 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 177* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 25/1 in te voegen, teneinde in boek 1, titel XI, van het Burgerlijk Wetboek, hoofdstuk 2, dat de artikelen 489 tot 512 omvat, op te heffen. Oorspronkelijk voorzag artikel 117 van het wetsvoorstel in de opheffing van dat hoofdstuk, maar die bepaling wordt nu verplaatst om rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 177, dat ertoe strekt een artikel 25/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 26

L'article 26 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, section 2, du Code civil, un article 489 définissant le champ d'application de ladite section.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 27

L'article 27 de la proposition de loi insère les articles 490-1 à 490-3 dans la section 1re du nouveau Chapitre II du Titre XI, du Livre 1er du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent les *amendements nos 10, 11 et 12* (DOC 53 1009/002) visant respectivement à remplacer les articles 490-1, 490-2 et 490-3 proposés. Les auteurs de ces amendements espèrent, de la sorte, répondre aux nombreuses observations formulées au cours des auditions à propos de l'organisation des mesures de protection extrajudiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 178* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 27. Le texte proposé qui rétablit l'article 490 du Code civil, reprend le texte de l'amendement n° 10 en l'adaptant conformément aux remarques du Conseil d'État.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent encore *l'amendement n° 359* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 178, par lequel le mandat spécial ou général dont il est question dans cette disposition devra faire l'objet d'un enregistrement obligatoire, et non plus facultatif, dans le registre central tenu par la Fédération royale du Notariat belge.

*

L'amendement n° 359, sous-amendement à l'amendement n° 178, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 178 visant à remplacer l'article 27, est adopté à l'unanimité.

Les amendements nos 10, 11 et 12 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 26

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek een artikel 489 in te voegen, teneinde het toepassingsgebied van die afdeling te bepalen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 27

Dit artikel voegt in afdeling 1 van het nieuwe hoofdstuk 2 van titel XI van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 490-1 tot 490-3 in.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient de *amendementen nrs. 10, 11 en 12* (DOC 53 1009/002) in, die er respectievelijk toe strekken de voorgestelde artikelen 490-1, 490-2 en 490-3 te vervangen. De indieners van deze amendementen hopen aldus tegemoet te komen aan de talrijke opmerkingen die werden geformuleerd tijdens de hoorzittingen over de organisatie van de buitengerechtelijke beschermingsmaatregelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 178* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 27 te vervangen. De voorgestelde tekst, die artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek herstelt, neemt de tekst over van amendement nr. 10, aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient voorts, als subamendement op amendement nr. 178, *amendement nr. 359* (DOC 53 1009/009) in, dat ertoe strekt te bepalen dat de bijzondere of algemene lastgeving waarvan in dat artikel sprake is, voortaan verplicht en dus niet langer facultatief wordt geregistreerd in het centraal register bij de Koninklijke Federatie van het Belgische Notariaat.

*

Het als subamendement op amendement nr. 178 ingediende amendement nr. 359 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 178, dat ertoe strekt artikel 27 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 10, 11 en 12 vervallen dientengevolge.

Art. 27/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 179* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 27/1, lequel insère dans le Code civil un article 490/1. Cette disposition reprend le texte de l'amendement n° 11 (voir supra, discussion de l'article 27) mais l'adapte aux observations du Conseil d'État.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose ensuite *l'amendement n° 337* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n°179, qui tend à remplacer l'article 490/1, § 2, alinéa 1er, proposé afin de réintroduire la possibilité de saisine d'office du juge de paix. Il convient en effet de donner au juge de paix les instruments lui permettant d'intervenir de manière rapide et efficace.

*

L'amendement n° 337, sous-amendement à l'amendement n° 179, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 179, visant à insérer l'article 27/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 27/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 180* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 27/2, lequel insère dans le Code civil un article 490/2. Cette disposition reprend le texte de l'amendement n° 12 (voir supra, discussion de l'article 27) mais l'adapte aux observations du Conseil d'État.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose ensuite *l'amendement n° 338* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 180, qui tend à modifier l'article 490/2, § 2, proposé afin de réintroduire la possibilité de saisine d'office du juge de paix. Il convient en effet de donner au juge de paix les instruments lui permettant d'intervenir de manière rapide et efficace.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 358* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 180, afin d'y insérer une référence à l'article 488/2. Il est évident que la mesure de protection extrajudiciaire prend également fin lorsque le mandant ne se trouve plus dans la situation prévue à l'article 488/2.

Art. 27/1 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 179* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 27/1 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een artikel 490/1 in te voegen. Dat artikel neemt de tekst over van amendement nr. 11 (zie hierboven, bespreking van artikel 27), aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 179, *amendement nr. 337* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 490/1, § 2, eerste lid, te vervangen, teneinde opnieuw te voorzien in de mogelijkheid van ambtshalve adiëring van de vrederechter. De vrederechter moet immers over de instrumenten kunnen beschikken om snel en doeltreffend op te treden.

*

Het als subamendement op amendement nr. 179 ingediende amendement nr. 337 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 179, dat ertoe strekt een artikel 27/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 27/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 180* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 27/2 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een artikel 490/2 in te voegen. Dat ariktel neemt de tekst over van amendement nr. 12 (zie hierboven, bespreking van artikel 27), aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 180, *amendement nr. 338* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 490/2, § 2, te wijzigen, teneinde opnieuw te voorzien in de mogelijkheid van ambtshalve adiëring van de vrederechter. De vrederechter moet immers over de instrumenten kunnen beschikken om snel en doeltreffend op te treden.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient voorts, als subamendement op amendement nr. 180, *amendement nr. 358* (DOC 53 1009/009) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel een verwijzing naar artikel 488/2 op te nemen. Uiteraard loopt de buitengerechtelijke beschermingsmaatregel ook af wanneer de lastgever zich niet langer in de door artikel 488/2 beoogde situatie bevindt.

*

Les amendements n°s 338 et 358, sous-amendements à l'amendement n° 180, sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 180, visant à insérer l'article 27/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 28

L'article 28 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, du Code civil, une section 3.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 29

L'article 29 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, section 3, du Code civil, une sous-section 1re.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 30

L'article 30 de la proposition de loi, qui insère dans le Code civil, un nouvel article 491, contient les définitions des notions de "personnes protégées", d'"actes", d'"actes juridiques", d'"actes de procédure", de "capacité", d'"assistance" et de "représentation".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 13* (DOC 53 1009/002) visant à adapter la définition de la notion de "capacité". Lors de son audition, l'OBFG avait indiqué qu'il convenait de distinguer la notion juridique de "capacité" à laquelle la disposition proposée fait référence de la notion de fait de "capacité de manifester sa volonté". L'amendement tend à transcrire cette distinction dans la définition proposée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 181* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le point a) de l'article 491 proposé, les chiffres "492-2" par le chiffre "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

*

De als subamendementen op amendement nr. 180 ingediende amendementen nrs. 338 en 358 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Amendement nr. 180, dat ertoe strekt een artikel 27/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 28

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 2, van het Burgerlijk Wetboek een afdeling 3 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 29

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 2, afdeling 3, van het Burgerlijk Wetboek een onderafdeling 1 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 30

Dit artikel strekt ertoe in het Burgerlijk Wetboek een nieuw artikel 491 in te voegen, teneinde de begrippen "beschermde persoon", "handelingen", "rechtshandelingen", "proceshandelingen", "bekwaamheid", "bijstand" en "vertegenwoordiging" te definiëren.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 13 (*DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt, in de Franse tekst, de definitie van het begrip "capacité" aan te passen. Tijdens de hoorzitting waarop de *OBFG* werd gehoord, had deze erop gewezen dat het rechtsbegrip "capacité" (bekwaamheid) waarnaar het voorgestelde artikel verwijst, moet worden onderscheiden van de uitdrukking "capacité de manifester sa volonté" (wilsbekwaamheid), die een feitelijke betekenis heeft. Dit amendement strekt ertoe dat onderscheid in de voorgestelde definitie te weerspiegelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 181* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 491, a), het cijfer "492-2" te vervangen door het cijfer "492-1". Aldus wordt de hernummering van de artikelen in acht genomen.

*

Les amendements n°s 13 et 181 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 30 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 31

L'article 31 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, section 3, du Code civil, une sous-section 2.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 32

L'article 32 de la proposition de loi insère, dans le Code civil, les articles 492-1 à 492-3 qui traitent de l'organisation du statut de protection par le juge de paix.

— Art. 492-1 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 14* (DOC 53 1009/002) qui entend compléter l'article 492-1 proposé par une disposition prévoyant que la mesure de protection extrajudiciaire demeure d'application dans la mesure où celle-ci est compatible avec la mesure de protection judiciaire. Lors des auditions, l'OVB et le professeur Swennen avaient en effet observé qu'un régime combiné dans lequel interviendraient un mandataire et un administrateur de biens était parfaitement envisageable.

— Art. 492-2 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 15* (DOC 53 1009/002) qui remplace dans le texte français de l'article 492-2, § 4, proposé, le mot "sortit" par le mot "produit".

Se référant aux observations communiquées par les représentants de la Fédération royale du Notariat belge lors de leur audition, *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent également *l'amendement n° 16* (DOC 53 1009/002) dont l'objet est de remplacer le texte français de l'article 492-2, § 3, alinéa 3, proposé et *l'amendement n° 19* (DOC 53 1009/002) qui améliore le texte français de l'article 492-2, § 1er.

De amendementen nrs. 13 en 181 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 30 wordt eenparig aangenomen.

Art. 31

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 2, afdeling 3, van het Burgerlijk Wetboek een onderafdeling 2 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 32

Het voorgestelde artikel 32 strekt ertoe in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 492-1 tot 492-3 in te voegen, met betrekking tot de manier waarop de vrederechter de beschermingsstatus organiseert.

— Art. 492-1 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 14* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 492-1 aan te vullen met een bepaling die stipuleert dat "[d]e buitengerechtelijke beschermingsmaatregel […] van toepassing [blijft] in de mate dat deze verenigbaar is met de rechterlijke beschermingsmaatregel". Tijdens de hoorzittingen hebben de OVB en professor Swennen immers aangegeven dat het perfect mogelijk is een gecombineerde regeling uit te werken die het optreden inhoudt van zowel een lasthebber als een bewindvoerder over de goederen.

Art. 492-2 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 15* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in de Franse tekst van het voorgestelde artikel 492-2, § 4, het woord "sortit" te vervangen door het woord "produit".

Met verwijzing naar de opmerkingen die de vertegenwoordigers van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat tijdens de hoorzittingen hebben geformuleerd, dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 16* (DOC 53 1009/002) in, teneinde de Franse tekst van het voorgestelde artikel 492-2, § 3, derde lid, te vervangen, alsook *amendement nr. 19* (DOC 53 1009/002), ter verbetering van de Franse tekst van artikel 492-2, § 1.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent encore *l'amendement n° 17* (DOC 53 1009/002) qui améliore la version française de l'article 492-2, § 1er, alinéa 3, et § 2, alinéa 3.

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 146* (DOC 53 1009/004) visant à supprimer le point 18° de l'article 492-2, § 1er. Se référant au préambule et à l'article 2 de la Convention relative aux droits des personnes handicapées de l'ONU, Mme Déom juge en effet inopportun de restreindre l'exercice des droits politiques des personnes handicapées.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent encore *l'amendement n° 18* (DOC 53 1009/002) complétant l'énumération contenue à l'article 492-2, § 1er, alinéa 3, de manière à ce que dans son ordonnance, le juge de paix se prononce également sur la capacité de la personne protégée à renoncer à l'assistance de la personne de confiance désignée par le juge de paix ou de désigner une autre personne de confiance conformément à l'article 501-2, alinéa 1er .

L'amendement n° 20 (DOC 53 1009/002) des *mêmes auteurs* propose d'adapter l'article 492-2, § 4, dont le texte actuel stipule que "la mesure de protection judiciaire sortit ses effets à compter de sa publication au *Moniteur belge*, conformément à l'article 1249-1 du Code judiciaire". Dans la mesure où les auteurs de l'amendement jugent que la protection doit primer la sécurité juridique, ils proposent que la mesure de protection judiciaire produise plutôt ses effets à compter de la date du jugement.

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 144* (DOC 53 1009/004) qui vise à compléter l'article 492-2, proposé, par un nouveau paragraphe dont l'objet est d'éviter que des statuts soient imposés dans des cas limites. Pour ce faire, l'amendement prévoit l'élaboration d'une liste concertée avec les acteurs de la santé, spécialisés dans le secteur des personnes handicapées reprenant les états de santé qui sont réputés ne pas alterner gravement et de façon persistante la faculté des personnes à assumer la gestion de leurs intérêts patrimoniaux. La tâche du juge de paix en sera facilitée. Dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix pourra néanmoins y déroger et désigner un administrateur.

Vervolgens dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 17* (DOC 53 1009/002) in, ditmaal ter verbetering van de Franse tekst van artikel 492-2, § 1, derde lid, en § 2, derde lid.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 146* (DOC 53 1009/004) in, teneinde het 18° van artikel 492-2, § 1, weg te laten. Ter verantwoording verwijst ze naar de preambule en naar artikel 2 van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; het is niet raadzaam gehandicapten te beknotten in de uitoefening van hun politieke rechten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 18* (DOC 53 1009/002) in, ter aanvulling van de in het voorgestelde artikel 492-2, § 1, derde lid, vervatte opsomming. Bedoeling is te bepalen dat de vrederechter zich in zijn beschikking ook uitspreekt over de bekwaamheid van de te beschermen persoon om af te zien "van de bijstand van de door de vrederechter aangewezen vertrouwenspersoon" of om "een andere vertrouwenspersoon aan te wijzen overeenkomstig artikel 501-2, eerste lid".

Vervolgens dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 20* (DOC 53 1009/002) in, met de bedoeling artikel 492-2, § 4, aan te passen. Thans bepaalt de voorgestelde tekst dat "[d]e rechterlijke beschermingsmaatregel […]zijn gevolgen [heeft] vanaf de publicatie van de beslissing in het *Belgisch Staatsblad* overeenkomstig artikel 1249-1, van het Gerechtelijk Wetboek". De indieners van dit amendement vinden evenwel dat de bescherming voorrang moet hebben op de rechtszekerheid. Daarom stellen zij voor dat de rechterlijke bescherming al ingaat vanaf de datum van het vonnis.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 144* (DOC 53 1009/004) in, ter aanvulling van het voorgestelde artikel 492-2 met een nieuwe paragraaf die tot doel heeft te voorkomen dat de status van wilsonbekwaamheid in grensgevallen wordt opgelegd. Daartoe behelst het amendement de opmaak van een lijst in overleg met de medische beroepsbeoefenaars die gespecialiseerd zijn in de gehandicaptenzorg. Concreet gaat het erom te bepalen welke gezondheidstoestanden niet van die aard zijn dat ze de capaciteit van de betrokkenen om hun vermogen te beheren, ernstig en aanhoudend aantasten. Die regeling zou de taak van de vrederechter vergemakkelijken. In uitzonderlijke gevallen kan die vrederechter er echter van afwijken en alsnog een bewindvoerder aanstellen.

— Art. 492-3 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 21* (DOC 53 1009/002) qui apporte une correction technique à l'article 492-3, alinéa 1er, et *l'amendement n° 22* (DOC 53 1009/002) qui améliore la traduction française de l'alinéa 3 de la même disposition.

— Art. 492-4 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 23* (DOC 53 1009/002) qui complète le texte proposé par un article 492-4. Cette nouvelle disposition permet au Roi d'établir, sur avis conforme de l'Ordre des médecins et du Conseil supérieur national des personnes handicapées, une liste des états de santé réputés altérer gravement et de façon persistante la faculté de la personne à protéger d'assumer dûment la gestion de ses intérêts patrimoniaux. Les auteurs pensent en effet que dans certains cas, il est inutile de chercher une solution sur mesure, précisément en raison de la gravité et du caractère persistant de l'affection. Dans ce type de situations, le travail sur mesure alourdirait inutilement la charge de travail des juges de paix.

Mme Valérie Déom (PS) dépose ensuite *l'amendement n° 145* (DOC 53 1009/004), sous-amendement à l'amendement n°23, qui donne obligation au Roi d'établir la liste précitée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 182* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 32. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 492 du Code civil, permet de combiner le régime de protection extrajudiciaire et le régime de protection judiciaire. Il appartiendra au juge de paix de fixer, dans ce cas, les conditions auxquelles le mandat pourra être poursuivi.

*

L'amendement n° 182, visant à remplacer l'article 32, est adopté à l'unanimité.

Les amendements nos 14, 19, 17, 144, 18, 16, 15, 20, 145, 21, 22, 146 et 23 deviennent par conséquent sans objet.

— Art. 492-3 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 15* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in artikel 492-3, eerste lid, een technische correctie aan te brengen, alsook *amendement nr. 22* (DOC 53 1009/002), ter verbetering van de Franse tekst van het derde lid van diezelfde bepaling.

— Art. 492-4 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 23* (DOC 53 1009/002) in, ter aanvulling van de voorgestelde tekst met een artikel 492-4. Op grond van deze in het amendement voorgestelde nieuwe bepaling zou de Koning worden gemachtigd "op eensluidend advies van de Orde van geneesheren en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, een lijst met gezondheidstoestanden [op te stellen] die geacht worden op ernstige en aanhoudende wijze het vermogen van de te beschermen persoon om zijn belangen van vermogensrechtelijke aard behoorlijk waar te nemen (…) aan te tasten". Op maat werken heeft volgens de indieners in sommige gevallen immers weinig zin, precies omdat de aandoening ernstig en aanhoudend is. In dergelijke situaties verzwaart maatwerk onnodig de taak van de vrederechters.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 145* (DOC 53 1009/004) in, als subamendement op amendement nr. 23 en dat de Koning verplicht een dergelijke lijst op te maken.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 182* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 32. De in het amendement voorgestelde bepaling behelst het herstel van artikel 492 van het Burgerlijk Wetboek en maakt het mogelijk de buitengerechtelijke met de rechterlijke bescherming te combineren. Het zal in dat geval de vrederechter toekomen de voorwaarden te bepalen waaronder de lastgeving voort kan worden uitgevoerd.

*

Amendement nr. 182, dat tot doel heeft artikel 32 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 14, 19, 17, 144, 18, 16, 15, 20, 145, 21, 22, 146 en 23.

Art. 32/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 183* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouvel article 32/1. La disposition insère dans le Code civil un article 492/1 en vertu duquel le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire devra également décider quels actes en rapport avec la personne (art. 492/1, § 1er) et avec les biens (art. 492, § 2) la personne protégée est incapable de poser. Dans son ordonnance, le juge de paix devra par ailleurs se prononcer sur la capacité de la personne protégée à poser certains actes (voir énumération de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, et § 2, alinéa 3, proposé). L'amendement n° 183 reprend, en l'adaptant quelque peu, l'article 492-2 initialement inscrit à l'article 32 de la proposition de loi. Une des adaptations oblige le juge de paix, dans un souci de sécurité juridique, à préciser dans son ordonnance les actes de gestion journalière pouvant, le cas échéant, être posés par la personne protégée. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) rappelle à nouveau que la proposition de loi à l'examen met l'accent sur la capacité de la personne protégée à accomplir certains actes, c'est pourquoi il est demandé au juge de paix d'identifier les actes que cette personne est encore apte à poser. L'intervenante constate que l'article 492/1, § 1er, proposé évoque d'abord les actes en rapport avec la personne que la personne protégée est incapable de poser avant d'énumérer ensuite les actes que la personne protégée est capable de poser. Elle propose par conséquent de revoir la rédaction de cette disposition afin de la faire correspondre à la philosophie privilégiée par les auteurs de la proposition de loi. La même remarque peut être formulée en ce qui concerne l'article 492/1, § 2.

M. Raf Terwingen (CD&V) répond que la capacité de la personne protégée est en effet le postulat de départ des auteurs de la proposition de loi. Il peut par conséquent souscrire à toute proposition de modification de la disposition à l'examen permettant de mieux mettre en évidence ce postulat.

*

L'amendement n° 183, visant à insérer l'article 32/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 32/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 183* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 32/1 in te voegen, dat in het Burgerlijk Wetboek een artikel 492/1 invoegt naar luid waarvan de vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon beveelt, ook moet bepalen voor welke handelingen in verband met de persoon (art. 492/1, § 1) en met de goederen (art. 492, § 2) de beschermde persoon niet handelingsbekwaam is. Voorts moet de vrederechter zich in zijn beschikking uitspreken over de handelingsbekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot bepaalde handelingen (zie de opsomming in het voorgestelde artikel 492/1, § 1, derde lid, en § 2, derde lid). Amendement nr. 183 neemt, enigszins aangepast, het aanvankelijk in artikel 32 van het wetsvoorstel vervatte artikel 492-2 over. Een van de aanpassingen verplicht de vrederechter ertoe, omwille van de rechtszekerheid, in zijn beschikking de handelingen met betrekking tot het dagelijkse beheer te preciseren die de beschermde persoon desgevallend mag stellen. Voor het overige wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) herinnert er opnieuw aan dat dit wetsvoorstel de nadruk legt op de handelingsbekwaamheid van de beschermde persoon inzake bepaalde handelingen. Daarom wordt aan de vrederechter gevraagd te bepalen welke handelingen die persoon nog kan stellen. De spreekster stelt vast dat in het voorgestelde artikel 492/1, § 1, eerst de persoonsgerelateerde handelingen worden aangegeven die de beschermde persoon niet bekwaam is te stellen, en dat vervolgens de handelingen worden opgesomd die de beschermde persoon wél kan verrichten. Zij stelt bijgevolg voor de redactie van die bepaling te herzien om die te doen aansluiten bij het opzet van de indieners van het wetsvoorstel. Over artikel 492/1, § 2, kan dezelfde opmerking worden gemaakt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) antwoordt dat de indieners van het wetsvoorstel inderdaad zijn uitgegaan van de handelingsbekwaamheid van de beschermde persoon. Hij kan het dan ook eens zijn met ieder voorstel van wijziging van de voorliggende bepaling dat de mogelijkheid biedt dat uitgangspunt voor het voetlicht te brengen.

*

Amendement nr. 183, dat ertoe strekt een artikel 32/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 32/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 184* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 32/2. L'article 492/2, ainsi inséré dans le Code civil, reprend le texte de l'article 492-2, § 3, initialement inscrit à l'article 32. L'amendement fait suite aux remarques légistiques du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 184, visant à insérer l'article 32/2, est adopté à l'unanimité.

Art.32/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 185* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 32/3. L'objet de cet amendement est d'insérer un article 492/3 dans le Code civil selon lequel "la mesure de protection judiciaire sortit ses effets à compter du jour de l'ordonnance". Cette disposition était initialement inscrite à l'article 32 de la proposition de loi (voir art. 492-2, §4 dont l'insertion dans le Code civil était proposée) et est modifiée conformément à l'avis du Conseil d'État.

M. Philippe Goffin (MR) se demande si cette disposition n'est pas préjudiciable pour les tiers de bonne foi qui n'auraient pas connaissance de l'ordonnance du juge de paix avant sa publication.

M. Raf Terwingen (CD&V) reconnaît que cette disposition peut poser problème sous l'angle de la sécurité juridique. Il se dit par conséquent sensible à la remarque de M. Goffin. Une voie médiane serait d'opérer une distinction selon la nature des actes visés.

Compte tenu de la discussion qui précède, *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent *l'amendement n° 371* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 185, remplaçant l'article 492/3 proposé. L'amendement opère une distinction selon la nature des actes concernés: en ce qui concerne les actes visés à l'article 499/7, §§ 1er et 2, la mesure de protection judiciaire produira ses effets à dater de la publication de l'ordonnance dans le *Moniteur belge*. Par contre, pour ce qui est des autres actes, elle produira ses effets dès l'introduction de la demande de désignation d'un administrateur.

*

Art. 32/2 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 184* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 32/2 in te voegen. Het aldus in het Burgerlijk Wetboek ingevoegde artikel 492/2 neemt de tekst van het oorspronkelijk in artikel 32 vervatte artikel 492-2, § 3, over. Het amendement geeft gevolg aan de wetgevingstechnische opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 184, dat tot doel heeft een artikel 32/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 32/3 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 185* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 32/3 in te voegen, dat in het Burgerlijk Wetboek een artikel 492/3 invoegt dat luidt: "De rechterlijke beschermingsmaatregel heeft zijn gevolgen vanaf de dag van de beschikking.". Die bepaling was aanvankelijk vervat in artikel 32 van het wetsvoorstel (zie artikel 492-2, § 4, waarvan de invoeging in het Burgerlijk Wetboek werd voorgesteld) en wordt gewijzigd conform het advies van de Raad van State.

De heer Philippe Goffin (MR) vraagt of die bepaling niet nadelig is voor bonafide derden en die geen weet hebben van de beschikking van de vrederechter vóór de bekendmaking ervan.

De heer Raf Terwingen (CD&V) erkent dat die bepaling een probleem van rechtszekerheid kan doen rijzen. Hij staat dan ook niet afkerig tegenover de opmerking van de heer Goffin. De middenweg zou erin bestaan een onderscheid te maken naargelang de aard van de betrokken handelingen.

Rekening houdend met de bovenstaande discussie dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.*, als subamendement op amendement nr. 185, *amendement nr. 371* (DOC 53 1009/009) in, dat het voorgestelde artikel 492/3 vervangt. Het amendement maakt een onderscheid naargelang de aard van de betrokken handelingen: wat de in artikel 499/7, § 1 en 2, bedoelde handelingen betreft, zal de maatregel van rechterlijke bescherming uitwerking hebben vanaf de bekendmaking van de beschikking in het *Belgisch Staatsblad*. Voor de andere handelingen daarentegen zal de maatregel van toepassing zijn vanaf de indiening van het verzoek tot aanwijzing van een bewindvoerder.

*

L'amendement n° 371, sous-amendement à l'amendement n° 185, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 185, visant à insérer l'article 32/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 32/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 186* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 32/4.

L'objet de la nouvelle disposition proposée est d'inscrire dans le Code civil un article 492/4, lequel décrit la manière dont il est mis fin à la mesure de protection judiciaire. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 32 de la proposition de loi (voir art. 492-3 dont l'insertion dans le Code civil était proposée) et est modifiée conformément à l'avis du Conseil d'État.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose ensuite *l'amendement n° 339* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 186, qui tend à modifier l'article 492/4 proposé afin de réintroduire la possibilité de saisine d'office du juge de paix. Il convient en effet de donner au juge de paix les instruments lui permettant d'intervenir de manière rapide et efficace.

*

L'amendement n° 339, sous-amendement à l'amendement n° 186, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 186, visant à insérer l'article 32/4, est adopté à l'unanimité.

Art.32/5 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 187* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 32/5. L'article 492/5 inséré dans le Code civil par cet amendement, confie au Roi la mission d'établir, sur avis conforme de l'Ordre des médecins et du Conseil supérieur national des personnes handicapées, une liste des états de santé réputés altérer gravement et de façon persistante la faculté de la personne à protéger d'assumer dûment la gestion de ses intérêts patrimoniaux. Cette disposition reprend le texte de l'amendement n° 23 (voir discussion de l'article 32)

Amendement nr. 371, subamendement op amendement nr. 185, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 185, dat beoogt een artikel 32/3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 32/4 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. beoogt met zijn *amendement nr. 186* (DOC 53 1009/005) de invoeging van een artikel 32/4.

De nieuwe bepaling strekt ertoe in het Burgerlijk Wetboek een artikel 492/4 in te voegen, waarin wordt aangegeven hoe een einde wordt gemaakt aan de rechterlijke beschermingsmaatregel. Die bepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 32 van het wetsvoorstel (zie art. 492-3 waarvan de invoeging in het Burgerlijk Wetboek werd voorgesteld). Ze wordt gewijzigd overeenkomstig het advies van de Raad van State.

Vervolgens dient *mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld)*, als subamendement op amendement nr. 186, *amendement nr. 339* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 492/4 te wijzigen met de bedoeling de mogelijkheid van ambtshalve adiëring van de vrederechter opnieuw op te nemen in het wetsvoorstel. De vrederechter moet immers over de nodige instrumenten beschikken om snel en efficiënt te kunnen optreden.

*

Amendement nr. 339, subamendement op amendement nr. 186, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 186, dat ertoe strekt een artikel 32/4 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 32/5 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 187* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 32/5 in te voegen. Het door dit amendement in het Burgerlijk Wetboek ingevoegde artikel 492/5 luidt onder meer: "De Koning stelt, op eensluidend advies van de Orde van geneesheren en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, een lijst op met de gezondheidstoestanden die geacht worden op ernstige en aanhoudende wijze het vermogen van de te beschermen persoon om zijn belangen van vermogensrechtelijke aard behoorlijk waar te nemen, zelfs

mais l'adapte compte tenu de l'avis du Conseil d'État et de l'amendement n° 145.

*

L'amendement n° 187, visant à insérer l'article 32/5, est adopté à l'unanimité.

Art. 33

L'article 33 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 2, section 3, du Code civil, une sous-section 3.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 34

L'article 34 de la proposition de loi contient des dispositions sanctionnant de nullité les actes accomplis par la personne protégée qui excèdent sa capacité juridique.

— Art. 493-1 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent les *amendements n°s 24 et 26* (DOC 53 1009/002) qui améliorent respectivement la traduction française de l'article 493-1, § 2, alinéa 2 et § 3, alinéa 1er.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite l'*amendement n° 25* (DOC 53 1009/002) qui entend tenir compte d'un remarque formulée par le professeur Swennen au cours de son audition. Dans sa rédaction actuelle, l'article 493-1, § 3, alinéa 1er, permet à l'administrateur de "confirmer la nullité d'un acte pendant la durée de la mesure de protection". L'amendement n° 25 nuance cette possibilité en stipulant que lorsqu'il s'agit d'un acte pour lequel l'administrateur doit disposer d'une autorisation préalable, l'administrateur ne pourra couvrir la nullité de cet acte que moyennant une autorisation spéciale du juge de paix.

— Art. 493-2 du Code civil

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire.

met behulp van bijstand, aan te tasten.". Die bepaling neemt de tekst van amendement nr. 23 (zie de bespreking van artikel 32) over, maar past die aan, rekening houdend met het advies van de Raad van State en met amendement nr.145.

*

Amendement nr. 187, dat ertoe strekt een artikel 32/5 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 33

Artikel 33 beoogt een onderafdeling 3 in te voegen in boek I, titel XI, hoofdstuk 2, afdeling 3, van het Burgerlijk Wetboek.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 34

Artikel 34 van het wetsvoorstel bepaalt dat de handelingen die de beschermde persoon in strijd met zijn persoonsrechtelijke handelingsbekwaamheid heeft gesteld, nietig zijn.

— Art. 493-1 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient de *amendementen nrs. 24 en 26* (DOC 53 1009/002) in, die ertoe strekken de Franse tekst van respectievelijk artikel 493-1, § 2, tweede lid, en § 3, eerste lid, te verbeteren.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 25* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt rekening te houden met een opmerking die professor Swennen tijdens zijn hoorzitting heeft geformuleerd. In zijn huidige redactie staat artikel 493-1, § 3, eerste lid, de bewindvoerder toe de nietigheid van een handeling te bevestigen zolang de beschermende maatregel duurt. Amendement nr. 25 nuanceert die mogelijkheid door te bepalen dat, wanneer het een handeling betreft waarvoor de bewindvoerder over een voorafgaande machtiging moet beschikken, de bewindvoerder de nietigheid van die handeling alleen mag dekken mits hij daartoe een bijzondere machtiging van de vrederechter heeft verkregen.

— Art. 493-2 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze bepaling worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 493-3 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent les *amendements n°s 27 et 28* (DOC 53 1009/002) qui adaptent quelque peu la version française de l'article 493-3.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 188* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 34. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 493 du Code civil, frappe de nullité les actes accomplis par la personne protégée et qui excèdent sa capacité juridique. Cette disposition reprend le texte de l'article 493-1, et intègre les amendements n°s 24 à 26.

M. Christian Brotcorne (cdH) relève que dans certaines hypothèses, le juge de paix pourra autoriser la personne protégée à accomplir, moyennant le respect de certaines conditions, certains actes personnels. L'article 493 du Code civil, tel que proposé à l'amendement n° 188, stipule que "les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de sa personne, établie conformément à l'article 492/1, § 1er, sont nuls de plein droit". La rédaction de cette disposition permet-elle de sanctionner de nullité les actes autorisés par juge de paix mais qui ne respectent pas les conditions imposées?

M. Raf Terwingen (CD&V) répond par l'affirmative. Il est logique que de tels actes puissent eux aussi être frappés de nullité.

M. Christian Brotcorne (cdH) dépose par conséquent *l'amendement n° 349* (DOC 53 1009/008), sous-amendement à l'amendement n° 188, adaptant la rédaction de la disposition proposée afin d'y inscrire que la nullité pourra également être invoquée lorsqu'un acte a été accompli sans respecter les conditions imposées par le juge de paix.

M. Christian Brotcorne (cdH) et consorts déposent ultérieurement *l'amendement n° 354* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 188, qui reprend le texte de l'amendement n° 349 en l'adaptant quelque peu. L'amendement n° 349 est par conséquent retiré.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 361* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 188, afin de remplacer dans

— Art. 493-3 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient de *amendementen nrs. 27 en 28* (DOC 53 1009/002) in, die ertoe strekken de Franse tekst van artikel 493-3 enigszins aan te passen.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 188* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 34. De in het amendement voorgestelde nieuwe bepaling, die ertoe strekt artikel 493 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen, voorziet erin dat de door de beschermde persoon gestelde handelingen die diens handelingsbekwaamheid te boven gaan, nietig zijn. Die bepaling neemt de tekst over van artikel 493-1, en omvat ook de amendementen nrs. 24 tot 26.

De heer Christian Brotcorne (cdH) merkt op dat de vrederechter de beschermde persoon in sommige gevallen en met inachtneming van bepaalde voorwaarden zal kunnen machtigen bepaalde persoonlijke handelingen te stellen. Artikel 493 van het Burgerlijk Wetboek, in de lezing zoals het wordt voorgesteld in amendement nr. 188, luidt: "De handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 1 vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn persoon, zijn van rechtswege nietig.". Biedt de redactie van die bepaling de mogelijkheid de door de vrederechter toegestane handelingen waarbij evenwel de opgelegde voorwaarden niet in acht werden genomen, nietig te verklaren?

De heer Raf Terwingen (CD&V) antwoordt daarop bevestigend. Het is logisch dat dergelijke handelingen eveneens nietig kunnen worden verklaard.

Bijgevolg dient *de heer Christian Brotcorne (cdH)* als subamendement op amendement nr. 188 *amendement nr. 349* (DOC 53 1009/008) in, waarbij de formulering van de voorgestelde bepaling wordt aangepast om erin op te nemen dat de nietigheid ook kan worden ingeroepen wanneer een handeling is verricht zonder dat de door de vrederechter opgelegde voorwaarden in acht worden genomen.

Vervolgens dient *de heer Christian Brotcorne (cdH) c.s.* als subamendement op amendement nr. 188 *amendement nr. 354* (DOC 53 1009/009) in, dat de tekst van amendement nr. 349 in een enigszins aangepaste lezing overneemt. Derhalve wordt amendement nr. 349 ingetrokken.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient als subamendement op amendement nr. 188 *amendement nr. 361* (DOC 53 1009/009) in, teneinde in de Franse

l'article 493, §§ 1er et 2, proposé les mots "nuls de plein droit" par les mots "nuls de droit". M. Terwingen précise qu'il s'agit d'une correction technico-juridique.

*

L'amendement n° 349 est retiré.

Les amendements n°s 354 et 361, sous-amendements à l'amendement n° 188, sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 188, visant à remplacer l'article 34, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 24, 25, 26, 27 et 28 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 34/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 189* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 34/1. L'article 493/1 ainsi inséré dans le Code civil par cet amendement concerne les modalités de prescription de l'action en nullité. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 34 de la proposition de loi (voir art. 493-2 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 34/1, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 189, visant à insérer l'article 34/1, est adopté à l'unanimité.

Art.34/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 190* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 34/2. L'article 493/2 inséré dans le Code civil par cet amendement prévoit la possibilité d'annuler tout acte accompli avant que la mesure de protection judiciaire ait produit ses effets, lorsque la cause de cette mesure existait notoirement au moment où l'acte est accompli.

Cette disposition était initialement inscrite à l'article 34 de la proposition de loi (voir art. 493-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée

tekst van het voorgestelde artikel 493, §§ 1 en 2, de woorden "nuls de plein droit" te vervangen door de woorden "nuls de droit". De heer Terwingen preciseert dat het om een juridisch-technische verbetering gaat.

*

Amendement nr. 349 wordt ingetrokken.

De als subamendement op amendement nr. 188 ingediende amendementen nr. 354 en 361 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Amendement nr. 188, ter vervanging van artikel 34, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 24, 25, 26, 27 en 28.

Art. 34/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 189* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 34/1 (nieuw). Het aldus via dit amendement in het Burgerlijk Wetboek ingevoegde artikel 493/1 heeft betrekking op de nadere verjaringsregels van de vordering tot nietigverklaring. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 34 van het wetsvoorstel (zie art. 493-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt verplaatst naar een artikel 34/1 (nieuw), in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 189, tot invoeging van een artikel 34/1 (nieuw), wordt eenparig aangenomen.

Art. 34/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 190* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 34/2 (nieuw). Het via dit amendement in het Burgerlijk Wetboek ingevoegde artikel 493/2 voorziet in de mogelijkheid ongeacht welke handeling te vernietigen voordat de rechterlijke beschermingsmaatregel zijn uitwerking krijgt, indien de oorzaak van de maatregel kennelijk bestond ten tijde van het verrichten van die handelingen.

Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 34 van het wetsvoorstel (zie art. 493-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voor-

dans un article 34/2, conformément à l'avis du Conseil d'État. Le nouveau texte proposé tient compte des amendements n°s 27 et 28.

*

L'amendement n° 190, visant à insérer l'article 34/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 34/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 191* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 34/3. Cette disposition qui traite de la possibilité d'attaquer des actes accomplis par la personne protégée lorsque celle-ci est décédée, était initialement inscrite à l'article 34 de la proposition de loi (voir art. 493-4 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 34/3, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 191, visant à insérer l'article 34/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 35

L'article 35 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, du Code civil, un nouveau chapitre 3.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 36

L'article 36 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, du Code civil, une section 1re.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 37

L'article 37 de la proposition de loi contient les définitions des notions de "personnes protégées", d'"administrateur de la personne", d'"administrateurs

gesteld), maar wordt verplaatst naar een artikel 34/2, in overeenstemming met het advies van de Raad van State. De nieuwe tekst houdt rekening met de amendementen nrs. 27 en 28.

*

Amendement nr. 190, tot invoeging van een artikel 34/2 (nieuw), wordt eenparig aangenomen.

Art. 34/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 191* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 34/3. Die bepaling gaat over de mogelijkheid de door de beschermde persoon gestelde handelingen te betwisten wanneer de betrokkene is overleden; ze was oorspronkelijk opgenomen in artikel 34 van het wetsvoorstel (zie art. 493-4 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt verplaatst naar een artikel 34/3 (nieuw), in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 191, tot invoeging van een artikel 34/3 (nieuw), wordt eenparig aangenomen.

Art. 35

Artikel 35 strekt ertoe in boek I, titel XI, van het Burgerlijk Wetboek, een hoofdstuk 3 (nieuw) in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 36

Artikel 36 strekt ertoe in boek I, titel XI, hoofdstuk 3, van het Burgerlijk Wetboek, een afdeling 1 (nieuw) in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 37

Artikel 37 van het wetsvoorstel bevat de definities van de begrippen "beschermde persoon", "bewindvoerder over de persoon", "bewindvoerder over de goederen",

des biens", de "personne de confiance", d'"assistance", de "représentation" et de "gestion".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 29* (DOC 53 1009/002) qui améliore la version française de la définition de la notion de "personne de confiance".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 192* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 37. Les définitions proposées sont de la sorte adaptées conformément aux remarques du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 192, visant à remplacer l'article 37, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 29 devient par conséquent sans objet.

Art. 38

L'article 38 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, du Code civil, une section 2.

*

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 39

L'article 39 de la proposition de loi insère dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, section 2 du Code civil, un article 495 concernant l'ouverture de l'administration.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 193* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer dans l'article proposé, les chiffres "492-2" par le chiffre "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 193 est adopté à l'unanimité.

L'article 39, ainsi amendé, est adopté à l'unanimité.

"vertrouwenspersoon", "bijstand", "vertegenwoordiging" en "beheer".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 29* (DOC 53 1009/002) in, ter verbetering van de Franse tekst van de definitie van het begrip "vertrouwenspersoon".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 192* (DOC 53 1009/005) in, tot vervanging van artikel 37. De voorgestelde definities komen aldus tegemoet aan de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 192, tot vervanging van artikel 37, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 29.

Art. 38

Artikel 38 strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, van het Burgerlijk Wetboek een afdeling 2 in te voegen.

*

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 39

Artikel 39 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel voegt in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek een artikel 495 in, over het ontstaan van het bewind over de beschermde persoon.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 193* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 193 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 39 wordt eenparig aangenomen.

Art. 40

L'article 40 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, du Code civil, une section 3.

*

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 41

L'article 41 de la proposition de loi concerne l'organisation de l'administration et insère dans le Code civil les articles 496-1 à 496-7.

— Art. 496-1du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 31* (DOC 53 1009/002) qui modifie l'article 496-1, alinéa 1er, proposé afin de permettre à une personne de désigner préalablement, non seulement un administrateur mais également une personne de confiance.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts déposent *l'amendement n° 30* (DOC 53 1009/002) qui modifient l'article 496-1 conformément aux observations formulées au cours des auditions par le représentant du C.E.N.E.G.E.R.

— Art. 496-2 du Code civil

L'amendement n° 32 de *Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts* (DOC 53 1009/002) complète l'article 496-2 proposé par une disposition habilitant la personne de confiance à désigner celui ou celle qui exercera ses fonctions dans le cas où les circonstances l'empêcherait de les exercer elle-même.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 33* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 496-2, alinéa 1er, pour tenir compte des remarques du C.E.N.E.G.E.R.

— Art. 496-3 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 34* (DOC 53 1009/002) complétant l'article 496-3 proposé par un nouvel alinéa habilitant le juge de paix à refuser d'homologuer la désignation

Art. 40

Artikel 40 strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, van het Burgerlijk Wetboek, een afdeling 3 in te voegen.

*

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 41

Artikel 41 van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel heeft betrekking op de organisatie van het bewind en voegt in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 496-1 tot 496-7 in.

— Art. 496-1 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 31* (DOC 53 1009/002) in, tot wijziging van het voorgestelde artikel 496-1, eerste lid. Het ligt in de bedoeling ervoor te zorgen dat de beschermde persoon vooraf niet alleen een bewindvoerder, maar ook een vertrouwenspersoon kan aanwijzen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s. dient *amendement nr. 30* (DOC 53 1009/002) in, tot wijziging van artikel 496-1, teneinde tegemoet te komen aan de opmerkingen die de vertegenwoordiger van de C.E.N.E.G.E.R. tijdens de hoorzittingen heeft geformuleerd.

— Art. 496-2 van het Burgerlijk Wetboek

Amendement nr. 32 van *mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s*. (DOC 53 1009/002) strekt ertoe het voorgestelde artikel 496-2 aan te vullen met een bepaling die de vertrouwenspersoon machtigt de persoon aan te wijzen die zijn taak zal overnemen wanneer de vertrouwenspersoon die taak door omstandigheden niet zelf zou kunnen vervullen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 33* (DOC 53 1009/002) in, tot aanpassing van artikel 496-2, eerste lid, teneinde rekening te houden met de opmerkingen van de C.E.N.E.G.E.R..

— Art. 496-3 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 34* (DOC 53 1009/002) in, tot aanvulling van het voorgestelde artikel 496-3 met een nieuw lid. Het ligt in de bedoeling de vrederechter te machtigen de

d'un candidat-administrateur lorsque ce dernier ne peut produire de certificat de bonne vie et mœurs.

— Art. 496-4 du Code civil

*Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consort*s déposent *l'amendement n° 35* (DOC 53 1009/002) modifiant l'article 496-4 proposé afin d'y prévoir la possibilité pour une fondation privée d'être désignée comme administrateur de la personne et des biens pour autant qu'elle œuvre exclusivement au bénéfice de la personne protégée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 36* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 496-4 proposé pour y encourager la désignation comme administrateur d'une personne qui connait effectivement la personne protégée. Outre les parents, le conjoint, le cohabitant légal, la personne vivant maritalement avec la personne protégée, ou un membre de la famille proche, le juge de paix pourra également choisir "une personne qui se charge des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui accompagne la personne à protéger et son entourage dans ces soins".

L'article 496-4, alinéa 3, invite le juge de paix à désigner de préférence l'administrateur de la personne comme administrateur de biens "à moins que cela ne soit contraire à l'intérêt de la personne protégée".

L'amendement n° 37 (DOC 53 1009/002) de *Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts* prévoit que le juge de paix ne devra pas non plus désigner l'administrateur de la personne come administrateur de biens lorsqu'une personne de confiance n'a pas été désignée. En l'absence d'une personne de confiance susceptible de veiller au bon fonctionnement de l'administration, il est en effet préférable de désigner deux personnes distinctes pour assumer la fonction d'administrateur de la personne et d'administrateur des biens.

— Art. 496-5 et 496-6 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art.496-7 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 38* (DOC 53 1009/002) qui complète la liste des personnes ne pouvant être désignées comme

homologatie van de aanwijzing van een kandidaat-bewindvoerder te weigeren, wanneer deze laatste geen bewijs van goed zedelijk gedrag kan voorleggen.

— Art. 496-4 van het Burgerlijk Wetboek

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 35* (DOC 53 1009/002) in, tot wijziging van het voorgestelde artikel 496-4. Het ligt in de bedoeling in de mogelijkheid te voorzien dat privéstichtingen kunnen worden aangewezen als bewindvoerders over personen en goederen, op voorwaarde dat zij uitsluitend in het belang van de beschermde persoon handelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 36* (DOC 53 1009/002) in, tot aanpassing van het voorgestelde artikel 496-4. Dit amendement heeft tot doel de aanstelling tot bewindvoerder te bevorderen van een persoon die de beschermde persoon daadwerkelijk kent. Naast de ouders, de echtgenoot, de wettelijk samenwonende, de persoon met wie de beschermde persoon een feitelijk gezin vormt, of een naast familielid, kan de vrederechter ook een persoon aanwijzen "die instaat voor de dagelijkse zorg van de te beschermen persoon of de te beschermen persoon en zijn omgeving begeleidt in deze zorg.".

Artikel 496-4, derde lid, bepaalt dat de vrederechter als bewindvoerder over de goederen bij voorkeur de bewindvoerder over de persoon aanwijst, "tenzij dit strijdig is met het belang van de beschermde persoon".

Amendement nr. 37 (DOC 53 1009/002) van *mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s.* bepaalt dat, ook ingeval geen vertrouwenspersoon is aangewezen, de vrederechter niet verplicht is de bewindvoerder over de persoon aan te wijzen als bewindvoerder over de goederen. Wanneer er geen vertrouwenspersoon is die erop kan toezien dat de bewindvoering naar behoren plaatsvindt, is het immers beter twee afzonderlijke personen aan te wijzen om de functie van bewindvoerder over de persoon en die van bewindvoerder over de goederen te vervullen.

— Art. 496-5 en 496-6 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art.496-7 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 38* (DOC 53 1009/002) in. Dit amendement vult de lijst van de personen aan die niet als bewindvoerder

administrateurs (art. 496-7) en y ajoutant les personnes déchues de l'autorité parentale.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 39* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 496-7 afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n° 35 (DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts déposent *l'amendement n° 40* (DOC 53 1009/002) qui supprime de ladite liste la référence aux juges de paix suppléants. Les auteurs de l'amendement estiment que ce n'est pas en interdisant aux juges de paix suppléants d'être désignés administrateurs que l'on résoudra le problème de désignation systématique des mêmes personnes comme administrateurs. Pour ce faire, il est préférable de limiter dans la loi le nombre maximum de dossiers par administrateurs.

— Art. 496-8 du Code civil

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts déposent *l'amendement n° 41* (DOC 53 1009/002) complétant l'article 496-8, alinéa 1er, par une disposition selon laquelle l'administrateur doit toujours être entendu avant que le juge de paix ne le remplace ou ne modifie ses missions.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 194* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 41. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 496 du Code civil, reprend le texte de l'article 496-1, et l'adapte conformément aux amendements nos 30 et 31 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 194, visant à remplacer l'article 41, est adopté à l'unanimité.

Les amendements nos 31, 30, 33, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 38 et 41 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 41/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 195* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/1. Cette disposition est relative à la possibilité pour le proche désigné comme administrateur de désigner un autre proche comme administrateur (art. 496-7) en voegt er meer bepaald de personen aan toe die uit het ouderlijk gezag zijn ontzet.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 39* (DOC 53 1009/002) in, tot aanpassing van artikel 496-7. Het ligt in de bedoeling rekening te houden met de bij amendement nr. 35 (DOC 53 1009/002) ingestelde mogelijkheid een privéstichting aan te wijzen als bewindvoerder over de persoon en over de goederen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s. dient *amendement nr. 40* (DOC 53 1009/002) in, dat in voormelde lijst de verwijzing naar de plaatsvervangende rechters weglaat. De indieners van het amendement menen dat het knelpunt van de systematische aanwijzing van dezelfde personen als bewindvoerders niet zal worden opgelost door te verbieden dat de plaatsvervangende rechters als bewindvoerders worden aangewezen. Om dat knelpunt weg te werken, is het beter het maximumaantal dossiers per bewindvoerder wettelijk te beperken.

— Art. 496-8 van het Burgerlijk Wetboek

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s. dient *amendement nr. 41* (DOC 53 1009/002) in, tot aanvulling van artikel 496-8, eerste lid, met een bepaling dat de bewindvoerder altijd moet worden gehoord vooraleer de vrederechter hem vervangt of zijn taak wijzigt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 194* (DOC 53 1009/005) in, tot vervanging van artikel 41. De nieuwe voorgestelde bepaling, die ertoe strekt artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen, neemt de tekst over van artikel 496-1 en past die aan de amendementen nrs. 30 en 31 aan (DOC 53 1009/002).

*

Amendement nr. 194, dat ertoe strekt artikel 41 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 31, 30, 33, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 38 en 41.

Art. 41/1 *(nouveau)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 195* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/1 in te voegen, teneinde te bepalen dat het als bewindvoerder of vertrouwenspersoon aangestelde

trateur ou comme personne de confiance de procéder à une déclaration dans laquelle il peut faire part de sa préférence quant à la personne susceptible d'assumer cette fonction dans le cas où il serait dans l'impossibilité de continuer à l'assumer. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-2 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 41/1, conformément à l'avis du Conseil d'État. Le texte tient en outre compte des amendements 32 et 33.

*

L'amendement n° 195, visant à insérer l'article 41/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 41/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 196* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/2. Cette disposition concerne l'homologation par le juge de paix de la désignation de la personne de confiance ou de l'administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 41/2, conformément à l'avis du Conseil d'État. Le texte tient en outre compte de l'amendement n° 34.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose ensuite *l'amendement n° 340* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 196, qui tend à modifier l'article 496/2, alinéa 2, proposé afin d'autoriser le juge de paix à refuser d'homologuer la désignation de l'administrateur des biens sur la base de l'extrait de casier judiciaire de la personne désignée.

*

L'amendement n° 340, sous-amendement à l'amendement n° 196, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 196, visant à insérer l'article 41/2, est également adopté à l'unanimité.

Art. 41/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 197* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/3 qui concerne le choix par le juge de paix de l'administrateur lorsque ce choix n'a pas

naaste familielid een verklaring kan afleggen waarin hij zijn voorkeur te kennen geeft aangaande de persoon die voornoemd mandaat op zich kan nemen ingeval hij dat mandaat niet langer zelf kan uitoefenen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-2 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/1, overeenkomstig het advies van de Raad van State. De tekst houdt bovendien rekening met de amendementen nrs. 32 en 33.

*

Amendement nr. 195, dat ertoe strekt een artikel 41/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 41/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 196* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/2 in te voegen, teneinde te bepalen dat de vrederechter de aanstelling van de vertrouwenspersoon of bewindvoerder homologeert. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-3 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/2, overeenkomstig het advies van de Raad van State. De tekst houdt bovendien rekening met amendement nr. 34.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 196, *amendement nr. 340* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 496/2, tweede lid, te wijzigen, teneinde te bepalen dat de vrederechter, op grond van het uittreksel uit het strafregister van de aangewezen persoon, kan weigeren de aanstelling van de bewindvoerder over de goederen te homologeren.

*

Het als subamendement op amendement nr. 196 ingediende amendement nr. 340 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 196, dat ertoe strekt een artikel 41/2 in te voegen, wordt eveneens eenparig aangenomen.

Art. 41/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 197* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/3 in te voegen, teneinde te bepalen dat de vrederechter de bewindvoerder kiest ingeval de

été opéré au préalable par la personne protégée. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-4 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 41/3, conformément à l'avis du Conseil d'État. Le texte tient en outre compte des amendements n°s 35, 36 et 37.

*

L'amendement n° 197, visant à insérer l'article 41/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 41/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 198* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/4 lequel précise le nombre d'administrateurs pouvant être désignés par le juge de paix et les règles applicables lorsque plusieurs administrateurs de biens ont été désignés. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-5 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 41/4, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 198, visant à insérer l'article 41/4, est adopté à l'unanimité.

Art. 41/5 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 199* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/5 qui stipule que "nul n'est tenu d'accepter les fonctions d'administrateurs". Cette disposition était initialement inscrite à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-6 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 41/5, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 199, visant à insérer l'article 41/5, est adopté à l'unanimité.

Art. 41/6 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 200* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/6. Cette disposition qui contient

beschermde persoon voorafgaandelijk geen bewindvoerder heeft aangewezen. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-4 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/3, overeenkomstig het advies van de Raad van State. De tekst houdt bovendien rekening met de amendementen nrs. 35, 36 en 37.

*

Amendement nr. 197, dat ertoe strekt een artikel 41/3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 41/4 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 198* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/4 in te voegen, teneinde het aantal bewindvoerders te bepalen dat de vrederechter kan aanstellen, alsook de regels die van toepassing zijn ingeval verscheidene bewindvoerders worden aangesteld. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-5 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/4, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 198, dat ertoe strekt een artikel 41/4 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 41/5 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 199* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/5 in te voegen, teneinde te bepalen dat "niemand (...) verplicht [is] de bewindvoering op zich te nemen". Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-6 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/5, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 199, dat ertoe strekt een artikel 41/5 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 41/6 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 200* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/6 in te voegen, teneinde de personen op

l'énumération des personnes ne pouvant pas être désignées comme administrateurs était initialement inscrite à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-7 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 41/6, conformément à l'avis du Conseil d'État. Le nouvel article proposé intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 38, 39 et 40.

*

L'amendement n° 200, visant à insérer l'article 41/6, est adopté à l'unanimité.

Art. 41/7 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 201* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 41/7. L'article proposé concerne la faculté dont dispose le juge de paix de remplacer ou de modifier les pouvoirs de l'administrateur. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 41 de la proposition de loi (voir art. 496-8 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 41/7, conformément à l'avis du Conseil d'État. L'amendement supprime toutefois la possibilité de saisine d'office du juge que le texte initial prévoyait. Il est ainsi tenu compte de la remarque du Conseil d'État selon laquelle cette saisine d'office pouvait être considérée comme incompatible avec l'article 6 de la Convention européenne des Droits de l'homme.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose ensuite *l'amendement n° 341* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 201, qui tend à modifier l'article 496/7 proposé afin de réintroduire la possibilité de saisine d'office du juge de paix. Il convient en effet de donner au juge de paix les instruments lui permettant d'intervenir de manière rapide et efficace.

*

L'amendement n° 341, sous-amendement à l'amendement n° 201, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 201 visant à insérer l'article 41/7 est également adopté à l'unanimité.

te sommen die niet als bewindvoerder mogen worden aangesteld. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-7 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/6, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Het voorgestelde nieuwe artikel neemt overigens de tekst over van de amendementen nrs. 38, 39 en 40.

*

Amendement nr. 200, dat ertoe strekt een artikel 41/6 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 41/7 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 201* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 41/7 in te voegen, teneinde te bepalen dat de vrederechter de bevoegdheden van de bewindvoerder kan wijzigen of hem kan vervangen. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 41 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 496-8 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 41/7, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Het amendement maakt echter de mogelijkheid tot ambtshalve adiëring van de vrederechter waarin de oorspronkelijke tekst voorzag, ongedaan. Aldus wordt gevolg gegeven aan de opmerking van de Raad van State dat die ambtshalve adiëring kan worden beschouwd als onverenigbaar met artikel 6 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 201, *amendement nr. 341* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 496/7, te wijzigen, teneinde opnieuw te voorzien in de mogelijkheid van ambtshalve adiëring van de vrederechter. De vrederechter moet immers over de instrumenten kunnen beschikken om snel en doeltreffend op te treden.

*

Het als subamendement op amendement nr. 201 ingediende amendement nr. 341 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 201, dat ertoe strekt een artikel 41/7 in te voegen, wordt eveneens eenparig aangenomen.

Art. 42

L'article 42 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, du Code civil, une section 4.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 43

L'article 43 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, section 4, du Code civil, une sous-section 1re.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 44

L'article 44 de la proposition de loi concerne le fonctionnement de l'administration et insère, dans le Code civil, les articles 497-1 à 497-8.

— Art. 497-1 et 497-2 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 497-3 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 42* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 497-3, 16°. En vertu de cette disposition, la donation entre vifs, à l'exception des cadeaux d'usage proportionnels au patrimoine de la personne protégée, ne peut faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur. Le libellé de cette disposition est modifié afin de tenir compte de l'amendement n° 56 (DOC 53 1009/002) qui autorise l'administrateur à effectuer, dans certaines circonstances et moyennant l'autorisation du juge de paix, des donations par subrogation.

— Art. 497-4 et 497-5 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 497-6 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 43* (DOC 53 1009/002) qui tend à apporter une correction linguistique au texte français de l'article 497-6, alinéa 5, proposé.

Art. 42

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, van het Burgerlijk Wetboek een afdeling 4 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 43

Dit artikel strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, afdeling 4, van het Burgerlijk Wetboek een onderafdeling 1 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 44

Artikel 44 van het wetsvoorstel behelst de werking van de bewindvoering en voegt in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 497-1 tot 497-8 in.

— Art. 497-1 en 497-2 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 497-3 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 42* (DOC 53 1009/002) in, dat artikel 497-3, 16°, aanpast. Krachtens die bepaling mag de schenking onder levenden, met uitzondering van de gebruikelijke geschenken in verhouding tot het vermogen van de beschermde persoon, niet vatbaar zijn voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder. De formulering wordt gewijzigd, zodat rekening wordt gehouden met amendement nr. 56 (DOC 53 1009/002), waarbij de bewindvoerder wordt gemachtigd in bepaalde omstandigheden en met de goedkeuring van de vrederechter plaatsvervangende schenkingen te verrichten.

— Art. 497-4 en 497-5 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 497-6 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 43* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in de Franse tekst van het voorgestelde artikel 497-6, vijfde lid, een taalkundige correctie aan te brengen.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 44* (DOC 53 1009/002) qui complète le texte de l'article 497-6, alinéa 3, par une phrase habilitant le Roi à fixer le calcul de l'indemnité relative aux devoirs exceptionnels qui peut être allouée par le juge de paix.

— Art.497-7 et 497-8 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 497-9 du Code civil

L'amendement n° 45 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* propose l'insertion d'un nouvel article 497-9 selon lequel la personne protégée qui se trouve dans un état de santé mentionné dans la liste visée à l'article 492-4 est réputée ne pas être en mesure de prendre connaissance du rapport de l'administration.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 202* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 44. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 497 du Code civil, reprend le texte de l'article 497-1 dont l'insertion était déjà proposée par le présent article, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 202, visant à remplacer l'article 44, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 42, 43, 44 et 45 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 44/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 203* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/1. L'article 497/1 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil habilite le Roi à subordonner l'exercice de la fonction d'administrateur à certaines conditions. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-2 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/1, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 44* (DOC 53 1009/002) in, waarbij de tekst van artikel 497-6, derde lid, wordt aangevuld met een zin die de Koning machtigt te bepalen hoe de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen moet worden berekend die aan de vrederechter kan worden toegewezen.

— Art.497-7 en 497-8 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 497-9 van het Burgerlijk Wetboek

Bij *amendement nr. 45* (DOC 53 1009/002) van *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s*. wordt de invoeging voorgesteld van een nieuw artikel 497-9. Daarin wordt bepaald dat de beschermde persoon die in een gezondheidstoestand verkeert die voorkomt in de lijst in artikel 492-4, wordt geacht niet in staat te zijn kennis te nemen van het verslag van de bewindvoering.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 202* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 44 te vervangen. De nieuwe voorgestelde bepaling, waarbij artikel 497 van het Burgerlijk Wetboek wordt hersteld, neemt de tekst over van artikel 497-1, waarvan de invoeging conform het advies van de Raad van State al bij dit artikel was voorgesteld.

*

Amendement nr. 202, tot vervanging van artikel 44, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 42, 43, 44 en 45 vervallen bijgevolg.

Art. 44/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 203* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 44/1 in te voegen. Artikel 497/1, dat via deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, machtigt de Koning de uitoefening van de functie van bewindvoerder afhankelijk maken van bepaalde voorwaarden. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van Raad van State verplaatst naar een artikel 44/1.

*

L'amendement n° 203, visant à insérer l'article 44/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 44/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 204* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/2. L'article 497/2 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil contient l'énumération des actes qui ne sont pas susceptibles de faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/2, conformément à l'avis du Conseil d'État. La rédaction de cette disposition est par ailleurs adaptée aux remarques formulées dans ledit avis.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 360* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 204, afin de supprimer le point 25° de la disposition proposée.

*

L'amendement n° 360, sous-amendement à l'amendement n° 204, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 204, visant à insérer l'article 44/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 44/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 205* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/3. L'article 497/3 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil régit les relations entre l'administrateur des biens et l'administrateur de la personne. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-4 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/3, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 205, visant à insérer l'article 44/3, est adopté à l'unanimité.

Amendement nr. 203, tot invoeging van artikel 44/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 204* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 44/2 in te voegen. Artikel 497/2, dat via deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, bevat de opsomming van de handelingen die niet vatbaar zijn voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-3 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van Raad van State verplaatst naar een artikel 44/2. De formulering van die bepaling werd overigens aangepast aan de in dat advies vervatte opmerkingen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 204, *amendement nr. 360* (DOC 53 1009/009) in, teneinde het 25° van de voorgestelde bepaling weg te laten.

*

Amendement nr. 360, subamendement op amendement nr. 204, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 204, tot invoeging van artikel 44/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 205* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 44/3 in te voegen. Artikel 497/3, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, regelt de betrekkingen tussen de bewindvoerder over de goederen en de bewindvoerder over de persoon. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-4 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van Raad van State verplaatst naar een artikel 44/3.

*

Amendement nr. 205, tot invoeging van artikel 44/3, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 206* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/4. L'article 497/4 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil prévoit la possibilité pour le juge de désigner un administrateur ad hoc, dans certains cas. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-5 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/4, conformément à l'avis du Conseil d'État. L'amendement supprime toutefois la possibilité de saisine d'office du juge que le texte initial prévoyait. Il est ainsi tenu compte de la remarque du Conseil d'État selon laquelle cette saisine d'office pouvait être considérée comme incompatible avec l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme. Un droit d'action est par ailleurs reconnu au ministère public.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) comprend les arguments invoqués pour justifier la suppression de la saisine d'office et la reconnaissance d'un droit d'action en faveur du procureur du Roi. L'intervenante souhaite néanmoins relayer les inquiétudes exprimées par les acteurs de terrain à ce sujet. Compte tenu de la suppression de la saisine d'office, le juge de paix ne pourra plus d'office désigner un administrateur *ad hoc* lorsqu'il constate l'existence d'une difficulté. Il devra par conséquent attendre que le procureur du Roi le saisisse. Les juges de paix plaident par conséquent pour le maintien de la saisine d'office qui leur permet d'intervenir rapidement et efficacement dans l'intérêt de la personne protégée.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) rappelle avoir déjà évoqué ce problème au cours de la discussion générale. En cas de suppression de la saisine d'office, la seule manière pour le juge de paix d'intervenir consisterait dorénavant à diminuer voire refuser d'allouer une rémunération à l'administrateur qui faillit à sa mission. Or, cette sanction n'est possible qu'à l'égard de l'administrateur professionnel et non à l'égard d'un proche qui assume cette fonction. L'intervenante dépose par conséquent *l'amendement n° 342* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 206, qui tend à modifier l'article 492/4 proposé afin de réintroduire la possibilité de saisine d'office du juge de paix. Il convient en effet de donner au juge de paix les instruments lui permettant d'intervenir de manière rapide et efficace.

M. Raf Terwingen (CD&V) répond qu'en supprimant la saisine d'office, l'objectif de l'amendement n° 206

Art. 44/4 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 206* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 44/4 in te voegen. Artikel 497/4, dat via deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, biedt de rechter de mogelijkheid in bepaalde gevallen een bewindvoerder ad hoc aan te wijzen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-5 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van Raad van State verplaatst naar een artikel 44/4. Het amendement schrapt evenwel de mogelijkheid voor de rechter tot ambtshalve adiëring, waarin in de oorspronkelijke tekst werd voorzien. Aldus wordt rekening gehouden met de opmerking van de Raad van State dat deze ambtshalve adiëring zou kunnen worden beschouwd als onverenigbaar met artikel 6 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens. Daarnaast wordt aan het openbaar ministerie een vorderingsrecht toegekend.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) begrijpt de argumenten die worden aangevoerd om de weglating van de ambtshalve adiëring en de erkenning van een vorderingsrecht voor de procureur des Konings te verantwoorden. Zij wil niettemin de ongerustheid vertolken van de mensen op het terrein. Gelet op de weglating van de ambtshalve adiëring zal de vrederechter niet langer een bewindvoerder *ad hoc* kunnen aanwijzen als hij een moeilijkheid vaststelt. Hij zal bijgevolg moeten wachten tot de procureur des Konings zich tot hem richt. De vrederechters pleiten bijgevolg voor het behoud van de ambtshalve adiëring, die hun de mogelijkheid biedt snel en doeltreffend in het belang van de beschermde persoon op te treden.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) wijst erop dat zij dit probleem al tijdens de algemene bespreking ter sprake heeft gebracht. Als de ambtshalve adiëring wordt afgeschaft, zou de enige manier voor de vrederechter om in te grijpen er voortaan in bestaan de bezoldiging voor de tekortschietende bewindvoerder te verminderen of te weigeren. Maar die sanctie is alleen mogelijk ten aanzien van de professionele bewindvoerder en niet ten aanzien van een familielid dat die functie op zich neemt. De spreekster dient daarop *amendement nr. 342* (DOC 53 1009/007) in, als subamendement op amendement nr. 206, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 492/4 te wijzigen door de ambtshalve adiëring van de vrederechter opnieuw in het wetsvoorstel op te nemen. De vrederechter moet immers de nodige instrumenten krijgen om snel en efficiënt te kunnen optreden.

De heer Raf Terwingen (CD&V) antwoordt dat het schrappen van de ambtshalve adiëring door middel

est de tenir compte de la remarque du Conseil d'État évoquée plus haut. Le membre n'a pour sa part aucune objection de principe à ce que, compte tenu des impératifs d'efficacité et dans l'intérêt de la personne protégée, la saisine d'office soit réintroduite dans le texte de la disposition. Il s'agit d'un choix politique.

Dans le cas où la commission déciderait de revenir au texte initial, l'intervenant indique néanmoins que conformément à l'avis du Conseil d'État (DOC 53 1009/003, p. 10), il conviendra de préciser dans le texte quelle procédure serait applicable à la saisine d'office (mode d'introduction de l'instance, identité des parties à la cause ainsi que des personnes à convoquer de manière supplémentaire et mode de convocation). À défaut, le Conseil d'État attire en effet l'attention sur les difficultés au regard du principe de la légalité de la procédure et du principe du contradictoire, tous deux garantis par l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme.

*

L'amendement n° 342, sous-amendement à l'amendement n° 206, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 206, visant à insérer l'article 44/4, est adopté à l'unanimité.

Art. 44/5 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 207* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/5. L'article 497/5 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil a trait aux modalités de rémunération de l'administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-6 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/5, conformément à l'avis du Conseil d'État.

Le nouvel article proposé intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 43 et 44 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 207, visant à insérer l'article 44/5, est adopté à l'unanimité.

van amendement nr. 206 tegemoetkomt aan de eerder vermelde opmerking van de Raad van State. Het lid heeft er in principe niets op tegen dat, ter wille van de efficiëntie en in het belang van de beschermde persoon, de ambtshalve adiëring opnieuw in de tekst van de bepaling wordt ingevoegd. Het betreft een politieke keuze.

Als de commissie evenwel beslist terug te grijpen naar de oorspronkelijke tekst, dan moet overeenkomstig het advies van de Raad van State (DOC 53 1009/003, blz. 10) in de tekst worden gepreciseerd volgens welke procedure die ambtshalve adiëring geschiedt (hoe de zaak aanhangig wordt gemaakt, wie de partijen bij de zaak zijn, welke personen daarnaast nog moeten worden opgeroepen en hoe de oproeping plaatsvindt). De Raad van State wijst er immers op dat, als dat niet gebeurt, problemen kunnen rijzen in verband met het beginsel van de wettelijkheid van de procedure en het beginsel van de behandeling op tegenspraak, beide gewaarborgd door artikel 6 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens.

*

Amendement nr. 342, subamendement op amendement nr. 206, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 206, tot invoeging van artikel 44/4, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/5 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 207* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 44/5 in te voegen. Artikel 497/5, dat via deze bepaling wordt ingevoegd in het Burgerlijk Wetboek, gaat over de bezoldigingsvoorwaarden voor de bewindvoerder. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-6 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 44/5, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

In het nieuwe voorgestelde artikel wordt bovendien de tekst van de amendementen nrs. 43 en 44 (DOC 53 1009/002) opgenomen.

*

Amendement nr. 207, tot invoeging van artikel 44/5, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/6 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 208* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/6. L'article 497/6 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil habilite le juge de paix à prendre toutes les mesures nécessaires pour s'enquérir de la situation et des conditions de vie de la personne protégée. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-7 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/6, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 208, visant à insérer l'article 44/6, est adopté à l'unanimité.

Art. 44/7 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 209* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/7. L'article 497/7 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne l'obligation d'information pesant sur l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 44 de la proposition de loi (voir art. 497-8 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 44/7, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 209, visant à insérer l'article 44/7, est adopté à l'unanimité.

Art. 44/8 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 210* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 44/8. L'article 497/8 reproduit le texte de l'amendement n° 45, explicité ci-dessus (voir discussion de l'article 44).

*

L'amendement n° 210, visant à insérer l'article 44/8, est adopté à l'unanimité.

Art. 44/6 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 208* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 44/6 in te voegen. Artikel 497/6, dat via deze bepaling wordt ingevoegd in het Burgerlijk Wetboek, verleent de vrederechter het recht alle maatregelen te nemen om zich te informeren over de toestand en de leefomstandigheden van de beschermde persoon. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-7 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 44/6, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 208, tot invoeging van artikel 44/6, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/7 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 209* (DOC 53 1009/005) in, waarmee een artikel 44/7 wordt ingevoegd. Artikel 497/7, dat via deze bepaling wordt ingevoegd in het Burgerlijk Wetboek, gaat over de wederzijdse informatieverplichting voor de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 44 van het wetsvoorstel (zie artikel 497-8 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 44/7, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 209, tot invoeging van artikel 44/7, wordt eenparig aangenomen.

Art. 44/8 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 210* (DOC 53 1009/005) in, dat een artikel 44/8 beoogt in te voegen. Artikel 497/8 neemt de tekst over van amendement nr. 45 (zie supra, bespreking van artikel 44).

*

Amendement nr. 210, tot invoeging van artikel 44/8, wordt eenparig aangenomen.

Art. 45

L'article 45 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, section 4, du Code civil, une sous-section 2.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 46

L'article 46 de la proposition de loi concerne l'assistance et insère dans le Code civil les articles 498-1 à 498-5.

— Art. 498-1 du Code civil

Cet article ne fait l'objet d'aucune remarque.

— Art. 498-2 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 46* (DOC 53 1009/002) qui tend à apporter une correction linguistique au texte français de l'article 498-2, alinéa 1er.

— Art. 498-3 du Code civil

L'amendement n° 47 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* adapte la rédaction de l'article 498-3 afin que transparaisse mieux l'objectif de la proposition de loi qui est d'encourager l'autonomie de la personne protégée.

Enfin, *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent également *l'amendement n° 48* (DOC 53 1009/002) qui complète l'article 498-3 par une disposition selon laquelle, par analogie avec l'article 1992 du Code civil, la responsabilité relative aux fautes est appliquée moins rigoureusement à celui qui assume gratuitement la mission d'assistance qu'à celui qui reçoit un salaire.

M. Christian Brotcorne (cdH) s'interroge sur l'opportunité de cet amendement dans la mesure où même celui qui exerce sa mission gratuitement exerce un mandat de justice pour lequel une assurance en responsabilité civile est exigée.

— Art. 498-4 du Code civil

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 49* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 498-4, § 1er et 2, afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n° 35

Art. 45

Artikel 45 strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, afdeling 4, van het Burgerlijk Wetboek een onderafdeling 2 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 46

Artikel 46 van het wetsvoorstel heeft betrekking op de bijstand en voegt in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 498-1 tot 498-5 in.

— Artikel 498-1 van het Burgerlijk Wetboek

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

— Artikel 498-2 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 46* (DOC 53 1009/002) in, waarmee in de Franse tekst van artikel 498-2, eerste lid, een taalkundige correctie wordt aangebracht.

— Artikel 498-3 van het Burgerlijk Wetboek

Amendement nr. 47 (DOC 53 1009/002) van *de heer Terwingen (CD&V) c.s*. past de formulering van artikel 498-3 aan, opdat de opzet van het wetsvoorstel om de autonomie van de beschermde persoon te stimuleren beter tot uiting komt.

Tot slot dient *de heer Raf Terwingen c.s. ook amendement nr. 48* (DOC 53 1009/002) in, dat artikel 498-3 aanvult met de bepaling dat, naar analogie van artikel 1992 van het Burgerlijk Wetboek, de aansprakelijkheid wegens schuld minder streng wordt toegepast op wie de opdracht van bijstand zonder bezoldiging op zich neemt, dan op degene die daarvoor een loon ontvangt.

De heer Christian Brotcorne (cdH) vraagt in hoeverre dat amendement relevant is, aangezien ook wie zijn taak kosteloos uitoefent, een gerechtelijk mandaat vervult waarvoor een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid vereist is.

— Artikel 498-4 van het Burgerlijk Wetboek

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 49* (DOC 53 1009/002) in, dat artikel 498-4, §§ 1 en 2, aanpast teneinde rekening te houden met de mogelijkheid waarin amendement nr. 35

(DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts déposent *l'amendement n° 50* (DOC 53 1009/002) qui tend à simplifier le travail du juge de paix lorsque ce dernier est amené à examiner le rapport communiqué par l'administrateur. À cette fin, l'article 498-4, § 3, est adapté afin de dispenser le juge de paix de l'obligation de rédiger un procès-verbal. Il suffira par conséquent que le juge de paix marque son approbation sur le rapport même ou qu'il communique ses observations ou critiques par courrier ordinaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 51* (DOC 53 1009/002) afin d'obliger l'administrateur de la personne à faire rapport annuellement au juge de paix plutôt que tous les deux ans comme le suggérait l'article 498-4, § 1er.

— Art. 498-5 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 52* (DOC 53 1009/002) qui remplace, dans l'article 498-5, alinéa 4, proposé les mots "dossier de la procédure" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le C.E.N.E.G.E.R. sur ce point.

L'amendement n° 53 (DOC 53 1009/002) des *mêmes auteurs* améliore le texte français de l'article 498-5, alinéa 1er.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 211* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 46. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 498 du Code civil, reprend le texte de l'article 498-1 dont l'insertion était déjà proposée par le présent article. Les auteurs de l'amendement entendent de la sorte se conformer à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 211, visant à remplacer l'article 46, est adopté à l'unanimité.

Les amendements nos 46, 47, 48, 49, 51, 50, 53 et 52 deviennent par conséquent sans objet.

(DOC 53 1009/002) voorziet om een privéstichting in staat te stellen als bewindvoerder over goederen en personen op te treden.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s. dient *amendement nr. 50* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het werk van de vrederechter te vergemakkelijken, wanneer deze het door de bewindvoerder bezorgde verslag behandelt. Artikel 498-4, § 3, wordt in die zin aangepast dat de vrederechter niet langer verplicht is een proces-verbaal op te stellen. Het volstaat dus dat de vrederechter zijn goedkeuring op het verslag zelf vermeldt of eventuele opmerkingen of bezwaren bij gewone brief meedeelt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 51* (DOC 53 1009/002) in, teneinde de bewindvoerder over de persoon ertoe te verplichten de vrederechter jaarlijks een verslag te bezorgen in plaats van tweejaarlijks, zoals via artikel 498-4, § 1, werd gesuggereerd.

— Art. 498-5 van het Burgerlijk Wetboek

Met zijn *amendement nr. 52* (DOC 53 1009/002) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* in het voorgestelde artikel 498-5, vierde lid, het woord "procesdossier" te vervangen door de woorden "administratief dossier". Dit amendement komt tegemoet aan de opmerkingen dienaangaande van C.E.N.E.G.E.R.

Amendement nr. 53 (DOC 53 1009/002) van *dezelfde indieners* verbetert de Franse tekst van artikel 498-5, eerste lid.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 211* (DOC 53 1009/005) in met de bedoeling artikel 46 te vervangen. De nieuwe voorgestelde bepaling, die ertoe strekt artikel 498 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen, neemt de tekst over van artikel 498-1, waarvan het voorliggende artikel al de invoeging heeft voorgesteld. De indieners beogen zich zodoende te conformeren aan het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 211, dat tot doel heeft artikel 46 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 46, 47, 48, 49, 51, 50, 53 en 52.

Art. 46/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 212* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 46/1. L'article 498/1 oblige le juge de paix qui ordonne l'assistance à en préciser les modalités. Cette disposition reformule l'article 498-2 du Code civil dont l'insertion était proposée à l'article 46 compte tenu de l'observation du Conseil d'État qui pointait la confusion régnant en ce qui concerne la fonction d'assistance exercée par la personne de confiance et les missions de l'administrateur.

*

L'amendement n° 212, visant à insérer l'article 46/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 46/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 213* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 46/2. L'article 498/2 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil énonce les obligations pesant sur l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens ainsi que les cas dans lesquels sa responsabilité est engagée. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 46 de la proposition de loi (voir art. 498-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 46/2, conformément à l'avis du Conseil d'État.

Le nouvel article proposé intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 47 et 48 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 213, visant à insérer l'article 46/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 46/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 214* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 46/3. L'article 498/3 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne les modalités relatives à l'établissement du rapport périodique de l'administrateur de la personne et de l'administrateur des biens. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 46 de la proposition de loi (voir art. 498-4 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est

Art. 46/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. beoogt met zijn *amendement nr. 212* (DOC 53 1009/005) de invoeging van een artikel 46/1. Artikel 498/1 verplicht de vrederechter die de bijstand beveelt de nadere regels ervan te bepalen. Die bepaling herformuleert artikel 498-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging in artikel 46 werd voorgesteld, rekening houdend met de opmerking van de Raad van State. Die heeft gewezen op de verwarring over de assisterende functie van de vertrouwenspersoon en de taken van de bewindvoerder.

*

Amendement nr. 212, dat de bedoeling heeft een artikel 46/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 46/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 213* (DOC 53 1009/005) in, dat strekt tot invoeging van een artikel 46/2. Artikel 498/2 dat die bepaling in het Burgerlijk Wetboek beoogt in te voegen, somt de verplichtingen op voor de bewindvoerder van de persoon en de bewindvoerder van de goederen, alsmede de gevallen waarin hij aansprakelijk is. Het voorgestelde artikel was ook opgenomen in artikel 46 van het wetsvoorstel (zie art. 498-3 van het Burgerlijk Wetboek waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar het wordt verplaatst naar een artikel 46/2, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

Voorts is de tekst van de amendementen nrs. 47 en 48 (DOC 53 1009/002) in het nieuwe voorgestelde artikel opgenomen.

*

Amendement nr. 213, dat ertoe strekt een artikel 46/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 46/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. beoogt met zijn *amendement nr. 214* (DOC 53 1009/005) een artikel 46/3 in te voegen. Het artikel 498/3 dat die bepaling in het Burgerlijk Wetboek beoogt in te voegen, heeft betrekking op de redactie van het periodiek rapport van de bewindvoerder van de persoon en de bewindvoerder van de goederen. Het voorgestelde artikel was ook opgenomen in artikel 46 van het wetsvoorstel (zie art. 498-4 van het Burgerlijk Wetboek waarvan de invoeging

déplacé dans un article 46/3, conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 49, 50 et 51.

*

L'amendement n° 214, visant à insérer l'article 46/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 46/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 215* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 46/4. L'article 498/4 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne le rapport définitif que doit établir l'administrateur dans le mois de la cessation de sa mission. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 46 de la proposition de loi (voir art. 498-5 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 46/4, conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 52.

*

L'amendement n° 215, visant à insérer l'article 46/4, est adopté à l'unanimité.

Art. 47

L'article 47 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, section 4, du Code civil, une sous-section 3.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 48

L'article 48 de la proposition de loi contient les dispositions applicables lorsque le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire de représentation conformément à l'article 492-2 tel que proposé à l'article 32 de la proposition de loi. Cet article insère dans le Code civil les articles 499-1 à 499-19.

— Art. 499-1 du Code civil

Cette disposition ne fait l'objet d'aucune remarque.

werd voorgesteld), maar het wordt verplaatst naar een artikel 46/3, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Voorts is de tekst van de amendementen nrs. 49 tot 51 in het nieuwe voorgestelde artikel opgenomen.

*

Amendement nr. 214, dat ertoe strekt een artikel 46/3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 46/4 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. beoogt met zijn *amendement nr. 215* (DOC 53 1009/005) een artikel 46/4 in te voegen. Artikel 498/4 dat die bepaling in het Burgerlijk Wetboek beoogt in te voegen, heeft betrekking op het eindverslag dat de bewindvoerder moet opstellen binnen een maand na beëindiging van zijn opdracht. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 46 van het wetsvoorstel (zie art. 498-5 van het Burgerlijk Wetboek waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar het wordt verplaatst naar een artikel 46/4, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Voorts is de tekst van de amendement nr. 52 in het nieuwe voorgestelde artikel opgenomen.

*

Amendement nr. 215, dat tot doel heeft een artikel 46/4 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 47

Artikel 47 beoogt een onderafdeling 3 in te voegen in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, afdeling 4, van het Burgerlijk Wetboek.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 48

Artikel 48 van het wetsontwerp omvat bepalingen die van toepassing zijn als de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel van vertegenwoordiging heeft bevolen overeenkomstig artikel 492-2, zoals voorgesteld in artikel 32 van het wetsvoorstel. Dat artikel voegt in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 499-1 tot 499-19 in.

— Art. 499-1 van het Burgerlijk Wetboek

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 499-2 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 54* (DOC 53 1009/002) qui tend à corriger, dans le texte français, de l'article 499-2, § 3, un renvoi erroné.

— Art. 499-3 à 499-5 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 499-6 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 55* (DOC 53 1009/002) qui remplace, dans l'article 499-6, alinéa 4, proposé les mots "dossier de la procédure" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le C.E.N.E.G.E.R. sur ce point.

— Art. 499-7 du Code civil

L'amendement n° 56 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* tend à insérer, dans l'article 499-7, un nouveau § 4. La disposition proposée entend permettre à l'administrateur des biens d'effectuer des donations par subrogation. Cette possibilité est néanmoins subordonnée au respect de conditions strictes énumérées dans la disposition proposée. M. Terwingen se réfère pour le surplus à la justification dudit amendement.

Mme Özlem Özen (PS) et consorts déposent *l'amendement n° 57* (DOC 53 1009/002) qui tend à compléter la liste des actes pour lesquels l'administrateur de la personne doit demander une autorisation spéciale au juge de paix. Mme Özen indique que dorénavant cette autorisation devra être demandée lorsqu'il s'agira d'autoriser les prestataires de service de paiement à apposer sur les instruments de paiement un signe distinctif.

M.Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 58* (DOC 53 1009/002) complétant l'article 499-7, § 2, 3°, par la mention selon laquelle le juge de paix devra également autoriser l'administrateur de biens à donner dispense d'inscription d'office lors de la vente d'un bien immeuble.

L'amendement n° 59 (DOC 53 1009/002) des mêmes auteurs modifie la phrase introductive de l'article 499-7, § 1er, afin de préciser que cette disposition ne porte pas préjudice aux dispositions des lois particulières en vigueur.

— Art. 499-2 van het Burgerlijk Wetboek

Met zijn *amendement nr. 54* (DOC 53 1009/002) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* in de Franse tekst van artikel 499-2 een foutieve verwijzing recht te zetten.

— Art. 499-3 tot 499-5 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 499-6 van het Burgerlijk Wetboek

Met zijn *amendement nr. 55* (DOC 53 1009/002) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* in het voorgestelde artikel 499-6, vierde lid, het woord "procesdossier" te vervangen door de woorden "administratief dossier". Dit amendement komt tegemoet aan de opmerkingen van DE C.E.N.E.G.E.R..

— Art. 499-7 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 56* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in artikel 499-7 een nieuwe § 4 in te voegen. De voorgestelde bepaling beoogt de bewindvoerder van de goederen toe te staan plaatsvervangende schenkingen te doen. Die mogelijkheid is echter onderworpen aan de inachtneming van strikte voorwaarden die in de voorgestelde bepaling worden opgesomd. Voor het overige verwijst de heer Terwingen naar de verantwoording van zijn amendement.

Mevrouw Özlem Özen (PS) c.s. dient *amendement nr. 57* (DOC 53 1009/002) in, met de bedoeling de lijst van handelingen waarvoor de bewindvoerder over de persoon aan de vrederechter een bijzondere toestemming moet vragen aan te vullen. Mevrouw Özen stipt aan dat die toestemming voortaan zal moeten worden gevraagd als het erom gaat betalingsdienstaanbieders toe te staan een onderscheidingsteken aan te brengen op de betaalinstrumenten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 58* (DOC 53 1009/002) in, dat tot doel heeft artikel 499-7, § 2, 3°, aan te vullen met de vermelding dat de vrederechter de bewindvoerder over de goederen ook zal moeten toestaan ontslag te verlenen van ambtshalve inschrijving bij de verkoop van een onroerend goed.

Amendement nr. 59 (DOC 53 1009/002) van dezelfde indieners heeft tot doel de inleidende zin van artikel 499-7, § 1, te wijzigen teneinde aan te geven dat die bepaling geen afbreuk doet aan de bepalingen van de vigerende bijzondere wetten.

Par *l'amendement n° 60* (DOC 53 1009/002), *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* entendent permettre au juge de paix d'accorder une autorisation pour tous les droits liés à un traitement médical déterminé. La disposition proposée par l'amendement dispense par ailleurs l'administrateur de la personne, compétent pour intervenir en vertu de la loi sur les droits des patients, de l'obligation de demander une autorisation préalable en cas d'urgence.

L'amendement n° 61 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* vise à clarifier l'article 499-7, 5° proposé, comme l'avait suggéré la FRNB lors des auditions.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 62* (DOC 53 1009/002) qui tend à répondre aux critiques exprimées à l'encontre du système actuel de désignation de l'administrateur des biens spécial par le tribunal de commerce à la requête du juge de paix. M. Terwingen précise que l'amendement s'inspire des remarques du C.E.N.E.G.E.R. et de l'Union royale des juges de paix et de police. Il se réfère pour le surplus à la justification écrite de l'amendement.

— Art. 499-8 et 499-9 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 499-10 du Code civil

L'amendement n° 63 (DOC 53 1009/002) des *mêmes auteurs* tend à tempérer l'interdiction absolue faite à l'administrateur d'acquérir directement ou par personne interposée les biens de la personne protégée — interdiction énoncée à l'article 499-10 proposé. Cette interdiction sera levée après autorisation spéciale du juge de paix.

— Art. 499-10/1 du Code civil *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent encore *l'amendement n° 64* (DOC 53 1009/002) qui insère un nouvel article 499-10/1 dans le Code civil.

Cette disposition prévoit que la personne protégée dépourvue d'administrateur de la personne compétent pour décider de sa résidence, ne peut changer de résidence qu'avec l'accord de l'administrateur des biens. Si celui-ci n'est pas d'accord, la personne protégée ou tout intéressé peut toujours provoquer, de manière simple (art. 1250-4 du Code judiciaire), une décision du juge de

Met zijn *amendement nr. 60* (DOC 53 1009/002) beoogt *de heer Raf Terwingen c.s.* de rechter toe te staan een machtiging te verlenen voor alle rechten die verband houden met een bepaalde medische behandeling. Voorts stelt de door het amendement voorgestelde bepaling de bewindvoerder over de persoon die krachtens de wet op de patiëntenrechten bevoegd is om op te treden vrij van de verplichting vooraf toestemming te vragen in geval van dringende noodzakelijkheid.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 61* (DOC 53 1009/002) in, ter verduidelijking van artikel 499-7, 5°, zoals de KFBN had voorgesteld tijdens de hoorzittingen.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 62* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt tegemoet te komen aan de kritiek op de vigerende regeling, waarbij de aanstelling van de bijzondere bewindvoerder gebeurt door de rechtbank van koophandel op verzoek van de vrederechter; de heer Terwingen licht toe dat het amendement is ingegeven door de opmerkingen van C.E.N.E.G.E.R. en van het Koninklijk Verbond van Vrede- en Politierechters. Voor het overige verwijst hij naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

— Art. 499-8 en 499-9 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 499-10 van het Burgerlijk Wetboek

Amendement nr. 63 (DOC 53 1009/002) van *dezelfde indieners* strekt ertoe het voor de bewindvoerder geldende absolute verbod te temperen om rechtstreeks of via een tussenpersoon de goederen van de beschermde persoon te verwerven — een verbod waarin het voorgestelde artikel 499-10 voorziet. Dat verbod zal worden opgeheven na bijzondere machtiging door de vrederechter.

— Art. 499-10/1 van het Burgerlijk Wetboek (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient voorts *amendement nr. 64* (DOC 53 1009/002), tot invoeging van een artikel 499-10/1 (nieuw) in het Burgerlijk Wetboek.

Die bepaling luidt: "Ingeval geen bewindvoerder over de persoon die tot opdracht heeft te oordelen over de verblijfplaats van de beschermde persoon werd aangesteld, kan deze enkel gewijzigd worden met goedkeuring van de bewindvoerder over de goederen. Bij weigering kan de beschermde persoon of elke belanghebbende zich wenden tot de vrederechter overeenkomstig de

paix qui statue dans l'intérêt de la personne protégée, en tenant compte de son avis. Pour le reste, M.Terwingen renvoie à la justification écrite de l'amendement.

— Art. 499-11 et 499-12 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent les *amendements n°s 65 et 66* (DOC 53 1009/002) qui améliorent respectivement le texte français des articles 499-11 et 499-12, alinéa 1er, proposés.

— Art. 499-13 du Code civil

Par analogie avec l'amendement n° 51 (voir discussion de l'article 46), *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent *l'amendement n° 67* (DOC 53 1009/002) qui oblige l'administrateur de la personne à faire rapport annuellement au juge de paix plutôt que tous les deux ans comme le suggérait initialement l'article 499-13.

L'amendement n° 68 (DOC 53 1009/002) des *mêmes auteurs* tend à simplifier le travail du juge de paix lorsque ce dernier est amené à examiner le rapport communiqué par l'administrateur. À cette fin, l'article 499-13, §1er, proposé, est adapté afin de dispenser le juge de paix de l'obligation de rédiger un procès-verbal. Il suffira par conséquent que le juge de paix marque son approbation sur le rapport même ou qu'il communique ses observations ou critiques par courrier ordinaire.

L'amendement oblige par ailleurs l'administrateur à joindre au rapport une photocopie du dernier extrait de compte ainsi que le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 69* (DOC 53 1009/002) qui modifie l'article 499-13, § 2, proposé. Tenant compte des observations du C.E.N.E.G.E.R., les auteurs proposent d'habiliter le Roi à établir un modèle de comptabilité simplifiée que devra utiliser l'administrateur de biens. Celui-ci pourra cependant être dispensé de cette obligation par le juge de paix eu égard à la nature et à l'étendue du patrimoine à gérer. S'il existe des indices sérieux de manquements dans le compte, le juge de paix pourra désigner un expert chargé de remettre un avis sur le compte. Les frais y relatifs pourront être mis à charge de l'administrateur si celui-ci a manifestement failli à son obligation de rapport ou dans l'exercice de

procedure bepaald in artikel 1250-4 van het Gerechtelijk Wetboek. De vrederechter oordeelt over het belang van de beschermde persoon.". Daarbij houdt de vrederechter rekening met de mening van de betrokkene. Voor het overige verwijst de heer Terwingen naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

— Art. 499-11 en 499-12 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient de *amendementen nr. 65 en 66* (DOC 53 1009/002), die ertoe strekken de Franse tekst te verbeteren van respectievelijk het voorgestelde artikel 499-11 en het voorgestelde artikel 499-12, eerste lid.

— Art. 499-13 van het Burgerlijk Wetboek

Naar analogie met amendement nr. 51 (zie de bespreking van artikel 46), dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 67* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de bewindvoerder over de persoon te verplichten jaarlijks verslag uit te brengen bij de vrederechter, in plaats van tweejaarlijks zoals artikel 499-13 oorspronkelijk in uitzicht stelde.

Amendement nr. 68 (DOC 53 1009/002) van *dezelfde indieners* strekt ertoe het werk van de vrederechter te vereenvoudigen wanneer die het door de bewindvoerder bezorgde verslag moet onderzoeken. Daartoe wordt het voorgestelde artikel 499-13, § 1, aangepast om de vrederechter te ontslaan van de verplichting proces-verbaal op te maken. Het volstaat derhalve dat de vrederechter instemt met het verslag zelf, dan wel dat hij zijn opmerkingen of kritiek per gewone brief meedeelt.

Voorts voorziet het amendement in de verplichting voor de bewindvoerder bij het verslag een fotokopie van het laatste rekeninguittreksel te voegen evenals, in voorkomend geval, een attest van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.

Bovendien dienen *dezelfde leden amendement nr. 69* (DOC 53 1009/002) in, tot wijziging van het voorgestelde artikel 499-13, § 2. Met inachtneming van de opmerkingen van C.E.N.E.G.E.R. stellen de indieners voor de Koning te machtigen een model voor een vereenvoudigde boekhouding vast te leggen, dat zal moeten worden gebruikt door de bewindvoerder over de goederen. De vrederechter zal de bewindvoerder echter, gelet op de aard en de omvang van het te beheren vermogen, vrijstelling kunnen verlenen van deze verplichting. Wanneer er ernstige aanwijzingen van tekortkomingen zijn in de rekening, kan de vrederechter een deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de rekening. De vrederechter kan de kosten van

sa mission. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 70* (DOC 53 1009/002) qui remplace, dans l'article 499-13, § 3, proposé les mots "dossier de la procédure" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le C.E.N.E.G.E.R. sur ce point.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 71* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 499-13 afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n° 35 (DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

— Art. 499-13/1 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 72* (DOC 53 1009/002) visant à insérer un nouvel article 499-13/1 déterminant les modalités selon lesquelles l'administrateur des biens peut demander décharge pour les comptes de l'administration déjà déposés.

— Art. 499-14 du Code civil

L'amendement n° 73 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* modifie l'article 499-14 qui, dans sa rédaction actuelle, stipule que "lorsqu'il y a lieu au remplacement de l'administrateur, les comptes sont arrêtés à la date de l'ordonnance nommant le nouvel administrateur". M. Terwingen précise que l'amendement tend à éviter l'apparition d'un vide juridique entre le moment où la mission de l'ancien administrateur prend fin et celui où un autre entre en fonction. Les comptes seront donc arrêtés à la date à laquelle le nouvel administrateur accepte sa mission.

— Art. 499-15 du Code civil

L'amendement n° 74 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* modifie l'article 499-15, § 2, alinéa 3, afin de tenir compte de la suppression de pouvoir du juge de paix d'approuver le rapport et de donner décharge.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 75* (DOC 53 1009/002) qui vise à remplacer l'article 499-15, § 2, alinéas 1, 2 et

de deskundige ten laste leggen van de bewindvoerder ingeval deze kennelijk tekortschoot in zijn verslaggevingsplicht of in de uitoefening van zijn opdracht. Voor het overige wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 70* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 499-13, § 3, het woord "procesdossier" te vervangen door de woorden "administratief dossier". Het amendement komt tegemoet aan de opmerkingen die C.E.N.E.G.E.R. terzake heeft geformuleerd.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 71* (DOC 53 1009/002) in, ter aanpassing van artikel 499-13, teneinde rekening te houden met de via amendement nr. 35 (DOC 53 1009/002) ingevoerde mogelijkheid een privéstichting aan te stellen als bewindvoerder over de persoon en de goederen.

— Art. 499-13/1 van het Burgerlijk Wetboek (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 72* (DOC 53 1009/002) in, tot invoeging van een artikel 499-13/1 (nieuw), dat ertoe strekt de nadere regels te bepalen volgens welke de bewindvoerder om kwijting kan verzoeken voor de reeds ingediende bewindsrekeningen.

— Art. 499-14 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 73* (DOC 53 1009/002) in, tot wijziging van artikel 499-14, dat in zijn huidige lezing als volgt luidt: "Indien de bewindvoerder moet worden vervangen, worden de rekeningen afgesloten op de dag van de beschikking waarbij de nieuwe bewindvoerder wordt benoemd." De heer Terwingen preciseert dat het amendement beoogt te voorkomen dat er een lacune ontstaat tussen het tijdstip van beëindiging van de opdracht van de oude bewindvoerder en het tijdstip waarop de nieuwe bewindvoerder zijn ambt opneemt. De rekeningen zullen dan ook worden afgesloten op de datum waarop de nieuwe bewindvoerder zijn opdracht aanvaardt.

— Art. 499-15 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 74* (DOC 53 1009/002) in, tot wijziging van artikel 499-15, § 2, derde lid, teneinde rekening te houden met de afschaffing van de bevoegdheid van de vrederechter om het verslag goed te keuren met kwijting.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 75* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde 499-15, § 2, eerste, tweede en derde lid, te

3, proposé par de nouveaux alinéas. L'amendement prévoit de nouvelles modalités pour le dépôt du rapport final de l'administrateur. Dorénavant, ce rapport devra être communiqué préalablement à tous les intéressés pour leur permettre de préparer leurs observations. M. Terwingen renvoie pour le reste au texte de l'amendement ainsi qu'à sa justification.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 76* (DOC 53 1009/002) qui remplace, dans l'article 499-15, § 3, proposé les mots "dossier de la procédure" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le Ceneger sur ce point.

— Art. 499-16 du Code civil

L'amendement n° 77 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* tend à préciser que la copie certifiée conforme du procès verbal dont il est question à l'article 499-16, alinéa 2, doit l'avoir été "par le greffier".

— Art. 499-17 à 499-20 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucune discussion.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 216* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 48. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 499 du Code civil, reprend le texte de l'article 499-1 dont l'insertion était déjà proposée par le présent article. Les auteurs de l'amendement entendent de la sorte se conformer à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 216, visant à remplacer l'article 48, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 54, 55, 59, 60, 58, 61, 62, 57, 56, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 69, 70 72, 73, 75, 74, 76 et 77 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 48/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 217* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/1. L'article 499/1 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil énonce les obligations pesant sur l'administrateur de la personne et sur l'administrateur des biens lorsque le juge de paix a ordonné

vervangen door nieuwe leden. Het amendement stelt nieuwe nadere regels in uitzicht voor de indiening van het eindverslag van de bewindvoerder. Voortaan zal van dat verslag vooraf aan alle betrokkenen kennis moeten worden gegeven om hun de gelegenheid te bieden hun opmerkingen voor te bereiden. Voor het overige verwijst de heer Terwingen naar de tekst en de verantwoording van het amendement.

Bovendien dienen *dezelfde leden amendement nr. 76* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 499-15, § 3, het woord "procesdossier" te vervangen door de woorden "administratief dossier". Het amendement komt tegemoet aan de opmerkingen die DE CENEGER terzake heeft geformuleerd.

— Art. 499-16 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 77* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt te preciseren dat de voor eensluidend verklaarde kopie van het in artikel 499-16, tweede lid, voor eensluidend verklaard moet zijn "(…) door de griffier (…)".

— Art. 499-17 tot 499-20 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze bepalingen worden geen opmerkingen gedaan.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 216* (DOC 53 1009/005), ter vervanging van artikel 48. De voorgestelde nieuwe bepaling, die ertoe strekt artikel 499 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen, bevat de tekst van artikel 499-1, waarvan de invoeging al bij dit artikel werd voorgesteld. Aldus beogen de indieners van het amendement zich te schikken naar het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 216, ter vervanging van artikel 48, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 54, 55, 59, 60, 58, 61, 62, 57, 56, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 69, 70, 72, 73, 75, 74, 76 en 77.

Art. 48/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 217* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/1 (nieuw). Artikel 499/1, waarvan de invoeging bij dat amendement wordt beoogd, somt de verplichtingen op die de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen in acht moeten

une mesure de protection judiciaire de représentation. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-2 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/1, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 217, visant à insérer l'article 48/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 218* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/2. L'article 499/2 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne l'emploi par l'administrateur des biens des revenus de la personne protégée. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/2, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 218, visant à insérer l'article 48/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 219* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/3. L'article 499/3 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil énonce le principe de séparation des fonds et biens de la personne protégée de ceux de l'administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-4 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/3, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 219, visant à insérer l'article 48/3, est adopté à l'unanimité.

nemen indien de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel van vertegenwoordiging heeft bevolen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt naar een artikel 48/1 verplaatst, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 217, tot invoeging van artikel 48/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 218* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/2. Artikel 499/2, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, heeft betrekking op de besteding door de bewindvoerder over de goederen van de inkomsten van de beschermde persoon. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-3 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/2, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 218, tot invoeging van een artikel 48/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 219* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/3. Artikel 499/3, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, bepaalt dat de gelden en de goederen van de beschermde persoon moeten worden afgescheiden van die van de bewindvoerder. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-4 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/3, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 219, tot invoeging van een artikel 48/3, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 220* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/4. L'article 499/4 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil oblige le juge de paix à fixer dans son ordonnance le montant des sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée qui peut, au cours de la période qu'il détermine, être retiré ou transféré par l'administrateur sans autorisation préalable. L'amendement tend de la sorte à renforcer la sécurité juridique. Concrètement, le juge de paix pourra tenir compte à cet égard de l'importance du patrimoine, du montant des revenus, des besoins de la personne protégée, des frais fixes exposés au cours de la période visée.

Conformément à l'article 496/7 du Code civil, dont l'insertion est proposée par l'amendement n° 201, le juge pourra adapter le montant et le délai fixés dans son ordonnance initiale au cours de l'administration, lorsque les circonstances l'exigent.

*

L'amendement n° 220, visant à insérer l'article 48/4, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/5 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 221* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/5. L'article 499/5 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil permet à l'administrateur de se faire assister dans sa gestion par une ou plusieurs personnes agissant sous sa responsabilité. Une mission de gestion peut également être confiée par le juge de paix à une institution agréée par la Banque nationale de Belgique. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-5 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/5, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 221, visant à insérer l'article 48/5, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/4 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 220* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/4. Artikel 499/4, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, legt de vrederechter de verplichting op in zijn beschikking het bedrag te bepalen van de op een rekening van de beschermde persoon geplaatste gelden dat de bewindvoerder zonder voorafgaande machtiging mag afhalen of overschrijven, binnen de periode die de rechter bepaalt. Aldus beoogt het amendement meer rechtszekerheid te bieden. Concreet kan de vrederechter op dat punt rekening houden met de omvang van het vermogen, de hoogte van de inkomsten, de behoeften van de beschermde persoon en de in de aangegeven tijdsspanne gemaakte vaste kosten.

Overeenkomstig artikel 496/7 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging wordt voorgesteld bij amendement nr. 201, kan de vrederechter het in zijn oorspronkelijke beschikking bepaalde bedrag en de aldaar bepaalde tijdspanne tijdens het bewind aanpassen indien de omstandigheden dit vereisen.

*

Amendement nr. 220, tot invoeging van een artikel 48/4, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/5 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 221* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/5. Op grond van artikel 499/5, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, kan de bewindvoerder zich in zijn beheer laten bijstaan door een of meer personen die onder zijn verantwoordelijkheid optreden. Tevens kan de vrederechter die beheersopdracht toevertrouwen aan een door de Nationale Bank van België vergunde instelling. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-5 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/5, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 221, tot invoeging van een artikel 48/5, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/6 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 222* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/6. L'article 499/6 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil oblige l'administrateur des biens et l'administrateur de la personne à établir, au plus tard un mois après avoir accepté leur désignation, un rapport concernant, pour le premier, la situation patrimoniale et les revenus de la personne protégée, et pour le second, le cadre de vie de ladite personne. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-6 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/6, conformément à l'avis du Conseil d'État. Le texte proposé intègre par ailleurs l'amendement n° 55.

*

L'amendement n° 222, visant à insérer l'article 48/6, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/7 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 223* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/7. L'article 499/7 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil énumère les actes pour lesquels l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens doivent obtenir une autorisation spéciale du juge de paix. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-7 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/7, conformément à l'avis du Conseil d'État. La rédaction du § 2, 1°, est quelque peu adaptée afin de renforcer la sécurité juridique.

La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 56 à 62 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 223, visant à insérer l'article 48/7, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/8 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 224* (DOC 53 1009/005) visant à insé-

Art. 48/6 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 222* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/6. Artikel 499/6, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, verplicht de bewindvoerder over de goederen en de bewindvoerder over de persoon uiterlijk een maand nadat hij zijn aanwijzing heeft aanvaard, een verslag op te maken, respectievelijk over de vermogenstoestand en de inkomsten van de beschermde persoon. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-6 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/6, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Voorts werd ook amendement nr. 55 (DOC 53 1009/002) in de voorgestelde tekst opgenomen.

*

Amendement nr. 222, tot invoeging van een artikel 48/6, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/7 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 223* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/7. Artikel 499/7, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, somt de handelingen op waarvoor de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen over een bijzondere machtiging van de vrederechter moeten beschikken. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-7 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/7, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Paragraaf 2, 1°, werd enigszins anders verwoord om de rechtszekerheid te verhogen.

Voorts werden de amendementen nrs. 56 tot 62 (DOC 53 1009/002) in de nieuwe voorgestelde bepaling opgenomen.

*

Amendement nr. 223, tot invoeging van een artikel 48/7, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/8 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 224* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van

rer un article 48/8. L'article 499/8 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne la vente des biens meubles ou immeubles de la personne protégée. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-8 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/8, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 224, visant à insérer l'article 48/8, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/9 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 225* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/9. L'article 499/9 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil stipule que les souvenirs et autres objets personnels doivent rester à la disposition de la personne protégée, sauf nécessité absolue de les aliéner. Il en va de même du logement et des meubles meublants, lesquels ne pourront être aliénés que moyennant une autorisation. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-9 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/9, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 225, visant à insérer l'article 48/9, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/10 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 226* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/10. L'article 499/10 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil pose le principe de l'interdiction pour l'administrateur des biens d'acquérir les biens de la personne protégée. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-10 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/10, conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 63 (DOC 53 1099/002) . Les auteurs de l'amendement proposent en outre d'adapter ce

een artikel 48/8. Artikel 499/8, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, heeft betrekking op de verkoop van de roerende en de onroerende goederen van de beschermde persoon. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-8 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/8, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 224, tot invoeging van een artikel 48/8, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/9 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 225* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/9. Artikel 499/9, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, bepaalt dat souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen ter beschikking van de beschermde persoon moeten blijven, tenzij het volstrekt noodzakelijk is ze te vervreemden. Hetzelfde geldt voor de woning en de huisraad van de beschermde persoon; zij kunnen niet worden vervreemd, tenzij daartoe machtiging werd verleend. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-9 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/9, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 225, tot invoeging van een artikel 48/9, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/10 (*nieuw*)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 226* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 48/10. Artikel 499/10, dat deze bepaling beoogt in te voegen in het Burgerlijk Wetboek, voorziet in het verbod voor de bewindvoerder om de goederen van de beschermde persoon te verkrijgen. Het voorgestelde artikel was aanvankelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-10 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar werd verplaatst naar een artikel 48/10, overeenkomstig het advies van de Raad van State. Voorts werd de tekst van amendement nr. 63 (DOC 53 1009/002) in de nieuwe voorgestelde bepaling opgenomen. Bovendien stellen

texte pour y prévoir une exception en faveur du conjoint désigné comme administrateur.

*

L'amendement n° 226, visant à insérer l'article 48/10, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/11 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 227* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/11. L'article 499/11 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne les règles applicables à la modification de la résidence de la personne protégée lorsqu'aucun administrateur de la personne n'a été désigné. L'article proposé reprend le texte de l'amendement n° 64 (DOC 53 1099/002) qui visait à compléter l'article 48 de la proposition de loi. Conformément à l'avis du Conseil d'État, les auteurs de l'amendement privilégient l'insertion de la disposition proposée dans un nouvel article 48/11.

*

L'amendement n° 227, visant à insérer l'article 48/11, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/12 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 228* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/12. L'article 499/12 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil énonce les règles applicables aux significations et notifications devant être faites aux personnes pourvues d'un administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-11 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/12, conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 65 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 228, visant à insérer l'article 48/12, est adopté à l'unanimité.

de indieners van het amendement voor deze tekst in die zin aan te passen dat in een uitzondering wordt voorzien ten gunste van de echtgenoot die als bewindvoerder wordt aangewezen.

*

Amendement nr. 226, tot invoeging van een artikel 48/10, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/11 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 227* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/11 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een artikel 499/11 in te voegen, dat de toepasselijke regels bepaalt in geval van wijziging van de verblijfplaats van de beschermde persoon wanneer geen enkele bewindvoerder over die persoon werd aangesteld. Het voorgestelde artikel neemt de tekst over van amendement nr. 64 (DOC 53 1099/002), dat ertoe strekte artikel 48 van het wetsvoorstel aan te vullen. Overeenkomstig het advies van de Raad van State verkiest de indiener de voorgestelde bepaling in te voegen door middel van een nieuw artikel 48/11.

*

Amendement nr. 227, dat ertoe strekt een artikel 48/11 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/12 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 228* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/12 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een artikel 499/12 in te voegen dat de toepasselijke regels bepaalt voor de betekeningen en kennisgevingen aan de personen over wie een bewindvoerder is aangesteld. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 499-11 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 48/12, overeenkomstig het advies van de Raad van State. De nieuwe voorgestelde bepaling neemt overigens de tekst over van amendement nr. 65 (DOC 53 1009/002).

*

Amendement nr. 228, dat ertoe strekt een artikel 48/12 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/13 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 229* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/13. L'article 499/13 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil sanctionne de nullité les actes accomplis par l'administrateur sans l'autorisation spéciale requise (voir ci-dessus l'amendement n° 223). L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-12 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/13, conformément à l'avis du Conseil d'État.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) indique qu'il convient de remplacer, dans l'article 499/13, alinéa 3, proposé le mot "confirmée" par le mot "couverte". *Mme Gerkens et consorts* déposent à cet effet un *amendement n° 366* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 229.

M. Raf Terwingen (CD&V) souscrit à la modification proposée.

M. Christian Brotcorne (cdH) dépose *l'amendement n° 350* (DOC 53 1009/008), sous-amendement à l'amendement n° 229, complétant la disposition proposée par un nouvel alinéa en vertu duquel la nullité pourra être invoquée lorsque l'acte a été accompli par l'administrateur sans respecter les conditions fixées par le juge de paix.

M. Christian Brotcorne (cdH) et consorts déposent ultérieurement *l'amendement n° 355* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 229, qui reprend le texte de l'amendement n° 350 en l'adaptant quelque peu. L'amendement n° 350 est par conséquent retiré.

Enfin, *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent également *l'amendement n° 372* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 229, afin de remplacer dans l'article 499/13, alinéa 1er, proposé les mots "nuls de plein droit" par les mots "nuls de droit". M. Terwingen précise qu'il s'agit d'une correction technico-juridique

*

L'amendement n° 350 est retiré.

Art. 48/13 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 229* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/13 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een artikel 499/13 in te voegen, dat bepaalt dat de handelingen die de bewindvoerder zonder de vereiste bijzondere toestemming stelt (zie hierboven amendement nr. 223), nietig kunnen worden verklaard. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 499-12 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 48/13, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) dient, als subamendement op amendement nr. 229, *amendement nr. 366* (DOC 53 1009/009) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 499/13, derde lid, het woord "bevestigd" te vervangen door het woord "gedekt".

De heer Raf Terwingen (CD&V) stemt met de voorgestelde wijziging in.

De heer Christian Brotcorne (cdH) dient, als subamendement op amendement nr. 229, *amendement nr. 350* (DOC 53 1009/008) in, dat ertoe strekt de voorgestelde bepaling aan te vullen met een nieuw lid, teneinde te bepalen dat de nietigheid kan worden ingeroepen ingeval de bewindvoerder de handeling heeft verricht zonder de door de vrederechter bepaalde voorwaarden in acht te nemen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) c.s. dient vervolgens, als subamendement op amendement nr. 229, *amendement nr. 355* (DOC 53 1009/009) in, dat, met enkele aanpassingen, de tekst van amendement nr. 350 overneemt. Amendement nr. 350 wordt bijgevolg ingetrokken.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient ten slotte, als subamendement op amendement nr. 229, *amendement nr. 372* (DOC 53 1009/009) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 499/13, eerste lid, de woorden "rechtens nietig" te vervangen door de woorden "van rechtswege nietig". De heer Terwingen geeft aan dat het om een juridisch-technische verbetering gaat.

*

Amendement nr. 350 wordt ingetrokken.

Les amendements n°s 355, 366 et 372, sous-amendements à l'amendement n° 229, sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 229, visant à insérer l'article 48/13, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/14 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 230* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/14. L'article 499/14 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil a trait au rapport que l'administrateur chargé d'une mission de représentation doit établir. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-13 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/14. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 67 à 71.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) relève que l'article 499/14, § 2, alinéa 6, conditionne la possibilité pour le juge de paix de désigner un expert par l'existence d'"indices sérieux de manquements dans les comptes". L'intervenante pense que cette condition devrait être quelque peu assouplie afin de permettre au juge de paix de désigner un expert plus facilement.

M. Christian Brotcorne (cdH) estime pour sa part que la désignation d'un expert constitue une arme à la disposition du juge de paix pour mettre fin à des abus que ce dernier soupçonne. La réalisation d'une expertise demande beaucoup de temps: Il est donc logique qu'il ne puisse désigner un expert que s'il dispose d'indices sérieux.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) rétorque que lorsque les lacunes affectant les comptes sont importantes, le juge peut facilement les déceler et demander à l'administrateur de s'expliquer. D'autres manquements dans la tenue des comptes peuvent être moins visibles, ce qui justifie la désignation d'un expert susceptible de les identifier. Exiger des "indices sérieux de manquements" diminue, selon l'intervenante, la capacité du juge de paix à agir.

M. Christian Brotcorne (cdH) rappelle que l'administrateur est présumé être de bonne foi et le juge de paix est censé lui faire confiance. Dans ce contexte, le

De als subamendementen op amendement nr. 229 ingediende amendementen nrs. 355, 366 en 372 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Amendement nr. 229, dat ertoe strekt een artikel 48/13 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/14 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 230* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/14 in te voegen, teneinde in het Burgerlijk Wetboek een artikel 499/14 in te voegen, dat de voorwaarden bepaalt van het verslag dat de met een vertegenwoordigingsopdracht belaste bewindvoerder moet opstellen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 499-13 van het Burgerlijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 48/14. De nieuwe voorgestelde bepaling neemt overigens de tekst over van de amendementen nrs. 67 tot 71.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) merkt op dat artikel 499/14, § 2, zesde lid, bepaalt dat de vrederechter alleen een deskundige kan aanstellen op voorwaarde dat "er ernstige aanwijzingen van tekortkomingen zijn in de rekening". De spreekster vindt dat die voorwaarde enigszins moet worden afgezwakt, zodat de vrederechter makkelijker een deskundige kan aanstellen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) is dan weer van mening dat de aanwijzing van een deskundige voor de vrederechter een middel is om een einde te maken aan vermoedelijke gevallen van misbruik. Het uitvoeren van een deskundigenonderzoek vergt veel tijd. Het is dan ook logisch dat de vrederechter alleen een deskundige kan aanwijzen als hij over ernstige aanwijzingen beschikt.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) repliceert dat wanneer de rekening grote tekortkomingen vertoont, de rechter die makkelijk kan vaststellen en de bewindvoerder om uitleg kan verzoeken. Andere tekortkomingen bij het houden van de rekeningen vallen misschien minder op, zodat het gerechtvaardigd is een deskundige ermee te belasten die tekortkomingen op te sporen. De voorwaarde van "ernstige aanwijzingen van tekortkomingen" beperkt volgens de spreekster de vrederechter in zijn handelingsvrijheid.

De heer Christian Brotcorne (cdH) herinnert eraan dat de bewindvoerder verondersteld wordt te goeder trouw te zijn en dat de vrederechter geacht wordt hem

texte qui exige des indices sérieux de manquements lui parait cohérent.

M. Raf Terwingen (CD&V) indique que l'objectif poursuivi est de mettre les outils adéquats à la disposition du juge de paix. Il ne faudrait pas toutefois que le juge de paix décide systématiquement de recourir à l'expertise. Le juge de paix peut également ordonner une expertise en vertu des dispositions actuelles du Code judiciaire.

M. Christian Brotcorne (cdH) craint qu'un renvoi aux règles du Code judiciaire en matière d'expertise ne soit source de lourdeur. Il convient également d'éviter un recours systématique à l'expertise en exigeant un minimum d'éléments objectifs. Cette disposition a au moins pour mérite d'attirer l'attention du juge de paix sur les responsabilités qui sont les siennes et de renforcer la vigilance de l'administrateur.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) demande quelles pourraient être les règles applicables à l'expertise visée par le nouvel article 48/14, alinéa 6, si ce n'est celles de l'expertise judiciaire.

À l'instar de M. Brotcorne, *M. Raf Terwingen (CD&V)* pense que cette disposition a son importance, ne fût-ce que comme avertissement à l'attention de l'administrateur. Il convient néanmoins de garantir une certaine sécurité juridique et de définir les règles applicables en la matière. Peut-être pourrait-on s'inspirer de la procédure prévue à l'article 1358 du Code judiciaire relatif à la reddition de comptes. Cela étant, l'intervenant répète qu'afin d'éviter toute discussion, cette disposition peut-être supprimée.

M. Christian Brotcorne (cdH) estime que c'est peut-être l'utilisation du terme "expert" qui porte à confusion. Le juge de paix peut demander à un médecin de l'éclairer sur la situation de santé de la personne protégée. Cette demande n'est pas non plus soumise aux règles de l'expertise. Pourquoi ne pas admettre qu'il puisse également consulter toute personne susceptible de l'éclairer sur les comptes (sans qu'il s'agisse nécessairement d'un expert judiciaire)?

À l'issue de la discussion, *Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts* déposent un *amendement n° 367 (*DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 230, visant à remplacer le § 2, alinéa 6, de l'article proposé. L'amendement privilégie le recours à un "conseiller technique" plutôt qu'à un "expert". De la te vertrouwen. In dat opzicht lijkt het niet onlogisch het bestaan van ernstige aanwijzingen van tekortkomingen als voorwaarde te stellen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) wijst erop dat het zaak is de vrederechter passende instrumenten ter beschikking te stellen. Wel moet worden voorkomen dat de vrederechter stelselmatig een deskundigenonderzoek gelast. Overigens kan hij dat ook doen op grond van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Christian Brotcorne (cdH) vreest dat een verwijzing naar de regels van het Gerechtelijk Wetboek in verband met het deskundigenonderzoek te omslachtig is. Bovendien moet stelselmatig deskundigenonderzoek worden voorkomen door een minimumaantal objectieve criteria op te leggen. Die bepaling heeft hoe dan ook de verdienste dat zij de vrederechter attent maakt op zijn verantwoordelijkheden en de bewindvoerder bij de les houdt.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) vraagt zich af welke andere regels dan die in verband met het gerechtelijk deskundigenonderzoek van toepassing zouden kunnen zijn op het deskundigenonderzoek als bedoeld in het nieuwe artikel 48/14, zesde lid.

De heer Raf Terwingen (CD&V) is het met de heer Brotcorne eens dat die bepaling niet onbelangrijk is, al was het maar om de bewindvoerder bij de les te houden. Niettemin moet de rechtszekerheid worden gewaarborgd en moeten de terzake toepasselijke regels worden bepaald. Misschien kan daartoe inspiratie worden geput uit de procedure waarin artikel 1358 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet inzake rekening en verantwoording. Hoe dan ook herhaalt de spreker dat die bepaling kan worden geschrapt om elke discussie te voorkomen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) denkt dat misschien de term "deskundige" verwarring zaait. De vrederechter kan bijvoorbeeld ook een arts vragen de gezondheidstoestand van de beschermde persoon nader toe te lichten. Dat verzoek is evenmin gebonden aan de regels van het deskundigenonderzoek. Waarom niet aannemen dat hij ook iedereen kan raadplegen die hem over de rekeningen opheldering kan brengen (zonder dat dit per se een gerechtelijk deskundige moet zijn)?

Na de bespreking dient *mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s.* als subamendement op amendement nr. 230, *amendement nr. 367* (DOC 53 1009/009) in, dat ertoe strekt § 2, zesde lid, te vervangen. Het amendement geeft de voorkeur aan een verwijzing naar een "technisch adviseur" veeleer dan naar een "deskundige".

sorte, il est fait l'économie de la mise en œuvre d'une expertise trop formaliste et trop coûteuse.

*

L'amendement n° 367, sous-amendement à l'amendement n° 230, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 230, visant à insérer l'article 48/14, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/15 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 231* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/15. L'article 499/15 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil reprend le texte de l'amendement n° 72 (DOC 53 1009/002) relatif aux modalités selon lesquelles l'administrateur des biens peut demander décharge pour les comptes de l'administration déjà déposés (voir ci-dessus, discussion de l'article 48) et l'insère dans une disposition spécifique conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 231, visant à insérer l'article 48/15, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/16 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 232* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/16. L'article 499/16 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil fixe le moment où les comptes sont arrêtés en cas de remplacement de l'administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-14 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/16, conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 73.

*

L'amendement n° 232, visant à insérer l'article 48/16, est adopté à l'unanimité.

Op die wijze wordt bespaard op de uitvoering van een al te formele en al te dure expertise.

*

Amendement nr. 367, als subamendement op amendement nr. 230, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 230, tot invoeging van artikel 48/14, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/15 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 231* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/15 in te voegen. Artikel 499/15, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, neemt de tekst over van amendement nr. 72 (DOC 53 1009/002) in verband met de nadere regels luidens welke de bewindvoerder over de goederen kwijting kan vragen voor de al ingediende bewindsrekeningen (zie hiervoor, de bespreking van artikel 48) en voegt het conform het advies van de Raad van State in een specifieke bepaling in.

*

Amendement nr. 231, tot invoeging van artikel 48/15, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/16 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 232* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/16 in te voegen. Artikel 499/16, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, stelt het moment vast waarop de rekeningen worden afgesloten als de bewindvoerder moet worden vervangen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-14 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 48/16. De nieuwe voorgestelde bepaling neemt voorts de tekst op van amendement nr. 73.

*

Amendement nr. 232, tot invoeging van artikel 48/16, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/17 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 233* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/17. L'article 499/17 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne le rapport final devant être établi par l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens après la cessation de sa mission. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-15 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/17, conformément à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 75 et 76 (DOC 53 1009/002). Les auteurs de l'amendement renvoient pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 365* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 233, qui vise à modifier l'article 449/17, § 2, alinéa 1er, proposé. Le délai dans lequel l'administrateur est chargé de déposer son rapport final est porté à un mois.

*

L'amendement n° 365, sous-amendement à l'amendement n° 233, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 233, visant à insérer l'article 48/17, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/18 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 234* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/18. L'article 499/18 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil prévoit qu'aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne dont la mesure de protection judiciaire a pris fin et l'ancien administrateur de ses biens tant que le compte définitif de l'administration n'a pas été approuvé. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-16 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/18, conformément à l'avis du Conseil d'État.

La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 77 (DOC 53 1009/002).

*

Art. 48/17 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 233* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/17 in te voegen. Artikel 499/17, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, betreft het eindverslag dat door de bewindvoerder over de persoon en door de bewindvoerder over de goederen moet worden opgesteld na de beëindiging van de opdracht. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-15 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 48/17. De nieuwe voorgestelde bepaling neemt voorts de tekst op van de amendementen nrs. 75 en 76 (DOC 53 1009/002). De indieners verwijzen voorts naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient, als subamendement op amendement nr. 233, ook *amendement nr. 365* (DOC 53 1009/009) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 499/17, § 2, eerste lid, te wijzigen. De termijn binnen welke de bewindvoerder zijn eindverslag moet indienen, wordt op één maand gebracht.

*

Amendement nr. 365, als subamendement op amendement nr. 233, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 233, tot invoeging van artikel 48/17, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/18 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 234* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 48/18 in te voegen. Artikel 499/18, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, bepaalt dat zolang de definitieve rekening niet is goedgekeurd, geen geldige overeenkomsten kunnen worden gesloten tussen de persoon waarover de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd en zijn vroegere bewindvoerder. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-16 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 48/18.

De nieuwe voorgestelde bepaling neemt voorts de tekst op van amendement nr. 77 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 234, visant à insérer l'article 48/18, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/19 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 235* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/19. L'article 499/19 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne l'hypothèse dans laquelle la personne protégée décéderait pendant l'administration. Ce cas de figure était initialement régi par l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-17 du Code civil dont l'insertion était proposée): ladite disposition est déplacée dans un article 48/19, conformément à l'avis du Conseil d'État. La rédaction de cette disposition est également adaptée afin de renforcer la sécurité juridique: la mission de l'administrateur ne sera pas reconduite de plein droit, eu égard à l'intervention possible d'héritiers. Les compétences de l'administrateur sont par ailleurs énumérées limitativement.

*

L'amendement n° 235, visant à insérer l'article 48/19, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/20 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 236* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/20. L'article 499/20 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil précise que l'approbation du compte ne porte pas préjudice aux actions en responsabilité pouvant être intentées par la personne protégée à l'encontre de l'administrateur. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-18 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/20, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 236, visant à insérer l'article 48/20, est adopté à l'unanimité.

Art. 48/21 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 237* (DOC 53 1009/005) visant à insé-

Amendement nr. 234, tot invoeging van artikel 48/18, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/19 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 235* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/19 in te voegen. Artikel 499/19, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, betreft het geval dat de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind komt te overlijden. Die mogelijkheid was oorspronkelijk geregeld bij artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-17 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld): de genoemde bepaling wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 48/19. De formulering van die bepaling wordt ook aangepast teneinde de rechtszekerheid te vergroten: de opdracht van de bewindvoerder zal niet van rechtswege worden vernieuwd, gelet op het mogelijke optreden van erfgenamen. De bevoegdheden van de bewindvoerder worden voorts beperkend opgesomd.

*

Amendement nr. 235, tot invoeging van artikel 48/19, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/20 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 236* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/20 in te voegen. Artikel 499/20, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, bepaalt dat de goedkeuring van de rekening geenszins afbreuk doet aan de aansprakelijkheidsvorderingen die de beschermde persoon tegen de bewindvoerder kan instellen. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-18 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 48/20.

*

Amendement nr. 236, tot invoeging van artikel 48/20, wordt eenparig aangenomen.

Art. 48/21 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 237* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een

rer un article 48/21. L'article 499/21 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne le calcul des intérêts dus par l'administrateur ou la personne protégée. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-19 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/21, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 237, visant à insérer l'article 48/21, est retiré.

Art. 48/22 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 238* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 48/22. L'article 499/22 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil concerne le délai de prescription de l'action dont dispose la personne protégée à l'encontre de l'administrateur de biens. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 48 de la proposition de loi (voir art. 499-20 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 48/22, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 238 visant à insérer l'article 48/22 est adopté à l'unanimité.

Art. 49

L'article 49 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, section 4, du Code civil, une sous-section 4.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 50

L'article 50 contient les dispositions applicables lorsque le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire de représentation conformément au nouvel article 492-2 et a désigné, comme administrateur(s), les père et mère de la personne protégée ou l'un d'eux. Cette disposition insère dans le Code civil, les articles 500-1 à 500-6.

artikel 48/21 in te voegen. Artikel 499/21, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, betreft de berekening van de intresten die de bewindvoerder of de beschermde persoon verschuldigd zijn. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie art. 499-19 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 48/21.

*

Amendement nr. 237, tot invoeging van artikel 48/21, wordt ingetrokken.

Art. 48/22 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 238* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 48/22 in te voegen. Artikel 499/22, dat bij deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, betreft de verjaringstermijn van de vordering, waarover de beschermde persoon tegen de bewindvoerder van de goederen beschikt. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 48 van het wetsvoorstel (zie artikel 499-20 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 48/22, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 238, tot invoeging van artikel 48/22, wordt eenparig aangenomen.

Art. 49

Artikel 49 strekt ertoe in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, afdeling 4, van het Burgerlijk Wetboek een onderafdeling 4 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 50

Artikel 50 bevat de bepalingen die van toepassing zijn wanneer de vrederechter overeenkomstig het nieuwe artikel 492-2 een rechterlijke beschermingsmaatregel van vertegenwoordiging heeft bevolen en de vader of moeder van de beschermde persoon of beiden heeft aangesteld als bewindvoerder. Deze bepaling voegt in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 500-1 tot 500-6 in.

— Art. 500-1 et 500-2 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

— Art. 500-3 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 78* (DOC 53 1009/002) qui remplace, dans l'article 500-3, proposé les mots "dossier de la procédure" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le Ceneger sur ce point.

— Art. 500-4 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 79* (DOC 53 1009/002) supprimant l'article 500-4. M. Terwingen pense en effet que rien ne justifie que les parents désignés comme administrateurs de leur enfant majeur soient soumis à un régime distinct en ce qui concerne les actes soumis à autorisation.

— Art. 500-5 et 500-6 du Code civil

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 239* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 50. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 500 du Code civil, reprend le texte de l'article 500-1 dont l'insertion était déjà proposée par le présent article. Les auteurs de l'amendement entendent de la sorte se conformer à l'avis du Conseil d'État.

M. Christian Brotcorne (cdH) évoque la question de l'administration exercée par les parents, correspondant à la figure juridique actuelle de la minorité prolongée. Les hypothèses concernées visent le plus souvent les cas d'enfants souffrant de graves handicaps. Les nouvelles dispositions proposées vont aboutir à faire peser sur les parents des obligations assez lourdes alors que tel n'est pas le cas aujourd'hui. M. Brotcorne plaide par conséquent en faveur d'une variabilité des obligations imposées à l'administrateur selon que l'administration concerne des enfants lourdement handicapés ou non.

M. Raf Terwingen (CD&V) comprend l'inquiétude de M. Brotcorne mais relève que cette alourdissement des obligations pesant sur les parents assumant une mission d'administration est une conséquence logique de la volonté des auteurs de la proposition de loi d'uniformiser les statuts. L'intervenant rappelle toutefois que cet

— Artikel 500-1 en 500-2 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

— Artikel 500-3 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s dient *amendement nr. 78* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 500-3 het woord "procesdossier" te vervangen door de woorden "administratief dossier". Dit amendement komt tegemoet aan de opmerkingen van de CENEGER dienaangaande.

— Artikel 500-4 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s dient ook *amendement nr. 79* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt artikel 500-4 op te heffen. Volgens de heer Terwingen zijn er immers geen redenen om de ouders die werden aangesteld als bewindvoerder over hun meerderjarig kind, te onderwerpen aan een afzonderlijk regime inzake handelingen die machtiging behoeven.

— Artikel 500-5 en 500-6 van het Burgerlijk Wetboek

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s dient vervolgens *amendement nr. 239* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 50 te vervangen. De voorgestelde nieuwe bepaling, die erop gericht is artikel 500 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen, neemt de tekst over van artikel 500-1, waarvan de invoeging door dit artikel reeds was voorgesteld. De indieners van het amendement willen zich zo schikken naar het advies van de Raad van State.

De heer Christian Brotcorne (cdH) wijst op het door de ouders uitgeoefende bewind, wat overeenstemt met de bestaande rechtsfiguur van de verlengde minderjarigheid. In de meeste gevallen gaat het daarbij om zwaar gehandicapte kinderen. De voorgestelde nieuwe bepalingen zullen de ouders behoorlijk verregaande verplichtingen opleggen, terwijl dat vandaag niet het geval is. De heer Brotcorne pleit dan ook voor een verschil in verplichtingen voor de bewindvoerder, naargelang het gaat om het bewind over zwaar gehandicapte kinderen of niet.

De heer Raf Terwingen (CD&V) begrijpt de bezorgdheid van de heer Brotcorne maar merkt op dat de verstrenging van de verplichtingen voor de ouders die het bewind over een persoon op zich nemen, een logisch uitvloeisel is van de bedoeling van de indieners van het wetsvoorstel om de statuten eenvormig te maken. De

alourdissement est compensé par un assouplissement de certaines obligations pesant sur eux (par exemple en ce qui concerne l'obligation de rapport). Si l'on s'engage sur la voie proposée par l'intervenant précédent, l'on risque de nuire à la cohérence du système proposé.

*

L'amendement n° 239, visant à remplacer l'article 50, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 78 et 79 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 50/1 *(nouveau)*

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent un *amendement n° 80* (DOC 53 1009/002) qui a pour objet d'insérer, dans le Code civil, une nouvelle sous-section consacrée à l'administration exercée par un époux.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 240* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 50/1. L'article 500/1 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil prévoit l'application par analogie des dispositions de la sous-section 3 aux dispositions de la sous-section 4. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 50 de la proposition de loi (voir art. 500-2 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 50/1, suite à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 80 est retiré.

L'amendement n° 240, visant à insérer l'article 50/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 50/2 *(nouveau)*

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent un *amendement n° 81* (DOC 53 1009/002) qui insère dans la nouvelle sous-section proposée à l'amendement n°80, un article 500-7. Cette disposition règle les situations dans lesquelles un conflit d'intérêts survient entre l'époux administrateur et la personne protégée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 241* (DOC 53 1009/005) visant à insé-

spreker wijst er evenwel op dat die verscherping van de verplichtingen gecompenseerd wordt door een versoepeling van bepaalde andere verplichtingen (bijvoorbeeld de verplichting om een verslag te bezorgen). Als men zich op het door de vorige spreker voorgestelde pad begeeft, dreigt de samenhang van het voorgestelde systeem in het gedrang te komen.

*

Amendement nr. 239, tot vervanging van artikel 50, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 78 en 79 vervallen bijgevolg.

Art. 50/1 *(nieuw)*

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 80* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het Burgerlijk Wetboek een nieuwe onderafdeling over de bewindvoering door een echtgenoot in te voegen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s dient *amendement nr. 240* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 50/1 in te voegen. Artikel 500/1, dat via deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, voorziet in de overeenkomstige toepassing van onderafdeling III op de bepalingen van onderafdeling IV. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 50 van het wetsvoorstel (zie artikel 500-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 50/1, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 80 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 240, tot invoeging van artikel 50/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 50/2 *(nieuw)*

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 81* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in de bij amendement nr. 80 voorgestelde nieuwe onderafdeling, een artikel 500-7 in te voegen. Deze bepaling werkt een regeling uit voor situaties waarin een belangenconflict ontstaat tussen de echtgenoot-bewindvoerder en de beschermde persoon.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s dient *amendement nr. 241* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt

rer un article 50/2. L'article 500/2 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil était initialement inscrit à l'article 50 de la proposition de loi (voir art. 500-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 50/2, suite à l'avis du Conseil d'État. Le texte proposé intègre l'amendement n° 78 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 81 est retiré.

L'amendement n° 241, visant à insérer l'article 50/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 50/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 242* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 50/3. L'article 500/3 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil prévoit les règles applicables lorsque les deux parents de la personne protégée ont été désignés comme administrateurs. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 50 de la proposition de loi (voir art. 500-5 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 50/3, suite à l'avis du Conseil d'État.

M. Christian Brotcorne (cdH) dépose *l'amendement n° 351* (DOC 53 1009/008), sous-amendement à l'amendement n° 242, qui tend à compléter l'article 500/3, § 1er, alinéa 3 proposé par une référence à la médiation. M. Brotcorne estime en effet qu'en cas de conflit entre les parents administrant conjointement la personne ou les biens de leur enfant majeur, il convient de privilégier le recours à la médiation plutôt de porter leur différend devant le juge de paix.

M. Christian Brotcorne (cdH) et consorts déposent ultérieurement *l'amendement n° 356* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 242, qui reprend le texte de l'amendement n° 351 en l'adaptant quelque peu. L'amendement n° 351 est par conséquent retiré.

*

L'amendement n° 351 est retiré.

L'amendement n° 356, sous-amendement à l'amendement n° 242, est adopté à l'unanimité.

een artikel 50/2 in te voegen. Artikel 500/2, dat via deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, was oorspronkelijk opgenomen in artikel 50 van het wetsvoorstel (zie artikel 500-3 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 50/2, overeenkomstig het advies van de Raad van State. In de voorgestelde tekst is amendement nr. 78 (DOC 53 1009/002) vervat.

*

Amendement nr. 81 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 241, tot invoeging van artikel 50/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 50/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s dient *amendement nr. 242* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 50/3 in te voegen. Artikel 500/3, dat via deze bepaling in het Burgerlijk Wetboek wordt ingevoegd, bepaalt welke regels van toepassing zijn wanneer beide ouders aangesteld zijn als bewindvoerder. Het voorgestelde artikel was oorspronkelijk opgenomen in artikel 50 van het wetsvoorstel (zie artikel 500-5 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging was voorgesteld) maar is verplaatst naar een artikel 50/3, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

De heer Christian Brotcorne (cdH) dient *amendement nr. 351* (DOC 53 1009/008) in, als subamendement op amendement nr. 242, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 500/3, § 1, derde lid, aan te vullen met een verwijzing naar de mogelijkheid tot bemiddeling. De heer Brotcorne meent immers dat, in geval van conflict tussen ouders die gezamenlijk de persoon of de goederen van hun meerderjarig kind beheren, het de voorkeur verdient dat de ouders in der minne oplossingen kunnen vinden in plaats dat het geschil door een vrederechter moet worden beslecht.

De heer Christian Brotcorne (cdH) c.s. dient nadien *amendement nr. 356* (DOC 53 1009/009) in, als subamendement op amendement nr. 242, dat de tekst van amendement nr. 351 overneemt mits enkele aanpassingen.

*

Amendement nr. 351 wordt bijgevolg ingetrokken.

Amendement nr. 356, subamendement op amendement nr. 242, wordt eenparig aangenomen.

L'amendement n° 242, visant à insérer l'article 50/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 50/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 243* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 50/4. L'article 500/4 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil prévoit les règles applicables à la reddition de compte lorsque l'administration exercée par les parents de la personne protégée prend fin. L'article proposé était initialement inscrit à l'article 50 de la proposition de loi (voir art. 500-6 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 50/4, suite à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 243, visant à insérer l'article 50/4, est adopté à l'unanimité.

Art. 51

L'article 51 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, section 4, du Code civil, une sous-section 5.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 52

L'article 52 de la proposition de loi insère les article 501-1 à 501-3 dans le Code civil relatifs à la personne de confiance.

— Art. 501-1 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 82* (DOC 53 1009/002) remplaçant, dans l'article 501-1 proposé, les mots "personne à protéger" par les mots "personne à protéger ou personne protégée". M. Terwingen juge en effet que la personne protégée doit toujours pouvoir se faire assister par une personne de confiance même si cette décision n'intervient pas au début de l'administration.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent un *amendement n° 83* (DOC 53 1009/002) modifiant l'article 501-1, alinéa 4, 2°, afin d'y préciser que lorsque l'administration est exercée par l'époux,

Amendement nr. 242, dat tot doel heeft artikel 50/3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 50/4 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. beoogt met zijn *amendement nr. 243* (DOC 53 1009/005) de invoeging van een artikel 50/4. Artikel 500/4 dat die bepaling in het Burgerlijk Wetboek beoogt in te voegen, omvat de regels inzake verantwoording als het door de ouders van de beschermde persoon uitgeoefende bewind eindigt. Het voorgestelde artikel was ook opgenomen in artikel 50 van het wetsvoorstel (zie art. 500-6 van het Burgerlijk Wetboek waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar het wordt verplaatst naar een artikel 50/4, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 243, dat de bedoeling heeft een artikel 50/4 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 51

Artikel 51 beoogt een onderafdeling 5 in te voegen in boek 1, titel XI, hoofdstuk 3, afdeling 4, van het Burgerlijk Wetboek.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 52

Artikel 52 van het wetsvoorstel strekt ertoe in het Burgerlijk Wetboek de artikelen 501-1 tot 501-3 in te voegen, die betrekking hebben op de vertrouwenspersoon.

— Art. 501-1 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 82* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 501-1 de woorden "te beschermen persoon" telkens te vervangen door de woorden "te beschermen of beschermde persoon". De heer Terwingen vindt dat de beschermde persoon zich altijd moeten kunnen laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, ook als die beslissing niet bij de aanvang van de bewindvoering wordt genomen.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 83* (DOC 53 1009/002) in, waarmee zij beoogt artikel 501-1, vierde lid, 2°, te wijzigen teneinde daarin aan te geven dat wanneer de echtgenoot

la personne de confiance ne peut être un parent de la personne protégée (jusqu'au deuxième degré inclus).

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 84* (DOC 53 1009/002) complétant l'article 501-1 proposé par une disposition permettant au juge de paix de refuser de désigner une personne comme personne de confiance lorsque cette dernière ne peut produire un certificat de bonne vie et mœurs.

L'amendement n° 85 (DOC 53 1009/002) des mêmes auteurs complétant l'article 501-1 par une disposition habilitant le juge de paix à refuser d'homologuer la désignation de la personne de confiance choisie par la personne protégée. Il va de soi que le juge devra énoncer dans son ordonnance les motifs de son refus.

L'amendement n° 86 (DOC 53 1009/002) *des mêmes auteurs* permet au juge de paix de déroger, dans des circonstances exceptionnelles, à l'interdiction pour un parent de la personne protégée jusqu'au deuxième degré d'être désigné comme personne de confiance lorsque l'administration est exercée par l'un des parents.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent encore *l'amendement n° 87* (DOC 53 1009/002) qui complète la liste des personnes ne pouvant être désignées comme personne de confiance en y ajoutant les personnes déchues de l'autorité parentale.

L'amendement n° 88 (DOC 53 1009/002) des *mêmes auteurs* modifie l'article 501-1, alinéa 3, afin d'autoriser le juge de paix à désigner d'office une personne de confiance si la personne protégée, elle-même, n'en a pas désignée une.

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 143* (DOC 53 1009/004) complétant l'alinéa 3, 4°, de l'article 501-1 proposé pour permettre de désigner comme personne de confiance une institution relevant de la loi du 2 mai 2002 relative aux ASBL, AISBL et fondations à l'instar de ce qui est prévu pour les administrateurs.

— Art. 501-2 du Code civil

L'amendement n° 89 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* modifie l'article 501-2 proposé afin d'y préciser la procédure à suivre dans

van de beschermde persoon het bewind uitoefent, de vertrouwenspersoon geen bloedverwant (tot en met de tweede graad) van de beschermde persoon mag zijn.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 84* (DOC 53 1009/005) in, dat tot doel heeft het voorgestelde artikel 501-1 aan te vullen met een bepaling die de vrederechter toestaat de aanstelling van de vertrouwenspersoon te weigeren ingeval die geen bewijs van goed zedelijk gedrag kan voorleggen.

Amendement nr. 85 (DOC 53 1009/002) van *dezelfde indieners* heeft tot doel artikel 501-1 aan te vullen met een bepaling die de vrederechter ertoe machtigt te weigeren de aanwijzing van de door de beschermde persoon gekozen vertrouwenspersoon te homologeren. Het ligt voor de hand dat de vrederechter in zijn beschikking moet aangeven waarop zijn weigering gegrond is.

Amendement nr. 86 (DOC 53 1009/002) *van dezelfde indieners* beoogt de vrederechter in uitzonderlijke omstandigheden toe te staan af te wijken van het verbod dat een bloedverwant tot de tweede graad als vertrouwenspersoon van de beschermde persoon wordt aangewezen als het bewind door een van de ouders wordt uitgeoefend.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient nog *amendement nr. 87* (DOC 53 1009/005) in, met als doel de lijst van personen die niet als vertrouwenspersoon mogen worden aangewezen aan te vullen met de personen die van het ouderlijk gezag ontzet zijn.

Amendement nr. 88 (DOC 53 1009/002) van *dezelfde indieners* strekt ertoe artikel 501-1, derde lid, te wijzigen om de vrederechter toe te staan ambtshalve een vertrouwenspersoon aan te stellen als de beschermde persoon er zelf geen heeft aangewezen.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 143* (DOC 53 1009/004) in, waarmee zij beoogt het voorgestelde artikel 501-1, derde lid, 4°, aan te vullen om toe staan dat, in navolging van wat voor de bewindvoerders is bepaald, als vertrouwenspersoon kan worden aangesteld een instelling die valt onder de toepassing van de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

— Art. 501-2 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 89* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 501-2 te wijzigen om daarin te

le cas où la personne protégée souhaite renoncer à l'assistance de la personne de confiance.

— Art. 501-3 du Code civil

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts souhaitent tenir compte des observations formulées par l'ANAHM en ce qui concerne la personne de confiance. Raison pour laquelle ils déposent *l'amendement n° 90* (DOC 53 1009/002) qui modifie la disposition contenue à l'article 501-3, alinéa 3. Il doit en effet être clair que la mission de personne de confiance est notamment d'exprimer les souhaits de la personne protégée dans les cas prévus par la loi. Il est renvoyé pour le surplus à la justification de l'amendement qui insiste sur la nécessité de ne pas confondre les missions respectives de la personne de confiance et de l'administrateur.

C'est encore pour mieux refléter la distinction avec la mission de l'administrateur que *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* déposent *l'amendement n° 91* (DOC 53 1009/002) adaptant quelque peu la rédaction de l'article 501-3, alinéa 1er, proposé.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 92* (DOC 53 1009/002) qui supprime l'article 501-3, alinéa 4. Selon cette disposition, la personne de confiance était invitée à tenter de concilier les acteurs associés à l'administration en cas de conflit. Les auteurs de l'amendement jugent néanmoins que ce type de conflit doit plutôt être pris en charge par le juge de paix.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 244* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 52. La nouvelle disposition proposée, qui tend à rétablir l'article 501 du Code civil, reprend le texte de l'article 501-1 dont l'insertion était déjà proposée par le présent article. L'auteur de l'amendement entend de la sorte se conformer à l'avis du Conseil d'État. La rédaction de la disposition proposée intègre en outre les amendements nos 82 à 88.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) relève que l'article 501, alinéa 3, du Code civil, tel que proposé par l'amendement n° 244, oblige le juge de paix à examiner la possibilité de désigner une personne de confiance lorsque la personne protégée n'en a pas désigné une personnellement. L'intervenante est d'avis qu'un tel examen ne doit pas être rendu obligatoire dans tous les dossiers. Par ailleurs, comment le juge doit-il désigner cette personne de confiance? Doit-il limiter son choix

preciseren welke procedure moet worden gevolgd als de beschermde persoon van de bijstand van de vertrouwenspersoon wenst af te zien.

— Art. 501-3 van het Burgerlijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. wenst rekening te houden met de opmerkingen van de NVHGV in verband met de vertrouwenspersoon. Daarom dient hij amendement nr. 90 (DOC 53 1009/002) in, met de bedoeling artikel 501-3, derde lid, te wijzigen. Het moet immers duidelijk zijn dat de taak van de vertrouwenspersoon er onder meer in bestaat de wensen van de beschermde persoon te uiten in de door de wet bepaalde gevallen. Voor het overige wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement, waarin met aandrang de noodzaak wordt onderstreept de respectieve taken van de vertrouwenspersoon en van de bewindvoerder niet met elkaar te verwarren.

Om het onderscheid met de taak van de bewindvoerder nog meer te verduidelijken, dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 91* (DOC 53 1009/002) in, met als doel de redactie van het voorgestelde artikel 501-3, eerste lid, enigszins aan te passen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient ook *amendement nr. 92* (DOC 53 1009/002) in, waarmee hij beoogt artikel 501-3, vierde lid, weg te laten. Volgens die bepaling moest de vertrouwenspersoon trachten de actoren te verzoenen in geval van conflict. De indieners zijn niettemin van oordeel dat dat soort van conflicten veeleer door de vrederechter moet worden beheerd.

Vervolgens dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 244* (DOC 53 1009/005) in, met de bedoeling artikel 52 te vervangen. De nieuwe voorgestelde bepaling, die tot doel heeft artikel 501 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen, neemt de tekst over van artikel 501-1, waarvan het voorliggende artikel al de invoeging had voorgesteld. De indiener van het amendement wil zich zodoende conformeren aan het advies van de Raad van State. Voorts is de tekst van de amendementen nrs. 82 tot 88 in het nieuwe voorgestelde artikel opgenomen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) merkt op dat artikel 501, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, zoals voorgesteld door amendement nr. 244, de vrederechter ertoe verplicht de mogelijkheid te onderzoeken een vertrouwenspersoon aan te stellen als de beschermde persoon er zelf geen heeft aangewezen. Volgens de spreekster moet een dergelijk onderzoek niet in alle dossiers verplicht worden gemaakt. Hoe moet de vrederechter die vertrouwenspersoon boven-

aux membres de la famille ou peut-il aller au-delà? Devra-t-il s'assurer que la personne qu'il désigne n'est pas en conflit avec les enfants de la personne protégée?

Par ailleurs, l'avant-dernier alinéa de cette disposition permet au juge de paix de désigner plusieurs personnes de confiance. Quelle est l'utilité d'une désignation multiple? Est-ce praticable?

Compte tenu de ces observations, *Mme Lahaye-Battheu (Open Vld*) dépose *l'amendement n° 343* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 244, visant à remplacer l'article 501, alinéa 3, proposé de manière à prévoir que le juge de paix "peut examiner la possibilité de désigner une personne de confiance". Il n'y est toutefois pas obligé dans tous les cas.

M. Raf Terwingen (CD&V) répond que le but de l'article 501, alinéa 3, est d'éviter que le juge de paix décide systématiquement de ne pas désigner de personne de confiance. Cette disposition l'oblige par conséquent à envisager la possibilité de désigner une personne de confiance sans toutefois l'obliger à procéder à une telle désignation. Cette obligation s'inscrit parfaitement dans la philosophie de la proposition de loi qui confère à la personne de confiance un rôle important.

En outre, dans la mesure où le juge de paix aura déjà procédé à la désignation d'un administrateur, il aura déjà une connaissance suffisante du dossier lui permettant de se former une idée quant à la possibilité de désigner ou non une personne de confiance.

M. Christian Brotcorne (cdH) pense, lui aussi, qu'il s'agit d'un aspect sur lequel il faut insister auprès des juges de paix.

L'intervenant observe qu'en vertu de l'article 501, alinéa 6, 3°, proposé, les personnes morales ne peuvent être désigneés comme personnes de confiance. Cela signifie-t-il qu'une fondation privée œuvrant exclusivement au bénéfice de la personne protégée ne pourra assumer ce rôle?

M. Raf Terwingen (CD&V) confirme cette interprétation. C'est d'ailleurs une des raisons qui justifient que le juge de paix pourra le cas échéant désigner plusieurs personnes de confiance. Ce choix est délibéré: il importe en effet que le juge de paix puisse s'assurer qu'il existe bel et bien un lien personnel entre la personne protégée et la personne de confiance.

dien aanstellen? Moet hij zijn keuze beperken tot de familieleden of mag hij ook iemand anders aanstellen? Moet hij zich ervan vergewissen dat de persoon die hij aanstelt niet in conflict is met de kinderen van de beschermde persoon?

Voorts staat het voorlaatste lid van die bepaling de vrederechter toe meerdere vertrouwenspersonen aan te stellen. Wat is daarvan het nut? Is dat werkbaar?

Rekening houdend met die opmerkingen dient *mevrouw Lahaye-Battheu, (Open Vld)* als subamendement op amendement nr. 244, *amendement nr. 343* (DOC 53 1009/007) in, met de bedoeling het voorgestelde artikel 501, derde lid, te vervangen teneinde te bepalen dat de vrederechter de mogelijkheid een vertrouwenspersoon aan te wijzen, kan onderzoeken. Hij is daar evenwel niet in alle gevallen toe verplicht.

De heer Raf Terwingen (CD&V) antwoordt dat artikel 501, derde lid, beoogt te voorkomen dat de vrederechter systematisch beslist geen vertrouwenspersoon aan te stellen. Die bepaling verplicht hem er derhalve toe de mogelijkheid een vertrouwenspersoon aan te stellen in overweging te nemen, zonder hem echter te verplichten tot een dergelijke aanstelling over te gaan. Die verplichting strookt perfect met het opzet van het wetsvoorstel, dat een belangrijke rol toekent aan de vertrouwenspersoon.

Doordat de vrederechter al een bewindvoerder zal hebben aangewezen, zal hij bovendien al over een voldoende kennis van het dossier beschikken om zich een idee te kunnen vormen over de mogelijkheid al dan niet aan vertrouwenspersoon aan te stellen.

Ook *de heer Christian Brotcorne (cdH)* meent dat de vrederechters specifiek op dat aspect moet worden gewezen.

De spreker wijst erop dat op grond van het voorgestelde artikel 501, zesde lid, 3°, rechtspersonen niet mogen worden aangewezen als vertrouwenspersonen. Betekent zulks dat een privéstichting die uitsluitend voor de beschermde persoon ijvert, die rol niet op zich mag nemen?

De heer Raf Terwingen (CD&V) bevestigt die interpretatie. Dit is trouwens een van de redenen die verantwoorden waarom de vrederechter in voorkomend geval verscheidene vertrouwenspersonen kan aanstellen. Dit is een weloverwogen keuze: het is immers belangrijk dat de vrederechter zich ervan kan vergewissen dat er wel degelijk een persoonlijke band tussen de beschermde persoon en vertrouwenspersoon bestaat.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) évoque encore le cas d'une personne âgée ayant plusieurs enfants ne s'entendant malheureusement pas. Dans l'hypothèse où ces enfants demanderaient à être désignés comme personnes de confiance, que devra faire le juge de paix?

M. Raf Terwingen (CD&V) répète que les liens personnels entre les éventuelles personnes de confiance mais également entre ces dernières et la personne protégée jouent un rôle essentiel. Dans l'hypothèse évoquée par Mme Lahaye-Battheu, rien ne s'oppose à ce que le juge de paix désigne un tiers comme personne de confiance.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent enfin *l'amendement n° 368* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 244, modifiant l'article 501, alinéa 4, du Code civil de telle manière que la requête visant à demander la désignation d'une personne de confiance pourra être écrite ou orale.

M.Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) indique que l'intention des auteurs de l'amendement est de favoriser un accès à la justice moins formaliste.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) demande comment la requête orale devra être traitée par le greffier.

M. Christian Brotcorne (cdH) répond qu'il suffira au justiciable de se présenter au greffe de la justice de paix pour y formuler sa demande. Il sera probablement invité par le greffier à signer un document-type. Cette requête pourra le cas échéant être présentée en cours d'audience devant le juge de paix.

*

L'amendement n° 368, sous-amendement à l'amendement n° 244, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 343, sous-amendement à l'amendement n° 244, est adopté par 11 voix contre une.

L'amendement n° 244, visant à remplacer l'article 52, est adopté par 11 voix et une abstention.

Les amendements n°s 82, 85, 88, 83, 143, 87, 84, 86, 89, 91, 90 et 92 deviennent par conséquent sans objet.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) haalt ook het geval aan van een bejaarde met verscheidene kinderen die het helaas niet met elkaar kunnen vinden. In de veronderstelling dat die kinderen vragen om als vertrouwenspersoon te worden aangewezen, wat zal de vrederechter dan moeten doen?

De heer Raf Terwingen (CD&V) herhaalt dat niet alleen de persoonlijke banden tussen de eventuele vertrouwenspersonen, maar ook die tussen de vertrouwenspersonen en de beschermde persoon een essentiële functie vervullen. In de door mevrouw Lahaye-Battheu aangehaalde hypothese belet niets dat de vrederechter een derde als vertrouwenspersoon aanstelt.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient tot slot, als subamendement op amendement nr. 244, uiteindelijk *amendement nr. 368* (DOC 53 1009/009) in, tot wijziging van artikel 501, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, om ervoor te zorgen dat het verzoek om een vertrouwenspersoon aan te stellen schriftelijk dan wel mondeling mag gebeuren.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) geeft aan dat de indieners met het amendement de bedoeling hebben de toegang tot een minder formalistische en dus toegankelijkere rechtsbedeling te bevorderen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) vraagt hoe de griffier de mondelinge aanvraag zal moeten behandelen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) antwoordt dat de rechtzoekende zich gewoon bij de griffie van het vredegerecht zal moeten aanmelden om er zijn aanvraag te formuleren. Waarschijnlijk zal de griffier hem uitnodigen een standaarddocument te ondertekenen. In voorkomend geval zal die aanvraag mogen worden voorgelegd tijdens de terechtzitting voor de vrederechter.

*

Amendement nr. 368, subamendement op amendement nr. 244, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 343, subamendement op amendement nr. 244, wordt aangenomen met 11 stemmen tegen één.

Amendement nr. 244, ter vervanging van artikel 52, wordt eenparig aangenomen, met 11 stemmen en één onthouding.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 82, 85, 88, 83, 143, 87, 84, 86, 89, 91, 90 en 92.

Art. 52/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 245* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 52/1. L'article 501/1 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil permet à la personne protégée de renoncer à tout moment au soutien de la personne de confiance. Il habilite également le juge de paix à décider, à la demande d'un administrateur ou du procureur du Roi, qu'une personne de confiance ne peut plus exercer sa fonction. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 52 de la proposition de loi (voir art. 501-2 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 52/1, suite à l'avis du Conseil d'État. La disposition proposée intègre le texte de l'amendement n° 89 (DOC 53 1009/002).

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 369* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 245, modifiant l'article 501, alinéa 4, du Code civil de telle manière que la requête visant à demander la révocation de la personne de confiance pourra être écrite ou orale.

L'amendement réintroduit également la possibilité de saisine d'office en ce qui concerne la révocation éventuelle de la personne de confiance.

*

L'amendement n° 369, sous-amendement à l'amendement n° 245, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 245, visant à insérer l'article 52/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 52/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 246* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 52/2. L'article 501/2 que cette disposition tend à insérer dans le Code civil explicite la mission que doit assumer la personne de confiance. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 52 de la proposition de loi (voir art. 501-3 du Code civil dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 52/2, suite à l'avis du Conseil d'État. La disposition proposée intègre en outre le texte des amendements n°s 90, 91 et 92 (DOC 53 1009/002).

Art. 52/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 245* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 52/1. Artikel 501/1, waarvan dit amendement de invoeging in het Burgerlijk Wetboek beoogt, stelt in uitzicht dat de beschermde persoon te allen tijde kan afzien van de ondersteuning van de vertrouwenspersoon. Voorts voorziet het in een machtiging voor de vrederechter om, op verzoek van een bewindvoerder of de procureur des Konings, te beslissen dat een vertrouwenspersoon zijn functie niet meer mag uitoefenen. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 52 van het wetsvoorstel (zie artikel 501-2 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt naar een artikel 52/1 verplaatst, ingevolge het advies van de Raad van State. De voorgestelde bepaling neemt de tekst op van amendement nr. 89 (DOC 53 1009/002).

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient, als subamendement op amendement nr. 245, *amendement nr. 369* (DOC 53 1009/009) in, tot wijziging van artikel 501, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, om ervoor te zorgen dat het verzoek om een vertrouwenspersoon af te zetten schriftelijk dan wel mondeling mag gebeuren.

Voorts beoogt het amendement de wederinvoering van de mogelijkheid tot ambtshalve adiëring, wat de eventuele afzetting van de vertrouwenspersoon betreft.

*

Het als subamendement op amendement nr. 245 ingediende amendement nr. 369, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 245, tot invoeging van artikel 52/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 52/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 246* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 52/2. Artikel 501/2, waarvan dit amendement de invoeging in het Burgerlijk Wetboek beoogt, expliciteert de taak die de vertrouwenspersoon moet vervullen. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 52 van het wetsvoorstel (zie artikel 501-3 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt naar een artikel 52/2 verplaatst, ingevolge het advies van de Raad van State. De voorgestelde bepaling neemt voorts de tekst op van de amendementen nrs. 90, 91 en 92 (DOC 53 1009/002).

*

L'amendement n° 246, visant à insérer l'article 52/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 53

L'article 53 vise à insérer, dans le livre 1er, titre XI, chapitre 3, du Code civil, une section 5.

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 54

L'article 54 de la proposition de loi contient des dispositions relatives à la fin de l'administration.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 93* (DOC 53 1009/002) complétant l'énumération visée à l'article 502, § 2, proposé. Les auteurs de l'amendement pensent en effet qu'il est opportun de préciser que l'administration peut également prendre fin lorsque le juge de paix ordonne une mesure de protection extrajudiciaire.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 94* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 502, § 2, 2°, proposé, afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n° 35 (DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 247* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 54. Le texte proposé intègre les amendements n°s 93 et 94 tout en y apportant des corrections techniques.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 364* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 247, qui tend à corriger la traduction néerlandaise des mots "fondation privée".

*

L'amendement n° 364, sous-amendement à l'amendement n° 247, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 247 visant à remplacer l'article 54 est adopté à l'unanimité.

*

Amendement nr. 246, tot invoeging van artikel 52/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 53

Artikel 53 strekt ertoe in boek I, titel XI, hoofdstuk 3, van het Burgerlijk Wetboek een afdeling 5 in te voegen.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 54

Artikel 54 van het wetsvoorstel bevat bepalingen over het einde van de bewindvoering.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 93* (DOC 53 1009/002) in, ter aanvulling van de opsomming als bedoeld in het voorgestelde artikel 502, § 2. De indieners van het amendement achten het immers wenselijk te preciseren dat de bewindvoering ook kan eindigen wanneer de vrederechter een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel beveelt.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 94* (DOC 53 1009/002) in, teneinde, door middel van een aanpassing van het voorgestelde artikel 502, § 2, 2°, rekening te houden met de via amendement nr. 35 (DOC 53 1009/002) ingevoerde mogelijkheid om een privéstichting aan te stellen als bewindvoerder over de persoon en de goederen.

Vervolgens dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. amendement nr. 247* (DOC 53 1009/005) in, ter vervanging van artikel 54. De voorgestelde tekst neemt de amendementen nrs. 93 en 94 op, met dien verstande dat er technische verbeteringen in worden aangebracht.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient, als subamendement op amendement nr. 247, ook *amendement nr. 364* (DOC 53 1009/009) in, ter verbetering van de Nederlandse tekst van de Franse term "fondation privée".

*

Het als subamendement op amendement nr. 247 ingediende amendement nr. 364, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 247, ter vervanging van artikel 54, wordt eenparig aangenomen.

Les amendements n°s 93 et 94 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 54/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 248* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 54/1 dans la proposition de loi. Cette disposition vise à abroger les articles 513 à 515 du Code civil. Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais il est proposé de la déplacer pour tenir compte d'une des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 248, visant à insérer l'article 54/1, est adopté à l'unanimité

Art. 54/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 249* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 54/2 dans la proposition de loi. Cette disposition vise à abroger dans l'article 776 du Code civil les mots "et aux interdits" puisque ces mots constituent une référence à l'ancien régime de protection.

*

L'amendement n° 249, visant à insérer l'article 54/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 55

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 250* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans l'article 817 proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 250 est adopté à l'unanimité.

L'article 55 ainsi amendé est également adopté à l'unanimité.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 93 en 94.

Art. 54/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 248* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 54/1. Die bepaling beoogt de opheffing van de artikelen 513 tot 515 van het Burgerlijk Wetboek. De desbetreffende opheffingsbepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 117 van het wetsvoorstel, maar voorgesteld wordt ze te verplaatsen om rekening te houden met een van de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 248, tot invoeging van een artikel 54/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 54/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 249* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 54/2 in het wetsvoorstel. Deze bepaling strekt ertoe in artikel 776 van het Burgerlijk Wetboek de woorden "en aan onbekwaamverklaarden" weg te laten, aangezien die woorden verwijzen naar de oude beschermingsregeling.

*

Amendement nr. 249, tot invoeging van een artikel 54/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 55

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 250 (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 817 de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 250 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 55 wordt eveneens eenparig aangenomen.

Art. 56

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 251* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans l'article 819 proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 251 est adopté à l'unanimité.

L'article 56 ainsi amendé est également adopté à l'unanimité.

Art. 57

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 252* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans l'article 838 proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 253* (DOC 53 1009/005) visant à supprimer dans le texte français de la disposition le mot "ou".

*

Les amendements n°s 252 et 253 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 57 ainsi amendé est également adopté à l'unanimité.

Art. 58

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 254* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans l'article 905, alinéa 1er, proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 255* (DOC 53 1009/005) complétant la disposition proposée afin d'y préciser quel juge de paix est compétent.

M. Christian Brotcorne (cdH) remarque l'article 58 permet à la personne protégée, moyennant l'autorisation du juge de paix, de disposer par testament. Compte tenu de la rédaction actuelle de cette disposition, la personne protégée pourrait parfaitement disposer de ses biens par

Art. 56

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 251 (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 819 de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 251 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 56 wordt eveneens eenparig aangenomen.

Art. 57

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 252* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 838 de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient tevens *amendement nr. 253* (DOC 53 1009/005) in, teneinde in de Franse tekst van de bepaling het woord "ou" weg te laten.

*

De amendementen nrs. 252 en 253 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 57 wordt eenparig aangenomen.

Art. 58

M. Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 254* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 905, eerste lid, de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

M. Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 255* (DOC 53 1009/005) in, tot aanvulling van de voorgestelde bepaling. Het ligt in de bedoeling daarin te preciseren welke vrederechter bevoegd is.

De heer Christian Brotcorne (cdH) merkt op dat artikel 58 de beschermde persoon de mogelijkheid biedt bij testament te beschikken, op voorwaarde dat de vrederechter daarmee instemt. Zoals deze bepaling momenteel is verwoord, is het perfect mogelijk dat de

testament olographe. Or, un tel testament peut-être écrit n'importe où et n'importe quand. Il se pourrait même que la personne protégée le rédige sous la pression de tiers. Ne devrait-on pas prévoir que la personne protégée ne peut disposer de ses biens que par testament authentique ou à tout le moins, que le juge de paix soit informé du contenu du testament?

M. Raf Terwingen (CD&V) n'a pas d'objection à l'encontre de la proposition de M. Brotcorne visant à prévoir que la personne protégée autorisée à disposer de ses biens par testament, devra le faire par testament authentique. Il est exact que le recours au testament olographe peut poser des problèmes. Par contre, il ne lui parait pas nécessaire de communiquer au juge le contenu dudit testament. Si le juge de paix a donné à la personne protégée l'autorisation de tester, c'est qu'il a estimé que l'intéressé avait la capacité pour ce faire. Par contre, cette autorisation pourrait contenir l'indication du délai dans lequel le testament doit être passé.

Par conséquent, *M. Christian Brotcorne (cdH)* dépose *l'amendement n° 352* (DOC 53 1009/008) visant à compléter l'article 905 proposé afin d'y prévoir que la personne protégée autorisée à disposer par testament ne pourra le faire que sous la forme authentique.

M. Christian Brotcorne (cdH) et consorts déposent ultérieurement *l'amendement n° 357* (DOC 53 1009/009) qui reprend le texte de l'amendement n° 352 en l'adaptant quelque peu. L'amendement n° 352 est par conséquent retiré.

*

L'amendement n° 352 est retiré.

Les amendements n°s 254, 255 et 357 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 58 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 58/1 *(nouveau)*

Mme Sarah Smeyers (N-VA) dépose *l'amendement n° 336* (DOC 53 1009/006) visant à insérer dans le texte de la proposition de loi un nouvel article rétablissant l'article 908 du Code civil. La nouvelle disposition proposée interdit à toute personne exerçant un mandat

beschermde persoon over zijn goederen beschikt bij holografisch testament. Een dergelijk testament kan echter overal en op ieder tijdstip worden geschreven; de beschermde persoon zou daartoe zelfs onder druk kunnen worden gezet. De vraag rijst of het niet aangewezen zou zijn te bepalen dat de beschermde persoon alleen bij authentiek testament over zijn goederen kan beschikken, of op zijn minst dat de vrederechter moet worden geïnformeerd over de inhoud van het testament.

De heer Raf Terwingen (CD&V) heeft niets in te brengen tegen het voorstel van de heer Brotcorne dat de beschermde persoon die bij testament over zijn goederen mag beschikken, zulks bij authentiek testament moet doen. Het is een feit dat het gebruik van een holografisch testament problemen kan doen rijzen. Het lid acht het daarentegen niet nodig de vrederechter te informeren over de inhoud van het testament. Dat de vrederechter de beschermde persoon de toestemming heeft gegeven om een testament op te stellen, betekent dat de betrokkene daartoe volgens hem ook bij machte is. Die toestemming zou evenwel melding kunnen maken van de termijn waarbinnen het testament moet worden verleden.

Dientengevolge dient *de heer Christian Brotcorne (cdH) amendement nr. 352* (DOC 53 1009/008) in, tot aanvulling van het voorgestelde artikel. Het ligt in de bedoeling daarin te bepalen dat de beschermde persoon die bij testament mag beschikken, dat alleen bij authentiek testament mag doen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 357* (DOC 53 1009/009) in, dat de tekst van amendement nr. 352 in licht aangepaste vorm overneemt. Bijgevolg wordt amendement nr. 352 ingetrokken.

*

Amendement nr. 352 wordt ingetrokken.

De amendementen nrs. 254, 255 et 357 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 58 wordt eenparig aangenomen.

Art. 58/1 *(nieuw)*

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) dient *amendement nr. 336* (DOC 53 1009/006) in, tot invoeging in het wetsvoorstel van een nieuw artikel, dat beoogt 908 van het Burgerlijk Wetboek te herstellen. De nieuwe voorgestelde bepaling verbiedt eenieder die een gerechtelijk

judiciaire de recevoir un don ou un legs de la personne vis-à-vis de laquelle il exerce ce mandat, à moins qu'il soit un ascendant ou descendant en ligne directe de cette personne ou que le juge de paix l'y autorise expressément.

M. Raf Terwingen (CD&V) demande quels sont les mandataires judiciaires visés.

Mme Sarah Smeyers (N-VA) répond qu'il s'agit des curateurs et médiateurs de dettes.

*

L'amendement n° 336 visant à insérer l'article 58/1 est adopté à l'unanimité.

Art.58/2 *(nouveau)*

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) et consorts déposent *l'amendement n° 95* (DOC 53 1009/002) visant à insérer, dans le texte de la proposition de loi, un nouvel article 58/2. La disposition proposée insère un nouvel alinéa dans l'article 909 du Code civil en vertu duquel l'administrateur provisoire professionnel ne peut tirer aucun avantage de libéralités faites en sa faveur par la personne protégée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 256* (DOC 53 1009/005) qui adapte le texte de l'amendement n° 95 aux remarques du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 256 visant à insérer l'article 58/2 est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 95 devient par conséquent sans objet.

Art. 59

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 257* (DOC 53 1009/005) visant à adapter la rédaction de la disposition proposée dans le sens suggéré par le Conseil d'État dans son avis (voir DOC 53 1009/003, p.39).

*

L' amendement n° 257 est adopté à l'unanimité.

mandaat uitoefent, een schenking of een legaat te ontvangen van de persoon ten aanzien van wie hij dit mandaat uitoefent, tenzij hij een bloedverwant is in de opgaande of neerdalende lijn van deze persoon of de vrederechter hem dit uitdrukkelijk toestaat.

De heer Raf Terwingen (CD&V) vraagt welke personen met een gerechtelijk mandaat worden bedoeld.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) antwoordt dat deze regeling geldt voor curatoren en schuldbemiddelaars.

*

Amendement nr. 336 tot invoeging van een artikel 58/1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 58/2 *(nieuw)*

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) c.s. dient *amendement nr. 95* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het wetsvoorstel een nieuw artikel 58/2 in te voegen. De voorgestelde bepaling voegt in artikel 909 van het Burgerlijk Wetboek een nieuw lid in, volgens hetwelk de voorlopig professioneel bewindvoerder geen enkel voordeel mag halen uit "milddadigheden die hem door de beschermde persoon worden gedaan".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 256* (DOC 53 1009/005) in, om amendement nr. 95 af te stemmen op de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 256, tot invoeging van een artikel 58/2, wordt eenparig aangenomen.

Dientengevolge vervalt amendement nr. 95.

Art. 59

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 257* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt de redactie van de voorgestelde bepaling aan te passen aan de opmerking terzake van de Raad van State (zie DOC 53 1009/003, blz. 39).

*

Amendement nr. 257 wordt eenparig aangenomen.

L'article 59 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 60

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 258* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans l'article 942 proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 259* (DOC 53 1009/005) visant à supprimer le mot "à nouveau" de la phrase liminaire.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) suggère de revoir la rédaction de la disposition à l'examen qui en raison de sa longueur, est difficilement lisible.

*

Les amendements n°s 258 et 259 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 60 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 61

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 260* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 260 est adopté à l'unanimité.

L'article 61 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 62

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 261* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2"

Het aldus geamendeerde artikel 59 wordt eenparig aangenomen.

Art. 60

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 258* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 942 de woorden "artikel 492-2" te vervangen door de woorden "artikel 492-1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 259* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de inleidende volzin het woord "opnieuw" weg te laten.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) stelt voor het ter bespreking voorliggende artikel anders te formuleren, aangezien het door zijn lengte niet echt bevattelijk is.

*

De amendementen nrs. 258 en 259 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 60 wordt eenparig aangenomen.

Art. 61

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 260* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de woorden "artikel 492-2" te vervangen door de woorden "artikel 492-1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 260 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 61 wordt eenparig aangenomen.

Art. 62

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 261* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de woorden "artikel 492-2"

par le chiffre “492/1”. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 262* (DOC 53 1009/005) visant à apporter à la disposition une correction technique suggérée par le Conseil d'État.

*

Les amendements n°s 261 et 262 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 62 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 63

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 263* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres “492-2” par les chiffres “492/1”. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 263 est adopté à l'unanimité.

L'article 63 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 64

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 264* (DOC 53 1009/005) qui tend à adapter le texte de la disposition à une remarque du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 264 est adopté à l'unanimité.

L'article 64 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 65

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 265* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres “492-2” par les chiffres “492/1”. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

te vervangen door de woorden “artikel 492-1”. Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 262* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt de door de Raad van State voorgestelde technische verbetering aan te brengen.

*

De amendementen nrs. 261 en 262 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 62 wordt eenparig aangenomen.

Art. 63

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 263* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de woorden “artikel 492-2” te vervangen door de woorden “artikel 492-1”. Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 263 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 63 wordt eenparig aangenomen.

Art. 64

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. *dient amende*ment nr. 264 (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt de tekst van de bepaling aan te passen aan een opmerking van de Raad van State.

*

Amendement nr. 264 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 64 wordt eenparig aangenomen.

Art. 65

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 265* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de woorden “artikel 492-2” te vervangen door de woorden “artikel 492-1”. Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

L'amendement n° 265 est adopté à l'unanimité.

L'article 65 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 66 à 68

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire et sont successivement adoptées à l'unanimité.

Art. 69

L'article 69 de la proposition de loi insère, dans le Code civil, un article 1397-2 concernant les modalités selon lesquelles la personne protégée déclarée incapable de conclure un contrat de mariage en vertu de l'article 492-2, peut y être autorisée par le juge de paix.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 96* (DOC 53 1009/002) complétant la disposition proposée par un alinéa enjoignant de joindre à la requête une copie du projet d'acte notarié. À défaut, le juge de paix ne pourra pas juger si les clauses du contrat de mariage sont défavorables ou non à la personne protégée.

L'amendement n° 97 (DOC 53 1009/002) des *mêmes auteurs* visent à fusionner les alinéas 3 et 4 de l'article 1397-2.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 266* (DOC 53 1009/005) qui tend à remplacer la disposition proposée. L'article dont l'insertion est proposée est renuméroté et intègre les amendements n°s 96 et 97. Sa rédaction est adaptée aux observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 266 visant à remplacer l'article 69 est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 96 et 97 deviennent par conséquent sans objet.

*

Amendement nr. 265 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 65 wordt eenparig aangenomen.

Art. 66 tot 68

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Zij worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 69

Dit artikel strekt ertoe in het Burgerlijk Wetboek een artikel 1397-2 in te voegen, teneinde de voorwaarden te bepalen volgens welke de beschermde persoon die op grond van artikel 492-2 onbekwaam werd verklaard om een huwelijksovereenkomst te sluiten, daartoe kan worden gemachtigd door de vrederechter.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 96* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de voorgestelde bepaling aan te vullen met een lid, teneinde te bepalen dat bij het verzoekschrift een kopie van de notariële ontwerpakte moet worden gevoegd. Anders zal de vrederechter niet kunnen beoordelen of de bepalingen van de huwelijksovereenkomst al dan niet in het nadeel zijn van de beschermde persoon.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient voorts *amendement nr. 97* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het derde en vierde lid van artikel 1397-2 samen te voegen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 266* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt de voorgestelde bepaling te vervangen. Het voorgestelde artikel wordt vernummerd en houdt rekening met de amendementen nrs. 96 en 97. De redactie ervan wordt aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 266, dat ertoe strekt artikel 69 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 96 en 97 vervallen dientengevolge.

Art. 70

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 267* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 267 est adopté à l'unanimité.

L'article 70 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 71

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 268* (DOC 53 1009/005) qui tend à remplacer l'article 71. La disposition proposée intègre les adaptations techniques proposées par le Conseil d'État.

*

L'amendement n° 268 visant à remplacer l'article 71 est adopté à l'unanimité.

Art. 71/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 269* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouvel article 71/1. L'amendement tend à abroger le mot "interdiction" figurant à l'article 2003 du Code civil. Il s'agit d'une correction technique souhaitée par le Conseil d'État.

*

L'amendement n° 269 visant à insérer l'article 71/1 est adopté à l'unanimité.

Art. 72

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 270* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer dans le 1° de cette disposition, les mots "ou d'interdit" par les mots "ou d'incapables".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 271* (DOC 53 1009/005) visant

Art. 70

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 267* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de woorden "artikel 492-2" te vervangen door de woorden "artikel 492-1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 267 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 70 wordt eenparig aangenomen.

Art. 71

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 268* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 71 te vervangen. De voorgestelde bepaling voert de door de Raad van State gewenste technische aanpassingen in.

*

Amendement nr. 268 tot vervanging van artikel 71 wordt eenparig aangenomen.

Art. 71/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 269* (DOC 53 1009/005) in, waarmee beoogd wordt een nieuw artikel 71/1 in te voegen. Het amendement strekt ertoe het woord "onbekwaamverklaring" weg te laten in artikel 2003 van het Burgerlijk Wetboek. Het gaat om een door de Raad van State gewenste technische verbetering.

*

Amendement nr. 269 tot invoeging van artikel 71/1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 72

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 270* (DOC 53 1009/005) in, waarmee beoogd wordt in het 1° van deze bepaling, de woorden "of voor de onbekwaamverklaarde" weg te laten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 271* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe

à remplacer, dans le texte proposé, les renvois à certains articles. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation consécutive aux divers amendements.

*

Les amendements n°s 270 et 271 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 72 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 73

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 272* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 272 est adopté à l'unanimité.

L'article 73 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 74

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 273* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 74 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 273 visant à remplacer l'article 74 est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 3

Modification de la section 2*bis* du livre III, titre VIII, chapitre II du Code civil en ce qui concerne les règles particulières à certains baux à loyer

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 274* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'intitulé français du chapitre 3 de la proposition de loi.

*

strekt in de voorgestelde tekst de verwijzingen naar sommige artikelen te vervangen. Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen als gevolg van de verschillende amendementen.

*

De amendementen nrs. 270 en 271 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 72 wordt eenparig aangenomen.

Art. 73

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 272* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst het cijfer "492-2" te vervangen door het cijfer "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 272 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 73 wordt eenparig aangenomen.

Art. 74

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 273* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 74 te vervangen door een nieuwe bepaling, gelet op de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 273 tot vervanging van artikel 74 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 3

Wijziging van afdeling 2*bis* van Hoofdstuk II van Titel VIII van Boek III van het Burgerlijk Wetboek inzake de regels betreffende de handelshuur in het bijzonder

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 274* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het Franse opschrift van hoofdstuk 3 van het wetsvoorstel te vervangen.

*

L'amendement n° 274 est adopté à l'unanimité.

Art. 75

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 275* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 275 est adopté à l'unanimité.

L'article 75 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 4

Modifications du Code judiciaire

Art. 76

L'article 76 de la proposition de loi vise à modifier l'article 594, 16° du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 98* (DOC 53 1009/002) visant à modifier le texte proposé. Toutes les procédures prévues aux articles 490 à 501 du Code civil peuvent en effet donner lieu à l'octroi d'une ordonnance ou à la délivrance d'un jugement par le juge de paix.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 276* (DOC 53 1009/005) qui propose de remplacer l'article par une nouvelle disposition intégrant l'amendement n° 98 et tenant compte des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 276, visant à remplacer l'article 76, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 98 devient par conséquent sans objet.

Art. 76/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 277* (DOC 53 1009/005) qui tend à

Amendement nr. 274 wordt eenparig aangenomen.

Art. 75

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 275* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst het cijfer "492-2" te vervangen door het cijfer "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 275 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 75 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 76

Artikel 76 van het wetsvoorstel beoogt artikel artikel 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 98* (DOC 53 1009/002) in, dat in een wijziging van de voorgestelde tekst voorziet. Alle procedures die in de artikelen 490 tot en met 501 van het Burgerlijk Wetboek voorkomen, kunnen immers aanleiding geven tot het verlenen van een beschikking of het wijzen van een vonnis door de vrederechter.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 276* (DOC 53 1009/005) in, waarbij voorgesteld wordt het artikel te vervangen door een nieuwe bepaling die amendement nr. 98 overneemt en rekening houdt met de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 276 tot vervanging van artikel 76 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 98 vervalt bijgevolg.

Art. 76/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 277* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt

insérer un article 76/1 dans la proposition de loi. Cette disposition remplace l'article 598, 1°, du Code judicaire. Il s'agit d'une adaptation technique souhaitée par le Conseil d'État.

*

L'amendement n° 277, visant à insérer un article 76/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 77

L'article 77 de la proposition remplace l'article 623, alinéa 2, du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 99* (DOC 53 1009/002) visant à remplacer l'alinéa proposé par une disposition précisant que le juge de paix qui rend visite à la personne à protéger en dehors de son canton doit le faire avec l'assistance de son greffier. En outre, il y est précisé que c'est la personne en question qui doit supporter les frais de déplacement.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 278* qui a pour objet de remplacer la disposition proposée par un nouveau texte intégrant l'amendement n° 99 et tenant également compte des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 278 visant à remplacer l'article 77 est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 99 devient par conséquent sans objet.

Art. 78

L'article 78 modifie l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 100* (DOC 53 1009/002) qui remplace, dans la disposition proposée, le mot "dossier" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le C.E.N.E.G.E.R. sur ce point.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 279* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2"

in het wetsvoorstel een artikel 76/1 in te voegen. Die bepaling vervangt artikel 598, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek. Het gaat om een door de Raad van State gewenste technische aanpassing.

*

Amendement nr. 277, tot invoeging van een artikel 76/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 77

Artikel 77 van het wetsvoorstel vervangt artikel 623, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 99* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde lid te vervangen door een bepaling die stelt dat de vrederechter die een te beschermen persoon bezoekt buiten zijn kanton, daarbij vergezeld moet zijn van zijn griffier. Daarnaast wordt bepaald dat de verplaatsingskosten voor rekening zijn van de persoon in kwestie.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 27*8 in, dat ertoe strekt de voorgestelde bepaling te vervangen door een nieuwe tekst waarin amendement nr. 99 wordt overgenomen en rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 278, tot vervanging van artikel 77, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 99.

Art. 78

Artikel 78 wijzigt artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 100* (DOC 53 1009/002) in, dat in de voorgestelde bepaling het woord "dossier" beoogt te vervangen door de woorden "administratief dossier". Met dit amendement wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de C.E.N.E.G.E.R. dienaangaande.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 279* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst, de cijfers "492-2" te vervangen door

par les chiffres “492/1”. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

Les amendements n°s 100 et 279 sont successivement adoptés à l’unanimité.

L’article 78 ainsi amendé est adopté à l’unanimité.

Art. 78/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l’amendement n° 280* (DOC 53 1009/005) qui tend à insérer un nouvel article 78/1 dans la proposition de loi modifiant l’article 757 du Code judiciaire. Les auteurs de l’amendement entendent de la sorte se conformer aux remarques formulées par le Conseil d’État: les références aux régimes d’incapacité auxquels la proposition entend mettre un terme, y sont abrogées. La disposition initialement prévue à l’article 100 de la proposition de loi y est par ailleurs intégrée.

*

L’amendement n° 280, visant à insérer un article 78/1, est adopté à l’unanimité.

Art. 78/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l’amendement n° 281* (DOC 53 1009/005) qui tend à insérer un nouvel article 78/2 dans la proposition de loi modifiant l’article 764 du Code judiciaire. Dans la mesure où cette disposition légale fait référence aux anciens mécanismes de protection, il convient en effet de l’adapter.

*

L’amendement n° 281, visant à insérer un article 78/2, est adopté à l’unanimité.

Art. 79

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l’amendement n° 282* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres “492-2” par les chiffres “492/1”. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

de cijfers “492/1”. Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

De amendementen nrs. 100 en 279 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 78/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 280* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 78/1 (nieuw) in het wetsvoorstel, teneinde artikel 757 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen. Aldus beogen de indieners van het amendement zich te schikken naar de door de Raad van State geformuleerde opmerkingen: de verwijzingen naar de regelingen inzake onbekwaamheid waar het wetsvoorstel komaf mee wil maken, worden opgeheven. De oorspronkelijk in artikel 100 van het wetsvoorstel opgenomen bepaling wordt er eveneens in geïntegreerd.

*

Amendement nr. 280, tot invoeging een artikel 78/1 (nieuw), wordt eenparig aangenomen.

Art. 78/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 281* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 78/2 (nieuw) in het wetsvoorstel, teneinde artikel 764 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen. Aangezien die bepaling verwijst naar de oude beschermingsregelingen is het immers nodig dat artikel aan te passen.

*

Amendement nr. 281, tot invoeging van een artikel 78/2 (nieuw), wordt eenparig aangenomen.

Art. 79

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 282* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers “492-2” te vervangen door de cijfers “492/1”. Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

L'amendement n° 282 est adopté à l'unanimité.

L'article 79 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 80

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 283* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendements n° 283 est adopté à l'unanimité.

L'article 80 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 81

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 284* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 284 est adopté à l'unanimité.

L'article 81 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 82

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

Art. 83

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 285* (DOC 53 1009/005) visant à modifier les renvois opérés dans la disposition, compte tenu de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 285 est adopté à l'unanimité.

L'article 83 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Amendement nr. 282 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 79 wordt eenparig aangenomen.

Art. 80

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 283* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 283 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 80 wordt eenparig aangenomen.

Art. 81

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 284* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 284 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 81 wordt eenparig aangenomen.

Art. 82

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 83

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 285 (DOC 53 1009/005), tot wijziging van de in de bepaling vervatte verwijzingen, gelet op de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 285 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 83 wordt eenparig aangenomen.

Art. 84

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 286* (DOC 53 1009/005) visant à modifier les renvois opérés dans la disposition, compte tenu de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 286 est adopté à l'unanimité.

L'article 84 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 85

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 287* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 287 est adopté à l'unanimité.

L'article 85 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 85/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 101* (DOC 53 1009/002) qui insère un nouvel article 85/1 dans la proposition de loi. L'article proposé vise à remplacer l'article 1206, alinéa 1er, du Code judiciaire. M. Terwingen rappelle qu'à l'heure actuelle, un partage amiable auquel une personne protégée est associée doit toujours se faire par le ministère d'un notaire, moyennant l'approbation du juge de paix et sous sa présidence (article 1225 *juncto* article 1206 du Code judiciaire). Cette règle est excessive et ne se justifie par dans tous les cas de partages amiables. C'est la raison pour laquelle le texte proposé stipule que le partage se fait moyennant l'approbation du juge de paix et sous sa présidence. S'il l'estime nécessaire, le juge pourra néanmoins ordonner que le partage soit fait par le ministère d'un notaire.

M. Philippe Goffin (MR) s'interroge quant à l'opportunité de la disposition proposée. Dans la mesure où le partage portera souvent sur un immeuble, le notaire devra de toute façon intervenir.

*

Art. 84

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 286* (DOC 53 1009/005), tot wijziging van de in de bepaling vervatte verwijzingen, gelet op de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 286 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 84 wordt eenparig aangenomen.

Art. 85

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 287* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 287 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 85 wordt eenparig aangenomen.

Art. 85/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 101* (DOC 53 1009/002) in, tot invoeging van een artikel 85/1 (nieuw) in het wetsvoorstel. Het voorgestelde artikel voorziet in de vervanging van artikel 1206, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek. De heer Terwingen herinnert eraan dat een minnelijke verdeling waarbij een beschermde persoon betrokken is, momenteel steeds moet geschieden door een notaris onder het voorzitterschap en met goedkeuring van de vrederechter (artikel 1225 *juncto* artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek). Die regel is overdreven en is niet verantwoord in alle gevallen van minnelijke verdeling. Daarom voorziet de voorgestelde tekst in de bepaling dat de verdeling geschiedt met de goedkeuring van de vrederechter en onder diens voorzitterschap. Indien de rechter dat nodig acht, kan hij niettemin bevelen dat de verdeling plaatsvindt met de hulp van een notaris.

De heer Philippe Goffin (MR) vraagt zich af of de voorgestelde bepaling wenselijk is aangezien de verdeling vaak betrekking heeft op een onroerend goed, zal de notaris hoe dan ook moeten optreden.

*

L'amendement n° 101 visant à insérer l'article 85/1 est retiré.

Art. 86

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 288* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 288 est adopté à l'unanimité.

L'article 86 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 87

L'article 87 ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adopté par à l'unanimité.

Art. 88

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 289* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article proposé par une nouvelle disposition tenant compte des remarques formulées par le Conseil d'État dans son avis.

*

L'amendement n° 289, visant à remplacer l'article 88, est adopté à l'unanimité.

Art. 89 à 91

Les articles 89 à 91 ne font l'objet d'aucun commentaire et sont successivement adoptés par à l'unanimité.

Art. 92

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 290* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article proposé par une nouvelle disposition tenant compte des remarques formulées par le Conseil d'État dans son avis.

Amendement nr. 101, tot invoeging van een artikel 85/1, wordt ingetrokken.

Art. 86

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 288* (DOC 53 1009/005) aan, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de vernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 288 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 86 wordt eenparig aangenomen.

Art. 87

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.
Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 88

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 289* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies heeft geformuleerd.

*

Amendement nr. 289, dat ertoe strekt artikel 88 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 89 tot 91

Over de artikelen 89 tot 91 worden geen opmerkingen gemaakt.
Ze worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 92

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 290* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies heeft geformuleerd.

*

L'amendement n° 290, visant à remplacer l'article 92, est adopté à l'unanimité.

Art. 93

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 291* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article proposé par une nouvelle disposition tenant compte des remarques formulées par le Conseil d'État dans son avis.

*

L'amendement n° 291, visant à remplacer l'article 93, est adopté à l'unanimité.

Art. 94

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 292* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article proposé par une nouvelle disposition tenant compte des remarques formulées par le Conseil d'État dans son avis.

*

L'amendement n° 292, visant à remplacer l'article 94, est adopté à l'unanimité.

Art. 95

L'article 95 de la proposition de loi contient des dispositions relatives à la protection judiciaire et insère, dans le Code judiciaire, les articles 1239-1 et 1239-2.

— Art. 1239-1 du Code judiciaire

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposen*t l'amendement n° 102* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 1239-1, alinéa 2 proposé afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n° 35 (DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

*

Amendement nr. 290, dat ertoe strekt artikel 92 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 93

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 291* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies heeft geformuleerd.

*

Amendement nr. 291, dat ertoe strekt artikel 93 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 94

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 292 (*DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies heeft geformuleerd.

*

Amendement nr. 292, dat ertoe strekt artikel 94 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 95

Dit artikel bevat bepalingen die betrekking hebben op de rechterlijke bescherming, en strekt ertoe in het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 1239-1 en 1239-2 in te voegen.

— Art. 1239-1 van het Gerechtelijk Wetboek

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 102* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 1239-1, tweede lid, aan te passen, teneinde rekening te houden met de bij amendement nr. 35 (DOC 53 1009/002) beoogde mogelijkheid een privéstichting aan te stellen als bewindvoerder over de persoon en de goederen.

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 142* (DOC 53 1009/004) complétant l'article 1239-1 proposé par un nouveau paragraphe. La disposition proposée entend limiter le nombre de demandes de placement sous statut d'incapacité pouvant être introduites par une même personne invoquant à l'appui de sa demande une même maladie.

— Art. 1239-2 du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 103* (DOC 53 1009/002) qui modifie la version néerlandaise de l'article 1239-2.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 293* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 95. La nouvelle disposition proposée, qui tend à remplacer l'article 1238 du Code judiciaire, reprend le texte de l'article 1239-1 dont l'insertion était déjà proposée par le présent article. Les auteurs de l'amendement entendent de la sorte se conformer à l'avis du Conseil d'État. La rédaction de la disposition proposée intègre en outre l'amendement n° 142.

*

L'amendement n° 293, visant à remplacer l'article 95, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 102, 103 et 142 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 95/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 294* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 95/1 qui tend à remplacer l'article 1239 du Code judiciaire. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 95 de la proposition de loi (voir art. 1239-2 du Code judiciaire dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 95/1, suite à l'avis du Conseil d'État. La disposition proposée intègre le texte de l'amendement n° 103 (DOC 53 1009/002). Le dernier tiret de l'article initial (saisine d'office du juge de paix qui est informé d'un mandat visé aux articles 490 et 490/1, § 2, du Code civil ne réunissant pas les conditions énumérées dans ces dispositions) est supprimé en raison du risque — évoqué par le Conseil d'État dans son avis — d'incompatibilité avec l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 142* (DOC 53 1009/004) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 1239-1 aan te vullen met een nieuwe paragraaf, teneinde te voorzien in de beperking van het aantal verzoeken, op grond van een zelfde aandoening, dat een en dezelfde persoon kan doen om iemand onbekwaam te doen verklaren.

— Art. 1239-2 van het Gerechtelijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 103* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de Nederlandse tekst van artikel 1239-2 te wijzigen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 293* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 95 te vervangen. De voorgestelde nieuwe bepaling, die ertoe strekt artikel 1238 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen, neemt de tekst over van artikel 1239-1, dat dit artikel beoogde in te voeren. De indieners willen aldus tegemoetkomen aan het advies van de Raad van State. Bovendien wordt de bij amendement nr. 142 voorgestelde tekst in deze bepaling opgenomen.

*

Amendement nr. 293, dat ertoe strekt artikel 95 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 102, 103 en 142 vervallen dientengevolge.

Art. 95/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 294* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 95/1 in te voegen, teneinde artikel 1239 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen. Die bepaling was oorspronkelijk opgenomen in artikel 95 van het wetsvoorstel (zie voorgesteld art. 1239-2 van het Gerechtelijk Wetboek), maar wordt verplaatst naar een artikel 95/1, overeenkomstig het advies van de Raad van State. De voorgestelde bepaling neemt overigens de tekst over van amendement nr. 103 (DOC 53 1009/002). Het laatste streepje van het oorspronkelijk voorgestelde artikel (ambtshalve adiëring van de vrederechter die in kennis wordt gesteld van een lastgeving als bedoeld in de artikelen 490 en 490/1, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, die niet aan de in die artikelen opgesomde voorwaarden voldoet) wordt geschrapt, aangezien het, zoals de Raad van State in zijn advies aangeeft, mogelijkerwijze niet spoort met artikel 6 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens.

*

L'amendement n° 294 visant à insérer un article 95/1 est adopté à l'unanimité.

Art. 96

L'article 96 de la proposition de loi vise à remplacer l'article 1240 du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 104* (DOC 53 1009/002) complétant la disposition proposée par un alinéa habilitant le Roi à arrêter un modèle de requête dans lequel le requérant est obligé de décrire le réseau social de la personne à protéger.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 105* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 1240, alinéa 3, 2°, proposé afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n°35 (DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 295* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 96 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État ainsi que des amendements n°s 104 et 105. Comme le suggère le Conseil d'État, l'amendement n° 295 uniformise les diverses procédures contenues dans la proposition de loi. La justification écrite de l'amendement explique par ailleurs pourquoi l'article 1240 du Code judiciaire, tel que proposé, prévoit une requête contradictoire, alors que les articles 1246 et 1250 du Code judiciaire prévoient une requête unilatérale.

*

L'amendement n° 295, visant à remplacer l'article 96, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 104 et 105 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 97

L'article 97 de la proposition de loi remplace l'article 1241 du Code judiciaire.

*

Amendement nr. 294, dat ertoe strekt een artikel 95/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 96

Dit artikel strekt ertoe artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 104* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de voorgestelde bepaling aan te vullen met een lid, teneinde de Koning ertoe te machtigen een verzoekschriftmodel te bepalen, waarin de verzoeker het sociale netwerk van de te beschermen persoon moet beschrijven.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 105* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 1240, derde lid, 2°, aan te passen, teneinde rekening te houden met de bij amendement nr. 35 (DOC 53 1009/002) beoogde mogelijkheid een privéstichting aan te stellen als bewindvoerder over de persoon en de goederen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 295* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 96 te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met zowel de opmerkingen van de Raad van State als de amendementen nrs. 104 en 105. Overeenkomstig de opmerking van de Raad van State, strekt amendement nr. 295 ertoe de verschillende procedures waarin het wetsvoorstel voorziet, eenvormig te maken. In de schriftelijke verantwoording van het amendement wordt overigens aangegeven waarom het voorgestelde artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek in een tegensprekelijk verzoekschrift voorziet, terwijl de artikelen 1246 en 1250 van het Gerechtelijk Wetboek in een eenzijdig verzoek voorzien.

*

Amendement nr. 295, dat ertoe strekt artikel 96 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 104 en 105 vervallen dientengevolge.

Art. 97

Dit artikel strekt ertoe artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 106* (DOC 53 1009/002) visant à supprimer, dans l'article 1241 proposé, la référence aux "cas d'urgence". Cette référence n'a plus d'utilité en pratique dès lors que la mesure de protection ne prend cours qu'à dater du jugement.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 296* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 97 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 296, visant à remplacer l'article 97, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 106 devient par conséquent sans objet.

Art. 98

L'article 98 de la proposition de loi remplace l'article 1242 du Code judiciaire. La disposition stipule que "le juge demande, à la réception de la requête, au Bâtonnier de l'Ordre des avocats ou au bureau d'assistance judiciaire de commettre un avocat d'office".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 107* (DOC 53 1009/002) visant à remplacer dans le texte néerlandais proposé le mot *"rechtsbijstand"* par le mot *"juridische bijstand"*.

L'amendement n° 108 (DOC 53 1009/002) adapte la disposition proposée en y remplaçant la référence au juge par une référence au "greffier". C'est en effet le greffier qui demande en pratique la désignation d'un avocat. L'amendement précise par ailleurs que le greffier doit vérifier en même temps si une déclaration contenant le choix d'un administrateur a été enregistrée dans le registre central tenu par la Fédération royale du Notariat belge et demander, le cas échéant, au notaire ou au greffier qui a acté la déclaration de transmettre une copie conforme de cette déclaration.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 297* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 98 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État. L'article proposé intègre par ailleurs le texte de

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 106* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel 1241, de verwijzing naar de term "spoedeisende gevallen" weg te laten. Die verwijzing is in de praktijk van geen nut meer, aangezien de bescherming pas ingaat vanaf het tijdstip van het vonnis.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 296* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 97 te vervangen door een nieuwe bepaling, met inachtneming van de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 296, ter vervanging van artikel 97, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 106.

Art. 98

Artikel 98 van het wetsvoorstel strekt tot vervanging van artikel 1242 van het Gerechtelijk Wetboek. De bepaling luidt: "Onverminderd de toepassing (…), verzoekt de rechter bij ontvangst van het verzoekschrift de stafhouder van de Orde van advocaten of het bureau voor rechtsbijstand om van ambtswege een advocaat aan te wijzen.".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 107* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in de Nederlandse tekst het woord "rechtsbijstand" te vervangen door de woorden "juridische bijstand".

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 108* (DOC 53 1009/002) in, ter aanpassing van de voorgestelde bepaling door daarin de verwijzing naar de term "rechter" te vervangen door de term "griffier". In de praktijk vraagt immers de griffier, en niet de rechter de aanwijzing van een advocaat. Voorts voorziet het amendement in de precisering dat de griffier tezelfdertijd moet nagaan of in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder werd geregistreerd en voorts dat hij, in voorkomend geval, de notaris of de griffier bij wie de verklaring in een akte werd opgetekend, moet vragen een eensluidend afschrift van die verklaring te bezorgen.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 297* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 98 te vervangen door een nieuwe bepaling, met inachtneming van de opmerkingen van de Raad van State.. Tevens bevat het voorgestelde artikel de tekst van amendement

l'amendement n° 108.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose *l'amendement n° 344* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 297, modifiant l'article 1242 proposé, de manière à faire de l'obligation faite au greffier de demander au bâtonnier de l'ordre des avocats ou au bureau d'aide juridique de commettre un avocat d'office une simple possibilité. L'amendement précise en outre les règles applicables au paiement de l'avocat désigné d'office.

*

L'amendement n° 344, sous-amendement à l'amendement n° 297, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 297 visant à remplacer l'article 98 est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 107 et 108 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 99

L'article 99 de la proposition de loi insère, dans le Code judiciaire, les articles 1243-1 à 1243-3.

— Art. 1243-1 du Code judiciaire

Cet article ne fait l'objet d'aucune remarque.

— Art. 1243-2 du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 109* (DOC 53 1009/002) précisant dans l'article 1243-2 qu'il doit être dressé procès-verbal de l'audition. Il est renvoyé pour le reste à la justification de l'amendement.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 110* (DOC 53 1009/002) qui adapte l'article 1243-2 proposé afin de tenir compte de la possibilité introduite par l'amendement n° 35 (DOC 53 1009/002) de désigner une fondation privée comme administrateur de la personne et des biens.

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 139* (DOC 53 1009/004) complétant l'article 1243-2 par un nouveau paragraphe qui autorise la personne à

nr. 108.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient als subamendement op amendement nr. 297 *amendement nr. 344* (DOC 53 1009/007) in, tot wijziging van het voorgestelde artikel 1242, teneinde de verplichting voor de griffier om de stafhouder van de Orde van advocaten dan wel het bureau voor rechtsbijstand te verzoeken van ambtswege een advocaat aan te wijzen, om te vormen tot een loutere mogelijkheid. Voorts stelt het amendement in uitzicht dat de vigerende regels voor de betaling van de van ambtswege aangewezen advocaat, nader worden bepaald.

*

Het als subamendement op amendement nr. 297 ingediende amendement nr. 344 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 297, ter vervanging van artikel 98, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 107 en 108.

Art. 99

Artikel 99 van het wetsvoorstel strekt tot invoeging in het Gerechtelijk Wetboek van de artikelen 1243-1 tot 1243-3.

— Art. 1243-1 van het Gerechtelijk Wetboek

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 1243-2 van het Gerechtelijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 109* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in artikel 1243-2 te preciseren dat van het verhoor een proces-verbaal moet worden opgesteld. Voor het overige wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. dient *amendement nr. 110* (DOC 53 1009/002), ter aanpassing van het voorgestelde artikel 1243-2, teneinde rekening te houden met de via amendement nr. 35 (DOC 53 1009/002) ingevoerde mogelijkheid om een privéstichting aan te stellen als bewindvoerder over de persoon en de goederen.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 139* (DOC 53 1009/004) in, ter aanvulling van artikel 1243-2 met een nieuwe paragraaf, die de te beschermen

protéger — ou si elle n'est pas capable de manifester sa volonté, la personne de confiance — à demander à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause. L'objectif de cette disposition est évidemment de permettre à la personne à protéger de s'exprimer librement, sans être influencée par la présence de l'un de ses administrateurs.

— Art. 1243-3 du Code judiciaire

Cet article ne fait l'objet d'aucune remarque.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 298* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 99 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État: il ajoute notamment parmi les personnes qui peuvent être entendues par le juge, les enfants majeurs de la personne à protéger. L'article proposé intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 109 et 139.

*

L'amendement n° 298, visant à remplacer l'article 99, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 109, 110 et 139 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 100

L'article 100 vise à remplacer l'article 1244 du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 111* (DOC 53 1009/002) améliorant le texte français de l'article 1244 proposé.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 299* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 100 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État. L'article initial, tel qu'amendé par l'amendement n° 111, est repris dans l'amendement n° 280 (nouvel article 78/1).

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent également *l'amendement n° 363* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 299, qui tend à améliorer la version néerlandaise de l'article 1244, § 1er, alinéa 2, du Code judiciaire.

Enfin, Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) et consorts déposent *l'amendement n° 370* (DOC 53 1009/009),

persoon (dan wel de vertrouwenspersoon indien de te beschermen persoon wilsonbekwaam is) toestaat te verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter in raadkamer te worden gehoord vóór de andere bij het geding betrokken partijen. Doel van die bepaling is uiteraard de te beschermen persoon de mogelijkheid te bieden zich vrijelijk en zonder beïnvloeding door een van zijn bewindvoerders uit te spreken.

— Art. 1243-3 van het Gerechtelijk Wetboek

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 298* (DOC 53 1009/005), dat ertoe strekt artikel 99 door een nieuwe bepaling te vervangen, met inachtneming van de opmerkingen van de Raad van State: de personen die door de rechter kunnen worden gehoord, worden immers aangevuld met de meerderjarige kinderen van de te beschermen persoon. Tevens is in het voorgestelde artikel de tekst opgenomen van de amendementen nrs. 109 en 139.

*

Amendement nr. 298, ter vervanging van artikel 99, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 109, 110 en 139.

Art. 100

Artikel 100 strekt tot vervanging van artikel 1244 in het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 111* (DOC 53 1009/002) in, ter verbetering van de Franse tekst van het voorgestelde artikel 1244.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 299* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 100 te vervangen door een nieuwe bepaling, met inachtneming van de opmerkingen van de Raad van State. Het via amendement nr. 111 geamendeerde, oorspronkelijke artikel, is opgenomen in amendement nr. 280 (artikel 78/1 (nieuw)).

Dezelfde leden dienen als subamendement op amendement nr. 299 bovendien *amendement nr. 363* (DOC 53 1009/009) in, ter verbetering van de Nederlandse tekst van artikel 1244, § 1, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Ten slotte dient *mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) c.s. amendement nr. 370* (DOC 53 1009/009

sous-amendement à l'amendement n° 299, adaptant la rédaction de l'article 144, alinéa 3, proposé par une disposition ne rendant obligatoire la convocation par pli judiciaire que dans les cas où elle est nécessaire.

*

Les amendements n°s 363 et 370, sous-amendements à l'amendement n° 299, sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 299, visant à remplacer l'article 100, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 111 devient par conséquent sans objet.

Art. 101

L'article 101 vise à remplacer l'article 1245 du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 112* (DOC 53 1009/002) qui tient compte de diverses observations du C.E.N.E.G.E.R. Pour le surplus, il est renvoyé au texte de la justification.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 300* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 101 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État. L'article proposé intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 112, 1° et 3°. L'article proposé ne prévoit plus de notification au procureur du Roi car, comme le fait remarquer le Conseil d'État, le procureur du Roi étant déjà partie à la cause, une telle notification est inutile.

*

L'amendement n° 300, visant à remplacer l'article 101, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 112 devient par conséquent sans objet.

Art. 102

L'article 102 vise à remplacer l'article 1246 du Code judiciaire.

in als subamendement op amendement nr. 299, ter aanpassing van de redactie van het voorgestelde artikel 144, derde lid, door er de bepaling in op te nemen dat oproeping bij gerechtsbrief alleen verplicht is in de gevallen waarin zulks noodzakelijk is.

*

De als subamendement op amendement nr. 299 ingediende amendementen nrs. 363 en 370 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Amendement nr. 299, ter vervanging van artikel 100, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt amendement nr. 111.

Art. 101

Artikel 101 strekt tot vervanging van artikel 1245 van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 112* (DOC 53 1009/002) in, dat rekening houdt met de verschillende opmerkingen van de C.E.N.E.G.E.R. Voor het overige wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement.

Vervolgens dienen *dezelfde leden amendement nr. 300* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 101 te vervangen door een nieuwe bepaling, met inachtneming van de opmerkingen van de Raad van State. Tevens is in het voorgestelde artikel de tekst van amendement nr. 112, 1° en 3°, opgenomen. Het voorgestelde artikel voorziet niet langer in kennisgeving van de procureur des Konings want, zoals de Raad van State opmerkt, aangezien de procureur des Konings al partij is bij het geding, is een dergelijke kennisgeving nutteloos.

*

Amendement nr. 300, dat ertoe strekt artikel 101 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 112 vervalt bijgevolg.

Art. 102

Dit artikel strekt ertoe artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 113* (DOC 53 1009/002) qui contient une correction juridico-technique.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 301* (DOC 53 1009/005) visant à supprimer l'article 102 pour les raisons explicitées dans la justification écrite de l'amendement.

*

L'amendement n° 301, visant à supprimer l'article 102, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 113 devient par conséquent sans objet.

Art. 103

L'article 103 vise à remplacer l'article 1247 du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 114* (DOC 53 1009/002) qui remplace la référence aux articles 1026 à 1034 du Code judiciaire par une référence aux article 1026 à 1032. Les articles 1033 et 1034 ne sont en effet pas d'application à la procédure visée à l'article 1247.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 302* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 103 par une nouvelle disposition tenant compte des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 302, visant à remplacer l'article 103, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 114 devient par conséquent sans objet.

Art. 103/1 *(nouveau)*

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose *l'amendement n° 345* (DOC 53 1009/007) visant à insérer une nouvelle disposition remplaçant l'article 1247 du Code judiciaire. La disposition proposée tend à préciser la procédure applicable à la saisine d'office et répond de la sorte aux observations du Conseil d'État selon lequel il convenait de clarifier la procédure applicable afin de respecter le principe de légalité et du débat

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 113* (DOC 53 1009/002) in, dat een juridisch-technische correctie bevat.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 301* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 102 weg te laten om de in de schriftelijke verantwoording van het amendement vermelde redenen.

*

Amendement nr. 301, dat ertoe strekt artikel 102 weg te laten, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 113 vervalt bijgevolg.

Art. 103

Dit artikel strekt ertoe artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 114* (DOC 53 1009/002) in, dat de verwijzing naar de artikelen 1026 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek vervangt door een verwijzing naar de artikelen 1026 tot 1032. De artikelen 1033 en 1034 gelden immers niet voor de in artikel 1247 bedoelde procedure.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 302* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 103 te vervangen door een nieuwe bepaling waarbij rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 302, dat ertoe strekt artikel 103 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 114 vervalt bijgevolg.

Art. 103/1 *(nieuw)*

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient *amendement nr. 345* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt een nieuwe bepaling in te voegen ter vervanging van artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek. De voorgestelde bepaling strekt ertoe de procedure te preciseren die voor de ambtshalve adiëring van toepassing is en beantwoordt als dusdanig aan de opmerkingen van de Raad van State dat met het oog op de eerbiediging van

contradictoire. L'amendement prévoit par conséquent que le juge de paix qui souhaite agir d'office établit un procès-verbal, assimilé pour la suite à une requête.

*

L'amendement n° 345, visant à insérer un article 103/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 104

L'article 104 vise à remplacer l'article 1248 du Code judiciaire et concerne le dossier qui doit être constitué au greffe de la justice de paix pour chaque personne protégée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 115* (DOC 53 1009/002) qui tend à compléter la disposition proposée par de nouveaux paragraphes relatifs aux modalités de consultation du dossier administratif relatif à la personne protégée.

L'amendement n° 116 (DOC 53 1009/002) des mêmes auteurs remplace par ailleurs les mots "dossier de la procédure" par les mots "dossier administratif". L'amendement fait suite aux observations formulées par le C.E.N.E.G.E.R. sur ce point.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 303* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 104 par une nouvelle disposition qui, conformément à l'avis du Conseil d'État, clarifie la manière dont le dossier administratif peut être consulté. La rédaction du nouvel article proposé intègre en outre les amendements n°s 115 et 116.

*

L'amendement n° 303, visant à remplacer l'article 104, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 115 et 116 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 105

L'article 105 vise à insérer, dans le Code judiciaire, les articles 1249-1 à 1249-3.

het wettelijkheidsbeginsel en het beginsel van de behandeling op tegenspraak, de toepasselijke procedure moest worden verduidelijkt. Het amendement bepaalt bijgevolg dat de vrederechter die ambtshalve wenst op te treden, een proces-verbaal opmaakt, dat voorts met een verzoekschrift wordt gelijkgesteld.

*

Amendement nr. 345, dat ertoe strekt een artikel 103/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 104

Dit artikel strekt ertoe artikel 1248 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen en betreft het dossier dat op de griffie van het vredegerecht voor iedere beschermde persoon moet worden aangelegd.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 115* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de voorgestelde bepaling aan te vullen met nieuwe paragrafen over de nadere regels voor de raadpleging van het administratief dossier in verband met de beschermde persoon.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient ook *amendement nr. 116* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het woord "procesdossier" te vervangen door de woorden "administratief dossier". Het amendement komt tegemoet aan de opmerkingen die C.E.N.E.G.E.R. in dat verband heeft gemaakt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 303* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 104 te vervangen door een nieuwe bepaling die conform de opmerkingen van de Raad van State de wijze verduidelijkt waarop inzage van het administratief dossier kan worden verkregen. Voorts wordt in de nieuwe formulering van het artikel ook de inhoud van de amendementen nrs. 115 en 116 opgenomen.

*

Amendement nr. 303, dat ertoe strekt artikel 104 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 115 en 116 vervallen bijgevolg.

Art. 105

Dit artikel strekt ertoe in het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 1249-1 tot 1249-3 in te voegen.

— Art. 1249-1 du Code judiciaire

Cet article ne fait l'objet d'aucune remarque.

— Art. 1249-2 du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 117* (DOC 53 1009/002) qui propose de supprimer l'article 1249-2, alinéa 2, en vertu duquel "la mention qu'une mesure de protection est en vigueur est apposée sur la carte d'identité de la personne faisant l'objet de la mesure.". Lors des auditions, les Ordres des avocats avaient en effet indiqué que cette mention constituerait une atteinte disproportionnée au droit au respect de la vie privée de la personne protégée.

Compte tenu de ce même souci de respect de la vie privée, il convient de prévoir que seul un extrait de la décision est notifié au bourgmestre de la commune où la personne protégée est domiciliée. Tel est l'objet de *l'amendement n° 118* déposé par *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts*.

— Art. 1249-3 du Code judiciaire

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 304* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 105. La nouvelle disposition proposée reprend le texte de l'article 1249-1, alinéas 1er et 2, dont l'insertion était déjà proposée par le présent article. L'auteur de l'amendement entend de la sorte se conformer à l'avis du Conseil d'État.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose *l'amendement n° 346* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 304, tendant à faire courir le délai de quinze jours pour la publication de la décision ordonnant une mesure de protection à dater de l'acceptation par l'administrateur et non plus à dater du prononcé.

*

L'amendement n° 346, sous-amendement à l'amendement n° 304, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 304, visant à remplacer l'article 105, est adopté à l'unanimité.

— Art. 1249-1 van het Gerechtelijk Wetboek

Over deze bepaling worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art.1249-2 van het Gerechtelijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 117* (DOC 53 1009/002) in, dat strekt tot weglating van artikel 1249-2, tweede lid, dat bepaalt: "De vermelding dat een beschermingsmaatregel van kracht is, wordt aangebracht op de identiteitskaart van de persoon voor wie de maatregel genomen is.". Tijdens de hoorzittingen met de orden van advocaten is immers gebleken dat die vermelding een buitensporige inbreuk zou vormen op het recht op eerbiediging van het privéleven van de beschermde persoon.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient voorts *amendement nr. 118* (DOC 53 1009/002) in, dat er gelet op het streven naar eerbiediging van het privéleven toe strekt alleen een uittreksel uit de beslissing te betekenen aan de burgemeester van de gemeente waar de beschermde persoon is gedomicilieerd.

— Art. 1249-3 van het Gerechtelijk Wetboek

Over deze bepaling worden geen opmerkingen gemaakt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 304* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 105 te vervangen. De nieuwe voorgestelde bepaling neemt de tekst over van artikel 1249-1, eerste en tweede lid, waarvan de invoeging al bij artikel 105 was voorgesteld. De indieners van het amendement willen hiermee tegemoetkomen aan het advies van de Raad van State.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient als subamendement op amendement nr. 304, *amendement nr. 346* (DOC 53 1009/007) in, dat ertoe strekt de termijn van 15 dagen met betrekking tot de bekendmaking van de beslissing inzake een beschermingsmaatregel te laten ingaan vanaf de aanvaarding door de bewindvoerder in plaats van vanaf de uitspraak.

*

Amendement nr. 346, subamendement op amendement nr. 304, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 304, dat ertoe strekt artikel 105 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Les amendements n°s 117 et 118 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 105/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 305* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 105/1. L'article 1249/1 que cette disposition tend à insérer dans le Code judiciaire était initialement inscrit à l'article 105 de la proposition de loi (voir art. 1249-2 du Code judiciaire dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 105/1, suite à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 117 et 118.

*

L'amendement n° 305, visant à insérer l'article 105/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 105/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 306* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 105/2. L'article 1249/2 que cette disposition tend à insérer dans le Code judiciaire était initialement inscrit à l'article 105 de la proposition de loi (voir art. 1249-3 du Code judiciaire dont l'insertion était proposée) mais est déplacé dans un article 105/2, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 306, visant à insérer l'article 105/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 106

L'article 106 de la proposition de loi vise à insérer, dans le Code judiciaire, une nouvelle section intitulée "de l'administration".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 307* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 106. La phrase liminaire de cette disposition est ainsi adaptée conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

De amendementen nrs. 117 en 118 vervallen bijgevolg.

Art. 105/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 305* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 105/1 in te voegen. Artikel 1249/1, dat bij deze bepaling in het Gerechtelijk Wetboek wordt ingevoegd, was oorspronkelijk opgenomen in artikel 105 van het wetsvoorstel (zie art. 1249-2 van het Gerechtelijk Wetboek, waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar wordt conform het advies van de Raad van State verplaatst naar een artikel 105/1. Voorts wordt in de nieuwe voorgestelde bepaling ook de inhoud van de amendementen nrs. 117 en 118 opgenomen.

*

Amendement nr. 305, dat ertoe strekt een artikel 105/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 105/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. beoogt met zijn *amendement nr. 306* (DOC 53 1009/005) de invoeging van een artikel 105/2. Het artikel 1249/2 dat die bepaling in het Gerechtelijk Wetboek beoogt in te voegen, was aanvankelijk opgenomen in artikel 105 van het wetsvoorstel (zie artikel 1249-3 van het Gerechtelijk Wetboek waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar het wordt verplaatst naar een artikel 105/2, conform het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 306, dat ertoe strekt een artikel 105/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 106

Artikel 106 van het wetsvoorstel heeft tot doel in het Gerechtelijk Wetboek een nieuwe afdeling in te voegen, met als opschrift "Het bewind".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 307* (DOC 53 1009/005) in, met de bedoeling artikel 106 te vervangen. Op die manier wordt de inleidende volzin aangepast aan het advies van de Raad van State.

*

L'amendement n° 307, visant à remplacer l'article 106, est adopté à l'unanimité.

Art. 107

L'article 107 vise à insérer, dans le Code judiciaire, les articles 1250-1 à 1250-4.

— Art. 1250-1 du Code judiciaire

Cet article ne fait l'objet d'aucune remarque.

— Art. 1250-2 du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 119* (DOC 53 1009/002) dont l'objet est de remplacer l'article 1250-2, alinéa 1er, 2°, par une disposition permettant au juge de paix d'apprécier s'il est utile de convoquer la personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur provisoire, ou l'un d'entre eux, pour un entretien. Dans tous les cas, le juge devra néanmoins demander leur avis. L'obligation de demander l'avis de la personne protégée ne vaut évidemment que dans la mesure où celle-ci est en état de le donner.

Mme Valérie Déom (PS) dépose ensuite *l'amendement n° 141* (DOC 53 1009/004), sous-amendement à l'amendement n°119, permettant à la personne de confiance d'être entendue individuellement.

L'amendement n° 120 (DOC 53 1009/002) de *M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts* vise à supprimer la notification systématique des décisions au ministère public, tel qu'énoncée à l'article 1250-2, 4°.

Les *mêmes membres* déposent un *amendement n° 121* (DOC 53 1009/002) visant à apporter diverses modifications à l'article 1250-2 proposé. M. Terwingen renvoie sur ce point à la justification écrite de l'amendement.

— Art. 1250-3 du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent encore *l'amendement n° 122* (DOC 53 1009/002) rappelant les dispositions applicables au droit de consulter et d'obtenir une copie du dossier.

L'amendement n° 123 (DOC 53 1009/002) vise à remplacer les alinéas 1er et 2 de l'article 1250-3 proposé conformément aux observations du C.E.N.E.G.E.R.

Amendement nr. 307, dat ertoe strekt artikel 106 in te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 107

Artikel 107 beoogt in het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 1250-1 tot 1250-4 in te voegen.

— Art. 1250-1 van het Gerechtelijk Wetboek

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

— Art. 1250-21 van het Gerechtelijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 119* (DOC 53 1009/002) in, waarmee hij beoogt artikel 1250-2, eerste lid, 2°, te vervangen door een bepaling die de vrederechter toestaat te beoordelen of het zinvol is de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder of één van hen op te roepen voor een gesprek. Hij zal in ieder geval hun mening moeten vragen. Uiteraard geldt de verplichting om de mening van de beschermde persoon te vragen maar voor zover die in staat is om zijn mening te geven.

Vervolgens dient *mevrouw Valérie Déom (PS),* als subamendement op amendement nr. 119, *amendement nr. 141* (DOC 53 1009/004) in, met de bedoeling de vertrouwenspersoon de gelegenheid te geven afzonderlijk te worden gehoord.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 120* (DOC 53 1009/002) in, dat tot doel heeft de systematische kennisgeving van de beslissingen aan het openbaar ministerie, zoals aangegeven in artikel 1250-2, 4°, te schrappen.

Dezelfde leden dienen *amendement nr. 121* (DOC 53 1009/002) in, om diverse wijzigingen aan te brengen aan het voorgestelde artikel 1250-2. De heer Terwingen verwijst naar de verantwoording van het amendement.

— Art. 1250-3 van het Gerechtelijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 122* (DOC 53 1009/002) in, om eraan te herinneren welke bepalingen gelden voor het recht op inzage van het dossier en voor het recht er een afschrift van te krijgen.

Amendement nr. 123 (DOC 53 1009/002) strekt ertoe het eerste en het tweede lid van het voorgestelde artikel 1250-3 te vervangen, overeenkomstig de opmerkingen

qui relevait plusieurs imprécisions dans le texte de la disposition.

— Art. 1250-4 du Code judiciaire

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 124* dont l'objet est de préciser à l'article 1250-4 que parmi les litiges survenant entre les acteurs de l'administration, seuls ceux qui sont liés au fonctionnement de l'administration sont réglés selon la procédure qui y est décrite.

Enfin, *l'amendement n° 125* (DOC 53 1009/002) tient compte des remarques exprimées par le C.E.N.E.G.E.R. au cours de auditions quant à la procédure de conciliation et remplace en conséquence les alinéas 3 et 4 de l'article 1250-4.

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 140* (DOC 53 1009/004) complétant l'article 1250-4 proposé par un nouveau paragraphe qui autorise la personne à protéger — ou si elle n'est pas capable de manifester sa volonté, la personne de confiance — à demander à être entendue individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause. L'objectif de cette disposition est évidemment de permettre à la personne à protéger de s'exprimer librement, sans être influencée par la présence de l'un de ses administrateurs.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 308* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 107 conformément à l'avis du Conseil d'État. Le texte prend en compte les amendements n°s 119, 120, 121, 3°, et 141.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose *l'amendement n° 347* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 308, visant à compléter l'article 1250, alinéa 1er, proposé par une phrase rendant l'article 1247 applicable à la procédure de saisine d'office.

*

L'amendement n° 347, sous-amendement à l'amendement n° 308, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 308, visant à remplacer l'article 107, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 141, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125 et 140, deviennent par conséquent sans objet.

van de C.E.N.E.G.E.R., die in de tekst van de bepaling verschillende onduidelijkheden voor het voetlicht heeft gebracht.

— Art. 1250-4 van het Gerechtelijk Wetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 124* (DOC 53 1009/002) in. Bedoeling ervan is in artikel 1250-4 te preciseren dat alleen de geschillen die verband houden met de werking van het bewind volgens de in dit artikel beschreven procedure worden beslecht.

Amendement nr. 125 (DOC 53 1009/002) ten slotte houdt rekening met de opmerkingen van de C.E.N.E.G.E.R. tijdens hoorzittingen over de verzoeningsprocedure en vervangt bijgevolg het derde en het vierde lid van artikel 1250-4.

Met haar *amendement nr. 140* (DOC 53 1009/004) beoogt *mevrouw Valérie Déom (PS)* het voorgestelde artikel 1250-4 aan te vullen met een nieuwe paragraaf die de te beschermen persoon — of de vertrouwenspersoon als die wilsonbekwaam is - de mogelijkheid biedt afzonderlijk door de vrederechter in raadkamer te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen. Bedoeling van die bepaling is uiteraard dat de te beschermen persoon zich vrijelijk kan uiten, zonder te worden beïnvloed door de aanwezigheid van een van zijn bewindvoerders.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 308* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt artikel 107 te vervangen overeenkomstig het advies van de Raad van State. De tekst houdt rekening met de amendementen nrs. 119, 120, 121, 3°, en 141.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient, als subamendement op amendement nr. 308, *amendement nr. 347* (DOC 53 1009/007) in, teneinde het voorgestelde artikel 1250, eerste lid, aan te vullen met een zin die artikel 1247 van toepassing verklaart op de procedure van ambtshalve aanhangigmaking.

*

Amendement, nr. 347, subamendement op amendement nr. 308, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 308, dat tot doel heeft artikel 107 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervallen de amendementen nrs. 141, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125 en 140.

Art. 107/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 309* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 107/1. Cette disposition était initialement inscrite à l'article 107 de la proposition de loi (voir art. 1250-3 du Code judiciaire dont l'insertion était proposée) mais est déplacée dans un article 107/1, suite à l'avis du Conseil d'État. La nouvelle disposition proposée remplace l'article 1251 du Code judiciaire.

*

L'amendement n° 309, visant à insérer l'article 107/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 107/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 310* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 107/2, lequel remplace l'article 1252 du Code judiciaire. Il est renvoyé à la justification écrite de l'amendement.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dépose *l'amendement n° 348* (DOC 53 1009/007), sous-amendement à l'amendement n° 310, tendant à modifier l'article 1252 proposé. La première modification consiste en une correction d'ordre technique. La seconde tend à y préciser la procédure applicable en cas de saisine d'office. Il est renvoyé à cet égard à la justification de l'amendement n° 345 (voir discussion de l'article 103/1). L'intervenante retire ensuite cet amendement et le remplace par *l'amendement n° 353* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 310, contenant une correction technique.

*

L'amendement n° 348 est retiré.

L'amendement n° 353, sous-amendement à l'amendement n° 310, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 310, visant à insérer l'article 107/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 107/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 311* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouvel article 107/3. L'objet de cette nouvelle

Art. 107/1 *(nieuw)*

Met zijn *amendement nr. 309* (DOC 53 1009/005) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* de invoeging van een artikel 107/1. Die bepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 107 van het wetsvoorstel (zie artikel 1250-3 van het Gerechtelijk Wetboek waarvan de invoeging werd voorgesteld), maar het wordt verplaatst naar een artikel 107/1, als gevolg van het advies van de Raad van State. De nieuwe voorgestelde bepaling vervangt artikel 1251 van het Gerechtelijk Wetboek.

*

Amendement nr. 309, dat tot doel heeft een artikel 107/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 107/2 *(nieuw)*

Met zijn amendement nr. 310 (DOC 53 1009/005) beoogt de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. de invoeging van een artikel 107/2, dat artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek vervangt. Er wordt verwezen naar de verantwoording van het amendement.

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) dient, als subamendement op amendement nr. 310, *amendement nr. 348* (DOC 53 1009/007) in, met de bedoeling het voorgestelde artikel 1252 te wijzigen. De eerste wijziging is een technische correctie. De tweede wijziging beoogt aan te geven welke procedure van toepassing is in geval van ambtshalve aanhangigmaking. Er wordt verwezen naar de verantwoording van amendement nr. 345 (zie de bespreking van artikel 103/1). De spreekster trekt dit amendement vervolgens in en vervangt het door *amendement nr. 353* (DOC 53 1009/009), als subamendement op amendement nr. 310, met een technische correctie.

*

Amendement nr. 348 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 353, subamendement op amendement nr. 310, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 310, dat tot doel heeft een artikel 107/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 107/3 *(nieuw)*

Met zijn *amendement nr. 311* (DOC 53 1009/005) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* de invoeging van een artikel 107/3, dat in het Gerechtelijk Wetboek

disposition est d'insérer, dans le Code judiciaire, une nouvelle section intitulée "dossier administratif".

*

L'amendement n° 311, visant à insérer l'article 107/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 107/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 312* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouvel article 107/4. Cette nouvelle disposition, qui remplace l'article 1253 du Code judiciaire, a trait au dossier administratif relatif à toute personne protégée.

*

L'amendement n° 312, visant à insérer l'article 107/4, est adopté à l'unanimité.

Art. 108 et 109

Ces dispositions ne font l'objet d'aucun commentaire et sont successivement adoptées à l'unanimité.

CHAPITRE 4/1 *(NOUVEAU)*

Modification du Code pénal

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 313* (DOC 53 1009/005) visant à insérer, conformément à l'avis du Conseil d'État, un nouveau chapitre 4/1.

*

L'amendement n° 313, visant à insérer un chapitre 4/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 109/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 314* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 109/1. La disposition modifie l'article 31, alinéa 1er , 5° du Code pénal qui, dans sa rédaction actuelle, renvoie aux anciens régimes de protection.

*

een nieuwe afdeling beoogt in te voegen, met als opschrift "Administratief dossier".

*

Amendement nr. 311, dat tot doel heeft een artikel 107/3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 107/4 *(nieuw)*

Met zijn *amendement nr. 312* (DOC 53 1009/005) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* de invoeging van een nieuw artikel 107/4, dat artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek vervangt en dat betrekking heeft op het administratief dossier van iedere beschermde persoon.

*

Amendement nr. 312, dat tot doel heeft een artikel 107/4 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 108 en 109

Over die artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 4/1 *(NIEUW)*

Wijzigingen van het Strafwetboek

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 313* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt een nieuw hoofdstuk 4/1 in te voegen, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 313, dat ertoe strekt een hoofdstuk 4/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 109/1 *(nieuw)*

Met zijn *amendement nr. 314* (DOC 53 1009/005) beoogt *de heer Raf Terwingen (CD&V) c.s.* de invoeging van een artikel 109/1. Het wijzigt artikel 31, eerste lid, 5°, van het Gerechtelijk Wetboek, waarvan de huidige redactie naar de vroegere beschermingsregelingen verwijst.

*

L'amendement n° 314, visant à insérer l'article 109/1, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 4/2 *(NOUVEAU)*

Modifications de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 315* (DOC 53 1009/005) visant à insérer, conformément à l'avis du Conseil d'État, un nouveau chapitre 4/2.

*

L'amendement n° 315, visant à insérer un chapitre 4/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 109/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 316* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 109/2. La disposition proposée abroge l'article 29 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels. Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais est déplacée pour tenir compte d'une des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 316, visant à insérer un article 109/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 109/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 317* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 109/3. La disposition proposée abroge l'article 30 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels. Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais est déplacée pour tenir compte d'une des observations du Conseil d'État.

*

Amendement nr. 314, dat ertoe strekt een artikel 109/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 4/2 *(NIEUW)*

Wijzigingen van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 315* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt een nieuw hoofdstuk 4/2 in te voegen, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 315, dat ertoe strekt een hoofdstuk 4/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 109/2 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 316* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 109/2. De voorgestelde bepaling strekt tot opheffing van artikel 29 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten. Deze opheffingsbepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 117 van het wetsvoorstel, maar wordt verplaatst om rekening te houden met een van de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 316, tot invoeging van een artikel 109/2, wordt eenparig aangenomen.

Art. 109/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 317* (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 109/3. De voorgestelde bepaling strekt tot opheffing van artikel 30 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten. Deze opheffingsbepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 117 van het wetsvoorstel, maar wordt verplaatst om rekening te houden met een van de opmerkingen van de Raad van State.

*

L'amendement n° 317, visant à insérer un article 109/3, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 5

Modifications de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux

Art. 110

Cette disposition ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adoptée à l'unanimité.

CHAPITRE 6

Modifications de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

Art. 110/1 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 318* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 110/1. La disposition proposée abroge l'article 13 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient. Cette disposition abrogatoire figurait initialement à l'article 117 de la proposition de loi mais est déplacée pour tenir compte d'une des observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 318, visant à insérer un article 110/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 111

L'article 111 de la proposition de loi remplace l'article 14 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 126* (DOC 53 1009/002) améliorant le texte français de la disposition proposée.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent l'amendement n° 319 (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

Amendement nr. 317, tot invoeging van een artikel 109/3, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen in de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke

Art. 110

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 110/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 318 (DOC 53 1009/005) in, tot invoeging van een artikel 110/1. De voorgestelde bepaling strekt tot opheffing van artikel 13 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt. Deze opheffingsbepaling was aanvankelijk opgenomen in artikel 117 van het wetsvoorstel, maar wordt verplaatst om rekening te houden met een van de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 318, tot invoeging van een artikel 110/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 111

Dit artikel 111 strekt tot vervanging van artikel 14 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 126* (DOC 53 1009/002) in, tot verbetering van de Franse tekst van de voorgestelde bepaling.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 319* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de hernummering van de artikelen.

*

Les amendements n°s 126 et 319 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 111, tel qu'amendé, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 7

Modification de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes

Art. 112

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 320* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 112. La disposition proposée a le même objet que la disposition initiale mais sa rédaction est adaptée d'un point de vue légistique.

*

L'amendement n° 320, visant à remplacer l'article 112, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 8

Modification de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois

Art. 113

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 321* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer, dans le texte proposé, les chiffres "492-2" par les chiffres "492/1". Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 321 est adopté à l'unanimité.

L'article 113, tel qu'amendé, est adopté à l'unanimité.

De amendementen nrs. 126 en 319 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 111 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 7

Wijziging van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen

Art. 112

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 320* (DOC 53 1009/005) in, tot vervanging van artikel 112. De voorgestelde bepaling heeft hetzelfde doel als de oorspronkelijke bepaling, maar werd anders verwoord om wetgevingstechnische redenen.

*

Amendement nr. 320, tot vervanging van artikel 112, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 8

Wijziging van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden

Art. 113

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 321* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst de cijfers "492-2" te vervangen door de cijfers "492/1". Aldus wordt rekening gehouden met de hernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 321 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 113 wordt eenparig aangenomen.

CHAPITRE 9

Modification de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité

Art. 114

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 322* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 114 de la proposition de loi. La nouvelle disposition proposée intègre les observations formulées par le Conseil d'État.

*

L'amendement n° 322, visant à remplacer l'article 114, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 9/1 *(NOUVEAU)*

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 127* (DOC 53 1009/002) insérant dans le texte de la proposition de loi, un chapitre 9/1 contenant des dispositions modificatives de la loi du 8 août 1983 organisant un registre des personnes physiques.

*

L'amendement n° 127, visant à insérer un nouveau chapitre 9/1, est adopté à l'unanimité.

Art. 114/1 *(nouveau)*

Mme Özlem Özen (PS) et consorts déposent *l'amendement n° 128* (DOC 53 1009/002) insérant, dans le nouveau chapitre 9/1, un article 114/1 qui complète l'énumération de l'article 3 de la loi précitée. Les auteurs de l'amendement jugent en effet opportun de prévoir une publicité minimale de la mesure de protection par l'ajout d'une donnée supplémentaire dans les informations disponibles sur la carte d'identité électronique.

*

L'amendement n° 128, visant à insérer un article 114/1, est adopté à l'unanimité.

HOOFDSTUK 9

Wijziging van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit

Art. 114

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 322* (DOC 53 1009/005) in, tot vervanging van dit artikel 114. De nieuwe voorgestelde bepaling houdt rekening met de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 322, tot vervanging van artikel 114, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 9/1

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 127* (DOC 53 1009/002) in, tot invoeging in het wetsvoorstel van een hoofdstuk 9/1. Dit hoofdstuk bevat bepalingen tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

*

Amendement nr. 127, tot invoeging van een nieuw hoofdstuk 9/1, wordt eenparig aangenomen.

Art. 114/1 *(nieuw)*

Mevrouw Özlem Özen (PS) c.s. dient *amendement nr. 128* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het nieuwe hoofdstuk 9/1 een artikel 114/1 in te voegen, dat de opsomming in artikel 3 van de voormelde wet aanvult. De indieners van het amendement achten het immers aangewezen te voorzien in enige openbaarheid van de beschermingsmaatregel, door aan de op de elektronische identiteitskaart beschikbare informatie een bijkomend gegeven toe te voegen.

*

Amendement nr. 128, tot invoeging van een artikel 114/1, wordt eenparig aangenomen.

CHAPITRE 10

Modification du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Art. 115

L'article 115 de la proposition de loi modifie l'article 162, 18° du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 129* (DOC 53 1009/002) qui remplace la disposition proposée à l'article 115 de la proposition de loi pour des raisons juridico-techniques.

*

L'amendement n° 129, visant à remplacer l'article 115, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 11

Modification du Code électoral

Art. 116

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 147* (DOC 53 1009/004) dont l'objet est de supprimer l'article 116 proposé.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 323* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer les renvois opérés dans le texte proposé. Il est ainsi tenu compte de la renumérotation des articles.

*

L'amendement n° 147 est retiré.

L'amendement n° 323 est adopté à l'unanimité.

L'article 116 ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 116/1 *(nouveau)*

Mme Valérie Déom (PS) dépose *l'amendement n° 148* (DOC 53 1009/004) tendant à compléter l'article 207 du Code électoral en y ajoutant une référence aux "personnes qui font l'objet d'une mesure visée à l'article 492-2, § 1er, du Code civil". De la sorte, les personnes pourvues d'un administrateur de personnes

HOOFDSTUK 10

Wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 115

Artikel 115 wijzigt artikel 162, 18°, van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 129* (DOC 53 1009/002) in, dat de in artikel 115 voorgestelde bepaling om juridisch-technische redenen vervangt.

*

Amendement nr. 129, dat ertoe strekt artikel 115 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 11

Wijziging van het Kieswetboek

Art. 116

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 147* (DOC 53 1009/004) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 116 weg te laten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 323* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt de in de voorgestelde tekst voorkomende verwijzigingen te vervangen. Aldus wordt rekening gehouden met de hernummering van de artikelen.

*

Amendement nr. 147 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 323 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 116 wordt eenparig aangenomen.

Art. 116/1 *(nieuw)*

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 148* (DOC 53 1009/004) in, dat ertoe strekt artikel 207 van het Kieswetboek aan te vullen met een verwijzing naar "zij op wie een in artikel 492-2, § 1, van het Burgerlijk Wetboek beoogde maatregel van toepassing is". Dit amendement stelt de stemgerechtigde beschermde

qui conservent le droit de vote mais qui sont dans l'impossibilité d'aller voter échapperont à toute sanction.

*

L'amendement n° 148 est retiré.

CHAPITRE 11/1 *(NOUVEAU)*

Modification de diverses dispositions légales et réglementaires

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 130* (DOC 53 1009/002) insérant dans le texte de la proposition de loi, un chapitre 11/1 intitulé "Dispositions diverses".

Cet amendement est ensuite remplacé par *l'amendement n° 324* (DOC 53 1009/005) qui propose d'insérer dans la proposition de loi un nouveau chapitre 11/1 par l'intitulé suivant: "Modification de diverses dispositions légales et réglementaires".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 362* (DOC 53 1009/009), sous-amendement à l'amendement n° 324, tendant à remplacer l'intitulé du nouveau chapitre 11/1 par l'intitulé suivant: "Dispositions diverses".

*

L'amendement n° 362, sous-amendement à l'amendement n° 324, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 324, visant à insérer un nouveau chapitre 11/1, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 130 devient par conséquent sans objet.

Art. 116/2 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite un *amendement n° 131* (DOC 53 1009/002) visant à introduire, dans le chapitre 11/1 nouveau, un article 116/2 qui prévoit la rédaction par le SPF Justice d'une brochure d'information sur l'utilité et le fonctionnement des mesures de protection judiciaires et extrajudiciaires. Ladite brochure devra être rédigée en concertation avec les associations actives dans le domaine du bien-être.

personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd maar die niet bij machte zijn te gaan stemmen, vrij van sancties ingeval zij verzuimen aan de stemplicht te voldoen.

*

Amendement nr. 148 wordt ingetrokken.

HOOFDSTUK 11/1 *(NIEUW)*

Wijzigingen van diverse wettelijke en regelgevende bepalingen

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 130* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in de tekst van het wetsvoorstel een hoofdstuk 11/1, met als opschrift "Diverse bepalingen", in te voegen.

Dit amendement wordt vervolgens vervangen door *amendement nr. 324* (DOC 53 1009/005) in, waarbij voorgesteld wordt in het wetsvoorstel een nieuw hoofdstuk in te voegen, met als opschrift "Wijzigingen van diverse wetgevende en reglementerende bepalingen".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 362* (DOC 53 1009/009) in, als subamendement op amendement nr. 324, dat ertoe strekt het opschrift van het nieuwe hoofdstuk te vervangen door het opschrift "Diverse bepalingen".

*

Amendement nr. 362, subamendement op amendement nr. 324, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 324, dat ertoe strekt een nieuw hoofdstuk 11/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 130 vervalt bijgevolg.

Art. 116/2 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 131* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in het nieuwe hoofdstuk 11/1 een artikel 116/2 in te voegen, dat bepaalt dat de FOD Justitie een informatiebrochure opstelt over het nut en de werking van de buitengerechtelijke en rechterlijke beschermingsmaatregelen. Die brochure moet in overleg met welzijnsorganisaties worden opgesteld.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ultérieurement *l'amendement n° 325* (DOC 53 1009/005), lequel remplace l'amendement n° 131: conformément à l'article 108 de la Constitution, l'habilitation contenue dans la disposition initialement proposée est donnée au Roi et non plus au SPF Justice.

*

L'amendement n° 131 est retiré.

L'amendement n° 325, visant à insérer un article 116/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 116/3 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 132* (DOC 53 1009/002) insérant dans le chapitre 11/1 créé par l'amendement n° 130, un article 116/3 concernant l'évaluation de la future loi.

*

L'amendement n° 132, visant à insérer un article 116/3, est adopté à l'unanimité.

Art. 116/4 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 326* (DOC 53 1009/005) insérant dans le chapitre 11/1 créé par l'amendement n° 130, un article 116/4. La disposition proposée habilite le Roi à adapter, compte tenu des nouvelles dispositions contenues dans la présente proposition de loi, la terminologie et les renvois figurant dans les dispositions législatives et réglementaires en vigueur.

*

L'amendement n° 326, visant à insérer un article 116/4, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 11/2 *(NOUVEAU)*

Modification du Code d'instruction criminelle

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 327* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un nouveau chapitre 11/2, intitulé "Modification du Code d'instruction criminelle".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient nadien *amendement nr. 325* (DOC 53 1009/005) in, dat in de vervanging van amendement nr. 131 voorziet: overeenkomstig artikel 108 van de Grondwet komt de bevoegdheid als bedoeld in de oorspronkelijk voorgestelde bepaling de Koning en niet de FOD Justitie toe.

*

Amendement nr. 131 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 325, dat ertoe strekt een artikel 116/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 116/3 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 132* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt in hoofdstuk 11/1, waarin bij amendement nr. 130 is voorzien, een artikel 116/3 over de evaluatie van de toekomstige wet in te voegen.

*

Amendement nr. 132, dat ertoe strekt een artikel 116/3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 116/4 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 326* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in hoofdstuk 11/1, waarin bij amendement nr. 130 is voorzien, een artikel 116/4 in te voegen. Deze bepaling machtigt de Koning om de terminologie en de verwijzingen in de van kracht zijnde wettelijke en regelgevende bepalingen in overeenstemming te brengen met de nieuwe bepalingen waarin dit wetsvoorstel voorziet.

*

Amendement nr. 326, dat ertoe strekt een artikel 116/4 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 11/2 *(NIEUW)*

Wijzigingen van het Wetboek van strafvordering

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 327* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt in het wetsvoorstel een nieuw hoofdstuk 11/2, met als opschrift "Wijzigingen in het Wetboek van strafvordering", in te voegen.

*

L'amendement n° 327, visant à insérer un chapitre 11/2, est adopté à l'unanimité.

Art. 116/5 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 328* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 116/5. La disposition proposée complète l'article 145 du Code d'Instruction criminelle par un nouvel alinéa selon lequel: "La signification à faire aux personnes pourvues d'un administrateur est faite à cette personne et au domicile ou à la résidence de l'administrateur". Il est renvoyé pour le surplus à la justification écrite de l'amendement n° 327.

*

L'amendement n° 328, visant à insérer un article 116/5, est adopté à l'unanimité.

Art. 116/6 *(nouveau)*

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 329* (DOC 53 1009/005) visant à insérer un article 116/6. La disposition proposée complète l'article 182 du Code d'Instruction criminelle par une nouvelle phrase stipulant que: "La citation à faire aux personnes pourvues d'un administrateur est faite au domicile ou à la résidence de l'administrateur". Il est renvoyé pour le surplus à la justification écrite de l'amendement n° 327.

*

L'amendement n° 329, visant à insérer un article 116/6, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 12

Dispositions abrogatoires

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 330* (DOC 53 1009/005) visant à supprimer le chapitre 12, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 330, visant à supprimer le chapitre 12, est adopté à l'unanimité.

*

Amendement nr. 327, dat ertoe strekt een hoofdstuk 11/2 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 116/5 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 328* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 116/5 in te voegen. De voorgestelde bepaling vult artikel 145 van het Wetboek van strafvordering aan met een nieuw lid, luidende: "De betekening aan personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd, wordt gedaan aan die persoon en aan de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder.". Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording bij amendement nr. 327.

*

Amendement nr. 328, dat ertoe strekt een artikel 116/5 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 116/6 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 329* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt een artikel 116/6 in te voegen. De voorgestelde bepaling vult artikel 182 van het Wetboek van strafvordering aan met de volgende nieuwe zin: "De dagvaarding aan de personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd, wordt eveneens aan diens woonplaats of verblijfplaats gedaan.". Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording bij amendement nr. 327.

*

Amendement nr. 329, dat ertoe strekt een artikel 116/6 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 12

Opheffingsbepalingen

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 330* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt hoofdstuk 12 weg te laten, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 330, dat ertoe strekt hoofdstuk 12 weg te laten, wordt eenparig aangenomen.

Art. 117

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 331* (DOC 53 1009/005) visant à supprimer l'article 117, conformément à l'avis du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 331, visant à supprimer l'article 117, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 13

Dispositions transitoires

Art. 118

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 332* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 118 de la proposition de loi par une nouvelle disposition intégrant les observations du Conseil d'État.

*

L'amendement n° 332, visant à remplacer l'article 118, est adopté à l'unanimité.

Art. 119

L'article 119 contient une disposition transitoire qui stipule que les administrations provisoires réglées avant l'entrée en vigueur de la présente loi en exécution de l'article 488*bis*, A, du Code civil, sont soumises de plein droit aux dispositions relatives à l'administration visées au Livre Ier, titre XI, chapitre III, du Code civil. La justice de paix compétente pour l'organisation et la surveillance de l'administration provisoire reste compétente, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3° du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 133* (DOC 53 1009/002) qui tend à préciser que les dispositions applicables sont celles relatives à l'administration des biens visées au Livre Ier, titre XI, chapitre III, du Code civil.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 134* (DOC 53 1009/002) qui visent à porter à deux ans la période de transition visée à l'article 119.

Art. 117

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 331* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 117 weg te laten, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

*

Amendement nr. 331, dat ertoe strekt artikel 117 weg te laten, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 13

Overgangsbepalingen

Art. 118

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 332* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt artikel 118 te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State.

*

Amendement nr. 332, dat ertoe strekt artikel 118 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Art. 119

Dit artikel bevat een overgangsbepaling, die erin voorziet dat de voorlopige bewindvoeringen die vóór de inwerkingtreding van deze wet zijn geregeld ter uitvoering van artikel 488*bis*, A, van het Burgerlijk Wetboek, van rechtswege onderworpen zijn aan de bepalingen van het bewind als bedoeld in hoofdstuk III, titel XI van Boek I van het Burgerlijk Wetboek. Het vredegerecht dat bevoegd is voor de organisatie van en het toezicht op het voorlopig bewind, blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 133* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt te preciseren dat de in hoofdstuk III, titel XI van Boek I van het Burgerlijk Wetboek bedoelde bepalingen met betrekking tot het bewind over de goederen van toepassing zijn.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient vervolgens *amendement nr. 134* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de in artikel 119 bedoelde overgangsperiode op te trekken tot twee jaar.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 333* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 119 proposé par une nouvelle disposition intégrant les observations du Conseil d'État. Le texte proposé intègre par ailleurs le texte de l'amendement n° 133.

*

L'amendement n° 333, visant à remplacer l'article 119, est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 133 et 134 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 120

L'article 120 de la proposition de loi stipule notamment que "Si, cinq ans au plus tard après l'entrée en vigueur de la présente loi, aucune mesure de protection judiciaire n'a été ordonnée conformément à l'article 492-2 du Code civil, le conseil judiciaire s'éteint de plein droit et toutes les formes de tutelle des mineurs prolongés ou des personnes déclarées incapables ou d'autorité parentale sur les mineurs prolongés sont soumises de plein droit aux dispositions visées au Livre Ier, titre XI, chapitre III, du Code civil (…)".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 135* (DOC 53 1009/002) tend à modifier l'alinéa 3 de la disposition proposée afin d'exclure de son champ d'application les "personnes qui ont eu besoin de l'assistance d'un conseil judiciaire".

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent ensuite *l'amendement n° 136* (DOC 53 1009/002) qui visent à porter à deux ans la période de transition visée à l'article 120.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent enfin *l'amendement n° 334* (DOC 53 1009/005) visant à remplacer l'article 120 proposé par une nouvelle disposition intégrant les observations du Conseil d'État. Le texte proposé intègre par ailleurs le texte des amendements n°s 135 et 136.

*

L'amendement n° 334, visant à remplacer l'article 120, est adopté à l'unanimité.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient tevens *amendement nr. 333* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 119 te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State. De voorgestelde nieuwe bepaling neemt overigens de tekst over van amendement nr. 133.

*

Amendement nr. 333, dat ertoe strekt artikel 119 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 133 en 134 vervallen dientengevolge.

Art. 120

Dit artikel bepaalt onder meer: "Ingeval uiterlijk 5 jaar na de inwerkingtreding van deze wet geen rechterlijke beschermingsmaatregel overeenkomstig artikel 492-2, van het Burgerlijk Wetboek, werd bevolen, eindigt van rechtswege de bijstand door een gerechtelijk raadsman en zijn alle vormen van voogdij over personen in staat van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard of van ouderlijk gezag over personen in staat van verlengde minderjarigheid van rechtswege onderworpen aan de bepalingen bedoeld in hoofdstuk III, titel XI, van boek I, van het Burgerlijk Wetboek. (…)".

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 135* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt het derde lid van de voorgestelde bepaling te wijzigen, teneinde "de personen die bijstand behoefden van een gerechtelijk raadsman" van het toepassingsgebied ervan uit te sluiten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 136* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de in artikel 120 bedoelde overgangsperiode op te trekken tot twee jaar.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient ten slotte *amendement nr. 334* (DOC 53 1009/005) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 120 te vervangen door een nieuwe bepaling, teneinde rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State. De voorgestelde nieuwe bepaling neemt overigens de tekst over van de amendementen nrs. 135 en 136.

*

Amendement nr. 334, dat ertoe strekt artikel 120 te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

Les amendements n°s 135 et 136 deviennent par conséquent sans objet.

Art. 120/1 *(nouveau)*

M.Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 137 (*DOC 53 1009/002) insérant dans le texte de la proposition de loi un article 120/1 visant à faire coïncider l'entrée en vigueur des modifications apportées dans les autres dispositions du Code judiciaire, du Code civil et des diverses lois spéciales, à la lumière de l'unification des statuts de protection, avec l'entrée en vigueur du nouveau statut de protection. L'ancienne version des dispositions modifiées continue à s'appliquer aux statuts de protection déjà instaurés, jusqu'à ce que ceux-ci soient transformés en un nouveau statut de protection, ou s'éteignent (assistance d'un conseil judiciaire).

*

L'amendement n° 137, visant à insérer un article 120/1, est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 14

Entrée en vigueur

Art. 121

L'article 121 de la proposition de loi fixe l'entrée en vigueur de la loi au premier jour du sixième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts déposent *l'amendement n° 138* (DOC 53 1009/002) qui porte à douze mois le délai prévu à l'article 121. Cet allongement de délai permettra aux acteurs de mieux se préparer à l'entrée en vigueur de la loi et au Roi de prendre les arrêtés d'exécution nécessaire.

*

L'amendement n° 138, visant à insérer un article 121, est adopté à l'unanimité.

De amendementen nrs. 135 en 136 vervallen dientengevolge.

Art. 120/1 *(nieuw)*

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 137* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt een artikel 120/1 in te voegen, teneinde de inwerkingtreding van de wijzigingen die, in het licht van de eenmaking van de beschermingsstatuten, in de overige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, het Burgerlijk Wetboek en de diverse bijzondere wetten worden aangebracht, af te stemmen op de inwerkingtreding van het nieuwe beschermingsstatuut. De oude versie van de gewijzigde bepalingen blijft op de al ingerichte beschermingsstatuten van toepassing, totdat deze zijn omgevormd tot het nieuwe beschermingsstatuut of zijn uitgedoofd (bijstand gerechtelijk raadsman).

*

Amendement nr. 137, dat ertoe strekt een artikel 120/1 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 14

Inwerkingtreding

Art. 121

Dit artikel bepaalt dat de wet in werking treedt op de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient *amendement nr. 138* (DOC 53 1009/002) in, dat ertoe strekt de in artikel 121 bedoelde termijn op te trekken tot twaalf maanden, teneinde de actoren in het veld meer tijd te geven om zich beter op de inwerkingtreding van de wet voor te bereiden, alsook de Koning om de vereiste uitvoeringsbesluiten uit te vaardigen.

*

Amendement nr. 138, dat ertoe strekt een artikel 121 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

VI. — DEUXIÈME LECTURE (ART. 94 DU RÈGLEMENT)

Les articles amendés, tels qu'ils ont été adoptés en première lecture au cours de sa réunion du 3 juillet 2012, ont été soumis à une deuxième lecture au cours de la réunion du 12 juillet 2012. Le texte adopté en première lecture par la commission de la Justice a été repris dans l'annexe jointe au présent rapport.

Au cours de cette réunion, la commission a pris connaissance d'une note de légistique du Service juridique de la Chambre. La commission marque son accord sur la majorité des corrections proposées.

Avant de procéder à la deuxième lecture des articles amendés, *M. Raf Terwingen (CD&V)* évoque brièvement la remarque du Service juridique selon laquelle beaucoup de dispositions du Code judiciaire modifiées par la proposition de loi à l'examen sont également modifiées par le projet de loi portant création d'un tribunal de la famille et de la jeunesse (*Doc. parl*. Sénat 53-1189/001), dont le Sénat est saisi. Le Service juridique recommande d'harmoniser les deux textes.

M. Terwingen est conscient du problème, mais estime qu'il appartient au Sénat d'aligner le texte du projet de loi mentionné sur la proposition de loi à l'examen. La commission marque son accord pour ne pas modifier la proposition de loi sur ce point.

Art. 27 (ancien art. 21)

L'article 27 de la proposition de loi tend à renuméroter l'article 488 du Code civil qui, de la sorte, deviendrait un article 487. Il est remarqué que l'article 488 dont la rédaction n'est pas modifiée par le présent article concerne "la majorité" et est inscrite à raison dans le livre Ier, titre XI, chapitre Ier, intitulé "De la majorité". L'article 487 du Code civil, abrogé par la loi du 19 janvier 1990, est compris dans le livre Ier, titre X, chapitre III du même Code. Modifier la numérotation mettrait inutilement en péril la cohérence de la structure du Code civil. Il est donc décidé de supprimer l'article 27 du texte de la proposition de loi.

Art. 29 (ancien art. 22)

Le Service juridique remarque que le livre Ier, titre XI du Code civil contient déjà un chapitre II intitulé "De l'interdiction". Il n'y a donc pas lieu d'insérer un nouveau chapitre II, mais de remplacer ce chapitre. Les phrases

VI. — TWEEDE LEZING (ART. 94 VAN HET REGLEMENT)

De geamendeerde artikelen, zoals ze in eerste lezing zijn aangenomen tijdens de vergadering van 3 juli 2012, zijn tijdens de vergadering van 12 juli 2012 aan een tweede lezing onderworpen. De tekst aangenomen in eerste lezing door de commissie voor de Justitie werd opgenomen als bijlage bij dit verslag.

Tijdens die vergadering heeft de commissie kennis genomen van een wetgevingstechnische nota van de Juridische Dienst van de Kamer. De commissie stemt in met het merendeel van de voorgestelde correcties.

Vooraleer wordt overgegaan tot de tweede lezing van de geamendeerde artikelen, staat *de heer Raf Terwingen (CD&V)* kort stil bij de opmerking van de Juridische Dienst dat talrijke bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die door dit wetsvoorstel worden gewijzigd, eveneens gewijzigd worden door het wetsontwerp betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank (*Parl. St.* Senaat 53-1189/1), dat in de Senaat aanhangig is. De Juridische Dienst beveelt aan om beide teksten op elkaar af te stemmen.

De heer Terwingen is zich hiervan bewust, maar meent dat het toekomt aan de Senaat om de tekst van het genoemde wetsontwerp af te stemmen op het voorliggende wetsvoorstel. De commissie stemt ermee in om het wetsvoorstel op dit punt ongewijzigd te laten.

Art. 27 (vroeger art. 21)

Artikel 27 van het wetsvoorstel strekt ertoe artikel 488 van het Burgerlijk Wetboek te vernummeren tot artikel 487. Overigens heeft artikel 488, waarvan dit artikel de tekst niet wijzigt, betrekking op "de meerderjarigheid" en wordt het terecht opgenomen in boek I, titel XI, hoofdstuk I, met als opschrift "Meerderjarigheid". Artikel 487 van het Burgerlijk Wetboek, opgeheven bij de wet van 19 januari 1990, is vervat in boek I, titel X, hoofdstuk III, van hetzelfde Wetboek. Een vernummering zou hier de structurele samenhang van het Burgerlijk Wetboek onnodig aantasten. Om die reden wordt besloten artikel 27 van het wetsvoorstel weg te laten.

Art. 29 (vroeger art. 22)

De Juridische Dienst merkt op dat boek I, titel XI, van het Burgerlijk Wetboek al een hoofdstuk II met het opschrift "Onbekwaamverklaring" omvat. Het is derhalve niet zaak een nieuw hoofdstuk II in te voegen, maar dit

liminaires des articles suivants doivent être adaptées en conséquence.

La commission souscrit à cette remarque.

Art. 34 *(nouveau)*

Compte tenu de l'observation formulée en ce qui concerne l'article 29, le Service juridique fait observer que le chapitre II ne doit pas être abrogé, pas plus que les articles 489 à 502, qui sont en effet remplacés par la proposition de loi. Les phrases liminaires de ces articles doivent être modifiées en conséquence. Les articles 503, 504, 508 à 512 doivent, en revanche, être abrogés.

Pour faire suite à cette remarque, il est décidé d'insérer dans le texte de la proposition de loi une disposition abrogeant les articles précités.

Art. 54 (ancien art. 35)

Faisant suite aux observations formulées par le Service juridique relatives aux articles 29 et 34, *Mme Sarah Smeyers (N-VA), présidente*, remarque que le chapitre III dont l'insertion est proposée à l'article 54 comprend les articles 494 à 502 du Code civil. Ces dispositions sont actuellement inscrites dans le chapitre II du même Code.

Par ailleurs, l'article 120 du texte adopté en première lecture abroge le chapitre III actuel, lequel comprend les articles 513 à 515. Pour éviter toute confusion, il est proposé de remplacer l'article 54 par la disposition suivante:

"Dans le livre Ier, titre XI du même Code, il est inséré un nouveau chapitre II/1 intitulé "De l'administration".".

Art. 83

Le Service juridique fait remarquer que dans la version française de l'article 498/3, § 1er, proposé, il convient de remplacer l'alinéa 1er par ce qui suit, dès lors que le mot "établissement" ne correspond pas aux mots néerlandais "*verslag uitbrengen*":

"§ 1er. Le juge de paix détermine le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles l'administrateur de la personne fait rapport sur les actes pour lesquels il a assisté la personne protégée.".

hoofdstuk te vervangen. De inleidende zinnen van de volgende artikelen moeten dienovereenkomstig worden aangepast.

De commissie is het met die opmerking eens.

Art. 34 *(nieuw)*

Rekening houdend met de opmerking van de Juridische Dienst over artikel 29, moet hoofdstuk II niet worden opgeheven, evenmin als de artikelen 489 tot 502, die immers bij het wetsvoorstel worden vervangen. De inleidende zinnen van die artikelen moeten dienovereenkomstig worden aangepast. De artikelen 503, 504 en 508 tot 512 moeten daarentegen wel worden opgeheven.

Om aan die opmerking gevolg te geven, wordt beslist in de tekst van het wetsvoorstel een bepaling in te voegen tot weglating van de voornoemde artikelen.

Art. 54 (vroeger art. 35)

Ingevolge de opmerkingen van de Juridische Dienst in verband met de artikelen 29 en 34 merkt *mevrouw Sarah Smeyers (N-VA), voorzitter,* op dat hoofdstuk III, waarvan de invoeging bij artikel 54 wordt voorgesteld, de artikelen 494 tot 502 van het Burgerlijk Wetboek omvat. Die bepalingen staan nu in hoofdstuk II van hetzelfde Wetboek.

Voorts wordt bij artikel 120 van de in eerste lezing aangenomen tekst hoofdstuk III opgeheven, dat de artikelen 513 tot 515 omvat. Om enige verwarring te voorkomen wordt voorgesteld artikel 54 te vervangen door de volgende bepaling:

"In boek I, titel XI, van hetzelfde Wetboek wordt een nieuw hoofdstuk II/1 ingevoegd, met het opschrift "Bewindvoering".".

Art. 83

De Juridische Dienst merkt op dat in het voorgestelde artikel 498/3, § 1, in de Franstalige versie, men het eerste lid als volgt dient te vervangen, gezien het woord *"établissement"* niet overeenstemt met de woorden "verslag uitbrengen":

"§ 1. Le juge de paix détermine le moment où ou les circonstances dans lesquelles et les modalités selon lesquelles l'administrateur de la personne fait rapport sur les actes pour lesquels il a assisté la personne protégée.".

La commission marque son accord sur la modification proposée. *M. Raf Terwingen (CD&V)* fait en outre remarquer que dans l'article 498/3, § 3, du Code civil, les mots "de la personne" doivent être supprimés. Il s'agit d'une erreur de traduction. La commission marque son accord sur cette correction technique.

Art. 87

Le Service juridique fait observer que, dans le § 3, alinéa 3, *in fine*, de l'article 499/1 du Code civil, les mots "de la personne et/ou administrateur des biens" ("over de persoon en/of de bewindvoerder over de goederen") n'ont pas d'équivalent dans le texte néerlandais.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite un *amendement n° 373* tendant à mettre la version française en concordance avec la version néerlandaise et libellé comme suit:

"Dans le texte français de l'article 499/1, § 3, alinéa 3, supprimer les mots "de la personne et/ou administrateur des biens".

M. Terwingen précise ensuite que l'expression "bewindvoerder over de persoon en/of de bewindvoerder over de goederen" n'apparaît nulle part dans le texte néerlandais, qui utilise le terme neutre de "bewindvoerder", lequel, en l'absence de précisions, désigne tant l'administrateur de la personne que l'administrateur des biens. Cet amendement adapte le texte français au texte néerlandais.

*
* *

L'amendement n° 373 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 100

Le Service juridique fait observer que, dans l'article 499/14, § 2, alinéa 2, proposé, du Code civil, dans le 3°, il est question de "*la fin de cette période*". Cette période doit être précisée. Le Service se demande si l'on vise *"l'année écoulée"*.

M. Raf Terwingen (CD&V) précise que cette disposition porte sur le rapport annuel écrit de l'administrateur. Il va sans dire que "cette période" prend cours au moment où le compte précédent a été clôturé et se termine

De commissie stemt in met de voorgestelde wijziging. Bijkomend merkt *de heer Raf Terwingen (CD&V)* op dat in het voorgestelde artikel 498/3, § 3, van het Burgerlijk Wetboek de woorden "over de persoon" dienen te worden weggelaten. Het betreft een foute vertaling. De commissie stemt in met deze technische rechtzetting.

Art. 87

De Juridische Dienst merkt op dat in § 3, derde lid, *in fine*, van het voorgestelde artikel 499/1 van het Burgerlijk Wetboek de woorden "*de la personne et/ou administrateur des biens*" ("over de persoon en/of de bewindvoerder over de goederen") geen tegenhanger in de Nederlandse tekst hebben.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop een *amendement nr. 373* in teneinde de Franse versie aan de Nederlandse versie aan te passen. Het luidt als volgt:

"In de Franse tekst van artikel 499/1, § 3, derde lid, de woorden "de la personne et/ou administrateur des biens" opheffen.".

De heer Terwingen legt voorts uit dat in de Nederlandse tekst nergens gesproken wordt over de bewindvoerder over de persoon en/of de bewindvoerder over de goederen. In de Nederlandse tekst wordt de neutrale term "bewindvoerder" gehanteerd alwaar, bij afwezigheid van enige precisering, zowel de bewindvoerder over de persoon als de bewindvoerder over de goederen mee wordt bedoeld. De Franse tekst wordt met dit amendement aan de Nederlandse tekst aangepast.

*
* *

Amendement nr. 373 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 100

De Juridische Dienst merkt op dat in het voorgestelde artikel 499/14, § 2, tweede lid, in het 3°, van het Burgerlijk Wetboek sprake is van *"het einde van deze periode"*. Deze periode dient te worden gepreciseerd. De dienst vraagt zich af of hiermee *"het verlopen jaar"* bedoeld wordt.

De heer Raf Terwingen (CD&V) legt uit dat deze bepaling handelt over het jaarlijks schriftelijk verslag van de bewindvoerder. Het spreekt vanzelf dat *"deze periode"* aanvangt op het tijdstip waarop de vorige rekening werd

au moment où le compte est transmis au juge de paix, ou au moment précisé dans le rapport conformément aux directives du juge de paix. Le compte doit porter sur la gestion menée pendant une période d'un an.

Art. 107/1 *(nouveau)*

Concernant l'article 194 de la proposition de loi, le Service juridique fait observer que la question se pose de savoir s'il ne serait pas préférable d'insérer l'article 1253, alinéa 3, proposé dans un article consacré à l'administration (l'article 1253 concerne en effet le dossier administratif tenu au greffe). En outre, la portée de la deuxième phrase de cette disposition ("*Une même réglementation s'applique à l'administrateur*") n'est pas claire. Quels documents doivent être conservés pendant cinq ans puis détruits par l'administrateur? L'utilisation du mot "*également*" est en outre contradictoire par rapport à ce qui suit: il n'est en effet pas obligé de détruire les documents non officiels, mais il *peut* les détruire.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 374* tendant à tenir compte de ces observations en insérant, dans la sous-section 3, insérée par l'article 85, un article 499/22 dans le Code civil. Son amendement s'énonce comme suit:

"Insérer un article 107/1 rédigé comme suit:

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 488/22 rédigé comme suit:

"Art. 499/22. L'administrateur peut détruire toutes les pièces afférentes à l'administration cinq ans après la cessation de celle-ci.

Par dérogation à l'alinéa 1er, l'administrateur peut détruire toutes les pièces qui ne sont pas directement liées aux obligations prescrites par la présente loi, telles que les factures ou la correspondance, datant de plus de cinq ans".".

*
* *

L'amendement n° 374 est adopté à l'unanimité.

Art. 125

Le Service juridique fait observer qu'il y a lieu de remplacer, dans la version française de l'article 905,

afgesloten en een einde neemt op het tijdstip waarop de rekening aan de vrederechter wordt bezorgd, of op het tijdstip aangegeven in het verslag overeenkomstig de richtlijnen van de vrederechter. De rekening moet betrekking hebben op het beheer dat gedurende een periode van één jaar werd gevoerd.

Art. 107/1 *(nieuw)*

Met betrekking tot artikel 194 van het wetsvoorstel merkt de Juridische Dienst op dat de vraag rijst of het voorgestelde artikel 1253, derde lid, niet beter wordt ondergebracht in een artikel dat gewijd is aan de bewindvoering (artikel 1253 heeft immers betrekking op het administratief dossier dat wordt bijgehouden op de griffie). Bovendien is de strekking van de tweede zin van deze bepaling ("*Eenzelfde regeling geldt voor de bewindvoerder"*) niet duidelijk. Welke documenten moeten door de bewindvoerder gedurende vijf jaar worden bewaard en daarna worden vernietigd? Het gebruik van het woord "*tevens*" is bovendien tegenstrijdig met wat volgt: hij is immers niet verplicht niet-officiële documenten te vernietigen, maar *mag* ze vernietigen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop een *amendement nr. 374* in dat aan deze opmerkingen tegemoetkomt en in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 85, een artikel 499/22 in het Burgerlijk Wetboek wil invoegen. Het amendement luidt als volgt:

"Een artikel 107/1 invoegen, luidende:

"In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/22 ingevoegd, luidende:

Art. 499/22. De bewindvoerder mag alle stukken die verband houden met het bewind vernietigen vijf jaar na de beëindiging ervan.

In afwijking van het eerste lid mag de bewindvoerder alle stukken die geen rechtstreeks verband houden met de door deze wet voorgeschreven verplichtingen, zoals facturen en briefwisseling, ouder dan vijf jaar vernietigen".".

*
* *

Amendement nr. 374 wordt eenparig aangenomen.

Art. 125

De Juridische Dienst merkt op in het voorgestelde artikel 905, eerste lid, *in fine*, van het Burgerlijk Wetboek

alinéa 1er, proposé, *in fine*, du Code civil, le chiffre "*268"* par le chiffre "*628*".

La commission marque son accord. *M. Raf Terwingen (CD&V*) fait par ailleurs observer qu'il y a également lieu de remplacer le chiffre "*1247*" par le chiffre "*1246*" dans le dernier alinéa. La commission marque son accord sur cette modification technique.

Art. 126

M. Raf Terwingen (CD&V) présente *l'amendement n° 393*. Celui-ci tend à remplacer l'article 126 et est rédigé comme suit:

"Dans le même Code, l'article 908, abrogé par la loi du 31 mars 1987, est rétabli dans la rédaction suivante:

"L'administrateur visé au chapitre 3 du titre XI du livre 1er et quiconque exerce un mandat judiciaire ne peuvent recevoir un don ou un legs de la personne protégée ou de la personne vis-à-vis de laquelle ils exercent ce mandat. Les exceptions prévues à l'article 909, alinéa 3, 2° et 3°, sont applicables par analogie.".".

M. Terwingen précise que l'amendement apporte une modification juridico-technique. Ainsi que l'indique l'avis de l'Ordre des barreaux flamands, qui a été mis à la disposition des membres, il y a lieu de préciser la relation entre l'article 908 modifié et l'article 909 du Code civil. En effet, le mot "administrateur" peut également désigner "quiconque exerce un mandat judiciaire". Cependant, ce n'est pas toujours le cas car l'administrateur chargé d'une mission d'assistance n'est pas un mandataire. De plus, rien ne justifie raisonnablement les différences en matière d'exceptions. En effet, à l'article 908 du Code civil, il est question d'une présomption de captation réfragable, tandis qu'à l'article 909 du même Code, il est question d'une présomption de captation irréfragable. Rien ne justifie non plus les différences concernant le cercle des membres de la famille auxquels cette présomption ne s'applique pas.

C'est pourquoi cet amendement réunit en une disposition unique les modifications apportées aux articles 908 et 909 du Code civil.

*
* *

L'amendement n° 393 est adopté à l'unanimité.

in de Franstalige versie, het cijfer *"268"* door het cijfer *"628"* dient te worden vervangen.

De commissie stemt hiermee in. Bijkomend merkt *de heer Raf Terwingen (CD&V)* op dat in het laatste lid ook het cijfer *"1247"* moet vervangen worden, met name door het cijfer *"1246".* De commissie stemt in met deze technische wijziging.

Art. 126

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient *amendement nr. 393* in. Het beoogt de vervanging van artikel 126 en luidt als volgt:

"In hetzelfde Wetboek wordt artikel 908, opgeheven bij de wet van 31 maart 1987, hersteld als volgt:

"De bewindvoerder bedoeld in hoofdstuk 3 van titel XI van boek 1 en eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, kunnen geen schenking of legaat ontvangen van de beschermde persoon of de persoon ten aanzien van wie hij dit mandaat uitoefent. De uitzonderingen van artikel 909, derde lid, 2°-3° zijn van overeenkomstige toepassing.".".

De heer Terwingen betoogt dat het amendement een juridisch-technische wijziging beoogt. Zoals wordt opgemerkt in het advies van de Orde van Vlaamse Balies, dat ter beschikking werd gesteld van de leden van de commissie, moet verduidelijkt worden wat de verhouding is tussen het gewijzigde artikel 908 en 909 van het Burgerlijk Wetboek. Een bewindvoerder kan immers ook onder "eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent" begrepen worden. Dit is echter niet steeds het geval, aangezien een bewindvoerder met een opdracht van bijstand geen mandataris is. Bovendien bestaat er geen redelijke verantwoording voor wat de verschillen in uitzondering betreft. In artikel 908 van het Burgerlijk Wetboek betreft het immers een weerlegbaar vermoeden van captatie terwijl in artikel 909 van het Burgerlijk Wetboek sprake is van een onweerlegbaar vermoeden van captatie. Ook de verschillen in de kring van gezinsleden voor wie dit vermoeden niet geldt, zijn onverantwoord.

Om die redenen brengt dit amendement de wijzigingen van artikel 908 en 909 van het Burgerlijk Wetboek samen in één bepaling.

*
* *

Amendement nr. 393 wordt eenparig aangenomen.

Art. 127

Dans le prolongement de ses observations à l'article 126 et de l'adoption de l'amendement n° 393, *M. Raf Terwingen (CD&V)* présente *l'amendement n° 394*. Celui-ci tend à supprimer l'article 127, qui modifie l'article 909 du Code civil. Il est rédigé comme suit:

"Supprimer cet article.".

*
* *

L'amendement n° 394 est adopté à l'unanimité.

Art. 138/1 *(nouveau)*

Le Service juridique fait observer que l'article 1426, § 4, du Code civil renvoie à l'article 1253 du Code judiciaire. Ce renvoi doit dès lors être remplacé par un renvoi à l'article 1249 du Code judiciaire, qui est remplacé par l'article 186 de la proposition de loi et dont le contenu correspond à celui de l'actuel article 1253.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 375* visant à insérer un nouvel article 138/1 qui répond à cette observation. L'amendement est formulé de la manière suivante:

"Insérer un article 138/1 rédigé comme suit:

Dans l'article 1426, § 4, du même Code, les mots "L'article 1253 du Code judiciaire" sont remplacés par les mots "L'article 1249 du Code judiciaire".".

*
* *

L'amendement n° 375 est adopté à l'unanimité.

Art. 156 (ancien art. 78)

Le Service juridique fait observer qu'aux termes de l'article 628, 3°, proposé, du Code judiciaire, le juge de paix décide de transmettre le dossier administratif au juge de paix du canton de la nouvelle résidence principale de l'intéressé. Aux yeux du Service juridique, il semble plus approprié de remplacer les mots "de transmettre le dossier administratif au" par les mots "de se dessaisir au profit du". La transmission du dossier

Art. 127

Aansluitend op zijn opmerkingen onder artikel 126 en de aanneming van amendement nr. 393, dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) amendement nr. 394* in. Het beoogt de opheffing van artikel 127, dat artikel 909 van het Burgerlijk Wetboek wijzigt. Het luidt als volgt:

"Deze bepaling weglaten.".

*
* *

Amendement nr. 394 wordt eenparig aangenomen.

Art. 138/1 (*nieuw*)

De Juridische Dienst merkt op dat artikel 1426, § 4, van het Burgerlijk Wetboek verwijst naar artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek. Die verwijzing moet bijgevolg vervangen worden door een verwijzing naar artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek, dat door artikel 186 van het wetsvoorstel wordt vervangen en waarvan de inhoud overeenstemt met die van het bestaande artikel 1253.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop een *amendement nr. 375* tot invoeging van een nieuw artikel 183/1 in dat aan deze opmerking tegemoetkomt. Het amendement luidt als volgt:

"Een artikel 138/1 invoegen, luidende:

In artikel 1426, § 4, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden "Artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek" vervangen door de woorden "Artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek".".

*
* *

Amendement nr. 375 wordt eenparig aangenomen.

Art. 156 (vroeger art. 78)

De Juridische Dienst merkt op dat, naar luid van het voorgestelde artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek de vrederechter beslist het administratief dossier over te zenden aan de vrederechter van het kanton van de nieuwe hoofdverblijfplaats. Het lijkt de Juridische Dienst gepaster de woorden "*het administratief dossier over te zenden aan*" te vervangen door de woorden "*de zaak uit handen te geven ten voordele van*". De over-

administratif s'effectue en effet par les soins du greffier, résulte de la décision du juge de paix et est réglée à l'article 1253, alinéa 4.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 376*, qui répond à cette observation. L'amendement est formulé de la manière suivante:

"Dans le nouvel article 628, 3°, remplacer les mots "de transmettre le dossier administratif au" par les mots "de se dessaisir au profit du".".

*
* *

L'amendement n° 376 et l'article, ainsi modifié, sont adoptés successivement à l'unanimité.

Art. 157

Le Service juridique fait observer que le texte qui a été déplacé de l'article 1244 proposé à l'article 757, § 2, alinéa 2, proposé, du Code judiciaire, n'a pas été adapté à la terminologie de l'article existant. Le § 2 dispose en effet que certaines procédures judiciaires se déroulent en chambre du conseil "en ce qui concerne les plaidoyers et rapports" et que le juge peut ordonner, en tout état de cause, la publicité "des débats", alors que dans le texte proposé, il est question du traitement d'une demande (lire: requête) qui "*a lieu en chambre du conseil*". Le Service juridique propose de compléter l'alinéa 2 existant (*"Toutefois, le juge peut, en tout état de cause, en fonction des circonstances, ordonner la publicité des débats soit d'office, soit à la demande du ministère public ou d'une partie à la cause") par les mots ", sauf en ce qui concerne les procédures visées au 9°*".

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 377*, qui tient compte de cette observation. Cet amendement est formulé comme suit:

"Remplacer le 3° par ce qui suit:

3° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante:

"sauf en ce qui concerne les procédures visées au 9°".".

*
* *

zending van het administratief dossier gebeurt immers door de griffier, is een gevolg van de beslissing van de vrederechter en wordt geregeld in artikel 1253, vierde lid.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop een *amendement nr. 376* in dat aan deze opmerking tegemoetkomt. Het amendement luidt als volgt:

"In het nieuwe artikel 628, 3° de woorden "het administratief dossier over te zenden aan" vervangen door de woorden "de zaak uit handen te geven ten voordele van".".

*
* *

Amendement nr. 376 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 157

De Juridische Dienst merkt op dat de tekst die verplaatst is van het voorgestelde artikel 1244 naar het voorgestelde artikel 757, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek niet aangepast is aan de terminologie van het bestaande artikel. Paragraaf 2 bepaalt immers dat sommige gerechtelijke procedures in raadkamer verlopen "wat de pleidooien en verslagen betreft" en dat de rechter in elke stand van het geding de openbaarheid van "de debatten" kan bevelen, terwijl in de voorgestelde tekst sprake is van een aanvraag (lees: verzoek) die "*wordt behandeld in raadkamer*". Er wordt voorgeteld om het bestaande tweede lid ("*De rechter kan in elke stand van het geding, naargelang de omstandigheden, de openbaarheid van de debatten bevelen, hetzij ambtshalve, hetzij op vraag van het openbaar ministerie of van een partij in het geding*") aan te vullen met de woorden ", *behalve wat de in het 9° bedoelde procedures betreft*".

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop een *amendement nr. 377* in dat aan deze opmerking tegemoetkomt. Het luidt als volgt:

"Punt 3° vervangen als volgt:

3° het tweede lid wordt aangevuld als volgt:

", behalve wat de in het 9° bedoelde procedures betreft".".

*
* *

L'amendement n° 377 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 158/1 *(nouveau)*

Le Service juridique fait observer qu'il peut s'avérer nécessaire que le législateur rédige lui-même des dispositions modificatives en vue d'adapter les dispositions législatives et réglementaires en vigueur aux dispositions introduites par la proposition de loi, dès lors qu'elles peuvent impliquer un choix politique (compte tenu de la volonté des auteurs de la proposition de loi de permettre la mise en œuvre de solutions adaptées à chaque personne incapable).

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 378* afin de tenir compte de cette observation. Cet amendement est formulé de la manière suivante:

"Insérer un article 158/1 rédigé comme suit:

"Dans l'article 828, 8°, du même Code, les mots "administrateur provisoire ou conseil judiciaire" sont remplacés par le mot "administrateur".".

*
* *

L'amendement n° 378 est adopté à l'unanimité.

Art. 175 (ancien art. 95)

Le Service juridique fait observer que l'article 1238, § 2, proposé, du Code judiciaire, devrait être remplacé par ce qui suit:

"§ 2. Une même personne ne peut avoir introduit qu'un maximum de deux demandes visées au § 1er, durant les dix années précédant l'introduction de la dernière demande si le juge de paix a refusé de faire droit à une demande reposant sur les mêmes motifs au cours de la même période."

Il y a toutefois lieu de se demander si ce paragraphe ne pourrait pas être formulé de manière plus claire. Si "*la dernière demande*" est une demande introduite par la même personne, on écrira *"sa demande*". Le dernier membre de phrase semble signifier qu'il suffit que le juge de paix ait refusé de faire droit à une seule demande qui ne doit pas nécessairement avoir été introduite par la même personne. Le Service juridique se demande si tel est l'objectif visé.

Amendement nr. 377 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 158/1 (*nieuw*)

De Juridische Dienst merkt op dat het nodig kan zijn dat de wetgever zelf wijzigingsbepalingen opstelt om de van kracht zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen die het wetsvoorstel invoert en dit niet aan de Koning over te laten zoals voorgesteld in artikel 206, omdat deze een beleidskeuze kunnen inhouden (gelet op het maatwerk dat het wetsvoorstel nastreeft).

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop *amendement nr. 378* in om aan deze opmerking tegemoet te komen. Het amendement luidt als volgt:

"Een artikel 158/1 invoegen, luidende:

"In artikel 828, 8°, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden "voorlopig bewindvoerder of gerechtelijk raadsman" vervangen door het woord "bewindvoerder".".

*
* *

Amendement nr. 378 wordt eenparig aangenomen.

Art. 175 (vroeger art. 95)

De Juridische Dienst merkt op dat het voorgestelde artikel 1238, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek als volgt zou moeten worden vervangen:

"§ 2. Eenzelfde persoon mag ten hoogste twee van de in § 1 bedoelde verzoeken hebben ingediend tijdens de tien jaar die de indiening van het laatste verzoek voorafgaan, indien de vrederechter tijdens dezelfde periode heeft geweigerd in te gaan op een verzoek dat gegrond was op dezelfde redenen.".

Bijkomend werpt men de vraag op of deze paragraaf niet duidelijker zou kunnen worden geformuleerd. Indien *"het laatste verzoek"* slaat op een verzoek dat door dezelfde persoon wordt ingediend, schrijve men "*zijn verzoek*". De betekenis van de laatste zinsnede lijkt te zijn dat het voldoende is dat de vrederechter heeft geweigerd in te gaan op één enkel verzoek dat niet noodzakelijk door dezelfde persoon hoeft te zijn ingediend. De Juridische Dienst vraagt zich af of dit de bedoeling is.

La commission souscrit à la proposition visant à remplacer le § 2 par le texte proposé. *M. Raf Terwingen (CD&V)* explique en outre que la disposition proposée est justifiée par le souci de prévenir les demandes téméraires. La situation visée concerne donc le cas dans lequel la *même* personne a déjà introduit précédemment une demande fondée sur les *mêmes* motifs.

Art. 179 (ancien art. 98)

Mme Lahaye-Batheu (Open Vld) fait observer que l'article 179, tel que l'a modifié l'amendement n° 344, prévoyait un régime différencié pour l'imputation des dépens de l'avocat désigné d'office. Ce régime pourrait toutefois faire en sorte que les membres de la famille, les travailleurs sociaux et d'autres personnes se sentent freinés et prennent moins facilement l'initiative d'introduire une demande de déclaration d'interdiction dès lors qu'en cas de rejet de la demande, les dépens de l'avocat sont systématiquement imputés au demandeur. Ce n'est évidemment pas l'objectif de la mesure. Il semble dès lors indiqué de la remplacer.

Mme Lahaye-Batheu présente par conséquent un *amendement n° 395* rédigé comme suit:

"Remplacer le 2° proposé par ce qui suit:

"2° entre les alinéas 1er et 2, insérer un nouvel alinéa rédigé comme suit:

"Le juge de paix décide à la lumière des circonstances de chaque affaire si les dépens de l'avocat visés à l'alinéa 1er sont imputés au requérant ou à la personne protégée, à moins que le requérant ou la personne protégée remplisse les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne.".

L'amendement prévoit que le juge de paix pourra décider à la lumière des circonstances de chaque affaire s'il impute les dépens de l'avocat au requérant ou à la personne protégée (ou à ses avoirs).

Si la demande est acceptée, il semble logique que ces dépens soient à la charge (du patrimoine) de la personne protégée. Lorsque la requête est rejetée, il paraît très difficile de mettre ces dépens à la charge du requérant, à moins qu'il soit dès le départ absolument clair que la demande est dénuée de tout fondement ou qu'elle a été faite avec légèreté ou de mauvaise foi, ou qu'elle a été inspirée par d'autres motifs que la protection des biens ou de la personne de l'incapable.

De commissie stemt in met het voorstel om § 2 te vervangen door de voorgestelde tekst. Daarenboven licht *de heer Raf Terwingen (CD&V)* toe dat de ratio van de voorgestelde bepaling bestaat in het voorkomen van tergende verzoeken. De beoogde situatie betreft dan ook het geval waarin *dezelfde* persoon reeds eerder een verzoek op *dezelfde* gronden heeft ingediend.

Art. 179 (vroeger art. 98)

Mevrouw Sabien Lahaye-Batheu (Open Vld) merkt op dat artikel 179, zoals gewijzigd bij amendement nr. 344, voorzag in een gedifferentieerde regeling voor de toerekening van de kosten van de ambtshalve aangewezen advocaat. Die regeling zou er echter eventueel voor kunnen zorgen dat de familieleden, sociale werkers en anderen zich geremd zouden voelen en minder vaak het initiatief tot het indienen van een verzoek tot onbekwaamverklaring zouden nemen door bij de afwijzing van het verzoek tot onbekwaamverklaring systematisch de kosten van de advocaat ten laste te leggen van de verzoeker. Dit is natuurlijk niet de bedoeling. Het lijkt daarom aangewezen deze bepaling te vervangen.

Mevrouw Lahaye-Batheu dient daarom *amendement nr. 395* in dat luidt als volgt:

"Het voorgestelde punt 2° wordt vervangen als volgt:

2° tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid invoegen, luidend als volgt:

"De vrederechter beslist in elke zaak afzonderlijk of de kosten van de advocaat zoals bedoeld in het eerste lid ten laste worden gelegd van de verzoeker of van de beschermde persoon, tenzij de verzoeker of de beschermde persoon voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om gehele of gedeeltelijke kosteloze tweedelijnsbijstand te genieten.".

Het amendement bepaalt dat de vrederechter in elke zaak afzonderlijk zal kunnen beslissen of hij de kosten van de advocaat aan de verzoeker of aan (het vermogen van) de beschermde persoon zal toerekenen.

Voor zover de vordering wordt ingewilligd lijkt het logisch te zijn dat deze kosten ten laste van het (vermogen van) de beschermde persoon vallen. Wanneer het verzoek wordt afgewezen, lijkt het zeer moeilijk te zijn deze kosten ten laste van de verzoeker te leggen tenzij het absoluut en van in den beginne duidelijk is dat de vordering elke grond mist of lichtzinnig of te kwader trouw werd ingesteld of werd ingegeven door andere motieven dan de bescherming van de goederen of van de persoon van de wilsonbekwame.

Bien entendu, l'imputation des dépens ne s'applique que pour autant que l'intéressé dispose de ressources suffisantes, faute de quoi, le coût sera à charge de la communauté.

*
* *

L'amendement n° 395 et l'article ainsi modifié sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 185

Le Service juridique souligne que l'article 1248, §§ 2 à 4, proposé, du Code judiciaire règle le droit de consulter le dossier administratif et d'en obtenir une copie. Selon la note, il vaudrait mieux reprendre le contenu de cet article à l'article 1253, dont le dernier alinéa renvoie d'ailleurs à l'article 1248, ou dans un article suivant au cas où l'article 1253 serait scindé.

En conséquence, *M. Raf Terwingen (CD&V)* présente un *amendement n° 379* afin de répondre à cette observation et de supprimer les §§ 2 à 4 et de faire du § 1er de l'article 1248 proposé l'alinéa 1er. M. Terwingen se prononce en faveur de la dernière option (insertion dans un article séparé, voir à cet égard l'article 194/1 *(nouveau)*). L'amendement est rédigé comme suit:

"Dans l'article 1248, les §§ 2 à 4 sont abrogés et le § 1er devient l'alinéa unique".

*
* *

L'amendement n° 379 est adopté à l'unanimité.

Art. 191

Le Service juridique fait observer que l'article 1251 proposé du Code judiciaire se borne à annoncer la teneur de l'article 1253, alinéa 1er, proposé du Code judiciaire. Il est dès lors superflu et doit être supprimé.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite un *amendement n° 380* tendant, conformément à cette observation, à supprimer l'article 1251 proposé du Code judiciaire et à abroger l'article 1251 existant, remplacé par la loi du 29 avril 2001. Cet amendement est rédigé comme suit:

Uiteraard geldt de toerekening van de kosten enkel voor zover de betrokkene beschikt over voldoende middelen. Als dit niet het geval is, zullen de kosten ten laste zijn van de gemeenschap.

*
* *

Amendement nr. 395 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 185

De Juridische Dienst merkt op dat in het voorgestelde artikel 1248, §§ 2 tot 4, van het Gerechtelijk Wetboek het recht op inzage en afschrift van het administratief dossier worden geregeld. De inhoud van dit artikel kan volgens de nota beter worden ondergebracht in artikel 1253 Ger. W., waarvan het laatste lid trouwens naar artikel 1248 verwijst, of in een daarop volgend artikel, indien artikel 1253 zou worden opgesplitst.

Daarop aansluitend dient *de heer Raf Terwingen (CD&V)* een *amendement nr. 379* in om aan deze opmerking tegemoet te komen en de paragrafen 2 tot 4 op te heffen en de eerste paragraaf van het voorgestelde artikel 1248 het eerste lid te laten vormen. De heer Terwingen kondigt aan de laatste optie te willen volgen (opname in een afzonderlijk artikel, zie in dat verband artikel 194/1 (*nieuw*)). Het amendement luidt als volgt:

"In artikel 1248 worden de §§ 2 tot 4 opgeheven en wordt de eerste paragraaf het enige lid".

*
* *

Amendement nr. 379 wordt eenparig aangenomen.

Art. 191

De Juridische Dienst merkt op dat het voorgestelde artikel 1251 van het Gerechtelijk Wetboek zich beperkt tot het aankondigen van de inhoud van het voorgestelde artikel 1253, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Het is bijgevolg overbodig en moet worden weggelaten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop *amendement nr. 380* in om aan deze opmerking tegemoet te komen en het voorgestelde artikel 1251 van het Gerechtelijk Wetboek weg te laten en het bestaande artikel 1251, vervangen bij de wet van 29 april 2001, op te heffen. Het amendement luidt als volgt:

"Remplacer cette disposition par ce qui suit:

"L'article 1251 du même Code, remplacé par la loi du 29 avril 2001, est abrogé."

*
* *

L'amendement, visant à remplacer l'article, est adopté à l'unanimité.

Art. 192

Le Service juridique fait observer que, dans l'article 1252, § 2, alinéa 4, deuxième phrase, du Code judiciaire, les mots "*De vrederechter poogt de betrokken partijen te verzoenen*" ne correspondent pas aux mots *"Le juge de paix tente de concilier les points de vue des parties concernées*" ("*de rechter poogt de standpunten van de betrokken partijen te verzoenen"*).

M. Raf Terwingen (CD&V) fait observer que c'est la version néerlandaise qui est correcte et qu'il conviendrait d'y adapter la version française. La commission marque son accord sur cette correction d'ordre technique.

Art. 194

Dans sa note, le Service juridique fait remarquer, à propos de l'article 1253 du Code judiciaire proposé, que le mot "*quotidiennement*" semble superflu. Un inventaire est tenu à jour. Il est en outre suggéré de reprendre ailleurs l'alinéa 3 de l'article 1253 proposé et de le préciser (cf. à cet égard l'examen de l'article 107/1 *(nouveau)),* ainsi que d'adapter la référence *in fine* de cette disposition.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente *un amendement n° 381* qui tient compte de ces remarques. Il est proposé de supprimer, dans l'article 1253, alinéa 2, proposé, le mot "*quotidiennement*". Il est également proposé de supprimer, dans l'alinéa 3, les mots "*Une même réglementation s'applique à l'administrateur, qui peut également détruire des documents non officiels, tels que les factures ou la correspondance, datant de plus de cinq ans*.", ainsi que le dernier alinéa. Ces modifications découlent de l'adoption des amendements nos 374 et 379.

L'amendement n° 381 est rédigé comme suit:

"Dans l'article 1253, apporter les modifications suivantes:

"Deze bepaling vervangen als volgt:

"Artikel 1251 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001, wordt opgeheven."

*
* *

Het amendement, tot vervanging van het artikel, wordt eenparig aangenomen.

Art. 192

De Juridische Dienst vestigt er de aandacht op dat in het voorgestelde artikel 1252, § 2, vierde lid, tweede volzin, van het Gerechtelijk Wetboek de woorden *"De vrederechter poogt de betrokken partijen te verzoenen"* en de woorden *"Le juge de paix tente de concilier les points de vue des parties concernées"* ("*de rechter poogt de standpunten van de betrokken partijen te verzoenen*") niet overeenstemmen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) wijst erop dat de Nederlandse versie de juiste is en dat de Franse versie hieraan zou moeten worden aangepast. De commissie stemt in met deze technische verbetering.

Art. 194

De Juridische Dienst merkt in zijn nota m.b.t. het voorgestelde artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek op dat in het tweede lid het woord "*dagelijks*" overbodig lijkt. Een inventaris wordt bijgehouden. Bovendien wordt gesuggereerd om het derde lid van het voorgestelde artikel 1253 elders op te nemen en te verduidelijken (zie in dat verband de bespreking van artikel 107/1 (*nieuw*)) en de verwijzing *in fine* van deze bepaling aan te passen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient een *amendement nr. 381* in dat aan deze opmerkingen tegemoet komt. Er wordt voorgesteld om in het voorgestelde artikel 1253, tweede lid, het woord "*dagelijks*" op te heffen. Ook wordt voorgesteld om in het derde lid de woorden "*Eenzelfde regeling geldt voor de bewindvoerder. Hij mag tevens niet officiële documenten, zoals facturen en briefwisseling, ouder dan vijf jaar vernietigen*." en het laatste lid op te heffen. Deze aanpassingen vloeien voort uit de aanneming van de amendementen nrs. 374 en 379.

Amendement nr. 381 luidt als volgt:

"In artikel 1253 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l'alinéa 2, supprimer le mot "quotidiennement";

2° dans l'alinéa 3, supprimer les mots "Une même réglementation s'applique à l'administrateur, qui peut également détruire des documents non officiels, tels que les factures ou la correspondance, datant de plus de cinq ans";

3° supprimer l'alinéa 3."

*
* *

L'amendement n° 381, visant à remplacer l'article, est adopté à l'unanimité.

Art. 194/1 *(nouveau)*

Le service juridique a fait observer en ce qui concerne l'article 185 de la proposition de loi qu'il serait préférable de reprendre le contenu de l'article 1248, §§ 2-4, proposé, du Code judiciaire à l'article 1253, dont le dernier alinéa renvoie d'ailleurs à l'article 1248, ou dans un article suivant au cas où l'article 1253 serait scindé.

La note légistique suggère ensuite de remplacer dans la version néerlandaise du même article 1248, dans le § 2, alinéa 1er, *in fine*, proposé, les mots "de vrederechter" par les mots "het vredegerecht" et de remplacer le § 2, alinéa 2, par ce qui suit:

"Après le décès de la personne protégée, ce droit revient à ses héritiers, au procureur du Roi ainsi qu'au notaire chargé de la liquidation et du partage de sa succession."

M. Raf Terwingen (CD&V) présente *l'amendement n° 382* qui tient compte de ces observations (voir également à cet égard l'article 185) et qui propose d'insérer un nouvel article 1253/1 dans le livre IV, chapitre X, du Code judiciaire.

Cet amendement prévoit ce qui suit:

"Insérer un nouvel article 194/1 libellé comme suit:

"Dans la section 3 du chapitre X du Livre IV du même Code, il est inséré un nouvel article 1253/1 rédigé comme suit:

"Art. 1253/1. § 1er. La personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur ainsi que le

1° in het tweede lid het woord "dagelijks" opheffen;

2° in het derde lid de woorden "Eenzelfde regeling geldt voor de bewindvoerder. Hij mag tevens niet officiële documenten, zoals facturen en briefwisseling, ouder dan vijf jaar vernietigen." opheffen;

3° het laatste lid opheffen.".

*
* *

Amendement nr. 381, tot vervanging van het artikel, wordt eenparig aangenomen.

Art. 194/1 (*nieuw*)

De Juridische Dienst heeft m.b.t. artikel 185 van het wetsvoorstel opgemerkt dat de inhoud van het voorgestelde artikel 1248, §§ 2-4, van het Gerechtelijk Wetboek beter kan worden ondergebracht in artikel 1253, waarvan het laatste lid trouwens naar artikel 1248 verwijst, of in een daarop volgend artikel, indien artikel 1253 zou worden opgesplitst.

Voorts wordt in de wetgevingstechnische nota gesuggereerd om in hetzelfde voorgestelde artikel 1248, § 2, in het eerste lid, *in fine*, de woorden *"de vrederechter"* eveneens door de woorden *"het vredegerecht"* te vervangen en in dezelfde § 2 het tweede lid te vervangen door wat volgt:

"Na het overlijden van de beschermde persoon komt dit recht toe aan zijn erfgenamen, de procureur des Konings evenals de notaris belast met de vereffening en verdeling van zijn nalatenschap."

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient *amendement nr. 382* in dat aan deze opmerkingen tegemoet komt (zie in dit verband ook artikel 185) en waarin wordt voorgesteld om in hoofdstuk X van boek IV van het Gerechtelijk Wetboek een nieuw artikel 1253/1 in te voegen.

Het amendement luidt als volgt:

"Een nieuw artikel 194/1 invoegen, luidende:

"In afdeling 3 van hoofdstuk X van Boek IV van hetzelfde Wetboek wordt een nieuw artikel 1253/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 1253/1. § 1. De beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder evenals

procureur du Roi ont, pendant la durée de l'administration, le droit de consulter le dossier administratif visé à l'article 1253 au greffe de la justice de paix.

Après le décès de la personne protégée, ce droit revient à ses héritiers, au procureur du Roi ainsi qu'au notaire chargé de la liquidation et du partage de sa succession.

§ 2. Tout autre intéressé qui souhaite consulter le dossier visé au § 1er peut introduire une requête motivée à cet effet auprès du juge de paix conformément à la procédure visée à l'article 1250.

Le juge de paix met en balance les droits et les intérêts du requérant lors de l'exercice du droit de consultation et les droits et intérêts de la personne protégée et, en particulier, son droit à la vie privée. Si le juge de paix accède à la demande, il détermine les documents du dossier que le requérant peut consulter.

§ 3. Les personnes visées au § 1er ont également droit à une copie de l'ensemble ou d'une partie du dossier administratif.

Le juge de paix détermine, dans son ordonnance visée au § 2, si l'intéressé a le droit d'obtenir une copie.

Le Roi peut fixer le montant maximum pouvant être demandé par page copiée, ou par autres supports d'information."

*
* *

L'amendement n° 382 est adopté à l'unanimité.

Art. 198 (ancien art. 112)

Le service juridique fait remarquer que cet article doit être supprimé. L'article 6, § 2, de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes, remplacé par la loi du 25 février 2007, est en effet abrogé par l'article 17 du projet de loi modifiant la loi du 13 juni 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes et la loi du 19 décembre 2008 relative à l'obtention et à l'utilisation de matériel corporel humain destiné à des applications médicales humaines ou à des fins de recherche scientifique, qui a été adopté par la Chambre et le Sénat (DOC 53 2158/4).

de procureur des Konings hebben tijdens de duur van het bewind recht op inzage in het dossier bedoeld in artikel 1253 op de griffie van het vredegerecht.

Na het overlijden van de beschermde persoon komt dit recht toe aan zijn erfgenamen, de procureur des Konings evenals de notaris belast met de vereffening en verdeling van zijn nalatenschap.

§ 2. Elke andere belanghebbende die inzage wenst in het dossier bedoeld in de eerste paragraaf kan daartoe een gemotiveerd verzoek indienen bij de vrederechter overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 1250.

De vrederechter weegt de rechten en belangen van de verzoeker bij de uitoefening van het inzagerecht af tegen de rechten en belangen van de beschermde persoon, en in het bijzonder, diens recht op eerbiediging van zijn privéleven. Ingeval de vrederechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij in welke documenten van het dossier verzoeker inzage krijgt.

§ 3. De personen bedoeld in de eerste paragraaf hebben tevens recht op afschrift van het geheel of een gedeelte van het administratief dossier.

De vrederechter bepaalt in zijn beschikking bedoeld in de tweede paragraaf of de belanghebbende het recht heeft om een afschrift te verkrijgen.

De Koning kan het maximumbedrag vaststellen dat gevraagd mag worden per fotokopie of per andere dragers van informatie."

*
* *

Amendement nr. 382 wordt eenparig aangenomen.

Art. 198 (vroeger art. 112)

De Juridische Dienst merkt op dat dit artikel moet worden weggelaten. Artikel 6, § 2, van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen, vervangen bij de wet van 25 februari 2007, wordt immers opgeheven bij artikel 17 van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen en de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek, dat door Kamer en Senaat is aangenomen (DOC 53 2158/004).

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 383* tendant à supprimer l'article 198. L'amendement est rédigé comme suit:

"Supprimer cet article."

*
* *

L'amendement n° 383, visant à supprimer l'article, est adopté à l'unanimité.

Art. 200/1 *(nouveau)*

Le service juridique fait remarquer qu'il peut s'avérer nécessaire que le législateur rédige lui-même des dispositions modificatives en vue d'adapter les dispositions législatives et réglementaires en vigueur aux dispositions introduites par la nouvelle loi et qu'il n'en confie pas le soin au Roi, comme proposé par l'article 206, étant donné que ces dispositions modificatives peuvent impliquer un choix politique (compte tenu de la volonté des auteurs de la proposition de loi de permettre la mise en œuvre de solutions adaptées à chaque personne incapable).

M. Raf Terwingen (CD&V) présente *l'amendement n° 386* tendant à tenir compte de cette observation et à insérer, après l'article 200, un chapitre 13/1 intitulé: *"Modification du Code des impôts sur les revenus 92*", ainsi que *l'amendement n° 387* tendant à insérer un article 200/1, où il est proposé d'apporter les modifications nécessaires à l'article 93, 3°, du CIR.

L'amendement n° 386 est formulé comme suit:

"Après l'article 200, insérer un chapitre 13/1 intitulé:

Chapitre 13/1. Modification du Code des impôts sur les revenus 92".".

L'amendement n° 387 est formulé comme suit:

"Insérer un article 200/1 rédigé comme suit:

"Dans l'article 93, 3°, du Code des impôts sur les revenus 92, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le a), les mots "ou à des interdits, lorsque cette cession a été autorisée par le conseil de famille ou une instance judiciaire" sont remplacés par les mots ", lorsque cette cession a été autorisée par une instance judiciaire";

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daaropvolgend een *amendement nr. 383* tot weglating van artikel 198 in. Het amendement luidt als volgt:

"Dit artikel weglaten."

*
* *

Amendement nr. 383, tot weglating van het artikel, wordt eenparig aangenomen.

Art. 200/1 (*nieuw*)

De Juridische Dienst merkt op dat het nodig kan zijn dat de wetgever zelf wijzigingsbepalingen opstelt om de van kracht zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen die het wetsvoorstel invoert en dit niet aan de Koning over te laten zoals voorgesteld in artikel 206, omdat deze een beleidskeuze kunnen inhouden (gelet op het maatwerk dat het wetsvoorstel nastreeft).

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop een *amendement nr. 386* in om aan deze opmerking tegemoet te komen en na artikel 200 een hoofdstuk 13/1 met als opschrift *"Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992"* in te voegen evenals een *amendement nr. 387* tot invoeging van een artikel 200/1, waarin wordt voorgesteld om in artikel 93, 3°, van het WIB de nodige wijzigingen aan te brengen.

Amendement nr. 386 luidt als volgt:

"Na artikel 200 een hoofdstuk 13/1 invoegen, luidende:

"Hoofdstuk 13/1. Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992".".

Amendement nr. 387 luidt als volgt:

"Een artikel 200/1 invoegen, luidende:

"In artikel 93, 3° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt a) worden de woorden "of aan onbekwaamverklaarden ingeval de familieraad of een gerechtelijke instantie" vervangen door de woorden "ingeval een gerechtelijke instantie";

2° le b) est remplacé par ce qui suit:

"b) à des personnes pourvues d'un administrateur en vertu des dispositions de la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du Code judiciaire, moyennant une autorisation spéciale du juge de paix;".

*
* *

Les amendements nos 386 et 387 sont adoptés successivement à l'unanimité.

Art. 200/2 *(nouveau)*

Donnant suite à l'observation du Service juridique reprise à l'article 200/1 (nouveau), *M. Raf Terwingen (CD&V)* dépose *l'amendement n° 388*, par lequel il propose de modifier l'article 93*bis*, 2°, du Code des impôts sur les revenus. L'amendement est formulé comme suit:

"Insérer un article 200/2 rédigé comme suit:

*Dans l'article 93*bis*, 2°, du même Code, les modifications suivantes sont apportées:*

1° dans le a), les mots "ou à des interdits, lorsque cette cession a été autorisée par le conseil de famille ou une instance judiciaire" sont remplacés par les mots ", lorsque cette cession a été autorisée par une instance judiciaire";

2° le b) est remplacé par ce qui suit:

"b) à des personnes pourvues d'un administrateur en vertu des dispositions de la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du Code judiciaire, moyennant une autorisation spéciale du juge de paix;".".

*
* *

L'amendement n° 388 est adopté à l'unanimité.

Art. 200/3 *(nouveau)*

Faisant également suite à l'observation du Service juridique reprise sous l'article 200/1 (nouveau), *M. Raf Terwingen (CD&V)* présente *les amendements n°s 389 et 390*.

2° punt b) wordt vervangen door wat volgt:

"b) aan personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk X, van boek IV, van het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek, krachtens een bijzondere machtiging van de vrederechter;".

*
* *

Amendementen nrs. 386 en 387 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 200/2 (*nieuw*)

Gevolg gevend aan de opmerking van de Juridische Dienst hernomen onder artikel 200/1 (*nieuw*) dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) amendement nr. 388* in. Daarin wordt voorgesteld om artikel 93*bis*, 2°, WIB te wijzigen waar nodig. Het amendement luidt als volgt:

"Een artikel 200/2 invoegen, luidende:

*In artikel 93*bis*, 2° van het hetzelfde Wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:*

1° in punt a) worden de woorden "of aan onbekwaamverklaarden ingeval de familieraad of een gerechtelijke instantie" vervangen door de woorden "ingeval een gerechtelijke instantie";

2° punt b) wordt vervangen als volgt:

"b) aan personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk X, van boek IV, van het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek, krachtens een bijzondere machtiging van de vrederechter;".".

*
* *

Amendement nr. 388 wordt eenparig aangenomen.

Art. 200/3 (*nieuw*)

Eveneens gevolg gevend aan de opmerking van de Juridische Dienst hernomen onder artikel 200/1 (*nieuw*) dient *de heer Raf Terwingen (CD&V) amendement nrs. 389* en *390* in.

L'amendement n° 389 tend à insérer, après l'article 200/2, inséré par l'amendement n°388, un nouveau chapitre. L'amendement est rédigé comme suit:

"Après l'article 200/2, insérer un chapitre 13/2 intitulé:

"Chapitre 13/2. Modification de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs".".

L'amendement n° 390 vise à insérer un nouvel article 200/3 et est rédigé comme suit:

"Insérer un article 200/3 rédigé comme suit:

"Dans l'article 54 de la loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 3, dont les points 4 et 5 deviennent respectivement les points 3 et 4, les points 2 et 3 sont remplacés par ce qui suit:

"2. Des personnes protégées en vertu de l'article 492/1 du Code civil, à la demande de leur administrateur;".

2° dans le § 4, alinéa 1er, dont le point 3 devient le point 2, les points 1 et 2 sont remplacés par ce qui suit:

"1. des personnes à protéger pour lesquelles une requête a été introduite conformément à l'article 1240 du Code judiciaire ou un procès-verbal de saisine d'office a été établi conformément aux articles 1239 et 1247 du Code judiciaire."

3° dans le § 4, alinéa 2, les mots "respectivement aux articles 487sexies et 488bis, E), § 1er, du Code civil" sont remplacés par les mots "à l'article 1249 du Code judiciaire".

*
* *

Les amendements n°s 389 et 390 sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 202 (ancien art. 111)

Le Service juridique fait observer que dans l'article 14, § 3, dernier alinéa, proposé, de la loi du 22 août

Amendement nr. 389 strekt ertoe na artikel 200/2, ingevoegd bij amendement nr. 388, een nieuw hoofdstuk in te voegen. Het amendement luidt als volgt:

"Na artikel 200/2 een hoofdstuk 13/2 invoegen, luidende:

"Hoofdstuk 13/2. Wijziging van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers".".

Amendement nr. 390 beoogt de invoeging van een nieuw artikel 200/3 en luidt als volgt:

"Een artikel 200/3 invoegen, luidende:

"In artikel 54 van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 3, waarvan punten 4 en 5 respectievelijk punten 3 en 4 worden, worden de punten 2 en 3 vervangen als volgt:

"2. personen beschermd krachtens artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek op verzoek van hun bewindvoerder;"

2° in § 4, eerste lid, waarvan punt 3 punt 2 wordt, worden de punten 1 en 2 vervangen als volgt:

"1. de te beschermen persoon voor wie een verzoekschrift is ingediend overeenkomstig artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek of een proces-verbaal van ambtshalve aanhangig maken werd opgesteld overeenkomstig de artikelen 1239 en 1247 van het Gerechtelijk Wetboek."

3° in § 4, tweede lid worden de woorden "respectievelijk de artikelen 487sexies en 488bis, e), § 1, van het Burgerlijk Wetboek" vervangen door de woorden "artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek".

*
* *

De amendementen 389 en 390 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 202 (vroeger art. 111)

De Juridische Dienst merkt op dat in het voorgestelde artikel 14, § 3, laatste lid, van de wet van 22 augus-

2002 relative aux droits du patient, les mots "*Cela vaut également*" ne sont pas du tout clairs. Il est proposé de remplacer la disposition par ce qui suit: *"Les dispositions des alinéas 1er à 3 sont également applicables en cas de conflit entre deux ou plusieurs des personnes mentionnées dans ces alinéas.*"

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite un *amendement n° 384* qui reprend cette suggestion. L'amendement est rédigé comme suit:

"Remplacer l'article 14, § 3, dernier alinéa, par ce qui suit:

"Les dispositions des alinéas 1er à 3 sont également applicables en cas de conflit entre deux ou plusieurs des personnes mentionnées dans ces alinéas."

*
* *

L'amendement n° 384 et l'article ainsi modifié sont adoptés successivement à l'unanimité.

Art. 203/1 *(nouveau)*

Ainsi qu'il est précisé à l'article 200/1, le Service juridique fait observer qu'il peut s'avérer nécessaire que le législateur rédige lui-même des dispositions modificatives afin d'adapter les dispositions légales et réglementaires en vigueur aux dispositions introduites par la proposition de loi, plutôt que de laisser ce soin au Roi, comme le propose l'article 206, étant donné que ces dispositions peuvent impliquer un choix politique (compte tenu de la volonté des auteurs de la proposition de loi de permettre la mise en œuvre de solutions adaptées à chaque personne incapable).

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite *l'amendement n° 391* tendant, conformément à cette observation, à insérer, après l'article 203, un chapitre 15/1 intitulé "*Chapitre 15/1. Modification de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine*", ainsi que *l'amendement n° 392* tendant à insérer un article 203/1.

L'amendement n° 391 est rédigé comme suit:

"Après l'article 203, insérer un chapitre 15/1 rédigé comme suit:

tus 2002 betreffende de rechten van de patiënt de woorden *"Dit is eveneens het geval"* bijzonder onduidelijk zijn. Er wordt voorgesteld om de bepaling te vervangen door wat volgt: *"De bepalingen van het eerste tot het derde lid zijn ook van toepassing bij conflict tussen twee of meer van de in deze leden genoemde personen."*

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daaropvolgend een *amendement nr. 384* in waarin deze suggestie wordt overgenomen. Het amendement luidt als volgt:

"Artikel 14, § 3, laatste lid, vervangen als volgt:

"De bepalingen van het eerste tot het derde lid zijn ook van toepassing bij conflict tussen twee of meer van de in deze leden genoemde personen."

*
* *

Amendement nr. 384 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 203/1 (*nieuw*)

Zoals aangehaald onder artikel 200/1, merkt de Juridische Dienst op dat het nodig kan zijn dat de wetgever zelf wijzigingsbepalingen opstelt om de van kracht zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen die het wetsvoorstel invoert en dit niet aan de Koning over te laten zoals voorgesteld in artikel 206, omdat deze een beleidskeuze kunnen inhouden (gelet op het maatwerk dat het wetsvoorstel nastreeft).

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daarop *amendement nr. 391* in om aan deze opmerking tegemoet te komen en na artikel 203 een hoofdstuk 15/1 met als opschrift "*Hoofdstuk 15/1. Wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten"* in te voegen evenals *amendement nr. 392* tot invoeging van een artikel 203/1.

Amendement nr. 391 luidt als volgt:

"Na artikel 203 een hoofdstuk 15/1 invoegen, luidende:

"Chapitre 15/1. Modification de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine"."

L'amendement n° 392 et rédigé comme suit:

"Insérer un article 203/1 rédigé comme suit:

"Dans l'article 2, 6°, b), de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine, les mots ", mineure prolongée ou interdite" sont remplacés par les mots "ou protégée en vertu de l'article 492/1 du Code civil".

*
* *

Les amendements n°s 391 et 392 sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 210

Le Service juridique fait observer qu'il y a lieu d'adapter l'énumération des articles modificatifs pour tenir compte des amendements et de la renumérotation des articles.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente ensuite un *amendement n° 385* tendant à remplacer l'énumération des articles par les mots "la présente loi". Il justifie cette modification par le souci de préciser clairement si c'est soit l'ancienne loi, soit la nouvelle qui s'applique intégralement au statut de protection. La transition entre l'ancien et le nouveau statut est réglée par les articles 207 à 209.

L'amendement est rédigé comme suit:

"Remplacer les mots "les articles 2 à 18, 55 à 92 et 100 à 116" par les mots "la présente loi".

*
* *

L'amendement n° 385 et l'article, ainsi modifié, sont adoptés successivement à l'unanimité.

"Hoofdstuk 15/1. Wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten".".

Amendement nr. 392 luidt als volgt:

"Een artikel 203/1 invoegen, luidende:

"In artikel 2, 6°, b) van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten worden de woorden", verlengd minderjarig of onbekwaam" vervangen door de woorden "of beschermd krachtens artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek".

*
* *

De amendementen nrs. 391 en 392 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 210

De Juridische Dienst merkt op dat de opsomming van de wijzigende artikelen moet worden aangepast ten gevolge van de amendering en de vernummering van artikelen.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient daaropvolgend een *amendement nr. 385* in om de opsomming van de artikelen te wijzigen door de woorden "deze wet". Hij verantwoordt dit door de bezorgdheid om duidelijk te bepalen dat ofwel de oude wet ofwel de nieuwe wet integraal van toepassing is op het beschermingsstatuut. De overgang van het oude naar het nieuwe statuut wordt door de artikelen 207 tot 209 geregeld.

Het amendement luidt als volgt:

"De woorden "de artikelen 2 tot 18, 55 tot 92 en 108 tot 116" vervangen door de woorden "deze wet".

*
* *

Amendement nr. 385 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Intitulé

Le Service juridique recommande de définir plus précisément l'objet du statut de protection et de remplacer, dans l'intitulé les mots "*un nouveau statut de protection*" par les mots "*un nouveau statut de protection des incapables*".

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) fait observer que la notion d' "incapable" n'apparaît nulle part dans la proposition de loi, dès lors que tout le monde s'accorde à considérer que l'utilisation de ce terme n'est guère appropriée. Aussi estime-t-elle qu'il ne s'indique pas d'adapter l'intitulé.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) estime que la proposition du Service juridique vise à éviter la confusion avec d'autres textes législatifs instaurant un statut de protection.

Mme Sarah Smeyers (N-VA), présidente, fait observer que la proposition de loi insère, modifie et remplace des dispositions dans des lois existantes. L'intitulé n'a d'utilité que pendant les travaux parlementaires et lors de la publication au *Moniteur belge*. L'intitulé ne change cependant rien pour le justiciable qui consultera les nouvelles dispositions dans le Code civil, le Code judiciaire et les autres lois modifiées.

La commission décide de ne pas suivre la recommandation du Service juridique.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été amendée et corrigée, est adopté à l'unanimité. La proposition de loi jointe devient dès lors sans objet (DOC 53 55/001).

Les rapporteurs, *La présidente,*

Christian BROTCORNE
Stefaan VAN HECKE
Sarah SMEYERS

Dispositions qui nécessitent une mesure d'exécution (article 78.2, alinéa 4, du Règlement):

Art. 490, alinéa 4, CC (art. 36)
Art. 492/5, alinéa 1er, CC (art. 48)
Art. 496, alinéa 5 CC (art. 60)
Art. 497/1CC (art. 71)
Art. 497/5, alinéa 1er, CC (art. 75)

Opschrift

De Juridische Dienst beveelt aan om het onderwerp van de beschermingsstatus nader te omschrijven en in het opschrift de woorden *"een nieuwe beschermingsstatus"* te vervangen door de woorden *"een nieuwe beschermingsstatus voor onbekwamen"*.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) merkt op dat er in het wetsvoorstel nergens gebruik wordt gemaakt van de notie "onbekwame", omdat men het erover eens is dat dit woordgebruik eerder ongepast is. Zij vindt het dan ook niet aangewezen om het opschrift aan te passen.

Mevrouw Sabien Lahaye-Batheu (Open Vld) meent dat het voorstel van de Juridische Dienst erop gericht is om verwarring te vermijden met andere wetgevende teksten die een beschermingsstatus invoeren.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA), voorzitter, merkt op dat het wetsvoorstel bepalingen invoegt, wijzigt en vervangt in bestaande wetten. Het opschrift is alleen dienstig tijdens de parlementaire behandeling en voor de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad.* Voor de rechtsonderhorige die de nieuwe bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de andere gewijzigde wetten zal raadplegen, doet het opschrift echter niet ter zake.

De commissie beslist om de aanbeveling van de Juridische Dienst niet te volgen.

*
* *

Het geheel van het wetsvoorstel, aldus geamendeerd en verbeterd, wordt eenparig aangenomen. Bijgevolg vervalt het toegevoegde wetsvoorstel (DOC 53 0055/001).

De rapporteurs, *De voorzitter,*

Christian BROTCORNE
Stefaan VAN HECKE
Sarah SMEYERS

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (artikel 78.2, vierde lid, Rgt.):

Art. 490, vierde lid BW (art. 36)
Art. 492/5, eerste lid BW (art. 48)
Art. 496, vijfde lid BW (art. 60)
Art. 497/1 BW (art. 71)
Art. 497/5, eerste lid BW (art. 75)

Art. 497/5, alinéa 2 CC (art. 75)
Art. 497/5, alinéa 3 CC(art. 75)
Art. 498/3, § 4 CC (art. 83)
Art. 499/6, dernier alinéa CC (art. 92)
Art. 499/14, § 4 CC (art. 100)
Art. 1240, dernier alinéa CJ (art. 177)
Art. 1241, alinéa 2,CJ (art. 178)
Art. 1249/2 CJ (art. 188)
Art. 1253/1, § 3,dernier alinéa CJ (art. 194/1)
Art. 14, § 5 loi droits du patient
Art. 204
Art. 205
Art. 206

Art. 497/5, tweede lid BW (art. 75)
Art. 497/5, derde lid BW (art. 75)
Art. 498/3, § 4 BW (art. 83)
Art. 499/6, laatste lid BW (art. 92)
Art. 499/14, § 4 BW (art. 100)
Art. 1240, laatste lid Ger.W. (art. 177)
Art. 1241, tweede lid Ger.W. (art. 178)
Art. 1249/2 Ger.W. (art. 188)
Art. 1253/1, § 3, laatste lid Ger.W. (art. 194/1)
Art. 14, § 5 Wet Patiëntenrechten
Art. 204
Art. 205
Art. 206

VI. — ANNEXES

Annexe 1: — Auditions

A. Audition du 16 février 2011 de Mme Florence Reusens, représentante de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone, de M. Edgar Boydens, administrateur de *l'Orde van Vlaamse Balies* et de MM. Vincent Bertouille et Bert Janssens, représentants de l'Union royale des juges de paix et de police

***B. Audition du 2 mars 2011 de Mme Thérèse Kempeneers-Foulon, représentante de l'Association nationale d'aide aux handicapés mentaux (Anahm), Mme Lief Vanbael et M. Herman Janssens, représentants de la* Katholieke Vereniging voor personen met een Handicap (KVG), *Mme Françoise Petitbon, représentante de la Fédération des associations Similes francophones et Mme Marianne Deboodt, représentante de la* Federatie van Vlaamse Simileskringen**

C. Audition du 23 mars 2011 de Ulrik Vandenplas, représentant de Ceneger (Fédération nationale des greffiers des cours et tribunaux), M. Ernst van Soest, notaire, Mme Katrijn Boone et Mme Charlotte Aughuet, conseillers juridiques auprès de la Fédération Royale du Notariat belge (FRNB).

D. Audition du 27 avril 2011 de M. Frederik Swennen, professeur à l'Université d'Anvers

Annexe 2: — Texte adopté en première lecture par la commission de la Justice

VI. — BIJLAGEN

Bijlage 1: — Hoorzittingen

A. Hoorzitting van 16 februari 2011 met mevrouw Florence Reusens, vertegenwoordigster van *de Ordre des barreaux francophones et germanophone, d*e heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies, en de heren Vincent Bertouille en Bert Janssens, vertegenwoordigers van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en Politierechters

B. Hoorzitting van 2 maart 2011 met mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, vertegenwoordiger van de Association nationale d'aide aux handicapés mentaux (Anahm), mevrouw Lief Vanbael en de heer Herman Janssens, vertegenwoordigers van de "Katholieke Vereniging voor personen met een handicap" (KVG), mevrouw Françoise Petitbon, vertegenwoordiger van de Fédération des associations Similes francophones, en mevrouw Marianne Deboodt, vertegenwoordiger van de "Federatie van Vlaamse Simileskringen"

C. Hoorzitting van 23 maart 2011 met de heer Ulrik Vandenplas, vertegenwoordiger van Ceneger (Nationale federatie van de griffiers bij de hoven en rechtbanken), de heer Ernst van Soest, notaris, mevrouw Katrijn Boone en mevrouw Charlotte Aughuet, juridische adviseurs van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

D. Hoorzitting van 27 april 2011 van de heer Frederik Swennen, Professor aan de Universiteit Antwerpen

Bijlage 2:— Tekst aangenomen in eerste lezing door de commissie voor de Justitie

ANNEXE 1 — AUDITIONS

A. Audition du 16 février 2011 de Mme Florence Reusens, représentante de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone, de M. Edgar Boydens, administrateur de *l'Orde van Vlaamse Balies* et de MM. Vincent Bertouille et Bert Janssens, représentants de l'Union royale des juges de paix et de police

1. Exposé de Mme Florence Reusens, représentante de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone

Mme Florence Reusens estime que l'intérêt d'une réforme dans le domaine des incapacités n'est plus à prouver. La question taraude le législateur et les praticiens depuis un certain nombre d'années déjà.

À l'occasion des travaux parlementaires ayant précédé l'adoption de la loi du 3 mai 2003 modifiant la législation relative à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental, il fut déjà question de mettre un terme à l'existence parallèle de divers statuts de protection — essentiellement l'administration provisoire, le conseil judiciaire et l'interdiction — pour les remplacer par un seul et unique statut, relevant de la compétence du juge de paix. Le régime envisagé devait donc dépasser la simple administration des intérêts patrimoniaux de la personne protégée, laissant le pouvoir à l'administrateur d'assister ou de représenter celle-ci dans le cadre de la gestion de ses intérêts extrapatrimoniaux, dans les cas où une urgence sociale l'impose et pour autant qu'il y ait proportionnalité entre la mesure de protection et l'objectif légitime de cette mesure.

Cependant, aux fins de préserver la cohérence d'une future réforme, le représentant du ministre de la Justice a, à l'époque, estimé que "*l'extension du régime de protection à la personne de l'incapable devrait, de préférence, être examinée dans le cadre plus général de la modernisation des différents régimes d'incapacités du Code civil*" (DOC 50K 0107/012, p. 35-36), de sorte que les aménagements se sont limités à la protection des biens de la personne protégée.

L'intervenante tient à saluer la prise en compte des avis des différents acteurs du secteur: la lecture de la

BIJLAGE 1 — HOORZITTINGEN

A. Hoorzitting van 16 februari 2011 met mevrouw Florence Reusens, vertegenwoordigster van *de Ordre des barreaux francophones et germanophone, d*e heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies, en de heren Vincent Bertouille en Bert Janssens, vertegenwoordigers van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en Politierechters

1. Uiteenzetting van mevrouw Florence Reusens, vertegenwoordigster van de *Ordre des barreaux francophones et germanophone*

Volgens *mevrouw Florence Reusens* hoeft het belang van een hervorming van de wilsonbekwaamheidsregeling niet meer te worden aangetoond. Dit is een aangelegenheid waar de wetgever en de beroepsbeoefenaars zich al een aantal jaren met veel aandacht over buigen.

Reeds bij de parlementaire werkzaamheden die voorafgingen aan de goedkeuring van de wet van 3 mei 2003 tot wijziging van de wetgeving betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestestoestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die te beheren, werd geopperd de diverse gelijklopende beschermingsstatuten — voornamelijk het voorlopig bewind, de gerechtelijk raadsman en de wilsonbekwaamverklaring — op te heffen en te vervangen door één statuut, dat ressorteert onder de bevoegdheid van de vrederechter. Het lag dus in de bedoeling dat de in uitzicht gestelde regeling meer zou inhouden dan het loutere beheer van de vermogensbelangen van de beschermde persoon; de bewindvoerder zou bij machte zijn de beschermde persoon bij te staan dan wel te vertegenwoordigen in het kader van het beheer van diens niet-vermogensrechtelijke belangen in geval van een dringende sociale noodzaak, en op voorwaarde dat de beschermingsmaatregel evenredig is met het gewettigde doel van die maatregel.

Met het oog op het behoud van de samenhang van een toekomstige hervorming meende de vertegenwoordiger van de minister van Justitie destijds dat *"de uitbreiding van de beschermingsregeling tot de persoon van de onbekwame bij voorkeur [moet] worden besproken tegen de ruimere achtergrond van de modernisering van de verschillende in het Burgerlijk Wetboek vervatte onbekwaamheidsregelingen."* (DOC 50 0107/012, blz. 35). Daardoor zijn de aanpassingen beperkt gebleven tot de bescherming van de goederen van de beschermde persoon.

De spreekster is verheugd dat rekening is gehouden met de adviezen van de diverse actoren van de sector;

proposition nous apprend que la mention des premiers développements de l'exposé des motifs n'est pas purement formelle, ce dont on ne peut que se réjouir.

D'un point de vue général, le présent texte signe un compromis équilibré entre autonomie et protection.

L'intervenante souhaite formuler les remarques suivantes:

Quant aux termes choisis

Il convient avant tout de mettre en évidence le beau travail au plan de la terminologie — juridique et usuelle — qui a été réalisé depuis la proposition dite Goutry, au premier chef au niveau de l'intitulé même de la proposition. Il convient toutefois de faire attention aux points suivants:

Administrateur de la personne: Si la terminologie "administrateur de la personne" peut être ressentie comme inadéquate, le terme "administration" renvoyant traditionnellement aux aspects patrimoniaux, on relevait déjà à l'occasion d'une précédente audition qu'elle existe déjà actuellement en matière d'interdiction à l'article 1246 du Code judiciaire, qui traite de la désignation d'un "*administrateur provisoire, pour prendre soin de la personne et des biens du défendeur*".

À de nombreux endroits du texte, on précise que le juge peut encore, dans une seconde phase, malgré l'incapacité de la personne protégée d'accomplir tel ou tel acte telle qu'elle ressort de l'ordonnance de mise sous statut de protection, autoriser cette personne à agir moyennant l'appréciation de sa "*capacité (…) de manifester sa volonté"* (ex: autorisation de contracter mariage à l'article 145 du Code civil; choix de la résidence conjugale à l'article 214; *etc.*). L'utilisation du terme "aptitude" — plus factuel — semble plus correcte au plan de la terminologie juridique.

À cet égard, il est précisé dans le commentaire des articles que "*la notion de "capacité de manifester sa volonté" indique que la personne est en mesure de poser en fait elle-même et de manière autonome des actes juridiques, comme tous les autres acteurs de la société qui ne sont pas protégés. Cela suppose que la personne doit être en mesure de se constituer une volonté et de la manifester*". Les termes utilisés indiquent bien qu'il s'agit ici d'analyser la possibilité

bij het doorlezen van het wetsvoorstel blijkt dat de elementen in het begin van de toelichting meer dan een louter formele waarde hebben. Dat kan alleen maar worden toegejuicht.

Algemeen houdt de ter bespreking voorliggende tekst een uitgebalanceerd compromis in tussen zelfbeschikking en bescherming.

De spreekster maakt voorts een aantal opmerkingen.

De gekozen begrippen

Eerst en vooral wijst de spreekster erop dat met betrekking tot de — juridische en in de praktijk gebruikte — terminologie mooi werk is geleverd sinds het zogenaamde voorstel-Goutry, wat reeds blijkt uit het opschrift van het wetsvoorstel. Desondanks vereisen de volgende punten bijzondere aandacht:

"bewindvoerder over de persoon": hoewel het begrip "bewindvoerder over de persoon" als ongeschikt kan worden aangevoeld omdat het begrip "bewindvoering" gewoonlijk naar vermogensaspecten verwijst, werd er op een vorige hoorzitting reeds op gewezen dat het begrip thans reeds gebruikt wordt met betrekking tot de wilsonbekwaamverklaring, met name in artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek. In dat artikel wordt namelijk gewag gemaakt van de aanstelling van "*een voorlopig bewindvoerder (…), om voor de persoon en de goederen van de verweerder zorg te dragen*.".

Op een aantal plaatsen in het wetsvoorstel wordt gepreciseerd dat de rechter in een tweede fase, hoewel de beschermde persoon niet bij machte is de een of andere handeling te stellen krachtens de beschikking tot het verlenen van de status van beschermde persoon, die persoon nog kan toestaan die handeling te stellen, nadat zijn "wilsbekwaamheid" werd beoordeeld (bijvoorbeeld toestemming om een huwelijk aan te gaan (artikel 145 van het Burgerlijk Wetboek), keuze van de echtelijke woning (artikel 214 van het Burgerlijk Wetboek) enzovoort). Uit een juridisch oogpunt lijkt het correcter het (feitelijker) woord "geschiktheid" te gebruiken.

In dat verband wordt in de artikelsgewijze toelichting gepreciseerd dat "de term *"wilsbekwaamheid" (…) erop [wijst] dat de persoon in staat is om de facto (in feite) zelf en zelfstandig rechtshandelingen te stellen zoals alle andere deelnemers aan het rechtsverkeer in de samenleving die niet beschermd worden. Dit veronderstelt dat de persoon in staat moet zijn om een wil te vormen en deze kenbaar te maken."* (DOC 53 1009/001, blz. 25). De gebruikte terminologie geeft wel degelijk

d'émettre un consentement libre dans le chef de la personne protégée. Seul en effet le consentement des acteurs de la société non protégés peut être attaqué, pour cause de volonté viciée. En réalité, on comprend des termes de la proposition et de ses commentaires qu'il subsiste une possibilité de lever l'incapacité d'une personne protégée, si elle est apte à manifester un consentement valable ou à manifester sa volonté.

De même, l'article 491 du Code civil tel que proposé définit une série de notions, dont le terme "capacité", défini comme "*la capacité d'exercer ses droits et devoirs soi-même et de façon autonome*". Il semble inopportun, dans la définition d'un terme, de précisément utiliser ce même terme ... Il s'avère à nouveau préférable d'utiliser le terme "aptitude" pour cette définition.

Intérêts "non patrimoniaux" (article 488-1 du Code civil): il semblerait que l'utilisation du terme "extrapatrimoniaux" soit moins exclusive des aspects matériels que revêtent parfois nécessairement certains actes de nature personnelle.

Dans la définition de la personne de confiance telle que reprise à l'article 494, d), du Code civil, l'intervenante suggère de remplacer le terme "*médiateur*" par le terme "*intermédiaire*", qui s'adapte du reste également avec le terme "*bemiddelaar"* utilisé dans la version néerlandaise du texte. En effet, si ces deux termes sont synonymes dans une de leurs acceptions, le terme médiateur est de nature à donner une connotation négative aux relations qui existent entre la personne protégée et l'administrateur de ses biens et/ou de sa personne, dans la mesure où il renvoie à l'idée — qui n'est pas nécessairement à exclure en la matière mais qu'il serait toutefois dommage de poser comme postulat de départ … — d'un conflit qu'il s'agirait d'apaiser ou d'antagonismes à concilier. De même, il conviendrait d'éviter une confusion avec les "médiateurs" tels que perçus dans la septième partie du Code judiciaire, consacré à la médiation. Le rôle de la personne de confiance tel que nous le concevons est plutôt et avant tout celui d'un relais.

Par ailleurs, on se demande si, dans cette définition, les termes "de manière autonome" ne sont pas plus adéquats que les termes "de manière indépendante" utilisés.

aan dat het in dit geval in de bedoeling ligt na te gaan of de beschermde persoon vrij kan toestemmen. Alleen de toestemming van de niet-beschermde maatschappelijke actoren kan immers worden betwist, op grond van gebrekkige wil. In werkelijkheid blijkt uit de bewoordingen van het wetsvoorstel en van de toelichting dat de wilsonbekwaamheid van een beschermde persoon kan worden opgeheven als die persoon bij machte is op geldige wijze toestemming te verlenen of zijn wil te kennen te geven.

Voorts worden in het voorgestelde artikel 491 van het Burgerlijk Wetboek een aantal begrippen omschreven, waaronder het woord "bekwaamheid" (*"capacité")*, dat in de tekst wordt gedefinieerd als volgt: *"la capacité d'exercer ses droits et devoirs soi-même et de façon autonom*e". Bij het omschrijven van een begrip lijkt het niet echt aangewezen net dat begrip te hanteren… Ook in dit geval lijkt het in de Franse tekst beter in die definitie het woord "*aptitude*" te gebruiken, en in de Nederlandse tekst "geschiktheid".

"Niet-vermogensrechtelijke" belangen (voorgesteld artikel 488-1 van het Burgerlijk Wetboek); kennelijk wordt het begrip "buitenvermogensrechtelijk" niet zo exclusief gebruikt voor de materiële aspecten, die soms bepaalde persoonlijke rechtshandelingen moeten behelzen.

Bij de definitie van het begrip "vertrouwenspersoon" zoals die is opgenomen in het voorgestelde artikel 494, d), van het Burgerlijk Wetboek, suggereert de spreekster om de Franse term *"médiateur"* te vervangen door *"intermédiaire"*, die volgens haar overigens spoort met het begrip "bemiddelaar", dat in de Nederlandse tekst wordt gebruikt. Ofschoon beide termen immers synoniemen zijn in één van hun betekenissen, kan het begrip *"médiateur"* een negatieve connotatie verlenen aan de verhouding tussen de beschermde persoon en de bewindvoerder over diens goederen en/of persoon, aangezien *"médiateur"* de indruk wekt dat het erop aankomt de gemoederen te bedaren en tegenstellingen te verzoenen (iets wat terzake weliswaar niet noodzakelijkerwijs uit te sluiten valt, maar toch ware het jammer uit te gaan van een dergelijk uitgangspunt…). Evenzo zou verwarring moeten worden voorkomen met de *"médiateurs"* als bedoeld in het zevende deel van het Gerechtelijk Wetboek over bemiddeling. De rol van de vertrouwenspersoon moet veeleer en vooral als die van een tussenpersoon worden opgevat.

Voorts rijst hierbij de vraag of bij die definitie in het Frans de woorden *"de manière autonome"* niet geschikter zijn dan de gehanteerde bewoordingen *"de manière indépendante"*.

Quant à la scission de l'administration des biens

Sur la question d'une administration que l'on pourrait qualifier de "multicéphale", l'intervenante renvoie aux commentaires d'une note publiée sous une décision du juge de paix de Veurne-Nieuwpoort prononcée le 29 janvier 2008[1].

Elle précise que cette possibilité généralement approuvée par la doctrine, mais non explicitement prévue par l'actuelle législation relative à l'administration provisoire, pose question au plan pratique.

Si l'on peut en effet saluer l'initiative du législateur de consacrer légalement la possibilité d'une scission de la tutelle impliquant la nomination d'un tuteur à la personne et d'un tuteur aux biens du pupille, un tel partage des rôles n'est véritablement possible que parce que ceux-ci sont nettement délimités, même si certains actes à caractère mixte nécessiteront l'intervention des deux tuteurs. Dans les domaines spécifiques de l'administration des biens de la personne protégée et sauf peut-être à envisager la seule possibilité de l'attribution de compétences strictement circonscrites pour chaque administrateur, la pluralité de représentants risque de générer des difficultés considérables au cours de la mesure de protection et dès lors de compliquer outrancièrement un système qui le sera déjà suffisamment par la présence possible — que l'intervenante ne remet pas en question — de deux représentants de la personne protégée, chargés respectivement de l'administration de sa personne et de ses biens.

Même si cette solution n'est pas aussi séduisante qu'une gestion collégiale sur le plan de l'égalité, il ne semble pas inutile de rappeler la faculté qu'offre actuellement l'article 488*bis*, f), § 1er, alinéa 3, du Code civil à l'administrateur provisoire de "*se faire assister dans sa gestion par une ou plusieurs personnes agissant sous sa responsabilité*". Cette possibilité est d'ailleurs maintenue dans la proposition de loi, à l'article 499-5, alinéa 1er, du Code civil.

Pour des raisons comparables à celles qui président à son avis sur une administration "multicéphale", Mme Reusens s'interroge sur l'opportunité que présente la possibilité de nommer plusieurs personnes de confiance.

[1] J.J.P., 2009, p. 131 et ss.

De opdeling van het bewind over de goederen

Over het vraagstuk van een bewind dat als "meerkoppig" zou kunnen worden bestempeld, verwijst de spreekster naar de commentaar die werd geleverd in een noot bij een vonnis dat de vrederechter van Veurne-Nieuwpoort heeft gewezen op 29 januari 2008[1].

Zij preciseert dat die in de rechtsleer meestal aanvaarde mogelijkheid, doch waarin de vigerende wetgeving in verband met de voorlopige bewindvoering niet uitdrukkelijk voorziet, praktische moeilijkheden doet rijzen.

Hoewel inderdaad toe te juichen valt dat de wetgever het initiatief heeft genomen om bij wet de mogelijkheid te verankeren een bewind op te delen, waarbij een bewindvoerder over de beschermde persoon én een bewindvoerder over diens goederen worden benoemd, is een dergelijke gedeelde functievervulling niet echt mogelijk omdat die twee functies duidelijk zijn afgebakend, ook al zullen sommige gemengde handelingen het optreden van de beide bewindvoerders vergen. In de specifieke aangelegenheden betreffende het bewind over de goederen van de beschermde persoon dreigt een situatie met meer dan één vertegenwoordiger, tijdens de periode waarin de beschermingsmaatregel geldt, forse moeilijkheden te doen rijzen, behalve dan misschien in een mogelijke hypothese waarbij elke bewindvoerder strikt omschreven bevoegdheden toegekend zou krijgen. Die situatie kan bijgevolg buitensporig complexe verwikkelingen veroorzaken bij een regeling die op zich al ingewikkeld genoeg zal zijn wegens de (door de spreekster geenszins ter discussie gestelde) betrokkenheid van twee vertegenwoordigers van de beschermde persoon, die respectievelijk belast zijn met het bewind over diens persoon en diens goederen.

Ook al is die oplossing inzake gelijkheid niet even aantrekkelijk als een collegiale bewindvoering, lijkt het niettemin geenszins overbodig te herinneren aan de mogelijkheid die wordt geboden krachtens het vigerende artikel 488*bis*, f), § 1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, met name om "*(…) zich in zijn beheer [te] laten bijstaan door een of meer personen die onder zijn verantwoordelijkheid optreden*.". Die mogelijkheid wordt trouwens in het wetsvoorstel gehandhaafd bij het voorgestelde artikel 499-5, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Om vergelijkbare redenen als die waardoor het advies van mevrouw Reusens over een "meerkoppig" bewind is ingegeven, vraagt zij zich af of het wel wenselijk is te voorzien in de mogelijkheid verscheidene vertrouwenspersonen te benoemen.

[1] T.Vred., 2009, blz. 131 e.v.

Quant à l'exigence d'un certificat médical circonstancié

Dans la pratique, trop de certificats ne répondent pas au prescrit légal en ce qu'ils ne reprennent que des formules-types, souvent laconiques. Il y a dès lors de prime abord matière à réflexion en ce qui concerne l'élaboration d'un *"formulaire type de certificat médical circonstancié qui est rempli par le médecin au moment où il examine la personne*" (article 1241, alinéa 2, du Code judiciaire). Toutefois, si ce formulaire n'est destiné qu'à servir de base, cela peut se concevoir. À noter qu'en ce moment, la Fondation Roi Baudouin, toujours dans la perspective de l'amélioration de la qualité de vie des personnes atteintes de démence ou de maladies apparentées, travaille en concertation avec la Fédération royale du notariat belge, l'Union royale des juges de paix, ainsi qu'une série de psychologues et de médecins généralistes et spécialistes (gériatres, neurologues, psychiatres), sur l'élaboration d'un tel modèle de certificat. Pour participer à ces travaux, l'intervenante tient à souligner qu'ils sont prometteurs et pourraient opportunément inspirer la prise d'un arrêté royal à cet égard. Par ailleurs, un outil très intéressant d'aide à la communication est également en cours d'élaboration, qui peut s'avérer très utile pour les juges de paix, administrateurs, personnes de confiance et le "réseau" de manière générale.

L'OBFG approuve la volonté de répondre aux cas d'*"impossibilité absolue de joindre à la requête le certificat médical"* circonstancié, par la possibilité expressément prévue pour le juge de paix de désigner un expert médical qui émettra un avis sur l'état de santé de la personne à protéger (article 1241, alinéa 6, du Code judiciaire). Qu'en est-il cependant de la nécessité de maintenir l'hypothèse des cas d'urgence — à laquelle est appliquée la même solution de l'expertise judiciaire — à l'alinéa précédent?

Actuellement, les deux derniers alinéas de l'article 488*bis*, b), § 6, du Code civil prévoient que lorsque pour des raisons d'urgence, aucun certificat médical n'est joint à la requête, le juge de paix vérifie si le motif d'urgence invoqué est avéré et si tel est bien le cas, il demande, dans les huit jours à dater de la réception de la requête, que le requérant lui fournisse un certificat conforme aux exigences imposées par le prescrit légal. L'hypothèse de l'urgence a ici une réelle utilité, dans la mesure où, lorsqu'une mesure de mise sous

De vereiste een omstandige geneeskundige verklaring over te leggen

In de praktijk voldoen al te veel verklaringen niet aan de wettelijke vereisten, omdat ze alleen maar (vaak laconieke) standaardformuleringen bevatten. Op het eerste zicht geeft de volgende bepaling dus wel te denken: "*De Koning stelt een standaardformulier van omstandige geneeskundige verklaring op dat door de geneesheer wordt ingevuld op het tijdstip waarop hij de persoon onderzoekt*" (voorgesteld artikel 1241, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek). Als dat formulier evenwel alleen als basisdocument dient, dan kan zulks nog wel. Er zij overigens op gewezen dat de Koning Boudewijnstichting momenteel, eveneens ter verbetering van de levenskwaliteit van patiënten met dementie of aanverwante ziekten, in overleg met de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, het Koninklijk verbond van vrede- en politierechters en een reeks psychologen, huisartsen en specialisten (geriaters, neurologen en psychiaters) werk maakt van de redactie van een dergelijke modelverklaring. Omdat de spreekster aan die werkzaamheden deelneemt, wenst zij te beklemtonen dat die veelbelovend zijn, en dat ze een goede inspiratiebron zouden kunnen zijn bij de uitwerking van een koninklijk besluit terzake. Voorts wordt momenteel nog gewerkt aan een ander, hoogst interessant communicatiehulpmiddel, dat bijzonder nuttig kan blijken voor de vrederechters, bewindvoerders en vertrouwenspersonen, alsook voor het "netwerk" in het algemeen.

De OBFG stelt de bereidheid op prijs om aan de gevallen van "*absolute onmogelijkheid […] om de [omstandige] geneeskundige verklaring […] bij het verzoekschrift te voegen"*, tegemoet te komen door voor de vrederechter uitdrukkelijk te voorzien in de mogelijkheid om een geneesheer-deskundige aan te stellen, die dan advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon (het voorgestelde artikel 1241, zesde lid, van het Gerechtelijk Wetboek). Waarom moet in het vorige lid echter de hypothese worden behouden van de "redenen van dringendheid", in verband waarmee dezelfde oplossing van de gerechtelijke expertise wordt toegepast?

Thans bepalen de laatste twee leden van artikel 488*bis*, b), § 6, van het Burgerlijk Wetboek dat indien er om redenen van dringendheid geen geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift is gevoegd, de vrederechter nagaat of het aangevoerde motief van dringendheid gerechtvaardigd is en dat, als dit inderdaad het geval is, hij binnen acht dagen na de datum waarop het verzoekschrift is ontvangen, vraagt dat de verzoeker een omstandige verklaring bezorgt, die voldoet aan de wettelijke vereisten. De hypothese van dringendheid heeft hier echt nut,

administration provisoire est prise, l'article 488*bis*, i), du Code civil prévoit que tous les actes accomplis par la personne protégée dès après le dépôt de la requête en désignation d'un administrateur provisoire — et donc avant même que la mesure ne soit prononcée — sont nuls. Le dépôt de la requête sans certificat moyennant la démonstration d'une situation d'urgence permet dès lors, en l'état actuel, de "neutraliser" une situation problématique dès le moment de ce dépôt, sans risquer de voir la requête immédiatement rejetée par le juge de paix, pour cause d'absence de certificat.

Dès lors que l'article 492-2, § 4, du Code civil, tel que repris dans la proposition, prévoit que *"la mesure de protection judiciaire sortit ses effets à compter de sa publication au Moniteur belge*" et non pas dès le dépôt de la requête comme c'est actuellement le cas, l'OBFG ne perçoit pas en quoi l'existence simultanée des hypothèses de l'urgence et de l'impossibilité absolue de se procurer un certificat apporte une réelle plus-value au système envisagé. En cas d'absence d'utilité réelle l'OBFG craint que cette possibilité de se passer de certificat médical sous le couvert d'une prétendue urgence ne soit source d'abus de la part de requérants plus soucieux de la préservation de leurs propres intérêts que de ceux de la personne qu'ils souhaitent soumettre à une mesure de protection.

Quant à la rémunération des administrateurs aux biens et à la personne

Une question qui se pose en pratique en matière de rémunération des administrateurs professionnels est non seulement de savoir ce qu'il convient d'entendre par les devoirs exceptionnels qui peuvent faire l'objet d'une rémunération distincte, mais également de déterminer le montant auxquels les administrateurs provisoires professionnels peuvent prétendre à cet égard. Si la proposition répond à la première question en définissant ce qu'il y a lieu d'entendre par "devoirs exceptionnels", la seconde reste nébuleuse.

Tant en vue du remboursement des frais qu'en ce qui concerne la rémunération des administrateurs provisoires pour les devoirs exceptionnels accomplis, les juges de paix de certains arrondissements judiciaires ont établi une nomenclature des montants qui peuvent être réclamés. Cette nomenclature est pour la plupart des arrondissements inspirée d'une tarification proposée par les juges de paix de la section carolorégienne

aangezien artikel 488*bis*, i) van het Burgerlijk Wetboek bij het nemen van een maatregel van voorlopige bewindvoering bepaalt dat alle handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht na de indiening van het verzoekschrift tot aanstelling van een voorlopige bewindvoerder — en dus nog vóór de maatregel wordt uitgesproken — nietig zijn. De indiening van een verzoekschrift zonder bijgevoegde geneeskundige verklaring, maar die wel aantoont dat er een toestand van urgentie is, maakt het krachtens de vigerende wetgeving dus mogelijk vanaf het moment van de indiening een problematische situatie te "neutraliseren", zonder het risico dat de vrederechter het verzoekschrift onmiddellijk verwerpt omdat er geen geneeskundige verklaring is bij gevoegd.

Aangezien artikel 492-2, § 4, van het Burgerlijk Wetboek, zoals in het wetsvoorstel opgenomen, bepaalt dat de "*rechterlijke beschermingsmaatregel […] zijn gevolgen [heeft] vanaf de publicatie van de beslissing in het Belgisch Staatsblad"* en niet vanaf de indiening van het verzoekschrift, zoals thans het geval is, ziet de OBFG niet in waarom het gelijktijdig bestaan van hypotheses van urgentie en de absolute onmogelijkheid om zich een geneeskundige verklaring te verschaffen, echte meerwaarde aan de voorgestelde regeling toevoegt. Als er geen echt nut is, vreest de OBFG dat de mogelijkheid om onder het voorwendsel van een vermeende urgentie af te zien van een geneeskundige verklaring, kan leiden tot misbruik bij aanvragers die meer oog hebben voor het behoud van hun eigen belangen dan van die van de persoon die zij aan een beschermingsmaatregel willen onderwerpen.

De bezoldiging van de bewindvoerders over de goederen en de persoon

In de praktijk rijzen twee vragen met betrekking tot de bezoldiging van de professionele bewindvoerders: wat moet worden verstaan onder "buitengewone ambtsverrichtingen" waarvoor een afzonderlijke bezoldiging kan worden uitbetaald, en op welk bedrag kunnen de professionele voorlopig bewindvoerders in dat opzicht aanspraak maken? Het wetsvoorstel gaat in op de eerste vraag door te definiëren wat wordt verstaan onder "buitengewone ambtsverrichtingen", maar blijft vaag omtrent de tweede vraag.

Zowel voor de terugbetaling van de kosten als in verband met de bezoldiging van de voorlopig bewindvoerders voor de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen hebben de vrederechters van bepaalde gerechtelijke arrondissementen een nomenclatuur opgesteld van bedragen die mogen worden gevraagd. Die nomenclatuur is voor de meeste arrondissementen geïnspireerd op een tarifering die is voorgesteld door de vrederechters

de l'Union royale des juges de paix et publiée en 2002 dans le *Journal des tribunaux*[2].

Cette nomenclature, quand elle existe, n'est cependant pas toujours respectée et n'est du reste pas identique selon les contrées. Dans le contexte de l'actuelle réforme, une telle nomenclature devrait être fixée dans un arrêté royal, tant en ce qui concerne les frais — ce qui est prévu dans le cadre de la présente proposition au second alinéa de l'article 497-6 du Code civil — qu'en ce qui concerne les devoirs exceptionnels. Seule celle-ci permettrait de garantir une uniformité très attendue dans ce domaine, en atteste du reste l'avis d'office approuvé le 21 avril 2010 par l'assemblée générale du Conseil supérieur de la Justice et auquel le commentaire des articles de la proposition se réfère.

Enfin, il convient de ne pas perdre de vue, en matière de rémunération des administrateurs provisoires, les situations de précarité dans lesquelles se trouvent certaines personnes protégées. Dans les cas où les ressources sont très limitées, non seulement la rémunération — qui correspond à un pourcentage desdites ressources — n'est pas le reflet du travail accompli par l'administrateur, mais en outre, cette rémunération vient amputer un budget qui est déjà plus que réduit. L'idée de la création d'un fonds comparable à celui qui a été instauré dans le cadre de la législation relative au règlement collectif de dettes a déjà été formulée, mais le problème sera alors de savoir comment alimenter ce fonds. Une autre solution pourrait consister en une modification de la législation relative à l'assistance judiciaire et en une augmentation à due concurrence du budget qui lui est dévolu.

Quant aux mesures de publicité envisagées

Bien que l'idée ressorte de recommandations à la rédaction desquelles l'intervenante a participé, l'OBFG n'est pas favorable à l'inscription de l'existence de la mesure de protection sur la carte d'identité de la personne protégée, pour des raisons liées tant au droit au respect de la vie privée qu'à la praticabilité d'une telle mesure au regard du caractère éminemment modulable de la mesure de protection sur les plans temporel et "quantitatif". Si certaines mesures de protection seront en effet "complètes" en ce qu'elles visent tant la personne que les biens et seront dès lors la plupart du temps destinées à s'inscrire dans la durée — comme la minorité prolongée actuellement — d'autres ne seront quant à elles que temporaires et liées à un ou des actes

[2] Proposition de tarification des honoraires et frais des avocats administrateurs provisoires de biens, J.T., 2002, p. 548.

van de afdeling Charleroi van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en Politierechters; die tarifering werd in 2002 gepubliceerd in de *Journal des tribunaux*[2].

Die nomenclatuur wordt echter, als zij *in casu* bestaat, niet altijd nageleefd en is voorts niet overal identiek. In het kader van de huidige hervorming zou een dergelijke nomenclatuur moeten worden vastgesteld bij koninklijk besluit, zowel wat de kosten betreft — waarin in het kader van dit wetsvoorstel is voorzien in het voorgestelde artikel 497-6, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek —, als in verband met de buitengewone ambtsverrichtingen. Alleen zo zou het mogelijk worden een op dat gebied lang verwachte eenvormigheid te garanderen, wat overigens blijkt uit het ambtshalve advies dat op 21 april 2010 door de algemene vergadering van de Hoge Raad voor de Justitie is goedgekeurd en waarnaar in de artikelsgewijze toelichting van het wetsvoorstel wordt verwezen.

Tot slot mag men inzake de bezoldiging van de voorlopig bewindvoerders niet uit het oog verliezen dat bepaalde beschermde personen zich in een toestand van bestaansonzekerheid kunnen bevinden. Als de middelen heel beperkt zijn, staat de bezoldiging (een percentage van die middelen) niet in verhouding tot het door de bewindvoerder verrichte werk; bovendien neemt die bezoldiging ook een hele hap uit een budget dat vooraf al heel beperkt is. Er werd al voorgesteld over te gaan tot de oprichting van een fonds dat vergelijkbaar is met wat bestaat in het kader van de wetgeving in verband met de collectieve schuldenregeling, maar dan rijst de vraag hoe dat fonds van geldmiddelen moet worden voorzien. Een andere oplossing zou kunnen zijn de wetgeving inzake rechtsbijstand te wijzigen en het eraan toegewezen budget dienovereenkomstig te verhogen.

De geplande maatregelen van openbaarmaking

De OBFG is er geen voorstander van om op de identiteitskaart van de beschermde persoon te vermelden dat op die persoon een beschermingsmaatregel van toepassing is, hoewel dat voorstel een van de aanbevelingen is waaraan de spreekster heeft meegewerkt. Die terughoudendheid van de OBFG is ingegeven door de eerbiediging van het privéleven alsook door mogelijke problemen aangaande de praktische haalbaarheid van een dergelijke vermelding — de beschermingsmaatregel kan temporeel en "kwantitatief" immers heel uiteenlopend zijn. Sommige beschermingsmaatregelen zullen weliswaar "volledig" zijn omdat ze zowel op de persoon als op de goederen slaan en ze dus doorgaans bedoeld zijn om lang te blijven bestaan — zoals thans met de

[2] *"Proposition de tarification des honoraires et frais des avocats administrateurs provisoires de biens"*, J.T., 2002, blz. 548.

bien spécifiques. Il semble que la systématisation de la publication au *Moniteur belge* des mesures de protection et de leurs modifications soit amplement suffisante au regard de l'objectif de sécurité des tiers contractants qui est poursuivi. Il semble à cet égard opportun de purement et simplement supprimer le second alinéa de l'article 1249-2 du Code judiciaire.

Quant à la nécessité de certaines clarifications

Certaines dispositions méritent une clarification, soit parce que leur contenu ne correspond pas à l'explicitation qui en est donnée dans le commentaire des articles, soit en raison d'un manque de précision. On épinglera notamment les points suivants:

Il convient de bien distinguer l'assistance par l'administrateur des biens et/ou de la personne et l'assistance par la personne de confiance. La sous-section 5 (de la section IV) qui traite du droit de la personne protégée de se faire assister par une personne de confiance fait partie du chapitre III, dont la première section définit l'*"assistance*" comme étant *"l'intervention de l'administrateur de la personne et/ou administrateur des biens en vue de parfaire la validité d'un acte posé par la personne protégée elle-même"*.

La définition de la "gestion", au point g) de l'article 494 du Code civil.

On a l'impression, à tout le moins à première vue, que les termes "autonome" et "indépendante" utilisés respectivement dans le commentaire des articles et le texte même de la proposition, pour qualifier la manière pour la personne protégée de manifester sa volonté ou d'exprimer son avis, sont pris l'un pour l'autre alors que leur sens n'est pas le même. Exemple: dans la définition de la personne de confiance, reprise à l'article 494, d). Il semble que le terme autonome doit à cet égard être préféré.

Modifications ponctuelles

Comme pour les observations plus générales, *Mme Reusens* insiste sur le caractère non exhaustif des remarques ponctuelles dont il est question ici. Il s'agit en effet d'épingler, dans un souci de pragmatisme, certains éléments, d'ordre plus matériel qu'idéologique, qui méritent à première vue une adaptation.

verlengde minderheid —, maar andere zullen tijdelijk zijn en verband houden met een of meer welbepaalde handelingen. Kennelijk is de systematische bekendmaking van de beschermingsmaatregelen en van de wijzigingen ervan in het *Belgisch Staatsblad* ruim voldoende om de nagestreefde doelstelling van de veiligheid van de contracterende derden te bereiken. Het lijkt in dat opzicht opportuun het voorgestelde tweede lid van artikel 1249-2 van het Gerechtelijk Wetboek gewoon te schrappen.

De noodzaak van bepaalde verduidelijkingen

Sommige bepalingen zouden moeten worden verduidelijkt, hetzij omdat de inhoud ervan niet strookt met de uitleg in de commentaar bij de artikelen, hetzij omdat ze niet nauwkeurig genoeg zijn. Meer bepaald de volgende punten moeten voor het voetlicht worden gebracht:

Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de bijstand door de bewindvoerder over de goederen en/of de persoon en de bijstand door de vertrouwenspersoon. Onderafdeling 5 (van afdeling 4), waarin het recht van de beschermde persoon om door een vertrouwenspersoon te worden bijgestaan aan bod komt, maakt deel uit van hoofdstuk III, waarvan de eerste afdeling de "bijstand" omschrijft als "*het optreden van de bewindvoerder over de persoon en/of de goederen ter vervolmaking van de rechtsgeldigheid van een handeling gesteld door de beschermde persoon zelf".*

De definitie van "beheer" in het punt g) van het voorgestelde artikel 494 van het Burgerlijk Wetboek.

Men heeft, althans op het eerste gezicht, de indruk dat de woorden "zelfstandig" en "onafhankelijk" die respectievelijk in de commentaar bij de artikelen en in de tekst zelf van het wetsvoorstel staan om aan te geven hoe de beschermde persoon zijn wil te kennen kan geven of zijn mening kan uiten, door elkaar worden gebruikt, terwijl ze nochtans niet dezelfde betekenis hebben, zoals in de in het voorgestelde artikel 494, d), vervatte definitie van de vertrouwenspersoon. Kennelijk moet hier de voorkeur worden gegeven aan de term "zelfstandig".

Gerichte wijzigingen

Net als voor de algemene opmerkingen legt mevrouw Reusens de nadruk op het feit dat de gerichte opmerkingen die ze hier maakt, niet exhaustief zijn. Om pragmatische redenen wil ze immers bepaalde elementen, van veeleer materiële dan ideologische aard, voor het voetlicht brengen omdat ze kennelijk moeten worden aangepast.

La dernière phrase du premier alinéa de l'article 375 du Code civil est totalement redondante et inutile au regard du second alinéa de l'article 389, qu'il convient quant à lui de maintenir.

Article 490-3, § 3, alinéas 1er et 2 du Code civil: utilisation, au sein de ces deux alinéas, de deux termes différents dans la version française du texte — "*notification*" et "*communication*" de la décision du juge de paix — pour viser un concept identique. Il convient de privilégier le terme "*notification*".

Il y a un problème à l'article 491 du Code civil dans le libellé des définitions de l'assistance et de la représentation. À tout le moins, ces définitions ne sont pas claires et le commentaire des articles n'aide à cet égard pas à la compréhension.

Article 492-1 du Code civil: il convient de reformuler le premier alinéa de cet article, dont la formulation n'est guère heureuse d'un point de vue grammatical (suppression du terme "en").

Article 492-2, § 1er, alinéa 3 et § 2, alinéa 3 du Code civil: "*En tout état de cause*" semble une formule plus usitée et indiquée d'un point de vue légistique que les formules "*de toute façon*" et "*en tout cas*" respectivement utilisées par les paragraphes épinglés. De même, il conviendrait d'utiliser le même terme pour traduire le terme "*uitdrukkelijk*" utilisé de manière uniforme dans la version néerlandaise du texte.

Article 493-1, § 2, alinéa 2, du Code civil: remplacer dans le texte français "*qu'il aurait contractées"* par "*que la personne protégée aurait contractées*".

Article 497-6 du Code civil:problème de libellé – "l'administrateur de la"?

Article 499-11 du Code civil: remplacer "ces derniers" par "ce dernier".

Article 1124 du Code civil: supprimer et remplacer le terme "interdites". Son maintien constituerait un retour en arrière inopportun.

Article 1242 du Code judiciaire: remplacer les termes

De laatste zin van het voorgestelde artikel 375, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek is volkomen redundant en onnodig ten aanzien van het voorgestelde artikel 389, tweede lid, dat moet behouden blijven.

In het voorgestelde artikel 490-3, § 3, eerste en tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek: gebruik van twee verschillende woorden in de Franse tekst van die twee leden — "*notification"* en "*communication*" van de beslissing van de vrederechter — om eenzelfde concept uit te drukken. De voorkeur gaat naar *"notification"*.

De bewoordingen van de definities van de "bijstand" en de "vertegenwoordiging" in het voorgestelde artikel 491 van het Burgerlijk Wetboek doen een probleem rijzen. Die definities zijn op zijn minst onduidelijk en de commentaar bij de artikelen zorgt niet voor meer duidelijkheid.

In het voorgestelde artikel 492-1 van het Burgerlijk Wetboek: het eerste lid van dat artikel moet worden herschreven omdat een en ander grammaticaal te wensen overlaat (schrapping van het woord "en" in de Franse tekst).

In het voorgestelde artikel 492-2, § 1, derde lid en § 2, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek: in het Frans lijkt "*En tout état de cause*" wetgevingstechnisch een gebruikelijkere en betere formulering dan "*de toute façon*" en "*en tout cas*", die respectievelijk in de voormelde paragrafen worden gebruikt. Voorts zou het woord "uitdrukkelijk", dat op uniforme wijze in de Nederlandse tekst wordt gebruikt, steeds door dezelfde woorden moeten worden vertaald.

In het voorgestelde artikel 493-1, § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek: in de Franse tekst vervange men "*qu'il aurait contractées"* door "*que la personne protégée aurait contractées"*.

In het voorgestelde artikel 497-6 van het Burgerlijk Wetboek: probleem van formulering – "*l'administrateur de la*"?

In het voorgestelde artikel 499-11 van het Burgerlijk Wetboek: in de Franse tekst vervange men "*ces derniers*" door "*ce dernier*".

In het voorgestelde artikel 1124 van het Burgerlijk Wetboek: in de Franse tekst dient "*interdites*" te worden weggelaten en vervangen. Het behoud ervan zou een ongepaste terugkeer naar een vroegere situatie zijn.

In het voorgestelde artikel 1242 van het Burgerlijk Wetboek: in de Franse tekst vervange men de woorden

"*bureau d'assistance judiciaire*"[3] par "*bureau d'aide juridique*"[4].

Article 1244 du Code judiciaire: remplacer "le traitement de la demande" par "l'instruction de la demande"[5].

Article 14, § 3, alinéa 1er, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient: supprimer la mention ", dans ce cas également,".

2. Exposé de M. Edgar Boydens, administrateur de l'*Orde van Vlaamse Balies*

M. Edgar Boydens a déposé une note détaillant les positions de l'OVB. Au cours de son exposé oral, il approfondit quelques-uns des points auxquels l'OVB est particulièrement attentif. L'orateur renvoie également à l'exposé des observations déjà formulées par le représentant de l'OBFG et qui correspondent, dans une large mesure, à celles de l'OVB.

L'orateur se réjouit que la proposition de loi redéposée sous la législature actuelle tienne compte des critiques déjà formulées par l'OVB, notamment en matière de terminologie, à propos de la proposition de loi n° 1356[6] déposée sous la précédente législature. Il demande que la commission soit particulièrement attentive aux quatre points suivants, tirés de sa note écrite.

— L'OVB demande que l'on réfléchisse encore sérieusement au rôle de la personne de confiance, lequel est revalorisé, la personne de confiance devant désormais jouer le rôle de personne de liaison entre la personne protégée et le juge de paix.

[3] L'assistance judiciaire permet d'avoir accès à la gratuité partielle ou totale des frais de procédure (frais de citation, de requête, de mise au rôle, de copies d'un dossier répressif, …).

[4] Permet quant à lui aux personnes dans une situation particulière (ex.: les détenus, les mineurs d'âge, les demandeurs d'asile, les personnes qui font l'objet d'une demande basée sur la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux) ou dont les ressources sont insuffisantes d'obtenir l'assistance gratuite ou partiellement gratuite d'un avocat pour un aiguillage juridique circonstancié, une négociation, une défense en justice ou l'intentement voire la poursuite d'une procédure judiciaire.

[5] *Cf.* actuel article 1249 du Code judiciaire.

[6] Proposition de loi modifiant la législation relative aux statuts d'incapacité en vue d'instaurer un statut global. (déposée par M. Luc Goutry, Mme Sarah Smeyers, M. Thierry Giet et Mmes Marie-Christine Marghem, Sabien Lahaye-Battheu et Clotilde Nyssens)

"*bureau d'assistance judiciaire*"[3] door "*bureau d'aide juridique*"[4].

In het voorgestelde artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek: in de Franse tekst vervange men de woorden "*le traitement de la demande*" door de woorden "*l'instruction de la demande*"[5].

In het voorgestelde artikel 14, § 3, eerste lid, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt: in de Franse tekst schrappe men de woorden *", dans ce cas également*,".

2. Uiteenzetting van de heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies

De heer Edgar Boydens heeft een uitgebreide nota ingediend met de standpunten van de OVB. In zijn mondelinge toelichting gaat hij in op enkele punten waar de OVB bijzonder belang aan hecht. De spreker verwijst ook naar de uiteenzetting van de opmerkingen die reeds gemaakt werden door de vertegenwoordiger van de OBFG en die grotendeels overeenstemmen met deze van de OVB.

De spreker is tevreden dat het tijdens deze legislatuur opnieuw ingediende wetsvoorstel rekening houdt met de kritiek, onder meer met betrekking tot de terminologie, die reeds door de OVB uitgebracht werd op het wetsvoorstel nr 1356[6] dat in de vorige legislatuur werd ingediend. Hij vraagt de bijzondere aandacht van de commissie voor de volgende vier punten die hij uit zijn schriftelijke nota licht.

— De OVB vraagt dat nog ernstig zou worden nagedacht over de figuur van de vertrouwenspersoon, die opgewaardeerd wordt en voortaan als verbindingspersoon dient te fungeren tussen de beschermde persoon en de vrederechter.

[3] Dankzij de rechtsbijstand kunnen de procedurekosten (kosten van de dagvaarding en het verzoekschrift, rolrecht, kosten van afschrift van een strafdossier enzovoort) geheel of ten dele kosteloos zijn.

[4] Maakt het voor personen die in een bijzondere situatie verkeren (zoals gevangenen, minderjarigen, asielzoekers, personen jegens wie een vraag is ingediend op grond van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke) of die over onvoldoende middelen beschikken mogelijk geheel of ten dele kosteloze bijstand van een advocaat te verkrijgen met het oog op een omstandige juridische begeleiding, een onderhandeling, een verdediging in rechte dan wel het instellen of zelfs de voortzetting van een gerechtelijke procedure.

[5] Zie het vigerende artikel 1249 van het Gerechtelijk Wetboek.

[6] Wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving inzake de onbekwaamheidsstatuten wat de invoering van een globaal statuut betreft (ingediend door de heer Luc Goutry, mevrouw Sarah Smeyers, de heer Thierry Giet en de dames Marie-Christine Marghem, Sabien Lahaye-Battheu en Clotilde Nyssens)

L'OVB n'a pas d'objection de principe à l'égard des personnes de confiance mais tempère fortement l'enthousiasme des auteurs de la proposition de loi et souligne que l'on ne peut attendre aucune contribution juridique effective de la personne de confiance. La personne de confiance est utile, et il convient qu'elle soit entendue avec la personne protégée, mais le juge doit également pouvoir voir lui-même la personne protégée et lui parler. Il considérera les informations qu'il obtiendra de la personne de confiance comme des renseignements ordinaires. Plus la personne de confiance sera crédible et mieux le juge sera informé. Toutefois, il serait excessif d'élever la personne de confiance au rang de porte-parole de la personne protégée.

Le législateur doit faire preuve d'une saine méfiance à l'égard des personnes de confiance et certainement tenir compte du fait que les conflits d'intérêts ne sont pas totalement exclus.

— Les principes de proportionnalité et de subsidiarité se retrouvent dans les règles élaborées pour la protection extra-judiciaire, laquelle devient prioritaire sur la protection judiciaire.

L'OVB ne formule aucune observation particulière au sujet de l'article 489 du Code civil proposé.

L'OVB propose néanmoins de remplacer l'article 490-1, alinéa 1er, proposé comme suit:

Le mandat accordé avant qu'une mesure de protection judiciaire visée à l'article 492 ait été ordonnée à l'égard du mandant ne prendra pas fin de plein droit par suite de cette mesure, sauf stipulation contraire.

Dès lors que les parties pouvaient stipuler valablement le contraire dans le mandat, il y a lieu que le législateur ne porte pas préjudice à l'article 1134 du Code civil et que le mandat puisse bien prendre fin lorsqu'une mesure de protection judiciaire a été ordonnée si telle était la volonté des parties.

L'alinéa 2 de l'article 490-1 du Code civil proposé n'est pas clair maintenant que l'on attend du mandant (et donc d'un co-contractant de la personne devant [éventuellement] être protégée) qu'il annonce le mandat qui le lie au motif parce que le mandant se trouve dans une situation qui donne lieu à une mesure de protection. Le texte proposé n'impose pas cette obligation après la prise de la mesure de protection mais bien sur la base d'un simple critère de fait (sur lequel le mandataire doit manifestement statuer), à savoir que le mandataire

De OVB heeft geen principiële bezwaren tegen de vertrouwenspersoon maar tempert sterk het enthousiasme van de indieners van het wetsvoorstel en benadrukt dat daadwerkelijke juridische bijdragen van de vertrouwenspersoon niet kunnen worden verwacht. Een vertrouwenspersoon is nuttig en dient samen met de beschermde persoon te worden gehoord, doch de rechter moet ook de mogelijkheid krijgen om de beschermde persoon zelf te zien en te spreken. De informatie die hij van de vertrouwenspersoon krijgt, zal hij als gewone inlichtingen beschouwen. Hoe groter de credibiliteit van de vertrouwenspersoon, hoe beter de rechter zal geïnformeerd zijn, doch de vertrouwenspersoon tot spreekbuis van de beschermde persoon verheffen, gaat te ver.

De wetgever moet een gezond wantrouwen hebben tegenover de vertrouwenspersonen en er zeker rekening mee houden dat belangenconflicten niet geheel onwaarschijnlijk zijn.

— De principes van proportionaliteit en subsidiariteit zijn terug te vinden in de regels die werden uitgewerkt voor de buitengerechtelijke bescherming die voorrang krijgt op de gerechtelijke beschermingsregeling.

De OVB heeft geen bijzondere commentaar bij het voorgestelde artikel 489 van het Burgerlijk Wetboek.

De OVB stelt echter voor om het voorgestelde eerste lid van artikel 490-1 van het Burgerlijk Wetboek te vervangen door:

De lastgeving die werd verleend alvorens ten aanzien van de lastgever een rechterlijke beschermingsmaatregel zoals bedoeld in artikel 492 werd bevolen zal, tengevolge voormeld bevel niet van rechtswege een einde nemen, tenzij anders werd bedongen.

Omdat partijen op geldige wijze het tegendeel in de lastgeving konden bedingen, is het noodzakelijk dat de wetgever geen afbreuk doet aan artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek, en dat de lastgeving wel een einde zal kunnen nemen wanneer een rechterlijke beschermingsmaatregel werd bevolen, indien dat de wil van de partijen was.

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 490-1 van het Burgerlijk Wetboek is niet duidelijk nu van de lastgever (dus een medecontractant van de (gebeurlijk) te beschermen persoon) wordt verwacht dat hij de lastgeving die hem bindt, aanmeldt omdat de lastgever in een toestand die aanleiding geeft tot een beschermingsmaatregel verzeild is geraakt. De voorgestelde tekst legt de verplichting niet op *na* het nemen van de beschermingsmaatregel, maar wel op basis van een louter feitelijk criterium (waarover de lasthebber

se trouve dans une situation qui pourrait justifier une mesure de protection. Ce n'est pas applicable.

Qui plus est, l'obligation en question n'est pas suffisamment précisée et les actes à poser suivants ne semblent pas offrir une sécurité juridique suffisante:

— Comment faut-il déclarer le mandat?
— Auprès de quel juge de paix le mandat doit-il être déclaré?
— Qu'advient-il si, comme cela arrive fréquemment, le mandat est soumis à une obligation de secret?
— Comment le mandataire apprécie-t-il que le mandant se trouve dans une situation pouvant donner lieu à une mesure de protection?
— Est-il exact que la déclaration enclenche une procédure (ce qui semble être le cas, dès lors que l'alinéa 3 concerne les décisions que peut prendre le juge de paix), et est-ce bien l'intention de l'auteur?
— Dans l'affirmative, d'où provient le certificat médical visé à l'alinéa 3?

— Comment le mandataire est-il informé qu'une requête a été introduite conformément au dernier alinéa?

L'article 490-3, § 1er, alinéa 9, du Code civil prévoit que les fonds et les biens du mandant sont séparés de ceux du mandataire. Il serait préférable de prévoir que les fonds et les biens ne peuvent être saisis par les créanciers du mandataire.

L'OVB n'est pas favorable à une déclaration impossible à mettre en œuvre dans la pratique, mais il est satisfait de la protection extrajudiciaire, dès lors qu'elle sera suffisante dans la plupart des cas. Le juge appréciera en outre systématiquement le bien-fondé de la demande de protection judiciaire lorsqu'il connaîtra de la demande relative à la prise d'une mesure de protection judiciaire. Dans ce sens, une déclaration proactive mais difficilement réalisable n'offrirait aucune plus-value. Dans les cas non problématiques, une telle déclaration est superflue. Dans les cas litigieux, une protection judiciaire sera demandée au juge, et l'existence du mandat constituera un élément de l'appréciation du juge.

L'article 491 du Code civil dispose notamment que l'on entend par personne protégée une personne majeure qui, par une décision de justice prise conformément à l'article 492-2, a été déclarée incapable de poser un ou plusieurs actes. L'article proposé n'insère en fait aucune nouvelle définition — bien que certaines définitions soient simplifiées — de sorte qu'il peut parfaitement être supprimé.

kennelijk moet oordelen), nl. dat de lastgever zich in een toestand bevindt die een beschermingsmaatregel zou kunnen verantwoorden. Dit is niet werkzaam.

Daarenboven is de desbetreffende verplichting niet voldoende uitgewerkt en lijken de volgende te stellen handelingen niet voldoende rechtszeker:

— Hoe moet worden aangemeld?
— Bij welke vrederechter moet worden aangemeld?

— Wat indien — zoals vaak het geval is —de lastgeving aan een geheimhoudingsplicht is onderworpen?
— Hoe oordeelt de lasthebber dat de lastgever zich in een toestand bevindt die tot een beschermingsmaatregel zou kunnen leiden?
— Is het wel degelijk zo en gewild dat de aanmelding een procedure inleidt (wat het geval lijkt te zijn nu de derde lid het heeft over de beslissingen die de vrederechter kan nemen)?
— Indien de vorige vraag positief wordt beantwoord, waar komt het medisch getuigschrift bedoeld in de derde alinea vandaan?
— Hoe verneemt de lasthebber dat een verzoekschrift overeenkomstig het laatste lid werd ingediend?

In artikel 490-3, § 1, negende lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald dat het geld en de goederen van de lastgever afgescheiden blijven van die van de lasthebber. Het is best om te bepalen dat het geld en de goederen niet door de schuldeisers van de lasthebber in beslag kunnen worden genomen.

De OVB is geen voorstander van een praktisch niet werkbare aanmelding maar is tevreden met de buitengerechtelijke bescherming nu die veelal zal voldoen. Daarenboven zal de deugdelijkheid daarvan steeds worden beoordeeld wanneer de rechter kennis neemt van de vordering tot het nemen van een rechterlijke beschermingsmaatregel. In die zin zou een proactieve, maar praktisch moeilijk haalbare aanmelding, niets toevoegen. In de niet-problematische gevallen is dergelijke aanmelding overbodig, in de betwiste gevallen zal aan de rechter een gerechtelijke bescherming worden gevraagd en zal de bestaande lastgeving een element in de appreciatie door de rechter vormen.

Artikel 491 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt o.m. dat onder een beschermde persoon wordt verstaan: een meerderjarige persoon die door een rechterlijke beslissing overeenkomstig artikel 492-2 van het Burgerlijk Wetboek wilsonbekwaam werd verklaard om een of meer handelingen te stellen. Het voorgestelde artikel voegt eigenlijke geen nieuwe definities in — alhoewel bepaalde definities vereenvoudigd worden weergegeven — zodat het eigenlijk best kan worden geschrapt.

L'OVB propose d'insérer à la place ainsi libérée un article qui prévoit explicitement que le juge de paix décrète en principe un régime d'assistance, ou un régime de représentation si l'assistance s'avère insuffisante, ou une combinaison des deux régimes.

— En ce qui concerne le régime de rémunération et la fixation des barèmes de rémunérations, l'intervenant demande que l'OVB et l'OBFG soient consultés au préalable.

De plus, il convient d'élaborer également un régime de rémunération au travers de l'aide de deuxième ligne maintenant que l'on peut faire face à de nombreuses administrations (solvables) à l'aide de mesures extrajudiciaires et que les administrations non solvables sont réglées sur la base de mesures de protection judiciaire. Un tel régime nécessite évidemment une augmentation du budget de l'assistance de deuxième ligne.

— L'article 496-7 du Code civil identifie les personnes qui ne peuvent être administrateur de la personne de l'intéressé et/ou administrateur des biens.

Les juges de paix suppléants sont également repris dans cet article sous prétexte que: "*l'ajout des juges de paix suppléants se justifie par la volonté d'éviter à l'avenir les abus en matière de désignation systématique, par les juges de paix, de leurs suppléants (souvent des avocats) dans une optique de rétribution pour "services rendus". Cette pratique est en effet d'autant plus problématique que le juge de paix, qui a "rendu un service" au juge suppléant, est également chargé du contrôle de l'exécution du mandat d'administrateur. Cette disposition répond aux recommandations du rapport de la Fondation Roi Baudouin.*"

L'OVB estime que ce raisonnement est expéditif. De plus, il porte préjudice aux mérites des nombreux juges suppléants qui prennent ces mandats à cœur.

L'OVB profite également de l'occasion pour signaler qu'une disposition peut également être intégrée en vue d'adapter l'article 909 du Code civil de manière à ce que l'administrateur professionnel ne puisse tirer avantage des largesses qui lui sont prodiguées par la personne protégée. Les contestations qui peuvent surgir en ce qui concerne des largesses prodiguées par la personne protégée à l'administrateur professionnel ne servent pas les intérêts de ce dernier, de sorte qu'il se recommande d'étendre l'incapacité légale de recevoir dans le chef des administrateurs professionnels. Cette

De OVB stelt voor dat op de aldus vrijgekomen plaats een artikel wordt ingevoegd dat duidelijk uitdrukt dat de vrederechter in beginsel een bijstandsregime uitvaardigt, dan wel een vertegenwoordigingsregime indien bijstand ontoereikend zou blijken, dan wel een combinatie van beide.

— Wat de vergoedingsregeling betreft en het vastleggen van vergoedingsschalen, vraagt de spreker dat OVB en OBFG vooraf zouden worden geraadpleegd.

Verder is het noodzakelijk dat ook een vergoedingssysteem via de tweedelijnsbijstand wordt uitgewerkt nu de kans bestaat dat vele (solvabele) bewindvoeringen via buitengerechtelijke maatregelen worden opgevangen en niet-solvabele bewindvoeringen via de gerechtelijke beschermingsmaatregelen worden afgewikkeld. Dergelijke regeling maakt vanzelfsprekend een verhoging van het budget van de tweedelijnsbijstand noodzakelijk.

— Artikel 496-7 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt wie geen bewindvoerder over de persoon van de betrokkene en/of bewindvoerder over de goederen mag zijn.

Hier worden ook de plaatsvervangende vrederechters opgenomen met als motivatie dat: "*De* toevoeging *van de plaatsvervangende vrederechters is ingegeven om misbruiken inzake de systematische aanwijzing door vrederechters van hun plaatsvervangende vrederechters (vaak advocaten) als een soort vergoeding voor "geleverde diensten" naar de toekomst toe te voorkomen. Deze praktijk is immers des te problematischer daar de vrederechters, die aan de plaatsvervangende rechter "een dienst verleende", ook belast zijn met de controle op de uitvoering van de bewindvoering. Dit komt tegemoet aan de aanbevelingen van het rapport van de Koning Boudewijnstichting.*"

De OVB vindt deze redenering zeer kort door de bocht. Deze benadering doet afbreuk aan de verdiensten van talrijke plaatsvervangende rechters om dergelijke mandaten ter harte te nemen.

De OVB maakt tevens van de gelegenheid gebruik om erop te wijzen dat meteen een regeling kan ingebouwd worden om artikel 909 van het Burgerlijk Wetboek zo aan te passen dat de professionele bewindvoerder geen voordeel kan halen uit milddadigheden die hem door de beschermde persoon worden gedaan. De professionele bewindvoering is niet gediend door betwistingen die kunnen ontstaan op het vlak van milddadigheden door de beschermde persoon aan de professionele bewindvoerder, zodat een uitbreiding van de wettelijke wilsonbekwaamheid tot ontvangen door professio-

incapacité légale se limite à l'administration professionnelle; le lien familial qui peut éventuellement exister entre la personne protégée et l'administrateur ne justifie aucune incapacité légale de recevoir dans le chef de l'administrateur familial.

3. Exposé de MM. Vincent Bertouille et Bert Janssens, représentants de l'Union royale des juges de paix et de police

M. Vincent Bertouille souligne que l'Union royale des juges de paix et de police est satisfaite d'être entendue. Elle l'est également pour le temps que le Parlement consacre à la matière, ainsi que par les principes directeurs retenus par la présente proposition de loi. C'est en effet le bon sens même de créer un statut unique et d'opérer une distinction entre les personnes mineures et majeures, ainsi qu'entre les mesures à la personne et aux biens. Les juges de paix se réjouissent également de se voir confier cette matière.

L'Union royale souhaite toutefois exprimer une certaine méfiance vis-à-vis de la volonté des auteurs de la proposition de privilégier le recours aux membres de la famille et aux proches de la personne à aider. S'il s'agit généralement des meilleurs soutiens, c'est aussi très souvent d'eux que proviennent les abus constatés. Il faut donc pouvoir intervenir dans ces cas. Il faut éviter une vision trop angélique des proches, sans non plus négliger leur importance.

Il faut également porter son attention sur les moyens qui seront mis à la disposition des juges de paix pour faire respecter la loi et plus particulièrement aux coûts que cette dernière implique. À ce titre, le rapport *Jus Pax* donne une certaine idée du coût d'une procédure. Ainsi, une visite sur les lieux en administration provisoire peut coûter 400 euros. Si on les multiplie, les coûts peuvent sérieusement augmenter. Il faut donc s'assurer que la proposition de loi reste applicable.

Sur ce point, la volonté de réviser tous les deux ans le statut de la personne est louable, mais il faut faire attention à la charge de travail que cela impliquera pour le juge de paix. *M. Bertouille* fait remarquer qu'en tant que juge de paix du canton de Forêt, qui est un canton de taille moyenne, il a actuellement 400 dossiers "vivants". Une révision tous les deux ans impliquerait donc qu'il révise chaque année 200 dossiers, pour lesquelles une

nele bewindvoerders aangewezen is. Deze wettelijke wilsonbekwaamheid beperkt zich tot de professionele bewindvoering; de familiale band die gebeurlijk tussen de beschermde persoon en de bewindvoerder bestaat, verantwoordt geen wettelijke wilsonbekwaamheid tot ontvangen voor de familiale bewindvoerder.

3. Uiteenzetting van de heren Vincent Bertouille en Bert Janssens, vertegenwoordigers van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en de Politierechters

De heer Vincent Bertouille, *vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en de Politierechters,* onderstreept dat het KVVP verheugd is dat het op deze hoorzitting is uitgenodigd. Het Verbond vindt het een goede zaak dat het Parlement voor de behandeling van dit vraagstuk tijd uittrekt, en staat achter de krachtlijnen van het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel. Het getuigt immers van gezond verstand te willen voorzien in een eenvormig statuut en een onderscheid te maken tussen minderjarigen en meerderjarigen, alsook tussen de maatregelen met betrekking tot de persoon en die met betrekking tot de goederen. Voorts zijn de vrederechters tevreden dat die aangelegenheid hen wordt toevertrouwd.

Niettemin staat het Koninklijk Verbond enigszins terughoudend tegenover het feit dat de indieners van het wetsvoorstel de hulp aan de te beschermen persoon in de eerste plaats in handen willen geven van zijn familieleden en naasten. Die mensen zijn doorgaans dan wel een ware steun en toeverlaat, heel vaak is misbruik uit diezelfde hoek afkomstig. In die gevallen moet men dus kunnen ingrijpen. Hoewel hun rol niet mag worden verwaarloosd, mogen de naasten niet al te goedgunstig worden bejegend.

Voorts moet men aandacht hebben voor de middelen waarover de vrederechters zullen kunnen beschikken om uitvoering te doen geven aan de wet, en meer bepaald aangaande de daarmee gepaard gaande kosten. In dat verband geeft het *JustPax*-rapport een idee van de kosten van een procedure. Zo kan een bezoek ter plaatse bij voorlopig bewind 400 euro kosten. Het totaalbedrag van alle kosten kan hoog oplopen. Het wetsvoorstel moet dus haalbaar blijven.

De heer Bertouille vindt het dan wel lovenswaardig het statuut van de beschermde persoon om de twee jaar te evalueren, men mag het extra werk dat dit voor de vrederechter zal meebrengen, niet uit het oog verliezen. Hij stipt aan dat hij als vrederechter van het — middelgrote — kanton Vorst, momenteel 400 "openstaande" dossiers behandelt. Een tweejaarlijkse evaluatie zou dus betekenen dat hij elk jaar 200 dossiers moet herzien,

descente sur les lieux s'imposerait généralement. Il faut donc réfléchir à la faisabilité d'une telle réforme.

Enfin, il faut bien se rendre compte de l'enjeux de la présente proposition d'un point de vue financier. Rien que pour son canton les différents dossiers qu'il traite représentent une somme d'à peu près 30 millions d'euros et 140 immeubles. En sachant qu'il y a à peu près 200 justices de paix à Bruxelles, on peut se faire une idée de la masse que cela représente. Compte tenu de cette masse, il faut être absolument certain que la future loi fonctionnera adéquatement.

M. Bert Janssens souhaite attirer l'attention sur deux points en particulier. Tout d'abord, il faut bien se rendre compte que la personne de confiance est un maillon particulièrement utile dans le cadre de l'administration provisoire. Elle a en premier lieu une fonction de démineur, qui peut ramener le calme au sein d'une famille, certainement en cas de problèmes financiers, qui sont souvent la source de nombreux conflits. Elle peut également faciliter les relations entre la famille et l'administrateur provisoire, duquel il est trop souvent attendu qu'il remplisse toutes les tâches nécessaires à la personne en difficulté, du nettoyage de la maison aux soins de la personne, alors qu'il s'agit généralement d'un avocat ou d'un banquier qui n'a pour seule mission que la gestion du patrimoine de la personne concernée.

Un deuxième problème concerne la nomination de juges de paix suppléants comme administrateurs provisoires. Il est important que leur rôle soit maintenu, car il s'agit de juristes compétents, qui connaissent très bien la matière en question. Ce sont également eux qui sont en contact avec le juge de paix, ce dernier les connaissant et pouvant ainsi leur faire confiance. Tel n'est par contre pas le cas lorsque l'administrateur provisoire est un membre de la famille ou un proche, qui n'est ni juriste, ni nécessairement familier avec l'administration provisoire et qui dès lors n'est pas de nature à faciliter le travail du juge de paix. Il est par ailleurs impossible de savoir si le proche est fiable.

4. Échange de vues avec les membres

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) constate que les orateurs recommandent que ce soit des professionnels qui assument les fonctions d'administrateurs provisoires, plutôt que les membres de la famille. Il ne faut toutefois pas perdre de vue qu'il y a aussi des avocats qui ne travaillent pas correctement.

waarbij hij bovendien een plaatsbezoek zou moeten afleggen. Over de haalbaarheid van een dergelijke hervorming moet derhalve goed worden nagedacht.

Tot slot moet men de financiële implicaties van dit wetsvoorstel voor ogen houden. Alleen al voor de dossiers die hij in zijn kanton behandelt, gaat het om een bedrag van bijna 30 miljoen euro en om 140 gebouwen. Wetende dat er in Brussel zo'n 200 vredegerechten zijn, dan wordt duidelijk hoe groot de inzet is. Men moet er derhalve absoluut zeker van zijn dat de toekomstige wet goed zal werken.

De heer Bert Janssens, vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en de Politierechters, wil de aandacht vestigen op twee punten in het bijzonder. Ten eerste moet men goed beseffen dat bij een voorlopig bewind de vertrouwenspersoon een uitermate belangrijke schakel is. De vertrouwenspersoon is allereerst iemand die de lont uit het kruitvat haalt, die binnen een familie de rust kan doen weerkeren, niet het minst bij financiële problemen, die vaak aan een conflict ten grondslag liggen. Hij kan ook zorgen voor vlotte betrekkingen tussen de familie en de voorlopige bewindvoerder, van wie al te vaak wordt verwacht dat hij alle taken van de beschermde persoon overneemt, van het schoonmaken van het huis tot de persoonlijke verzorging; doorgaans is de bewindvoerder evenwel een advocaat of een bankier wiens enige taak erin bestaat het vermogen van de betrokken persoon te beheren.

Een tweede pijnpunt houdt verband met de benoeming van plaatsvervangende vrederechters als voorlopige bewindvoerders. Zij moeten hun rol kunnen blijven spelen, aangezien het gaat om bekwame juristen, die terdege met de materie vertrouwd zijn. Bovendien staan zij in contact met de vrederechter, die hen kent en hen dan ook kan vertrouwen. Dat is niet zo als de voorlopige bewindvoerder een familielid of een naaste is en bovendien geen jurist is, niet noodzakelijk vertrouwd is met het voorlopig bewind en dus wellicht niet de geknipte persoon is om het werk van de vrederechter te vergemakkelijken. Tot slot valt onmogelijk uit te maken of de naaste wel betrouwbaar is.

4. Gedachtewisseling met de leden

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) stelt vast dat de gastsprekers ervoor pleiten dat de functie van voorlopig bewindvoerder veeleer zou worden vervuld door een beroeps dan door een familielid. Men mag evenwel niet vergeten dat ook niet alle advocaten even feilloos werken.

M. Bert Janssens, représentant de l'Union royale des juges de paix et de police, souligne que le problème est avant tout que les juges de paix ne connaissent pas les administrateurs occasionnels, si bien qu'il n'est pas possible de créer une relation de confiance avec eux.

M. Edgar Boydens, administrateur de l'Orde van Vlaamse Balies*,* estime que l'on va d'un extrême à l'autre. Ne serait-il pas préférable de retravailler le statut des administrateurs professionnels?

Lorsque l'intervenant était bâtonnier à Bruxelles, un collège des administrateurs a été mis en place, avec un règlement et une liste des tarifs indicatifs. Une solution pourrait également consister à instaurer un certain nombre d'incapacités pour les administrateurs, par exemple en leur interdisant de figurer de quelque manière que ce soit sur le testament de la personne protégée.

Mme Sonja Becq (CD&V) note qu'il n'y aurait apparemment que très peu de recours contre l'administration provisoire. Elle se demande dès lors quelles sont les possibilités qui existent en cas de mésentente entre le juge de paix et l'administrateur provisoire. Ou n'y a-t-il pas véritablement de problèmes à ce niveau là?

M. Vincent Bertouille, représentant de l'Union royale des juges de paix et de police, reconnaît qu'il peut bien évidemment y avoir des problèmes entre l'administrateur provisoire et le juge de paix. Ou entre la famille et le juge de paix. Ce dernier doit prendre une décision, qui ne plaît pas nécessairement à tout le monde. Or, à l'inverse des autres juges, le juge de paix doit en cette matière effectuer un contrôle annuel, si bien que le problème est susceptible de revenir chaque année sur la table. Mais un contrôle est absolument nécessaire.

M. Bert Janssens, représentant de l'Union royale des juges de paix et de police ajoute que des conflits sont toujours possibles, non seulement avec l'administrateur provisoire, mais également avec la personne protégée, qui ne souhaite pas être administrée.

Mme Sonja Becq (CD&V) attire l'attention des personnes âgées qui sont sous mandat spécial et qui régressent avec le temps pour finir incapables. Comment faites-vous face à cette situation?

M. Vincent Bertouille souligne que le problème du mandat réside dans la nécessité d'exercer un contrôle, qui n'est malheureusement plus possible en cas d'incapacité. C'est là que ce situe le nœud du problème. Pour résoudre ce problème, il arrive fréquemment que

De heer Bert Janssens, vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en de Politierechters, onderstreept de kern van het probleem: de vrederechters kennen de occasionele bewindvoerders niet, waardoor er met hen geen vertrouwensrelatie tot stand kan komen.

De heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies, stelt dat men van het ene uiterste in het andere vervalt. Zou niet beter worden gesleuteld aan het statuut van de professionele bewindvoerder?

Toen de spreker stafhouder was in Brussel werd een college van bewindvoerders opgericht, met een reglement en richttarieven. Een oplossing zou er ook in kunnen bestaan een aantal verbodsbepalingen voor de bewindvoerders in te stellen, bijvoorbeeld door te verbieden dat ze op welke wijze ook vermeld staan in het testament van de beschermde persoon.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) merkt op dat er kennelijk heel weinig verhaal tegen een voorlopige bewindvoering mogelijk is. Zij vraagt zich dan ook af welke mogelijkheden voorhanden zijn in geval van onenigheid tussen de vrederechter en de voorlopige bewindvoerder. Of rijzen er op dat vlak niet echt moeilijkheden?

De heer Vincent Bertouille, vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van Vrede- en Politierechters, erkent dat er vanzelfsprekend wrijvingen kunnen zijn tussen de voorlopige bewindvoerder en de vrederechter, of nog tussen de familie en de vrederechter. Laatstgenoemde moet een beslissing nemen waar niet noodzakelijkerwijs iedereen gelukkig mee is. In tegenstelling tot de andere rechters moet de vrederechter terzake evenwel een jaarlijkse controle verrichten, zodat de moeilijkheid elk jaar opnieuw aan de orde kan zijn. Niettemin is een controle volstrekt noodzakelijk.

De heer Bert Janssens, vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en de Politierechters, voegt daaraan toe dat conflicten altijd mogelijk zijn, niet alleen met de voorlopige bewindvoerder, maar ook met de beschermde persoon, die niet wil dat een bewindvoerder voor hem optreedt.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) vestigt de aandacht op de bejaarden voor wie een bijzondere lasthebber optreedt, en wier toestand mettertijd verslechtert totdat zij uiteindelijk wilsonbekwaam worden. Hoe moet een dergelijke situatie het hoofd worden geboden?

De heer Vincent Bertouille, vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van Vrede- en Politierechters, beklemtoont de moeilijkheid met lastgeving: er moet controle worden uitgeoefend, iets wat in geval van wilsonbekwaamheid jammer genoeg niet langer mogelijk

le mandataire devienne également l'administrateur, ce qui permet d'avoir un contrôle annuel.

M. Edgar Boydens, administrateur de l'Orde van Vlaamse Balies*,* ajoute qu'il est préférable que le mandat ne prenne pas fin automatiquement. Dans la plupart des cas, il n'y a pas de problèmes.

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) estime qu'il est important de protéger la liberté des médecins en ce qui concerne la rédaction de l'attestation médicale. Quelles adaptations à la présente proposition pourraient dès lors être proposées?

Concernant la rémunération des administrateurs, quelle est la situation à l'heure actuelle? Il semblerait que les pratiques varient en fonction des juges. Qu'en est-il également de la nomination des administrateurs professionnels? Est-ce que n'importe quel avocat peut être désigné? Et y a-t-il des avocats qui ne s'occupe que de l'administration? Au niveau des juges de paix, est-ce qu'il y a des tours de rôle?

Par rapport aux contacts entre le juge de paix et la personne protégée, il semblerait que la présente proposition implique des complications en augmentant trop fortement la charge de travail des juges de paix. Actuellement, quel est la fréquence des contacts entre la personne protégée et le juge?

Mme Florence Reusens, représentante de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone, est d'avis que la présente proposition ne pose pas de problème au niveau du certificat médical. Compte tenu de la pratique actuelle des médecins, qui ont tendance à ne fournir que très peu d'informations, les juges de paix se retrouvent généralement démunis pour évaluer correctement la situation. Or, les mesures à prendre peuvent toucher tous les biens de la personne. Ça peut donc aller loin. De ce point de vue, le recours à un formulaire type mais détaillé est une bonne chose. L'intervenante rappelle d'ailleurs que la Fondation Roi Baudouin devrait certainement pouvoir aider utilement à la rédaction d'un tel formulaire.

Concernant la rémunération des administrateurs provisoires, il existe dans son arrondissement, qui est celui de Nivelles, un syndic qui représente la totalité des administrateurs provisoires. Ces derniers et les juges de paix de l'arrondissement ont élaboré une nomenclature des tarifs, sur base de celle rédigée à l'époque à Charleroi.

is. Dat is de kern van het probleem. Om dat knelpunt weg te werken, komt het vaak voor dat de lasthebber ook de bewindvoerder wordt, hetgeen de mogelijkheid tot een jaarlijkse controle biedt.

De heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies, voegt daaraan toe dat de lastgeving bij voorkeur niet automatisch een einde neemt. In de meeste gevallen rijzen er geen moeilijkheden.

Volgens *mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld)* is het van belang de vrijheid van de artsen met betrekking tot het opstellen van de medische verklaring te beschermen. Welke aanpassingen aan het huidige wetsvoorstel zouden derhalve kunnen worden voorgesteld?

Wat is de huidige situatie in verband met de bezoldiging van de bewindvoerders? Naar verluidt, zouden de praktijken verschillen naargelang de rechter. *Quid* met de benoeming van de professionele bewindvoerders? Kan om het even welke advocaat worden aangewezen? Zijn er advocaten die zich alleen met de bewindvoering bezighouden? Zijn er toerbeurten voor de vrederechters?

Wat de contacten tussen de vrederechter en de beschermde persoon betreft, lijkt het erop dat dit wetsvoorstel verwikkelingen met zich brengt door de werklast van vrederechters al te zeer te verhogen. Wat is op dit ogenblik de frequentie van de contacten tussen de beschermde persoon en de rechter?

Volgens *mevrouw Florence Reusens, vertegenwoordigster van de* Ordre des barreaux francophones et germanophone*,* doet het voorliggende wetsvoorstel geen probleem rijzen wat het medisch attest betreft. Rekening houdend met de huidige praktijk van de artsen, die geneigd zijn maar heel weinig informatie te verstrekken, is het voor de rechters doorgaans moeilijk om de situatie correct in te schatten. De te nemen maatregelen kunnen echter op alle goederen van de persoon betrekking hebben. Dat kan dus ver gaan. Uit dat oogpunt is het een goede zaak gebruik te maken van een gedetailleerd standaardformulier. De spreekster herinnert er trouwens aan dat de Koning Boudewijnstichting zeker kan helpen bij de opstelling van een dergelijk formulier.

Wat de bezoldiging van de voorlopige bewindvoerders betreft, bestaat er in haar arrondissement, met name dat van Nijvel, een beheerder die alle voorlopige bewindvoerders vertegenwoordigt. Die laatsten en de vrederechters van het arrondissement hebben een nomenclatuur van de tarieven uitgewerkt, op grond van die welke vroeger in Charleroi werd opgesteld.

M. Vincent Bertouille, représentant de l'Union royale des juges de paix et de police, confirme qu'il arrive en effet fréquemment que les certificats médicaux ne soient pas du tout détaillés. De tels certificats posent avant tout problème lorsque c'est la personne elle-même qui demande à être mise sous tutelle. Dans de tels cas de figure les certificats ne sont pas très utiles. Un formulaire devrait pouvoir régler le problème, en obligeant les médecins à aller plus loin.

Au niveau de la rémunération, il faudra faire un choix entre l'individualisation ou la solidarisation des dossiers. L'exemple-type sont les immeubles: faut-il une rémunération basée sur un pourcentage ou pas? De plus, si l'on s'oriente vers une individualisation, il est également important de mettre en place une assistance judiciaire de deuxième ligne, car dans certains cantons, il n'y a pas de revenus.

Concernant les contacts avec les personnes protégées, il n'est pas possible de voir tout le monde. On ne va donc voir que ceux qui le demandent. Par ailleurs, pour les actes importants, il faut que le juge de paix se déplace pour voir l'intéressé même si l'acte est inévitable (tel que par exemple une personne âgée qui doit déménager). De tels contacts sont essentiels, mais il ne faut pour cela pas trop de personnes à visiter.

M. Edgar Boydens, administrateur de l'Orde van Vlaamse Balies*,* note qu'il n'y a pratiquement plus d'avocats qui s'occupent exclusivement d'administration. Certainement pas à Bruxelles.

Il fait également remarquer que lorsqu'il est fait appel en matière d'administration, c'est généralement sur base du certificat médical.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) se demande quel serait la meilleure manière de procéder pour fixer les tarifs des administrateurs. Faut-il régler cela par arrêté royal ou plutôt par le biais de tableaux indicatifs?

M. Vincent Bertouille, représentant de l'Union royale des juges de paix et de police, marque sa préférence pour l'arrêté royal. Lorsqu'il s'agit d'argent, la situation est souvent délicate. Avec un arrêté royal au moins, il n'y a pas à y avoir de discussions.

M. Edgar Boydens pense toutefois qu'il faudrait veiller à conserver une certaine souplesse dans l'arrêté royal. Il ne faut en effet pas oublier que l'administration implique également certains risques qui doivent pouvoir être rémunérés.

De heer Vincent Bertouille, vertegenwoodiger van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en Politierechters, bevestigt dat medische attesten vaak helemaal niet gedetailleerd zijn. Dergelijke attesten doen vooral een probleem rijzen als de persoon zelf vraagt onder voogdij te worden geplaatst. In dergelijke gevallen zijn de attesten niet zeer nuttig. Dat probleem zou moeten kunnen worden opgelost door een formulier, door de artsen te verplichten gedetailleerder te werken.

Inzake de bezoldiging zal een keuze moeten worden gemaakt tussen de individualisering en de solidarisering van de dossiers. Het standaardvoorbeeld zijn de onroerende goederen: moet de bezoldiging al dan niet op een percentage berusten? Als men voor een individualisering kiest, is het voorts ook belangrijk te zorgen voor een tweedelijnsrechtsbijstand omdat er in sommige kantons geen inkomsten zijn.

Aangezien onmogelijk met alle beschermde personen contact kan worden opgenomen, zal er alleen contact zijn met wie daar om verzoekt. Voor belangrijke handelingen moet de vrederechter zich bovendien naar de beschermde persoon begeven, ook al gaat het om een onvermijdelijke handeling (bijvoorbeeld wanneer een bejaarde moet verhuizen). Dergelijke contacten zijn van essentieel belang, maar daartoe moet het aantal te bezoeken personen beperkt zijn.

De heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies, geeft aan dat nagenoeg geen enkele advocaat — zeker in Brussel — zich nog uitsluitend met bewindvoering bezig houdt.

Tevens zij opgemerkt dat, wanneer een advocaat wordt ingeschakeld om het bewind over een persoon te voeren, dat meestal op grond van een medisch attest gebeurt.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) vraagt zich af op welke manier de tarieven van de bewindvoerders het best kunnen worden vastgesteld: moet dat gebeuren bij koninklijk besluit dan wel aan de hand van indicatieve tabellen?

De heer Vincent Bertouille, vertegenwoordiger van het Koninklijk Verbond van de Vrede- en Politierechters, verkiest dat de tarieven bij koninklijk besluit worden vastgesteld. Geldzaken zijn vaak kies. Met een koninklijk besluit zal er alvast geen discussie zijn.

De heer Edgar Boydens, bestuurder van de Orde van Vlaamse Balies, meent evenwel dat men er dient op toe te zien dat het koninklijk besluit een zekere soepelheid moet behouden. Men mag immers niet vergeten dat de bewindvoering ook een aantal risico's inhoudt, waarvoor de bewindvoerder moet kunnen worden vergoed.

***B. Audition du 2 mars 2011 de Mme Thérèse Kempeneers-Foulon, représentante de l'Association nationale d'aide aux handicapés mentaux (Anahm), Mme Lief Vanbael et M. Herman Janssens, représentants de la* Katholieke Vereniging voor personen met een Handicap (KVG), *Mme Françoise Petitbon, représentante de la Fédération des associations Similes francophones et Mme Marianne Deboodt, représentante de la* Federatie van Vlaamse Simileskringen**

1.Exposé de Mme Thérèse Kempeneers-Foulon, représentante de l'Association nationale d'aide aux handicapés mentaux (Anahm)

Mme Thérèse Kempeneers-Foulon se réjouit d'un certain nombre de modifications introduites par la présente proposition de loi.

Plus particulièrement, les points suivants sont à mettre en avant:

— la mise en place d'un statut global et l'harmonisation des règles;
— l'élargissement de l'administration provisoire à la protection de la personne;
— la mise en conformité de l'administration provisoire avec, notamment, la Convention des N.U.;
— la volonté des auteurs d'encourager et de développer le réseau social (possibilité de désigner plusieurs personnes de confiance …) et l'importance du rôle donné à chaque acteur, notamment à la personne de confiance;
— la distinction nette entre le régime de protection des mineurs et celui des majeurs.

Concernant ce dernier point la protection du mineur et la protection du majeur ont des finalités différentes. Pour les premiers, il s'agit essentiellement de l'éducation et pour les deuxièmes, il s'agit essentiellement de la gestion des biens et des revenus de la personne. Pour ces derniers, la finalité "éducative" est totalement évacuée.

L'intervenante est également satisfaite que le système proposé soit conçu à partir de l'actuelle "administration provisoire des biens". Ainsi, la proposition de loi opte en faveur d'un statut souple suivant le modèle actuel de l'administration provisoire.

B. Hoorzitting van 2 maart 2011 met mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, vertegenwoordiger van de Association nationale d'aide aux handicapés mentaux (Anahm), mevrouw Lief Vanbael en de heer Herman Janssens, vertegenwoordigers van de "Katholieke Vereniging voor personen met een handicap" (KVG), mevrouw Françoise Petitbon, vertegenwoordiger van de Fédération des associations Similes francophones, en mevrouw Marianne Deboodt, vertegenwoordiger van de "Federatie van Vlaamse Simileskringen"

1. Uiteenzetting door mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, vertegenwoordiger van de Association nationale d'aide aux handicapés mentaux (Anahm)

Mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon is verheugd over een aantal wijzigingen die dit wetsvoorstel beoogt in te voeren.

Met name de volgende punten zijn het vermelden waard:

— de invoering van een alomvattend statuut en de harmonisering van de regels;
— de uitbreiding van het voorlopig bewind tot de bescherming van de persoon;
— de afstemming van het voorlopig bewind op met name het VN-Verdrag;
— de door de indieners nagestreefde bevordering en ontwikkeling van het sociale netwerk (zo kunnen verscheidene vertrouwenspersonen worden aangewezen) en het belang van de rol van elke actor, met name de vertrouwenspersoon;
— het duidelijke onderscheid tussen de beschermingsregeling voor minderjarigen en die voor meerderjarigen.

Op dat laatste vlak streven de bescherming van de minderjarige en die van de meerderjarige elk een eigen doel na. In het eerste geval houdt de bescherming vooral verband met de opvoeding, in het tweede vooral met het beheer van de goederen en de inkomsten van de betrokkene. Bij de bescherming van de meerderjarige is het opvoedingsaspect niet langer van tel.

Voorts stemt het de spreekster tevreden dat de voorgestelde regeling gebaseerd is op het bestaande "voorlopig bewind over de goederen". Zo voorziet het wetsvoorstel in een flexibel statuut, naar het bestaande model van het voorlopig bewind.

Il y a désormais une distinction nette dans l'ordonnance entre les actes relatifs aux biens (gestion des biens) et ceux relatifs à la personne (soins à la personne) et la terminologie est adaptée à l'esprit de la loi, en supprimant des termes obsolètes et infantilisants, tel que le mot "tutelle".

La désignation d'une personne de confiance est encouragée et son rôle est valorisé. De même, la personne protégée est associée au processus décisionnel.

La personne protégée doit être informée des décisions la concernant et dans l'hypothèse où la personne protégée est capable de discernement ou apte à exprimer son opinion, cette dernière doit être prise en considération. À défaut, la personne de confiance doit traduire et exprimer l'opinion (la volonté et les choix) de la personne protégée à sa place.

Il est également important que la proposition à l'examen respecte le principe de la proportionnalité de la protection et recherche un équilibre entre la reconnaissance de la capacité juridique et l'organisation de la protection (art. 12, al. 4 de la Convention des N.U.).

Il convient de noter que la priorité est donnée au régime d'assistance et qu'un mécanisme souple de révision du statut est introduit.

Le système de rémunération et de défraiement de l'administrateur est mis en évidence.

Mme Kempeneers-Foulon considère également comme positifs, le devoir d'information des administrateurs des biens/de la personne, entre eux, envers la personne de confiance et envers la personne protégée, ainsi que l'intervention conjointe de l'administrateur des biens et de l'administrateur de la personne pour les actes soumis à l'autorisation du juge et concernant à la fois la personne et son patrimoine.

Concernant l'exercice par les parents de l'administration de la personne et l'administration des biens (art. 49 de la proposition de loi, article 500-1 du Code civil), l'exercice de l'administration par les parents n'est pas un automatisme, ce qui rompt avec la vision qui sous-tend le placement ou le replacement d'un enfant sous l'autorité parentale, vision contraire au respect de l'autonomie de la personne protégée. Toutefois, conformément à l'article 501-1, alinéa 4, 2°, du Code civil proposé, si l'administration est exercée par les deux parents ou par l'un d'eux, un parent de la personne protégée jusqu'au deuxième degré ne peut être désigné comme personne de confiance.

Voortaan wordt in de beschikking een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de handelingen met betrekking tot de goederen (beheer van de goederen) en tot de persoon (zorg); in dat verband wordt de terminologie aan de geest van de wet aangepast en worden verouderde en neerbuigende termen als "voogdij" geschrapt.

De aanwijzing van een vertrouwenspersoon wordt aangemoedigd en zijn rol wordt opgewaardeerd. Ook wordt de beschermde persoon bij de besluitvorming betrokken.

De beschermde persoon moet in kennis worden gesteld van de beslissingen die op hem/haar betrekking hebben, en met zijn/haar mening moet rekening worden gehouden ingeval de betrokkene in staat is een eigen mening te vormen of te uiten. Zo niet moet de vertrouwenspersoon de mening van de beschermde persoon (diens wil en keuzes) vertolken en weergeven.

Voorts is het belangrijk dat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel inzake bescherming het evenredigheidsbeginsel in acht neemt en een evenwicht nastreeft tussen de erkenning van de handelingsbekwaamheid en de organisatie van de bescherming (art. 12, vierde lid, van het VN-Verdrag).

Overigens wordt voorrang gegeven aan de bijstandsregeling en wordt voorzien in een flexibel mechanisme om het statuut te herzien.

De aandacht wordt gevestigd op de regeling voor de bezoldiging en terugbetaling van de bewindvoerder.

Mevrouw Kempeneers-Foulon haalt nog andere positieve punten aan: de informatieplicht voor de bewindvoerders over de goederen/de persoon, niet alleen onderling, maar ook jegens de vertrouwenspersoon en de beschermde persoon, alsook het gezamenlijk optreden van de respectieve bewindvoerders over de goederen en over de persoon voor de handelingen waarvoor de toestemming van de rechter vereist is en die zowel op de persoon als op diens vermogen betrekking hebben.

De uitoefening door de ouders van het bewind over de persoon en over de goederen (art. 49 van het wetsvoorstel, artikel 500-1 van het Burgerlijk Wetboek) is geen automatisme; daarmee wordt gebroken met de achterliggende visie wanneer een kind onder het ouderlijk gezag wordt geplaatst of teruggeplaatst, omdat die visie haaks staat op de eerbiediging van de autonomie van de beschermde persoon. Overeenkomstig het voorgestelde artikel 501-1, vierde lid, 2°, van het Burgerlijk Wetboek, kan, ingeval het bewind wordt uitgeoefend door beide of een van beide ouders, geen bloedverwant van de beschermde persoon tot en met de tweede graad als vertrouwenspersoon worden aangewezen.

Par rapport à la précision et la revalorisation du rôle de la personne de confiance, il est désormais prévu que cette dernière apporte une assistance physique à la personne protégée et soit en concertation régulière avec l'administrateur, qu'elle reçoive des rapports et recueillement d'informations utiles et qu'elle exerce un rôle d'intermédiaire et de contrôle.

Outre ces points positifs qu'elle souhaitait mettre en exergue, l'intervenante attire également l'attention sur un certain nombre d'éléments, qui pourraient poser problème.

Concernant l'accompagnement et la protection de la personne par rapport aux actes éminemment personnels et aux questions éthiques, l'article 498-2 proposé stipule que l'assistance peut concerner un acte pouvant donner lieu à une représentation ou un acte ne pouvant pas donner lieu à une représentation. La fonction d'assistance varie selon qu'il s'agit d'actes pouvant donner lieu à une représentation ou non.

Deux questions doivent être soulevées. D'une part, concernant les actes pouvant donner lieu à représentation et pour lesquels un écrit est établi, l'assistance suppose, outre la présence de l'administrateur, le contreseing de l'acte par l'administrateur. Quelle est la validité d'un acte posé par la personne protégée sans avoir été soumis au contreseing de l'administrateur? Si l'acte est entaché de nullité, l'assistance n'équivaut-elle pas finalement au régime de la représentation? D'autre part, dans la mesure où un consentement préalable de l'administrateur est requis dans le respect du paragraphe 3 de l'article 498-2, la dérogation ne relève-t-elle pas plutôt d'une représentation partielle?

Par rapport à la fonction d'assistance de la personne de confiance, l'article 501-1 précise que "*la personne à protéger a le droit de se faire assister, pendant toute la durée de l'administration, par une personne de confiance qu'elle a désignée personnellement (…)*". L'article 501-3 dit quant à lui que "*la personne de confiance assiste physiquement la personne protégée. Elle entretient, dans la mesure du possible, des contacts étroits avec la personne protégée et se concerte régulièrement avec son administrateur*".

Le commentaire stipule que "*la personne de confiance ne peut jamais représenter ou assister la personne protégée au sens des sous sections II et III*". L'ANAHM estime qu'il est nécessaire de distinguer plus clairement l'assistance exercée par l'administrateur de la personne de l'assistance exercée par la personne de confiance. Le recours au terme "assistance" pour des

Aangaande de precisering en opwaardering van de rol van de vertrouwenspersoon wordt voortaan bepaald dat die vertrouwenspersoon de beschermde persoon fysiek moet bijstaan en geregeld overleg moet plegen met de bewindvoerder, alle verslagen moet ontvangen en alle nuttige informatie daaromtrent kan inwinnen, als tussenpersoon optreedt en een controlerende rol heeft.

Naast die positieve punten die de spreekster voor het voetlicht wenste te brengen, vestigt zij ook de aandacht op een aantal elementen die een probleem zouden kunnen doen rijzen.

Het voorgestelde artikel 498-2 geeft in verband met de begeleiding en de bescherming van de persoon ten aanzien van de uiterst persoonlijke handelingen en de ethische kwesties aan dat de bijstand betrekking kan hebben op een handeling die vatbaar is voor vertegenwoordiging of op een handeling die niet vatbaar is voor vertegenwoordiging. De bijstandsfunctie verschilt naargelang het gaat om handelingen die al dan niet aanleiding kunnen geven tot een vertegenwoordiging.

Er rijzen twee vragen. Wat eensdeels de handelingen betreft die vatbaar kunnen zijn voor vertegenwoordiging en waarvoor een geschrift bestaat, onderstelt de bijstand, naast de aanwezigheid van de bewindvoerder, de medeondertekening van dit geschrift door de bewindvoerder. Wat is de geldigheid van een handeling van de beschermde persoon die niet ter medeondertekening aan de bewindvoerder werd voorgelegd? Als de handeling nietig is, stemt de bijstand dan eigenlijk niet overeen met de regeling van de vertegenwoordiging? Anderdeels, aangezien krachtens artikel 498-2, vierde lid, een voorafgaande instemming van de bewindvoerder vereist is, heeft de afwijking dan niet veel weg van een gedeeltelijke vertegenwoordiging?

Inzake de bijstandsfunctie van de vertrouwenspersoon preciseert artikel 501-1,eerste lid, het volgende: "De te beschermen persoon heeft het recht zich, voor de duur van het bewind, te laten bijstaan door een door hemzelf aangewezen vertrouwenspersoon.", terwijl artikel 501-3, eerste lid, luidt: "De vertrouwenspersoon staat de beschermde persoon fysiek bij. Hij onderhoudt, voor zover mogelijk, nauwe contacten met de beschermde persoon en pleegt op geregelde tijdstippen overleg met diens bewindvoerder.".

In de toelichting wordt het volgende aangegeven: "De vertrouwenspersoon kan de beschermde persoon nooit vertegenwoordigen of bijstand verlenen zoals bedoeld in de onderafdelingen II en III.". Volgens de NVHVG moet een duidelijker onderscheid worden gemaakt tussen de bijstand door de bewindvoerder van de persoon en de bijstand door de vertrouwenspersoon. Het gebruik

situations où les prestations et les implications sont différentes porte à confusion.

L'administrateur de la personne a encore une certaine influence sur la personne protégée puisqu'il donne des conseils et, dans le cas des actes pouvant faire l'objet d'une représentation, contresigne des documents. La personne de confiance, quant à elle, interprète la volonté de la personne protégée, l'aide à la communiquer ou, si elle ne peut le faire elle-même, exprime cette volonté aux tiers. Elle n'a pas de pouvoir décisionnel et sa présence ne subordonne pas la validité d'un acte.

Pour éviter toute confusion de rôles, l'ANAHM propose de définir la fonction d'assistance de la personne de confiance comme suit:

"*La personne de confiance interprète et exprime l'avis de la personne protégée dans les cas prévus par la loi si cette dernière n'est pas en mesure de l'exprimer elle-même. La personne de confiance aide la personne protégée à exprimer son avis, si cette dernière n'est pas en mesure de l'exprimer de manière indépendante*".

Il y a également une nécessité de définir plus clairement la différence entre "incapacité" et "impossibilité" de manifester sa volonté. Pour l'ANAHM, les personnes protégées sont capables de volonté, c'est-à-dire qu'elles ont une volonté comme tout être humain. Cependant, certaines n'en sont pas conscientes ou, en raison de difficultés physiques ou mentales, sont dans l'impossibilité de l'exprimer.

Le droit commun, pour ce qui est des actes concernant la personne, est organisé conformément au principe de la capacité. Étant donné le caractère important et les lourdes conséquences d'une incapacité sur le plan des actes concernant la personne, le juge de paix doit indiquer, dans tous les cas, dans son ordonnance, pour quels actes concernant la personne la personne protégée devient incapable.

Pour ce qui est du droit commun en matière d'incapacité pour les actes concernant les biens, le système de l'administration provisoire est maintenu. Dans un souci de sécurité juridique, en l'absence de toute précision dans l'ordonnance, le droit commun demeure toujours l'incapacité pour tous les actes juridiques et les actes de procédure concernant les biens. À l'inverse de l'administration provisoire, en l'absence de précisions contraires dans l'ordonnance, l'incapacité est toutefois limitée à l'assistance.

van de term "bijstand" voor situaties met uiteenlopende prestaties en implicaties zorgt voor verwarring.

De bewindvoerder van de persoon heeft een bepaalde invloed op de beschermde persoon aangezien hij raad geeft en hij, in het geval van de handelingen die vatbaar zijn voor vertegenwoordiging, de documenten mede-ondertekent. De vertrouwenspersoon interpreteert wat de beschermde persoon wil, helpt hem die te verwoorden of, als hij dat niet zelf kan, verwoordt ze ten behoeve van derden. Hij heeft geen beslissingsrecht en de geldigheid van een handeling hangt niet af van zijn aanwezigheid.

Om iedere verwarring omtrent de rollen te voorkomen, stelt de NVHVG voor de bijstandsfunctie van de vertrouwenspersoon als volgt te omschrijven:

"De vertrouwenspersoon interpreteert en verwoordt het advies van de te beschermen persoon in de gevallen voorzien in de wet, en wanneer deze persoon niet in staat is dit te doen. De vertrouwenspersoon helpt de te beschermen persoon om zijn advies uit te drukken, wanneer deze niet in staat is dit volledig zelfstandig te doen.".

Ook het onderscheid tussen de "onbekwaamheid" en de "onmogelijkheid" zijn wil te uiten, moet duidelijker worden aangegeven. Voor de NVHVG zijn de beschermde personen wilsbekwaam, dat wil zeggen dat zij zoals ieder mens een wil hebben. Sommigen onder hen zijn zich daar echter niet van bewust of kunnen die wil niet uiten als gevolg van lichamelijke of geestelijke moeilijkheden.

Wat de handelingen met betrekking tot de persoon betreft, is het gemeen recht georganiseerd conform het bekwaamheidsbeginsel. Gelet op het belang en op de zware gevolgen van een onbekwaamheid op het vlak van de handelingen met betrekking tot de persoon moet de vrederechter in alle gevallen in zijn beschikking aangeven voor welke handelingen betreffende de persoon de beschermde persoon onbekwaam wordt.

Op het vlak van het gemeen recht inzake onbekwaamheid voor de handelingen betreffende de goederen wordt de regeling van het voorlopig bewind gehandhaafd. Bij gebrek aan enige precisering in de beschikking blijft, omwille van de rechtszekerheid, het gemeen recht altijd de onbekwaamheid voor alle rechtshandelingen en voor de procedurehandelingen aangaande de goederen. In tegenstelling tot het voorlopig bewind is, bij gebrek aan andersluidende preciseringen in de beschikking, de onbekwaamheid evenwel beperkt tot de bijstand.

Cela signifie que concernant les biens, l'article 492-2 prévoit que l'incapacité est la règle et la capacité l'exception. Cela est regrettable, même si l'incapacité dans ce cas suppose le régime de l'assistance.

Se pose également la question de savoir quel sera le sort des personnes handicapées mentales, qui sont capables de volonté comme tout un chacun, mais qui se trouvent dans l'impossibilité de l'exprimer verbalement et donc de la manifester?

L'association Inclusion Europe, concernant l'application de la Convention des Nations Unies relative aux droits des personnes handicapées adoptée en décembre 2006, déclare ceci: "*Inclusion Europe demande aux États parties de reconnaître que toute forme de communication est valable et que la manière de communiquer ne peut remettre en cause la capacité d'une personne de prendre des décisions*"[1]

Plus précisément, l'article 12 de la Convention reconnaît la personnalité juridique dans des conditions d'égalité avec les autres de toutes les personnes handicapées.

Comment faire en sorte que les personnes handicapées mentales ayant des difficultés à exprimer leur volonté puissent bénéficier de leur droit d'exercer leur capacité juridique, tel que stipulé dans l'article 12?

Concernant les actes éminemment personnels et les questions éthiques et dans le souci de respecter l'art. 12 visant l'équilibre entre protection et autonomie de la personne handicapée, l'ANAHM propose de privilégier le dispositif suivant:

— assistance systématique de la personne de confiance dans l'accomplissement des actes éminemment personnels (pour autant que cette fonction soit explicitement distincte de celle de l'administrateur de la personne. *Cf.* rôle d'interprète, point 1.2);
— audition obligatoire de l'administrateur de la personne et de la personne de confiance par le juge de paix.

Il est par ailleurs important de favoriser la création de réseaux de personnes de confiance. C'est ici peut-être que la notion de "réseau" prend toute sa signification. Le système de "prise de décision assistée" approuvé par Inclusion Europe[2] prévoit la création et l'officialisation

1 In "Les éléments clés d'un système de prise de décision assistée", document de synthèse d'Inclusion Europe, 2009
2 *Les éléments clés d'un système de prise de décision assistée*, document de synthèse d'Inclusion Europe, 2008

Dat houdt in dat inzake de goederen artikel 492-2 bepaalt dat de onbekwaamheid de regel is en de bekwaamheid de uitzondering. Dat is betreurenswaardig, zelfs al veronderstelt de onbekwaamheid in dat geval de bijstandsregeling.

Tevens rijst de vraag wat er al gebeuren met de mentaal gehandicapten, die zoals iedereen wilsbekwaam zijn, maar in de onmogelijkheid verkeren die wil te verwoorden en dus te uiten.

De vereniging Inclusion Europe heeft in verband met het in december 2006 aangenomen Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap het volgende aangegeven: "Inclusion Europe demande aux États parties de reconnaître que toute forme de communication est valable et que la manière de communiquer ne peut remettre en cause la capacité d'une personne de prendre des décisions."[1].

Artikel 12 van het Verdrag erkent meer bepaald dat de personen met een handicap in alle aspecten van het leven rechtsbekwaam zijn, op voet van gelijkheid met anderen.

Hoe kan men ervoor zorgen dat personen met een verstandelijke handicap die moeite hebben om hun wil te uiten, toch op voet van gelijkheid met anderen rechtsbekwaam kunnen zijn, zoals is bepaald bij artikel 12?

Ten aanzien van de bij uitstek persoonlijke handelingen en de ethische vraagstukken, en met het oog op de eerbiediging van artikel 12, dat een evenwicht beoogt tussen de bescherming en de autonomie van de personen met een handicap, stelt NVHVG voor te voorzien in het volgende:

— stelselmatige bijstand van de vertrouwenspersoon bij de uitvoering van de bij uitstek persoonlijke handelingen (voor zover die functie uitdrukkelijk gescheiden is van die van de bewindvoerder; zie de rol van tussenpersoon, punt 1.2);
— verplichte hoorzitting door de vrederechter met de bewindvoerder van de persoon en zijn vertrouwenspersoon.

Het is dan ook belangrijk de vorming van netwerken van vertrouwenspersonen te bevorderen. Hier krijgt het begrip "netwerk" allicht zijn volle betekenis. Het systeem van "prise de décision assistée" (bijstand bij besluitvorming), dat is goedgekeurd door Inclusion Europe[2],

1 In *Les éléments clés d'un système de prise de décision assistée*, synthesedocument van Inclusion Europe, 2009
2 *Ibidem*.

de “réseaux de soutien” qui accompagnent la personne dans sa prise de décision. La construction d’un réseau autour de la personne handicapée permet par ailleurs qu’un contrôle mutuel se mette en place.

Par rapport à la capacité d’exercer ses droits politiques, l’article 492-2 proposé liste des actes sur lesquels le juge de paix doit se prononcer quant à la capacité de la personne protégée par rapport aux actes qui concernent sa personne. Le point 18° concerne l’exercice de ses droits politiques. L’ANAHM considère que l’acte d’exercer ses droits politiques est un droit inaliénable concernant la participation de tous à la vie citoyenne. Il fait d’ailleurs partie des principes énoncés dans la Convention des Nations Unies relative aux droits des personnes handicapées. Par ailleurs, des outils existent pour aider les personnes handicapées mentales à exercer leurs droits politiques. Par conséquent (et par principe), L’ANAHM souhaite que cet acte soit supprimé de la liste.

Au niveau de la personne de confiance, il est prévu que lorsque l’administration est exercée par les parents (ou l’un deux), les frères et soeurs ne peuvent être désignés comme personne de confiance. L’ANAHM estime qu’il ne faut pas exclure la fratrie de ce droit. Les frères et sœurs peuvent toujours refuser cette fonction — ou ne pas la demander — si cela leur semble trop difficile à gérer affectivement. Si la disposition devait être maintenue telle quelle, la proposition de loi devrait, pour le moins, prévoir la possibilité pour le juge de paix de déroger à la règle dans certaines circonstances et dès lors permettre que le rôle d’administrateur soit assumé par les parents et le rôle de personne de confiance par un frère ou une sœur.

Enfin, l’article 496-7 du Code civil dispose que ne peuvent être administrateur les personnes morales. Il convient toutefois de se poser la question de savoir si les fondations privées visées par la proposition de loi modifiant la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations ainsi que le Code judiciaire en ce qui concerne la part héréditaire d’un enfant handicapé (DOC 53 0241/001) doivent réellement être privées de ce rôle.

Comme l’indiquent les développements de cette proposition de loi, les parents optent de plus en plus souvent pour la fondation privée afin d’éviter que des problèmes de gestion ne se posent après leur décès. La fondation privée est une figure juridique en vertu de laquelle une partie du patrimoine des parents est affectée spécifiquement à l’enfant handicapé, à titre d’avance sur son héritage. La fondation privée a pour vocation,

voorziet in de oprichting en formalisering van ondersteuningsnetwerken die de persoon begeleiden bij het nemen van zijn beslissing. De opbouw van een netwerk rond de persoon met een handicap maakt het voorts mogelijk dat wederzijdse controle een plaats krijgt.

Wat de mogelijkheid tot uitoefening van de politieke rechten betreft, geeft het voorgestelde artikel 492-2 een lijst van handelingen betreffende de beschermde persoon waarover de vrederechter zich moet uitspreken wat de rechtsbekwaamheid van die persoon betreft. Punt 18° betreft de uitoefening van de politieke rechten. NVHVG vindt de uitoefening van de politieke rechten een onvervreemdbaar recht in verband met de participatie van allen in de civiele maatschappij. Het maakt trouwens deel uit van de beginselen in het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Er bestaan voorts instrumenten om personen met een verstandelijke handicap te helpen bij de uitoefening van hun politieke rechten. NVHVG wenst bijgevolg (en uit principe) dat deze handeling uit de lijst wordt weggelaten.

Met betrekking tot de vertrouwenspersoon wordt in uitzicht gesteld dat als het bewind wordt uitgevoerd door de ouders (of een ervan), de broers en zussen niet als vertrouwenspersoon mogen worden aangewezen. NVHVG vindt dat men de broers en zussen van dat recht niet mag uitsluiten. De broers en zussen kunnen die functie altijd weigeren — of ze niet vragen — als het hun emotioneel te moeilijk lijkt die uit te oefenen. Mocht de bepaling als dusdanig worden behouden, dan zou het wetsvoorstel op zijn minst in de mogelijkheid moeten voorzien dat de vrederechter in bepaalde omstandigheden van de regel mag afwijken en dus toestaan dat de rol van bewindvoerder wordt uitgeoefend door de ouders en die van vertrouwenspersoon door een broer of zus.

Tot slot bepaalt het voorgestelde artikel 496-7 dat rechtspersonen geen bewindvoerder mogen zijn. Men moet zich echter de vraag stellen of de private stichtingen die vallen onder het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en het Gerechtelijk Wetboek wat het erfdeel van een gehandicapt kind betreft (DOC 53 0241/001), daadwerkelijk die rol moet worden ontnomen.

Zoals in de toelichting bij dat wetsvoorstel is aangegeven, kiezen ouders almaar meer voor een private stichting, om na hun dood moeilijkheden aangaande het beheer te voorkomen. De private stichting is een juridische constructie waarbij een deel van het vermogen van de ouders specifiek aan het gehandicapte kind wordt toegewezen, als voorschot op zijn erfenis. De private stichting heeft als doel de ouders van kinderen

notamment, de permettre aux parents d'enfants handicapés de garantir l'avenir de leurs enfants grâce à une structure souple et efficace qui leur survivra.

Dans la mesure où, concernant les biens, la fondation privée et l'administrateur concourent au même but, à savoir la gestion d'un patrimoine en vue du bien être de la personne protégée, l'ANAHM estime qu'il est dommage de priver les fondations privées de la possibilité d'assumer la mission d'administrateur et par conséquent, demande que les fondations privées ne relèvent pas de l'exclusion prévue par l'article 496-7 du Code civil.

2. Exposé de Mme Lief Vanbael et M. Herman Janssens, représentants de la *Katholieke Vereniging voor personen met een Handicap (KVG)*

La KVG est une association de personnes handicapées, ainsi que de leurs familles et des personnes de leur entourage. Avec ses 27 000 membres, c'est la plus grande organisation de personnes handicapées de Flandre.

Se fonder sur la capacité

La KVG apprécie que le contenu de la proposition de loi à l'examen s'inspire de la Convention des Nations unies relative aux droits des personnes handicapées. Il importe que l'on se fonde toujours sur la capacité et les possibilités d'une personne handicapée et que l'on offre uniquement un soutien là où c'est nécessaire.

Tout dans un seul statut

Il est positif que la proposition intègre les mesures de protection actuelles dans un seul statut. Il importe, pour la KVG, qu'une distinction soit établie entre la protection des biens et celle de la personne et que l'on vérifie de manière individuelle, "sur mesure", quels sont les besoins de la personne à protéger.

Le rôle du juge de paix

Les juges de paix se voient attribuer un rôle important et une grande responsabilité. C'est un bon choix, mais on peut se demander s'il est réalisable.

Dans l'attente de la création des tribunaux de la famille, les juges de paix doivent en tout cas recevoir le soutien nécessaire; sinon, de nombreuses nouvelles dispositions resteront lettre morte. On traitera beaumet een handicap het mogelijk te maken de toekomst van hun kinderen te waarborgen dank zij een soepele en doeltreffende structuur die hen zal overleven.

Aangezien de private stichting en de bewindvoerder met betrekking tot de goederen tot hetzelfde doel bijdragen, namelijk het beheer van een vermogen met het oog op het welzijn van de beschermde persoon, vindt NVHVG het jammer de private stichtingen de mogelijkheid te ontnemen de taak van bewindvoerder uit te oefenen en vraagt daarom dat die stichtingen niet onder de toepassing van de bij het voorgestelde artikel 496-7 geplande uitsluiting vallen.

2. Uiteenzetting door mevrouw Lief Vanbael en de heer Herman Janssens, vertegenwoordigers van de Katholieke Vereniging voor personen met een handicap (KVG)

KVG is een vereniging van personen met een handicap, hun gezin en mensen uit hun omgeving. Met 27 000 leden is het de grootste organisatie van personen met een handicap in Vlaanderen.

Vertrekken vanuit bekwaamheid

KVG waardeert dat de inhoud van dit wetsvoorstel geïnspireerd is op het Verdrag van de Verenigde Naties ter bescherming van de rechten van de personen met een handicap. Het is belangrijk dat altijd uitgegaan wordt van de bekwaamheid en de mogelijkheden van een persoon met een handicap en dat, enkel waar nodig, de nodige ondersteuning aangereikt wordt.

Alles in één statuut

Het is positief dat het voorstel de huidige beschermingsmaatregelen in één statuut integreert. Belangrijk voor KVG is dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen de bescherming van de goederen en de bescherming van de persoon en dat er individueel, op maat van de te beschermen persoon, nagegaan wordt wat de betrokkene nodig heeft.

De rol van de vrederechter

De vrederechters krijgen een grote rol en verantwoordelijkheid. Dit is een goede keuze, vraag is of ze wel haalbaar is.

In afwachting van de oprichting van de familierechtbanken dienen de vrederechters in elk geval de nodige ondersteuning te krijgen, zo niet zullen vele nieuwe bepalingen dode letter blijven. Veel zal administratief

coup de choses de manière administrative, mais les personnes handicapées et leurs familles se sentiront incomprises.

La KVG propose aussi de créer une cellule ou de subventionner un service où l'administrateur pourra obtenir des informations et un soutien.

La KVG demande également qu'en cas de déménagement de la personne protégée, le juge de paix ne soit pas, lui aussi, transféré. Il ne peut être accédé à cette demande que si celle-ci émane explicitement de l'intéressé, de son entourage immédiat, de son administrateur ou de sa personne de confiance.

On constate, dans la pratique, que tous les juges ne paix n'ont pas une vision moderne du handicap, de l'aide aux personnes handicapées et de l'utilisation de leurs moyens. Certains juges de paix considèrent qu'il est plus important de constituer une épargne considérable que de permettre à la personne sous administration provisoire d'affecter pleinement ses moyens à l'amélioration de sa qualité de vie.

Qui peut devenir administrateur?

C'est une bonne chose que l'on désigne de préférence comme administrateur une personne de l'entourage immédiat, généralement un membre de la famille de la personne à protéger. Dans certaines circonstances, la désignation d'un administrateur professionnel peut toutefois être nécessaire.

Il est regrettable que l'on ne limite pas le nombre de personnes dont une seule personne peut prendre en charge l'administration provisoire. Des dérives existent actuellement dans ce domaine, certains juristes exerçant un mandat sur l'ensemble d'une section psychiatrique. La personne protégée n'est pas ou guère suivie et reçoit tout au plus une visite par an. Il n'en demeure pas moins que l'indemnité maximale de 3 % est imputée sur le revenu de la personne protégée.

La KVG continue de défendre l'idée d'un nombre maximal de personnes à suivre par un seul administrateur et estime que cela doit être inscrit dans la loi. Il est préférable d'opter pour une disposition légale plutôt que pour une mesure d'exécution, dès lors qu'il s'est déjà avéré, par le passé, qu'il n'est pas toujours donné exécution à un tel arrêté royal ou que celle-ci se fait attendre longtemps.

afgehandeld worden maar personen met een handicap en hun gezin zullen zich niet begrepen voelen.

KVG stelt ook voor om een cel op te richten of een dienst te subsidiëren waar de bewindvoerder informatie en ondersteuning kan krijgen.

Ook vraagt de KVG, dat bij verhuis van de beschermde persoon de vrederechter niet mee "overgeheveld" wordt. Alleen als het uitdrukkelijk door betrokkene, zijn onmiddellijke omgeving, zijn bewindvoerder of zijn vertrouwenspersoon gevraagd wordt, kan daarop ingegaan worden.

In de praktijk wordt vastgesteld dat niet alle vrederechters een eigentijdse visie hebben op handicap en de ondersteuning van personen met een handicap en de besteding van hun middelen. Sommige vrederechters vinden het belangrijker om een groot spaartegoed aan te leggen dan de persoon onder bewindvoering de kans te geven volop zijn middelen in te zetten voor meer kwaliteit van leven.

Wie kan bewindvoerder worden?

Het is positief dat een persoon uit de directe omgeving, meestal een familielid van de te beschermen persoon bij voorkeur wordt aangesteld als bewindvoerder. In sommige omstandigheden kan het echter nodig zijn om een professionele bewindvoerder aan te stellen.

Het valt te betreuren dat er geen limiet wordt gesteld op het aantal personen waarover één persoon voorlopig bewindvoerder mag zijn. Op dit vlak zijn er momenteel mistoestanden, er zijn juristen die een hele psychiatrische afdeling onder hun mandaat hebben. De beschermde persoon wordt niet of nauwelijks opgevolgd en krijgt maximum één bezoek per jaar. Desondanks wordt toch de maximale vergoeding van 3 % op het inkomen van de beschermde persoon aangerekend.

KVG blijft pleiten voor een maximumaantal op te volgen personen voor één bewindvoering en is van oordeel dat zulks in de wetgeving moet opgenomen worden. Een wettelijke bepaling valt te verkiezen boven een uitvoeringsbepaling want in het verleden is het al gebleken dat zo'n koninklijk besluit niet altijd of pas heel laat tot uitvoering wordt gebracht.

Défraiement

Les services rendus doivent, s'ils sont correctement exécutés, également être assortis d'un défraiement. Le législateur propose de ne pas octroyer cette indemnité lorsque l'un des parents est désigné comme administrateur, mais éventuellement de l'octroyer aux autres administrateurs, avec un maximum de 3 % des revenus. S'il est parfois problématique que des personnes souffrant d'un handicap doivent elles-mêmes supporter le surcoût consécutif à leur handicap, alors qu'elles ne perçoivent bien souvent que des revenus très limités, il est compréhensible que l'on n'ait pas d'autres solutions. Cela étant, il faudrait faire en sorte que d'autres frais, quelle que soit leur nature (recours à un expert, à un comptable, *etc*.) ne puissent jamais être répercutés sur la personne à protéger et il y aurait lieu de prendre des accords clairs quant à d'éventuels frais exceptionnels que pourrait encore facturer un administrateur professionnel.

Sur quels critères un juge de paix se fondera-t-il pour apprécier si cette indemnisation maximale est justifiée ou non? Aujourd'hui, les administrateurs professionnels se voient accorder systématiquement l'indemnité maximale de 3 %.

Toute personne en état de minorité prolongée ne paie pas d'indemnité à l'heure actuelle, même si un tuteur est désigné à la mort des parents. Une disparité naîtra dès lors entre ceux qui peuvent faire l'objet d'un accompagnement par les parents et ceux qui ont besoin d'un administrateur professionnel.

La proposition de loi prévoit que le Roi déterminera ce qu'il faut entendre par revenus. Il serait toutefois préférable que les auteurs de la proposition à l'examen intègrent dès à présent cette définition dans leurs textes, ou du moins fassent déjà les suggestions qui s'imposent. Aujourd'hui, un certain nombre d'administrateurs professionnels considèrent l'allocation d'intégration comme un revenu, alors qu'il s'agit précisément d'une allocation destinée à compenser le surcoût lié au handicap. Même le montant du budget d'assistance personnelle, dans le cadre duquel chaque eurocentime doit aller à l'assistance, le remboursement des frais de l'assurance maladie et le revenu de l'assurance dépendance ont été parfois considérés comme des revenus.

Personne de confiance

Cette personne joue un rôle très important dans cette nouvelle proposition. Le secteur des personnes handicapées réclame cette mesure depuis longtemps déjà. La personne de confiance devrait être habilitée non seulement à soumettre des problèmes éventuels

Onkostenvergoeding

De geleverde diensten moeten, indien deze goed uitgevoerd worden, ook een onkostenvergoeding krijgen. De wetgever stelt voor om deze vergoeding niet toe te kennen wanneer één van de ouders als bewindvoerder wordt aangesteld, maar eventueel wel aan andere bewindvoerders, met een maximum van 3 % op het inkomen. Alhoewel het soms problematisch is dat personen met een handicap deze meerkost omwille van hun handicap zelf moeten dragen, en zij vaak slechts over een erg beperkt inkomen beschikken, is het te begrijpen dat er geen andere mogelijkheden zijn. Toch zouden andere kosten, van welke aard ook (voor een expertise, een boekhouder, enz.) nooit mogen verhaald worden op de te beschermen persoon en zouden er duidelijke afspraken moeten gemaakt worden over eventuele uitzonderlijke kosten die een professionele bewindvoerder nog mag aanrekenen.

Op welke criteria zal een vrederechter zich baseren om te beoordelen of deze maximumvergoeding terecht is of niet? Thans wordt aan professionele bewindvoerders, systematisch de maximumvergoeding van 3 % toegekend.

Wie onder verlengde minderjarigheid staat betaalt momenteel geen vergoeding, ook niet als er na het overlijden van de ouders een voogd wordt aangesteld. Er zal dus een discrepantie ontstaan tussen diegene die begeleid kunnen worden door de ouders en diegenen die nood hebben aan een professionele bewindvoerder.

Volgens het wetsvoorstel zal de Koning bepalen wat onder inkomsten verstaan wordt. Het zou beter zijn dat de indieners van dit voorstel dit ineens mee opnemen in hun teksten, of minstens hierover al de nodige suggesties doen. Op dit moment wordt door een aantal professionele bewindvoerders zelfs de integratietegemoetkoming als inkomen beschouwd, terwijl dit net een toelage is om de meerkost van de handicap op te vangen. Zelfs het bedrag van persoonlijke-assistentiebudget, waarvoor elke eurocent moet uitgegeven worden aan assistentie, de terugbetaling van de ziekteverzekeringskosten en het inkomen uit de zorgverzekering werden bij sommigen als inkomsten beschouwd.

Vertrouwenspersoon

Deze persoon heeft een zeer belangrijke rol in dit nieuwe voorstel. De sector van personen met een handicap is hiervoor al lange tijd vragende partij. Hij zou niet alleen de bevoegdheid moeten krijgen om eventuele problemen aan te kaarten bij de vrederechter, maar

au juge de paix mais aussi à rechercher effectivement une solution avec lui.

Lorsque la personne concernée ne désigne pas elle-même une personne de confiance et que c'est le juge de paix qui s'en charge, il faut chercher de préférence dans l'entourage direct de la personne handicapée.

Dans ce cadre, il faut également souligner le risque de confusion d'intérêts lorsqu'une personne de confiance a un lien avec l'institution où séjourne la personne protégée.

Mesures transitoires

Durant la période transitoire, il conviendra de mener une bonne campagne destinée à informer de ces dispositions toutes les personnes qui bénéficient déjà d'un statut de protection ou qui veulent en faire la demande. En tant qu'organisation de personnes handicapées, KVG et ses différents services prendront à coup sûr les initiatives nécessaires pour bien en informer les personnes intéressées. Il paraît néanmoins utile d'également informer individuellement les personnes qui bénéficient déjà d'un statut de protection et que l'on examine avec elles comment elles peuvent s'inscrire dans ce nouveau dispositif.

Tout cela montre bien qu'à eux seuls les juges de paix ne pourront jamais mener à bien ce travail considérable et qu'avant de mettre en œuvre cette loi, il faut pourvoir à un meilleur encadrement des juges de paix.

3. Exposé de Mme Françoise Petitbon, représentante de la Fédération des associations Similes francophones

Mme Françoise Petitbon fait part de sa réaction tout à fait positive vis-à-vis de la présente proposition de loi. Celle-ci répond globalement aux remarques formulées sur la précédente proposition de loi d'il y a deux ans.

L'intervenante souhaite tout de même faire certaines remarques.

L'article 24 de la proposition insère un article 488-1 dans le Code civil qui vise le cas où un majeur serait "hors d'état d'assumer dûment lui-même la gestion de ses intérêts". Le mot "dûment" devrait être revu, car il complique trop la bonne compréhension de la disposition en question.

moet tevens effectief samen met deze persoon naar een oplossing kunnen zoeken.

Wanneer de betrokken persoon zelf geen vertrouwenspersoon aanstelt en dit door de vrederechter gebeurt, moet bij voorkeur in de directe omgeving van de persoon met een handicap worden gezocht.

In dit kader dient ook gewezen te worden op een mogelijke belangenvermenging wanneer een vertrouwenspersoon een binding heeft met de voorziening waar de beschermde persoon verblijft.

Overgangsmaatregelen

Tijdens de overgangsperiode zal er een degelijke campagne gevoerd moeten worden om alle personen die nu al een beschermingsstatuut hebben of dit willen aanvragen, te informeren over deze regelingen. Als organisatie van personen met een handicap zal KVG en haar verschillende diensten zeker de nodige initiatieven nemen om mensen hierover goed te informeren. Toch lijkt het nuttig dat personen die nu al een beschermingsstatuut hebben ook individueel geïnformeerd worden en dat er samen met hen bekeken wordt hoe zij in deze nieuwe regeling kunnen passen.

Dit geeft nog maar eens aan dat de vrederechters dit vele werk nooit alleen tot een goed einde kunnen brengen en dat er, vooraleer deze wet in uitvoering gaat, moet gezorgd worden voor een betere omkadering voor de vrederechters.

3. Uiteenzetting door mevrouw Françoise Petitbon, vertegenwoordigster van de *Fédération des associations Similes francophones*

Mevrouw Françoise Petitbon deelt mee dat zij dit wetsvoorstel heel positief vindt. Het beantwoordt in zijn geheel aan de opmerkingen naar aanleiding van het vorige wetsvoorstel, twee jaar geleden.

De spreekster wil niettemin enkele opmerkingen maken.

Artikel 24 voegt in het Burgerlijk Wetboek een artikel 488-1 in, dat het geval beoogt waarin een meerderjarige "niet in staat is zijn belangen van vermogensrechtelijke of niet-vermogensrechtelijke aard zelf of zelfstandig behoorlijk waar te nemen." Het woord "behoorlijk" zou moeten worden herzien, want het maakt het goede begrip van de betrokken bepaling al te ingewikkeld.

L'administration des biens devrait être distinguée de l'administration des personnes. Il serait dès lors préférable qu'il y ait deux ordonnances.

L'article 34 de la proposition prévoit notamment l'introduction d'un article 492-3 dans le Code civil, qui prévoit à l'alinéa 4 que la mesure de protection judiciaire est évaluée au plus tard deux ans après le prononcé de la décision du juge de paix. Dans la pratique, on est souvent confronté à des personnes placées sous administration provisoire et qui veulent retrouver leur capacité à gérer leurs biens, mais n'y arrive pas notamment par manque de suivi. Dès lors, la décision de prévoir une évaluation dans les deux ans est une bonne chose, mais pourquoi ne pas aller plus loin en prévoyant une réévaluation régulière après cette première période.

Concernant la désignation d'une personne de confiance, il est regrettable que le frère ou la sœur de la personne concernée ne puisse pas être désigné lorsqu'un des parents est administrateur. Il faudrait prévoir une exception pour le permettre.

Se pose enfin le problème du prix de l'administration. La présente proposition de loi étend les possibilités d'expertise médicale et les juges peuvent faire appel à des experts. Qui va payer tout cela? Il devient par ailleurs urgent de régler le calcul des honoraires des administrateurs provisoires et envisager la possibilité d'une assistance judiciaire gratuite.

Pour terminer, l'intervenante voudrait insister sur la nécessité de donner les moyens nécessaires aux juges de paix afin que ces belles intentions ne restent pas lettre morte.

4. Exposé de Mme Marianne De Boodt, représentante de la Federatie van Vlaamse Simileskringen

Mme Marianne De Boodt est associée, en tant que juriste, à la *Federatie van de Vlaamse Simileskringen*. Elle rappelle que le groupe-cible du secteur de la santé mentale s'agrandit de plus en plus. Actuellement, 225 000 Flamands, et, par extension, 600 000 à 700 000 membres de la famille, sont confrontés à un problème modéré à sérieux de santé mentale.

Points positifs de la proposition de loi

Il est positif que l'on ne fasse plus de distinction entre différentes pathologies, car cela permet d'éviter une stigmatisation.

Het bewind over de goederen zou moeten worden onderscheiden van het bewind over de personen. Het zou daarom beter zijn mochten er twee beschikkingen zijn.

Artikel 32 voegt in het Burgerlijk Wetboek een artikel 492-, waarvan het tweede lid bepaalt dat de rechterlijke beschermingsmaatregel uiterlijk twee jaar na het uitspreken van de beslissing van de vrederechter wordt geëvalueerd. In de praktijk heeft men vaak te maken met mensen die onder voorlopig bewind zijn geplaatst en die de rechtsbekwaamheid om hun goederen te beheren opnieuw in handen willen krijgen, maar er niet in slagen, met name door een gebrek aan opvolging. De beslissing om te voorzien in een evaluatie binnen twee jaar is dus een goede zaak, maar waarom gaat men niet verder en voorziet men niet in een regelmatige evaluatie na die initiële periode?

Aangaande de aanwijzing van een vertrouwenspersoon is het jammer dat de broer of zus van de persoon in kwestie niet mag worden aangewezen wanneer één van de ouders bewindvoerder is. Men zou in een uitzondering moeten voorzien om dit mogelijk te maken.

Tot slot is er het probleem van de kosten van het bewind. Dit wetsvoorstel breidt de mogelijkheden tot medische expertise uit en de rechters kunnen een beroep doen op experts. Maar wie zal dat betalen? De berekening van de erelonen voor de voorlopige bewindvoerders begint voorts een dringende zaak te worden en ook moet de mogelijkheid van kosteloze rechtsbijstand overwogen worden.

Concluderend moet de noodzaak worden beklemtoond dat de vrederechters de nodige middelen krijgen zodat die fraaie voornemens geen dode letter blijven.

4. Uiteenzetting door mevrouw Marianne De Boodt, vertegenwoordigster van de Federatie van Vlaamse Simileskringen

Mevrouw Marianne De Boodt is als jurist verbonden aan de Federatie van de Vlaamse Simileskringen. Zij herinnert eraan dat de doelgroep van de geestelijke gezondheidszorg steeds groter wordt. Thans hebben 225 000 Vlamingen, en bij uitbreiding 600 000 tot 700 000 gezinsleden, te maken met een matig tot ernstig geestelijk gezondheidsprobleem.

Positieve punten van het wetsvoorstel

Het is goed dat er geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen verschillende ziektebeelden, zo wordt stigmatisering vermeden.

Le système de protection par paliers est construit de manière graduelle, ce qui correspond à un besoin.

On recourt en premier lieu à une solution extrajudiciaire réalisée par le biais d'un mandat. Il s'agit d'une solution intéressante grâce à laquelle la personne en difficulté reste maître du jeu.

Le mandant peut confier une mission spécifique au mandataire. La mission peut également lui être retirée. De plus, le mandat peut être adapté en fonction des circonstances. Dans l'état actuel de la législation, des problèmes se posent avec des mandats de personnes qui, au fil des ans, sont devenues totalement incapables et ne sont plus en mesure de contrôler le mandataire. La proposition de loi organise un contrôle par la justice de paix, ce qui constitue un progrès très important.

Actuellement, l'institution où réside l'intéressé est souvent désignée comme mandataire; il en résulte que le patient-mandant se trouve dans une position de dépendance. Cela ne sera désormais plus possible, car le personnel et la direction des institutions ne pourront plus être désignés comme mandataires. Cette modification législative aura donc des répercussions importantes pour de nombreuses institutions.

La formule de l'assistance devient le principe de base. Un représentant est uniquement désigné si c'est vraiment nécessaire.

Le fait que l'administration est évaluée après deux ans est également positif.

Le fait que les administrateurs seraient moins rémunérés en cas de dysfonctionnements constitue également une amélioration, si cela peut, du moins, être réalisé dans la pratique, ce qui reste encore à voir.

Aspects négatifs

L'intervenante formule des observations à propos de la préférence que le proposition de loi accorde à la désignation d'un membre de la famille comme administrateur. Il serait bon de lui adjoindre des "personnes de l'environnement social". En effet, certaines personnes n'ont pas de liens familiaux ou sont en conflit avec leur famille. Similes gère 140 dossiers de personnes totalement seules. Les administrateurs sont des citoyens qui souhaitent prendre un engagement social (comptables, prépensionnés, travailleurs sociaux, *etc.*) et qui sont formés et soutenus par Similes en vue de cette mission.

Het getrapt systeem van bescherming wordt gradueel opgebouwd , wat aansluit bij een behoefte.

Er wordt in de eerste plaats uitgegaan van de buitengerechtelijke oplossing die door middel van lastgeving gerealiseerd wordt. Dit is een interessante oplossing waardoor de persoon in moeilijkheden de regie in handen houdt.

De lastgever kan de lasthebber een specifieke opdracht geven. De opdracht kan ook teruggetrokken worden. Bovendien kan de lastgeving aangepast worden naargelang de omstandigheden. Onder de huidige wetgeving zijn er problemen met lastgevingen van personen die in de loop der jaren volledig onbekwaam geworden zijn en niet meer in staat zijn om de lasthebber te controleren. Het wetsvoorstel organiseert een controle van het vredegerecht, wat een zeer grote vooruitgang inhoudt.

Thans worden de instellingen waar de betrokkene verblijft vaak aangewezen als lasthebber met als gevolg dat de patiënt-lastgever zich in een afhankelijke positie bevindt. Dit zal voortaan niet meer mogelijk zijn omdat personeel en directie van de voorzieningen niet meer als beheerders kunnen aangewezen worden. Voor heel wat instellingen zal deze wetswijziging dus grote gevolgen hebben.

De bijstandsformule wordt het uitgangspunt. Een vertegenwoordiger wordt alleen aangewezen als dat echt nodig is.

De bewindvoering wordt na twee jaar geëvalueerd, ook dat is positief.

Het feit dat bewindvoerders in geval van disfunctioneren minder zouden vergoed worden, houdt eveneens een verbetering in, tenminste indien het in de praktijk ook zal kunnen gerealiseerd worden, wat nog valt af te wachten.

Negatieve aspecten

De spreekster heeft bedenkingen bij de voorkeur die het wetsvoorstel geeft aan het aanwijzen van een familielid als bewindvoerder. Het zou goed zijn indien daar ook "personen uit de sociale omgeving "zouden aan toegevoegd worden. Er zijn immers personen die geen familiale banden hebben of die in conflict zijn met hun familie. Bij Similes worden 140 dossiers beheerd van mensen die helemaal alleen zijn. De bewindvoerders zijn burgers die een sociaal engagement willen opnemen (boekhouders, bruggepensioneerden, maatschappelijk werkers…) en die door Similes voor deze taak opgeleid en ondersteund worden.

La protection de la personne est toujours un sujet sensible. Il est parfois question de personnes qui n'avaient aucun problème auparavant, qui ont une famille et une carrière, et qui se trouvent temporairement dans une situation où elles ont besoin d'aide, par exemple parce qu'elles ont des problèmes de moral ou parce que leurs facultés mentales sont troublées.

Le juge de paix devrait dès lors répondre de façon personnalisée à toute requête en protection. Dans le cadre de la législation actuelle, trop de régimes "à la carte" sont appliqués.

Or, les administrations peuvent être limitées dans le temps ou quant à leur objet. Des demandes en ce sens sont souvent formulées mais, dans l'état actuel de la législation, elles sont généralement rejetées.

On peut se demander si les juges de paix seront plus attentifs, à l'avenir, à la possibilité de nuancer les choses. L'intervenante craint que même avec la nouvelle loi, l'on ne puisse pas parvenir à des régimes sur mesure ou à une personnalisation sans une meilleure approche qui soit également multidisciplinaire.

Plaintes

Même si beaucoup d'administrations se déroulent parfaitement bien, il y en a tout de même un grand nombre qui se passent mal. Il y a des administrateurs qui ne paient pas les factures ou les paient beaucoup trop tard, qui n'autorisent aucune concertation ni participation ou qui ne rendent jamais visite à la personne protégée.

L'intéressé peut faire intervenir sa personne de confiance pour aborder le problème, mais dans la pratique, il s'avère que le juge de paix n'accepte que rarement cette intervention. Un administrateur n'est pas facilement remplacé, même pas lorsque le directeur d'une institution se plaint du paiement tardif des factures. C'est socialement inadmissible.

Ces problèmes graves ne peuvent parfois se résoudre qu'au moment où le patient déménage vers une autre institution, dans un autre canton.

Les juges de paix ne prennent pas facilement leurs distances par rapport à l'administrateur qu'ils ont eux-mêmes désigné. Le rôle de la personne de confiance dans cette problématique est surestimé.

Terminologie

Mme De Boodt est favorable à une adaptation de la terminologie. Le mot "administrateur" ne devrait pas être

De bescherming van de persoon is altijd een gevoelig thema. Soms gaat het om mensen die voorheen geen enkel probleem hadden, die een gezin en een carrière hebben en die tijdelijk in een toestand terecht komen waarbij ze hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze stemmingsproblemen hebben of in hun denkvermogen verstoord zijn.

Een verzoekschrift tot bescherming zou door de vrederechters dan ook op een gepersonaliseerde manier moeten beantwoord worden. In de huidige wetgeving wordt er teveel met "à la carte"regelingen gewerkt.

Bewindvoeringen kunnen nochtans beperkt worden in de tijd of in de opdracht. Dat wordt vaak gevraagd maar onder de huidige wetgeving wordt het meestal afgewezen.

Het is maar de vraag of de vrederechters in de toekomst meer aandacht zullen hebben voor de mogelijkheid tot nuancering. De spreekster vreest dat men zonder betere en multidisciplinaire aanpak ook onder de nieuwe wet geen regelingen op maat of personalisatie zal krijgen.

Klachten

Al verlopen heel wat bewindvoeringen uitstekend, toch zijn er ook een groot aantal die slecht verlopen. Er zijn bewindvoerders die facturen niet of veel te laat betalen, die geen overleg of inspraak toelaten of die nooit een bezoek brengen aan de beschermde persoon.

De betrokkene kan zijn vertrouwenspersoon inschakelen om het probleem aan te kaarten, maar in de praktijk blijkt dat de vrederechter daar maar zelden op ingaat. Een bewindvoerder wordt niet gemakkelijk vervangen, zelfs niet als de directeur van een instelling zich beklaagt over het laattijdig betalen van facturen. Dat is maatschappelijk onaanvaardbaar.

Die ernstige problemen kunnen soms pas opgelost worden op het ogenblik dat de patiënt naar een andere instelling verhuist, in een ander kanton.

Vrederechters distantiëren zich niet gemakkelijk van de bewindvoerder die ze zelf aangesteld hebben. De rol van de vertrouwenspersoon wordt met betrekking tot deze problematiek overschat.

Terminologie

Mevrouw De Boodt pleit voor een aanpassing van de terminologie. Het woord "bewindvoerder" zou niet

utilisé pour l'assistance à la personne. Le mot convient sans doute pour un système politique, il renvoie à la "prise en charge", mais pas au principe de l'assistance recommandée. Il serait plus respectueux de parler de mentor.

La loi prévoit que les deux fonctions seront de préférence confiées à la même personne.

La terminologie uniforme d'administrateur, utilisée aussi bien pour la personne que pour les biens, est peut-être simple, mais elle favorise les solutions standard et cela ne peut nullement être l'objectif.

Rémunération

L'administration provisoire demande beaucoup de travail et d'engagement et génère des coûts. Quiconque s'investit en ce sens doit également être rémunéré. Pour les personnes protégées fortunées, cela ne peut poser problème. Il y aurait toutefois lieu de développer un système *pro deo* pour les personnes disposant de revenus modestes. Il serait également utile que ce principe soit élaboré dans la loi et non (éventuellement) reporté en tant que mesure d'exécution.

Publicité

La loi proposée est extrêmement importante pour de nombreux citoyens. Aussi serait-il opportun que la population soit informée des possibilités de protection. Cette tâche pourrait être confiée à un Institut fédéral de l'administration provisoire, qui pourrait également soutenir les administrateurs provisoires et les personnes de confiance.

5. Échange de vues avec les membres

Madame Ingeborg De Meulemeester (N-VA) a elle-même travaillé durant 23 ans comme infirmière dans un établissement social. Elle en retient qu'il arrive fréquemment que la personne de confiance de la personne à protéger se trouve elle aussi dans l'établissement. Que doit-on en penser?

Par rapport aux établissements psychiatriques qui gèrent l'argent de certains pensionnaires, l'intervenante note que cela arrive également dans les établissements sociaux, mais que ceux-ci mettent par contre en place un conseil de surveillance. Il faut à tout prix un contrôle à ce niveau.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!) fait remarquer que la présente proposition de loi est le résultat de plusieurs années de travail. Le processus de réflexion

gebruikt mogen worden voor de bijstand aan de persoon. Het woord is misschien geschikt voor een politiek systeem, het verwijst naar het "overnemen", maar niet naar het principe van de aanbevolen bijstand. Het zou respectvoller zijn om te spreken van een mentor.

De wet bepaalt dat de twee functies bij voorkeur aan dezelfde persoon worden toegewezen worden.

De eenvormige terminologie van "bewindvoerder voor de persoon" en "bewindvoerder voor de goederen" is misschien eenvoudig, maar werkt standaardoplossingen in de hand en dat kan geenszins de bedoeling zijn.

Vergoeding

Bewindvoering vergt veel werk, inzet en brengt onkosten mee. Wie zich hiervoor inzet moet ook vergoed worden. Dat zal en mag geen probleem zijn voor beschermde personen die kapitaalkrachtig zijn. Voor wie echter over beperkte inkomsten beschikt zou een *pro deo* systeem moeten uitgewerkt worden. Het zou ook goed zijn indien dit principe al in de wet zou uitgewerkt worden en niet als uitvoeringsbepaling (mogelijk) op de lange baan geschoven wordt.

Bekendmaking

Deze wet is van ontzettend groot belang voor vele burgers. Het zou daarom goed zijn indien de bevolking geïnformeerd zou worden over de mogelijkheden tot bescherming. Die taak zou kunnen toevertrouwd worden aan een Federaal Instituut voor bewindvoering, die ook de bewindvoerders en de vertrouwenspersonen zou kunnen ondersteunen.

5. Gedachtewisseling met de leden

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA) heeft zelf 23 jaar lang gewerkt als verpleegkundige in een sociale instelling. Ze heeft uit die periode onthouden dat de vertrouwenspersoon van de te beschermen persoon vaak in de instelling zelf werkt. Wat moet men daarvan denken?

In verband met de psychiatrische instellingen die het geld van bepaalde residenten beheren, stipt de spreekster aan dat dergelijke praktijken ook gangbaar zijn in de sociale instellingen, al richten die dan wel een raad van toezicht op. Er is terzake hoe dan ook nood aan controle.

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!) wijst erop dat dit wetsvoorstel het resultaat is van járen werk. Er is reeds lang over nagedacht, maar dat neemt

a déjà été long, mais cela n'empêche bien évidemment pas qu'il y ait encore des améliorations à apporter. D'où la nécessité d'organiser ces auditions.

Concernant les craintes exprimées par les orateurs sur l'augmentation de la charge de travail du juge de paix, il est nécessaire de replacer cette problématique dans un cadre plus large, en la reliant à la proposition de loi portant création d'un tribunal de la famille et de la jeunesse (DOC 53 0682/001). Il devrait ainsi être possible de le décharger de certaines tâches dans d'autres domaines de compétence.

Elle rejoint également les personnes auditionnées sur la nécessité de mieux préciser le rôle de la personne de confiance, qui ne doit pas être confondue avec l'administrateur provisoire.

Sur l'utilisation du terme "capacité" lorsqu'on parle de l'administration des personnes, alors qu'on utilise également la notion d'" incapacité" pour l'administration des biens, il serait en effet souhaitable de s'interroger sur l'emploi de cette terminologie.

Le fait d'interdire la désignation des frères et sœurs de la personne concernée en tant que personne de confiance visait à répondre à la préoccupation de ne pas mettre en place un mécanisme obligatoire, afin de permettre d'étendre le réseau de base de la personne protégée. Les frères et sœurs font systématiquement partie de son réseau. Il est dès lors plus intéressant de forcer à l'élargir.

La notion d'"administrateur" pour les actes liés à la personne et non aux biens n'est effectivement pas très heureuse. Le terme néerlandais "*mentor*" proposé est peut-être préférable. Il faudrait toutefois trouver un terme satisfaisant en français également.

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) revient sur la proposition de créer une cellule qui pourrait conseiller les administrateurs provisoires sur la manière d'agir, tout particulièrement lorsqu'il s'agit d'un administrateur non professionnel. Pensez-vous qu'il pourrait être utile dans le domaine de la gestion des biens de standardiser certains éléments, notamment par le biais de formulaires?

Est-il envisageable que des professionnels, tels que les avocats, remplissent le rôle de personne de confiance? Faudrait-il dans ces cas de figure prévoir une rémunération?

uiteraard niet weg dat er nog verbeteringen kunnen worden aangebracht. Vandaar de noodzaak deze hoorzittingen te houden.

Wat de vrees van de sprekers betreft aangaande een verzwaring van de werklast van de vrederechters, vindt de spreekster het noodzakelijk dat aspect in een ruimere context te plaatsen door een koppeling te maken met het wetsvoorstel betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank (DOC 53 0682/001). Aldus zou het mogelijk moeten worden de vrederechter in andere bevoegdheidsdomeinen van een aantal taken te ontlasten.

Voorts is ook zij het eens met de gehoorde sprekers over de noodzaak van een betere omschrijving van de rol van de vertrouwenspersoon, die niet mag worden verward met de voorlopig bewindvoerder.

In verband met het gebruik van de term "bekwaamheid" wanneer men het over het bewind over personen heeft, terwijl men doorgaans de term "onbekwaamheid" gebruikt voor het bewind over goederen, zou het inderdaad wenselijk zijn dat terminologieaspect uit te klaren.

Dat de broers en zussen van de betrokkene geen vertrouwenspersoon zouden mogen zijn, is ingegeven door de bekommering geen verplichte regeling op te leggen, om de uitbreiding van het basisnetwerk van de beschermde persoon mogelijk te maken. De broers en de zussen maken automatische deel uit van diens basisnetwerk. Daarom is het interessanter de verplichting in te bouwen dat netwerk te verruimen.

Het begrip "bewindvoerder" voor de handelingen die te maken hebben met de persoon en niet met diens goederen, is inderdaad niet echt gelukkig gekozen. De voor het Nederlands voorgestelde term "mentor" verdient willicht de voorkeur. Nu is het nog zaak een bevredigende Franse term te vinden.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) komt terug op het voorstel een cel op te richten die de voorlopige bewindvoerders raad zou kunnen geven omtrent de manier waarop ze te werk moeten gaan, inzonderheid wanneer het om een niet-professionele bewindvoerder gaat. Zou het nuttig kunnen zijn de afhandeling van bepaalde aspecten van het beheer van de goederen volgens een gestandaardiseerde procedure te doen verlopen, met name via formulieren?

Is het denkbaar dat beroepsmensen, zoals advocaten, de rol van vertrouwenspersoon op zich nemen? Moet in dat geval in een vergoeding worden voorzien?

Mme Marianne De Boodt, représentante de la Federatie van Vlaamse Simileskringen*,* ne pense pas que ce sera demain la veille que les avocats prendront en charge le rôle de personnes de confiance. Par contre, il arrive encore fréquemment que des employés d'un établissement où une personne à protéger est prise en charge deviennent personnes de confiance. Par contre, toute forme de rémunération est à exclure.

Mme Lief Vanbael, représentante de la Katholieke Vereniging voor personen met een Handicap, souligne que l'administrateur provisoire a pour mission de proposer à la personne administrée une certaine qualité de vie en fonction des moyens dont celle-ci dispose.

En ce qui concerne les personnes de confiance, il est préférable qu'elles soient désignées au sein du réseau de la personne concernée. Le problème majeur par rapport au personnel d'un établissement est qu'il ne reste généralement pas longtemps en place. Un employé ne reste en moyenne pas plus de quatre ans dans un établissement, ce qui pose bien évidemment problème par rapport à la fonction de personne de confiance.

Mme Thérèse Kempeneers-Foulon, représentante de l'Association nationale d'aide aux handicapés mentaux, note que certaines personnes ont très difficile à s'exprimer. Dans certains cas, il faut être à plusieurs pour pouvoir comprendre ce qu'ils veulent. Souvent ce sont les éducateurs qui finissent par mieux les comprendre, de même que la famille. De ce point de vue, les frères et sœurs doivent pouvoir être désignés comme personne de confiance. Cette désignation ne doit par contre pas être faite d'office. Il faut pouvoir leur laisser le choix.

Concernant les administrateurs de biens, il faudrait que la loi détermine un nombre maximum de dossiers qu'une personne peut prendre en charge. Il faut éviter que des professionnels accumulent trop de dossiers et ne le fassent dès lors plus correctement.

Sur la publicité des mesures de protections, il faut bien se rendre compte que l'inscription sur la carte d'identité ne résout pas tout. Comment l'interlocuteur d'une personne protégée peut-elle savoir ce qui est inscrit sur sa carte d'identité?

Mme Françoise Petitbon, représentante de la Fédération des associations Similes francophones, insiste sur l'importance d'autoriser les frères et sœurs à être désignés comme personnes de confiance. Souvent le réseau de la personne protégée est très petit. Alors si elle a la chance d'avoir un frère ou une sœur qui en

Mevrouw Marianne De Boodt, *vertegenwoordigster van de Federatie van Vlaamse Simileskringen*, denkt dat de advocaten niet snel geneigd zullen zijn de rol van vertrouwenspersoon te spelen. Daarentegen komt het nog vaak voor dat de werknemers van een instelling waar de te beschermen persoon wordt verzorgd, die rol op zich nemen. Elke vorm van vergoeding is daarentegen uit den boze.

Mevrouw Lief Vanbael, vertegenwoordigster van de Katholieke Vereniging voor Personen met een Handicap, beklemtoont dat de voorlopig bewindvoerder als taak heeft de persoon onder bewind een zekere levenskwaliteit te bieden, afhankelijk van diens middelen.

Voorts verdient het de voorkeur dat de vertrouwenspersonen worden aangewezen binnen het netwerk van de betrokkene. Het grootste probleem met vertrouwenspersonen die in de instelling werken, is dat zij doorgaans niet lang in dienst blijven. Gemiddeld blijft een personeelslid slechts vier jaar in een instelling aan de slag, wat de functie van vertrouwenspersoon uiteraard niet ten goede komt.

Mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, vertegenwoordigster van Nationale Vereniging voor Hulp aan Verstandelijk Gehandicapten, wijst erop dat sommige mensen zich zeer moeilijk kunnen uitdrukken. In bepaalde gevallen is de aanwezigheid van verschillende personen vereist, om te vatten wat de gehandicapten willen. Vaak slagen de opvoeders en de familieleden er uiteindelijk het beste in hen te begrijpen. Vanuit dat oogpunt moeten broers en zussen als vertrouwenspersoon kunnen worden aangewezen. Die aanwijzing mag daarentegen niet automatisch gebeuren. Ze moeten de keuze krijgen.

Wat het bewind over de goederen betreft, zou de wet moeten bepalen hoeveel dossiers iemand maximaal mag beheren. Het is zaak te voorkomen dat beroepsmensen te veel dossiers op zich nemen en er niet meer in slagen ze naar behoren te beheren.

Wat de openbaarheid van de beschermingsmaatregelen betreft, moet men zich ervan bewust zijn dat de vermelding ervan op de identiteitskaart geen sluitende oplossing is. Hoe kan de gesprekspartner van een beschermd persoon weten wat op diens identiteitskaart staat?

Mevrouw Françoise Petitbon, vertegenwoordigster van de Fédération des Associations Similes francophones, onderstreept dat het belangrijk is dat ook de broers en zussen als vertrouwenspersoon kunnen worden aangewezen. Vaak is het netwerk van de beschermde persoon zeer klein. Als hij of zij het geluk heeft een broer

plus accepte d'assumer cette tâche, il faut absolument le permettre.

M. Christian Brotcorne (cdH) s'étonne que certains orateurs trouvent que le juge de paix n'intervient pas lorsqu'il y a des problèmes avec un administrateur. M. Brotcorne est lui-même avocat et administrateur de biens pour quelques dossiers dans un petit canton. Il constate à ce titre que le juge de paix semble très attentif et vérifie la situation lorsque des plaintes sont introduites à l'encontre d'un administrateur.

Mme Petitbon rejoint sur ce point M. Brotcorne. Il arrive d'ailleurs que le juge de paix remplace l'administrateur en cas de problèmes.

M. Christian Brotcorne (cdH) revient sur la formulation de l'article 503-1 proposé qui stipule que "*la personne de confiance est réputée exprimer l'avis de la personne protégée*". Mme Kempeneers-Foulon propose de préciser que la personne de confiance non seulement exprime l'avis, mais l'interprète également. Quel est l'apport de cette terminologie? Ne serait-elle pas dans une certaine mesure risquée?

Par rapport aux droits politiques, la proposition en discussion dit que les juges peuvent aller jusqu'à dire que l'administrateur peut exercer ces droits. Le fait de le prévoir constitue une avancée, car il existe par exemple des personnes âgées qui vivent dans des homes à qui ont ne laisse aucune possibilité quant à l'exercice de ces droits. Dès lors, sans le rendre systématique ni obligatoire, c'est une bonne chose de permettre au juge de paix de l'envisager.

Sur la problématique des frères et sœurs, la proposition de loi prévoit à l'article 52 que si l'administration est exercée par les deux parents ou par l'un des deux, un parent de la personne protégée jusqu'au deuxième degré ne peut pas être désigné comme personne de confiance. Il est compréhensible que cette disposition soit sujette à débat. Mais il y a un moment où il faut trancher. Dans ce genre de situations il faut bien se rendre compte qu'il peut y avoir un conflit d'intérêt entre la personne protégée et son administrateur. Dans un tel cas de figure, la personne de confiance va pouvoir intervenir. Or, s'il s'agit d'un frère ou une sœur est-il opportun qu'il représente l'expression de la personne

of zus te hebben die bovendien aanvaardt die taak op zich te nemen, dan moet die kans met beide handen worden gegrepen.

Het verwondert *de heer Christian Brotcorne (cdH)* dat sommige sprekers aanvoeren dat de vrederechter verzuimt op te treden wanneer zich problemen voordoen met een bewindvoerder. Zelf is de heer Brotcorne advocaat en bewindvoerder over goederen voor enkele dossiers in een klein kanton: in die hoedanigheid stelt hij vast dat de vrederechter zeer nauwlettend op een en ander toeziet en dat hij de toestand onderzoekt, wanneer tegen een bewindvoerder een klacht wordt ingediend.

Mevrouw Françoise Petitbon, vertegenwoordigster van de Fédération des Associations Similes francophones, treedt de heer Brotcorne op dit punt bij. Overigens gebeurt het dat de vrederechter de bewindvoerder vervangt, zo zich problemen voordoen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) komt terug op de formulering van het voorgestelde artikel 503-1, waarin wordt bepaald dat "[de] vertrouwenspersoon wordt geacht de mening van de beschermde persoon (…) te vertolken". Mevrouw Kempeneers-Foulon stelt voor te preciseren dat de vertrouwenspersoon die mening niet alleen vertolkt, maar ook interpreteert. Wat voegt die term aan deze bepaling toe? Houdt de strekking ervan niet in zekere zin een risico in?

In verband met de politieke rechten geeft het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel aan dat de rechters zelfs kunnen verklaren dat de bewindvoerder die rechten mag uitoefenen. Dat daarin wordt voorzien, is een stap voorwaarts: er zijn bijvoorbeeld in tehuizen verblijvende bejaarden aan wie geenszins de mogelijkheid wordt geboden die rechten uit te oefenen. Zonder dat zulks stelselmatig zou gebeuren of verplicht wordt gesteld, is het dus een goede zaak dat de vrederechter dit mag overwegen.

Over het vraagstuk van de broers en zussen als vertrouwenspersoon, voorziet het wetsvoorstel er bij artikel 52 in dat, ingeval het bewind wordt uitgeoefend door beide ouders of één van beide, een bloedverwant van de beschermde persoon tot en met de tweede graad, niet als vertrouwenspersoon mag worden aangewezen. Het is begrijpelijk dat die bepaling omstreden is. Op een gegeven ogenblik moet evenwel een beslissing worden genomen. In dergelijke situaties moet men terdege beseffen dat een belangenconflict kan rijzen tussen de beschermde persoon en de bewindvoerder. In een dergelijk geval zal de vertrouwenspersoon kunnen ingrijpen. Is het, als het om een broer of zus gaat,

protégée devant le juge de paix, alors même qu'il s'agit du fils ou de la fille de l'administrateur en question?

Mme Thérèse Kempeneers-Foulon, représentante de l'Association nationale d'aide aux handicapés mentaux, souligne que ce n'est pas parce qu'il y a disfonctionnement, qu'il faut accorder l'exercice des droits politiques aux administrateurs. Il faudrait au contraire veiller à ce que ces disfonctionnements ne se reproduisent plus.

Concernant les frères et sœurs il ne faut jamais perdre de vue que la famille d'une personne protégée représentera toujours le fil rouge tout au long de son parcours. Par ailleurs, il y a des familles où il n'y a personne d'autre que les frères et sœurs. Ce serait dès lors une erreur de les exclure.

M. Raf Terwingen (CD&V) reconnaît que l'on est parfois en droit de s'interroger sur la qualité du travail fourni par certains avocats en leur qualité d'administrateurs provisoires de biens. Il existe également de nombreuses critiques à l'encontre des juges de paix. Certains professionnels qui ne sont pas avocats font un travail remarquable, tel que Similes en Flandres. Il faudrait réfléchir à une méthode adéquate pour pouvoir remettre en question le travail d'un administrateur en cas de disfonctionnement. À ce titre, se pose tout particulièrement le problème des relations entre le juge de paix et les administrateurs, notamment au sein de petits cantons. Généralement, chacun se connaît très bien et il apparaît dès lors une tendance à se protéger. Peut-être le parquet a-t-il un rôle à jouer sur ce point?

En ce qui concerne la rémunération des administrateurs, il n'est pas cohérent qu'une personne qui peut faire appel à un avocat *pro deo* en raison de ses faibles revenus, ne puisse pas non plus bénéficier d'un administrateur *pro deo*. Même si le taux de 3 % des revenus de la personne protégée pour déterminer le salaire de l'administré ne semble *a priori* pas si élevé, il le reste tout de même pour certains pour qui chaque centime compte. Par ailleurs, un administrateur ne sera jamais très motivé en touchant 3 % d'un faible revenu. À ce titre, l'idée a été avancée de mettre en place un fond de solidarité afin de rassembler les différents salaires en provenance des personnes protégées et rééquilibrer la distribution entre les différents administrateurs. Cela permettrait de compenser ces petits revenus par les 3 % versés par des personnes ayant de très gros revenus.

echter wel wenselijk dat die voor de vrederechter de spreekbuis van de beschermde persoon is, ofschoon het de zoon of dochter van de bewindvoerder in kwestie is?

Mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, vertegenwoordigster van de Nationale Vereniging voor Hulp aan Verstandelijk Gehandicapten, beklemtoont dat aan de bewindvoerders niet zomaar mag worden toegestaan om de politieke rechten uit te oefenen, louter omdat sprake is van een gebrekkige werking. Er zou integendeel moeten worden op toegezien dat die gebreken zich niet langer voordoen.

In verband met de broers en zussen als vertrouwenspersoon mag nooit uit het oog worden verloren dat de familie van een beschermde persoon altijd nauw betrokken zal zijn bij diens traject. Bovendien zijn er families met alleen maar broers en zussen. Het ware dan ook een vergissing hen uit te sluiten.

De heer Raf Terwingen (CD&V) erkent dat soms terecht vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de kwaliteit van het werk dat door sommige advocaten wordt geleverd in hun hoedanigheid als voorlopige bewindvoerders over goederen. Ook op de vrederechters wordt veel kritiek geleverd. Sommige beroepsmensen die geen advocaat zijn, verrichten voortreffelijk werk, zoals Similes in Vlaanderen. Er zou moeten worden nagedacht over een geschikte methode om bij tekortkomingen het werk van een bewindvoerder ter discussie te stellen. In dat verband rijst heel in het bijzonder het vraagstuk van de verhoudingen tussen de vrederechter en de bewindvoerders, met name in kleine kantons. Over het algemeen kent iedereen elkaar zeer goed, en soms duikt de neiging op elkaar af te schermen. Misschien kan het parket op dat vlak een rol spelen?

Wat de vergoeding van de bewindvoerders aangaat, is het inconsequent dat iemand die een beroep op een pro-Deoadvocaat kan doen vanwege zijn lage inkomen, niet eveneens aanspraak kan maken op een pro-Deobewindvoerder. Ook al lijkt 3 % van het inkomen van de beschermde persoon om de vergoeding van de bewindvoerder te bepalen *a priori* een niet zo hoog percentage, toch telt voor sommige mensen echt elke cent. Bovendien zal een bewindvoerder nooit erg gemotiveerd zijn als hij 3 % van een laag inkomen uitbetaald krijgt. In dat verband werd de idee geopperd om een solidariteitsfonds op te richten, waarin de verschillende lonen die worden betaald door de beschermde personen zouden worden gestort om ze evenwichtiger over de bewindvoerders te spreiden. Zo zou die 3 % van de lage inkomens kunnen worden gecompenseerd met de 3 % die wordt gestort door mensen met zeer hoge inkomens.

Enfin, par rapport à la problématique des frères et sœurs, il peut y avoir un conflit d'intérêt lorsque des problèmes se posent entre le parent administrateur et la personne protégée. Or, l'article 371 du Code civil stipule que les parents et leurs enfants se doivent un respect mutuel. Afin de respecter l'esprit de cette disposition il serait dès lors plus logique d'exclure la désignation d'un frère ou une sœur comme personne de confiance lorsque c'est déjà un des parents qui remplit le rôle d'administrateur.

Mme Marianne De Boodt, représentant de la Federatie van Vlaamse Simileskringen, pense qu'il serait en effet intéressant de réfléchir à la mise en place d'un fond de solidarité. Il est tout à fait normal qu'un administrateur soit payé pour le travail qu'il preste, mais il faut également se rendre compte que pour certaines personnes protégées c'est totalement infaisable.

M. Philippe Andrianne, représentant du secrétaire d'État à la Politique des familles, souligne que l'on se trouve entre deux intérêts, d'une part celui d'assurer le rôle de contrepouvoir de la personne de confiance face à l'administrateur qu'il est susceptible de perdre en raison des liens familiaux qui le lient avec ce dernier et d'autre part, la hantise de mettre la famille sur le côté ou parce qu'on a désigné quelqu'un d'autre que le juge de paix ne prenne plus en compte l'entourage familial de la personne protégée.

Mme Sonja Becq (CD&V) demande aux orateurs s'ils ont au sein de leurs organisations une liste de critères à respecter pour désigner quelqu'un comme administrateur provisoire.

Mme Marianne De Boodt explique qu'ils ont mis en place une formation spécifique sur la législation sociale, l'administration ou encore la spécificité des maladies psychiques. Ils proposent également un service juridique qui peut les assister lorsqu'ils ont des questions.

Au niveau de la qualité, Similes attend de ses administrateurs qu'ils rendent au minimum une fois par mois visite à la personne protégée et qu'ils ne s'occupent pas de plus de dix dossiers. Trois fois par ans, les administrateurs se retrouvent pour échanger leurs expériences. Ils bénéficient d'une assurance pour les éventuelles fautes qu'ils commettraient.

Bij het vraagstuk van de broers en zussen als vertrouwenspersoon ten slotte kan er een belangenconflict rijzen wanneer er problemen ontstaan tussen de ouder die de functie van bewindvoerder bekleedt en de beschermde persoon. Artikel 371 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt evenwel dat ouders en hun kinderen elkaar wederzijds respect moeten betonen. Om de geest van die bepaling in acht te nemen, ware het daarom logischer de aanwijzing van een broer of zus tot vertrouwenspersoon uit te sluiten wanneer één van de ouders al de functie van bewindvoerder vervult.

Mevrouw Marianne De Boodt, vertegenwoordigster van de Federatie van Vlaamse Simileskringen, denkt dat het interessant ware na te denken over de oprichting van een solidariteitsfonds. Het is weliswaar volkomen normaal dat een bewindvoerder betaald wordt voor het werk dat hij presteert, maar men moet ook beseffen dat zulks voor sommige beschermde personen volstrekt onhaalbaar is.

De heer Philippe Andrianne, vertegenwoordiger van de staatssecretaris voor Gezinsbeleid, wijst erop dat twee belangen in het geding zijn. Enerzijds moet de vertrouwenspersoon de rol van tegenwicht vervullen ten aanzien van de bewindvoerder (een rol die hij dreigt te verliezen wegens zijn familiebanden met laatstgenoemde). Anderzijds is er het spookbeeld dat de familie terzijde wordt geschoven, dan wel dat de vrederechter niet langer rekening houdt met de familiekring van de beschermde persoon omdat iemand anders werd aangewezen.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) vraagt de sprekers of zij binnen hun organisaties een lijst van criteria in acht moeten nemen om iemand als voorlopig bewindvoerder aan te wijzen.

Mevrouw Marianne De Boodt legt uit dat zij specifieke opleidingen hebben opgezet over de sociale wetgeving, de bewindvoering of de specificiteit van psychische aandoeningen. Ze bieden ook juridische dienstverlening aan om de bewindvoerders bij te staan als ze vragen hebben.

Op kwaliteitsvlak verwacht Similes van de bewindvoerders dat zij ten minste eenmaal per maand de beschermde persoon bezoeken en niet meer dan tien dossiers behartigen. Driemaal per jaar ontmoeten de bewindvoerders elkaar om hun ervaringen uit te wisselen. Ze zijn verzekerd tegen de eventuele fouten die zij begaan.

Mme Lief Vanbael, représentante de la Katholieke Vereniging voor personen met een Handicap, porte beaucoup d'attention au dialogue entre l'administrateur et la personne protégée. Il faut également qu'ils sachent rendre compte au juge de paix.

Mevrouw Lief Vanbael, vertegenwoordigster van de Katholieke Vereniging voor Personen met een Handicap, hecht veel belang aan de dialoog tussen de bewindvoerder en de beschermde persoon. De bewindvoerders moeten ook rekenschap kunnen afleggen bij de vrederechter.

C. Audition du 23 mars 2011 de Ulrik Vandenplas, représentant de Ceneger (Fédération nationale des greffiers des cours et tribunaux), M. Ernst van Soest, notaire, Mme Katrijn Boone et Mme Charlotte Aughuet, conseillers juridiques auprès de la Fédération Royale du Notariat belge (FRNB).

1. Exposés

M. Ulrik Van den Plas, représentant de Ceneger, observe, en guise de préalable, que la proposition de loi modifie ou insère des règles de procédure dans le Code civil alors que M. Van Reepingen entendait grouper toutes les procédures dans le Code judiciaire.

Il demande également que le législateur accorde assez de temps entre la publication au *Moniteur belge* et l'entrée en vigueur de la loi.

Il importe en effet que les textes puissent être étudiés et qu'une concertation puisse avoir lieu entre les juges et les greffiers. Il convient dès lors d'éviter que la publication ait lieu au début d'une période de vacances.

Pour une application uniforme, il serait également souhaitable que des formulaires standardisés soient établis au préalable. Cette tâche peut être confiée à un service du SPF Justice.

En ce qui concerne les observations relatives au fond du texte, l'intervenant a déposé une note détaillée qui a été mise à la disposition des membres.

Il attire l'attention sur les points suivants.

Article 4 (modification de l'article 214, alinéa 2, du Code civil)

Il s'agit ici d'une matière qui relève de la vie privée des conjoints. Il serait dès lors préférable que cette procédure soit tranchée en chambre du conseil de la justice de paix (procédure unilatérale) et non en audience publique. De plus, cette formule serait beaucoup moins coûteuse pour les conjoints (ni frais de citation, ni frais de signification après la décision).

On lit dans le texte proposé: "*le juge de paix estime* …". Cela implique que le juge devra rendre une ordonnance qui établira les faits et sera motivée. Un procès-verbal complémentaire semble dès lors totalement superflu. Le procès-verbal est en effet uniquement signé par le juge assisté du greffier . Il ne peut pas être signifié. Il n'y a pas de possibilité de recours contre celui-ci et il

C. Hoorzitting van 23 maart 2011 met de heer Ulrik Vandenplas, vertegenwoordiger van Ceneger (Nationale federatie van de griffiers bij de hoven en rechtbanken), de heer Ernst van Soest, notaris, mevrouw Katrijn Boone en mevrouw Charlotte Aughuet, juridische adviseurs van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

1. Uiteenzettingen

De heer Ulrik Van den Plas, vertegenwoordiger van Ceneger, maakt voorafgaand de bedenking dat het wetsvoorstel procedureregels in het Burgerlijk Wetboek wijzigt of invoegt, terwijl het de betrachting was van de heer Van Reepingen om alle procedures onder te brengen in het Gerechtelijk Wetboek.

Hij vraagt ook dat de wetgever voldoende tijd zou laten tussen de publicatie in het *Belgisch Staatsblad* en de inwerkingtreding van de wet.

Het is immers belangrijk dat de teksten kunnen bestudeerd worden en dat er overleg kan plaatsvinden tussen de rechters en de griffiers. Men dient dus te vermijden dat de publicatie gebeurt bij het begin van een vakantieperiode.

Met het oog op een eenvormige toepassing worden vooraf ook best gestandaardiseerde formulieren opgesteld worden. Die taak kan worden opgedragen aan een dienst van de FOD Justitie.

Wat de inhoudelijke opmerkingen op de tekst betreft heeft de spreker een omstandige nota neergelegd die ter beschikking gesteld werd van de leden.

Hij vestigt de aandacht op de volgende punten.

Artikel 4 (wijziging van artikel 214, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek)

Het gaat hier om een materie die tot de persoonlijke levenssfeer behoort van de echtgenoten. Daarom zou het beter zijn dat deze procedure zou beslecht worden in de raadkamer van het vredegerecht (eenzijdige procedure) en niet in openbare terechtzitting. Bovendien zou dit voor de echtgenoten veel voordeliger uitkomen (geen dagvaardings- en betekeningskosten na uitspraak).

In de voorgestelde tekst staat dat *"De vrederechter oordeelt…*" , wat impliceert dat hij een beschikking dient te verlenen. Die beschikking zal de feiten vaststellen en gemotiveerd zijn. Een bijkomend proces-verbaal lijkt dan ook totaal overbodig. Een proces-verbaal wordt immers enkel getekend voor de vrederechter bijgestaan door de griffier, het kan niet betekend worden, er is geen

ne peut pas être assorti d'un titre exécutoire.

C'est pourquoi il y a lieu de supprimer les mots ", *en raison d'éléments de fait constatés dans un procès-verbal motivé,".*

Il convient ensuite d'insérer un alinéa supplémentaire rédigé comme suit:

"Les articles 1025 à 1032 du Code judiciaire sont applicables. La requête ne doit pas être signée par un avocat".

Article 27 (modification de l'article 490 du Code civil)

L'article 490-3, § 1er, alinéa 2, stipule que le mandat commence "*dès la notification du jugement ….*". Il s'agit d'une erreur matérielle, vu qu'en l'espèce, ce n'est pas un jugement qui intervient, mais bien une ordonnance. Le texte devrait donc être rédigé comme suit: "…..dès la notification de l'ordonnance par pli judiciaire *……"*.

Article 48 (insertion d'un article 499-1 à 19 dans le Code civil)

Dans l'article *499-6,* dernier alinéa, les mots "dossier de la procédure" doivent être remplacés par les mots *"dossier administratif* (voir plus loin)".

L'article 499-7, 11°, prévoit que l'administrateur des biens spécial est désigné à la requête du juge de paix par le tribunal de commerce. Dans la procédure relative à la tutelle, c'est le juge de paix lui-même qui désigne un administrateur des biens spécialinéa Cela devrait également être le cas en l'espèce, car:

1. le juge de paix désignera une personne non pas de manière arbitraire, mais en fonction de l'importance de la mission, pour laquelle les honoraires qui seront demandés constitueront un facteur important. Le tribunal de commerce n'a pas connaissance de tous ces aspects et se limitera uniquement à désigner un curateur;

2. la désignation par ce tribunal se limite uniquement à la désignation d'une personne, alors qu'il relève de la compétence d'attribution du juge de paix de fixer et de contrôler les conditions de cette administration spéciale;

enkel mogelijkheid van verhaal tegen en er kan geen uitvoerbare titel aan verleend worden.

Daarom dienen de woorden; "*op grond van feiten vastgesteld in een met redenen omkleed proces-verbaal"* geschrapt te worden.

Voorts moet een bijkomend lid worden ingevoegd, luidend:

"De artikelen 1025 tot en met 1032 van het Gerechtelijke Wetboek zijn hierop van toepassing. Het verzoekschrift dient niet ondertekend te worden door een advocaat".

Artikel 27 (wijziging van artikel 490 van het Burgerlijk Wetboek)

Artikel 490-3, § 1, tweede lid, bepaalt dat de lastgeving aanvat "*vanaf de kennisgeving van het vonnis….*". Dit is een materiële vergissing, gezien er in casu geen vonnis tussenkomt maar wel een beschikking. De tekst zou dan ook moeten zijn: " ..vanaf de kennisgeving van de beschikking bij gerechtsbrief*……"*.

Artikel 48 (invoeging van een artikel 499-1 tot 19 van het Burgerlijk Wetboek)

In artikel *499-6,* laatste lid moet het woord procesdossier vervangen worden door *"administratief dossier"* (zie verder).

Artikel 499-7, 11° bepaalt dat de bijzondere bewindvoerder wordt aangewezen door de rechtbank van koophandel op verzoek van de vrederechter. In de procedure betreffende de voogdij is het de vrederechter zelf die een bijzondere bewindvoerder aanwijst. Dit zou hier ook het geval moeten zijn omdat:

1. de vrederechter niet willekeurig iemand zal aanwijzen, maar wel in functie van het belang van de opdracht, waarbij het ereloon dat zal gevraagd worden een belangrijke factor zal vormen. Van al deze facetten heeft de rechtbank van koophandel geen weet en zal zich enkel beperken tot de aanstelling van één curator;

2. de aanstelling door die rechtbank zich enkel beperkt tot de aanwijzing van een persoon, terwijl het tot de volstrekte bevoegdheid van de vrederechter behoort, om de voorwaarden van dit specifieke bewind vast te leggen en te controleren;

3. lorsque l'administrateur des biens spécial qui a été désigné souhaite démissionner ou décède, un temps très précieux sera perdu, ce qui entraînera éventuellement un grave préjudice financier pour la personne protégée;

4. c'est le juge de paix qui peut, en toute autonomie, décider de faire cesser immédiatement le commerce lorsque des raisons le justifient.

Il ressort de ce tout ce qui précède qu'il est préférable, dans l'intérêt de la personne protégée, que l'administrateur de biens spécial soit désigné par le juge de paix, étant donné que celui-ci a une vision complète de la situation du commerce et devra à tout moment prendre les décisions nécessaires en faveur de la personne protégée.

Si l'on s'en tient tout de même au texte actuel, il convient de prévoir que le juge de paix adresse la requête au président du tribunal de commerce. Les termes actuels du texte, "désigné (…) par le tribunal de commerce", semblent vouloir dire que cela doit se passer en audience publique en présence de trois juges. Ce n'est que lorsque la requête est adressée au président que cette procédure peut être considérée comme unilatérale.

Enfin, la question se pose de savoir à quel arrondissement le juge de paix doit s'adresser. S'agit-il de l'arrondissement auquel appartient la justice de paix ou de l'arrondissement du siège de l'entreprise?

Art. 102 (modification de l'article 1246 du Code judiciaire)

À l'alinéa 1er, les mots "du jugement" doivent être remplacé par les mots *"… de l'ordonnance….."*. Les ordonnances sont notifiées par pli judiciaire et non "signifiées". Les mots "suivant la signification" doivent donc être remplacés par: "suivant la notification".

Article 107 (modification de l'article 1250 du Code judiciaire)

L'article 1250-3 charge le greffier d'ouvrir un dossier individuel de procédure pour chaque personne protégée. Les mots "dossier de procédure" sont très mal choisis, étant donné qu'il peut y avoir confusion avec le dossier de la procédure judiciaire. Les termes "dossier administratif" sont plus corrects.

Ce dossier devrait contenir toutes les requêtes, ordonnances et autres actes relatifs à l'administration qui doivent être classés par date.

3. wanneer de aangestelde bijzondere bewindvoerder wenst ontslagen te worden of overlijdt, er zeer kostbare tijd zal verloren gaan met mogelijk een ernstig financieel nadeel voor de beschermde persoon tot gevolg;

4. het de vrederechter is die autonoom kan beslissen, wanneer daar gegronde redenen voor zijn, om onmiddellijk de handel te stoppen.

Uit dit alles blijkt dat, in het belang van de beschermde persoon het beter is dat de aanstelling van een bijzondere bewindvoerder door de vrederechter gebeurt, gezien hij een volledig zicht heeft op de toestand van de handelszaak en op elk ogenblik de nodige beslissingen zal dienen te nemen ten behoeve van de beschermde persoon.

Blijft men toch bij de huidige tekst, dan dient er voorzien te worden dat de vrederechter het verzoekschrift richt aan de voorzitter van de rechtbank van koophandel. Zoals de tekst nu luidt: "aangewezen door de rechtbank van koophandel", lijkt het alsof dit in openbare terechtzitting dient te gebeuren met drie rechters. Enkel wanneer het verzoekschrift gericht wordt aan de voorzitter kan dit aanzien worden als een eenzijdige procedure.

Tenslotte stelt zich de vraag tot welk arrondissement de vrederechter zich moet wenden. Is dit het arrondissement waartoe het vredegerecht behoort of het arrondissement van de zetel van het bedrijf?

Art. 102 (wijziging van artikel 1246 Gerechtelijk Wetboek)

In het eerste lid moet het woord "vonnis" vervangen worden door *"… beschikking….."*. De beschikkingen worden ter kennis gebracht bij gerechtsbrief en niet "betekend". De woorden "na de betekening" dienen dus gewijzigd te worden in: "na de kennisgeving".

Artikel 107 (wijziging van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek)

Art. 1250-3 geeft opdracht aan de griffier een individueel procesdossier aan te leggen voor iedere beschermde persoon. Het woord "proces-dossier" is erg ongelukkig gekozen, gezien het kan verward worden met het dossier van de rechtspleging. De benaming "administratief dossier" is correcter.

Dit dossier zou alle verzoekschriften, beschikkingen en andere akten betreffende het bewind moeten bevatten die per datum moeten worden geklasseerd.

Cette disposition est cependant irréalisable.

Le texte devrait dès lors être rédigé comme suit:

"Pour chaque personne protégée est tenu au greffe de la justice de paix un dossier administratif qui comprend notamment:

— une copie certifiée conforme de l'ordonnance visant à adjoindre un administrateur à la personne protégée;

— le rapport énumérant le patrimoine à gérer et les sources de revenus de la personne protégée. Il doit être déposé dans le mois suivant la désignation de l'administrateur provisoire;

— les rapports déposés par l'administrateur chaque année et dans les trente jours suivant la fin de sa mission. Ils contiennent un aperçu des revenus et des dépenses et fournissent des informations concernant ses contacts avec la personne protégée ou la personne de confiance, ainsi que sur les conditions et le cadre de vie de la personne protégée;

— une copie de toutes les ordonnances finales délivrées dans le cadre de l'administration, ainsi que des éventuelles procédures d'appel;

— tous les autres documents, comme la correspondance et les autres documents parvenant au greffe à condition qu'ils ne doivent pas être classés dans le dossier correspondant de la procédure conformément à l'article 721 du Code judiciaire;

— une copie certifiée conforme du procès-verbal dans lequel l'administrateur exprime sa préférence concernant la désignation d'un administrateur au cas où il ne serait plus en mesure de continuer à exercer lui-même cette fonction;

— une copie du procès-verbal de conciliation établi en application de l'article 1250-4, alinéa 4.

Il est joint au dossier administratif un inventaire des pièces, tenu à jour quotidiennement par le greffier et mentionnant la date de dépôt, le numéro d'inscription et la nature des pièces.

Le dossier administratif est conservé au greffe pendant un délai de cinq ans après la fin de la gestion; passé ce délai, il sera détruit. Un même réglementation s'applique à l'administrateur, qui peut également détruire des documents non officiels, tels que les factures ou la correspondance qui datent de plus de cinq ans.

Deze bepaling is echter onuitvoerbaar.

De tekst zou dan ook moeten luiden als volgt:

"Per beschermde persoon wordt op de griffie van het vredegerecht een administratief dossier gehouden, dat ondermeer bevat:

— een eensluidend verklaard afschrift van de beschikking tot toevoeging van een bewindvoerder aan de beschermde persoon;

— het verslag dat het te beheren patrimonium en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon opsomt. Het moet binnen de maand na de aanstelling van de voorlopige bewindvoerder worden neergelegd;

— de verslagen die jaarlijks en binnen de dertig dagen na het beëindigen van zijn opdracht door de bewindvoerder worden neergelegd. Ze bevatten een overzicht van de inkomsten en uitgaven en verstrekken informatie in verband met zijn contacten met de beschermde persoon of de vertrouwenspersoon, alsook over de levensvoorwaarden en leefsituatie van de beschermde persoon;

— een afschrift van alle eindbeschikkingen die in het kader van het bewind werden verleend, alsook deze van de eventuele beroepsprocedures;

— alle andere documenten, zoals gevoerde briefwisseling en andere stukken die de griffie bereiken voor zover ze niet dienen gerangschikt te worden in het overeenstemmend dossier van de rechtspleging overeenkomstig artikel 721 van het Gerechtelijk Wetboek;

— een eensluidend verklaard afschrift van het proces-verbaal waarin de bewindvoerder zijn voorkeur uitdrukt over de aanwijzing van een bewindvoerder zo hij zelf niet meer in staat zou zijn die functie nog verder uit te oefenen;

— een afschrift van het proces-verbaal van verzoening opgesteld in toepassing van artikel 1250-4, vierde alinea.

Bij het administratief dossier wordt een inventaris van de stukken gevoegd, die door de griffier dagelijks wordt bijgehouden, waarop de datum van het neerleggen, de volgnummer van inschrijving en de aard van de stukken worden vermeld.

Na het beëindigen van het beheer wordt het administratief dossier gedurende vijf jaar bewaard op de griffie om nadien te worden vernietigd. Een zelfde regeling geldt voor de bewindvoerder. Hij mag tevens niet officiële documenten, zoals facturen en briefwisseling ouder dan vijf jaar vernietigen.

Si l'administration est modifiée, le greffier transmet le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent, après l'expiration du délai de recours."

Mme Katrijn Boone et Mme Charlotte Aughuet, conseillers juridiques de la Fédération royale des notaires de Belgique (FRNB), commentent les observations formulées par la commission Droit de la famille de la FRNB, transmises à votre commission dans la perspective de cette audition.

a. Orientations générales retenues par la proposition de texte

— Quant au principe de l'uniformisation (ou harmonisation) des divers régimes d'incapacité existant actuellement

Sur le plan des principes, l'harmonisation des différents régimes d'incapacité voulue par le texte nous paraît constituer une évolution positive. Cette harmonisation est d'ailleurs appelée de ses vœux par une importante doctrine ([1]). À cet égard, il peut notamment être renvoyé à la position et aux nuances proposées par E. Vieujean [2], selon lequel:

— il conviendrait de substituer le régime de *l'administration provisoire* (dont l'auteur suggère de changer le nom) à ceux de *l'interdiction* et du *conseil judiciaire* (dans la mesure notamment où les dispositions relatives à l'administration provisoire permettent déjà actuellement une grande souplesse, en ce qu'elle permettent notamment au juge de paix de choisir entre un régime de *représentation* ou un régime d'*assistance* de la personne protégée: voyez l'article 488*bis*-f, §§ 2 et 3, du Code civil);

— la substitution proposée ci-dessus supposerait toutefois une extension de la mission de l'administrateur provisoire aux *matières extra-patrimoniales* (dont notamment la charge de soigner le protégé et de déterminer sa résidence);

Indien de bewindvoering wijzigt, maakt de griffier het administratief dossier, met postvordering, over aan de nieuw bevoegde vrederechter, na het verstrijken van de termijn van beroep."

Mevrouw Katrijn Boone en mevrouw Charlotte Aughuet, juridische adviseurs van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (KFBN), geven toelichting bij de opmerkingen van de commissie Familierecht van de KFBN, die met het oog op deze hoorzitting aan de commissie werden bezorgd.

a. Algemene lijnen van het wetsvoorstel

Over de uniformisering (of harmonisatie) van de diverse momenteel bestaande onbekwaamheidsstatuten

Het op elkaar afstemmen van de verschillende onbekwaamheidsstatuten lijkt principieel gezien een positieve evolutie. Er bestaat overigens een belangrijke rechtsleer die deze harmonisatie hevig verdedigt ([1]). In dit opzicht kan meer bepaald verwezen worden naar het standpunt van en de nuances voorgesteld door E. Vieujean ([2]):

— de statuten onbekwaamverklaring en bijstand door een gerechtelijk raadsman zouden door het statuut van het voorlopig bewind (de auteur raadt wel aan om deze naam te veranderen) vervangen moeten worden (de bepalingen inzake voorlopig bewind laten immers momenteel reeds een zekere souplesse toe, meer bepaald doordat de vrederechter kan kiezen tussen een systeem van vertegenwoordiging of bijstand van de beschermde persoon: zie artikel 488bis-f, §§ 2 en 3, van het Burgerlijk Wetboek);

— de hierboven voorgestelde wijziging zou echter wel impliceren dat de taak van de voorlopig bewindvoerder uitgebreid wordt naar niet-vermogensrechtelijke materies (meer bepaald de taak om de beschermde persoon te verzorgen en de taak om zijn verblijfplaats vast te leggen);

---

1 Voyez notamment H. DE PAGE, *Traité élémentaire de droit civil belge*, tome II, Les personnes, vol. II, 4e éd. Par J.P. MASSON, Bruxelles, Bruylant, 1990, p. 1110 et 1111, n° 1199; E. VIEUJEAN, "Et la personne?", in *L'administration provisoire – Voorlopig bewind*, FRNB-KFBN (éd.), Bruxelles, Bruylant, 2004, p. 113 à 118, nos 8 à 13; Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Collection de la Faculté de droit de l'Université de Liège, Bruxelles, Larcier, 2005 (ci-après "Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et des familles* Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et des familles"*), p. 157 et 158, n° 160; Y.-H. LELEU, "La capacité juridique", in *Rép. Not.*, tome I, livre V/1, Bruxelles, Larcier, 2004, p. 24, n° 2.

2 E. VIEUJEAN, *op. cit.*, p. 113 à 118, nos 8 à 13.

1 Zie meer bepaald H. DE PAGE, *Traité élémentaire de droit civil belge*, Tome II, Les personnes, vol. II, 4de ed. door J.P. MASSON, Brussel, Bruylant, 1990, p. 1110 en 1111, nr. 1199; E. VIEUJEAN, "Et la personne?", in *L'administration provisoire – Voorlopig bewind*, FRNB-KFBN (ed.), Brussel, Bruylant, 2004, p. 113 tot 118, nrs. 8 tot 13; Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et des familles*, Collection de la Faculté de droit de l'Université de Liège, Brussel, Larcier, 2005 (hierna "Y.-H. LELEU, *Droit des personnes et des familles"*), p. 157 en 158, nr. 160; Y.-H. LELEU, "La capacité juridique", in *Rép. Not.*, Tome I, Livre V/1, Brussel, Larcier, 2004, p. 24, nr. 2.

2 E. VIEUJEAN, *op. cit.*, p. 113 tot 118, nrs 8 tot 13.

— le regroupement des régimes d'incapacité sous le régime général de l'administration provisoire ne devrait toutefois pas s'étendre aux régimes d'incapacité des mineurs, tels le régime de la tutelle des mineurs et celui de la minorité prolongée: l'auteur estime, en effet, que les régimes d'incapacité des mineurs ne peuvent être conçus comme étant "à géométrie variable", de sorte que le régime de l'administration provisoire, par essence adaptable à l'état du protégé, ne convient pas à la situation particulière des mineurs.

À cet égard, le système général mis en place par la proposition examinée paraît rencontrer ces préoccupations de manière équilibrée, en ce qu'il propose une harmonisation des statuts d'incapacité sur le modèle de l'actuelle administration provisoire, en choisissant toutefois de ne pas modifier le statut des *mineurs*.

L'on peut remarquer d'ailleurs que l'actuel "mineur prolongé" peut également, dans le système du texte proposé, être placé sous le statut global des personnes protégées (les incapables majeurs) dès l'âge de dix-sept ans (voir article 488-2 du Code civil). La personne protégée n'est en aucun cas replacée sous le statut de l'autorité parentale, bien qu'il soit possible que les parents (ou l'un d'eux) soi(en)t désigné(s) comme administrateur(s) (ce qui ne sera toutefois pas un automatisme). La proposition prévoit à juste titre que le statut de protection n'entre en vigueur qu'à la majorité de la personne concernée (ainsi il demeure pendant sa minorité sous le statut de l'autorité parentale ou sous le statut de la tutelle).

À cet égard, l'article 500-2 du Code civil indique que *"les dispositions de la sous-section 3 sont applicables par analogie"*. Or, cette sous-section ne concerne que le régime de "la représentation". La question est de savoir si les dispositions de la sous-section 2 (régime de "l'assistance") ne devront pas, elles aussi, être déclarées applicables par analogie: un régime d'assistance, est-il envisageable dans le cadre de l'administration exercée par les parents?

— Quant au maintien d'une protection dite "informelle"

La FRNB relève que le texte proposé privilégie la protection dite "informelle" par rapport à la protection "judiciaire" qui, conformément au principe de subsidiarité, n'est appelée à intervenir qu'à défaut de mise en place d'une protection "informelle" (par les techniques du mandat ou de la gestion d'affaire).

— het onderbrengen van de onbekwaamheidsstatuten bij het algemeen statuut van voorlopig bewind mag echter niet uitgebreid worden naar de onbekwaamheidsstatuten voor minderjarigen, zoals de voogdij over minderjarigen en de verlengde minderjarigheid: de auteur is namelijk van mening dat de onbekwaamheidsstatuten voor minderjarigen niet beschouwd mogen worden als zijnde "flexibel". Bijgevolg is het voorlopig bewind, dat per definitie aanpasbaar is aan de situatie van de beschermde persoon, niet geschikt voor de specifieke situatie van minderjarigen.

Het systeem dat door het onderzochte voorstel wordt ingesteld, lijkt op evenwichtige wijze tegemoet te komen aan deze bezorgdheid. Er wordt immers voorgesteld om de onbekwaamheidsstatuten af te stemmen op het huidige stelsel van het voorlopig bewind, doch uitgebreid naar de persoon van de onbekwame, maar tegelijkertijd wordt er voor geopteerd om geen wijzigingen aan te brengen in het statuut voor de minderjarigen.

Opgemerkt zij dat de huidige "verlengde minderjarigen" in het systeem van de voorgestelde tekst, eveneens onder het globaal statuut van de beschermde personen (de onbekwame meerderjarigen) kunnen worden geplaatst vanaf de volle leeftijd van zeventien jaar (zie artikel 488-2 van het Burgerlijk Wetboek). Hierbij wordt de beschermde persoon in geen geval nog terug onder ouderlijk gezag geplaatst, al is het wel mogelijk dat de ouders of één van hen als bewindvoerder wordt aangeduid (hetgeen evenwel geen automatisme is). Terecht wordt in het voorstel verduidelijkt dat het beschermingsstatuut slechts in voege gaat wanneer de betrokkene meerderjarig wordt (zodat hij tijdens zijn minderjarigheid onder ouderlijk gezag of onder voogdij blijft).

In dit kader, dient te worden gewezen op het feit dat artikel 500-2 Van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat "de bepalingen van onderafdeling 3 van overeenkomstige toepassing zijn". Deze onderafdeling betreft echter enkel het regime van "vertegenwoordiging". De vraag rijst of ook de bepalingen van onderafdeling 2 (de bijstand) van overeenkomstige toepassing zouden moeten worden verklaard: is een regime van bijstand denkbaar in het kader van het bewind uitgeoefend door de ouders?

— Over het behoud van een "buitengerechtelijke" bescherming

De KFBN merkt op dat het voorstel voorrang geeft aan "buitengerechtelijke" beschermingsmaatregelen boven "gerechtelijke" beschermingsmaatregelen, die overeenkomstig het principe van subsidiariteit, enkel ingesteld worden indien er geen "buitengerechtelijke" beschermingsmaatregelen zijn (lastgeving).

Cet aspect de la réforme paraît important, en ce qu'il permet de privilégier la mesure de protection *choisie* par l'intéressé, plutôt que celle *ordonnée* judiciairement.

En ce qui concerne l'article 490-1 du Code civil, il faut être attentif à ce qui suit.

Dans le deuxième alinéa de cette disposition, le terme "*benadeling*" est traduit en français par le terme "*préjudice"*, alors que le terme juridique correct est "lésion".

À cet égard, le commentaire des articles (p. 38) traite expressément de "*lésion*", avec renvoi aux articles 1304 et suiv. du Code civil. Dans l'hypothèse où l'intention des auteurs de la proposition serait effectivement de prévoir un règlement analogue à celui de ces articles, il conviendrait d'adapter le texte francophone en utilisant le terme "*lésion*".

L'article 490-1, alinéa 2, du Code civil dispose que, dans l'hypothèse où le mandant se trouverait dans la situation visée à l'article 488-1 (à savoir lorsqu'il est hors d'état à assumer la gestion de ses intérêts patrimoniaux ou non patrimoniaux) ou à l'article 488-3 du même Code (prodigalité), le mandataire serait tenu de signaler le mandat auprès du juge de paix. Le texte semble ainsi imposer au mandataire de juger lui-même, au jour le jour, si son mandant est encore en mesure de gérer ses intérêts (extra)-patrimoniaux.

Ceci paraît particulièrement délicat à mettre en œuvre en pratique, dans la mesure, notamment, où le processus de dégradation des facultés mentales est, par nature, progressif: à partir de quel moment le mandataire doit-il estimer que la situation de son mandant a évolué d'une telle manière qu'il n'est plus en mesure de mener sa personne ou de gérer ses biens? Le critère n'est-il pas trop subjectif pour être laissé à la seule appréciation du mandataire (qui n'est pas nécessairement médecin)? Il faut également remarquer que certains mandataires n'ont que des contacts très limités avec leur mandant (par exemple dans le cadre d'un mandat pour la gestion d'un portefeuille de titres attribué à une institution bancaire): comment le mandataire pourrait-il, dans ce cas, juger de l'évolution de la situation de santé du mandant? Quelle sera, par ailleurs, la sanction pour *le mandataire* qui n'aurait pas signalé son mandat au juge de paix, alors que la situation de santé du mandant aurait exigé une telle démarche (responsabilité civile de droit commun comme précisé dans le commentaire des articles)? De plus, la proposition de loi ne précise pas sous quelle forme et dans quel délai le mandataire doit signaler le mandat auprès du juge de paix.

Dit aspect van de hervorming lijkt belangrijk, aangezien hierdoor voorrang kan worden gegeven aan de beschermingsmaatregel die door de belanghebbende gekozen werd, veeleer dan aan de maatregel die gerechtelijk werd bevolen.

Wat artikel 490-1 van het Burgerlijk Wetboek betreft, wordt de aandacht gevestigd op het volgende.

In het tweede lid van deze bepaling wordt de term "benadeling" in het Frans vertaald als "*préjudice*", terwijl de correcte juridische term hier *"lésion*" is.

In de artikelsgewijze toelichting (p. 38) wordt wel degelijk van "lésion" gesproken, met verwijzing naar de artikelen 1304 e.v. van het Burgerlijk Wetboek. Indien het de bedoeling zou zijn van de indieners van het voorstel om eenzelfde regeling te voorzien als bepaald in deze artikelen, zou het aangewezen zijn om de Franse vertaling aan te passen door de term *"lésion*" te gebruiken.

Artikel 490-1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat, wanneer de lastgever in de toestand bedoeld in artikel 488-1 (t.t.z. wanneer deze niet in staat is zijn belangen van vermogensrechtelijke of niet-vermogensrechtelijke aard waar te nemen) of artikel 488-3 van hetzelfde Wetboek (verkwisting) komt te verkeren, de lasthebber ertoe gehouden is de lastgeving aan te melden bij de vrederechter. De tekst lijkt aldus de verplichting op te leggen aan de lasthebber om zelf te beoordelen of zijn lastgever al dan niet nog in staat is om zijn belangen van (niet-) vermogensrechtelijke aard waar te nemen.

Dit lijkt praktisch moeilijk haalbaar aangezien het proces van "aftakeling" veelal progressief is: vanaf welk moment moet de lasthebber beschouwen dat de toestand van zijn lastgever dermate geëvolueerd is, dat hij niet meer in staat is om zijn persoon te leiden of zijn goederen te beheren? Is het criterium niet te subjectief om aan het oordeel van de lasthebber te worden overgelaten (die niet noodzakelijk arts is)? Er dient bovendien te worden opgemerkt dat bepaalde lasthebbers slechts op zeer beperkte tijdstippen contact hebben met hun lastgever (bijvoorbeeld in het kader van een mandaat voor het beheer van een effectenportefeuille opgedragen aan een bankinstelling): hoe kan de lasthebber in dat geval de evolutie van de gezondheidstoestand van de lastgever beoordelen? Wat zal overigens de sanctie zijn voor de lasthebber die zijn lastgeving niet heeft gemeld bij de vrederechter, terwijl de gezondheidstoestand van de lastgever een dergelijke melding vereiste (burgerrechtelijke aansprakelijkheid naar gemeen recht, zoals aangegeven in de artikelsgewijze toelichting?)? Bovendien verduidelijkt het voorstel niet in welke vorm en binnen welke termijn de lastgever de lastgeving bij de vrederechter dient te melden.

L'article 490-1, alinéa 5 du Code civil prévoit qu' "*à compter du dépôt éventuel de la requête visée à l'article 1240 du Code Judiciaire, et jusqu'à la décision du juge de paix, le mandataire n'est compétent, dans les limites du mandat, que pour les actes que l'administrateur peut accomplir sans autorisation*".

Cette disposition paraît être de nature à générer une importante insécurité juridique, dans la mesure où elle limite les pouvoirs du mandataire dès lors qu'une requête tendant au prononcé d'une mesure protectrice aurait été introduite, alors qu'aucune publicité n'est liée au dépôt de ladite requête … Comment, dans ce contexte, un tiers qui contracterait avec le mandataire (dans sa qualité de représentant du mandant) pourrait-il avoir connaissance du fait que les pouvoirs du mandataire sont limités (le mandataire lui-même pouvant ne pas avoir connaissance du fait qu'une requête a été déposée)? Comment le fonctionnaire instrumentant pourrait-il, dans la même situation, vérifier les pouvoirs du mandataire?

Il paraît opportun, afin d'assurer la sécurité juridique, que les pouvoirs du mandataire soient intégralement maintenus jusqu'à la publication de la décision ordonnant, le cas échéant, les mesures protectrices (ladite décision devant notamment se prononcer sur le maintien — ou non — de la protection "extrajudiciaire" que constitue le mandat).

En outre, cette disposition semble contraire au principe général repris à l'article 492-2, § 4, du Code civil, selon lequel la mesure de protection judiciaire ne sortit ses effets qu'à compter de sa publication au *Moniteur belge*.

Quant à l'article 490-2 du Code civil, il faut signaler ce qui suit.

Le souci de privilégier la protection "extrajudiciaire", qui permet de mettre un place une protection voulue et organisée par la personne à protéger elle-même (dans le cadre d'un mandat consenti pour l'avenir), plutôt qu'une protection imposée par le juge, d'une manière qui pourrait être ressentie comme stigmatisante est compréhensible. Toutefois, quelle sera la différence concrète qui existera, *in fine*, entre le *mandataire* (qui est également tenu d'obtenir des autorisations, de rapporter et rendre des comptes, …) et *l'administrateur*.

L'article 490-3 du Code civil appelle la remarque suivante: le commentaire relatif à cet article précise que le mandat (poursuivi) ne met, en soi, pas fin à la capacité du mandant. Il faut relever, que ceci implique

Artikel 490-1, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek voorziet dat *"vanaf de eventuele indiening van het verzoekschrift bedoeld in artikel 1240 van het Gerechtelijk Wetboek tot aan de beslissing van de vrederechter, de lasthebber, binnen de grenzen van de lastgeving, slechts bevoegd is tot de handelingen die de bewindvoerder zonder machtiging mag stellen"*.

Deze bepaling lijkt te leiden tot grote rechtsonzekerheid, in de mate waarin ze de bevoegdheden van de lasthebber beperkt, in het geval een verzoekschrift wordt ingediend teneinde een beschermingsmaatregel uit te spreken, terwijl aan de neerlegging van dit verzoekschrift geen enkele publiciteit is verbonden… Hoe kan een derde die contracteert met de lasthebber (in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de lastgever) kennis hebben van het feit dat de bevoegdheden van de lasthebber beperkt zijn (die zelf geen kennis zou kunnen hebben van het feit dat een verzoekschrift werd ingediend)? Hoe zou de instrumenterende ambtenaar, in dezelfde situatie, de bevoegdheden van de lasthebber kunnen nagaan?

Het lijkt wenselijk, teneinde de rechtszekerheid te verzekeren, dat de bevoegdheden van de lasthebber integraal behouden blijven tot aan de publicatie van de uitspraak van de beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt opgelegd (in deze beslissing zal dan weer dienen te worden geoordeeld over het behoud — of niet — van de "buitengerechtelijke" bescherming, namelijk de lastgeving).

Bovendien lijkt deze bepaling in strijd met het algemeen principe van artikel 492-2, § 4, van het Burgerlijk Wetboek dat stelt dat de rechterlijke beschermingsmaatregel slechts gevolgen heeft vanaf de publicatie ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Wat artikel 490-2 van het Burgerlijk Wetboek betreft, dient de aandacht op het volgende te worden gevestigd.

De noodzaak aan een buitengerechtelijke bescherming, waarbij voorrang wordt gegeven aan een regeling die door de te beschermen persoon zelf werd uitgewerkt (namelijk de toekomstige lastgeving) boven een maatregel door de rechter opgelegd en die als dusdanig "stigmatiserend" werkt, valt te begrijpen. Maar wat is dan nog het concrete verschil tussen de lasthebber (die eveneens machtigingen dient te vragen, dient te rapporteren en rekenschap verschuldigd is, …) en de bewindvoerder?

Over artikel 490-3 van het Burgerlijk Wetboek kan het volgende worden opgemerkt: in de toelichting bij dit artikel wordt verduidelijkt dat de (voortgezette) lastgeving op zich geen einde maakt aan de handelingsbekwaam-

que le mandataire et le mandant disposeront alors de compétences concurrentes, le mandant pouvant encore contracter lui-même et ce, bien qu'il se trouve dans une situation d'incapacité (ou de prodigalité) qui le rendrait de fait incapable. Cette situation pourrait générer une insécurité juridique.

— Quant au pouvoir d'appréciation laissé au juge de paix et au principe de l'élargissement du champ d'application de la protection mise en place aux actes relatifs à la personne de l'incapable

La proposition analysée laisse un large pouvoir d'appréciation au juge de paix, qui "*décide quels sont les actes en rapport avec la personne que la personne protégée est incapable de poser, en tenant compte des circonstances personnelles ainsi que de l'état de santé de la personne protégée"* (article 492-2, § 1er, alinéa 1er, du Code civil). Une disposition similaire a été prévue pour les actes relatifs aux biens: "*le juge de paix (…) décide, en tenant compte des circonstances personnelles, de la nature et de la composition des biens à gérer, ainsi que de l'état de santé de la personne protégée, quels sont les actes ou catégories d'actes en rapport avec les biens que la personne protégée est incapable de poser"* (article 492-2, § 2, alinéa 1er, du Code civil).

La possibilité ainsi laissée au juge de mettre sur pied un régime de protection "sur mesure", en adaptant la mesure de protection à la situation particulière de chaque personne protégée paraît nécessaire, dans la perspective d'une unification des régimes d'incapacité et compte tenu du principe de proportionnalité.

La possibilité d'étendre la mesure de protection aux actes relatifs à la *personne* de la "personne protégée" (majeure) paraît constituer également une évolution positive. Actuellement, le régime de l'administration provisoire est limité à l'administration des biens de la personne protégée (seuls les régimes de l'interdiction et de la minorité prolongée permettent l'administration de la personne), ce qui est parfois de nature à entraver la mission de l'administrateur provisoire qui ne peut, par exemple, prendre aucune décision quant au lieu de résidence de l'administré.

L'article 492-2, § 1er, alinéa 2, du Code civil. concernant la personne de la personne protégée indique qu'en l'absence d'indications *"la personne protégée reste capable pour les actes relatifs à sa personne"*. En revanche, concernant les biens de la personne protégée, l'article 492-2, § 2, alinéa 2, du Code civil.

heid van de lastgever. Toch moet de aandacht erop gevestigd worden dat dit ertoe leidt dat de lasthebber en de lastgever concurrerende bevoegdheden hebben, en dat de lastgever zelf nog zou kunnen contracteren. Dit echter terwijl de lastgever zich in een toestand van wilsonbekwaamheid (of verkwisting) bevindt, hetgeen hem feitelijk onbekwaam maakt. Deze situatie geeft aanleiding tot rechtsonzekerheid.

— Over de beoordelingsbevoegdheid van de vrederechter en het uitbreiden van het toepassingsgebied van de bescherming naar handelingen in verband met de persoon van de onbekwame

Het geanalyseerde wetsvoorstel geeft een ruime beoordelingsbevoegdheid aan de vrederechter, die "de handelingen in verband met de persoon bepaalt waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden en zijn gezondheidstoestand" (artikel 492-2, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Een gelijkaardige bepaling is voorzien voor de handelingen betreffende de goederen: "de vrederechter bepaalt de handelingen of categorieën van handelingen in verband met de goederen waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden, van de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en van de gezondheidstoestand van de beschermde persoon (artikel 492-2, § 2, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek).

Deze mogelijkheid die de vrederechter heeft om een bescherming "op maat" uit te werken door de beschermingsmaatregel aan te passen aan de specifieke situatie van elke beschermde persoon, lijkt noodzakelijk met het oog op de eenvormigheid van de onbekwaamheidsstatuten en omwille van het proportionaliteitsbeginsel.

De mogelijkheid om de beschermingsmaatregel uit te breiden naar handelingen in verband met de persoon van de "beschermde persoon" (meerderjarig), lijkt eveneens een positieve evolutie. Momenteel beperkt het voorlopig bewind zich tot het bestuur van de goederen van de beschermde persoon (enkel de onbekwaamverklaring en de verlengde minderjarigheid laten het bestuur over de persoon toe), hetgeen de taak van de voorlopig bewindvoerder soms bemoeilijkt, aangezien deze bijvoorbeeld geen enkele beslissing mag nemen over de verblijfplaats van de beschermde persoon.

Artikel 492-2, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de persoon van de beschermde persoon bepaalt dat bij gebreke van aanwijzingen "de beschermde persoon bekwaam blijft met betrekking tot handelingen in verband met zijn persoon". Daarentegen, met betrekking tot de goederen van de beschermde

indique qu'en l'absence d'indications, "*la personne protégée est incapable pour tous les actes en rapport avec les biens"*.

Dans un souci de protection de la personne incapable, le principe selon lequel en l'absence d'indications dans l'ordonnance, l'incapacité est totale s'agissant des *biens* — la personne protégée demeurant, en revanche, capable en ce qui concerne sa *personne* — doit être approuvé.

Cependant, il y a lieu d'être attentif au fait que des décisions d'ordre personnel ne sont très souvent pas sans incidence sur le plan patrimonial, ce qui pourrait s'avérer, en pratique, problématique: le mariage implique l'établissement d'un contrat de mariage (ou à défaut, l'entrée dans un régime de communauté légale), le divorce implique la liquidation du régime matrimonial et, le plus souvent, une adaptation du train de vie des époux (les charges sont dédoublées, …), la reconnaissance d'un enfant entraîne des conséquences d'ordre financier (paiement d'un contribution alimentaire,…), le choix d'une résidence emporte également des conséquences financières (loyer,…).

b. Autres observations

— *Sanctions pour des actes irréguliers*

Quant aux sanctions pour des actes que la personne protégée aurait accomplis en violation de son statut d'incapacité, il y a lieu de distinguer:

— les actes relatifs à sa personne, qui sont nuls de droit;

— les actes relatifs aux biens et que l'administrateur peut accomplir sans autorisation, qui sont nuls dès lors qu'il y a lésion;

— les actes relatifs aux biens que l'administrateur ne peut poser qu'avec une autorisation du juge de paix, qui sont nuls de droit.

Cette distinction est clairement faite aux articles 493-1, §§ 1er et 2, du Code civil.

En revanche, l'article 499-12, alinéa 2, du Code civil énonce, dans sa version française, une "*nullité de plein droit"*, ce qui laisse entendre lesdits actes pourraient être considérés comme nuls sans qu'une action en annulation judiciaire ne doive être mise en œuvre. Il semble que ceci ne correspond pas à l'objectif recherpersoon, bepaalt artikel 492-2, § 2, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek dat bij gebreke van aanwijzingen, "de beschermde persoon onbekwaam is voor alle handelingen met betrekking tot de goederen".

Positief is dat, met het oog op de bescherming van de onbekwame persoon, bij ontstentenis van aanwijzingen in de beschikking, de onbekwaamheid geheel is voor wat de goederen betreft, doch dat de beschermde persoon, wat de persoon betreft, daarentegen volledig bekwaam blijft.

Echter dient voor ogen te worden gehouden dat persoonlijke beslissingen heel dikwijls ook gevolgen hebben op vermogensrechtelijk vlak, hetgeen in praktijk tot moeilijkheden zou kunnen leiden: het huwelijk impliceert de opstelling van een huwelijkscontract (of bij ontstentenis, de toepassing van het wettelijk stelsel), een echtscheiding impliceert de vereffening van het huwelijksstelsel en heel dikwijls ook een aanpassing van de levensstandaard van de echtgenoten (de lasten worden verdubbeld, ...), de erkenning van een kind heeft financiële gevolgen (betaling van een onderhoudsbijdrage,), de keuze van een verblijfplaats heeft eveneens financiële gevolgen (huur, ...).

b. Andere opmerkingen

— *Sancties voor onregelmatige handelingen*

Wat de sancties betreft voor handelingen die door de beschermde persoon in strijd met zijn onbekwaamheidstatuut werden verricht, dient een onderscheid te worden gemaakt:

— handelingen met betrekking tot de persoon zijn rechtens nietig;

— handelingen met betrekking tot de goederen en die de bewindvoerder zonder machtiging mag stellen, zijn slechts nietig zo er benadeling is;

— handelingen met betrekking tot de goederen die een bewindvoerder slechts na machtiging van de vrederechter zou mogen stellen, zijn rechtens nietig.

Dit wordt duidelijk bepaald in de artikelen 493-1, §§ 1 en 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Daarentegen is in artikel 499-12, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, in de franstalige versie, sprake van een *"nullité de plein droit"*, hetgeen laat uitschijnen dat geen rechtsvordering tot nietigverklaring zou moeten worden ingesteld. Dit lijkt niet de bedoeling van de wetgever te zijn, zoals die uit de toelichting blijkt. Beter ware

ché par le législateur (tel qu'il résulte notamment du commentaire), de sorte qu'il nous paraît préférable de parler, comme l'indique d'ailleurs la version néerlandaise, d'une "*nullité de droit*".

En ce qui concerne la sanction des actes irréguliers, la FRNB salue l'attention particulière consacrée à la problématique de la *confirmation* des actes irréguliers. En effet, la plupart des juges de paix estiment actuellement qu'ils ne sont pas compétents pour confirmer un acte établi de manière irrégulière. Dans ce contexte, le fait que la loi introduise un mécanisme permettant à l'administrateur (éventuellement après avoir obtenu les autorisations requises) de confirmer *a posteriori* les actes irréguliers, afin de couvrir la nullité ou la possibilité d'annulation de ces actes (art. 493-1, § 3, et 499-12, alinéa 4, du Code civil) doit être approuvé.

Toutefois, dans la version française, la phrase *"La nullité de l'acte peut être confirmée"* de l'article 493-1, § 3, du Code civil, prête à confusion et devrait être remplacé par *"L'acte nul peut être confirmé"* (comme formulée dans l'article 499-12, alinéa 4, du Code civil).

Quant aux articles 493-1, § 3, alinéa 2, du Code civil, et 499-12, alinéa 6, du Code civil, la FRNB observe que — bien qu'ils soient formulés par analogie avec l'article 1312 du même Code — leur lecture est relativement ardue, de sorte qu'il nous paraît souhaitable de songer à une nouvelle formulation.

— Quant aux autorisations

Quant à la procédure en vue d'obtenir une autorisation, il faut relever que l'article 1250-2 du Code judiciaire prévoit que toute décision (en matière d'autorisations) doit être notifiée au ministère public: nous nous interrogeons sur l'utilité réelle d'une telle notification.

Quant à la notion d'"aliénation" dans le sens de l'article 499-7, § 2, 1°, du Code civil proposé, une confusion existe actuellement en doctrine et en jurisprudence s'agissant de la portée du terme "aliéner". Ceci crée, pour les représentants légaux (mais également pour les professionnels: juges de paix, notaires, banquiers, …), une incertitude quant à la détermination des actes qui requièrent une autorisation préalable du juge de paix, avec notamment pour conséquence des opinions divergentes en jurisprudence et une insécurité juridique dans le chef des citoyens confrontés à ce type de difficultés.

geweest te spreken, zoals ook in de nederlandstalige versie het geval is, van een *"nullité de droit".*

Positief is dat, wat betreft de sanctie van onregelmatig verrichte handelingen, er bijzondere aandacht is besteed aan de problematiek inzake de bevestiging van onregelmatig verrichte handelingen. De meeste vrederechters vinden momenteel immers dat zij niet bevoegd zijn om een onregelmatig verrichte handeling te bevestigen. Daarom is het goed dat in de wet een mechanisme is ingevoerd waardoor de bewindvoerder (desgevallend na de nodige machtigingen te hebben verkregen) a posteriori onregelmatig verrichte handelingen kan bevestigen, teneinde de nietigheid of vernietigbaarheid van deze handelingen te dekken (art. 493-1, § 3, en 499-12, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek).

In dit kader moet vermeld worden dat in de franstalige versie, de zinsnede "La nullité de l'acte peut être confirmée"uit artikel 493-1, § 3, van het Burgerlijk Wetboek, tot verwarring aanleiding geeft en beter zou worden vervangen door "L'acte nul peut être confirmé" (zoals dit is verwoord in artikel 499-12, vierde lid van het Burgerlijk Wetboek).

Wat de artikelen 493-1, § 3, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek en 499-12, zesde lid van hetzelfde Wetboek betreft, merkt de KFBN op dat — hoewel geformuleerd naar analogie met artikel 1312 Van het Burgerlijk Wetboek — deze zeer moeilijk leesbaar zijn en dat het, aangewezen is dat over een herformulering wordt nagedacht.

— Met betrekking tot de machtigingen

Wat de procedure tot het verkrijgen van een machtiging betreft, zij opgemerkt dat artikel 1250-2 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet dat iedere beslissing (inzake de machtiging) ter kennis moet worden gebracht van het openbaar ministerie: heeft deze kennisgeving werkelijk nut?

Over het begrip "vervreemding" in de zin van het voorgestelde artikel 499-7, § 2, 1° van het Burgerlijk Wetboek bestaat momenteel verwarring in de rechtsleer en rechtspraak over de draagwijdte van de term "vervreemden". Dit creëert voor de wettelijke vertegenwoordigers (maar eveneens voor beroepsbeoefenaars: vrederechters, notarissen, bankiers, ...) onzekerheid voor wat betreft de handelingen die een voorafgaande machtiging van de vrederechter vereisen, waardoor er in de rechtspraak heel wat uiteenlopende meningen zijn en de burger die met dit soort problemen geconfronteerd wordt, met rechtsonzekerheid te maken krijgt.

Bien que les professionnels soient quotidiennement confrontés à ce type de difficultés (par exemple: le fait de *retirer ou virer de l'argent* constitue-t-il un acte d'aliénation?), ils ne peuvent malheureusement, à ce stade, apporter une réponse certaine aux personnes concernées.

Dans ce contexte, la FRNB approuve le fait que cette problématique fasse l'objet d'une attention particulière dans la proposition de loi, qui précise notamment que "*le retrait et le virement de sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée en vue d'effectuer des actes de gestion journalière ne sont pas considérés comme une aliénation des biens"*.

Bien que conscients du fait que la présente proposition de loi n'entend pas régler le régime applicable aux mineurs, il paraît cependant qu'une précision identique devrait, par analogie, être introduite dans l'article 410, § 1er, 1° du Code civil (pour l'autorité parentale [*juncto* article 378 du Code civil] ainsi que pour la tutelle du mineur), dans le cadre duquel la problématique se pose également (et peut-être de manière plus aigüe encore): cette précision pourrait, le cas échéant, être introduite par le biais d'une proposition de loi spécifique, établie séparément. Lors de la rédaction de celle-ci il conviendra toutefois de tenir compte du fait que le critère des "actes de gestion journalière" ne peut être retenu, s'agissant du mineur sous statut de l'autorité parentale.

Quant à la possibilité d'accepter purement et simplement une succession, un legs universel ou un legs à titre universel — moyennant autorisation — prévue à l'article 499-7, § 2, 5° du Code civil, les intervenants souhaitent formuler les remarques suivantes.

Dans certains cas, notamment lorsqu'une succession est manifestement suffisante et non déficitaire, il semble qu'une acceptation sous bénéfice d'inventaire soit de nature à entraîner des frais inutiles et des formalités qui prennent beaucoup de temps: dépôt d'une déclaration d'acceptation sous bénéfice d'inventaire (auprès du greffe du tribunal de première instance), publication au *Moniteur belge* (voir article 793 du Code civil), établissement d'un inventaire (article 794 du Code civil), gestion et liquidation de la succession conformément à une procédure stricte, …

L'on peut comprendre le souci de permettre au représentant légal de la personne protégée d'accepter une succession purement et simplement, moyennant toutefois l'autorisation préalable du juge de paix, il nous semble toutefois que cette modification devrait s'accompagner d'une réflexion approfondie dans le

Hoewel beroepsbeoefenaars in de praktijk hierover dagelijks vragen krijgen (bijv. zit geld afhalen of overschrijven eveneens vervat in het begrip vervreemding?), kunnen zij de betrokkenen spijtig genoeg geen zeker antwoord bieden.

Positief is zeker dat aan deze problematiek aandacht wordt besteed in het wetsvoorstel en dat verduidelijkt wordt dat "de afhaling en overschrijving van gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon ten behoeve van handelingen van dagelijks beheer niet worden beschouwd als het vervreemden van goederen".

Voorliggend wetsvoorstel beoogt de regeling inzake de minderjarigen volledig buiten beschouwing te laten, maar dergelijke verduidelijking zou, naar analogie, ook in artikel 410, § 1, 1°, van het Burgerlijk Wetboek zou moeten worden aangebracht (voor het ouderlijk gezag (juncto art. 378 van het Burgerlijk Wetboek) alsook voor de voogdij over de minderjarige), waar de problematiek zich eveneens (misschien zelfs nog in grotere mate) stelt (desgevallend door middel van een apart, specifiek hiertoe opgesteld wetsvoorstel). Bij de redactie hiervan zal weliswaar rekening dienen te worden gehouden met het feit dat het criterium van "handelingen van dagelijks beheer" moeilijk kan worden weerhouden voor wat betreft de minderjarige onder ouderlijk gezag.

Over de mogelijkheid tot zuivere aanvaarding van een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel — mits machtiging — zoals voorzien in artikel 499-7, § 2, 5° van het Burgerlijk Wetboek wensen de sprekers de volgende opmerkingen te formuleren.

In bepaalde gevallen, namelijk wanneer een nalatenschap manifest toereikend en niet deficitair is, lijkt een aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving onnodige kosten en tijdrovende formaliteiten teweeg te brengen: neerlegging van de verklaring van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving (ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg), publicatie in het *Belgisch Staatsblad* (zie art. 793 Van het Burgerlijk Wetboek), opstellen van een boedelbeschrijving (art. 794 Van het Burgerlijk Wetboek), beheer en vereffening van de nalatenschap volgens een strikte procedure, …

Hoewel de bekommernis te begrijpen valt, om toe te laten dat de wettelijke vertegenwoordiger van de beschermde persoon, een nalatenschap zuiver aanvaardt, mits voorafgaandelijke machtiging van de vrederechter, lijkt het dat dergelijke wijziging zou gepaard moeten gaan met een grondigere reflectie, waarbij bijzondere

cadre de laquelle une attention particulière devrait être accordée à la protection de l'incapable.

En pratique, d'ailleurs, le juge de paix souhaitera vraisemblablement, afin de pouvoir juger de l'opportunité d'une telle acceptation, disposer d'une attestation du notaire décrivant la composition de la succession et contenant déclaration, par le notaire, que la succession est manifestement bénéficiaire.

Il faut insister sur la circonstance que le notaire ne sera pas toujours en mesure d'apporter cette sécurité, de sorte que la possibilité de l'acceptation pure et simple ne pourrait, en aucune manière, avoir comme conséquence que la responsabilité de l'option héréditaire effectuée repose sur le notaire.

Quoi qu'il en soit, dans l'hypothèse où cette suggestion serait retenue pour les incapables majeurs, cette possibilité devrait, dans un souci de cohérence, être offerte également au mineur afin de lui permettre d'accepter purement et simplement (sous la même réserve): l'article 410, § 1er, 5°, du Code civil devrait dès lors être adapté dans ce sens.

En outre, la formulation de l'article 499-7, § 2, 5°, du Code civil pourrait prêter à confusion. En effet, la disposition prévoit que l'acceptation ne pourra se faire que sous bénéfice d'inventaire, mais que "*le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur des biens de cette dernière formalité par une ordonnance motivée*". Le renvoi à "*cette dernière formalité*", pourrait donner à penser que le juge de paix pourrait uniquement dispenser l'administrateur d'établir un inventaire, mais que, pour le reste, les droits et obligations découlant de l'acceptation bénéficiaire demeureraient d'application. Afin d'éviter que l'article 499-7, § 2, 5°, du Code civil soit interprété d'une telle manière, ainsi que dans un souci de clarté du texte, il semble recommandé de mentionner expressément dans cette disposition que le juge de paix peut, par une ordonnance motivée, donner une autorisation pour accepter une succession ou un legs universel ou à titre universel purement et simplement.

— Dispositions transitoires

La proposition de loi analysée reprend certaines dispositions transitoires.

Il paraît inopportun de s'orienter vers un régime transitoire impliquant l'application immédiate des nouvelles règles d'incapacité totale à toutes les personnes qui sont déjà sous statut de protection. Dès lors, il est positif que la proposition prévoie une application graduelle des

aandacht zou dienen te worden besteed aan de bescherming van de onbekwame.

In de praktijk zal de vrederechter, teneinde over deze mogelijkheid te kunnen oordelen, wellicht een attest van de notaris wensen, waarin de samenstelling van de nalatenschap wordt weergegeven en waarin de notaris verklaart dat de nalatenschap zeker toereikend is.

Hier dient benadrukt te worden dat ook de notaris hierover in bepaalde gevallen geen zekerheid kan geven en dat de mogelijkheid tot zuivere aanvaarding dan ook geenszins tot gevolg mag hebben dat de verantwoordelijkheid voor de uitgeoefende erfkeuze op de notaris wordt gelegd.

In het geval dit voorstel zou worden weerhouden voor de beschermde meerderjarige, zou, teneinde de coherentie te behouden, deze mogelijkheid eveneens dienen te worden opengesteld voor de minderjarige (onder hetzelfde voorbehoud); artikel 410, § 1, 5°, van het Burgerlijk Wetboek zou dan in deze zin moeten worden aangepast.

Bovendien kan de formulering van het voorgesteld artikel 499-7, § 2, 5° van het Burgerlijk Wetboek tot verwarring aanleiding geven. Er wordt immers bepaald dat de aanvaarding slechts onder voorrecht van boedelbeschrijving kan geschieden, doch "de vrederechter kan van deze laatste formaliteit bij gemotiveerde beschikking evenwel vrijstelling verlenen". Met de verwijzing naar "deze laatste formaliteit", zou men kunnen denken dat de vrederechter enkel vrijstelling kan verlenen van de mogelijkheid om een boedelbeschrijving op te stellen, doch dat voor het overige, de rechten en de verplichtingen die voortkomen uit de beneficiaire aanvaarding van toepassing blijven. Teneinde te vermijden dat artikel 499-7, § 2, 5°, van het Burgerlijk Wetboek op deze manier zou worden geïnterpreteerd, alsook voor de helderheid van de tekst, lijkt het aangewezen om in deze bepaling uitdrukkelijk te vermelden dat de vrederechter bij gemotiveerde beschikking machtiging kan verlenen om een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat ten algemene titel zuiver te aanvaarden.

— Overgangsbepalingen

Het geanalyseerde wetsvoorstel vermeldt enkele overgangsbepalingen.

Het leek geen goed idee om een overgangsregeling in te stellen die de onmiddellijke toepassing impliceert van de nieuwe regels op alle personen die momenteel reeds onder bescherming staan. Het is positief dat het wetsvoorstel een trapsgewijze toepassing oplegt van

nouvelles règles, à l'égard des personnes déjà placées sous un statut de protection au moment de l'entrée en vigueur de la loi.

Ceci correspond d'ailleurs au principe général retenu par la proposition, selon lequel l'étendue de l'incapacité telle qu'elle résultait du statut d'incapacité imposé par l'ancienne législation ne peut être modifiée par le seul fait de l'entrée en vigueur de la loi nouvelle (sans préjudice du caractère "adaptable" de la mesure de protection par décision judiciaire). Ce principe est notamment exprimé aux termes l'article 118, alinéa 1er de la proposition de loi: "*…la présente loi n'apporte pas de modifications à l'incapacité de la personne qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, est une personne protégée au sens de l'article 488bis du Code civil, est un mineur prolongé, est incapable ou a besoin de l'assistance d'un conseil judiciaire*". Il va de soi que la mesure de protection existante prendra fin lorsqu'une mesure judiciaire sera ordonnée en application des nouvelles règles (art. 118, alinéa 2).

Le dispositif proposé opère une distinction, selon les différents statuts actuellement en cours:

— s'agissant du statut de l'administration provisoire: à l'expiration d'un délai d'un an à compter de l'entrée en vigueur de la loi, l'administration provisoire est soumise aux nouvelles dispositions relatives à "l'administration". Dans l'année qui suit, le juge de paix doit, le cas échéant d'office, se prononcer quant à l'éventuelle mise en place d'une mesure de protection ou quant à la modification de la mesure de protection existante (article 119 de la proposition de loi).

La lecture conjointe avec l'article 118, alinéa 1er, permet, semble-t-il, de déduire qu'une personne qui est actuellement placée sous le statut de l'administration provisoire et qui n'est donc incapable *que* s'agissant de ses *biens*, ne pourrait devenir incapable quant à sa *personne* que moyennant une nouvelle décision du juge de paix (et non de manière automatique), de sorte qu'elle est seulement soumise aux nouvelles dispositions relatives à l'administration, en ce qui concerne ses biens. Si telle est effectivement la portée que les auteurs de la proposition ont entendu donner aux articles 118 et 119 de la proposition de loi, il semble recommandé de le préciser dans la proposition. En effet, le renvoi général aux "dispositions relatives à l'administration visées au livre Ier, titre XI, chapitre III, du Code civil", donne l'impression (à tort?) que les dispositions relatives à l'administration de la personne deviendraient aussi applicables de plein droit;

— s'agissant du statut de l'assistance par un conseil judiciaire: ce statut s'éteint de plein droit si, cinq ans au

de nieuwe regels, op de personen die reeds onder een beschermingsstatuut staan bij de inwerkingtreding van de wet.

Hierbij wordt o.i. het algemeen principe dat de omvang van de onbekwaamheid zoals die voortvloeide uit het onbekwaamheidsstatuut opgelegd onder de oude wetgeving, niet zomaar kan worden gewijzigd (zonder afbreuk te doen aan het "aanpasbaar" karakter van de beschermingsmaatregel bij gerechtelijke beslissing), gerespecteerd. Dit wordt ook verwoord in artikel 118, eerste lid van het wetsvoorstel: *"… brengt deze wet geen wijzigingen aan in de onbekwaamheid van de persoon die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een beschermde persoon is in de zin van artikel 488bis, van het Burgerlijk wetboek, verlengd minderjarig is, onbekwaam is of bijstand behoeft van een gerechtelijk raadsman".* Uiteraard neemt de bestaande beschermingsmaatregel een einde wanneer een rechterlijke maatregel op grond van de nieuwe regels wordt bevolen (art. 118, tweede lid).

Verder wordt een onderscheid gemaakt tussen:

— het statuut van het voorlopig bewind: na verloop van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van de wet, wordt het voorlopig bewind onderworpen aan de nieuwe bepalingen inzake "het bewind". Binnen het jaar dat daarop volgt, dient de vrederechter zich, desnoods ambtshalve, uit te spreken over het eventuele beëindigen, dan wel wijzigen van de beschermingsmaatregel (art. 119 van het wetsvoorstel).

Samengelezen met artikel 118, eerste lid, van het wetsvoorstel, leidt men hieruit af dat een persoon die onder voorlopig bewind staat en dus enkel onbekwaam is met betrekking tot zijn goederen, slechts onbekwaam kan worden met betrekking tot zijn persoon, dan nadat de vrederechter hierover heeft geoordeeld (en niet automatisch), zodat deze enkel onderworpen is aan de nieuwe bepalingen inzake "het bewind", wat zijn goederen betreft. Indien dit inderdaad de draagwijdte is, die de auteurs van het voorstel aan de artikelen 118 en 119 van het wetsvoorstel hebben willen geven, lijkt het aangewezen dit in het voorstel te verduidelijken. Immers, met de algemene verwijzing naar "de bepalingen van het bewind bedoeld in hoofdstuk III, titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek", wordt de (onterechte?) indruk gewekt, dat ook de bepalingen die specifiek betrekking hebben op het bewind over de persoon van rechtswege van toepassing zouden worden;

— het statuut van bijstand door een gerechtelijk raadsman: dit statuut eindigt van rechtswege ingeval

plus tard après l'entrée en vigueur de la loi, aucune (nouvelle) mesure de protection judiciaire n'a été ordonnée (art. 120, alinéa 1er de la proposition de loi).

Le dernier alinéa de l'article 120 de la proposition de loi s'applique-t-il dans ce cas (peut-il s'agir d'une "modification" lorsque le statut s'est déjà éteint de plein droit?).

— s'agissant du statut de la minorité prolongée et de l'interdiction: si, cinq ans au plus tard après l'entrée en vigueur de la loi, aucune (nouvelle) mesure de protection n'a été ordonnée, ces personnes protégées sont soumises à un statut totalement nouveau, par lequel elles sont réputées être totalement incapables, aussi bien pour leur personne que pour leurs biens et sont réputées devoir être représentées.

Dans l'année qui suit le délai de cinq ans, le juge de paix doit, le cas échéant d'office, se prononcer quant à l'éventuelle mise en place ou quant à la modification de la mesure de protection (l'article 120 de la proposition de loi).

— Observations ponctuelles

L'article 50, § 2, alinéa 2, du Code civil prévoit que l'officier de l'état civil, qui établit un acte de décès est tenu de le notifier dans les trois jours au juge de paix, non seulement lorsque le défunt était une personne protégée, mais également lorsque le défunt était un administrateur. La FRNB doute de la praticabilité de cette disposition: comment l'officier de l'état civil pourrait-il, en effet, avoir connaissance du fait que le défunt avait été désigné comme administrateur?

L'article 145-2 du Code civil dispose que les articles 1241 et 1247 du Code judiciaire sont applicables à la demande d'autorisation de se marier, pour une personne qui a été déclarée incapable à cet effet. Cela vaut également pour les articles 231 et 1397-2 du Code civil (dans ce dernier cas il est également renvoyé à l'article 1250-2 du Code civil, ce qui paraît être en contradiction avec l'article 1247 proposé du Code judiciaire, ou, à tout le moins, redondant par rapport à celui-ci).

Le renvoi à l'article 1241 du Code judiciaire est en tout cas trop général: ainsi, il ne semble pas nécessaire que, dans la déclaration médicale circonstanciée qui devrait être jointe à la requête, toutes les mentions du troisième alinéa de cet article soient reprises.

uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet geen (nieuwe) rechterlijke beschermingsmaatregel werd bevolen (art. 120, eerste lid van het wetsvoorstel).

De vraag rijst of het laatste lid van artikel 120 van het wetsvoorstel ook in dit geval van toepassing is (kan er sprake zijn van een "wijziging" wanneer het statuut reeds van rechtswege is beëindigd?).

— het statuut van de verlengde minderjarigheid en de onbekwaamverklaring: ingeval uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet geen (nieuwe) rechterlijke beschermingsmaatregel werd bevolen, vallen deze beschermde personen onder de toepassing van het volledige nieuwe statuut, waarbij ze worden geacht volledig onbekwaam te zijn, zowel voor hun persoon als voor hun goederen en vertegenwoordigd te moeten worden. De voogd wordt van rechtswege de bewindvoerder.

Binnen het jaar dat volgt op de termijn van vijf jaar, dient de vrederechter zich, desnoods ambtshalve uit te spreken over het eventuele beëindigen, dan wel wijzigen van de beschermingsmaatregel (art. 120 van het wetsvoorstel).

— Punctuele opmerkingen

Artikel 50, § 2, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek voorziet dat de ambtenaar van de burgerlijke stand, die een akte van overlijden opmaakt, ertoe gehouden is daarvan binnen drie dagen kennis te geven aan de vrederechter, niet alleen ingeval de overledene een beschermde persoon was, maar eveneens wanneer de overledene een bewindvoerder was. Wat is praktische haalbaarheid van deze bepaling: hoe kan de ambtenaar van de burgerlijke stand weten dat de overledene was aangesteld als bewindvoerder?

Artikel 145-2 van het Burgerlijk Wetboek verklaart de artikelen 1241 en 1247 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing op een verzoek tot machtiging om te huwen, voor een persoon die hiertoe onbekwaam werd verklaard. Hetzelfde geldt voor de artikelen 231 en 1397-2 van het Burgerlijk Wetboek (waarbij in dit laatste geval tevens naar artikel 1250-2 van het Burgerlijk Wetboek wordt verwezen, hetgeen tegenstrijdig met het voorgestelde artikel 1247 van het Gerechtelijk Wetboek lijkt te zijn, of minstens overbodig gelet op dit laatste artikel).

De verwijzing naar artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek is alleszins te ruim: zo lijkt het niet nodig dat in de omstandige geneeskundige verklaring die in dit kader aan het verzoekschrift zou moeten worden toegevoegd, alle vermeldingen van het derde lid van dit artikel worden opgenomen.

En ce qui concerne la version française de cet article, le mot "*explicitement*" devrait être remplacé par "*expressément*" (cf. article 231 du Code civil, dont la formulation est correcte), et le mot "*encore*" devrait être remplacés par le mot "*néanmoins*". La même adaptation devrait également être effectuée à l'article 331*sexies*, § 2, alinéa 1er, du Code civil, pour les mots "*encore malgré tout*".

Quant à l'article 329*bis*, § 2, du Code civil, dans la version française, les mots "*indépendante et*" de la troisième phrase doivent certainement être supprimés (la version néerlandaise reprend en effet uniquement le terme "*autonome*").

La notion de "*l'importance qu'il convient*" d'attacher à l'opinion de l'enfant — qui revient également dans les articles 332*quinquies*, § 2, et 348-1, alinéa 2, du Code civil— semble impliquer que l'on n'attache pas de valeur impérative à l'opinion de l'enfant, mais que l'on attribue un très large pouvoir d'appréciation au juge de paix quant à l'importance qu'il convient d'y attacher. Cela semble très vague.

Dans la version française de l'article 331*sexies,* § 2, alinéa 1er *in fine*, du Code civil, le mot "*affaire*" devrait être remplacé par "*instance*".

Dans la version française le terme "*administrateur provisoire*" est encore mentionné à l'article 490-2, § 1er, al. 2, 2°, du Code civil. Vu la nouvelle terminologie, ce terme doit être remplacé par le terme "*administrateur*". Ceci vaut également pour l'article 490-3, § 1er, alinéa 3, du même Code.

En outre, dans la version néerlandaise du dernier alinéa de l'article 490-2, § 1er, du Code civil, la phrase "*Er wordt voorts gehandeld zoals bepaald in de vorige leden"* est traduite par "*Pour le reste, il est procédé comme prévu dans l'acte initial*". Ces deux versions devraient être mises en concordance.

Enfin, la FRNB constate que les deux dernières phrases de ce dernier aliéna de l'article 490-2, § 1er, du Code civil (à savoir, "*De vrederechter of notaris voor wie de herroeping plaatsheeft, stelt de vrederechter of notaris voor wie de oorspronkelijke verklaring werd afgelegd, hiervan in kennis. Deze laatste vermeldt de wijziging op de oorspronkelijke akte"*, ne sont pas reprises dans la version française du texte.

Aussi bien dans l'article 491 du Code civil que dans l'article 494 du Code civil, quelques notions ont été définies. Les notions d' "administrateur de la personne"

Wat de franstalige versie van het artikel betreft, zou het woord "*explicitement*" dienen te worden vervangen door "*expressément*" (cfr. artikel 231 van het Burgerlijk Wetboek waar dit correct wordt gebruikt), en zou het woord "*encore*" dienen te worden vervangen door het woord "*néanmoins*". Dit laatste zou ook in artikel 331*sexies,* § 2, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek moeten gebeuren, voor wat de woorden "*encore malgré tout"* betreft.

Wat artikel 329*bis,* § 2 van het Burgerlijk Wetboek betreft, zouden in de Franstalige versie, in de derde zin van het artikel de woorden "*indépendante et*" dienen te worden geschrapt (in de nederlandstalige versie is immers enkel sprake van "zelfstandig").

De notie "passend belang" (dat de rechter dient te hechten aan de mening van het kind) — die ook terugkomt in artikel 332*quinquies*, § 2 en 348-1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek — lijkt erop te wijzen dat aan de mening van het kind absoluut geen bindende waarde wordt verbonden doch dat aan de vrederechter een zeer ruime beoordelingsbevoegdheid hierover wordt verleend. Dit lijkt zeer vaag.

In de franstalige versie van artikel 331*sexies,* § 2, eerste lid *in fine* van het Burgerlijk Wetboek zou het woord "*affaire*" dienen te worden vervangen door "*instance*".

In de franstalige versie is in het 2° van het tweede lid van artikel 490-2, § 1 van het Burgerlijk Wetboek nog sprake van een "*administrateur provisoire*". Gelet op de nieuwe terminologie, dient dit te worden vervangen door een "*administrateur*". Hetzelfde geldt voor artikel 490-3, § 1, derde lid van het Burgerlijk Wetboek.

Bovendien wordt in het laatste lid van artikel 490-2, § 1, van het Burgerlijk Wetboek de zinsnede (in de Nederlandstalige versie) "Er wordt voorts gehandeld zoals bepaald in de vorige leden", vertaald door *"Pour le reste, il est procédé comme prévu dans l'acte initial*". Deze versies zouden in overeenstemming moeten worden gebracht.

Ten slotte stelt de KFBN vast dat de laatste twee zinnen van dit laatste lid van artikel 490-2, § 1, van het Burgerlijk Wetboek (namelijk: *"De vrederechter of notaris voor wie de herroeping plaatsheeft, stelt de vrederechter of notaris ten overstaan van wie de oorspronkelijke verklaring werd afgelegd, hiervan in kennis. Deze laatste vermeldt de wijziging op de oorspronkelijke akte")* in de Franstalige versie van het wetsvoorstel niet zijn opgenomen.

Zowel in artikel 491 van het Burgerlijk Wetboek als in artikel 494 van het Burgerlijk Wetboek worden een aantal begrippen gedefinieerd. Hierbij worden de begrippen

et “administrateur des biens” ne sont toutefois définies que dans le dernier article, alors que les articles précédents font déjà référence à ces notions. De plus, certaines notions sont définies dans les deux articles, mais de manières différentes. Il nous semble opportun de prévoir un article unique et préalable, aux termes duquel toutes les notions seraient définies.

Quant à l’article 492-2, § 1er, du Code civil, il convient de formuler les observations ponctuelles suivantes:

— dans le deuxième alinéa de ce paragraphe, le mot français “*relatif*” doit être remplacé par “*relatifs*”;

— dans le 3°, les mots “*telle que”* dans la version française peuvent être supprimés, afin de rendre le texte plus lisible.

Le dernier alinéa de l’article 492-2, § 3, du Code civil est, dans la version française, formulé d’une manière qui ne révèle pas clairement l’intention des auteurs de la proposition de loi. Il serait plus clair de le rédiger comme suit: “*Par dérogation à l’alinéa précédent, le juge de paix ne peut ordonner, à l’égard d’une personne visée à l’article 488-3, que l’assistance dans l’accomplissement de tout ou partie des actes concernant les biens de la personne protégée*”.

Le commentaire à l’article 492-2 du Code civil renvoie à l’article 493-3 du Code civil s’agissant de la protection entre le prononcé de la décision et la publication. Or, ceci ne se retrouve pas dans l’article 493-3 du Code civil, qui concerne la période *“avant la mesure de protection”*, à moins que le rédacteur du texte n’ait, en réalité, voulu viser la période *“avant la publication”* (comp. article 492-2, § 4, du Code civil). Si tel est le cas, il nous semble que l’article 493-3 du Code civil doit être adapté en ce sens.

Dans la version française de l’article 492-3 du Code civil, dernier alinéa, le mot “*arrivée*” pourrait être remplacé par le mot “*échéance*” (juridiquement plus correct).

À l’article 499-2, § 3, du Code civil, il est renvoyé, dans la version française, à l’article 495-1, alinéa 2, du Code civil, alors qu’il s’agit de l’article 496-1, alinéa 2, du Code civil (comme repris correctement dans la version néerlandaise).

“bewindvoerder over de goederen” en “bewindvoerder over de persoon” slechts in het laatste artikel gedefinieerd, terwijl deze reeds in vroegere artikelen worden vermeld. Bovendien worden sommige noties in beide artikelen gedefinieerd, doch op een andere manier. Het lijkt aangewezen om slechts één voorafgaand artikel te voorzien waarin alle termen worden gedefinieerd.

Wat artikel 492-2, § 1 van het Burgerlijk Wetboek betreft, dienen de volgende punctuele opmerkingen te worden gemaakt:

— in het tweede lid van deze paragraaf dient het Franstalige woord *“relatif”* te worden vervangen *“relatifs”*.

— in het 3° kunnen in de franstalige versie de woorden *“telle que”* worden geschrapt, teneinde de leesbaarheid te verhogen;

Het laatste lid van artikel 492-2, § 3 van het Burgerlijk Wetboek is in de franstalige versie is geformuleerd op een manier waaruit niet duidelijk de bedoeling van de indieners van het Wetsvoorstel blijkt. Duidelijker zou zijn: *“Par dérogation à l’alinéa précédent, le juge de paix ne peut ordonner, à l’égard d’une personne visée à l’article 488-3, que l’assistance dans l’accomplissement de tout ou partie des actes concernant les biens de la personne protégée*”.

In de toelichting onder artikel 492-2 van het Burgerlijk Wetboek wordt verwezen naar artikel 493-3 van het Burgerlijk Wetboek voor de bescherming tussen de uitspraak en de publicatie. Dit lijkt niet te kloppen omdat artikel 493-3 van het Burgerlijk Wetboek gaat over de periode “voor de beschermingsmaatregel”, tenzij bedoeld wordt “voor de publicatie” (vgl. artikel 492-2, § 4, van het Burgerlijk Wetboek). Als dit het geval is, lijkt het dat artikel 493-3 van het Burgerlijk Wetboek in die zin moet verduidelijkt worden.

In de franstalige versie van artikel 492-3 van het Burgerlijk Wetboek zou, in het laatste lid, het woord *“arrivée”* kunnen worden vervangen door het juridisch correctere “échéance”.

Artikel 499-2, § 3, van het Burgerlijk Wetboek: er wordt in de franstalige versie van het voorstel verwezen naar artikel 495-1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek, doch dit moet artikel 496-1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek zijn (zoals correct vermeld in de nederlandstalige versie).

2. Échange de vues

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) juge extrêmement important de disposer du point de vue des greffiers sur le texte de la proposition de loi à l'examen. C'est la raison pour laquelle il analysera de manière approfondie les remarques techniques communiquées par M. Van den Plas. Il relève notamment que ce dernier a plaidé pour que le législateur laisse aux praticiens le temps nécessaire pour se préparer à l'entrée en vigueur de la réforme proposée. Combien de temps faudrait-il prévoir?

M. Ulrik Van den Plas, représentant du Ceneger, est d'avis que la mise en œuvre de la réforme des statuts d'incapacités sera assez complexe et qu'il convient par conséquent de prévoir un délai suffisamment long pour permettre aux greffiers d'arrêter et d'uniformiser leur pratiques (élaboration des formulaires idoines, adaptation du système informatique,…). Idéalement, une cellule devrait être créée pour accompagner ce processus. Par conséquent, l'intervenant considère que le législateur devrait prévoir une entrée en vigueur différée d'au moins trois ou quatre mois.

À l'instar de M. Van Hecke, *M. Christian Brotcorne (cdH)* se dit lui aussi sensible à l'observation de M. Van den Plas concernant l'entrée en vigueur de la loi. A ce sujet, il remarque que le législateur devra veiller à ce que la présente loi entre en vigueur au même moment que la future loi relative au tribunal de la famille et de la jeunesse. Les deux dossiers sont en effet intimement liés. L'intervenant suggère que les deux textes soient publiés en début d'année et que leur entrée en vigueur soit fixée au début d'une nouvelle année judiciaire.

Mme Sonja Becq (CD&V) évoque la situation d'une personne atteinte d'une maladie dégénérative (par exemple, la maladie d'Alzheimer) qui, au moment où elle disposait encore de toutes ses capacités, a donné mandat à une personne. Peut-on considérer que le mandat continue à courir même si le mandant a entretemps perdu certaines de ses facultés? Dans ce cas, le mandataire en informe-t-il le tribunal? Les actes posés par le mandataire sont-ils contrôlés de manière rétroactive? Quelle est la situation actuelle et comment, à l'estime des intervenants, ces situations devraient-elles être réglées à l'avenir?

M. Ernst van Soest, représentant de la FRNB, répond que cette question est controversée. Une tendance doctrinale considère que dans pareil cas, il doit être mis fin à la procuration à moins, selon d'autres, que la mandat n'en dispose autrement.

2. Gedachtewisseling

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) acht het uiterst belangrijk het standpunt van de griffiers te kennen over het voorliggende wetsvoorstel. Daarom zal hij de technische opmerkingen van de heer Van den Plas grondig onderzoeken. Hij merkt onder meer op dat die laatste ervoor heeft gepleit dat de wetgever de beroepsbeoefenaars de nodige tijd laat om zich voor te bereiden op de inwerkingtreding van de voorgestelde hervorming. Hoeveel tijd zou daarvoor moeten worden uitgetrokken?

Volgens *de heer Ulrik Van den Plas, vertegenwoordiger van de CENEGER* zal de toepassing van de hervorming van de statuten van onbekwaamheid vrij ingewikkeld zijn en zal dus in een voldoende lange tijdsspanne moeten worden voorzien om de griffiers de mogelijkheid te bieden hun praktijken te bepalen en te stroomlijnen (opstellen van geschikte formulieren, aanpassen van het computersysteem enzovoort). Idealiter zou een cel moeten worden opgericht om dat proces te begeleiden. De spreker is dan ook van oordeel dat de wetgever de inwerkingtreding minstens drie of vier maanden zou moeten uitstellen.

Net als de heer Van Hecke, is ook *de heer Christian Brotcorne (cdH)* gevoelig voor de opmerking van de heer Van den Plas in verband met de inwerkingtreding van de wet. Hij merkt in dat opzicht op dat de wetgever ervoor zal moeten zorgen dat de onderhavige wet en de toekomstige wet met betrekking tot de familie- en jeugdrechtbank gelijktijdig in werking treden. Beide dossiers zijn immers heel nauw met elkaar verbonden. De spreker suggereert dat de beide teksten aan het begin van het jaar bekend worden gemaakt en dat ze aan het begin van een nieuw gerechtelijk jaar in werking treden.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) verwijst naar de situatie van een persoon die aan een degeneratieve ziekte lijdt (bijvoorbeeld de ziekte van Alzheimer) en die, toen hij of zij nog over al zijn of haar vermogens beschikte, aan iemand een lastgeving heeft gegeven. Mag men ervan uitgaan dat die lastgeving nog geldt ook als de lastgever in de tussentijd bepaalde van zijn vermogens heeft verloren? Brengt de lasthebber in dat geval de rechtbank daarvan op de hoogte? Worden de door de lasthebber gestelde handelingen naderhand gecontroleerd? Wat is de situatie vandaag en hoe zouden die situaties volgens de sprekers in de toekomst moeten worden geregeld?

De heer Ernst van Soest, vertegenwoordiger van de KFBN, antwoordt dat die kwestie omstreden is. Volgens een tendens in de rechtsleer moet de machtiging in een dergelijk geval worden beëindigd, tenzij — volgens sommigen — het mandaat daar anders over beschikt.

Il pourrait donc être utile que le législateur prenne position afin de mettre un terme à la controverse actuelle et d'autoriser clairement la possibilité que le mandat perdure dans une telle situation jusqu'a la publication au *Moniteur belge* de la mesure de protection.

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) remarque qu'une chose est d'arrêter des objectifs et des principes généraux. Reste encore à les traduire dans un texte juridique cohérent et praticable. Il était par conséquent utile de confronter la proposition en discussion à l'expérience de terrain. La commission devra procéder à la relecture des dispositions proposées à la lumière des notes techniques détaillées communiquées par les praticiens.

L'intervenante relève qu'aux fins de cohérence, les intervenants invitent la commission à modifier le Code civil en ce qui concerne les mineurs soumis à l'autorité parentale. Pourraient-ils apporter plus de précisions sur ce point?

Par ailleurs, M. Van den Plas indique également que pour l'autorisation relative à l'exercice d'une activité économique, le regard du tribunal du commerce qui est habilité par la proposition de loi à désigner l'administrateur spécial n'est pas nécessaire. Imagine-t-il une autre manière de garantir un regard "économique" sur la gestion des biens de l'incapable?

M. Ulrik Van den Plas, représentant du Ceneger, répond que c'est le juge de paix qui va opérer le contrôle sur l'évolution de la situation commerciale et qui à tout moment peut décider, compte tenu de cette évolution, que l'activité commerciale doit être interrompue. Rien ne justifie par conséquent que ce soit le tribunal du commerce qui désigne l'administrateur des biens spécialinéa

Quant à la question concernant les mineurs, *Mme Charlotte Aughuet, représentante de la FRNB,* comprend que la proposition de loi se limite à réformer les statuts d'incapacités des personnes majeures mais juge en effet qu'il serait nécessaire d'harmoniser certaines règles applicables aux mineurs et aux majeurs incapables. Dans ce contexte, elle évoque l'article 410 du Code civil relatif notamment à l'aliénation des biens du mineur par le tuteur et à l'acceptation sous bénéfice d'inventaire d'une succession. L'article 378 du même Code renvoie à l'article 410 pour ce qui concerne le mineur sous autorité parentale.

Het ware dus zinvol dat de wetgever een standpunt inneemt om de huidige controverse te beslechten, en duidelijk te voorzien in de mogelijkheid het mandaat in een dergelijke situatie te bestendigen tot de bekendmaking van de beschermingsmaatregel in het *Belgisch Staatsblad.*

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) merkt op dat doelstellingen en algemene beginselen aangeven één zaak is, maar dat die ook moeten worden omgezet in een coherente en werkbare juridische tekst. Het was dus zinvol het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel te toetsen aan de ervaring in het veld. De commissie zal de voorgestelde bepalingen moeten aanpassen aan de gedetailleerde technische nota's die door de beroepsbeoefenaars werden aangeleverd.

De spreekster merkt op dat de sprekers de commissie ten behoeve van de coherentie verzoeken het Burgerlijk Wetboek te wijzigen met betrekking tot de minderjarigen die onder het ouderlijk gezag staan. Zij wenst nadere toelichting bij dat verzoek.

Voorts geeft de heer Van den Plas ook aan dat het toezicht van de rechtbank van koophandel die volgens het wetsvoorstel bevoegd is om de bijzondere bewindvoerder aan te stellen, niet vereist is voor de toestemming een economische activiteit te mogen uitoefenen. Is er volgens hem een andere manier om het "economisch" toezicht op het beheer van de goederen van de wilsonbekwame persoon te waarborgen?

De heer Ulrik Van den Plas, vertegenwoordiger van de CENEGER, antwoordt dat de vrederechter toezicht houdt op de evolutie van de handelsactiviteit; op elk moment kan hij, rekening houdend met die evolutie, beslissen dat de handelsactiviteit moet worden opgeschort. Er zijn dus geen redenen waarom de bijzondere bewindvoerder door de rechtbank van koophandel zou moeten worden aangesteld.

Met betrekking tot het vraagstuk van de minderjarigen heeft *mevrouw Charlotte Aughuet, vertegenwoordigster van de KFBN*, wel begrip voor het feit dat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel zich beperkt tot de hervorming van het statuut voor meerderjarige wilsonbekwame personen, maar volgens haar moeten bepaalde regels voor wilsonbekwame minder- en meerjarigen op elkaar worden afgestemd. In dat verband verwijst zij naar artikel 410 van het Burgerlijk Wetboek over de vervreemding van roerende goederen van de minderjarige, en over de aanvaarding van een erfenis onder het voorrecht van boedelbeschrijving. Artikel 378 van hetzelfde Wetboek verwijst naar artikel 410 wat de minderjarige onder ouderlijk gezag betreft.

M. Ulrik Van den Plas, représentant du Ceneger, souligne sur ce point que la réalisation de l'inventaire de la succession peut s'avérer onéreuse pour des personnes qui souvent auront peu de moyens. Pour éviter de devoir y procéder, la pratique actuelle est de demander aux ayants-droit majeurs l'attitude qu'ils comptent adopter à l'égard de la succession. Ceux-ci auront généralement une meilleure vue sur le contenu de la succession.

Mme Sarah Smeyers (N-VA) conclut donc que concernant la définition du mot "aliénation", les intervenants jugent que la définition retenue par le texte de la proposition en ce qui concerne les incapables majeurs devrait idéalement être transposée dans les dispositions relatives aux mineurs.

En outre, concernant le droit successoral, il convient de savoir s'il faut opter pour la souplesse et permettre à l'incapable d'accepter purement et simplement une succession ou, au contraire, privilégier la sécurité juridique de la personne et n'autoriser l'acceptation de la succession que sous bénéfice d'inventaire.

Mme Katrijn Boone, représentante de la FRNB, indique que la commission Droit de la famille de la FRNB était hésitante sur ce point, estimant que la question méritait un examen plus approfondi. Peut-être pourrait-on en effet autoriser l'acceptation pure et simple de la succession dans les cas où celle-ci est manifestement bénéficiaire mais même dans ce cas, le risque n'est pas exclu que l'existence de dettes apparaisse ultérieurement.

Mme Sonja Becq (CD&V) souhaiterait connaître le coût approximatif de la réalisation d'un inventaire.

M. Ernst van Soest, représentant de la FRNB, indique que les frais judiciaires (droits de greffe, publication au *Moniteur belge*) s'élèvent à environ 300 euros. Les frais notariaux liés à l'inventaire dépendent de la complexité de la succession et du nombre d'heures nécessaires à la réalisation de l'inventaire et peuvent s'élever à 500 euros.

L'on pourrait éventuellement envisager la possibilité d'accepter purement et simplement la succession manifestement bénéficiaire en se basant notamment sur l'attitude adoptée par les autres héritiers majeurs. En vue toutefois de garantir la protection du mineur, le législateur pourrait le cas échéant prévoir une disposition selon laquelle l'ayant-droit mineur ne serait jamais

De heer Ulrik Van den Plas, vertegenwoordiger van de CENEGER, beklemtoont dienaangaande dat de opmaak van de boedelbeschrijving van een nalatenschap duur kan uitvallen voor mensen die vaak over weinig middelen beschikken. Om te voorkomen dat een dergelijke boedelbeschrijving nodig is, wordt in de praktijk momenteel aan de meerderjarige rechthebbenden gevraagd welke houding zij denken te zullen aannemen ten aanzien van de nalatenschap. Over het algemeen zullen zij een betere kijk hebben op wat de nalatenschap inhoudt.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA) concludeert dus dat de sprekers over de definitie van het woord "vervreemding" van mening zijn dat de in de tekst van het wetsvoorstel gehanteerde omschrijving van handelingsonbekwame meerderjarigen idealiter moet worden getransponeerd naar de bepalingen in verband met minderjarigen.

Omtrent het successierecht moet voorts worden uitgemaakt of voor soepelheid moet worden geopteerd waarbij het de onbekwame is toegestaan een nalatenschap louter te aanvaarden, dan wel of integendeel de rechtszekerheid van de betrokkene moet primeren waarbij de aanvaarding van de nalatenschap alleen mag worden toegestaan onder voorrecht van boedelbeschrijving.

Mevrouw Katrijn Boone, vertegenwoordigster van de KFBN, wijst erop dat de commissie Familierecht van de KFBN op dat punt aarzelde; de commissie was van mening dat dit vraagstuk een grondiger onderzoek verdiende. Misschien zou inderdaad kunnen worden toegestaan de nalatenschap zonder meer te aanvaarden in de gevallen waarin die kennelijk een batig saldo vertoont, maar zelfs dan is het gevaar niet denkbeeldig dat achteraf alsnog schulden opduiken.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) wil weten wat de opmaak van een boedelbeschrijving ongeveer kost.

De heer Ernst van Soest, vertegenwoordiger van de KFBN, laat weten dat de gerechtskosten (griffierechten, bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*) ongeveer 300 euro bedragen. De notariskosten voor de boedelbeschrijving hangen af van de complexiteit van de nalatenschap en het aantal uren die nodig zijn voor de opmaak van de boedelbeschrijving, en kunnen 500 euro bedragen.

Eventueel valt te overwegen een nalatenschap die kennelijk een batig saldo vertoont zonder meer te aanvaarden op grond van de houding van de andere meerderjarige erfgenamen. Om de bescherming van de minderjarige evenwel te waarborgen, kan de wetgever eventueel voorzien in een bepaling waarbij de minderjarige rechthebbende nooit mag worden verplicht om

tenu d'assumer le passif de la succession sur ses biens personnels (et ce même en cas d'acceptation pure et simple).

M. Ulrik Van den Plas, représentant du Ceneger, insiste à ce propos sur la nécessité d'adapter les articles 162/18 et 162/42 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe afin de conserver l'exemption de droits d'enregistrement pour les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux et par les articles 488*bis*, a) à k), du Code civil et pour les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures en matière de tutelle des mineurs, des mineurs prolongés ou des interdits.

En ce qui concerne la détermination des actes relevant de la gestion journalière, *Mme Özlem Özen (PS)* se demande s'il ne serait pas opportun de prévoir les actes de gestion journalière ne peuvent excéder un certain plafond.

Mme Charlotte Aughuet, représentante de la FRNB, remarque que la règle actuelle est que tout ce qui ne nécessite pas une autorisation préalable du juge de paix peut être fait sans autorisation. Sous réserve de quelques incertitudes réglées par la présente proposition de loi, il appartiendra sans doute à la doctrine et à la jurisprudence de définir ce qu'est un acte de gestion journalière.

met behulp van zijn eigen goederen het passief van de nalatenschap op zich te nemen (en dit, zelfs ingeval van zuivere aanvaarding).

De heer Ulrik Van den Plas, vertegenwoordiger van de CENEGER, benadrukt in dat verband de noodzaak om de artikelen 162/18 en 162/42 aan te passen van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, teneinde de vrijstelling van registratierechten te handhaven voor de akten, vonnissen en arresten in verband met de procedures die werden ingesteld bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke en bij artikel 488*bis*, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek, alsmede voor de akten, vonnissen en arresten in verband met de procedures inzake de voogdij over minderjarigen, verlengd minderjarigen of onbekwamen.

Wat de bepaling betreft van de handelingen die betrekking hebben op het dagelijks beheer vraagt *mevrouw Özlem Özen (PS)* zich af of het niet wenselijk ware erin te voorzien dat de bedragen voor handelingen van dagelijks beheer een bepaalde limiet niet mogen overschrijden.

Mevrouw Charlotte Aughuet, vertegenwoordigster van de KFBN, merkt op dat als huidige regel geldt dat alles waarvoor geen voorafgaande toestemming van de vrederechter vereist is zonder toestemming mag worden gedaan. Onder voorbehoud van een aantal onzekere situaties waarvoor dit wetsvoorstel in een regeling voorziet, zal het wellicht de rechtsleer en de rechtspraak toekomen te bepalen wat moet worden verstaan onder een handeling met betrekking tot het dagelijks beheer.

D. Audition du 27 avril 2011 de M. Frederik Swennen, professeur à l'Université d'Anvers

1. Exposé

Le professeur Frederik Swennen constate que la proposition de loi à l'examen constitue un beau résultat équilibré au terme d'une dizaine d'années de préparation.

En ce qui concerne les principes de départ de la proposition de loi, l'orateur présume qu'il s'agit du compromis le plus réalisable et le plus honorable entre, d'une part, l'augmentation de l'autonomie, et, d'autre part, la protection de la sécurité juridique. Toutefois, d'autres choix auraient également été possibles sur certains points.

D. Hoorzitting van 27 april 2011 van de heer Frederik Swennen, Professor aan de Universiteit Antwerpen

1. Uiteenzetting

Professor Frederik Swennen stelt vast dat voorliggend wetsvoorstel een mooi en evenwichtig resultaat is na een tiental jaren van voorbereiding.

Wat de uitgangspunten van het wetsvoorstel betreft, neemt de spreker aan dat dit het best haalbare en eerbare compromis is tussen de verhoging van de autonomie enerzijds en de bescherming van de rechtszekerheid anderzijds. Toch waren op sommige punten ook andere keuzes mogelijk geweest.

Cela vaut, en particulier, pour le premier principe de départ établissant une nette distinction entre les personnes majeures et les personnes mineures. En ce qui concerne l'organisation générale de l'administration, cela s'indique parfaitement, étant donné que l'objectif de l'administration des mineurs est totalement différent de celui de l'administration des majeurs. Cependant, cette distinction se justifie moins en ce qui concerne les dispositions relatives au fonctionnement de l'administration, dans lesquelles elle est conservée. Il en résulte que l'on maintient, en fin de compte, quatre formes d'administration: l'autorité parentale ordinaire sur les mineurs, l'autorité de tutelle sur les mineurs, l'administration ordinaire des majeurs et l'administration parentale des majeurs. Une solution consisterait à supprimer de la proposition de loi les dispositions spécifiques concernant l'administration par les parents d'une personne majeure protégée. Il n'y a aucune raison de soumettre les parents désignés comme administrateurs de leur enfant majeur à des dispositions particulièrement favorables, par exemple en ce qui concerne les autorisations ou l'obligation de rendre des comptes.

Le deuxième principe de départ de la proposition de loi est que l'administration provisoire devient la base. Supprimer le statut particulier que constitue la minorité prolongée est un choix difficile, mais particulièrement judicieux. Certaines associations s'y opposent, parce qu'elles estiment qu'il importe de souligner qu'un handicapé mental est différent d'une personne malade. C'est en effet le cas sur le plan médical, mais cela ne justifie pas que l'on soumette un handicapé mental à un statut juridique distinct en raison de sa situation médicale différente.

Si l'on abandonne la minorité prolongée, au motif que les parents ne peuvent conserver purement et simplement leur autorité sur leur enfant lorsqu'il a atteint ses 18 ans, la conséquence logique est que les parents ne doivent pas être soumis à un régime plus favorable. Ils doivent eux aussi rendre des comptes chaque année, ainsi qu'à l'issue de l'administration.

En ce qui concerne la distinction entre les biens et la personne, l'orateur pense que l'administrateur de la personne doit toujours être compétent pour les aspects patrimoniaux de ses décisions, afin d'éviter toute situation de "concours" avec l'administrateur des biens. Lorsque l'administrateur d'une personne prend une décision, sa décision aura de toute façon des implications patrimoniales. Le risque est bien sûr que, dans de telles circonstances, l'administrateur prenne une décision ayant un impact patrimonial important. La meilleure solution serait, par analogie avec le droit de la tutelle, de prévoir que le juge de paix doit pouvoir fixer un budget.

Dit betreft meer in het bijzonder het eerste uitgangspunt waarbij het onderscheid tussen meerderjarigen en minderjarigen duidelijk wordt gemaakt. Wat betreft de algemene organisatie van het bewind is dit aangewezen, aangezien de doelstelling van een bewind over minderjarigen volstrekt anders is dan een bewind over meerderjarigen. Wel gaat dit minder op bij de bepalingen over de werking van het bewind, waar die tweedeling behouden wordt. Het heeft daarbij als gevolg dat uiteindelijk vier bewindsvormen behouden worden: het gewone ouderlijk gezag over minderjarigen, het voogdijgezag over minderjarigen, het gewone bewind over meerderjarigen en het ouderlijk bewind over meerderjarigen. Een oplossing zou erin bestaan om de specifieke bepalingen inzake het bewind door de ouders over een meerderjarige beschermde persoon uit het wetsvoorstel te schrappen. Er is geen reden om de ouders die als bewindvoerders over hun meerderjarig kind worden aangesteld aan bijzonder gunstige bepalingen te onderwerpen in verband bijvoorbeeld met de machtigingen of de verplichting om rekenschap af te leggen.

Het tweede uitgangspunt van het wetsvoorstel is dat het voorlopig bewind de basis wordt. Het is een moeilijke, maar zeer terechte keuze om de verlengde minderjarigheid als afzonderlijk statuut af te schaffen. Sommige verenigingen verzetten er zich tegen, omdat ze van mening zijn dat het belangrijk is om te beklemtonen dat een verstandelijk gehandicapte anders is dan een zieke. Op medisch vlak is dat inderdaad zo, maar dit rechtvaardigt niet dat een verstandelijk gehandicapte omwille van zijn medisch verschillende toestand aan een juridisch verschillend statuut moet worden onderworpen.

Als de verlengde minderjarigheid wordt verlaten, met als verantwoording dat de ouders niet zomaar hun gezag behouden over hun kind wanneer dit 18 jaar wordt, dan is de logische gevolgtrekking dat de ouders niet aan een gunstiger regime onderworpen moeten zijn. Ook zij moeten jaarlijks en na afloop van het bewind rekenschap afleggen.

Wat het onderscheid tussen goederen en persoon betreft, denkt de spreker dat de bewindvoerder over de persoon steeds bevoegd moet zijn voor de vermogensrechtelijke aspecten van zijn beslissingen, zodat geen "samenloop" met de bewindvoerder over de goederen ontstaat. Wanneer een bewindvoerder over de persoon een beslissing neemt, zal zijn beslissing hoe dan ook vermogensrechtelijke implicaties hebben. Het gevaar is natuurlijk dat in dergelijke omstandigheden, de bewindvoerder een beslissing neemt met een vermogensrechtelijke sterke impact. De beste oplossing zou zijn, naar analogie van het voogdijrecht, te bepalen dat de vrederechter een budget moet kunnen vastleggen.

En outre, si l'on revalorise la protection de la personne, on ne peut se contenter d'un rapport tous les deux ans. Un rapport annuel doit être imposé. Il peut éventuellement être renvoyé en grande partie au rapport de l'année précédente.

En ce qui concerne la personne de confiance, pour ce qui est des actes relevant du droit de la famille (reconnaissance, adoption, *etc.*), lorsque la personne protégée ne peut exprimer elle-même sa volonté, il appartient désormais à la personne de confiance d'exprimer l'avis de la personne protégée. On peut se demander s'il n'aurait pas été préférable de confier cette compétence à l'administrateur de la personne.

Par analogie avec la possibilité de désigner un administrateur provisoire, la proposition de loi devrait offrir la possibilité d'exprimer au préalable une préférence concernant la personne de confiance. Il devrait aussi être possible pour d'autres personnes que la personne à protéger et l'administrateur en exercice d'exprimer une préférence concernant un futur nouvel administrateur ou une future nouvelle personne de confiance. Il devrait en outre être possible pour les proches d'exprimer une préférence concernant la personne de confiance — les parents peuvent le faire dans le cadre de leur planification patrimoniale.

Peut-être faut-il malgré tout envisager d'abandonner l'exclusion des parents du deuxième degré en tant que personne de confiance dans le cas où un parent est administrateur provisoire.

Il est positif que l'attention se soit davantage portée sur le régime de protection extrajudiciaire, notamment le mandat. À cet égard, il n'est pas opportun que le système du mandat impératif s'applique en cas de prodigalité. Le fait que le mandat puisse être maintenu contre la volonté du prodigue semble contraire à son autonomie, dès lors qu'il n'est pas dans l'incapacité de manifester sa volonté.

Rien n'est prévu en ce qui concerne le passage d'une protection judiciaire à une protection extrajudiciaire. Dans le cas d'un mandat jugé insuffisant par le juge de paix, une mesure de protection judiciaire peut être ordonnée. L'inverse n'est cependant pas possible. Il est important de noter qu'aucun droit transitoire n'est prévu en matière de protection extrajudiciaire. Reste dès lors à savoir ce qu'il adviendra des mandats actuels.

À titre accessoire, l'orateur regrette également la forte appréhension à faire poser des actes personnels par subrogation, par représentation. Il s'indique qu'un

Daarbij, als de bescherming van de persoon wordt opgewaardeerd, kan niet worden volstaan met een verslaggeving om de twee jaar. Een jaarlijks verslag moet worden opgelegd. Eventueel kan grotendeels naar het verslag van het voorbije jaar worden teruggewezen.

In verband met de vertrouwenspersoon, wat betreft de familierechtelijke handelingen (erkenning, adoptie, enz.), wordt het, in geval de beschermde persoon zelf zijn wil niet te kennen kan geven, een taak van de vertrouwenspersoon om de mening van de beschermde persoon te vertolken. Men kan zich afvragen of deze bevoegdheid niet beter aan de bewindvoerder over de persoon zou worden toegekend.

Naar analogie van de mogelijkheid tot aanduiding van een voorlopige bewindvoerder zou het wetsvoorstel de mogelijkheid moeten bieden vooraf een voorkeur over de vertrouwenspersoon te uiten. Het moet ook mogelijk zijn voor anderen dan de te beschermen persoon en de zittende bewindvoerder om een voorkeur uit te drukken voor een toekomstige andere bewindvoerder of vertrouwenspersoon. Het moet daarbij voor naasten mogelijk zijn een voorkeur over de vertrouwenspersoon te uiten — ouders kunnen zulks doen in het raam van hun vermogensplanning.

Misschien moet toch worden overwogen om de uitsluiting van tweedegraadsfamilieleden als vertrouwenspersoon te verlaten ingeval een ouder bewindvoerder is.

Het is goed dat meer aandacht geschonken wordt aan de buitengerechtelijke beschermingsregeling, meer bepaald de lastgeving. In dit kader is het niet aangewezen dat het systeem van de bindende lastgeving zou gelden in geval van verkwisting. Het feit dat de lastgeving kan blijven voortbestaan tegen de wil van de verkwister lijkt in strijd met zijn autonomie, want hij is niet wilsonbekwaam.

Er is niets bepaald met betrekking tot de overgang van rechterlijke naar buitengerechtelijke bescherming. In het geval van een lastgeving die door de vrederechter als ontoereikend wordt beschouwd, kan een rechterlijke beschermingsmaatregel bevolen worden. Het omgekeerde is echter niet mogelijk. Een zeer belangrijk punt is dat geen overgangsrecht opgenomen is in verband met de buitengerechtelijke bescherming. Men kan zich dan ook afvragen wat er met de huidige lastgevingen zal gebeuren.

Bijkomend vindt de spreker het ook spijtig dat er een te grote vrees is om plaatsvervangend, bij vertegenwoordiging, persoonlijke handelingen te laten stellen.

représentant puisse demander le divorce, et qu'un administrateur puisse, par subrogation, faire des dons, voire éventuellement rédiger un testament. On s'étonnera également que la stérilisation soit explicitement exclue des décisions pouvant être prises par représentation. Il ressort de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme ainsi que de la jurisprudence des plus hautes juridictions des pays limitrophes que la capacité de procréation est fondamentale pour une personne. Une stérilisation irréversible constitue dès lors une limitation fondamentale des droits de cette personne. À l'heure actuelle, les stérilisations en particulier de personnes atteintes d'un handicap mental sont réalisées dans un cadre juridique et déontologique, à savoir respectivement le pouvoir de représentation général et les avis de l'Ordre national des médecins. Il n'en demeure pas moins que la protection juridique des personnes stérilisées pour des raisons contraceptives s'avère insuffisante. Si la stérilisation figure dans la liste des actes qui ne peuvent être accomplis par représentation, ces stérilisations continueront à être réalisées dans la "zone grise". Il s'impose donc certainement de retirer la stérilisation de la liste pour l'insérer de préférence dans la liste des actes devant faire l'objet d'une autorisation du juge de paix.

En ce qui concerne les parents qui réalisent leur planification patrimoniale en fonction d'un enfant nécessitant des soins particuliers, il s'agirait d'examiner la cohérence avec la législation relative aux fondations privées.

À un certain nombre d'endroits, la proposition de loi, tout comme les dispositions actuelles relatives à l'administration provisoire, parle de "proches" de la personne protégée. Cette notion pourrait suffire sans autre définition pour autant que l'on confère au juge de paix la possibilité de juger au cas par cas.

Au même titre que dans la législation relative à l'absence, il s'agirait de mieux régler la cohérence avec le droit matrimonial et le pouvoir de représentation du conjoint d'un incapable au regard du droit matrimonial, en particulier en ce qui concerne le mandat.

Le professeur Swennen souhaite également formuler un certain nombre d'observations ponctuelles. C'est ainsi qu'il indique que les termes "personne protégée" désignent à la loi la personne faisant l'objet d'une protection judiciaire et celle faisant l'objet d'une protection extrajudiciaire.

Le législateur devrait par ailleurs réfléchir à ce qu'il doit advenir de la capacité exceptionnelle des mineurs.

Het verdient aanbeveling dat een vertegenwoordiger de echtscheiding kan vorderen, evenals dat een bewindvoerder plaatsvervangend schenkingen kan doen en eventueel zelfs een testament kan opstellen. Het is ook vreemd dat de sterilisatie uitdrukkelijk is uitgesloten als een beslissing die bij vertegenwoordiging kan worden genomen. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens alsook uit de rechtspraak van de hoogste rechtscolleges van de ons omringende landen blijkt dat het voortplantingsvermogen fundamenteel is voor een persoon. Een onomkeerbare sterilisatie is dus een fundamentele beperking aan de rechten van die persoon. Sterilisaties van voornamelijk verstandelijk gehandicapten gebeuren thans binnen een juridisch en deontologisch kader, zijnde respectievelijk de algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid en de adviezen van de Nationale Orde van Geneesheren. Toch blijkt de juridische bescherming van personen die worden gesteriliseerd om contraceptieve redenen onvoldoende te zijn. Als de sterilisatie in het wetsvoorstel wordt opgenomen in de lijst van handelingen die niet bij vertegenwoordiging mogelijk zijn, zullen die sterilisaties in de "grijze zone" blijven plaatsvinden. De sterilisatie moet dus zeker uit de lijst worden gehaald en bij voorkeur opgenomen worden in de lijst van handelingen waarvoor een machtiging van de vrederechter nodig is.

In verband met ouders die hun vermogensplanning maken in functie van een kind dat bijzondere verzorging nodig heeft, zou de samenhang met de wetgeving in verband met de private stichtingen moeten bekeken worden.

Op een aantal plaatsen, zoals in het huidige voorlopig bewind, is er in het wetsvoorstel sprake van "naasten" van de beschermde persoon. Dit begrip zonder verdere omschrijving zou kunnen volstaan, als men dan aan de vrederechter de mogelijkheid geeft om van geval tot geval te oordelen.

Zoals in de wetgeving met betrekking tot de afwezigheid, zou de samenhang met het huwelijksrecht en de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de echtgenoot van een wilsonbekwame in het huwelijksrecht beter moeten geregeld worden, zeker wat de lastgeving betreft.

Professor Swennen heeft ook een aantal punctuele technische opmerkingen. Zo stipt hij aan dat de term "beschermde persoon" zowel verwijst naar wie onder een rechterlijke bescherming als naar wie onder de buitengerechtelijk bescherming valt.

De wetgever zou voorts moeten overwegen wat er met de uitzonderlijke bekwaamheid van minderjari-

La proposition de loi abaisse la minorité prolongée à 12 ans, si bien qu'entre l'âge de 12 et 18 ans, le mineur a une certaine capacité.

À l'article 32, le juge de paix devrait déterminer si la personne protégée est encore capable de désigner une personne de confiance. Par ailleurs, l'article 492-2, § 4, proposé, prévoit qu'une mesure de protection ne sortit ses effets qu'à compter de la publication au *Moniteur belge*. Pendant une période de quinze jours au maximum s'écoulant entre le jugement et la publication, les intérêts de tiers priment ceux de la personne protégée. À l'instar de ce que prévoit la loi actuelle, il s'indiquerait de faire prévaloir l'intérêt de la personne protégée.

L'article 498-3 proposé à l'article 45 de la proposition devrait être inversé et prévoir que l'administrateur doit prêter assistance lorsque l'acte porte clairement préjudice aux intérêts de la personne protégée. Il s'agit de protéger l'autonomie.

L'article 499-7 proposé à l'article 48 dispose que l'administrateur de la personne doit être autorisé à exercer les droits du patient. L'autorisation dont question dans cette disposition est toutefois spéciale. Une autorisation générale devrait suffire.

L'article 96 de la proposition dispose que le juge de paix doit se faire une idée du réseau social de la personne à protéger et qu'il recueillera des renseignements particuliers auprès du médecin de famille. Cette disposition est probablement contraire au secret professionnel de ce médecin. Une solution serait d'habiliter le Roi à établir un modèle de requête contenant un petit questionnaire permettant de contrôler le réseau social de la personne à protéger.

2. Échange de vues avec les membres

Mme Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) est particulièrement intéressée par les recommandations de M. Swennen sur la demande de divorce et sur les donations qui pourraient être effectuées par les administrateurs de la personne.

L'article 492-3 proposé, qui porte sur la fin de l'administration de la personne, dispose que le juge de paix peut, à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée ou de sa personne de confiance, de son administrateur ou de tout intéressé, ainsi que du procureur du Roi, mettre fin à la mesure de protection judiciaire ou en modifier le contenu par une ordonnance

gen gebeurt. Het wetsvoorstel verlaagt de verlengde minderjarigheid tot 12 jaar, waardoor de minderjarige tijdens de periode tussen 12 en 18 jaar een zekere bekwaamheid heeft.

Bij artikel 32 zou de vrederechter moeten bepalen of de beschermde persoon nog bekwaam is een vertrouwenspersoon aan te duiden. Daarbij, het voorgestelde artikel 492-2, § 4, zegt dat de gevolgen van een beschermingsmaatregel zich slechts voordoen na publicatie in het *Belgisch Staatsblad*. Met een maximumperiode van 15 dagen tussen het vonnis en de publicatie wordt voorrang gegeven aan de belangen van derden, boven die van de beschermde persoon. Zoals in de huidige wet zou het aangewezen zijn om voorrang te verlenen aan het belang van de beschermde persoon.

Het in artikel 45 voorgestelde artikel 498-3 zou moeten worden omgekeerd door te bepalen dat de bewindvoerder bijstand moet verlenen tenzij de handeling de belangen van de beschermde persoon kennelijk schaadt. De autonomie moet worden beschermd.

Het in artikel 48 voorgestelde artikel 499-7 bepaalt dat de bewindvoerder gemachtigd moet worden om de rechten van de patiënt uit te oefenen. In die bepaling is er wel sprake van een bijzondere machtiging. Een algemene machtiging zou moeten volstaan.

In artikel 96 van het voorstel wordt bepaald dat de vrederechter een zicht moet krijgen op het sociale netwerk van de te beschermen persoon en wordt aangegeven dat hij bijzondere inlichtingen zal inwinnen bij de huisarts. Dit is waarschijnlijk in strijd met het beroepsgeheim van die arts. Een oplossing zou erin bestaan om aan de Koning de bevoegdheid te geven een model van verzoekschrift op te stellen met een kleine vragenlijst waarin het sociale netwerk van de te beschermen persoon wordt afgetoetst.

2. Gedachtewisseling met de leden

Mevrouw Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld) heeft bijzondere interesse voor de aanbevelingen van de heer Swennen over de vordering tot echtscheiding en de schenkingen die door de bewindvoerders zouden kunnen gebeuren.

In het voorgestelde artikel 492-3 over de beëindiging van de bewindvoering staat nu dat de vrederechter te allen tijde een einde kan maken aan de rechterlijke beschermingsmaatregel of de inhoud ervan kan wijzigen, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon, de bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur

motivée. Un ancien administrateur d'une institution pour personnes handicapées a raconté à l'intervenante que le juge de paix lui avait demandé d'arrêter parce qu'il préférait désormais travailler uniquement avec des avocats en raison du nombre croissant de dossiers. Est-ce acceptable?

Le professeur Frederik Swennen explique que l'administrateur ne peut que faire tierce opposition. Le point de départ est que l'administrateur, s'il est remplacé, ne peut être lésé dans son droit. Dès lors qu'il n'est qu'un auxiliaire de la justice, il n'a personnellement pas d'accès à la justice. L'intérêt de la personne protégée est ce qui importe. Naturellement, s'il estime que la décision n'est pas dans l'intérêt de la personne protégée, il doit pouvoir être entendu, même sans être lui-même partie.

Mme Sarah Smeyers, *présidente de la commission de la Justice*, souhaiterait connaître l'avis du professeur Swennen sur la possibilité qui est créée d'accepter la succession d'une personne protégée purement et simplement et plus obligatoirement sous bénéfice d'inventaire.

Le professeur Frederik Swennen souligne qu'une solution pourrait consister à simplifier la procédure d'acceptation sous bénéfice d'inventaire.

Après la création du droit de la tutelle en 2001, la jurisprudence a *de facto* permis l'acceptation pure et simple de toute succession. Dans plusieurs cas, le juge de paix peut obtenir la garantie qu'il ne s'agit pas d'une succession déficitaire à partir des informations que lui fournit le tuteur ou l'administrateur et que cette succession peut dès lors faire l'objet d'une acceptation pure et simple. Reste naturellement la question de savoir comment cela peut être inscrit dans la loi.

Mme Sarah Smeyers, présidente de la commission de la Justice, se demande s'il faut considérer le retrait d'argent comme un acte d'aliénation.

Le professeur Frederik Swennen estime que le retrait d'argent ne constitue pas un acte de disposition. Du point de vue du droit bancaire, il pouvait être considéré comme une aliénation d'une créance sur la banque. Mais ce n'est plus le cas aujourd'hui.

Toutefois, il n'est pas nécessaire de modifier la définition des actes de disposition. Si l'intention est d'éviter que l'administrateur fasse disparaître des fonds, le problème peut être simplement réglé en rendant les comptes indisponibles.

des Konings. Een voormalig bewindvoerder van een instelling voor gehandicapten heeft de spreekster verteld dat de vrederechter hem gevraagd heeft om te stoppen, omdat hij liever voortaan enkel met advocaten werkte door het stijgend aantal dossiers. Is dit aanvaardbaar?

Professor Frederik Swennen, legt uit dat de bewindvoerder alleen derdenverzet kan aantekenen. Het uitgangspunt moet zijn dat de bewindvoerder, indien hij wordt vervangen, niet geschaad wordt in zijn eigen recht. Aangezien hij slechts een gerechtelijke helper is, heeft hij zelf geen rechtsingang. Het gaat alleen om het belang van de beschermde persoon. Natuurlijk, als hij meent dat de beslissing niet in het belang is van de beschermde persoon moet hij gehoord kunnen worden, zonder zelf partij te zijn.

Mevrouw Sarah Smeyers, voorzitter van de commissie voor de Justitie, zou graag de mening van Professor Swennen willen horen over de mogelijkheid die ingevoerd wordt om een nalatenschap van een beschermde persoon zuiver te aanvaarden en niet langer verplicht onder voorrecht van boedelbeschrijving.

Professor Frederik Swennen stipt aan dat een oplossing erin zou bestaan om de procedure van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving te vereenvoudigen.

Na de invoering van het voogdijrecht in 2001 heeft de rechtspraak een *de facto* zuivere aanvaarding van nalatenschappen mogelijk gemaakt. In een aantal gevallen kan de vrederechter op basis van de informatie die hij krijgt van de voogd of de bewindvoerder zekerheid krijgen over het feit dat het niet om een deficitaire nalatenschap gaat en dat die dus zuiver kan worden aanvaard. Het blijft natuurlijk de vraag hoe dit in een wettekst kan worden vastgelegd.

Mevrouw Sarah Smeyers, voorzitter van de commissie voor de Justitie, vraagt zich af of geldafhaling als een daad van vervreemding moet worden beschouwd.

Professor Frederik Swennen vindt dat geldafhaling geen daad van beschikking is. Vanuit bancair recht kon het als een vervreemding van een schuldvordering op de bank worden beschouwd. Dit is nu nochtans niet meer het geval.

Het is evenwel niet noodzakelijk om de definitie van daden van beschikking te wijzigen. Als men wil vermijden dat de bewindvoerder gelden zou wegmaken, kan het probleem gewoon worden opgelost door de rekeningen onbeschikbaar te maken.

ANNEXE 2

TEXTE ADOPTÉ EN PREMIÈRE LECTURE
PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

PROPOSITION DE LOI

instaurant
un statut de protection global
des personnes majeures incapables

PROPOSITION DE LOI

<u>réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine</u>

(nouvel intitulé)

Documents précédents:

Doc 53 **1009/ (2010/2011):**
001: Proposition de loi de M. Terwingen et consorts.
002: Amendements.
003: Avis du Conseil d'État.
004 à 007: Amendements.

BIJLAGE 2

TEKST AANGENOMEN IN EERSTE LEZING
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

WETSVOORSTEL

tot invoering
van een globaal beschermingsstatuut
voor meerderjarige wilsonbekwame personen

WETSVOORSTEL

<u>tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid</u>

(nieuw opschrift)

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1009/ (2010/2011):**
001: Wetsvoorstel van de heer Terwingen c.s.
002: Amendementen.
003: Advies van de Raad van State.
004 tot 007: Amendementen.

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modifications du Code civil

Art. 2

Dans l'article 50 du Code civil, remplacé par la loi du 29 avril 2001, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 2, alinéa 1er, les mots ", d'un mineur prolongé ou d'un interdit" sont abrogés;

2° dans le § 2, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

"L'officier de l'état civil qui dresse un acte de décès est tenu d'en informer, dans les trois jours, le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, lorsque le défunt était une personne protégée sur la base de l'article 492/1 ou son administrateur.";

3° dans le § 2, alinéa 2, ancien, devenant le § 2, alinéa 3, les mots "le dispositif d'une décision judiciaire par laquelle un majeur interdit placé sous tutelle est adopté ou" sont abrogés.

Art. 3

Dans le même Code, il est inséré un article 145/1 rédigé comme suit:

"Art. 145/1. La personne expressément déclarée incapable de contracter mariage sur la base de l'article 492/1, alinéa 3, 2°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à contracter mariage.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2

In artikel 50 van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2, eerste lid, worden de woorden ", van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid, of van een onbekwaamverklaarde" opgeheven;

2° in § 2, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

"De ambtenaar van de burgerlijke stand die een akte van overlijden opmaakt, is gehouden daarvan binnen drie dagen kennis te geven aan de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, ingeval de overledene een persoon beschermd op grond van artikel 492/1 of zijn bewindvoerder was.";

3° In de vroegere § 2, tweede lid, die § 2, derde lid, wordt, worden de woorden "het beschikkend gedeelte van een rechterlijke beslissing overschrijft waarbij een onbekwaamverklaarde meerderjarige onder voogdij wordt geadopteerd of" opgeheven.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 145/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 145/1. De persoon die op grond van artikel 492/1, § 1, derde lid, 2°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een huwelijk aan te gaan, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd een huwelijk aan te gaan.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Une copie certifiée conforme de l'ordonnance est également transmise à l'officier de l'état civil visé à l'article 63.".

Art. 4 *(nouveau)*

Dans l'article 148 du même Code, remplacé par la loi du 19 janvier 1990, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 5, les mots "ou est incapable d'exprimer sa volonté "sont insérés entre les mots "est dans l'impossibilité de manifester sa volonté" et les mots "et que l'autre";

2° dans l'alinéa 6, les mots "ou sont incapables d'exprimer leur volonté" sont insérés entre les mots "dans l'impossibilité de manifester leur volonté" et les mots "ou ne comparaissent pas".

Art. 5 *(nouveau)*

L'article 186 du même Code, abrogé par la loi du 19 janvier 1990, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 186. La personne expressément déclarée incapable de demander l'annulation du mariage sur la base de l'article 492/1, § 1er , alinéa 3, 3°, peut, à sa demande, néanmoins être autorisée à introduire une action en annulation du mariage par le juge de paix visé à l'article 628, 3° du Code judiciaire.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1240 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.".

Art. 6 (ancien art. 4)

Dans l'article 214 du même Code, remplacé par la loi du 14 juillet 1976 et modifié par la loi du 9 mai 2007, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

"Si l'un des époux est présumé absent, ou si le juge de paix estime que l'un des époux est dans l'impossibilité de manifester sa volonté ou est incapable

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Een eensluidend verklaard afschrift van de beschikking wordt eveneens overgezonden aan de in artikel 63 bedoelde ambtenaar van de burgerlijke stand.".

Art. 4 *(nieuw)*

In artikel 148 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 19 januari 1990, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het vijfde lid worden de woorden "of wilsonbekwaam is" ingevoegd tussen de woorden "in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen te geven" en "en de andere";

2° In het zesde lid worden de woorden "of wilsonbekwaam zijn" ingevoegd tussen de woorden "in de onmogelijkheid verkeren hun wil te kennen te geven" en "of ingeval".

Art. 5 *(nieuw)*

Artikel 186 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 19 januari 1990, wordt hersteld als volgt:

"Art. 186. De persoon die op grond van artikel 492/1, § 1, derde lid, 3°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de nietigverklaring van het huwelijk te vorderen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, alsnog worden gemachtigd de vordering tot nietigverklaring van het huwelijk in te stellen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1240 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.".

Art. 6 (vroeger art. 4)

In artikel 214 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 14 juli 1976 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Ingeval een der echtgenoten vermoedelijk afwezig is, of ingeval de vrederechter oordeelt, dat een der echtgenoten in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen

d'exprimer sa volonté, la résidence conjugale est fixée par l'autre époux.".

Art. 7 (ancien art. 5)

Dans l'article 220 du même Code, remplacé par la loi du 14 juillet 1976 et modifié par la loi du 9 mai 2007, les modifications suivantes sont apportées:

1° le § 1er est remplacé par ce qui suit:

"§ 1er. Si l'un des époux est présumé absent ou si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés dans un procès-verbal motivé, que l'un des époux est dans l'impossibilité de manifester sa volonté ou est incapable d'exprimer sa volonté, son conjoint peut se faire autoriser par le tribunal de première instance à passer seul les actes visés à l'article 215, § 1er.";

2° Dans le § 2, les mots "ou est incapable d'exprimer sa volonté" sont insérés entre les mots "dans l'impossibilité de manifester sa volonté" et les mots "n'a pas constitué mandataire".

Art. 8 (ancien art. 6)

L'article 231 du même Code, abrogé par la loi du 27 avril 2007, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 231. La personne déclarée expressément incapable de demander le divorce sur la base de l'article 492/1 peut, à sa demande, être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire à introduire l'action en divorce pour désunion irrémédiable en vertu de l'article 229 ou une demande de divorce par consentement mutuel, en vertu de l'article 230.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1240 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.".

Art. 9 *(nouveau)*

Dans l'article 311*bis* du même Code, remplacé par la loi du 27 avril 2007, le chiffre ", 231" est inséré après les mots "Les articles 229".

te geven of wilsonbekwaam is, dan wordt de echtelijke verblijfplaats vastgesteld door de andere echtgenoot.".

Art. 7 (vroeger art. 5)

In artikel 220 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 14 juli 1967 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

"§ 1. Ingeval een der echtgenoten vermoedelijk afwezig is, of ingeval de rechtbank oordeelt, op grond van feiten vastgesteld in een met redenen omkleed procesverbaal, dat een der echtgenoten in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen te geven of wilsonbekwaam is, dan kan de andere echtgenoot zich door de rechtbank van eerste aanleg laten machtigen om de in artikel 215, § 1, bedoelde handelingen alleen te verrichten.";

2° In § 2 worden de woorden "of wilsonbekwaam is" ingevoegd tussen de woorden "in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen te geven" en ", geen lasthebber heeft aangesteld".

Art. 8 (vroeger art. 6)

Artikel 231 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 27 april 2007, wordt hersteld als volgt:

"Art. 231. De persoon die op grond van artikel 492/1 uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om de echtscheiding te vorderen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter, alsnog worden gemachtigd de vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting als bedoeld in artikel 229 in te stellen of een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming in te dienen als bedoeld in artikel 230.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1240 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.".

Art. 9 *(nieuw)*

In artikel 311*bis* van hetzelfde Wetboek, vervangen bij wet van 27 april 2007, wordt het cijfer ", 231" ingevoegd na de woorden "De artikelen 229".

Art. 10 (ancien art. 7)

L'article 328 du même Code, remplacé par la loi du 31 mars 1987 et modifié par la loi du 1er juillet 2006, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 328. § 1er. La personne expressément déclarée incapable de reconnaître un enfant sur la base de l'article 492/1, § 1er, alinéa 3, 6°, peut néanmoins, à sa demande, être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à reconnaître un enfant.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1240 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

§ 2. La reconnaissance peut être faite au profit d'un enfant conçu ou d'un enfant décédé, si ce dernier a laissé une postérité. Si l'enfant est décédé sans laisser de postérité, la reconnaissance ne peut être faite que dans l'année qui suit la naissance de l'enfant.".

Art. 10 (vroeger art. 7)

Artikel 328 in hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 1 juli 2006, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 328. § 1. De persoon die op grond van artikel 492/1, § 1, derde lid, 6°, uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om een kind te erkennen, kan, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter alsnog worden gemachtigd een kind te erkennen.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1240 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

§ 2. De erkenning kan geschieden ten gunste van een verwekt kind, dan wel van een overleden kind indien dit afstammelingen heeft nagelaten. In geval van een overleden kind zonder afstammelingen, kan de erkenning slechts geschieden binnen het jaar na de geboorte van het kind.".

Art. 11 (ancien art. 8)

Dans l'article 329*bis* du même Code, inséré par la loi du 1er juillet 2006, sont apportées les modifications suivantes:

1° il est inséré un § 1er/1 rédigé comme suit:

"§ 1er/1. Le consentement de l'enfant majeur n'est pas requis si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, que l'enfant n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare l'enfant incapable de consentir à sa reconnaissance. L'enfant en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendu directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de l'enfant si celui-ci n'est pas en mesure d'exprimer lui-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.";

2° dans le § 2, alinéa 2, les mots "interdit, en état de minorité prolongée ou" sont abrogés;

3° dans le § 3, alinéa 1er, les mots "ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté" sont remplacés par les mots ", présumé absent, dans l'impossibilité

Art. 11 (vroeger art. 8)

In artikel 329*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een § 1/1 ingevoegd, luidende:

"§ 1/1. De toestemming van het meerderjarige kind is niet vereist indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed procesverbaal, oordeelt dat het kind niet wilsbekwaam is. Hetzelfde geldt ingeval het kind, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1, onbekwaam wordt verklaard om met zijn erkenning in te stemmen. Het kind dat zijn mening zelfstandig kan uiten, wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval het kind niet zelf zijn mening kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van het kind. De rechter hecht passend belang aan deze mening.";

2° in § 2, tweede lid, worden de woorden "indien het kind onbekwaam is verklaard of zich in een staat van verlengde minderjarigheid bevindt, dan wel" opgeheven;

3° in § 3, eerste lid, worden de woorden "dan wel in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven" vervangen door de woorden, ", vermoedelijk afwezig, in

de manifester sa volonté ou incapable d'exprimer sa volonté.".

Art. 12 (ancien art. 9)

Dans l'article 331*sexies* du même Code, remplacé par la loi du 1er juillet 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, qui devient le § 1er, les mots "le mineur non émancipé, l'interdit et la personne incapable d'exprimer sa volonté sont, dans les actions relatives à leur filiation, représentés, comme demandeurs ou comme défendeurs, par leur représentant légal et, s'il y a opposition d'intérêts," sont remplacés par les mots "le mineur non émancipé est, dans les actions relatives à sa filiation, représenté, comme demandeur ou comme défendeur, par son représentant légal. À défaut de représentant légal, ou en cas d'opposition d'intérêts, il est représenté";

2° il est inséré un § 2 rédigé comme suit:

§ 2. Sans préjudice de l'article 329*bis*, § 1er/1, et de l'article 332*quinquies*, § 1er/1, la personne protégée qui, sur la base de l'article 492/1, a été expressément déclarée incapable d'ester en justice en tant que demandeur dans une action relative à sa filiation, peut néanmoins, à sa demande, être autorisée par le juge de paix visé à l'article 628, 3°, du Code judiciaire, à ester en justice en tant que demandeur dans une instance relative à sa filiation.

Le juge de paix apprécie la capacité de la personne protégée d'exprimer sa volonté.

Les articles 1240 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.".

Art. 13 (ancien art. 10)

Dans l'article 332*quinquies* du même Code, inséré par la loi du 1er juillet 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1° Il est inséré un § 1er/1 rédigé comme suit:

"§ 1er/1. Il n'est pas tenu compte de l'opposition de l'enfant majeur si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, que l'enfant n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare l'enfant incapable de s'opposer

de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven dan wel wilsonbekwaam.".

Art. 12 (vroeger art. 9)

In artikel 331*sexies* van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 1 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid dat § 1 wordt, worden de woorden "worden de niet-ontvoogde minderjarige, de onbekwaamverklaarde en de wilsonbekwame, in gedingen betreffende hun afstamming, als eiser of als verweerder vertegenwoordigd door hun wettelijke vertegenwoordiger en, indien er tegenstrijdigheid van belangen is," vervangen door de woorden "wordt de niet-ontvoogde minderjarige, in gedingen betreffende zijn afstamming, als eiser of als verweerder vertegenwoordigd door zijn wettelijke vertegenwoordiger. Bij gebreke van wettelijke vertegenwoordiger, of indien er tegenstrijdigheid van belangen is, wordt hij vertegenwoordigd";

2° er wordt een § 2 ingevoegd luidende als volgt:

§ 2. Onverminderd artikel 329*bis*, § 1/1, en artikel 332*quinquies*, § 1/1, kan de beschermde persoon die op grond van artikel 492/1 uitdrukkelijk onbekwaam werd verklaard om in rechte op te treden als eiser in een geding betreffende zijn afstamming, alsnog op zijn verzoek door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter ertoe worden gemachtigd in rechte op te treden als eiser in een geding betreffende zijn afstamming.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

De artikelen 1240 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.".

Art. 13 (vroeger art. 10)

In artikel 332*quinquies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een § 1/1 ingevoegd, luidende:

"§ 1/1. Er wordt geen rekening gehouden met het verzet van het meerderjarige kind indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het kind niet wilsbekwaam is. Dat geldt ook ingeval het kind, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1,

à l'action en recherche de maternité ou de paternité. L'enfant en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendu directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de l'enfant si celui-ci n'est pas en mesure d'exprimer lui-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.";

2° dans le § 2, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

"Il n'est pas tenu compte de l'opposition de l'enfant mineur dont le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'il est privé de discernement.".

Art. 14 (ancien art. 11)

Dans l'article 348-1 , du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

"Par dérogation à l'alinéa 1er, le consentement n'est pas requis si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, que la personne majeure n'est pas capable d'exprimer sa volonté. Il en va de même si l'ordonnance du juge de paix prise en vertu de l'article 492/1 déclare la personne majeure incapable de consentir à son adoption. La personne majeure en mesure d'exprimer son opinion de manière autonome est entendue directement par le juge. Le cas échéant, la personne de confiance exprime l'opinion de la personne majeure si celle-ci n'est pas en mesure d'exprimer elle-même son opinion. Le juge attache l'importance qu'il convient à cette opinion.

Le consentement n'est pas non plus requis si le tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, que la personne mineure est privée de discernement.".

Art. 15 *(nouveau)*

Dans l'article 348-2 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 9 mai 2007, les mots "sauf s'il est dans l'impossibilité de manifester sa volonté, sans aucune demeure connue ou présumé absent" sont remplacés par les mots "sauf s'il est présumé absent, sans aucune demeure connue ou si tribunal estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'il est dans

onbekwaam wordt verklaard zich te verzetten tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar het moederschap of het vaderschap. Het kind dat zijn mening zelfstandig kan uiten, wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval het kind zijn mening niet zelf kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van het kind. De rechter hecht passend belang aan die mening.";

2° in § 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Er wordt geen rekening gehouden met het verzet van het minderjarige kind van wie de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat het geen onderscheidingsvermogen heeft.".

Art. 14 (vroeger art. 11)

In artikel 348-1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"In afwijking van het eerste lid is de toestemming niet vereist indien de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat de meerderjarige persoon wilsonbekwaam is. Dat geldt ook ingeval de meerderjarige persoon, bij beschikking van de vrederechter krachtens artikel 492/1, onbekwaam wordt verklaard om met zijn adoptie in te stemmen. De meerderjarige persoon die zijn mening zelfstandig kan uiten wordt rechtstreeks door de rechter gehoord. Ingeval de meerderjarige persoon zijn mening niet zelf kan uiten, vertolkt de vertrouwenspersoon de mening van die meerderjarige persoon. De rechter hecht passend belang aan deze mening.

De toestemming is evenmin vereist als de rechtbank, op grond van feiten die vastgesteld zijn in een met redenen omkleed proces-verbaal, oordeelt dat de minderjarige geen onderscheidingsvermogen heeft.".

Art. 15 *(nieuw)*

In artikel 348-2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, worden de woorden "behalve indien deze laatste zich in de onmogelijkheid bevindt zijn wil te kennen te geven, geen gekende verblijfplaats heeft of vermoedelijk afwezig is" vervangen door de woorden "behalve indien deze laatste vermoedelijk afwezig is, geen gekende verblijfplaats heeft of ingeval de recht-

l'impossibilité de manifester sa volonté ou est incapable d'exprimer sa volonté".

Art. 16 (ancien art. 12)

Dans l'article 348-3 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 9 mai 2007, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "est dans l'impossibilité de manifester sa volonté, sans aucune demeure connue ou présumé absent" sont remplacés par les mots "est présumé absent, sans aucune demeure connue, dans l'impossibilité de manifester sa volonté ou incapable d'exprimer sa volonté";

2° dans les alinéas 1er et 2, les mots ", d'un mineur prolongé ou d'un interdit" sont chaque fois abrogés.

Art. 17 (ancien art. 13)

Dans l'article 348-5, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 9 mai 2007, les mots "ou d'un interdit" sont chaque fois abrogés et les mots "dans l'impossibilité de manifester leur volonté, sans aucune demeure connue ou présumés absents" sont remplacés par les mots "présumés absents, sans aucune demeure connue, dans l'impossibilité de manifester leur volonté ou incapables d'exprimer leur volonté"."

Art. 18 (ancien art. 14)

Dans l'article 348-6 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 9 mai 2007, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots ", d'un mineur prolongé ou d'un interdit qui" sont remplacés par le mot "qui";

2° dans l'alinéa 2, les mots "Si l'une de ces personnes est dans l'impossibilité de manifester sa volonté, sans aucune demeure connue ou présumée absente" sont

bank oordeelt op grond van feiten vastgesteld in een met redenen omkleed proces-verbaal, dat deze laatste zich in de onmogelijkheid bevindt om zijn wil te kennen te geven of wilsonbekwaam is".

Art. 16 (vroeger art. 12)

In artikel 348-3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "in de onmogelijkheid bevindt zijn wil te kennen te geven, geen gekende verblijfplaats heeft of vermoedelijk afwezig is" vervangen door de woorden "vermoedelijk afwezig is, geen gekende verblijfplaats heeft, zich in de onmogelijkheid bevindt om zijn wil te kennen te geven of wilsonbekwaam is";

2° in het eerste en het tweede lid worden de woorden ", van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid of van een onbekwaamverklaarde" telkens opgeheven.

Art. 17 (vroeger art. 13)

In artikel 348-5, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, worden de woorden "of van een onbekwaamverklaarde" telkens opgeheven, en de woorden "zich in de onmogelijkheid bevinden hun wil te kennen te geven, geen gekende verblijfplaats hebben of vermoedelijk afwezig zijn" vervangen door de woorden "vermoedelijk afwezig zijn, geen gekende verblijfplaats hebben of zich in de onmogelijkheid bevinden om hun wil te kennen te geven of wilsonbekwaam zijn"."

Art. 18 (vroeger art. 14)

In artikel 348-6 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden ", van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid of van een onbekwaamverklaarde die" vervangen door het woord "dat";

2° in het tweede lid worden de woorden "Indien een van die personen zich in de onmogelijkheid bevindt zijn wil te kennen te geven, geen gekende verblijfplaats

remplacés par les mots “Si l’une de ces personnes est présumée absente, sans aucune demeure connue, dans l’impossibilité de manifester sa volonté ou incapable d’exprimer sa volonté.”.”

Art. 19 (ancien art. 15)

L’article 348-7 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 9 mai 2007, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 348-7. En cas de nouvelle adoption d’un enfant qui a bénéficié antérieurement d’une adoption plénière, le consentement de l’adoptant ou des adoptants antérieurs est requis, sauf s’ils sont présumés absents, sans aucune demeure connue, dans l’impossibilité de manifester leur volonté, dans l’incapacité d’exprimer leur volonté, ou si la révision de l’adoption antérieure a été prononcée à leur égard.”.”

Art. 20 *(nouveau)*

Dans l’article 353-8, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, les mots “ou se trouve dans l’impossibilité d’exercer l’autorité parentale pendant la minorité de l’adopté” sont remplacés par les mots “, est présumé absent ou se trouve dans l’impossibilité d’exercer l’autorité parentale pendant la minorité de l’adopté, ou est incapable d’exprimer sa volonté”.

Art. 20 *(nouveau)*

Dans l’article 353-9, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, les mots “ou se trouvent dans l’impossibilité d’exercer l’autorité parentale pendant la minorité de l’adopté” sont remplacés par les mots “, sont absents ou se trouvent dans l’impossibilité d’exercer l’autorité parentale pendant la minorité de l’adopté ou sont incapables d’exprimer leur volonté.”

Art. 22 (ancien art. 16)

L’article 353-11 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, est abrogé.

heeft of vermoedelijk afwezig is” vervangen door de woorden “Indien een van die personen vermoedelijk afwezig is, geen gekende verblijfplaats heeft of zich in de onmogelijkheid bevindt om zijn wil te kennen te geven of wilsonbekwaam is.”.”

Art. 19 (vroeger art. 15)

Artikel 348-7 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 348-7. Voor de nieuwe adoptie van een kind dat voorheen ten volle is geadopteerd, is de toestemming van de vorige adoptant of adoptanten vereist, behalve indien zij vermoedelijk afwezig zijn, geen gekende verblijfplaats hebben, zich in de onmogelijkheid bevinden hun wil te kennen te geven, wilsonbekwaam zijn, of indien de vorige adoptie ten aanzien van hen herzien is.”.”

Art. 20 *(nieuw)*

In artikel 353-8, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, worden de woorden “in de onmogelijkheid bevindt het ouderlijk gezag uit te oefenen gedurende de minderjarigheid van de geadopteerde” vervangen door de woorden “, vermoedelijk afwezig is, zich in de onmogelijkheid bevindt het ouderlijk gezag uit te oefenen gedurende de minderjarigheid van de geadopteerde of wilsonbekwaam is”.

Art. 21 *(nieuw)*

In artikel 353-9, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, worden de woorden “of zich in de onmogelijkheid bevinden het ouderlijk gezag uit te oefenen gedurende de minderjarigheid van de geadopteerde” vervangen door de woorden “of afwezig zijn, zich in de onmogelijkheid bevinden het ouderlijk gezag uit te oefenen gedurende de minderjarigheid van de geadopteerde of wilsonbekwaam zijn.”

Art. 22 (vroeger art. 16)

Artikel 353-11 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, wordt opgeheven.

Art. 23 (ancien art. 17)

Dans l'article 375, du même Code, remplacé par la loi du 31 mars 1987 et modifié par la loi du 9 mai 2007, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

"Si la filiation n'est pas établie à l'égard de l'un des père et mère ou si l'un d'eux est décédé, présumé absent ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté, ou est incapable d'exprimer sa volonté, l'autre exerce seul cette autorité. À moins qu'elle ne résulte d'une décision explicite prise sur la base de l'article 492/1 ou de l'absence présumée, cette impossibilité est constatée par le tribunal de première instance conformément à l'article 1236*bis* du Code judiciaire.".

Art. 24 (ancien art. 18)

L'article 389 du même Code, remplacé par la loi du 29 avril 2001, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 389. La tutelle des enfants mineurs s'ouvre si les père et mère sont décédés, légalement inconnus, dans l'impossibilité durable d'exercer l'autorité parentale ou incapables d'exprimer leur volonté.

À moins que l'impossibilité ne résulte d'une décision explicite prise conformément à l'article 492/1, d'une absence présumée ou d'une absence déclarée, cette impossibilité est constatée par le tribunal de première instance conformément à l'article 1236*bis* du Code judiciaire.".

Art. 25 *(nouveau)*

Dans le Livre Ier, titre X, du même Code, le chapitre IV comportant les articles 487*bis* à 487*octies*, inséré par la loi du 29 juin 1973, est abrogé.

Art. 26 (ancien art. 19)

L'intitulé du livre Ier, titre XI, du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Titre XI. De la majorité et des personnes protégées".

Art. 23 (vroeger art. 17)

In artikel 375, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Indien de afstamming niet is vastgesteld ten aanzien van een van de ouders of indien een van beiden overleden of vermoedelijk afwezig is dan wel zich in de onmogelijkheid bevindt zijn wil te kennen te geven of wilsonbekwaam is, oefent de andere dat gezag alleen uit. Tenzij deze onmogelijkheid voortvloeit uit een uitdrukkelijke beslissing genomen overeenkomstig artikel 492/1 of uit een vermoeden van afwezigheid, wordt deze onmogelijkheid vastgesteld door de rechtbank van eerste aanleg overeenkomstig artikel 1236*bis* van het Gerechtelijk Wetboek.".

Art. 24 (ancien art. 18)

Artikel 389 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 389. De voogdij over minderjarigen ontstaat indien beide ouders overleden zijn, wettelijk onbekend zijn, in de voortdurende onmogelijkheid zijn om het ouderlijk gezag uit te oefenen of wilsonbekwaam zijn.

Tenzij de onmogelijkheid voortvloeit uit een uitdrukkelijke beslissing genomen overeenkomstig artikel 492/1, uit een vermoeden van afwezigheid of uit een verklaring van afwezigheid, wordt deze onmogelijkheid vastgesteld door de rechtbank van eerste aanleg overeenkomstig artikel 1236*bis* van het Gerechtelijk Wetboek.".

Art. 25 *(nieuw)*

In boek I, titel X, van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk IV, dat de artikelen 487*bis* tot 487*octies* omvat, ingevoegd bij de wet van 29 juni 1973, opgeheven.

Art. 26 (vroeger art. 19)

Het opschrift van boek 1, titel XI, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Titel XI. Meerderjarigheid en beschermde personen".

Art. 27 (ancien art. 21)

L'article 488 du même Code, remplacé par la loi du 19 janvier 1990, devient l'article 487.

Art. 28 *(nouveau)*

Dans le livre Ier, titre XI, du même Code, le chapitre Ier*bis* comportant les articles 488*bis*, A) à 488*bis*, K), inséré par la loi du 18 juillet 1991, est abrogé.

Art. 29 (ancien art. 22)

Dans le livre Ier, titre XI, du même Code, il est inséré un chapitre II, intitulé "Des personnes protégées".

Art. 30 (ancien art. 23)

Dans le chapitre II, inséré par l'article 29, il est inséré une section 1re intitulée "Champ d'application".

Art. 31 (ancien art. 24)

Dans la section 1re, insérée par l'article 30, il est inséré un article 488/1 rédigé comme suit:

"Art. 488/1. Le majeur qui, en raison de son état de santé, est totalement ou partiellement hors d'état d'assumer lui-même, sans assistance ou autre mesure de protection, la gestion de ses intérêts patrimoniaux ou non patrimoniaux, fût-ce temporairement, peut être placé sous protection si et dans la mesure où la protection de ses intérêts le nécessite.

Un mineur peut, à partir de l'âge de dix-sept ans accomplis, être placé sous protection s'il est établi qu'à sa majorité, il sera dans l'état visé à l'alinéa 1er.".

Art. 32*(nouveau)*

Dans la même section 1re, il est inséré un article 488/2, rédigé comme suit:

"Art. 488/2. Une mesure de protection des biens peut être ordonnée pour les personnes majeures qui se trouvent dans un état de prodigalité si et dans la mesure où la protection de leurs intérêts le nécessite."

Art. 27 (vroeger art. 21)

Artikel 488 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 19 januari 1990, wordt artikel 487.

Art. 28 *(nieuw)*

In boek I, titel XI, van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk 1*bis*, dat de artikel 488*bis*, A) tot 488*bis*, K) omvat, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991, opgeheven.

Art. 29 (vroeger art. 22)

In boek I, titel XI, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk II ingevoegd, luidende "Beschermde personen".

Art. 30 (vroeger art. 23)

In hoofdstuk II, ingevoegd bij artikel 29, wordt een afdeling 1 ingevoegd, luidende "Toepassingsgebied".

Art. 31 (vroeger art. 24)

In afdeling 1, ingevoegd bij artikel 30, wordt een artikel 488/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 488/1. De meerderjarige die wegens zijn gezondheidstoestand geheel of gedeeltelijk, zij het tijdelijk, niet in staat is zonder bijstand of andere beschermingsmaatregel zijn belangen van vermogensrechtelijke of niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen, kan onder bescherming worden geplaatst, indien en voor zover de bescherming van zijn belangen dit vereist.

Een minderjarige kan vanaf de volle leeftijd van zeventien jaar onder bescherming worden geplaatst, indien vaststaat dat hij bij zijn meerderjarigheid in de toestand zal verkeren als bedoeld in het eerste lid.".

Art. 32 *(nieuw)*

In dezelfde afdeling 1 wordt een artikel 488/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 488/2. Een beschermingsmaatregel over de goederen kan worden bevolen voor meerderjarige personen die zich in staat van verkwisting bevinden indien en voor zover de bescherming van hun belangen dit vereist."

Art. 33 (ancien art. 25)

Dans le chapitre II, inséré par l'article 29,il est inséré une section 2 intitulée "De la protection extrajudiciaire".

Art. 34 (*nouveau)*

Dans le Livre Ier, titre XI, du même Code, le chapitre II comportant les articles 489 à 512, est abrogé.

Art. 35 (ancien art. 26)

Dans la section 2, inséré par l'article 33, il est inséré un article 489 rédigé comme suit:

"Art. 489. Les dispositions de cette section s'appliquent exclusivement aux actes de représentation relatifs aux biens.".

Art. 36 (ancien art. 27)

Dans la même section 2, l'article 490 abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 490. Le mandat spécial ou général accordé par une personne majeure capable d'exprimer sa volonté ou par une personne mineure émancipée à l'égard de laquelle aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, et ayant pour but spécifique d'organiser à son égard une protection extrajudiciaire, est enregistré dans le registre central tenu par la Fédération Royale du Notariat Belge.

La demande d'enregistrement s'effectue par le dépôt d'une copie certifiée conforme du contrat au greffe de la justice de paix du lieu de résidence du mandant et, subsidiairement, de son domicile, ou par l'intermédiaire du notaire ayant dressé l'acte portant mandat.

Dans ce contrat peuvent figurer un certain nombre de principes que doit respecter le mandataire dans l'exercice de sa mission.

Dans les quinze jours suivant la demande d'enregistrement du contrat de mandat, le greffier ou le notaire le fait enregistrer dans le registre central tenu par la Fédération Royale du Notariat Belge. Le Roi fixe les modalités de création, de tenue et de consultation du registre central. Il détermine les autorités qui ont accès

Art. 33 (vroeger art. 25)

In het hoofdstuk II, ingevoegd bij artikel 29, wordt een afdeling 2 ingevoegd, luidende "Buitengerechtelijke bescherming".

Art. 34 *(nieuw)*

In boek I, titel XI, van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk II, dat de artikel 489 tot 512 omvat, opgeheven.

Art. 35 (vroeger art. 26)

In afdeling 2, ingevoegd bij artikel 33, wordt een artikel 489 ingevoegd, luidende:

"Art. 489. De bepalingen van deze afdeling zijn uitsluitend van toepassing op daden van vertegenwoordiging die betrekking hebben op de goederen.".

Art. 36 (vroeger art. 27)

In dezelfde afdeling 2 wordt artikel 490 opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 490. De bijzondere of algemene lastgeving verleend door een wilsbekwame meerderjarige of ontvoogde minderjarige persoon waarvoor geen enkele beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1, en die in het bijzonder tot doel heeft om voor hem een buitenrechterlijke bescherming te regelen, wordt geregistreerd in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat.

Het verzoek tot registratie gebeurt door de neerlegging van een voor eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst ter griffie van het vredegerecht van de verblijfplaats van de lastgever en subsidiair van zijn woonplaats, of via tussenkomst van de notaris die de lastgevingsovereenkomst heeft opgesteld.

In deze overeenkomst kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht moet eerbiedigen.

Binnen vijftien dagen na het verzoek tot registratie van de lastgevingsovereenkomst laat de griffier of de notaris deze opnemen in het centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. De Koning bepaalt de nadere regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal

gratuitement au registre central, et fixe le tarif des frais pour l'enregistrement des contrats.

Le mandataire et le mandant majeur ou mineur émancipé qui est capable d'exprimer sa volonté et à l'égard duquel aucune mesure de protection visée à l'article 492/1 n'a été prise, peuvent, à tout moment, informer par écrit le greffe visé à l'alinéa 2 ou le notaire de leur choix de la cessation du contrat, en indiquant les raisons de cette cessation. De la même manière, le mandant peut également modifier les principes que le mandataire doit respecter dans l'exercice de sa mission et qui figurent dans ce contrat. Le greffier ou le notaire qui a été informé de la cessation en avise le greffier ou le notaire par les soins duquel le contrat a été enregistré. Ce dernier mentionne la modification sur l'acte authentique ou la copie. Il est ensuite procédé conformément à l'alinéa 4."

Art. 37 *(nouveau)*

Dans la même section 2, il est inséré un article 490/1, rédigé comme suit:

"Art. 490/1, § 1er. Le mandat spécial ou général visé à l'article 490 n'expire pas de plein droit lorsque le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 et 488/2.

Par dérogation à l'alinéa 1er, ne peuvent, dans ce cas, intervenir en qualité de mandataire:

1° les personnes qui sont placées sous mesure de protection judiciaire visée à la section 3;

2° les personnes qui ne satisfont pas aux conditions prévues à l'article 496/6 pour pouvoir exercer la fonction d'administrateur.

§ 2. Le juge de paix peut, soit d'office, soit à la demande du mandant, du mandataire, de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur l'exécution du mandat. Les articles 1241 et 1243 du Code judiciaire sont d'application.

Si le juge de paix constate que le mandant se trouve dans la situation visée aux articles 488/1 ou 488/2, que le mandat répond à l'intérêt du mandant et que le mandataire a accepté sa mission, il ordonne l'exécution totale ou partielle du mandat, conformément à l'article

register. Hij bepaalt welke autoriteiten gratis toegang hebben tot het centraal register en bepaalt het tarief van de kosten voor de registratie van de overeenkomsten.

De lasthebber en de meerderjarige of ontvoogde minderjarige lastgever die wilsbekwaam is en voor wie geen beschermingsmaatregel werd getroffen als bedoeld in artikel 492/1 kunnen op ieder moment hun keuze tot beëindiging van de overeenkomst schriftelijk ter kennis brengen aan de in het tweede lid bedoelde griffie of aan de notaris, met opgave van de redenen van beëindiging. De lastgever kan op dezelfde wijze ook de beginselen die de lasthebber bij de uitoefening van zijn opdracht moet eerbiedigen en die zijn opgenomen in die overeenkomst wijzigen. De griffier of de notaris aan wie de beëindiging werd ter kennis gebracht, stelt de griffier of notaris door wiens tussenkomst de overeenkomst werd geregistreerd hiervan in kennis. Deze laatste vermeldt de wijziging op de oorspronkelijke akte of op het afschrift. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig het vierde lid."

Art. 37 *(nieuw)*

In dezelfde afdeling 2 wordt een artikel 490/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 490/1, § 1. De in artikel 490 bedoelde bijzondere of algemene lastgeving eindigt niet van rechtswege wanneer de lastgever verkeert in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 en 488/2.

In afwijking van het eerste lid kunnen in dat geval niet als lasthebber optreden:

1° de personen op wie een in afdeling 3 bedoelde rechterlijke beschermingsmaatregel als van toepassing is;

2° de personen die niet voldoen aan de voorwaarden bepaald bij artikel 496/6 om de functie van bewindvoerder uit te oefenen.

§ 2. De vrederechter kan hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de lastgever, de lasthebber, iedere belanghebbende evenals de procureur des Konings, een beslissing treffen omtrent de uitvoering van de lastgeving. De artikelen 1241 en 1243 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de lastgever zich bevindt in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2, dat de lastgeving beantwoordt aan het belang van de lastgever en dat de lasthebber zijn opdracht heeft aanvaard, beveelt hij de gehele of gedeeltelijke uitvoe-

490/2. La décision est communiquée par pli judiciaire au requérant, au mandant et au mandataire.

Dans le cas contraire, le juge de paix peut ordonner, par une ordonnance spécialement motivée, une mesure de protection judiciaire en application de l'article 492/1, qui fait cesser totalement ou partiellement le mandat. Les dispositions de la section Ire du chapitre X du livre IV de la partie IV du Code judiciaire sont d'application.

§ 3. Les actes accomplis par le mandataire au nom et pour le compte du mandant peuvent, si le contrat de mandat ne remplit pas les conditions prévues au § 1er, être déclarés nuls en cas de préjudice, si le mandataire savait ou devait savoir que le mandant se trouvait manifestement à ce moment dans une situation visée aux articles 488/1 ou 488/2. La nullité est appréciée par le juge en tenant compte des droits des tiers de bonne foi. La nullité ne porte pas atteinte aux actions éventuelles en responsabilité qui peuvent appartenir au mandant contre le mandataire."

Art. 38 *(nouveau)*

Dans le même Code, il est inséré un article 490/2, rédigé comme suit:

"Art. 490/2. § 1er. Sauf disposition légale contraire, dans le cadre de la protection extrajudiciaire, le mandat visé à l'article 490, est soumis aux articles 1984 à 2010.

Le mandataire respecte, dans l'exercice de sa mission, autant que possible, les principes indiqués par le mandant conformément à l'article 490, alinéa 3.

Dans l'accomplissement de sa mission, le mandataire se concerte à intervalles réguliers avec le mandant. Il informe le mandant ainsi que, le cas échéant, les tiers désignés dans le contrat de mandat, des actes qu'il accomplit.

Lorsque les intérêts du mandataire sont en opposition avec ceux du mandant, le juge de paix désigne, d'office ou à la demande du mandant ou de tout intéressé, un mandataire ad hoc. La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.

ring van de lastgeving overeenkomstig artikel 490/2. De beslissing wordt bij gerechtsbrief ter kennis gebracht aan de verzoeker, de lastgever en de lasthebber.

In het tegenovergestelde geval kan de vrederechter, bij een met bijzondere redenen omklede beschikking, een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen overeenkomstig artikel 492/1 dat de lastgeving geheel of gedeeltelijk doet eindigen. De bepalingen van afdeling I, hoofdstuk X van boek IV van deel IV van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

§ 3. De handelingen gesteld door de lasthebber in naam en voor rekening van de lastgever kunnen, ingeval de lastgevingsovereenkomst niet voldoet aan de voorwaarden bepaald bij § 1 nietig worden verklaard in geval van benadeling als de lasthebber wist of had moeten weten dat de lastgever zich op dat tijdstip kennelijk bevond in een toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2. De rechter beoordeelt de nietigverklaring, met inachtneming van de rechten van de derden die te goeder trouw zijn. De nietigverklaring doet geen afbreuk aan eventuele aansprakelijkheidsvorderingen die de lastgever tegen de lasthebber kan instellen."

Art. 38 *(nieuw)*

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 490/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 490/2. § 1. Behoudens andersluidende wettelijke bepaling is de in artikel 490 bedoelde lastgeving in het kader van de buitengerechtelijke bescherming onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 1984 tot 2010.

Bij de uitvoering van zijn opdracht eerbiedigt de lasthebber, voor zover mogelijk, de door de lastgever overeenkomstig artikel 490, derde lid, opgegeven beginselen.

De lasthebber pleegt bij de uitvoering van zijn opdracht op regelmatige tijdstippen overleg met de lastgever. Hij brengt de lastgever alsook, in voorkomend geval, de in de lastgevingsovereenkomst aangewezen derden op de hoogte van de handelingen die hij verricht.

Wanneer de belangen van de lasthebber in strijd zijn met die van de lastgever, stelt de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de lastgever of iedere belanghebbende, een lasthebber ad hoc aan. De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.

Les fonds et les biens du mandant sont entièrement et nettement séparés du patrimoine personnel du mandataire. Les avoirs bancaires du mandant sont inscrits à son nom propre.

Si le mandant a désigné plusieurs mandataires, les différends entre ces derniers sont réglés, sur requête, par le juge de paix dans l'intérêt du mandant. La procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire est d'application.

§ 2. Le juge de paix peut, à tout moment mettre fin, en tout ou en ou partie, au mandat si l'exécution de la mission est de nature à mettre en péril les intérêts du mandant ou qu'il y a lieu de remplacer, en tout ou en partie, le mandat par une mesure de protection judiciaire qui serait plus conforme aux intérêts du mandant. Il peut également soumettre l'exécution du mandat aux mêmes formalités que celles qui s'appliquent dans le cas d'une mesure de protection judiciaire. Le juge de paix peut, soit d'office, soit à la demande de tout intéressé ainsi que du procureur du Roi, statuer sur les conditions et les modalités d'exécution du mandat. Les mêmes sanctions que celles prévues pour une mesure de protection judiciaire s'appliquent en cas de non-respect des conditions du mandat.

L'article 1246 est d'application.

§ 3. La mesure de protection extrajudiciaire prend fin:

1° lorsque le mandant ne se trouve plus dans la situation prévue à l'article 488/1 ou 488/2;

2° suite à la notification de la renonciation du mandataire au mandat, conformément à l'article 490, alinéa 5;

3° suite à la notification de la révocation du mandat par le mandant conformément à l'article 490, alinéa 5;

4° suite au décès ou au placement sous protection judiciaire, conformément à l'article 492/1, soit du mandant soit du mandataire;

5° suite à la décision du juge de paix prise en vertu du § 2 ou de l'article 490/1, § 2, alinéa 3.".

De gelden en de goederen van de lastgever worden volledig en duidelijk afgescheiden van het persoonlijke vermogen van de lasthebber. De banktegoeden van de lastgever worden op zijn naam ingeschreven.

Heeft de lastgever meerdere lasthebbers aangewezen, dan worden geschillen tussen hen door de vrederechter op verzoek beslecht in het belang van de lastgever. De in artikel 1252 bedoelde procedure van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

§ 2. De vrederechter kan te allen tijde geheel of gedeeltelijk een einde maken aan de lastgeving, ingeval de uitvoering ervan van die aard is dat de belangen van de lastgever in gevaar worden gebracht of de lastgeving geheel of gedeeltelijk vervangen moet worden door een rechterlijke beschermingsmaatregel die de belangen van de lastgever beter dient. Hij kan tevens de uitvoering van de lastgeving onderwerpen aan dezelfde vormvereisten als die welke gelden bij een rechterlijke beschermingsmaatregel. De vrederechter kan zich hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van elke belanghebbende evenals de procureur des Konings uitspreken over de voorwaarden en nadere regels tot uitvoering van de lastgeving. Op de niet-naleving van de opgelegde voorwaarden met betrekking tot de lastgeving staan dezelfde sancties als die welke gelden voor een rechterlijke beschermingsmaatregel.

Artikel 1246 is van toepassing.

§ 3. De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel neemt een einde:

1° ingeval de lastgever zich niet meer bevindt in de toestand als bedoeld in artikel 488/1 of 488/2;

2° door de kennisgeving van de opzegging van de lastgeving door de lasthebber, overeenkomstig artikel 490, vijfde lid;

3° door de kennisgeving van de herroeping van de lastgeving door de lastgever, overeenkomstig artikel 490, vijfde lid;

4° door het overlijden van de lastgever of van de lasthebber of door diens plaatsing onder een rechterlijke beschermingsmaatregel, overeenkomstig artikel 492/1;

5° door een beslissing van de vrederechter genomen overeenkomstig § 2 of artikel 490/1, § 2, derde lid.".

Art. 39 (ancien art. 28)

Dans le livre Ier, titre XI, chapitre II du même Code, inséré par l'article 29, il est inséré une section 3 intitulée "De la protection judiciaire".

Art. 40 (ancien art. 29)

Dans la section 3, insérée par l'article 39, il est inséré une sous-section 1re intitulée "Définitions".

Art. 41 (ancien art. 30)

Dans la sous-section 1re, insérée par l'article 40, l'article 491, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 491. Pour l'application de la présente section, l'on entend par:

a) personne protégée: une personne majeure qui, par une décision de justice prise conformément à l'article 492/1, a été déclarée incapable de poser un ou plusieurs actes;

b) actes: les actes matériels, juridiques ou de procédure;

c) actes juridiques: les actes matériels qui sont susceptibles de représentation;

d) actes de procédure: tous les actes qui concernent l'action en justice comme demandeur ou défendeur;

e) capacité: la compétence d'exercer ses droits et devoirs soi-même et de façon autonome;

f) assistance: la manière de prendre en charge l'incapacité visée au chapitre III, section 4, sous-section 2, la personne protégée pouvant poser elle-même, mais pas de façon autonome, un acte déterminé;

g) représentation: la manière de prendre en charge l'incapacité visée au chapitre III, section 4, sous-section 3, la personne protégée ne pouvant poser de façon autonome, elle-même, un acte déterminé.".

Art. 39 (vroeger art. 28)

In boek 1, titel XI, hoofdstuk II van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 29, wordt een afdeling 3 ingevoegd, luidende "Rechterlijke bescherming".

Art. 40 (vroeger art. 29)

In afdeling 3, ingevoegd bij artikel 39, wordt een eerste onderafdeling 1 ingevoegd, luidende "Definities".

Art. 41 (vroeger art. 30)

In onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 40, wordt artikel 491, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 491. Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder:

a) beschermde persoon: een meerderjarige persoon die door een rechterlijke beslissing overeenkomstig artikel 492/1 onbekwaam werd verklaard om één of meer handelingen te stellen;

b) handelingen: materiële handelingen, rechtshandelingen of proceshandelingen;

c) rechtshandelingen: materiële handelingen die vatbaar zijn voor vertegenwoordiging;

d) proceshandelingen: alle handelingen die betrekking hebben op het optreden in rechte als eiser of verweerder;

e) bekwaamheid: de bevoegdheid om rechten en plichten zelf en zelfstandig uit te oefenen;

f) bijstand: wijze waarop de onbekwaamheid wordt opgevangen zoals bedoeld in hoofdstuk III, afdeling 4, onderafdeling 2, waarbij de beschermde persoon weliswaar zelf, maar niet zelfstandig een bepaalde handeling mag stellen;

g) vertegenwoordiging: wijze waarop de onbekwaamheid wordt opgevangen zoals bedoeld in hoofdstuk III, afdeling 4, onderafdeling 2, waarbij de beschermde persoon niet zelfstandig, noch zelf een bepaalde handeling mag stellen.".

Art. 42 (ancien art. 31)

Dans la section 3, insérée par l'article 39, il est inséré une sous-section 2 intitulée "De l'incapacité".

Art. 43 (ancien art. 32)

Dans la sous-section 2, insérée par l'article 42, l'article 492 abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 492. Le juge de paix peut ordonner, à l'égard de la personne visée aux articles 488/1 et 488/2, une mesure de protection judiciaire lorsque et dans la mesure où il en constate la nécessité et l'insuffisance de la protection légale ou extrajudiciaire existante. La mesure de protection extrajudiciaire demeure d'application dans la mesure où celle-ci est compatible avec la mesure de protection judiciaire. Le cas échéant, le juge de paix fixe les conditions auxquelles le mandat peut être poursuivi."

Art. 44 *(nouveau)*

Dans la même sous-section2, il est inséré un article 492/1 rédigé comme suit:

"Art. 492/1. § 1er. Le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire concernant la personne décide quels sont les actes en rapport avec la personne que la personne protégée est incapable de poser, en tenant compte des circonstances personnelles ainsi que de l'état de santé de la personne protégée. Il énumère expressément ces actes dans son ordonnance.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, la personne protégée reste capable pour les actes relatifs à sa personne.

Dans son ordonnance, le juge de paix se prononce en tout cas expressément sur la capacité de la personne protégée:

1° de choisir sa résidence;

2° de consentir au mariage, comme prévu aux articles 75 et 146;

3° d'intenter une action en annulation du mariage et de se défendre contre une telle action, telle que visée aux articles 180, 184 et 192;

Art. 42 (vroeger art. 31)

In afdeling 3, ingevoegd bij artikel 39, wordt een onderafdeling 2 ingevoegd, luidende "De onbekwaamheid".

Art. 43 (vroeger art. 32)

In onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 42, wordt artikel 492, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 492. De vrederechter kan ten aanzien van de persoon bedoeld in de artikelen 488/1 en 488/2 een rechterlijke beschermingsmaatregel bevelen wanneer en in de mate hij vaststelt dat dit noodzakelijk is en dat de bestaande wettelijke of buitengerechtelijke bescherming niet volstaat. De buitengerechtelijke beschermingsmaatregel blijft van toepassing in de mate dat deze verenigbaar is met de rechterlijke beschermingsmaatregel. In voorkomend geval bepaalt de vrederechter de voorwaarden waaronder de lastgeving verder uitgevoerd kan worden."

Art. 44 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 492/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 492/1. § 1. De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon beveelt, bepaalt de handelingen in verband met de persoon waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden en zijn gezondheidstoestand. Hij somt deze handelingen uitdrukkelijk op in zijn beschikking.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking, blijft de beschermde persoon bekwaam met betrekking tot handelingen in verband met zijn persoon.

De vrederechter oordeelt in zijn beschikking in ieder geval uitdrukkelijk over de bekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot:

1° de keuze van de verblijfplaats;

2° het geven van de toestemming tot huwen bedoeld in artikel 75 en 146;

3° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;

4° d'introduire une demande de divorce pour désunion irrémédiable et de se défendre contre une telle demande, telle que visée à l'article 229;

5° d'introduire une demande de divorce par consentement mutuel, telle que visée à l'article 230;

6° d'introduire une demande de séparation de corps et de se défendre contre une telle demande, telle que visée à l'article 311*bis*;

7° de reconnaître un enfant conformément à l'article 327;

8° de mener des actions relatives à sa filiation en tant que demandeur ou défendeur, telles que visées au titre VII du livre Ier;

9° d'exercer l'autorité parentale sur la personne du mineur, tel que visée au titre IX du livre Ier;

10° le cas échéant, de faire une déclaration en vue d'acquérir la nationalité belge, visée au chapitre III du Code de la nationalité belge du 28 juin 1984;

11° d'exercer les droits visés par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel;

12° d'exercer le droit visé par la loi du 23 juin 1961 relative au droit de réponse;

13° d'adresser une demande de changement de nom ou de prénom, prévue à l'article 2 de la loi du 15 mai 1987 relative aux noms et prénoms;

14° d'exercer les droits du patient prévus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient;

15° de consentir à une expérimentation sur la personne humaine conformément à l'article 6 de la loi du 7 mai 2004 relative aux expérimentations sur la personne humaine;

16° de consentir à un prélèvement d'organes, tel que visé aux articles 5 ou 10 de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes;

17° d'exercer le droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, conformément à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné

4° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk bedoeld in artikel 229;

5° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming bedoeld in artikel 230;

6° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot scheiding van tafel en bed bedoeld in artikel 311*bis*;

7° het erkennen van een kind als bedoeld in artikel 327;

8° het voeren van gedingen betreffende de afstamming als eiser of als verweerder bedoeld in titel VII van boek I;

9° de uitoefening van het ouderlijk gezag over de persoon van de minderjarige bedoeld in titel IX van boek I;

10° in voorkomend geval, het afleggen van een verklaring tot verkrijging van de Belgische nationaliteit bedoeld in hoofdstuk III van het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 28 juni 1984;

11° de uitoefening van de rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens;

12° de uitoefening van het recht bedoeld in de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord;

13° het richten van een verzoek tot naams- of voornaamswijziging bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 betreffende namen en voornamen;

14° de uitoefening van de rechten van de patiënt bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt;

15° het verlenen van de toestemming om een experiment op de menselijke persoon uit te voeren overeenkomstig artikel 6 van de wet van 7 mei 2004 inzake experimenten op de menselijke persoon;

16° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen zoals bedoeld in artikel 5 of artikel 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen;

17° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na

et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

§ 2. Le juge de paix qui ordonne une mesure de protection judiciaire des biens, décide, en tenant compte des circonstances personnelles, de la nature et de la composition des biens à gérer, ainsi que de l'état de santé de la personne protégée, quels sont les actes ou catégories d'actes en rapport avec les biens que la personne protégée est incapable de poser.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, la personne protégée est capable pour tous les actes en rapport avec les biens.

En tout cas, le juge de paix statue expressément dans son ordonnance sur la capacité de la personne protégée à:

1° aliéner ses biens;

2° contracter un emprunt;

3° hypothéquer ou donner en gage ses biens ainsi qu'autoriser la radiation d'une inscription hypothécaire, avec ou sans quittance, et d'une transcription d'une ordonnance de saisie-exécution sans paiement;

4° consentir un bail à ferme, un bail commercial ou un bail à loyer de plus de neuf ans;

5° renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel ou l'accepter;

6° accepter une donation ou un legs à titre particulier;

7° ester en justice comme demandeur et défendeur;

8° conclure un pacte d'indivision;

9° acheter un bien immeuble;

10° transiger ou conclure une convention d'arbitrage;

11° continuer un commerce;

12° acquiescer à une demande relative à des droits immobiliers;

het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

§ 2. De vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt, bepaalt de handelingen of categorieën van handelingen in verband met de goederen waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is met inachtneming van de persoonlijke omstandigheden, van de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en van de gezondheidstoestand van de beschermde persoon.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking, is de beschermde persoon bekwaam voor alle handelingen met betrekking tot de goederen.

De vrederechter oordeelt in zijn beschikking in ieder geval uitdrukkelijk over de bekwaamheid van de beschermde persoon met betrekking tot:

1° het vervreemden van goederen;

2° het aangaan van een lening;

3° het in pand geven of hypothekeren van zijn goederen alsook het geven van de toestemming tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling;

4° het afsluiten van een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst van meer dan negen jaar;

5° het aanvaarden of verwerpen van een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel;

6° het aanvaarden van een schenking of een legaat onder bijzondere titel;

7° het optreden in rechte als eiser en verweerder;

8° het afsluiten van een overeenkomst van onverdeeldheid;

9° het aankopen van een onroerend goed;

10° het aangaan van een dading of het afsluiten van een arbitrageovereenkomst;

11° het voortzetten van een handelszaak;

12° het berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;

13° disposer par donations entre vifs;

14° conclure ou modifier un contrat de mariage;

15° rédiger ou révoquer un testament;

16° poser des actes de gestion journalière;

17° exercer l'administration légale des biens du mineur visé au titre IX du livre Ier.

Le cas échéant, le juge de paix précise dans son ordonnance quels sont les actes de gestion journalière visés à l'alinéa 3, 16°.

§ 3. Si le juge de paix ordonne à la fois une mesure de protection judiciaire de la personne et une mesure de protection judiciaire des biens, il détermine dans deux parties distinctes de son ordonnance les actes en rapport avec la personne et les actes en rapport avec les biens que la personne protégée est incapable de poser.".

Art. 45 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 492/2 rédigé comme suit:

"Art. 492/2. Le juge de paix ne peut ordonner la représentation pour l'accomplissement d'un acte juridique ou un acte de procédure que si l'assistance dans l'accomplissement de cet acte ne suffit pas.

En l'absence d'indication contraire dans l'ordonnance, la personne protégée est seulement assistée dans l'accomplissement des actes pour lesquels elle est déclarée incapable.

Par dérogation à l'alinéa 2, le juge de paix peut, à l'égard d'une personne visée à l'article 488/2, uniquement ordonner l'assistance dans l'accomplissement de tout ou partie des actes concernant les biens de la personne protégée.".

Art. 46 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 492/3 rédigé comme suit:

13° het schenken onder levenden;

14° het aangaan of wijzigen van een huwelijkscontract;

15° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;

16° het stellen van handelingen met betrekking tot het dagelijkse beheer;

17° de uitoefening van het wettelijk bewind over de goederen van de minderjarige bedoeld in titel IX van boek I.

In voorkomend geval verduidelijkt de vrederechter in zijn beschikking welke handelingen betrekking hebben op het dagelijkse beheer bedoeld in het derde lid, 16°.

§ 3. Ingeval de vrederechter tevens een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de persoon als een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot de goederen beveelt, bepaalt hij in twee onderscheiden delen van zijn beschikking de handelingen met betrekking tot de persoon en de handelingen met betrekking tot de goederen waarvoor de beschermde persoon onbekwaam is.".

Art. 45 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 492/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 492/2. De vrederechter kan de vertegenwoordiging bij het stellen van een rechtshandeling of proceshandeling slechts bevelen ingeval de bijstand bij het stellen van die handeling niet volstaat.

Indien de beschikking geen andersluidende aanwijzing bevat, wordt de beschermde persoon alleen bijgestaan bij het stellen van de handelingen waarvoor hij onbekwaam is verklaard.

In afwijking van het tweede lid, kan de vrederechter ten aanzien van een in artikel 488/2 bedoelde persoon enkel de bijstand bevelen bij bepaalde of alle handelingen die betrekking hebben op de goederen van de beschermde persoon.".

Art. 46 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 492/3 ingevoegd, luidende:

Art. 492/3. La mesure de protection judiciaire produit ses effets à compter de la publication de l'ordonnance au *Moniteur belge* en ce qui concerne les actes visés à l'article 499/7, §§ 1er et 2. Pour les autres actes, la mesure de protection judiciaire produit ses effets à compter du dépôt de la requête visant à désigner un administrateur.".

Art. 47 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 492/4, rédigé comme suit:

"Art. 492/4. Le juge de paix peut à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée ou de sa personne de confiance, de son administrateur ou de tout intéressé, ainsi que du procureur du Roi, mettre fin à la mesure de protection judiciaire ou en modifier le contenu par une ordonnance motivée. Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application. Le cas échéant, la mesure de protection judiciaire prend fin le jour de l'ordonnance.

La mesure de protection judiciaire est évaluée conformément à l'alinéa 1er au plus tard deux ans après le prononcé l'ordonnance visée à l'article 492/1.

La mesure de protection judiciaire prend fin de plein droit en cas de décès de la personne protégée ou à l'échéance du terme pour lequel elle a été prise."

Art. 48 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 492/4, rédigé comme suit:

"Art. 492/5. Le Roi établit, sur avis conforme de l'Ordre des médecins et du Conseil supérieur national des personnes handicapées, une liste des états de santé réputés altérer gravement et de façon persistante la faculté de la personne à protéger d'assumer dûment la gestion de ses intérêts patrimoniaux, même en recourant à l'assistance.

S'il ressort du certificat médical visé à l'article 1241 du Code judiciaire que la personne à protéger est dans un état de santé qui figure sur la liste visée à l'alinéa 1er, les articles 492/1, § 2, alinéas 3 et 4, et 492/4, alinéa 2, ne sont pas d'application et, par dérogation à l'article 492/1, § 3, alinéa 1er, et en l'absence d'indications dans

"Art. 492/3. De rechterlijke beschermingsmaatregel heeft zijn gevolgen vanaf de publicatie van de beschikking in het *Belgisch Staatsblad* voor wat betreft de handelingen bedoeld in artikel 499/7, §§ 1 en 2. Voor de andere handelingen heeft de rechterlijke beschermingsmaatregel zijn gevolgen vanaf de indiening van het verzoekschrift tot aanstelling van een bewindvoerder.".

Art.47 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 492/4 ingevoegd, luidende:

"Art. 492/4. De vrederechter kan te allen tijde hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking, een einde maken aan de rechterlijke beschermingsmaatregel of de inhoud ervan wijzigen. De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing. In voorkomend geval eindigt de rechterlijke beschermingsmaatregel op de dag van de beschikking.

Uiterlijk twee jaar na het uitspreken van de in artikel 492/1 bedoelde beschikking wordt de rechterlijke beschermingsmaatregel geëvalueerd overeenkomstig het eerste lid van deze bepaling.

De rechterlijke beschermingsmaatregel eindigt van rechtswege in geval van overlijden van de beschermde persoon of door het verstrijken van de tijdsduur waarvoor het is ingesteld."

Art. 48 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 492/4 ingevoegd, luidende:

"Art. 492/5. De Koning stelt, op eensluidend advies van de Orde van geneesheren en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, een lijst op met de gezondheidstoestanden die geacht worden op ernstige en aanhoudende wijze het vermogen van de te beschermen persoon om zijn belangen van vermogensrechtelijke aard behoorlijk waar te nemen, zelfs met behulp van bijstand, aan te tasten.

Ingeval uit het in artikel 1241 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde medische getuigschrift blijkt dat de te beschermen persoon in een gezondheidstoestand is die voorkomt in de in het eerste lid bedoelde lijst, dan zijn de artikelen 492/1, § 2, derde en vierde lid, en 492/4, tweede lid, niet van toepassing en wordt, in afwijking

l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 2, la personne à protéger est représentée lors de l'accomplissement de tous les actes juridiques et les actes de procédure concernant ses biens.

Le juge de paix a néanmoins la possibilité de procéder à une appréciation sur mesure s'il l'estime nécessaire."

Art. 49 (ancien art. 33)

Dans la section 3, insérée par l'article 39, il est inséré une sous-section 3 intitulée "Des sanctions".

Art. 50 (ancien art. 34)

Dans la sous-section 3, insérée par l'article 49, l'article 493 abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 493. § 1er. Les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de sa personne, établie conformément à l'article 492/1, § 1er, sont nuls de droit.

Si les actes visés a l'alinéa 1er, ont été autorisés par le juge de paix sous conditions mais ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes peut être invoquée.

§ 2. Les actes visés à l'article 499/7, § 2, accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de ses biens, établie conformément à l'article 492/1, § 2, sont nuls de droit.

Sans préjudice de l'alinéa 1er, les actes accomplis par la personne protégée en violation de son incapacité à l'égard de ses biens, établie conformément à l'article 492/1, § 2, sont nuls en cas de lésion. La nullité est appréciée par le juge compte tenu des droits des tiers de bonne foi. Toutefois, le juge peut également réduire les obligations que la personne protégée aurait contractées par voie d'achats ou autrement en cas d'excès; à cet égard, le juge prend en considération la fortune de la personne protégée, la bonne foi des personnes qui ont contracté avec lui, ainsi que l'utilité ou l'inutilité des dépenses.

van artikel 492/1, § 3, eerste lid, en bij gebreke van aanwijzingen in de beschikking bedoeld in artikel 492/1, § 2, de te beschermen persoon vertegenwoordigd bij het stellen van alle rechtshandelingen of proceshandelingen met betrekking tot diens goederen.

De vrederechter kan alsnog een beoordeling op maat uitvoeren, ingeval hij dit noodzakelijk acht."

Art. 49 (vroeger art. 33)

In afdeling 3, ingevoegd bij artikel 39, wordt een onderafdeling 3 ingevoegd, luidende "Sanctionering"

Art. 50 34

In onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 49, wordt artikel 493, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 493. § 1. De handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn persoon, zijn rechtens nietig.

Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter maar vervolgens door de beschermde persoon werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van die handelingen worden ingeroepen.

§ 2. De in artikel 499/7, § 2, bedoelde handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn overeenkomstig artikel 492/1, § 2, vastgestelde onbekwaamheid met betrekking tot zijn goederen, zijn rechtens nietig.

Onverminderd het eerste lid, zijn de handelingen die door de beschermde persoon zijn verricht in strijd met zijn onbekwaamheid met betrekking tot zijn goederen bepaald overeenkomstig artikel 492/1, § 2, nietig in geval van benadeling. De nietigheid wordt door de rechter beoordeeld rekening houdend met de rechten van derden te goeder trouw. De rechter kan echter de verbintenissen die de beschermde persoon door aankopen of op andere wijze mocht hebben aangegaan ook verminderen, ingeval zij buitensporig zijn; de rechter houdt daarbij rekening met het vermogen van de beschermde persoon, de goede trouw van de personen die met hem hebben gehandeld en het nut of de nuttelosheid van de uitgaven.

Si des actes visés aux articles 905 et 1397/1 ont été autorisés par le juge de paix sous conditions mais ont été accomplis par la personne protégée sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes peut être invoquée conformément à l'alinéa 2.

§ 3. La nullité ne peut être invoquée que par la personne protégée et son administrateur. La nullité de l'acte peut être couverte par son administrateur pendant la durée de la mesure de protection. S'il s'agit d'un acte visé à l'article 499/7, le juge de paix donne à l'administrateur une autorisation spéciale. La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.

Lorsque la personne protégée est admise en cette qualité à se faire restituer contre ses engagements, le remboursement de ce qui aurait été, en conséquence de ces engagements, payé pendant la protection, ne peut en être exigé, à moins qu'il ne soit prouvé que ce qui a été payé a tourné à son profit.

§ 4. Le présent article est applicable aux actes posés en violation de l'article 498/1 par la personne protégée qui bénéficie d'un régime d'assistance."

Art. 51 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 493/1 rédigé comme suit:

"Art. 493/1. L'action en nullité se prescrit par cinq ans.

Ce délai court contre la personne protégée, à dater de la connaissance qu'elle aura eue de l'acte litigieux ou de la signification qui lui en aura été faite postérieurement à la fin des fonctions de l'administrateur.

Le délai court, contre ses héritiers, à dater de la connaissance qu'ils en auront eue, ou de la signification qui leur en aura été faite après la mort de la personne dont ils tiennent leurs droits.

La prescription qui a commencé à courir contre la personne protégée continue à courir contre les héritiers.

Nonobstant l'expiration de ce délai, la personne protégée ou ses héritiers pourront réclamer au cocontractant de mauvaise foi des dommages et intérêts à raison du préjudice subi.".

Indien handelingen bedoeld in de artikelen 905 en 1397/1 voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter maar vervolgens door de beschermde persoon werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van die handelingen worden ingeroepen, overeenkomstig het tweede lid.

§ 3. De nietigheid kan uitsluitend door de beschermde persoon en diens bewindvoerder worden ingeroepen. De nietige handeling kan tijdens de duur van de beschermingsmaatregel bevestigd worden door diens bewindvoerder. Als het om een in artikel 499/7 bedoelde handeling gaat, verleent de rechter een bijzondere machtiging aan de bewindvoerder. De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure is van toepassing.

Wanneer de beschermde persoon als zodanig wordt toegelaten tot herstel in zijn recht tegen zijn verbintenissen, kan hetgeen ten gevolge van die verbintenissen is betaald tijdens de bescherming, van hem niet worden teruggevorderd, tenzij bewezen is dat het betaalde hem tot voordeel heeft gestrekt.

Dit artikel is van toepassing op de handelingen die de beschermde persoon die zich laat bijstaan, heeft gesteld in strijd met artikel 498/1."

Art. 51 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 493/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 493/1. De vordering tot nietigverklaring verjaart door verloop van vijf jaren.

Deze termijn loopt tegen de beschermde persoon vanaf het tijdstip waarop hij van de betwiste handeling kennis heeft gekregen, of vanaf de betekening die hem ervan is gedaan na afloop van de opdracht van de bewindvoerder.

De termijn loopt tegen zijn erfgenamen vanaf het tijdstip waarop zij kennis ervan hebben gekregen of vanaf de betekening die hun ervan is gedaan na het overlijden van hun rechtsvoorganger.

De verjaring die tegen de beschermde persoon is beginnen lopen, loopt verder tegen de erfgenamen.

De beschermde persoon of zijn erfgenamen kunnen echter, ook na verloop van die termijn, vergoeding voor geleden schade vorderen van de medecontractant die te kwader trouw was.".

Art. 52 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 493/2 rédigé comme suit:

"Art. 493/2. Tout acte accompli avant que la mesure de protection judiciaire ait produit ses effets peut être annulé, si la cause de la mesure existait notoirement à l'époque où ces actes ont été accomplis.".

Art. 53 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 493/3 rédigé comme suit:

"Art. 493/3. Après la mort de la personne protégée, les actes accomplis par elle à titre onéreux ne pourront être attaqués pour cause de son état de santé, qu'autant que la protection judiciaire aurait été prononcée ou demandée avant son décès, à moins que la preuve de l'incapacité d'exprimer sa volonté ne résulte de l'acte même qui est attaqué.".

Art. 54 (ancien art. 35)

Dans le livre Ier, titre XI du même Code, il est inséré un nouveau chapitre III intitulé "De l'administration".

Art. 55 (ancien art. 36)

Dans chapitre III, inséré par l'article 54, il est inséré une section 1re intitulée "Définitions".

Art. 56 (ancien art. 37)

Dans la section 1re, inséré par l'article 55, l'article 494 abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 494. Pour l'application du présent chapitre, on entend par:

a) personne protégée: une personne majeure qui, par une décision prise conformément à l'article 492/1, a été déclarée incapable de poser un ou plusieurs actes;

b) administrateur de la personne: personne qui assiste ou représente la personne protégée dans l'accomplissement d'actes relatifs à sa personne, pour

Art. 52 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 493/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 493/2. Elke handeling die is verricht voordat de rechterlijke beschermingsmaatregel zijn gevolgen kreeg kan worden vernietigd, indien de oorzaak van de maatregel kennelijk bestond ten tijde van het verrichten van die handelingen.".

Art.53 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 493/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 493/3. Na het overlijden van de beschermde persoon kunnen de door hem ten bezwarende titel verrichte handelingen niet worden betwist op grond van zijn gezondheidstoestand, dan voor zover de rechterlijke bescherming was uitgesproken of gevorderd voor zijn overlijden, tenzij het bewijs van wilsonbekwaamheid uit de betwiste handeling zelf voortvloeit.".

Art. 54 (vroeger art. 35)

In boek 1, titel XI van hetzelfde Wetboek, wordt een hoofdstuk III ingevoegd, luidende "Het bewind".

Art. 55 (vroeger art. 36)

In dit hoofdstuk 3, in gevoegd bij artikel 54, wordt een afdeling 1 ingevoegd, luidende "Definities".

Art. 56 (vroeger art. 37)

In afdeling 1, ingevoegd bij artikel 55, wordt artikel 494, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 494. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a) beschermde persoon: een meerderjarige persoon die door een beslissing genomen overeenkomstig artikel 492/1 onbekwaam werd verklaard om één of meerdere handelingen te stellen;

b) bewindvoerder over de persoon: persoon die de beschermde persoon bijstaat of vertegenwoordigt bij het stellen van handelingen met betrekking tot zijn persoon

lesquels elle a été déclarée incapable conformément à l'article 492/1;

c) administrateur des biens: personne qui assiste ou représente la personne protégée dans l'accomplissement d'actes relatifs à ses biens, pour lesquels elle a été déclarée incapable conformément à l'article 492/1;

d) personne de confiance: personne qui intervient en qualité d'intermédiaire entre l'administrateur de la personne, l'administrateur des biens et la personne protégée, qui exprime, dans les cas prévus par la loi, l'opinion de la personne protégée si celle-ci n'est pas en mesure de le faire elle-même ou l'aide à exprimer son opinion si elle n'est pas en mesure de le faire de manière autonome, et qui veille au bon fonctionnement de l'administration;

e) assistance: l'intervention de l'administrateur en vue de parfaire la validité d'un acte posé par la personne protégée elle-même;

f) représentation: l'intervention de l'administrateur au nom et pour le compte de la personne protégée;

g) gestion: l'intervention de l'administrateur consistant à poser des actes relatifs aux biens qui ne peuvent pas donner lieu à une représentation.".

Art. 57 (ancien art. 38)

Dans le chapitre III, inséré par l'article 54, il est inséré une section 2 intitulée "De l'ouverture de l'administration".

Art. 58 (ancien art. 39)

Dans la section 2, insérée par l'article 57, l'article 495, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 495. L'administration des personnes protégées s'ouvre lorsque le juge de paix:

— ordonne une mesure de protection judiciaire conformément à l'article 492/1 et qu'une personne qui prête assistance à la personne protégée pour poser des actes doit être désignée;

— ordonne une mesure de protection judiciaire conformément à l'article 492/1 et qu'une personne qui

waarvoor hij onbekwaam werd verklaard overeenkomstig artikel 492/1;

c) bewindvoerder over de goederen: persoon die de beschermde persoon bijstaat of vertegenwoordigt bij het stellen van handelingen met betrekking tot zijn goederen waarvoor hij onbekwaam werd verklaard overeenkomstig artikel 492/1;

d) vertrouwenspersoon: persoon die als bemiddelaar optreedt tussen de bewindvoerder over de persoon, de bewindvoerder over de goederen en de beschermde persoon, de mening vertolkt van de beschermde persoon in de bij de wet bepaalde gevallen indien hij daar zelf niet toe in staat is of hem ondersteunt bij het uiten van zijn mening ingeval hij dit niet zelfstandig kan en toezicht uitoefent op de goede werking van het bewind;

e) bijstand: het optreden van de bewindvoerder ter vervolmaking van de rechtsgeldigheid van een handeling gesteld door de beschermde persoon zelf;

f) vertegenwoordiging: het optreden van de bewindvoerder in naam en voor rekening van de beschermde persoon;

g) beheer: het optreden van de bewindvoerder door het stellen van handelingen met betrekking tot de goederen die niet vatbaar zijn voor vertegenwoordiging.".

Art. 57 (vroeger art. 38)

In hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 54 wordt een afdeling 2 ingevoegd, luidende "Ontstaan van het bewind".

Art. 58 (vroeger art. 39)

In afdeling 2, ingevoegd bij artikel 57 wordt artikel 495, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 495. Het bewind over beschermde personen ontstaat wanneer de vrederechter:

— een rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt overeenkomstig artikel 492/1 en een persoon die de beschermde persoon bijstand verleent bij het stellen van handelingen moet worden aangewezen;

— een rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt overeenkomstig artikel 492/1 en een persoon die de

représente la personne protégée pour poser des actes doit être désignée.".

Art. 59 (ancien art. 40)

Dans le chapitre III, inséré par l'article 54, il est inséré une section 3 intitulée "De l'organisation de l'administration".

Art. 60 (ancien art. 41)

Dans la section 3, insérée par l'article 59, l'article 496, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 496. Toute personne pour laquelle aucune mesure de protection judiciaire visée à l'article 492/1 n'a été prise peut déposer devant le juge de paix de sa résidence ou, à défaut, de son domicile ou devant un notaire une déclaration dans laquelle elle donne sa préférence en ce qui concerne l'administrateur ou la personne de confiance à désigner si le juge de paix ordonnait une mesure de protection judiciaire.

Cette même déclaration peut contenir plusieurs principes que l'administrateur chargé d'une mission de représentation doit respecter dans l'exercice de sa mission.

Il est établi un acte authentique de cette déclaration. Le juge de paix assisté du greffier peut se rendre à la résidence ou au domicile du demandeur, même en dehors de son canton, à la demande et aux frais de ce dernier, afin d'enregistrer une déclaration.

Dans les quinze jours suivant le dépôt de la déclaration susvisée, le greffier ou le notaire fait enregistrer ladite déclaration dans un registre central, tenu par la Fédération Royale du Notariat Belge.

Le Roi fixe les modalités de création, de tenue et de consultation du registre central. Le Roi détermine les autorités qui ont accès gratuitement au registre central. Le Roi fixe le tarif des frais pour l'enregistrement de ces déclarations.

Avant que le juge de paix ne prononce la mesure de protection judiciaire, le greffier vérifie si une déclaration a été enregistrée dans le registre visé à l'alinéa 4. Dans ce cas, il demande au notaire ou au greffier de la justice de paix devant laquelle l'acte de désignation

beschermde persoon vertegenwoordigt bij het stellen van handelingen moet worden aangewezen.".

Art. 59 (vroeger art. 40)

In hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 54 wordt een afdeling 3 ingevoegd, luidende "Organisatie van het bewind".

Art. 60 (vroeger art. 41)

In afdeling 3, ingevoegd bij artikel 59 wordt artikel 496, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 496. Iedere persoon voor wie geen rechterlijke beschermingsmaatregel bedoeld in artikel 492/1 werd getroffen kan ten overstaan van de vrederechter van zijn verblijfplaats of, bij gebreke daaraan, van zijn woonplaats of ten overstaan van een notaris een verklaring afleggen waarin hij zijn voorkeur te kennen geeft omtrent de aan te wijzen bewindvoerder of vertrouwenspersoon indien de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel zou bevelen.

In dezelfde verklaring kunnen een aantal beginselen worden opgenomen die de bewindvoerder met een opdracht tot vertegenwoordiging moet eerbiedigen bij de uitoefening van zijn opdracht.

Van deze verklaring wordt een authentieke akte opgesteld. De vrederechter met bijstand van de griffier kan zich op verzoek en op kosten van de verzoeker, zelfs buiten zijn kanton, naar diens verblijfplaats of woonplaats begeven om een verklaring op te nemen.

Binnen vijftien dagen na het afleggen van voormelde verklaring laat de griffier of de notaris deze verklaring opnemen in een centraal register dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch notariaat.

De Koning bepaalt de nadere regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het centraal register. De Koning bepaalt welke autoriteiten gratis toegang tot het centraal register hebben. De Koning bepaalt het tarief van de kosten voor de opneming van de verklaringen.

Vooraleer de vrederechter de rechterlijke beschermingsmaatregel beveelt, gaat de griffier na of in het vierde lid bedoeld register een verklaring werd opgenomen. In dat geval, laat hij door de notaris of de griffier van het vredegerecht waar de akte tot aanwijzing van

d'un administrateur et d'une personne de confiance a été passé de lui envoyer une copie certifiée conforme.

La personne visée à l'alinéa 1er peut, à tout moment, de manière identique à celle prévue aux alinéas 1er et 2, révoquer la déclaration et exprimer, le cas échéant, une nouvelle préférence. Il est ensuite procédé comme prévu aux alinéas précédents. Le juge de paix ou le notaire devant lequel la déclaration est révoquée en informe le juge de paix ou le notaire devant lequel la déclaration initiale a été faite. Ce dernier mentionne la révocation sur l'acte modifié.".

Art. 61 *(nouveau)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/1 rédigé comme suit:

"Art. 496/1. § 1er. Les parents, le conjoint, le cohabitant légal, la personne vivant maritalement avec la personne protégée ou un membre de la famille proche qui a été désigné comme administrateur peuvent déposer devant le juge de paix qui gère le dossier administratif une déclaration dans laquelle ils donnent leur préférence quant à l'administrateur à désigner pour le cas où il ne peut plus exercer lui-même son mandat.

Cette déclaration fait l'objet d'un acte dont une copie certifiée conforme est jointe au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Chaque fois que le juge de paix désigne un administrateur en remplacement ou succession de l'administrateur visé dans l'alinéa 1er, il vérifie au préalable si le dossier administratif contient une déclaration.

§ 2. La personne qui a été désignée comme personne de confiance par la personne protégée peut faire devant le juge de paix qui gère le dossier administratif une déclaration dans laquelle elle marque sa préférence quant à la personne de confiance à désigner pour le cas où elle ne peut plus continuer à exercer elle-même cette fonction. Cette déclaration fait l'objet d'un acte, dont une copie certifiée conforme est jointe au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Chaque fois que le juge de paix qui gère le dossier administratif désigne une personne de confiance en remplacement ou succession de la personne de confiance visée dans l'alinéa 1er, il vérifie au préalable si le dossier administratif contient une déclaration.".

een bewindvoerder en van een vetrouwenspersoon werd verleden, een eensluidend verklaard afschrift overzenden.

De in het eerste lid bedoelde persoon kan op ieder moment op dezelfde wijze als bepaald in het eerste en tweede lid de verklaring herroepen en desgevallend een nieuwe voorkeur uitdrukken. Er wordt voorts gehandeld zoals bepaald in de vorige leden. De vrederechter of notaris voor wie de herroeping plaatsheeft, stelt de vrederechter of notaris voor wie de oorspronkelijke verklaring werd afgelegd, hiervan in kennis. Deze laatste vermeldt de herroeping op de gewijzigde akte.".

Art. 61 *(nieuw)*

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 496/1. § 1. De ouders, de echtgenoot, de wettelijk samenwonende, de persoon met wie de beschermde persoon een feitelijk gezin vormt of een lid van de naaste familie die als bewindvoerder werd aangesteld, kan ten overstaan van de vrederechter die het administratief dossier beheert een verklaring afleggen waarin de voorkeur te kennen wordt gegeven over de aan te wijzen bewindvoerder indien het mandaat door hem of haar niet zelf verder kan worden uitgeoefend.

Van deze verklaring wordt een akte opgesteld, waarvan een eensluidend verklaard afschrift wordt gevoegd bij het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

Telkens wanneer de vrederechter een bewindvoerder aanstelt ter vervanging of opvolging van de in het eerste lid bedoelde bewindvoerder, gaat hij vooraf na of in het administratief dossier een verklaring werd opgenomen.

§ 2. De persoon die tot vertrouwenspersoon werd aangesteld door de beschermde persoon kan ten overstaan van de vrederechter die het administratief dossier beheert een verklaring afleggen waarin de voorkeur te kennen wordt gegeven over de aan te wijzen vertrouwenspersoon indien deze functie niet meer door hem of haar zelf verder kan worden uitgeoefend. Van deze verklaring wordt een akte opgesteld, waarvan een eensluidend verklaard afschrift wordt gevoegd bij het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

Telkens wanneer de vrederechter die het administratief dossier beheert een vertrouwenspersoon aanstelt ter vervanging of opvolging van de in het eerste lid bedoelde vertrouwenspersoon, gaat hij vooraf na of in het administratief dossier een verklaring werd opgenomen.".

Art. 62 *(nouveau)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/2 rédigé comme suit:

"Art. 496/2. Si la personne désignée conformément aux articles 496 et 496/1 accepte l'administration, le juge de paix homologue la désignation, à moins que des raisons graves tenant à l'intérêt de la personne protégée et précisées dans les motifs de l'ordonnance n'interdisent de suivre le choix.

Le juge de paix peut, en outre, également refuser l'homologation sur la base de l'extrait du casier judiciaire de la personne désignée.".

Art. 63 *(nouveau)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/3, rédigé comme suit:

"Art. 496/3. S'il n'a pas été fait usage des possibilités prévues aux articles 496 et 496/1 ou si le choix opéré n'a pu être suivi, le juge de paix choisit, dès l'ouverture de l'administration, un administrateur apte à assister ou à représenter la personne protégée.

Le juge de paix choisit de préférence, comme administrateur de la personne, les parents, le conjoint, le cohabitant légal, la personne vivant maritalement avec la personne protégée, un membre de la famille proche, une personne qui se charge des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui accompagne la personne à protéger et son entourage dans ces soins ou une fondation privée qui œuvre exclusivement au bénéfice de la personne protégée, en tenant compte de l'opinion de la personne protégée et de la situation personnelle, des conditions de vie et de la situation familiale de la personne protégée.

Le juge de paix désigne de préférence l'administrateur de la personne comme administrateur des biens, à moins que cela ne soit contraire à l'intérêt de la personne protégée ou qu'une personne de confiance n'ait pas été désignée. En l'absence d'un administrateur de la personne ou s'il estime qu'une autre personne doit être désignée comme administrateur des biens, le juge de paix choisit de préférence comme administrateur des biens les parents, le conjoint, le cohabitant légal, la personne avec laquelle la personne protégée vit maritalement, un membre de la famille proche, une personne

Art. 62 *(nieuw)*

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 496/2. Indien de persoon die overeenkomstig de artikelen 496 en 496/1 is aangewezen, de bewindvoering aanvaardt, homologeert de vrederechter de aanwijzing tenzij ernstige redenen met betrekking tot het belang van de beschermde persoon, die nauwkeurig zijn omschreven in de gronden van de beschikking, uitsluiten dat de keuze wordt gevolgd.

De vrederechter mag de homologatie bovendien ook weigeren op grond van het uittreksel uit het Strafregister van de aangewezen persoon.".

Art. 63 *(nieuw)*

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 496/3. Indien van de mogelijkheden bedoeld in de artikelen 496 en 496/1 geen gebruik is gemaakt of indien het niet mogelijk was de gemaakte keuze te volgen, kiest de vrederechter, zodra hij kennis heeft van het ontstaan van het bewind, een bewindvoerder die geschikt is om de beschermde persoon bij te staan of te vertegenwoordigen.

De vrederechter kiest als bewindvoerder over de persoon bij voorkeur de ouders, de echtgenoot, de wettelijk samenwonende, de persoon met wie de beschermde persoon een feitelijk gezin vormt, een lid van de naaste familie, een persoon die instaat voor de dagelijkse zorg van de te beschermen persoon of de te beschermen persoon en zijn omgeving begeleidt in deze zorg of een private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon rekening houdend met de mening van de beschermde persoon en de persoonlijke omstandigheden, de leefomstandigheden en de gezinstoestand van de beschermde persoon.

De vrederechter wijst bij voorkeur de bewindvoerder over de persoon aan tot bewindvoerder over de goederen, tenzij dit strijdig is met het belang van de beschermde persoon of ingeval er geen vertrouwenspersoon werd aangewezen. Bij afwezigheid van bewindvoerder over de persoon of ingeval de vrederechter oordeelt dat een andere persoon tot bewindvoerder over de goederen moet aangewezen worden, kiest hij als bewindvoerder over de goederen bij voorkeur de ouders, de echtgenoot, de wettelijk samenwonende, de persoon met wie de beschermde persoon een feitelijk gezin vormt, een

qui se charge des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui accompagne la personne à protéger et son entourage dans ces soins, ou une fondation privée qui œuvre exclusivement au bénéfice de la personne protégée, ou le mandataire visé aux articles 490 ou 490/1, en tenant compte de l'opinion de la personne protégée et de la situation personnelle, de la nature et de la composition du patrimoine à gérer et de la situation familiale de la personne protégée.".

lid van de naaste familie, een persoon die instaat voor de dagelijkse zorg van de te beschermen persoon of de te beschermen persoon en zijn omgeving begeleidt in deze zorg of een private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon of de lasthebber bedoeld in artikel 490 of 490/1 rekening houdend met de mening van de beschermde persoon en de persoonlijke omstandigheden, de aard en samenstelling van het te beheren vermogen en de gezinstoestand van de beschermde persoon.".

Art. 64 *(nouveau)*

Art. 64 *(nieuw)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/4 rédigé comme suit:

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/4 ingevoegd, luidende:

"Art. 496/4. § 1er. Le juge de paix ne peut désigner qu'une seule personne comme administrateur de la personne, à l'exception des parents de la personne protégée.

"Art. 496/4. § 1. De vrederechter kan, met uitzondering van de ouders van de beschermde persoon, slechts één persoon tot bewindvoerder over de persoon aanwijzen.

§ 2. Le juge de paix peut désigner plusieurs administrateurs des biens dans l'intérêt de la personne protégée. Le cas échéant, il précise les compétences des différents administrateurs et la manière dont ils exercent leurs compétences.

§ 2. De vrederechter kan in het belang van de beschermde persoon meerdere bewindvoerders over de goederen aanstellen. In voorkomend geval verduidelijkt hij de bevoegdheden van de onderscheiden bewindvoerders en de wijze waarop zij deze bevoegdheden uitoefenen.

À l'égard des tiers de bonne foi, tout administrateur est réputé agir avec l'accord de l'autre administrateur ou des autres administrateurs quand il accomplit seul un acte relatif à l'administration des biens, sous réserve des exceptions prévues par la loi.".

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke bewindvoerder geacht te handelen met instemming van de andere bewindvoerder of bewindvoerders, wanneer hij alleen een handeling stelt die met het beheer van de goederen verband houdt, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.".

Art. 65 *(nouveau)*

Art. 65 *(nieuw)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/5 rédigé comme suit:

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/5 ingevoegd, luidende:

"Art. 496/5. Nul n'est tenu d'accepter les fonctions d'administrateur.".

"Art. 496/5. Niemand is verplicht de bewindvoering op zich te nemen.".

Art. 66 *(nouveau)*

Art. 66 *(nieuw)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/6 rédigé comme suit:

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/6 ingevoegd, luidende:

"Art. 496/6. Ne peuvent être administrateurs:

"Art. 496/6. Mogen geen bewindvoerders zijn:

1° les personnes faisant l'objet d'une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire;

1° personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd getroffen;

2° les personnes morales, à l'exception de la fondation privée qui œuvre exclusivement au bénéfice de la personne protégée;

3° les dirigeants ou les membres du personnel de l'institution où réside la personne protégée;

4° en ce qui concerne l'administration des biens uniquement, les personnes qui ne peuvent disposer librement de leurs biens;

5° les personnes qui, en vertu de l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, sont totalement déchues de l'autorité parentale.".

Art. 67 *(nouveau)*

Dans la même section 3, il est inséré un article 496/7 rédigé comme suit:

Art. 496/7. Sans préjudice de l'article 492/4, le juge de paix peut à tout moment, soit d'office, soit à la demande de la personne protégée, de sa personne de confiance, de son administrateur ou de toute personne intéressée ainsi qu'à celle du procureur du Roi, par ordonnance motivée, modifier les pouvoirs qui ont été confiés à l'administrateur ou le remplacer. Si plusieurs administrateurs de biens ont été désignés, il peut en outre mettre fin à la mission d'un administrateur ou modifier la façon dont ceux-ci exercent leurs compétences. La procédure prévue par l'article 1250 du Code judiciaire est d'application.

S'il l'estime nécessaire, le juge de paix peut exiger de l'administrateur de biens des garanties, soit au moment de sa désignation, soit en cours d'exercice de sa mission.".

Art. 68 (ancien art. 42)

Dans le chapitre III, inséré par l'article 54, il est inséré une section 4 intitulée: "Du fonctionnement de l'administration".

Art. 69 (ancien art. 43)

Dans la section 4, insérée par l'article 68, il est inséré une nouvelle sous-section 1re intitulée "Dispositions générales".

2° rechtspersonen met uitzondering van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon;

3° bestuurs- of personeelsleden van de instelling waar de beschermde persoon verblijft;

4° wat uitsluitend de bewindvoering over de goederen betreft, personen die niet vrij over hun goederen kunnen beschikken;

5° personen die overeenkomstig artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag.".

Art. 67 *(nieuw)*

In dezelfde afdeling 3 wordt een artikel 496/7 ingevoegd, luidende:

Art. 496/7. De vrederechter kan, onverminderd artikel 492/4, te allen tijde, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de beschermde persoon, van diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking, de bevoegdheden van de bewindvoerder wijzigen of hem vervangen. Ingeval er meerdere bewindvoerders over de goederen werden aangesteld, kan hij daarenboven een einde maken aan de opdracht van een bewindvoerder of de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen wijzigen. De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure is van toepassing.

Indien hij zulks nodig acht, kan de vrederechter van de bewindvoerder over de goederen waarborgen eisen, hetzij bij zijn aanwijzing, hetzij gedurende de uitoefening van zijn opdracht.".

Art. 68 (vroeger art. 42)

In hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 54 wordt een afdeling 4 ingevoegd, luidende "De werking van het bewind".

Art. 69 (vroeger art. 43)

In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68 wordt een onderafdeling 1 ingevoegd luidende "Algemene bepalingen".

Art. 70 (ancien art. 44)

Dans la sous-section 1re, insérée par l'article 69, l'article 497, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 497. L'administration est une charge personnelle qui ne passe point aux héritiers de l'administrateur.

L'administration vise à défendre les intérêts de la personne protégée. Elle accroît, dans la mesure du possible, l'autonomie de la personne protégée.".

Art. 71 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/1 rédigé comme suit:

"Art. 497/1. Le Roi peut subordonner l'exercice de la fonction d'administrateur à certaines conditions, notamment en limitant le nombre de personnes dont on peut être l'administrateur."

Art. 72 *(nouveau)*

Sans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/2 rédigé comme suit:

"Art. 497/2. Les actes suivants ne sont pas susceptibles de faire l'objet d'une assistance ou d'une représentation par l'administrateur:

1° consentir au mariage prévu aux articles 75 et 146;

2° intenter une action en annulation de mariage visée aux articles 180, 184 et 192;

3° fixer la résidence conjugale visée à l'article 214, alinéa 2;

4° consentir à disposer du logement familial prévu à l'article 220, § 1er;

5° intenter une action en divorce pour désunion irrémédiable visée à l'article 229;

6° introduire une demande de séparation de corps visée à l'article 311*bis*;

Art. 70 (vroeger art. 44)

In onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 69 wordt artikel 497, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 497. De bewindvoering is een persoonlijke opdracht die niet overgaat op de erfgenamen van de bewindvoerder.

De bewindvoering heeft tot doel de belangen van de beschermde persoon te behartigen. Zij bevordert, in de mate van het mogelijke, de autonomie van de beschermde persoon.".

Art. 71 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/1. De Koning kan de uitoefening van de functie van bewindvoerder afhankelijk maken van bepaalde voorwaarden, onder meer om het aantal personen te beperken van wie men bewindvoerder kan zijn."

Art. 72 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/2. De volgende handelingen zijn niet vatbaar voor bijstand of vertegenwoordiging door de bewindvoerder:

1° het geven van de toestemming tot huwen bedoeld in de artikelen 75 en 146;

2° het instellen van een vordering tot nietigverklaring van een huwelijk bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192;

3° het vaststellen van de echtelijke verblijfplaats bedoeld in artikel 214, tweede lid;

4° de toestemming om over de gezinswoning te beschikken bedoeld in artikel 220, § 1;

5° het instellen van een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk bedoeld in artikel 229;

6° het instellen van een vordering tot scheiding van tafel en bed bedoeld in artikel 311*bis*;

7° introduire une demande en divorce par consentement mutuel visée à l'article 230;

8° reconnaître un enfant visé à l'article 328;

9° consentir à la reconnaissance visée à l'article 329*bis*, § 2;

10° s'opposer à une action en recherche de maternité ou de paternité visée à l'article 332*quinquies*, § 2;

11° intenter une action relative à la filiation visée aux articles 312, § 2, 314, 318, 322, 329*bis*, 330 et 332*quinquies*;

12° consentir à son adoption prévu à l'article 348-1;

13° exercer l'autorité parentale sur l'enfant mineur de la personne protégée ainsi que les prérogatives parentales en ce qui concerne l'état de la personne de cet enfant mineur;

14° consentir à une stérilisation;

15° consentir à un acte de procréation médicalement assistée visé par la loi du 6 juillet 2007 relative à la procréation médicalement assistée et à la destination des embryons surnuméraires et des gamètes;

16° déclarer avoir la conviction constante et irréversible d'appartenir au sexe opposé à celui qui est indiqué dans l'acte de naissance prévu à l'article 62*bis*, § 1er;

17° demander l'euthanasie prévue aux articles 3 et 4 de la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie;

18° demander de pratiquer un avortement prévu à l'article 350 du Code pénal;

19° consentir à des actes qui touchent l'intégrité physique ou la vie intime de la personne protégée, sans préjudice des dispositions dérogatoires reprises dans des lois particulières;

20° consentir à l'utilisation de gamètes ou d'embryons in vitro à des fins de recherche, telle que visée à l'article 8 de la loi du 11 mai 2003 relative à la recherche sur les embryons in vitro;

7° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming bedoeld in artikel 230;

8° de erkenning van een kind bedoeld in artikel 328;

9° de toestemming tot de erkenning bedoeld in artikel 329*bis*, § 2;

10° het verzet tegen een rechtsvordering tot onderzoek naar moederschap of vaderschap bedoeld in artikel 332*quinquies*, § 2;

11° het instellen van een vordering betreffende de afstamming bedoeld in de artikelen 312, § 2, 314, 318, 322, 329*bis*, 330 en 332*quinquies*;

12° het verlenen van de toestemming tot zijn adoptie bedoeld in artikel 348-1;

13° de uitoefening van het ouderlijk gezag over het minderjarige kind van de beschermde persoon alsook de ouderlijke prerogatieven met betrekking tot de staat van de persoon van dit minderjarig kind;

14° het verlenen van de toestemming tot sterilisatie;

15° het verlenen van de toestemming tot een handeling van medisch begeleide voortplanting zoals bedoeld in de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten;

16° de aangifte van de voortdurende en onomkeerbare innerlijke overtuiging te behoren tot het andere geslacht dan datgene dat is vermeld in de akte van geboorte bedoeld in artikel 62*bis*, § 1;

17° het verzoek tot euthanasie bedoeld in artikel 3 en 4 van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie;

18° het verzoek tot uitvoering van een abortus bedoeld in artikel 350 van het Strafwetboek;

19° het verlenen van de toestemming tot het stellen van handelingen die de fysieke integriteit of de intieme levenssfeer van de beschermde persoon raken, onverminderd de afwijkende bepalingen opgenomen in bijzondere wetten;

20° het verlenen van de toestemming voor het gebruik van gameten of embryo's in vitro voor onderzoeksdoeleinden bedoeld in artikel 8 van de wet van 11 mei 2003 betreffende het onderzoek op embryo's in vitro;

21° exercer le droit de refuser la réalisation d'une autopsie sur son enfant de moins de dix-huit mois, visé à l'article 3 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois;

22° consentir à un prélèvement de sang et de dérivés du sang, tel que visé à l'article 5 de la loi du 5 juillet 1994 relative au sang et aux dérivés du sang d'origine humaine;

23° donner entre vifs, à l'exception des cadeaux d'usage proportionnels au patrimoine de la personne protégée;

24° établir ou révoquer une disposition testamentaire;

25° exercer des droits politiques visés à l'article 8, alinéa 2, de la Constitution.".

Art. 73 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/3, rédigé comme suit:

"Art. 497/3. § 1er. Les litiges entre l'administrateur de la personne et l'administrateur des biens sont réglés, sur requête, par le juge de paix dans l'intérêt de la personne protégée conformément à la procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire.

§ 2. L'accord de l'administrateur de la personne et de l'administrateur des biens est requis pour accomplir les actes juridiques et prendre les décisions qui concernent à la fois la personne et les biens de la personne protégée.

À l'égard des tiers de bonne foi, chaque administrateur est censé agir avec l'accord de l'autre administrateur, lorsqu'il accomplit seul un acte ayant trait au régime de protection judiciaire, sauf les exceptions prévues par la loi.".

Art. 74 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/4 rédigé comme suit:

21° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;

22° het verlenen van de toestemming tot afneming van bloed en bloedderivaten zoals bedoeld in artikel 5 van de wet van 5 juli 1994 betreffende bloed en bloedderivaten van menselijke oorsprong;

23° het schenken onder levenden, met uitzondering van de gebruikelijke geschenken in verhouding tot het vermogen van de beschermde persoon;

24° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;

25° de uitoefening van politieke rechten als bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de Grondwet.".

Art. 73 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/3. § 1. Geschillen tussen de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden op verzoek door de vrederechter beslecht in het belang van de beschermde persoon overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Rechtshandelingen en beslissingen die zowel betrekking hebben op de persoon als op de goederen van de beschermde persoon, mogen alleen met instemming van de bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen worden genomen.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke bewindvoerder geacht te handelen met instemming van de andere bewindvoerder, wanneer hij alleen een handeling stelt die met de rechterlijke beschermingsregeling verband houdt, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.".

Art. 74 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/4 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/4. En cas d'opposition d'intérêts entre la personne protégée et son administrateur, le juge de paix ou le juge saisi du litige désigne un administrateur ad hoc, soit d'office, soit à la requête de la personne de confiance, de tout intéressé ou du procureur du Roi.

La procédure visée à l'article 1250 du Code judiciaire est applicable par analogie, exception faite du cas où le juge saisi de l'affaire désigne un administrateur *ad hoc*.".

Art. 75 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/5, rédigé comme suit:

"Art. 497/5. Par décision spécialement motivée, le juge de paix peut allouer à l'administrateur, après approbation du rapport visé aux articles 498/3, 498/4, 499/14 ou 499/17, une rémunération dont le montant ne peut pas dépasser trois pour cent des revenus de la personne protégée. Le juge de paix tient compte, pour l'évaluation de la rémunération, de la nature, de la composition et de l'importance du patrimoine géré, ainsi que de la nature, de la complexité et de l'importance des prestations fournies par l'administrateur. Si l'administrateur de la personne n'a pas été désigné en qualité d'administrateur des biens, le juge de paix détermine quelle part de la rémunération revient à chacun d'eux. Le Roi peut déterminer les revenus qui servent de base à l'évaluation de la rémunération.

La rémunération est majorée des frais exposés, dûment contrôlés par le juge de paix. Le Roi peut fixer certains frais de manière forfaitaire.

Il peut allouer à l'administrateur, sur présentation d'états motivés, une indemnité en rapport avec les devoirs exceptionnels accomplis. Par devoirs exceptionnels accomplis, on entend les prestations matérielles et intellectuelles qui ne s'inscrivent pas dans le cadre de la gestion quotidienne du patrimoine de la personne protégée. Le Roi peut fixer le mode de calcul de l'indemnité relative aux devoirs exceptionnels.

Sauf dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix ne peut allouer aucune rémunération au parent ou aux parents de la personne protégée qui ont été désignés comme administrateur.

"Art. 497/4 In geval van belangentegenstelling tussen de beschermde persoon en zijn bewindvoerder wijst de vrederechter of de rechter bij wie de zaak aanhangig is, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de vertrouwenspersoon, enig belanghebbende of van de procureur des Konings, een bewindvoerder ad hoc aan.

De in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure, is van overeenkomstige toepassing behoudens ingeval de rechter bij wie de zaak aanhangig is een bewindvoerder *ad hoc* aanwijst.".

Art. 75 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/5 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/5. De vrederechter kan de bewindvoerder na de goedkeuring van het verslag bedoeld in de artikelen 498/3, 498/4, 499/14 of 499/17, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing, een bezoldiging toekennen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan drie procent van de inkomsten van de beschermde persoon. De vrederechter houdt bij de begroting van de bezoldiging rekening met de aard, de samenstelling en omvang van het beheerde vermogen, alsook met de aard, complexiteit en omvang van de door de bewindvoerder geleverde prestaties. Indien de bewindvoerder over de persoon niet werd aangesteld tot bewindvoerder over de goederen bepaalt de vrederechter welk aandeel in de bezoldiging elk van beide ontvangt. De Koning kan de inkomsten bepalen die als basis dienen voor de begroting van de bezoldiging.

Naast de bezoldiging worden de gemaakte kosten vergoed, na door de vrederechter behoorlijk te zijn nagezien. De Koning kan bepaalde kosten op forfaitaire wijze begroten.

Hij kan de bewindvoerder, na overlegging van met redenen omklede staten, een vergoeding toekennen met betrekking tot de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen. Onder buitengewone ambtsverrichtingen worden de materiële en intellectuele prestaties verstaan die niet kaderen in het dagelijks beheer van het vermogen van de beschermde persoon. De Koning kan de wijze bepalen waarop de vergoeding voor buitengewone ambtsverrichtingen wordt begroot.

Behoudens in uitzonderlijke omstandigheden, kan de vrederechter geen bezoldiging toekennen aan de ouder of de ouders van de beschermde persoon die aangewezen zijn tot bewindvoerder.

Si le juge de paix constate que l'administrateur faillit à l'exercice de sa mission, il peut, par décision spécialement motivée, refuser d'allouer une rémunération ou encore allouer une rémunération inférieure.

L'administrateur ne peut recevoir, en dehors des rémunérations visées aux alinéas 1er, 2 et 3, aucune rétribution ni aucun avantage, de quelque nature ou de qui que ce soit, en rapport avec l'exercice du mandat judiciaire d'administrateur.".

Art. 76 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/6 rédigé comme suit:

"Art. 497/6. Le juge de paix peut prendre toutes mesures pour s'enquérir de la situation familiale, morale et matérielle de la personne protégée, ainsi que de ses conditions de vie.

Il peut notamment demander au procureur du Roi de prendre, à l'intervention du service social compétent, tous renseignements utiles concernant ces différents points.".

Art. 77 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/7 rédigé comme suit:

"Art. 497/7. L'administrateur de la personne et l'administrateur des biens s'informent mutuellement et informent la personne de confiance des actes qu'ils posent dans l'exercice de leur mission.".

Art. 78 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 1re, il est inséré un article 497/8 rédigé comme suit:

"Art. 497/8. Lorsque la personne protégée se trouve dans un état de santé mentionné dans la liste prévue à l'article 492/5, alinéa 1er, elle est réputée n'être pas en mesure de prendre connaissance du rapport en ce qui concerne l'application des articles 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 et 499/17.".

Art. 79 (ancien art. 45)

Dans la section 4, insérée par l'article 68, il est inséré une sous-section 2 intitulée "De l'assistance".

Ingeval de vrederechter vaststelt dat de bewindvoerder tekortschiet in de uitoefening van zijn opdracht, kan hij bij een met bijzondere redenen omklede beslissing weigeren een bezoldiging toe te kennen of nog een lagere bezoldiging toekennen.

Het is de bewindvoerder verboden, buiten de in het eerste, tweede en derde lid vermelde bezoldigingen, enige bezoldiging of voordeel, van welke aard ook of van wie ook, te ontvangen met betrekking tot de uitoefening van het gerechtelijk mandaat van bewindvoerder.".

Art. 76 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/6 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/6. De vrederechter kan alle maatregelen nemen om zich te informeren over de familiale, morele en materiële toestand van de beschermde persoon, alsook over diens leefomstandigheden.

In het bijzonder kan hij de procureur des Konings verzoeken om, door de bemiddeling van de bevoegde sociale dienst, over al deze punten alle dienstige inlichtingen in te winnen.".

Art. 77 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/7 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/7. De bewindvoerder over de persoon en de bewindvoerder over de goederen brengen elkaar en de vertrouwenspersoon op de hoogte van de handelingen die zij in uitvoering van hun opdracht stellen.".

Art. 78 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 1 wordt een artikel 497/8 ingevoegd, luidende:

"Art. 497/8. Ingeval de beschermde persoon een gezondheidstoestand heeft die voorkomt in de lijst bedoeld in artikel 492/5, eerste lid, wordt hij, wat de toepassing van de artikelen 498/3, 498/4, 499/6, 499/14 en 499/17 betreft, geacht niet in staat te zijn kennis te nemen van het verslag.".

Art. 79 (vroeger art. 45)

In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68 wordt een onderafdeling 2 ingevoegd, luidende "Bijstand".

Art. 80 (ancien art. 46)

Dans la sous-section 2, insérée par l'article 79, l'article 498, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 498. La présente sous-section est d'application si le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire d'assistance conformément à l'article 492/1.

Par dérogation à l'alinéa 1er, la présente section est en tout cas d'application lorsque le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire à l'égard d'une personne se trouvant dans la situation visée à l'article 488/2.".

Art. 81 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 498/1 rédigé comme suit:

"Art. 498/1. Le juge de paix qui ordonne l'assistance conformément à l'article 492/2 en précise les modalités. Le juge de paix peut décider que l'assistance consiste dans l'octroi par l'administrateur d'un consentement préalable à l'accomplissement d'un seul acte déterminé, d'une catégorie d'actes déterminés ou à un objectif déterminé. Le consentement à un objectif déterminé doit en tout cas être donné par écrit.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'alinéa 1er, l'assistance consiste dans le consentement écrit préalable à l'accomplissement de l'acte ou, s'il s'agit d'un acte visé à l'article 499/7 et qu'un écrit est établi, dans la cosignature de cet écrit par l'administrateur."

Art. 82 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 498/2 rédigé comme suit:

"Art. 498/2. L'administrateur de la personne assiste la personne protégée lorsqu'elle accomplit un acte concernant la personne, qui, conformément à l'article 492/1, relève de la mesure de protection judiciaire, sauf si l'acte envisagé porte manifestement préjudice aux intérêts de la personne protégée.

Art. 80 (vroeger art. 46)

In onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 79 wordt artikel 498, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 498. Deze onderafdeling is van toepassing ingeval de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel van bijstand heeft bevolen overeenkomstig artikel 492/1.

In afwijking van het eerste lid is deze afdeling in ieder geval van toepassing indien de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel heeft bevolen ten aanzien van een persoon die verkeert in de toestand bedoeld in artikel 488/2.".

Art. 81 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 498/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 498/1. De vrederechter die overeenkomstig artikel 492/2 de bijstand beveelt, bepaalt de nadere regels ervan. De vrederechter kan bepalen dat de bijstand bestaat in het door de bewindvoerder verlenen van een voorafgaande toestemming tot het stellen van één welbepaalde handeling, een categorie van welbepaalde handelingen of voor een welbepaald doel. De toestemming voor een welbepaald doel moet in ieder geval schriftelijk worden verleend.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in het eerste lid bedoelde beschikking bestaat de bijstand uit de voorafgaandelijke schriftelijke toestemming tot het stellen van de handeling of, ingeval het een in artikel 499/7 bedoelde handeling betreft en er een geschrift wordt opgemaakt, in de medeondertekening van dit geschrift door de bewindvoerder."

Art. 82 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 498/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 498/2. De bewindvoerder over de persoon verleent bijstand aan de beschermde persoon bij het stellen van een handeling met betrekking tot de persoon die op grond van artikel 492/1 onder de rechterlijke beschermingsmaatregel valt tenzij de voorgenomen handeling de belangen van de beschermde persoon kennelijk schaadt.

L'administrateur des biens assiste la personne protégée lorsqu'elle accomplit un acte concernant les biens, qui, conformément à l'article 492/1, relève de la mesure de protection judiciaire, sauf si l'acte envisagé porte préjudice aux intérêts de la personne protégée.

L'administrateur associe la personne protégée, dans la mesure du possible et compte tenu de sa faculté de compréhension, à l'exercice de sa mission.

En cas de dommages causés par l'administrateur à la personne protégée dans l'exercice de sa mission, l'administrateur ne répond que de son dol et de sa faute lourde. Néanmoins, la responsabilité relative aux fautes est appliquée moins rigoureusement à celui qui assume gratuitement la mission d'assistance qu'à celui qui reçoit un salaire."

Art. 83 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 498/3 rédigé comme suit:

"Art. 498/3. § 1er. Le juge de paix détermine le moment ou les circonstances et les modalités de l'établissement, par l'administrateur de la personne, du rapport sur les actes pour lesquels il a assisté la personne protégée.

En l'absence d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 1er, l'administrateur fait rapport par écrit tous les ans au juge de paix, à la personne protégée, à sa personne de confiance et à son administrateur des biens. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants:

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur ou la raison sociale et le siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° un relevé des actes pour lesquels l'administrateur a assisté la personne protégée.

§ 2. L'administrateur des biens fait annuellement rapport par écrit au juge de paix, à la personne protégée, à

De bewindvoerder over de goederen verleent bijstand aan de beschermde persoon bij het stellen van een handeling met betrekking tot de goederen die op grond van artikel 492/1 onder de rechterlijke beschermingsmaatregel valt tenzij de voorgenomen handeling de belangen van de beschermde persoon schaadt.

De bewindvoerder betrekt de beschermde persoon zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht.

Ingeval de bewindvoerder bij de uitvoering van zijn opdracht de beschermde persoon schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld. Niettemin wordt de aansprakelijkheid wegens schuld minder streng toegepast ten aanzien van degene die de opdracht van bijstand om niet op zich neemt, dan ten aanzien van hem die daarvoor loon ontvangt."

Art. 83 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 498/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 498/3. § 1. De vrederechter bepaalt het tijdstip of de omstandigheden en de wijze waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt over de handelingen waar hij de beschermde persoon bijstand voor heeft verleend.

Bij gebreke van aanwijzingen in de in artikel 492/1, § 1, bedoelde beschikking brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen. De vrederechter kan de bewindvoerder ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld:

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° een overzicht van de handelingen waar de bewindvoerder bijstand voor heeft verleend.

§ 2. De bewindvoerder over de goederen brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan

sa personne de confiance et à son administrateur de la personne. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants:

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur ou la raison sociale et le siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° un relevé des actes pour lesquels l'administrateur a assisté la personne protégée.

Si le juge de paix a désigné plusieurs administrateurs, il détermine de quelle manière ils doivent faire rapport en vertu des alinéas précédents.

§ 3. Le juge de paix marque son approbation au bas du rapport. Les remarques ou observations éventuelles dont l'administrateur de la personne doit tenir compte à l'avenir lui sont transmises.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

§ 4. Le Roi détermine un modèle de rapport.".

Art. 84 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 2, il est inséré un article 498/4 rédigé comme suit:

"Art. 498/4. Dans le mois de la cessation de sa mission, l'administrateur transmet un rapport définitif établi conformément à l'article 498/3, § 1er, alinéa 3 et/ou à l'article 498/3, § 2, alinéa 2, au juge de paix, à la personne pour laquelle la mesure de protection judiciaire a pris fin, ou au nouvel administrateur. Dans ce dernier cas, le rapport est également transmis à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon. De vrederechter kan de bewindvoerder ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld:

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° een overzicht van de handelingen waar de bewindvoerder bijstand voor heeft verleend.

Ingeval de vrederechter meerdere bewindvoerders heeft aangesteld, bepaalt hij de wijze waarop deze het in de vorige leden bedoelde verslag dienen uit te brengen.

§ 3. Onderaan het verslag brengt de vrederechter zijn goedkeuring aan. Eventuele op- of aanmerkingen waarmee de bewindvoerder over de persoon rekening dient te houden in de toekomst worden aan hem overgezonden.

Het verslag wordt bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

§ 4. De Koning bepaalt een model van verslag.".

Art. 84 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 2 wordt een artikel 498/4 ingevoegd, luidende:

"Art. 498/4. De bewindvoerder overhandigt binnen een maand na beëindiging van zijn opdracht een eindverslag opgesteld overeenkomstig artikel 498/3, § 1, derde lid en/of 498/3, § 2, tweede lid, aan de vrederechter, aan de persoon waarover de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder. Het verslag wordt in laatstgenoemd geval eveneens overhandigd aan de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan de bewindvoerder er evenwel van ontslaan om dit verslag over te zenden aan de beschermde persoon, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Il est dressé un procès-verbal constatant l'approbation ou la non-approbation du rapport. Le cas échéant, il est fait mention du motif du refus d'approbation du rapport.

Toute approbation du rapport définitif antérieure à la date du procès-verbal prévu à l'alinéa 2 est nulle.

Le rapport et le procès-verbal sont versés au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.".

Art. 85 (ancien art. 47)

Dans la section 4, insérée par l'article 68, il est inséré une sous-section 3 intitulée "De la représentation et de la gestion".

Art. 86 (ancien art. 48)

Dans la sous-section 3, insérée par l'article 85, l'article 499 du même Code, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 499. La présente sous-section est d'application si le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire de représentation conformément à l'article 492/1.".

Art. 87 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/1 rédigé comme suit:

"Art. 499/1. § 1er. L'administrateur de la personne représente la personne protégée lors de l'accomplissement d'un acte juridique ou d'un acte de procédure relatif à la personne, pour autant que cet acte relève de la mesure de protection judiciaire visée à l'article 492/1, § 1er.

§ 2. L'administrateur des biens gère les biens de la personne protégée en bon père de famille et représente la personne protégée lorsqu'elle accomplit un acte juridique ou un acte de procédure relatif à ces biens, pour autant que cet acte relève de la mesure de protection judiciaire visée à l'article 492/1, § 2.

§ 3. L'administrateur respecte autant que possible, dans l'exercice de sa mission, les principes pour lesquels la personne protégée a opté, conformément à l'article 496, alinéa 2. Le juge de paix peut cependant

Er wordt een proces-verbaal opgemaakt waarin bevonden wordt dat het verslag is goed- of afgekeurd. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de reden waarom het verslag werd afgekeurd.

Elke goedkeuring van het eindverslag voorafgaand aan de datum van het proces-verbaal bedoeld in het tweede lid, is nietig.

Het verslag en het proces-verbaal worden bij het administratief dossier gevoegd bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.".

Art. 85 (vroeger art. 47)

In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, wordt een onderafdeling 3 ingevoegd luidende "Vertegenwoordiging en beheer".

Art. 86 (vroeger art. 48)

In onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 85, wordt artikel 499 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 499. Deze onderafdeling is van toepassing ingeval de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel van vertegenwoordiging heeft bevolen overeenkomstig artikel 492/1.".

Art. 87 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/1. § 1. De bewindvoerder over de persoon vertegenwoordigt de beschermde persoon bij het stellen van een rechtshandeling of proceshandeling met betrekking tot de persoon, voor zover deze handeling valt onder de rechterlijke beschermingsmaatregel bedoeld in artikel 492/1, § 1.

§ 2. De bewindvoerder over de goederen beheert de goederen van de beschermde persoon zoals een goede huisvader en vertegenwoordigt de beschermde persoon bij het stellen van een rechtshandeling of proceshandeling met betrekking tot deze goederen, voor zover deze handeling valt onder de rechterlijke beschermingsmaatregel bedoeld in artikel 492/1, § 2.

§ 3. De bewindvoerder eerbiedigt bij de uitoefening van zijn opdracht zoveel als mogelijk de beginselen waarvoor de beschermde persoon overeenkomstig artikel 496, tweede lid, heeft gekozen. De vrederechter

dispenser l'administrateur de l'obligation de respecter certains principes au cas où les circonstances auraient entre-temps évolué au point qu'il existe des doutes sérieux que l'intention de la personne protégée est de faire respecter ces principes.

L'administrateur associe la personne protégée à l'exercice de sa mission, autant qu'il est possible et compte tenu de sa capacité de compréhension. Dans l'accomplissement de sa mission, il se concerte à intervalles réguliers avec la personne protégée ou avec sa personne de confiance.

L'administrateur informe la personne protégée des actes qu'il accomplit. Dans des circonstances particulières, le juge de paix peut le dispenser de cette obligation. À défaut d'administrateur de la personne, d'administrateur des biens ou de personne de confiance, le juge de paix peut désigner une autre personne ou institution que l'administrateur de la personne et/ou administrateur des biens devra informer.".

Art. 88 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/2 rédigé comme suit:

"Art. 499/2. L'administrateur des biens emploie les revenus de la personne protégée pour assurer l'entretien de celle-ci, lui dispenser des soins et veiller à son bien-être, et requiert l'application de la législation sociale dans l'intérêt de la personne protégée.

Il met les sommes nécessaires à la disposition de la personne protégée après s'être concerté à ce sujet avec elle et avec sa personne de confiance et l'administrateur de la personne.

Toutes ces dispositions s'appliquent sans préjudice des dispositions légales et réglementaires relatives à la prise en charge des frais d'entretien des malades, des personnes handicapées et des personnes âgées."

Art. 89 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/3 rédigé comme suit:

"Art. 499/3. Les fonds et les biens de la personne protégée sont entièrement et nettement séparés du patrimoine personnel de l'administrateur.

Les avoirs bancaires de la personne protégée sont inscrits à son nom propre.".

kan de bewindvoerder evenwel ontslaan van de verplichting welbepaalde beginselen te eerbiedigen ingeval de omstandigheden sedertdien dermate gewijzigd zijn dat er ernstige twijfels rijzen bij de bedoeling van de beschermde persoon om deze beginselen te handhaven.

De bewindvoerder betrekt de beschermde persoon zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen bij de uitoefening van zijn opdracht. Hij pleegt bij de uitvoering van zijn opdracht op regelmatige tijdstippen overleg met de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon.

De bewindvoerder brengt de beschermde persoon op de hoogte van de handelingen die hij verricht. In bijzondere omstandigheden kan de vrederechter hem vrijstelling verlenen van deze verplichting. Bij ontstentenis van bewindvoerder over de persoon of over de goederen of vertrouwenspersoon, kan de vrederechter een andere persoon of instelling aanwijzen die door de bewindvoerder op de hoogte moet worden gebracht.".

Art. 88 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/2. De bewindvoerder over de goederen besteedt de inkomsten van de beschermde persoon aan diens onderhoud, verzorging en welzijn, en vordert de toepassing van de sociale wetgeving in het belang van de beschermde persoon.

Hij stelt de beschermde persoon, na daarover met hem en diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de persoon te hebben overlegd, de nodige sommen ter beschikking.

Een en ander geldt onverminderd hetgeen bij wet en verordening bepaald is omtrent de vergoeding van de kosten van onderhoud van de zieken, gehandicapten en bejaarden."

Art. 89 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/3. De gelden en de goederen van de beschermde persoon worden volledig en duidelijk afgescheiden van het persoonlijk vermogen van de bewindvoerder.

De banktegoeden van de beschermde persoon worden op zijn naam ingeschreven.".

Art. 90 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/4 rédigé comme suit:

"Art. 499/4. Le juge de paix fixe dans son ordonnance visée à l'article 492/1, § 2, le montant des sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée qui peut, au cours de la période qu'il détermine, être retiré ou transféré par l'administrateur sans autorisation préalable.".

Art. 91 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/5, rédigé comme suit:

"Art. 499/5. L'administrateur peut se faire assister dans sa gestion par une ou plusieurs personnes agissant sous sa responsabilité.

Le juge de paix peut confier à une institution agréée par la Banque nationale de Belgique sur la base de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, une mission de gestion des fonds, titres et valeurs mobilières appartenant à la personne protégée et déposés auprès de celle-ci. Le juge de paix détermine les conditions de cette gestion."

Art. 92 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/6 rédigé comme suit:

"Art. 499/6. Au plus tard un mois après avoir accepté sa désignation, l'administrateur de la personne fait rapport au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance, sur le cadre de vie de la personne protégée. Le juge de paix peut le dispenser de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Au plus tard un mois après avoir accepté sa désignation, l'administrateur des biens doit rédiger un rapport concernant la situation patrimoniale et les sources de revenus de la personne protégée et le transmettre au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance. Le juge de paix peut le dispenser de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Art. 90 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/4 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/4 De vrederechter bepaalt in zijn beschikking bedoeld in artikel 492/1, § 2, het bedrag van de gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon dat de bewindvoerder mag afhalen of overschrijven zonder voorafgaande machtiging binnen de periode die hij bepaalt.".

Art. 91 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/5 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/5. De bewindvoerder kan zich in zijn beheer laten bijstaan door een of meer personen die onder zijn verantwoordelijkheid optreden.

De vrederechter kan een door de Nationale Bank van België op grond van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, vergunde instelling de opdracht toevertrouwen om bij haar gedeponeerde en aan de beschermde persoon toebehorende kapitalen, effecten en waardepapieren te beheren. De vrederechter bepaalt de voorwaarden van dit beheer."

Art. 92 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/6 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/6. De bewindvoerder over de persoon bezorgt uiterlijk één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing een verslag over de leefsituatie van de beschermde persoon aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan hem ervan ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon over te zenden, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Uiterlijk één maand na de aanvaarding van zijn aanwijzing moet de bewindvoerder over de goederen een verslag opstellen met betrekking tot de vermogenstoestand en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon en dit overzenden aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon. De vrederechter kan hem ervan ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon over te zenden, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de l'obligation visée aux alinéas 1er et 2, eu égard à l'étendue de sa mission.

Le rapport est versé au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

Le Roi établit un modèle de rapport écrit.".

De vrederechter kan de bewindvoerder, gelet op de omvang van zijn opdracht, evenwel van de in het eerste en tweede lid bedoelde verplichting ontslaan.

Het verslag wordt neergelegd in het administratief dossier bedoeld in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag.".

Art. 93 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/7 rédigé comme suit:

"Art. 499/7. § 1er. Sans préjudice des dispositions de lois particulières, l'administrateur de la personne doit être spécialement autorisé par le juge de paix pour:

1° changer la résidence de la personne protégée;

2° exercer les droits prévus par la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, conformément à l'article 14, § 1er, de cette loi;

3° représenter la personne protégée en justice comme demandeur dans les procédures et actes.

Le juge de paix peut donner l'autorisation visée à l'alinéa 1er, 2°, pour l'exercice de tous les droits liés à un traitement médical déterminé.

Par dérogation au à l'alinéa 1er, 2°, l'administrateur compétent pour intervenir en vertu de cette loi peut, en cas d'urgence, exercer sans autorisation préalable particulière du juge de paix les droits énumérés dans cette loi. Il informe sans délai le juge de paix, la personne de confiance et l'administrateur des biens de son intervention.

§ 2. L'administrateur des biens doit être spécialement autorisé par le juge de paix pour:

1° aliéner les biens de la personne protégée, hormis les fruits et objets de rebut, sauf dans le cadre de la gestion confiée à un établissement tel que visé à l'article 499/5, alinéa 2:

2° emprunter;

Art. 93 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/7 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/7. § 1. Onverminderd de bepalingen opgenomen in bijzondere wetten, moet de vrederechter de bewindvoerder over de persoon bijzondere machtiging verlenen om:

1° de verblijfplaats van de beschermde persoon te wijzigen;

2° de rechten bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt overeenkomstig artikel 14, § 1, van voornoemde wet uit te oefenen;

3° de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen.

De vrederechter kan de machtiging bedoeld in het eerste lid, 2°, verlenen voor de uitoefening van alle rechten die verband houden met een bepaalde medische behandeling.

In afwijking van het eerste lid, 2°, kan de bewindvoerder die bevoegd is om op te treden krachtens die wet, in geval van dringende noodzakelijkheid, zonder voorafgaande bijzondere machtiging van de vrederechter de rechten opgesomd in die wet uitoefenen. Hij brengt de vrederechter, de vertrouwenspersoon en de bewindvoerder over de goederen onverwijld op de hoogte van zijn optreden.

§ 2. De vrederechter moet de bewindvoerder over de goederen bijzondere machtiging verlenen om:

1° de goederen van de beschermde persoon, met uitzondering van de vruchten en de onbruikbare voorwerpen, te vervreemden, tenzij het beheer is opgedragen aan een in artikel 499/5, tweede lid, bedoelde instelling;

2° een lening aan te gaan;

3° hypothéquer ou donner en gage les biens de la personne protégée ou autoriser la radiation d'une inscription hypothécaire, avec ou sans quittance, et d'une transcription d'une ordonnance de saisie-exécution sans paiement et de la dispense d'inscription d'office;

4° conclure un bail à ferme, un bail commercial ou un bail à loyer de plus de neuf ans, ainsi que pour renouveler un bail commercial;

5° renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel ou l'accepter, ce qui ne pourra se faire que sous bénéfice d'inventaire. Le juge de paix peut, par une ordonnance motivée, octroyer l'autorisation d'accepter une succession, un legs universel ou à titre universel purement et simplement, compte tenu de la nature et de la consistance du patrimoine hérité, et pour autant que les bénéfices soient manifestement supérieurs aux charges du patrimoine hérité;

6° accepter une donation ou un legs à titre particulier;

7° représenter la personne protégée en justice comme demandeur dans les procédures et actes, sauf pour:

— les procédures et actes prévus aux articles 1150, 1180, 1°, 1187, alinéa 2, et 1206 du Code judiciaire;

— les constitutions de partie civile;

— les litiges relatifs aux contrats locatifs ou à l'occupation sans titre ni droit, et

— les demandes d'application de la législation sociale en faveur de la personne protégée;

8° conclure un pacte d'indivision;

9° acheter un bien immeuble;

10° transiger ou conclure une convention d'arbitrage;

11° continuer un commerce. L'administration du commerce peut être confiée à un administrateur spécial sous le contrôle de l'administrateur des biens. L'administrateur des biens spécial est désigné par le juge de paix. Le juge de paix peut à tout moment retirer son autorisation de continuer le commerce;

3° de goederen van de beschermde persoon te hypothekeren of in pand te geven of toestemming te geven tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling en van het ontslag van ambtshalve inschrijving;

4° een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst van meer dan negen jaar te sluiten alsook een handelshuurovereenkomst te hernieuwen;

5° een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel te verwerpen of te aanvaarden, wat slechts onder voorrecht van boedelbeschrijving kan geschieden. De vrederechter kan bij met redenen omklede beschikking machtiging verlenen om een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat ten algemene titel zuiver te aanvaarden, rekening houdende met de aard en de omvang van het geërfde vermogen en voor zover de baten kennelijk de lasten van het geërfde vermogen overschrijden;

6° een schenking of een legaat onder bijzondere titel te aanvaarden;

7° de beschermde persoon in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij rechtsplegingen en handelingen behoudens:

— rechtsplegingen en handelingen bedoeld in de artikelen 1150, 1180, 1°, 1187, tweede lid en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek;

— burgerlijke partijstelling;

— geschillen met betrekking tot huurcontracten of met betrekking tot bewoning zonder akte of bewijs en

— vorderingen tot toepassing van de sociale wetgeving ten gunste van de beschermde persoon;

8° een overeenkomst van onverdeeldheid te sluiten;

9° een onroerend goed aan te kopen;

10° een dading aan te gaan of een overeenkomst tot arbitrage te sluiten;

11° een handelszaak voort te zetten. Het bestuur van de handelszaak mag worden opgedragen aan een bijzondere bewindvoerder onder het toezicht van de bewindvoerder. De bijzondere bewindvoerder wordt aangewezen door de vrederechter. De vrederechter kan zijn toestemming tot voortzetting van de handelszaak te allen tijde intrekken;

12° aliéner des souvenirs et autres objets à caractère personnel, même s'il s'agit d'objets de peu de valeur;

13° acquiescer à une demande relative à des droits immobiliers;

14° autoriser les prestataires de services de paiement à apposer sur les instruments de paiement de la personne protégée tout signe distinctif.

Le retrait et le virement de sommes d'argent placées sur un compte de la personne protégée ne sont pas considérés comme une aliénation de biens pour l'application de l'alinéa 1er, 1°, pour autant qu'ils remplissent les conditions fixées à l'article 499/4.

§ 3. Si un acte juridique ou un acte de procédure concerne aussi bien la personne que le patrimoine de la personne protégée, le juge de paix peut également autoriser l'administrateur à agir seul. S'il est seulement saisi par l'administrateur de la personne ou l'administrateur des biens, l'autre est entendu ou du moins convoqué par pli judiciaire. Cette convocation le rend partie à la cause. L'administrateur qui obtient l'autorisation informe l'autre administrateur de sa démarche.

§ 4. L'administrateur des biens peut être spécialement autorisé par le juge de paix pour disposer par donation si la personne protégée est incapable de manifester sa volonté et si la volonté de donner ressort expressément de la déclaration visée à l'article 496, alinéa 2, ou de déclarations écrites ou orales antérieures de la personne protégée, formulées à un moment où elle était capable de manifester sa volonté. La donation doit être en rapport avec le patrimoine de la personne protégée et ne peut en outre menacer d'indigence la personne protégée ou ses créanciers d'aliments. Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.".

Art. 94 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/8 rédigé comme suit:

"Art. 499/8. La vente des biens meubles ou immeubles de la personne protégée a lieu conformément aux dispositions des chapitres IV et V du livre IV de la quatrième partie du Code judiciaire.".

12° souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen, zelfs als het om voorwerpen van geringe waarde gaat te vervreemden;

13° berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;

14° de betalingsdienstaanbieders te machtigen op de betaalinstrumenten van de beschermde persoon enig onderscheidingsteken aan te brengen.

De afhaling en overschrijving van gelden geplaatst op een rekening van de beschermde persoon worden voor de toepassing van het eerste lid, 1°, niet beschouwd als vervreemdingen voor zover zij voldoen aan de eisen bepaald in artikel 499/4.

§ 3. Ingeval een rechtshandeling of proceshandeling zowel de persoon als het vermogen van de beschermde persoon betreft, kan de vrederechter de bewindvoerder tevens machtigen om alleen op te treden. Indien de zaak slechts door de bewindvoerder over de persoon of de bewindvoerder over de goederen aanhangig wordt gemaakt, wordt de andere gehoord of tenminste bij gerechtsbrief opgeroepen. Door die oproeping wordt hij partij in het geding. De bewindvoerder die de machtiging verkrijgt, brengt de andere bewindvoerder onverwijld op de hoogte van zijn optreden.

§ 4. De vrederechter kan de bewindvoerder over de goederen een bijzondere machtiging verlenen om te schenken ingeval de beschermde persoon daar zelf wilsonbekwaam toe is en uit de verklaring bedoeld in artikel 496, tweede lid of uit vroegere schriftelijke of mondelinge verklaringen van de beschermde persoon, geuit op een tijdstip waarop hij wilsbekwaam was, de wil tot schenken uitdrukkelijk blijkt. De schenking moet in verhouding staan tot het vermogen van de beschermde persoon en mag bovendien de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden niet behoeftig dreigen te maken. De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.".

Art. 94 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/8 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/8. De verkoop van de roerende en onroerende goederen van de beschermde persoon vindt plaats overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken IV en V van het vierde boek van het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek.".

Art. 95 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/9 rédigé comme suit:

"Art. 499/9. Les souvenirs et autres objets de caractère personnel sont, sauf nécessité absolue, exceptés de l'aliénation et sont gardés à la disposition de la personne protégée jusqu'au terme de la mesure de protection judiciaire.

Le logement de la personne protégée et les meubles meublants dont il est garni doivent rester à sa disposition aussi longtemps que possible. S'il devient nécessaire ou s'il est de l'intérêt de la personne protégée, spécialement en cas d'hospitalisation ou d'éloignement de longue durée, de disposer des droits y afférents, une autorisation sera nécessaire à cette fin.

En tout cas, la personne protégée qui possède le discernement requis et sa personne de confiance et son administrateur de la personne sont invités pour être entendus s'ils le souhaitent, avant que l'autorisation puisse être accordée.".

Art. 96 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/10 rédigé comme suit:

"Art. 499/10. À l'exception du conjoint, l'administrateur ne peut acquérir les biens de la personne protégée, ni directement ni par personne interposée, sauf moyennant l'autorisation spéciale du juge de paix, conformément à la procédure prévue à l'article 1250 du Code judiciaire ou en vertu de la loi du 16 mai 1900 apportant des modifications au régime successoral des petits héritages, en vertu de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité, ou dans le cadre d'un partage judiciaire ou amiable approuvé conformément à l'article 1206 du Code judiciaire. Il ne peut prendre à bail les biens de la personne protégée qu'avec l'autorisation du juge de paix obtenue sur requête écrite. Dans ce cas, le juge de paix détermine dans son ordonnance les conditions de cette location et les garanties spéciales liées au bail ainsi consenti.".

Art. 95 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/9 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/9. Souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen kunnen niet worden vervreemd tenzij zulks volstrekt noodzakelijk is en worden ter beschikking van de beschermde persoon gehouden tot de beëindiging van de rechterlijke beschermingsmaatregel.

De woning van de beschermde persoon en het huisraad waarmee deze woning gestoffeerd is, moeten zo lang mogelijk te zijner beschikking blijven. Als het, in het bijzonder bij langdurige opneming of verblijf elders, noodzakelijk wordt of in het belang is van de beschermde persoon dat over de rechten in verband daarmee wordt beschikt, moet daartoe machtiging worden verleend.

In elk geval wordt de beschermde persoon die over het vereiste begripsvermogen beschikt en diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de persoon uitgenodigd om, indien zij dit wensen, gehoord te worden vooraleer machtiging kan worden verleend.".

Art. 96 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/10 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/10. Met uitzondering van de echtgenoot of echtgenote, kan de bewindvoerder geen goederen van de beschermde persoon verkrijgen, noch rechtstreeks, noch door een tussenpersoon, behalve na bijzondere machtiging verleend door de vrederechter overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek of op grond van de wet van 16 mei 1900 tot wijziging van het erfstelsel voor de kleine nalatenschappen, van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit, of in het kader van een gerechtelijke of minnelijke verdeling overeenkomstig artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek. Hij kan de goederen van de beschermde persoon slechts in huur nemen wanneer de vrederechter daartoe op schriftelijk verzoek machtiging verleent. In dat geval bepaalt de vrederechter in zijn beschikking de huurvoorwaarden, alsook de bijzondere waarborgen verbonden aan de aldus toegestane huur.".

Art. 97 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/11 rédigé comme suit:

"Art. 499/11. Si aucun administrateur de la personne chargé de décider de la résidence de la personne protégée n'a été désigné, cette résidence ne peut être modifiée que moyennant l'approbation de l'administrateur des biens. En cas de refus, la personne protégée ou toute personne intéressée peut s'adresser au juge de paix, conformément à la procédure prévue à l'article 1252 du Code judiciaire. Le juge de paix statue sur l'intérêt de la personne protégée.".

Art. 98 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/12 rédigé comme suit:

"Art. 499/12. Les significations et notifications à faire aux personnes pourvues d'un administrateur sont faites à ces personnes mêmes et au domicile ou à la résidence de l'administrateur, pour autant que la signification ou la notification soit en rapport avec la mission de l'administrateur.".

Art. 99 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/13, rédigé comme suit:

"Art. 499/13. Tous les actes accomplis par l'administrateur en violation de l'article 499/7 sont nuls de droit.

Cette nullité ne peut être invoquée que par la personne protégée ou un administrateur ad hoc.

Si les actes visés à l'alinéa 1er ont été autorisés par le juge de paix sous conditions mais ont été accomplis par l'administrateur sans respecter celles-ci, la nullité de ces actes peut être invoquée.

La nullité de l'acte peut être couverte par l'administrateur, moyennant le respect des formes prescrites pour l'accomplissement de l'acte à confirmer.

L'action en nullité est soumise à l'application de l'article 493/1.

Art. 97 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/11 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/11. Ingeval geen bewindvoerder over de persoon die tot opdracht heeft te oordelen over de verblijfplaats van de beschermde persoon werd aangesteld, kan deze enkel gewijzigd worden met goedkeuring van de bewindvoerder over de goederen. Bij weigering kan de beschermde persoon of elke belanghebbende zich wenden tot de vrederechter overeenkomstig de in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure. De vrederechter oordeelt over het belang van de beschermde persoon.".

Art. 98 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/12 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/12. Betekeningen en kennisgevingen aan personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd, worden gedaan aan deze personen zelf en aan de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder, voor zover de betekening of de kennisgeving verband houdt met de opdracht van de bewindvoerder.".

Art. 99 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/13 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/13. Alle handelingen die door de bewindvoerder zijn verricht in strijd met art. 499/7, zijn rechtens nietig.

Deze nietigheid kan uitsluitend door de beschermde persoon of een bewindvoerder ad hoc worden ingeroepen.

Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen voorwaardelijk werden toegestaan door de vrederechter maar vervolgens door de bewindvoerder werden verricht zonder dat die voorwaarden in acht werden genomen, kan de nietigheid van deze handelingen worden ingeroepen.

De nietige handeling kan door de bewindvoerder worden bevestigd, mits naleving van de vormen die gelden voor het stellen van de te bevestigen handeling.

Op de vordering tot nietigverklaring is artikel 493/1 van toepassing.

Lorsque la personne protégée est admise à se faire restituer contre ses engagements, le remboursement de ce qui aurait été, en conséquence de ces engagements, payé pendant la protection, ne peut en être exigé, à moins qu'il ne soit prouvé que ce qui a été payé a tourné à son profit.

La nullité ne préjudicie point aux actions en responsabilité qui peuvent appartenir à la personne protégée contre son administrateur.".

Art. 100 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/14, rédigé comme suit:

"Art. 499/14. § 1er. Le juge de paix fixe le délai ou les circonstances dans lesquels l'administrateur de la personne fait rapport ainsi que les modalités en la matière.

Á défaut d'indications dans l'ordonnance visée à l'article 492/1, § 1er, l'administrateur fait, tous les ans, rapport par écrit, au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance et à son administrateur des biens. Le juge de paix peut dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, si celle-ci n'est pas en mesure d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants:

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur ou la dénomination et le siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et de sa personne de confiance;

3° le cadre de vie de la personne protégée;

4° les mesures prises par l'administrateur pour améliorer le bien-être de la personne protégée;

5° la manière dont l'administrateur a associé à l'accomplissement de sa mission la personne protégée et, le cas échéant, sa personne de confiance et son administrateur des biens et a tenu compte de leur opinion;

6° le cas échéant, la manière dont l'administrateur a tenu compte des remarques que le juge de paix a formulées lors d'un rapport précédent.

Wanneer de beschermde persoon wordt toegelaten tot herstel in zijn recht tegen zijn verbintenissen, kan hetgeen ten gevolge van die verbintenissen is betaald tijdens de bescherming, van hem niet worden teruggevorderd, tenzij bewezen is dat het betaalde hem tot voordeel gestrekt heeft.

De nietigverklaring doet geen afbreuk aan eventuele aansprakelijkheidsvorderingen die de beschermde persoon tegen zijn bewindvoerder kan instellen.".

Art. 100 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/14 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/14. § 1. De vrederechter bepaalt het tijdstip of de omstandigheden en de wijze waarop de bewindvoerder over de persoon verslag uitbrengt.

Bij gebreke van aanwijzingen in de beschikking bedoeld in artikel 492/1, § 1, brengt de bewindvoerder jaarlijks schriftelijk verslag uit aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen. De vrederechter kan de bewindvoerder ontslaan om dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld:

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon;

3° de leefsituatie van de beschermde persoon;

4° de maatregelen die de bewindvoerder heeft genomen ter bevordering van het welzijn van de beschermde persoon;

5° de wijze waarop de bewindvoerder de beschermde persoon en, in voorkomend geval, diens vertrouwenspersoon en bewindvoerder over de goederen betrokken heeft bij de uitoefening van zijn opdracht en rekening heeft gehouden met hun mening;

6° in voorkomend geval, de wijze waarop de bewindvoerder rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de vrederechter heeft geformuleerd bij een eerder verslag.

Le juge de paix marque son approbation au bas du rapport. Les remarques ou observations éventuelles dont l'administrateur de la personne doit tenir compte à l'avenir lui sont transmises.

§ 2. L'administrateur des biens fournit annuellement un rapport écrit au juge de paix, à la personne protégée et à sa personne de confiance et son administrateur de la personne. Le juge de paix peut cependant dispenser l'administrateur de transmettre ce rapport à la personne protégée, si celle-ci n'est pas en mesure d'en prendre connaissance.

Ce rapport écrit comprend au moins les éléments suivants:

1° les nom, prénom et domicile ou résidence de l'administrateur ou dénomination et siège social;

2° les nom, prénom et domicile ou résidence de la personne protégée et, le cas échéant, de sa personne de confiance;

3° les comptes, contenant au moins un résumé de l'état du patrimoine géré au début et à la fin de cette période;

4° la manière dont l'administrateur a associé la personne protégée et, le cas échéant, son administrateur de la personne et sa personne de confiance à l'exercice de sa mission et a tenu compte de leur opinion;

5° les conditions de vie matérielles de la personne protégée;

6° le cas échéant, la manière dont l'administrateur a tenu compte des remarques que le juge de paix a formulées lors d'un rapport précédent.

Il est joint au rapport une photocopie du dernier extrait de compte destinée à étayer les soldes qui y sont mentionnés ainsi que, le cas échéant, une attestation de l'organisme financier relative aux capitaux placés.

L'administrateur tient une comptabilité simplifiée portant au minimum sur les mouvements des disponibilités en espèces et en comptes. Le juge de paix peut toutefois, eu égard à la nature et à l'étendue du patrimoine à gérer, dispenser l'administrateur de cette obligation.

Onderaan het verslag brengt de vrederechter zijn goedkeuring aan. Eventuele op- of aanmerkingen waarmee de bewindvoerder over de persoon rekening dient te houden in de toekomst worden aan hem overgezonden.

§ 2. De bewindvoerder over de goederen bezorgt jaarlijks een schriftelijk verslag aan de vrederechter, aan de beschermde persoon en aan diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder over de persoon. De vrederechter kan de bewindvoerder ontslaan van de verplichting om dit verslag aan de beschermde persoon te overhandigen, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

In dit schriftelijk verslag worden minstens de volgende gegevens vermeld:

1° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de bewindvoerder of benaming en maatschappelijke zetel;

2° de naam, de voornaam en de woon- of verblijfplaats van de beschermde persoon, en, in voorkomend geval, van zijn vertrouwenspersoon;

3° de rekeningen omvattende minstens een overzicht van de stand van het beheerde vermogen bij de aanvang en op het einde van deze periode;

4° de wijze waarop de bewindvoerder de beschermde persoon en, in voorkomend geval, diens bewindvoerder over de persoon en diens vertrouwenspersoon betrokken heeft bij de uitoefening van zijn opdracht en rekening heeft gehouden met hun mening;

5° de materiële levensvoorwaarden van de beschermde persoon;

6° in voorkomend geval, de wijze waarop de bewindvoerder rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de vrederechter heeft geformuleerd bij een eerder verslag.

Bij het verslag wordt een fotokopie gevoegd van het laatste rekeninguittreksel ter staving van de erin vermelde saldi alsook, in voorkomend geval, een attest van de financiële instelling betreffende de belegde kapitalen.

De bewindvoerder voert een vereenvoudigde boekhouding, die tenminste betrekking heeft op de mutaties in contant geld of op de rekeningen. De vrederechter kan de bewindvoerder echter, gelet op de aard en de omvang van het te beheren vermogen, vrijstelling verlenen van deze verplichting.

Le juge de paix approuve le rapport et les comptes dans un procès-verbal. Il peut y formuler des réserves et des remarques dont l'administrateur doit tenir compte.

S'il existe des indices sérieux de manquements dans les comptes ou s'il existe une certaine complexité dans les comptes, le juge de paix peut désigner un expert technique chargé de lui donner un avis d'ordre technique sur le compte. Le juge de paix peut mettre les frais du conseiller technique à charge de l'administrateur si celui-ci a manifestement failli à son obligation de rapport ou dans l'exercice de sa mission.

Si le juge de paix a désigné plusieurs administrateurs, il fixe la manière dont ceux-ci font le rapport visé à l'alinéa 2.

§ 3. Le rapport et le procès-verbal sont joints au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.

§ 4. Le Roi détermine un modèle de rapport écrit et de comptabilité simplifiée.".

Art. 101 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/15, rédigé comme suit:

"Art. 499/15. L'administrateur des biens peut, au cours de l'administration, demander au juge de paix de désigner un administrateur ad hoc chargé de contrôler les comptes de l'administration déjà déposés et, le cas échéant, d'en accorder la décharge au nom de la personne protégée. La procédure de l'article 1250 du Code judiciaire est d'application. Les frais éventuels sont à charge de l'administrateur.".

Art. 102 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/16 rédigé comme suit:

"Art. 499/16. Lorsqu'il y a lieu au remplacement de l'administrateur, les comptes sont arrêtés à la date à laquelle le nouvel administrateur accepte sa mission.".

De vrederechter keurt in een proces-verbaal het verslag en de rekening goed. Hij kan daarbij voorbehouden en opmerkingen formuleren waarmee de bewindvoerder rekening moet houden.

Wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de rekening tekortkomingen vertoont of wanneer de rekening vrij complex is, kan de vrederechter een technisch adviseur aanwijzen die hem technisch advies moet geven over de rekening. De vrederechter kan de kosten van de technisch adviseur ten laste leggen van de bewindvoerder ingeval deze kennelijk tekortschoot in zijn verslaggevingsplicht of in de uitoefening van zijn opdracht.

Ingeval de vrederechter meerdere bewindvoerders heeft aangesteld, bepaalt hij de wijze waarop deze het verslag bedoeld in het tweede lid dienen uit te brengen.

§ 3. Het verslag en het proces-verbaal worden bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.

§ 4. De Koning bepaalt een model van schriftelijk verslag en van vereenvoudigde boekhouding.".

Art. 101 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/15 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/15. De bewindvoerder over de goederen kan tijdens het bewind de vrederechter verzoeken om een bewindvoerder ad hoc aan te stellen die tot opdracht heeft de reeds neergelegde bewindsrekeningen te controleren en, in voorkomend geval, er namens de beschermde persoon kwijting voor te verlenen. De procedure van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing. De eventuele kosten komen ten laste van de bewindvoerder.".

Art. 102 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/16 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/16. Indien de bewindvoerder moet worden vervangen, worden de rekeningen afgesloten op de dag waarop de nieuwe bewindvoerder zijn opdracht aanvaardt.".

Art. 103 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/17 rédigé comme suit:

"Art. 499/17. § 1er. Dans le mois de la cessation de la mission de l'administrateur de la personne, le rapport final, établi conformément à l'article 499/14, § 2, est remis, en présence du juge de paix, en vue de son approbation, à la personne dont la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur de la personne. Le rapport est également remis à l'administrateur des biens et à la personne de confiance. Le juge de paix peut toutefois dispenser l'administrateur de la personne de transmettre ce rapport à la personne protégée, pour autant qu'elle ne soit pas à même d'en prendre connaissance.

Il est dressé un procès-verbal constatant que le rapport a été remis et approuvé ou désapprouvé. Le cas échéant, il est fait mention des motifs du refus d'approbation du rapport.

§ 2. Dans l'ordonnance visée aux articles 492/4 et 496/7, le juge de paix charge l'administrateur de déposer au greffe, dans le mois de la cessation de sa mission mentionnée dans l'ordonnance, un rapport final établi conformément à l'article 499/14, § 2, ainsi qu'un inventaire des biens mobiliers.

L'ordonnance visée à l'alinéa 1er oblige également l'administrateur à transmettre une copie du rapport final et de l'inventaire des biens mobiliers à la personne dont la mesure de protection judiciaire a pris fin ou au nouvel administrateur de ses biens, ainsi que, le cas échéant, à l'administrateur de la personne et à la personne de confiance.

Le juge de paix précise également dans son ordonnance le jour et l'heure auxquelles l'administrateur, la personne dont la mesure de protection judiciaire a pris fin ou le nouvel administrateur de ses biens, ainsi que, le cas échéant, l'administrateur de la personne et la personne de confiance doivent comparaître en chambre du conseil. L'ordonnance leur est notifiée par pli judiciaire.

Aux jour et heure fixés, il est établi un procès-verbal constatant ou non la reddition du compte, son approbation et la décharge donnée à l'administrateur sortant pour les comptes n'ayant pas encore fait l'objet d'une décharge conformément à l'article 499/15. Le procès-

Art. 103 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/16 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/17. § 1. Binnen een maand na beëindiging van de opdracht van de bewindvoerder over de persoon wordt het eindverslag, opgesteld overeenkomstig de vorm bedoeld in artikel 499/14, § 2, in aanwezigheid van de vrederechter met het oog op de goedkeuring ervan overhandigd aan de persoon over wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan de nieuwe bewindvoerder over de persoon. Het verslag wordt eveneens overhandigd aan de bewindvoerder over de goederen en de vertrouwenspersoon. De vrederechter kan de bewindvoerder over de persoon er evenwel van ontslaan om dit verslag over te zenden aan de beschermde persoon, voor zover deze niet in staat is ervan kennis te nemen.

Er wordt een proces-verbaal opgemaakt waarin bevonden wordt dat het verslag is uitgebracht en goed- of afgekeurd. In voorkomend geval wordt melding gemaakt van de redenen waarom het verslag werd afgekeurd.

§ 2. In de in de artikelen 492/4 en 496/7 bedoelde beschikking, geeft de vrederechter de opdracht aan de bewindvoerder om binnen de maand na de datum van beëindiging van zijn opdracht vermeld in de beschikking, een eindverslag, opgesteld overeenkomstig de vorm bedoeld in artikel 499/14, § 2, alsook een inventaris van de roerende goederen, neer te leggen ter griffie.

De in het eerste lid bedoelde beschikking verplicht de bewindvoerder tevens om een kopie van het eindverslag en de inventaris van de roerende goederen over te zenden aan de persoon over wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of aan diens nieuwe bewindvoerder over de goederen alsook, in voorkomend geval, aan de bewindvoerder over de persoon en de vertrouwenspersoon.

Voorts bepaalt de vrederechter in zijn beschikking dag en uur waarop de bewindvoerder, de persoon over wie de rechterlijke beschermingsmaatregel of diens nieuwe bewindvoerder over de goederen alsook, in voorkomend geval, de bewindvoerder over de persoon en de vertrouwenspersoon, dienen te verschijnen in raadkamer. De beschikking wordt hen bij gerechtsbrief ter kennis gebracht.

Op de gestelde dag en uur wordt een proces-verbaal opgesteld, waarin al dan niet bevonden wordt dat de rekening en verantwoording is verricht, de rekening is goedgekeurd en dat de uittredende bewindvoerder kwijting is verleend voor de rekeningen waarvoor nog

verbal est cosigné par les parties comparantes, le juge de paix et le greffier en chef.

Toute approbation du compte définitif antérieure à la date du procès-verbal prévu à l'alinéa 4 est nulle.

S'il donne lieu à des contestations, le compte est rendu en justice conformément aux articles 1358 et suivants du Code judiciaire.

§ 3. Le rapport et le procès-verbal sont joints au dossier administratif visé à l'article 1253 du Code judiciaire.".

Art. 104 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/18 rédigé comme suit:

"Art. 499/18. Tant que le compte définitif n'a pas été approuvé, aucun contrat valable ne peut être conclu entre la personne dont la mesure de protection judiciaire a pris fin, et l'ancien administrateur de ses biens.

Sur production d'une copie certifiée conforme par le greffier du procès-verbal dressé conformément à l'article 499/17, § 2, alinéa 4, le nouvel administrateur des biens ou la personne anciennement protégée donne la mainlevée de la garantie fournie par l'administrateur pour sûreté de sa gestion.".

Art. 105 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/19 rédigé comme suit:

"Art. 499/19. En cas de décès de la personne protégée pendant la durée de l'administration, le juge de paix peut autoriser, d'office ou à la demande de l'administrateur, de la personne de confiance ou de toute personne intéressée ainsi que du procureur du Roi, l'administrateur des biens, en l'absence d'héritiers intervenants, à poursuivre sa mission jusqu'à deux mois au maximum après ce décès.

Dans ce cas, les compétences de l'administrateur se limitent au paiement des créances privilégiées mentionnées aux articles 19 et 20 de la loi hypothécaire du

geen kwijting werd verleend overeenkomstig artikel 499/15. Het proces-verbaal wordt medeondertekend door de verschijnende partijen, de vrederechter en de hoofdgriffier.

Elke goedkeuring van de definitieve rekening voorafgaand aan de datum van het in het vierde lid bedoelde proces-verbaal, is nietig.

Bij betwisting wordt overeenkomstig de artikelen 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek rekening en verantwoording voor de rechtbank gedaan.

§ 3. Het verslag en het proces-verbaal worden bij het in artikel 1253 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde administratief dossier gevoegd.".

Art. 104 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/18 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/18. Zolang de definitieve rekening niet is goedgekeurd, kunnen tussen de persoon over wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd en zijn vroegere bewindvoerder over de goederen geen geldige overeenkomsten worden gesloten.

Op voorlegging van een door de griffier voor eensluidend verklaard afschrift van het overeenkomstig artikel 499/17, § 2, vierde lid, opgemaakte proces-verbaal verleent de nieuwe bewindvoerder over de goederen of de gewezen beschermde persoon opheffing van de zekerheidstelling die de bewindvoerder inzake zijn beheer heeft gegeven.".

Art. 105 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/19 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/19. In geval van overlijden van de beschermde persoon tijdens de duur van het bewind, kan de vrederechter, ambtshalve of op verzoek van de bewindvoerder, de vertrouwenspersoon of van elke belanghebbende evenals van de procureur des Konings, de bewindvoerder over de goederen, bij afwezigheid van erfgenamen die optreden, machtigen om diens opdracht uit te oefenen tot uiterlijk twee maanden na dit overlijden.

De bevoegdheden van de bewindvoerder zijn in dat geval beperkt tot de betaling van de in de artikelen 19 en 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851

16 décembre 1851, antérieures au décès de la personne protégée.

Par dérogation à l'article 499/17, § 2, l'administrateur dépose, au cours de la période visée à l'alinéa 1er, son rapport et compte définitifs au greffe, où les héritiers de la personne protégée et le notaire chargé de la déclaration et du partage de la succession peuvent en prendre connaissance. Cette disposition s'applique sans préjudice de l'application des articles 1358 et suivants du Code judiciaire.".

Art. 106 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/20 rédigé comme suit:

"Art. 499/20. L'approbation du compte ne préjudicie point aux actions en responsabilité qui peuvent appartenir à la personne protégée contre l'administrateur.".

Art. 107 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 3, il est inséré un article 499/21 rédigé comme suit:

"Art. 499/21. Toute action de la personne protégée contre son administrateur relative aux faits et comptes de l'administration se prescrit par cinq ans à compter de la fin de la mission de l'administrateur.".

Art. 108 (ancien art. 49)

Dans la section 4, insérée par l'article 68, il est inséré une sous-section 4 intitulée "De l'administration exercée par les parents".

Art. 109 (ancien art. 50)

Dans la sous-section 4, inséré par l'article 108, l'article 500, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 500. La présente sous-section est d'application si le juge de paix a ordonné une mesure de protection judiciaire de représentation conformément à l'article 492/1 et a désigné comme administrateur les père et mère de la personne protégée ou l'un d'entre eux.".

vermelde bevoorrechte schuldvorderingen die dateren van vóór het overlijden van de beschermde persoon.

In afwijking van artikel 499/17, § 2, legt hij binnen de in het eerste lid bedoelde termijn zijn definitief verslag en rekening neer ter griffie. Hiervan kan ter griffie kennis genomen worden door de erfgenamen van de beschermde persoon en de notaris die belast wordt met de aangifte en de verdeling van de nalatenschap. Dit geldt onverminderd de toepassing van artikel 1358 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.".

Art. 106 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/20 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/20. De goedkeuring van de rekening doet geenszins afbreuk aan de aansprakelijkheidsvorderingen die de beschermde persoon tegen de bewindvoerder kan instellen.".

Art. 107 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 3 wordt een artikel 499/21 ingevoegd, luidende:

"Art. 499/21. Vorderingen van de beschermde persoon tegen zijn bewindvoerder betreffende feiten en rekeningen van het bewind verjaren na vijf jaar te rekenen van de beëindiging van de opdracht van de bewindvoerder.".

Art. 108 (vroeger art. 49)

In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, wordt een onderafdeling 4 ingevoegd luidende "Het bewind uitgeoefend door de ouders".

Art. 109 (vroeger art. 50)

In onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 108, artikel 500, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, wordt hersteld als volgt:

"Art. 500. Deze onderafdeling is van toepassing ingeval de vrederechter een rechterlijke beschermingsmaatregel van vertegenwoordiging heeft bevolen overeenkomstig artikel 492/1 en de ouders van de beschermde persoon of één van beide heeft aangesteld tot bewindvoerder.".

Art. 110 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 4, il est inséré un article 500/1 rédigé comme suit:

"Art. 500/1. Les dispositions de la sous-section 3 sont applicables par analogie, à l'exception des dérogations prévues par la présente sous-section.".

Art. 111 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 4, il est inséré un article 500/2 rédigé comme suit:

"Art. 500/2. Par dérogation à l'article 499/14, le juge de paix fixe, dans le mois qui suit le moment où le rapport visé à l'article 499/6 a été versé au dossier administratif, après avoir entendu les parents, la personne protégée et sa personne de confiance, le moment auquel ou les circonstances dans lesquelles les parents font rapport.".

Art. 112 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 4, il est inséré un article 500/3 rédigé comme suit:

"Art. 500/3. § 1er. Si les deux parents ont été désignés comme administrateurs, ils exercent conjointement l'administration.

À l'égard des tiers de bonne foi, chaque parent est réputé agir avec l'accord de l'autre parent quand il accomplit seul un acte concernant la gestion des biens de la personne protégée, sous réserve des exceptions prévues par la loi.

Les différends entre les parents sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée en privilégiant le recours à la médiation conformément aux articles 1724 à 1737 du Code Judiciaire et à défaut, conformément à la procédure prévue par l'article 1252 du Code judiciaire.

§ 2. Si un tiers est administrateur, les conflits entre ce tiers et les parents également désignés comme administrateurs sont réglés dans l'intérêt de la personne protégée, conformément à la procédure prévue par l'article 1252 du Code judiciaire.".

Art. 110 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 4 wordt een artikel 500/1 ingevoegd, luidende:

"Art.500/1. De bepalingen van onderafdeling 3 zijn van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de afwijkingen bepaald in deze onderafdeling.".

Art. 111 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 4 wordt een artikel 500/2 ingevoegd, luidende:

"Art.500/2. In afwijking van artikel 499/14 bepaalt de vrederechter binnen een maand nadat het verslag bedoeld in artikel 499/6 bij het administratief dossier is het gevoegd, na de ouders, de beschermde persoon en diens vertrouwenspersoon te hebben gehoord, het tijdstip of de omstandigheden en de wijze waarop de ouders verslag uitbrengen.".

Art. 112 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 4 wordt een artikel 500/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 500/3. § 1. Ingeval beide ouders aangesteld zijn tot bewindvoerder oefenen zij gezamenlijk het bewind uit.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een daad van beheer van de goederen van de beschermde persoon stelt, behoudens de bij wet bepaalde uitzonderingen.

Geschillen tussen de ouders worden beslecht in het belang van de beschermde persoon waarbij de voorkeur wordt gegeven aan de bemiddeling overeenkomstig de artikelen 1724 tot 1737 van het Gerechtelijk Wetboek en bij ontstentenis daarvan overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Indien een derde optreedt als bewindvoerder, worden conflicten tussen deze derde en de ouders die eveneens als bewindvoerder werden aangesteld beslecht in het belang van de beschermde persoon overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 1252 van het Gerechtelijk Wetboek.".

Art. 113 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 4, il est inséré un article 500/4 rédigé comme suit:

"Art. 500/4. Le parent dont la mission d'administrateur prend fin, ne rend compte et ne fait reddition de compte, conformément à l'article 499/17, qu'à la demande expresse de la personne dont la mesure de protection a pris fin ou du nouvel administrateur, dans le mois qui suit la cessation de sa mission. Les articles 499/18 et 499/20 à 499/22 sont alors d'application.

L'article 499/19 est d'application lorsque l'administration prend fin à la suite du décès de la personne protégée. Par dérogation à l'article 499/19, les parents sont uniquement tenus de rendre compte et de faire reddition de compte à la demande expresse des héritiers de la personne protégée, dans le mois qui suit son décès.".

Art. 114 (ancien art. 51)

Dans la section 4, inséré par l'article 68, il est inséré une sous-section 5, intitulée "De la personne de confiance".

Art. 115 (ancien art. 52)

Dans la sous-section 5, inséré par l'article 114, l'article 501, abrogé par la loi du 10 octobre 1967, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 501. La personne à protéger ou protégée a le droit d'être soutenue pendant toute la durée de l'administration, par une personne de confiance qu'elle a désignée personnellement.

Si la personne désignée conformément aux articles 496 et 496/1 accepte la fonction de personne de confiance, le juge homologue la désignation, à moins que des raisons graves tenant à l'intérêt de la personne protégée et précisées dans les motifs de l'ordonnance n'interdisent de suivre ce choix.

Si la personne protégée n'a pas désigné personnellement de personne de confiance, le juge de paix peut examiner la possibilité de désigner encore une personne de confiance.

La personne de confiance est désignée sur requête écrite ou verbale adressée au juge de paix par la per-

Art. 113 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 4 wordt een artikel 500/4 ingevoegd, luidende:

"Art.500/4. De ouder wiens opdracht als bewindvoerder eindigt, legt uitsluitend op uitdrukkelijk verzoek van de persoon over wie de rechterlijke beschermingsmaatregel is beëindigd of de nieuwe bewindvoerder, binnen één maand na beëindiging van diens opdracht, rekenschap en verantwoording af overeenkomstig artikel 499/17. De artikelen 499/18 en 499/20 tot 499/22 zijn in dat geval van toepassing.

Artikel 499/19 is van toepassing ingeval het bewind eindigt door overlijden van de beschermde persoon. In afwijking van artikel 499/19 zijn de ouders slechts gehouden tot het afleggen van rekenschap en verantwoording op uitdrukkelijke vraag van de erfgenamen van de beschermde persoon, binnen één maand na diens overlijden.".

Art. 114 (vroeger art. 51)

In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, wordt een onderafdeling 5 ingevoegd, luidende "Vertrouwenspersoon".

Art. 115 (vroeger art. 52)

In onderafdeling 5, ingevoegd bij artikel 114, wordt artikel 501, opgeheven bij de wet van 10 oktober 1967, hersteld als volgt:

"Art. 501. De te beschermen of beschermde persoon heeft het recht zich, voor de duur van het bewind, te laten bijstaan door een door hemzelf aangewezen vertrouwenspersoon.

Indien de persoon die overeenkomstig de artikelen 496 en 496/1 is aangewezen de functie van vertrouwenspersoon aanvaardt, homologeert de vrederechter de aanwijzing, tenzij ernstige en in de beschikking nauwkeurig omschreven redenen in het belang van de beschermde persoon uitsluiten dat deze keuze wordt gevolgd.

Indien de beschermde persoon zelf geen vertrouwenspersoon heeft aangewezen, kan de vrederechter de mogelijkheid onderzoeken om alsnog een vertrouwenspersoon aan te wijzen.

De aanwijzing van de vertrouwenspersoon gebeurt door een schriftelijk of mondeling verzoek daartoe ge-

sonne à protéger ou protégée, par un tiers dans l'intérêt de celle-ci, ou par le procureur du Roi, au début ou au cours de l'administration. Le juge de paix s'assure au préalable de son acceptation et statue par une ordonnance spécialement motivée.

L'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

Ne peuvent être désignés comme personne de confiance:

1° l'administrateur de la personne protégée;

2° les personnes à l'égard desquelles a été prise une mesure de protection judiciaire ou extrajudiciaire;

3° les personnes morales;

4° les personnes qui, conformément à l'article 32 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, sont totalement déchues de l'autorité parentale;

5° si l'administration est exercée par les deux parents ou par l'un des deux, un parent de la personne protégée jusqu'au deuxième degré.

Toutefois, dans des circonstances exceptionnelles, le juge de paix peut déroger par une ordonnance spécialement motivée à l'alinéa 6, 5°, s'il constate que cela sert l'intérêt de la personne protégée.

Le juge de paix peut refuser la désignation de la personne de confiance sur base de son extrait de casier judiciaire.

Il peut, dans l'intérêt de la personne protégée, désigner plusieurs personnes de confiance.

Le cas échéant, il précise les compétences des différentes personnes de confiance ainsi que les modalités d'exercice de leur compétence.".

Art. 116 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 5, il est inséré un article 501/1, rédigé comme suit:

richt aan de vrederechter door de beschermde of de te beschermen persoon, door een derde in het belang van de beschermde of de te beschermen persoon, dan wel door de procureur des Konings, bij de aanvang of tijdens de duur van het bewind. De vrederechter vergewist zich vooraf van zijn aanvaarding en oordeelt bij een met bijzondere redenen omklede beschikking.

Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

Kunnen niet worden aangewezen tot vertrouwenspersoon:

1° de bewindvoerder van de beschermde persoon;

2° personen ten aanzien van wie een rechterlijke of een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel werd getroffen;

3° rechtspersonen;

4° personen die, overeenkomstig artikel 32 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade volledig ontzet zijn uit het ouderlijk gezag;

5° ingeval het bewind wordt uitgeoefend door beide ouders of één van beide, een bloedverwant van de beschermde persoon tot en met de tweede graad.

De vrederechter kan evenwel in uitzonderlijke omstandigheden bij een met bijzondere redenen omklede beschikking afwijken van het zesde lid, 5°, ingeval hij vaststelt dat dit het belang van de beschermde persoon dient.

De vrederechter kan de aanwijzing van de vertrouwenspersoon weigeren op grond van diens uittreksel uit het strafregister.

In het belang van de beschermde persoon kan hij meerdere vertrouwenspersonen aanwijzen.

In voorkomend geval preciseert hij de bevoegdheden van de diverse vertrouwenspersonen, alsook de wijze waarop zij hun bevoegdheid uitoefenen.".

Art. 116 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 501/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 501/1. La personne protégée peut renoncer à tout moment au soutien de la personne de confiance ou désigner une autre personne de confiance. La procédure est introduite par requête écrite ou orale.

L'article 1246 du Code judiciaire est d'application.

Par ordonnance motivée, le juge de paix peut, dans l'intérêt de la personne à protéger, décider à tout moment, soit d'office, soit à la demande d'un administrateur ou du procureur du Roi, que la personne de confiance ne peut plus exercer sa fonction.".

Art. 117 *(nouveau)*

Dans la même sous-section 5, il est inséré un article 501/2, rédigé comme suit:

"Art. 501/2. La personne de confiance soutient la personne protégée. Elle entretient, dans la mesure du possible, des contacts étroits avec la personne protégée et se concerte régulièrement avec son administrateur.

La personne de confiance reçoit tous les rapports relatifs à l'administration. Elle est tenue au courant par l'administrateur de tous les actes relatifs à l'administration et peut recueillir auprès de lui toutes les informations utiles à ce propos.

La personne de confiance exprime les souhaits de la personne protégée dans les cas prévus par la loi, si cette dernière n'est pas en mesure de les exprimer elle-même. La personne de confiance aide la personne protégée à exprimer son avis, si cette dernière n'est pas en mesure de l'exprimer de manière autonome.

Si la personne de confiance constate que l'administrateur commet des manquements manifestes dans l'exercice de sa mission, elle demande au juge de paix de revoir l'ordonnance visée à l'article 492/1 conformément à l'article 496/7.

Si, dans l'exercice de sa mission, la personne de confiance cause un préjudice à la personne protégée, elle n'est responsable que de son dol et de sa faute grave.".

"Art. 501/1. De beschermde persoon kan te allen tijde afzien van de ondersteuning van de vertrouwenspersoon of een andere vertrouwenspersoon aanwijzen. De procedure wordt ingeleid bij schriftelijk of mondeling verzoek.

Artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing.

De vrederechter kan, in het belang van de te beschermen persoon, te allen tijde, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een bewindvoerder of de procureur des Konings, bij een met redenen omklede beschikking beslissen dat de vertrouwenspersoon zijn functie niet meer mag uitoefenen.".

Art. 117 *(nieuw)*

In dezelfde onderafdeling 5 wordt een artikel 501/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 501/2. De vertrouwenspersoon ondersteunt de beschermde persoon. Hij onderhoudt, voor zover mogelijk, nauwe contacten met de beschermde persoon en pleegt op geregelde tijdstippen overleg met diens bewindvoerder.

De vertrouwenspersoon ontvangt alle verslagen inzake het bewind. Hij wordt door de bewindvoerder op de hoogte gehouden van alle handelingen die betrekking hebben op het bewind en kan bij hem alle nuttige informatie hieromtrent inwinnen.

De vertrouwenspersoon drukt de wensen van de beschermde persoon in de bij wet bepaalde gevallen indien de beschermde persoon niet in staat is om deze zelf te uiten. De vertrouwenspersoon ondersteunt de beschermde persoon bij het uiten van zijn mening ingeval hij niet in staat is om deze zelfstandig te uiten.

Indien de vertrouwenspersoon vaststelt dat de bewindvoerder kennelijk tekortschiet in de uitoefening van zijn opdracht, moet hij de vrederechter verzoeken de in artikel 492/1 bedoelde beschikking te herzien overeenkomstig artikel 496/7.

Ingeval de vertrouwenspersoon bij de uitvoering van zijn opdracht de beschermde persoon schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld.".

Art. 118 (ancien art. 53)

Dans le chapitre III, inséré par l'article 54, il est inséré une section 5 intitulée "De la fin de l'administration".

Art. 119 (ancien art. 54)

Dans la section 5, insérée par l'article 118, il est inséré l'article 502, qui est remplacé par ce qui suit:

"Art. 502. § 1er. L'administration prend fin dans les cas prévus à l'article 492/4.

§ 2. Sans préjudice de l'article 499/19, la mission de l'administrateur prend fin:

1° par la fin de l'administration;

2° par le décès de l'administrateur ou la dissolution de la fondation privée;

3° par le placement de l'administrateur sous une mesure de protection judiciaire conformément à l'article 492/1;

4° si le juge de paix décide, conformément à l'article 496/7, de remplacer l'administrateur;

5° si le juge ordonne une mesure de protection extra-judiciaire visée aux articles 490 ou 490/1.".

Art. 120 *(nouveau)*

Dans le livre Ier, titre XI, du même Code, le chapitre III comportant les articles 513 à 515, est abrogé.

Art. 121 *(nouveau)*

Dans l'article 776 du même Code, remplacé par la loi du 29 avril 2001 et modifié par la loi du 13 février 2003, les mots "et aux interdits" sont abrogés.

Art. 122 (ancien art. 55)

L'article 817 du même Code, modifié par les lois des 29 avril 2001 et 9 mai 2007, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 817. L'action en partage, à l'égard des cohéritiers mineurs ou majeurs déclarés incapables d'aliéner des

Art. 118 (vroeger art. 53)

In hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 54, wordt een afdeling 5 ingevoegd, luidende "De beëindiging van het bewind".

Art. 119 (vroeger art. 54)

In afdeling 5, ingevoegd bij artikel 118 wordt artikel 502 ingevoegd dat wordt vervangen als volgt:

"Art. 502. § 1. Het bewind eindigt in de gevallen bedoeld in artikel 492/4.

§ 2. Onverminderd artikel 499/19, neemt de opdracht van de bewindvoerder een einde:

1° door de beëindiging van het bewind;

2° door het overlijden van de bewindvoerder of de ontbinding van de private stichting;

3° door de plaatsing van de bewindvoerder onder een rechterlijke beschermingsmaatregel overeenkomstig artikel 492/1;

4° ingeval de vrederechter overeenkomstig artikel 496/7 beslist om de bewindvoerder te vervangen;

5° ingeval de vrederechter een buitengerechtelijke beschermingsmaatregel beveelt als bedoeld in de artikelen 490 of 490/1.".

Art. 120 *(nieuw)*

In boek I, titel XI, van hetzelfde Wetboek, wordt hoofdstuk III, dat de artikelen 513 tot 515 omvat, opgeheven.

Art. 121 *(nieuw)*

In artikel 776 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001 en gewijzigd bij de wet van 13 februari 2003, worden de woorden "en aan onbekwaamverklaarden" opgeheven.

Art. 122 (vroeger art. 55)

Artikel 817 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 29 april 2001 en 9 mei 2007, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 817. De vordering tot verdeling kan, wat minderjarige of meerderjarige die op grond van artikel 492/1 on-

biens sur la base de l'article 492/1, peut être exercée par leur tuteur ou administrateur spécialement habilité à cet effet par le juge de paix du For de la tutelle ou de l'administration.".

Art. 123 (ancien art. 56)

Dans l'article 819, alinéa 2, du même Code, modifié par les lois des 10 mai 1960 et 29 avril 2001, les mots "ou des interdits" sont remplacés par les mots "ou des personnes protégées qui, en vertu de l'article 492/1, ont été déclarées incapables d'aliéner des biens".

Art. 124 (ancien art. 57)

Dans l'article 838 du même Code, remplacé par la loi du 18 juillet 1991, les mots "des interdits, des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, A) à K)," sont remplacés par les mots "des personnes protégées qui, en vertu de l'article 492/1, ont été déclarées incapables d'aliéner des biens,".

Art. 125 (ancien art. 58)

L'article 905 du même Code, abrogé par la loi du 14 juillet 1976, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 905. Sans préjudice des articles 903 et 904, la personne qui, sur la base de l'article 492/1, a été déclarée incapable de disposer, soit par donation entre vifs, soit par testament, peut le faire après y avoir été autorisée, à sa demande, par le juge de paix visé à l'article 268, 3°, du Code judidiciaire.

Le juge de paix juge de la capacité de la personne protégée à exprimer sa volonté.

Lorsque, en vertu de l'alinéa 1er, le juge de paix donne l'autorisation à la personne protégée de disposer par testament, celle-ci ne peut tester que par acte authentique, sans devoir en soumettre le projet au juge de paix.

Le juge de paix peut en outre refuser l'autorisation à disposer par donations si la personne protégée ou ses créanciers d'aliments sont menacés d'indigence par la donation.

Les articles 1241 et 1247 du Code judiciaire sont d'application.".

bekwaam is verklaard om goederen te vervreemden medeërfgenamen betreft, worden ingesteld door hun voogd of bewindvoerder daartoe door de vrederechter van het voogdijforum of het bewindsforum bijzonder gemachtigd.".

Art. 123 (vroeger art. 56)

In artikel 819, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 10 mei 1960 en 29 april 2001, worden de woorden "of onbekwaamverklaarden bevinden," vervangen door "bevinden, of beschermde personen die op grond van artikel 492/1 onbekwaam zijn verklaard om goederen te vervreemden,".

Art. 124 (vroeger art. 57)

In artikel 838 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991, worden de woorden "onbekwaamverklaarden bevinden, personen aan wie krachtens artikel 488*bis*, A) tot K), een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd," vervangen door "beschermde personen bevinden die op grond van artikel 492/1 onbekwaam zijn verklaard om goederen te vervreemden,".

Art. 125 (vroeger art. 58)

Artikel 905 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 14 juli 1976, wordt hersteld als volgt:

"Art. 905. Onverminderd de artikelen 903 en 904, kan de persoon die op grond van artikel 492/1 onbekwaam is verklaard om te beschikken, hetzij bij schenking onder de levenden hetzij bij testament, deze doen na machtiging, op zijn verzoek, door de in artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vrederechter.

De vrederechter oordeelt over de wilsbekwaamheid van de beschermde persoon.

Als de vrederechter met toepassing van het eerste lid de beschermde persoon toestaat bij testament te beschikken, kan de beschermde persoon alleen bij authentieke akte een testament maken, zonder dat hij het ontwerp ervan aan de vrederechter moet voorleggen.

De vrederechter mag de machtiging om te schenken bovendien weigeren indien de beschermde persoon of zijn onderhoudsgerechtigden door de schenking behoeftig dreigen te worden.

De artikelen 1241 en 1247 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.".

Art. 126 (*nouveau*)

Dans le même Code, l'article 908, abrogé par la loi du 31 mars 1987, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 908. Quiconque exerce un mandat judiciaire ne peut recevoir un don ou un legs de la personne vis-à-vis de laquelle il exerce ce mandat, à moins qu'il soit un ascendant ou descendant en ligne directe de cette personne ou que le juge de paix l'y autorise expressément.".

Art. 126 (*nieuw*)

In hetzelfde Wetboek wordt artikel 908, opgeheven bij de wet van 31 maart 1987, hersteld als volgt:

"Art. 908. Eenieder die een gerechtelijk mandaat uitoefent, kan geen schenking of legaat ontvangen van de persoon ten aanzien van wie hij dit mandaat uitoefent, tenzij hij een bloedverwant is in de opgaande of neerdalende lijn van deze persoon of de vrederechter hem dit uitdrukkelijk toestaat.".

Art. 127 *(nouveau)*

Dans l'article 909 du même Code, modifié par la loi du 22 avril 2003, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 2 et 3:

"Les administrateurs visés au chapitre III du titre XI du livre 1er qui ne sont pas parents ou proches de la personne protégée, ne pourront profiter des dispositions entre vifs ou testamentaires que la personne protégée aurait faites pendant la durée de leur mandat.".

Art. 127 *(nieuw)*

In artikel 909 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 22 april 2003, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, luidende:

"De bewindvoerders bedoeld in hoofdstuk III van titel XI van boek 1 die geen familieleden of verwanten van de beschermde persoon zijn, kunnen geen voordeel genieten van beschikkingen onder levenden of bij testament die de beschermde persoon tijdens de duur van hun mandaat zou hebben gemaakt.".

Art. 128 (ancien art. 59)

Dans l'article 935 du même Code, modifié par la loi du 29 avril 2001, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "ou à un interdit," sont abrogés;

2° l'alinéa 1er est complété par la phrase suivante:

"Une donation faite à une personne protégée qui, en vertu de l'article 492/2, a été déclarée incapable de la recevoir, doit être acceptée par son administrateur, conformément à l'article 499/7, § 2, 6°";

3° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante:

"La personne protégée qui, en vertu de l'article 492/1, a besoin d'assistance pour accepter une donation, peut accepter avec l'assistance de son administrateur.".

Art. 128 (vroeger art. 59)

In artikel 935 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij wet van 29 april 2001, worden de volgende wijzigen aangebracht:

1° In het eerste lid worden de woorden "of aan een onbekwaamverklaarde" opgeheven;

2° het eerste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

"Een schenking aan een beschermde persoon die op grond van artikel 492/2 onbekwaam is verklaard om deze te ontvangen, moet worden aangenomen door zijn bewindvoerder, overeenkomstig artikel 499/7, § 2, 6°;

3° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zin:

"Een beschermde persoon die op grond van artikel 492/1 bijstand behoeft om een schenking te aanvaarden, kan met bijstand van zijn bewindvoerder aannemen.".

Art. 129 (ancien art. 60)

L'article 942 du même Code, remplacé par la loi du 14 juillet 1976, est remplacé par ce qui suit:

Art. 129 (vroeger art. 60)

Artikel 942 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij wet van 14 juli 1976, wordt vervangen door wat volgt:

"Les mineurs et les personnes protégées qui, en vertu de l'article 492/1, ont été déclarées incapables de recevoir des donations, ne sont point restitués contre le défaut d'acceptation ou de transcription des donations, sauf leur recours contre leur tuteur ou contre leur administrateur, s'il y échet, mais sans que la restitution puisse avoir lieu dans le cas même où le tuteur ou l'administrateur se trouverait insolvable.".

Art. 130 (ancien art. 61)

Dans l'article 1031, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 9 mai 2007, les mots "interdits ou présumés absents" sont remplacés par les mots "des personnes protégées qui, en vertu de l'article 492/1, ont été déclarées incapables d'accepter la succession ou des héritiers présumés absents".

Art. 131 (ancien art. 62)

Dans l'article 1057 du même Code, modifié par les lois des 15 décembre 1949 et 29 avril 2001, les mots "s'ils sont mineurs ou interdits" sont remplacés par les mots "s'ils sont mineurs ou déclarés incapables d'accepter une succession sur la base de l'article 492/1" et les mots "appelés majeurs, mineurs ou interdits" par les mots "appelés majeurs, mineurs ou protégés en vertu de l'article 492/1".

Art. 132 (ancien art. 63)

Dans l'article 1070 du même Code, le mot "interdits" est remplacé par les mots "personnes protégées en vertu de l'article 492/1".

Art. 133 (ancien art. 64)

Dans l'article 1124 du même Code, remplacé par la loi du 30 avril 1958, les mots "les interdits" sont remplacés par les mots "les personnes protégées en vertu de l'article 492/1".

Art. 134 (ancien art. 65)

Dans l'article 1125 du même Code, remplacé par la loi du 30 avril 1958, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "l'interdit" sont remplacés par les mots "la personne protégée en vertu de l'article 492/1";

"Art. 942. Minderjarigen en beschermde personen die op grond van artikel 492/1 onbekwaam werden verklaard om schenkingen te ontvangen, worden niet in hun recht hersteld tegen het ontbreken van de aanneming of van de overschrijving van schenkingen, behoudens hun verhaal op hun voogd of bewindvoerder, indien daartoe grond bestaat, maar zonder herstel, zelfs ingeval de voogd of bewindvoerder onvermogend mocht zijn.".

Art. 130 (vroeger art. 61)

In artikel 1031, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "beschermde personen die op grond van artikel 492/1 onbekwaam zijn verklaard om de nalatenschap te aanvaarden".

Art. 131 (vroeger art. 62)

In artikel 1057 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 15 december 1949 en 29 april 2001, worden de woorden "onbekwaam verklaard zijn" vervangen door de woorden "op grond van artikel 492/1 onbekwaam zijn verklaard om een nalatenschap te aanvaarden" en wordt het woord "onbekwaamverklaarde" vervangen door de woorden "op grond van artikel 492/1 beschermde".

Art. 132 (vroeger art. 63)

In artikel 1070 van hetzelfde Wetboek wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "personen beschermd op grond van artikel 492/1".

Art. 133 (vroeger art. 64)

In artikel 1124 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 april 1958, wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "krachtens artikel 492/1 beschermde personen".

Art. 134 (vroeger art. 65)

In artikel 1125 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 april 1958, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "personen beschermd op grond van artikel 492/1";

2° dans l'alinéa 2, les mots "l'interdit" sont remplacés par les mots "la personne protégée en vertu de l'article 492/1".

Art. 135 (ancien art. 66)

Dans l'article 1304 du même Code, modifié par la loi du 14 juillet 1976, l'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

"Le temps ne court, à l'égard des actes faits par les mineurs, que du jour de la majorité.".

Art. 136 (ancien art. 67)

Dans l'article 1312 du même Code, remplacé par la loi du 30 avril 1958, les mots "ou les interdits" et les mots "ou l'interdiction" sont abrogés.

Art. 137 (ancien art. 68)

Dans l'article 1314 du même Code, les mots "ou des interdits" et les mots "ou avant l'interdiction" sont abrogés.

Art. 138 (ancien art. 69)

Dans le même Code, il est inséré un article 1397/1 rédigé comme suit:

"Art. 1397/1. La personne protégée déclarée incapable de conclure un contrat de mariage en vertu de l'article 492/1, peut conclure un contrat de mariage et modifier son régime matrimonial, après avoir obtenu, à sa demande, l'autorisation du juge de paix, sur la base du projet rédigé par le notaire.

Les articles 1241 et 1246 du Code judiciaire sont d'application.

Dans des cas particuliers, le juge de paix peut autoriser l'administrateur à agir seul, ou autoriser celui-ci à assister la personne protégée. La procédure de l'article 1250 du Code judiciaire est d'application. Est jointe à la requête une copie du projet d'acte notarié.".

2° in het tweede lid wordt het woord "onbekwaamverklaarde" vervangen door de woorden "de persoon beschermd op grond van artikel 492/1".

Art. 135 (vroeger art. 66)

In artikel 1304 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 juli 1976, wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"Ten aanzien van handelingen van minderjarigen, begint de tijd te lopen van de dag van de meerderjarigheid.".

Art. 136 (vroeger art. 67)

In artikel 1312 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 april 1958, worden de woorden "of onbekwaamverklaarden" en de woorden "of de onbekwaamverklaring" opgeheven.

Art. 137 (vroeger art. 68)

In artikel 1314 van hetzelfde Wetboek worden de woorden "of van onbekwaamverklaarden" en de woorden "of onbekwaamverklaarden" alsook de woorden "of voor hun onbekwaamverklaring" opgeheven.

Art. 138 (vroeger art. 69)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1397/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 1397/1. De beschermde persoon die op grond van artikel 492/1 onbekwaam werd verklaard om een huwelijkscontract af te sluiten, kan een huwelijkscontract aangaan en zijn huwelijksvermogenstelsel wijzigen na machtiging, op zijn verzoek, door de vrederechter, op basis van het door de notaris opgestelde ontwerp.

De artikelen 1241 en 1246 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

In bijzondere gevallen kan de vrederechter de bewindvoerder machtigen alleen op te treden of hem toestaan de beschermde persoon bij te staan. De rechtspleging van artikel 1250 van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing. Bij het verzoekschrift wordt een kopie gevoegd van de notariële ontwerpakte.".

Art. 139 (ancien art. 70)

Dans l'article 1428, alinéa 2, du même Code, remplacé par la loi du 29 avril 2001, les mots "d'incapables" sont remplacés par les mots "de personnes protégées qui ont été déclarées incapables d'aliéner des biens en vertu de l'article 492/1".

Art. 140 (ancien art. 71)

Dans l'article 1676, alinéa 2, du même Code, modifié par les lois des 13 février 2003 et 9 mai 2007, le mot "interdits" est remplacé par les mots "personnes protégées en vertu de l'article 492/1".

Art. 141 *(nouveau)*

Dans l'article 2003 du même Code, modifié par la loi du 15 décembre 1949, les mots "l'interdiction" sont abrogés.

Art. 142 (ancien art. 72)

Dans l'article 2045 du même Code, modifié par les lois des 15 décembre 1949 et 29 avril 2001, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots "ou d'incapable" sont abrogés;

2° un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 2 et 3:

"Pour la personne qui a été déclarée incapable de transiger en vertu de l'article 492/1, l'administrateur ne peut transiger qu'en observant les formes prescrites à l'article 499/7, § 2, 10°, et, après la fin de sa mission, il ne peut transiger concernant le compte d'administration que conformément à l'article 499/18."

Art. 143 (ancien art. 73)

Dans l'article 2252 du même Code, le mot "interdits" est remplacé par les mots "personnes protégées en ce qui concerne les actes pour lesquels ils ont été déclarés incapables, sur la base de l'article 492/1".

Art. 139 (vroeger art. 70)

In artikel 1428, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001, worden de woorden "onbekwamen zijn" vervangen door de woorden "beschermde personen die op grond van artikel 492/1 onbekwaam werden verklaard om goederen te vervreemden".

Art. 140 (vroeger art. 71)

In artikel 1676, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 13 februari 2003 en 9 mei 2007, wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "personen beschermd krachtens artikel 492/1".

Art. 141 *(nieuw)*

In artikel 2003 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 15 december 1949, worden de woorden "de onbekwaamverklaring" opgeheven.

Art. 142 (vroeger art. 72)

In artikel 2045 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 15 december 1949 en 29 april 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden "of voor de onbekwaamverklaarde" opgeheven;

2° er wordt tussen het tweede en derde lid een lid ingevoegd, luidende:

"De bewindvoerder kan voor de persoon die op grond van artikel 492/1 onbekwaam werd verklaard om een dading af te sluiten alleen met inachtneming van de vormen voorgeschreven in artikel 499/7, § 2, 10°, een dading aangaan en hij kan na de beëindiging van zijn opdracht alleen overeenkomstig artikel 499/18 een dading over de bewindsrekening aangaan."

Art. 143 (vroeger art. 73)

In artikel 2252 van hetzelfde Wetboek wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "beschermde personen wat betreft de handelingen waarvoor zij op grond van artikel 492/1 onbekwaam werden verklaard".

Art. 144 (ancien art. 74)

Dans l'article 2278 du même Code, le mot "interdits" est remplacé par les mots "personnes protégées en vertu de l'article 492/1" et les mots "leurs tuteurs" sont remplacés par les mots "leur tuteur ou leur administrateur".

CHAPITRE 3

Modification de la section 2*bis* du livre III, titre VIII, chapitre II du Code civil en ce qui concerne les règles particulières aux baux commerciaux

Art. 145 (ancien art. 75)

Dans l'article 16, III, de la section 2*bis* du Livre III, titre VIII, chapitre II du Code civil, modifié en dernier lieu par la loi du 9 mai 2007, les mots "l'interdit" sont remplacés par les mots "la personne protégée qui a été déclarée incapable de conclure un bail en vertu de l'article 492/1 du Code civil".

CHAPITRE 4 *(NOUVEAU)*

Modification du Code d'instruction criminelle

Art. 146 *(nouveau)*

L'article 145 du Code d'instruction criminelle, est complété par un alinéa rédigé comme suit:

"La signification à faire aux personnes pourvues d'un administrateur est faite à cette personne et au domicile ou à la résidence de l'administrateur.".

Art. 147 *(nouveau)*

Dans l'article 182 du Code d'instruction criminelle, entre la première et la deuxième phrase, il est inséré une phrase rédigée comme suit:

"La citation à faire aux personnes pourvues d'un administrateur est également faite au domicile ou à la résidence de celui-ci.".

Art. 144 (vroeger art. 74)

In artikel 2278 van hetzelfde Wetboek, wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "personen beschermd krachtens artikel 492/1" en wordt het woord "voogden" vervangen door de woorden "voogd of bewindvoerder".

HOOFDSTUK 3

Wijziging van afdeling 2*bis* van Hoofdstuk II van Titel VIII van Boek III van het Burgerlijk Wetboek inzake de regels betreffende de handelshuur in het bijzonder

Art. 145 (vroeger art. 75)

In artikel 16 III, van afdeling 2*bis* van Boek III, Titel VIII, hoofdstuk II, van het Burgerlijk Wetboek, laatst gewijzigd bij wet van 9 mei 2007, wordt het woord "onbekwaamverklaarde" vervangen door de woorden "beschermde persoon die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werd verklaard om een huurovereenkomst af te sluiten".

HOOFDSTUK 4 *(NIEUW)*

Wijzigingen in het Wetboek van strafvordering

Art. 146 *(nieuw)*

Artikel 145 van het Wetboek van strafvordering wordt aangevuld met een lid, luidende:

"De betekening aan personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd, wordt gedaan aan die persoon en aan de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder.".

Art. 147 *(nieuw)*

In artikel 182 van het Wetboek van strafvordering wordt tussen de eerste en de tweede zin een zin ingevoegd, luidende:

"De dagvaarding aan de personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd, wordt eveneens aan diens woonplaats of verblijfplaats gedaan.".

CHAPITRE 5 *(NOUVEAU)*

Modification du Code pénal

Art. 148 *(nouveau)*

Dans l'article 31, alinéa 1er, 5°, du Code pénal, remplacé par la loi du 29 avril 2001 et modifié par la loi du 9 mai 2007, les mots "de conseil judiciaire" sont abrogés et les mots "d'administrateur provisoire" sont remplacés par les mots "d'administrateur d'une personne qui est protégée sur la base de l'article 492/1 du Code civil".

CHAPITRE 6 (ANCIEN CHAPITRE 11)

Modification du Code électoral

Art. 149 (ancien art. 116)

L'article 7, 1°, du Code électoral est remplacé par ce qui suit:

"1° Les personnes protégées qui ont été déclarées explicitement incapables d'exercer leurs droits politiques en vertu de l'article 492/1 du Code civil et ceux qui sont internés par application des dispositions des chapitres Ier à VI de la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par l'article 1er de la loi du 1er juillet 1964.

L'incapacité électorale prend fin en même temps que la fin de l'incapacité en vertu de l'article 492/4 du Code civil ou que la mise en liberté définitive de l'interné.".

CHAPITRE 7 (ANCIEN CHAPITRE 10)

Modification du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Art. 150 (ancien art. 115)

Dans l'article 162 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 18°, les mots "les articles 488*bis*, A) à K), du Code civil" sont remplacés par les mots "les dispositions de la Partie IV, livre IV, chapitre X du Code judiciaire";

HOOFDSTUK 5 *(NIEUW)*

Wijziging van het Strafwetboek

Art. 148 *(nieuw)*

In artikel 31, eerste lid, 5°, van het StrafWetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, worden de woorden "gerechtelijk raadsman" opgeheven en worden de woorden "voorlopig bewindvoerder" vervangen door het woord "bewindvoerder van een persoon die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek is beschermd".

HOOFDSTUK 6 (VROEGER HOOFDSTUK 11)

Wijziging van het KiesWetboek

Art. 149 (vroeger art. 116)

Artikel 7, 1° van het KiesWetboek wordt vervangen als volgt:

"1° De beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk onbekwaam werden verklaard om hun politieke rechten uit te oefenen en zij die geïnterneerd zijn met toepassing van de bepalingen van de hoofdstukken I tot VI van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers, vervangen door artikel 1 van de wet van 1 juli 1964.

De kiesonbekwaamheid houdt op tezelfdertijd als de beëindiging van de onbekwaamheid overeenkomstig artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek of met de definitieve invrijheidstelling van de geïnterneerde.".

HOOFDSTUK 7 (VROEGER HOOFDSTUK 10)

Wijziging in Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 150 (vroeger art. 115)

In artikel 162 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 18° worden de woorden "de artikelen 488*bis*, A) tot K), van het Burgerlijk Wetboek" vervangen door de woorden "de bepalingen van hoofdstuk X, van boek IV, van het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek.";

2° dans le 42°, les mots ", des mineurs prolongés ou des interdits" sont abrogés.".

CHAPITRE 8 *(NOUVEAU)*

Modifications de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels

Art. 151 *(nouveau)*

L'article 29 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels, est abrogé.".

Art. 152 *(nouveau)*

L'article 30 de la même loi, est abrogé.

CHAPITRE 9 (ANCIEN CHAPITRE 4)

Modifications du Code judiciaire

Art. 153 (ancien art. 76)

Dans l'article 594 du Code judiciaire, modifié en dernier lieu par la loi du 24 décembre 2002, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 6° les mots ", des mineurs prolongés et des interdits," sont abrogés;

2° dans 16° les mots "488*bis*, A) à K)," sont remplacés par les mots "490 à 501/2".

Art. 154 *(nouveau)*

Dans l'article 598, du même Code, remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par la loi du 9 mai 2007, le 1° est remplacé par ce qui suit:

"1° aux ventes publiques des biens immeubles et aux partages auxquels sont intéressés des mineurs, des personnes protégées qui ont été déclarées incapables en vertu de l'article 492/1 du Code civil, des présumés absents et des personnes internées par application de la loi de défense sociale;".

2° in punt 42° worden de woorden ", van personen in staat van verlengde minderjarigheid en van onbekwaamverklaarden" opgeheven.".

HOOFDSTUK 8 *(NIEUW)*

Wijzigingen aan de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten

Art. 151 *(nieuw)*

Artikel 29 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten wordt opgeheven.

Art. 152 *(nieuw)*

Artikel 30 van dezelfde wordt opgeheven.

HOOFDSTUK 9 (VROEGER HOOFDSTUK 4)

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 153 (vroeger art. 76)

In artikel 594 van het Gerechtelijk Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 24 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 6° worden de woorden ", van personen in staat van verlengde minderjarigheid en van onbekwaamverklaarden," opgeheven;

2° in punt 16°, worden de woorden "488*bis*, A) tot K)," vervangen door de woorden "490 tot 501/2".

Art. 154 *(nieuw)*

In artikel 598, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007, het 1° wordt vervangen door wat volgt:

"1° bij openbare verkopingen van onroerende goederen en bij verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen, van beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werden verklaard, van vermoedelijk afwezigen en van personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij;".

Art. 155 (ancien art. 77)

Dans l'article 623 du même Code, remplacé par la loi du 3 mai 2003, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

"Le juge de paix peut, avec l'assistance du greffier, rendre visite en-dehors de son canton aux personnes concernées par la demande visée à l'article 594, 16°. Les frais de déplacement sont à la charge de la personne à protéger ou protégée.".

Art. 156 (ancien art. 78)

Dans l'article 628 du même Code, le 3° est remplacé par ce qui suit:

"Le juge de la résidence ou, à défaut, du domicile de la personne à protéger, lorsqu'il s'agit d'une requête visée à l'article 490/1 à 490/3 ou 492/1 du Code civil. Le juge de paix ayant ordonné une mesure de protection reste compétent pour l'application ultérieure des dispositions des sections 3 et 4, du chapitre III, du titre XI du livre Ier, du Code civil, à moins qu'il ait, par décision motivée, décidé, d'office ou à la requête de la personne protégée ou de sa personne de confiance ou de son administrateur ou de tout intéressé, ou du procureur du Roi, de transmettre le dossier administratif au juge de paix du canton de la nouvelle résidence principale, lorsque la personne protégée quitte le canton pour installer sa résidence principale de manière durable dans un autre canton judiciaire. Ce dernier juge devient compétent.".

Art. 157 *(nouveau)*

À l'article 757, § 2, du même Code, inséré par la loi du 2 juin 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° les 4° et 5° sont abrogés;

2° le 9° est remplacé par ce qui suit:

"9° les procédures judiciaires relatives aux mesures de protections visées à la quatrième partie, livre IV, chapitre X, du Code judiciaire;";

3° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante:

Art. 155 (vroeger art. 77)

In artikel 623 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 3 mei 2003, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De vrederechter kan met bijstand van de griffier de personen waarop het verzoek als bedoeld in artikel 594, 16°, betrekking heeft, buiten zijn kanton bezoeken. De reiskosten vallen ten laste van de te beschermen of beschermde persoon.".

Art. 156 (vroeger art. 78)

In artikel 628 van hetzelfde Wetboek, wordt het 3° vervangen door wat volgt:

"De rechter van de verblijfplaats of, bij gebreke daaraan, van de woonplaats van de te beschermen persoon, wanneer het een verzoek betreft bedoeld in artikel 490/1 tot 490/3 of 492/1, van het Burgerlijk Wetboek. De vrederechter die een beschermingsmaatregel heeft bevolen, blijft bevoegd voor de verdere toepassing van de bepalingen van de afdelingen 3 en 4, van hoofdstuk 3, van titel XI, van boek I, van het Burgerlijk Wetboek, tenzij hij bij met redenen omklede beslissing, ambtshalve of op verzoek van de beschermde persoon of diens vertrouwenspersoon of bewindvoerder of van elke belanghebbende, evenals van de procureur des Konings, beslist heeft het administratief dossier over te zenden aan de vrederechter van het kanton van de nieuwe hoofdverblijfplaats in het geval dat de beschermde persoon het kanton verlaat om zijn hoofdverblijfplaats duurzaam in een ander gerechtelijk kanton te vestigen. De laatstgenoemde vrederechter wordt bevoegd.".

Art. 157 *(nieuw)*

In artikel 757, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 2 juni 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de 4° en 5° worden opgeheven;

2° het 9° wordt vervangen door wat volgt:

"9° de gerechtelijke procedures inzake de beschermingsmaatregelen bedoeld in deel IV, boek IV, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek;";

3° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zin:

"Le traitement de la demande introduite dans le cadre des procédures visées au 9° a lieu en chambre du conseil, le prononcé de l'ordonnance dans le cadre de ces procédures a lieu en audience publique.".

"De aanvraag die wordt ingediend in het kader van de procedures als bedoeld in punt 9° wordt behandeld in raadkamer, de uitspraak die in het kader van die procedures wordt gedaan, gebeurt in openbare terechtzetting.".

Art. 158 *(nouveau)*

Dans l'article 764, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié par la loi du 9 mai 2007, les mots "ou d'un interdit" sont abrogés.

Art. 158 *(nieuw)*

In artikel 764, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de Wet van 9 mei 2007, worden de woorden "of een onbekwaamverklaarde" opgeheven.

Art. 159 (ancien art. 79)

Dans l'article 1150 du même Code, modifié par les lois des 26 juin 1990 et 18 juillet 1991,les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "ou placé sous conseil judiciaire" sont abrogés;

2° dans l'alinéa 2, les mots "ou s'il est interdit" sont remplacés par les mots "ou s'il est une personne protégée qui, sur la base de l'article 492/1 du Code civil, a été déclarée incapable d'aliéner des biens";

3° l'alinéa 3 est abrogé;

4° dans l'alinéa 4, le mot "provisoire" est abrogé.

Art. 159 (vroeger art. 79)

In artikel 1150 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 26 juni 1990 et 18 juli 1991, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "of hem een gerechtelijk raadsman is toegevoegd" opgeheven;

2° in het tweede lid worden de woorden "of een onbekwaamverklaarde is" vervangen door de woorden "is, of een beschermde persoon die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werd verklaard om goederen te vervreemden";

3° het derde lid wordt opgeheven;

4° in het vierde lid wordt het woord "voorlopig" opgeheven.

Art. 160 (ancien art. 80)

Dans l'article 1186, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 29 avril 2001 et modifié par les lois des 3 mai 2009 et 9 mai 2007, les mots "à des interdits ou à des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, A) à K), du Code civil" sont remplacés par les mots "ou à des personnes protégées qui, sur la base de l'article 492/1 du Code civil, ont été déclarées incapables d'aliéner des immeubles".

Art. 160 (vroeger art. 80)

In artikel 1186, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001 en gewijzigd bij de wetten van 3 mei 2003 en 9 mei 2007, worden de woorden "aan onbekwaamverklaarden of aan personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd krachtens de artikelen 488*bis*, A) tot K), van het Burgerlijk Wetboek toebehoren" vervangen door de woorden "of aan beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werden verklaard om onroerende goederen te vervreemden".

Art. 161 (ancien art. 81)

Dans l'article 1187 du même Code, modifié par les lois des 29 avril 2001 et 9 mai 2007, les modifications suivantes sont apportées:

Art. 161 (vroeger art. 81)

In artikel 1187 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 29 april 2001 en 9 mei 2007, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l'alinéa 1er, les mots "des interdits, des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, A) à K), du Code civil" sont remplacés par les mots "des personnes protégées qui, sur la base de l'article 492/1 du Code civil, ont été déclarées incapables d'aliéner des immeubles".

2° dans l'alinéa 2, les mots "interdits ou personnes pourvues d'un administrateur provisoire" sont remplacés par les mots "les administrateurs des personnes protégées qui, sur la base de l'article 492/1 du Code civil, ont été déclarées incapables d'aliéner des immeubles".

Art. 162 (ancien art. 82)

Dans l'article 1194, alinéa 3, du même Code, modifié par les lois des 29 avril 2001 et 3 mai 2003, les mots "et 488*bis*, f), §§ 3 et 4" sont remplacés par les mots "499/7, § 2 en 499/9".

Art. 163 (ancien art. 83)

Dans l'article 1195, alinéa 3, du même Code, modifié par la loi du 29 avril 2001, les mots "et 488*bis*, f), §§ 3 et 4" sont remplacés par les mots "499/7, § 2, en 499/9".

Art. 164 (ancien art. 84)

Dans l'article 1197 du même Code, modifié par les lois des 29 avril 2001 et 3 mai 2003, les mots "et 488*bis*, f), §§ 3 et 4" sont remplacés par les mots "499/7, § 2, en 499/9".

Art. 165 (ancien art. 85)

Dans l'article 1204*bis* du même Code, inséré par la loi du 29 avril 2001, le mot "interdits" est remplacé par les mots "personnes protégées déclarées incapables, en vertu de l'article 492/1 du Code civil, d'aliéner des meubles".

Art. 166 (ancien art. 86)

Dans l'article 1225 du même Code, remplacé par les lois des 18 juillet 1991 et 9 mai 2007, les mots "interdits, des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, A) à K) du Code civil" sont remplacés par les mots "personnes protégées déclarées

1° in het eerste lid worden de woorden "onbekwaamverklaarden, personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd krachtens de artikelen 488*bis*, A) tot K), van het Burgerlijk Wetboek" vervangen door de woorden "beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werden verklaard om onroerende goederen te vervreemden".

2° in het tweede lid worden de woorden "onbekwaamverklaarden of personen aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd" vervangen door de woorden "bewindvoerders van beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werden verklaard om onroerende goederen te vervreemden".

Art. 162 (vroeger art. 82)

In artikel 1194, derde lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 29 april 2001 en 3 mei 2003, worden de woorden "en 488*bis*, f), §§ 3 en 4" vervangen door "499/7, § 2 en 499/9".

Art. 163 (vroeger art. 83)

In artikel 1195, derde lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 29 april 2001, worden de woorden "en 488*bis*, f), §§ 3 en 4" vervangen door de woorden "499/7, § 2 en 499/9".

Art. 164 (vroeger art. 84)

In artikel 1197 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 29 april 2001 en 3 mei 2003, worden de woorden "en 488*bis*, f), §§ 3 en 4" vervangen door de woorden "499/7, § 2, en 499/9".

Art. 165 (vroeger art. 85)

In artikel 1204*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 29 april 2001, wordt het woord "onbekwaamverklaarden" vervangen door de woorden "beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werden verklaard om roerende goederen te vervreemden".

Art. 166 (vroeger art. 86)

In artikel 1225 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wetten van 18 juli 1991 en 9 mei 2007, worden de woorden "onbekwaamverklaarden, van personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd krachtens de artikelen 488*bis*, A) tot K) van het Burgerlijk

incapables, en vertu de l'article 492/1 du Code civil, d'aliéner des meubles".

Art. 167 (ancien art. 87)

Dans l'article 1231-5 du même Code, le 2°,abrogé par la loi du 27 décembre 2004, est rétabli dans la rédaction suivante:

"2° l'avis de la personne de confiance si le tribunal a constaté par procès-verbal, en vertu de l'article 348-1, alinéa 2, du Code civil, que la personne protégée est incapable de manifester sa volonté;".

Art. 168 (ancien art. 88)

Dans l'article 1231-10, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, est inséré un 4°/1 rédigé comme suit:

"4°/1 la personne qui, par le procès-verbal visé à l'article 348-1, alinéa 2, du Code civil, a été jugée incapable d'exprimer sa volonté ou sa personne de confiance;".

Art. 169 (ancien art. 89)

Dans l'article 1231-16 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots "mineur prolongé ou interdit," sont abrogés;

2° l'article est complété par un alinéa rédigé comme suit:

"L'adopté qui, conformément à l'article 348-1, alinéa 2, du Code civil, a été jugé, par procès-verbal, incapable de manifester sa volonté, est représenté par son administrateur.".

Art. 170 (ancien art. 90)

Dans l'article 1231-17 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, les modifications suivantes sont apportées

Wetboek" vervangen door de woorden "beschermde personen die op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek onbekwaam werden verklaard om goederen te vervreemden".

Art. 167 (vroeger art. 87)

In artikel 1231-5 van hetzelfde Wetboek, wordt het 2° opgeheven bij de wet van 27 december 2004,hersteld als volgt:

"2° het advies van de vertrouwenspersoon ingeval de rechtbank op grond van artikel 348-1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek bij proces-verbaal heeft vastgesteld dat de beschermde persoon wilsonbekwaam is;".

Art. 168 (vroeger art. 88)

In artikel 1231-10, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij wet van 24 april 2003, wordt een 4°/1 ingevoegd, luidende:

"4°/1 de persoon die bij proces-verbaal als bedoeld in artikel 348-1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek wilsonbekwaam werd bevonden, dan wel diens vertrouwenspersoon;".

Art. 169 (vroeger art. 89)

In artikel 1231-16 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij wet van 24 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het tweede lid worden de woorden "in staat van verlengde minderjarigheid verkeert of onbekwaam is verklaard," opgeheven;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

"De geadopteerde die overeenkomstig artikel 348-1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek bij proces-verbaal wilsonbekwaam werd bevonden, wordt vertegenwoordigd door zijn bewindvoerder.".

Art. 170 (vroeger art. 90)

In artikel 1231-17 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij wet van 24 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° dans l'alinéa 2, les mots "mineur prolongé ou interdit" sont abrogés;

2° l'article est complété par un alinéa rédigé comme suit:

"L'adopté qui, conformément à l'article 348-1, alinéa 2, du Code civil, a été jugé, par procès-verbal, incapable de manifester sa volonté, est représenté par son administrateur.".

Art. 171 (ancien art. 91)

Dans l'article 1231-48, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, les mots ", mineur prolongé ou interdit" sont abrogés.

Art. 172 (ancien art. 92)

Dans l'article 1236*bis*,§ 1er, alinéa 2, du même Code, remplacé par la loi du 13 février 2003, les mots "chapitre Ier*bis*" sont remplacés par les mots "chapitre III" et le mot "provisoire" est chaque fois abrogé."

Art. 173 (ancien art. 93)

Dans le Livre IV de la quatrième partie du même Code, l'intitulé du Chapitre X est remplacé par ce qui suit: "Chapitre X. Des personnes protégées".

Art. 174 (ancien art. 94)

Dans le chapitre X, avant l'article 1238 du même Code, est inséré une section 1re, intitulée "De la protection judiciaire".

Art. 175 (ancien art. 95)

L'article 1238 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1238. § 1er. À la demande de la personne à protéger, de tout intéressé ou du procureur du Roi, une mesure de protection judiciaire telle que visée à l'article 492/1 du Code civil peut être ordonnée.

Par dérogation à l'alinéa 1er, seuls la personne à protéger, ses parents, son conjoint, son cohabitant

1° in het tweede lid worden de woorden "in staat van verlengde minderjarigheid verkeert of onbekwaam is verklaard," opgeheven.

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

"De geadopteerde die overeenkomstig artikel 348-1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek bij proces-verbaal wilsonbekwaam werd bevonden, wordt vertegenwoordigd door zijn bewindvoerder.".

Art. 171 (vroeger art. 91)

In artikel 1231-48, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij wet van 24 april 2003, worden de woorden "in de staat van verlengde minderjarigheid verkeert of onbekwaam is verklaard," opgeheven.

Art. 172 (vroeger art. 92)

In artikel 1236*bis*, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 13 februari 2003, worden de woorden "hoofdstuk I*bis*" vervangen door de woorden "hoofdstuk III" en wordt het woord "voorlopige" telkens opgeheven.".

Art. 173 (vroeger art. 93)

In Boek IV van het vierde deel van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van Hoofdstuk X vervangen door wat volgt: "Hoofdstuk X. Beschermde personen".

Art. 174 (vroeger art. 94)

In Hoofdstuk X van hetzelfde Wetboek wordt, vóór artikel 1238, een Afdeling 1 ingevoegd, luidende "Rechterlijke bescherming".

Art. 175 (vroeger art. 95)

Artikel 1238 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1238. § 1. Op verzoek van de te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings kan een rechterlijke beschermingsmaatregel worden bevolen als bedoeld in artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek.

In afwijking van het eerste lid kunnen enkel de te beschermen persoon, zijn ouders, zijn echtgenoot, zijn

légal, la personne avec laquelle elle vit maritalement, un membre de la famille proche ou le mandataire visé aux articles 490 ou 490/1 du Code civil peuvent demander une mesure de protection judiciaire lorsque la personne à protéger se trouve dans la situation visée à l'article 488/2 du Code civil.

§ 2. Une même personne ne peut introduire qu'un maximum de deux demandes visées au § 1er lors des 10 années précédant l'introduction de la dernière demande si le juge de paix a refusé de faire droit à une demande reposant sur la même motivation endéans la même période.".

wettelijk samenwonende, de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt, een lid van de naaste familie, of de lasthebber bedoeld in artikel 490 of 490/1, van het Burgerlijk Wetboek, een rechterlijke beschermingsmaatregel verzoeken ingeval de te beschermen persoon zich bevindt in de toestand zoals bedoeld in artikel 488/2, van het Burgerlijk Wetboek.

§ 2. Eenzelfde persoon mag ten hoogste twee van de in § 1 bedoelde verzoeken indienen tijdens de tien jaar die aan de indiening van het laatste verzoek voorafgaan, indien de vrederechter binnen dezelfde periode heeft geweigerd in te gaan op een verzoek gegrond op dezelfde redenen.".

Art. 176 *(nouveau)*

L'article 1239 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1239. Le juge de paix peut également ordonner cette mesure d'office:

1° s'il a été saisi d'une demande telle que visée aux articles 5, § 1er, et 23 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux ou si un rapport circonstancié, tel que visé aux articles 13, 14 et 25 de la même loi, lui est communiqué.

2° si l'internement d'une personne a été ordonné.

Dans le cas visé à l'alinéa 1er, 2°, la mesure de protection est ordonnée par ordonnance distincte.

Le ministère public porte immédiatement la décision d'internement à la connaissance du juge de paix compétent.".

Art. 176 *(nieuw)*

Artikel 1239 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1239. De vrederechter kan die maatregel ook ambtshalve bevelen:

1° als bij hem een verzoek werd ingediend als bedoeld in de artikelen 5, § 1, en 23 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, of bij wie een omstandig verslag wordt ingediend als bedoeld in artikelen 13, 14 en 25 van dezelfde wet;

2° als de internering van een persoon werd bevolen.

In het in het eerste lid, 2°, bedoelde geval wordt de beschermingsmaatregel bij afzonderlijke beschikking bevolen.

Het openbaar ministerie brengt de bevoegde vrederechter onverwijld op de hoogte van de beslissing tot internering.".

Art. 177 (ancien art. 96)

L'article 1240 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1240. La mesure de protection est requise par requête unilatérale, conformément aux articles 1026 à 1034.

Par dérogation à l'article 1026, la requête doit être signée par la partie ou par son avocat.

Art. 177 (vroeger art. 96)

Artikel 1240 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1240. De beschermingsmaatregel wordt gevorderd bij eenzijdig verzoekschrift overeenkomstig de artikelen 1026 tot 1034.

In afwijking van artikel 1026 dient het verzoekschrift te worden ondertekend door de partij of door de advocaat van de partij.

La requête visée à l'alinéa 1er contient, outre les mentions prévues à l'article 1026:

1. le degré de parenté ou la nature des relations existant entre le requérant et la personne à protéger;

2. les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne à protéger et, le cas échéant, de son père ou de sa mère, de son conjoint, du cohabitant légal, pour autant que la personne à protéger vive avec eux, ou de la personne avec laquelle elle vit maritalement, la dénomination et le siège social de la fondation privée qui se consacre exclusivement à la personne protégée.

La requête doit être accompagnée d'une attestation de résidence de la personne à protéger datant de quinze jours au plus.

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible:

1. le lieu et la date de naissance de la personne à protéger;
2. la nature et la composition des biens à gérer;

3. les nom, prénom et domicile des membres de la famille majeurs du degré de parenté le plus proche, sans toutefois remonter plus loin que le second degré;

4. les nom, prénom et domicile des personnes qui pourraient faire office de personne de confiance;

5. les conditions de vie familiales, morales et matérielles qui pourraient être utiles au juge de paix pour la désignation d'un administrateur.

Si la requête est incomplète, le juge de paix invite le requérant à la compléter dans les huit jours.

La requête peut par ailleurs comporter des suggestions concernant le choix de l'administrateur à désigner, ainsi que concernant la nature et l'étendue de ses pouvoirs.

Le Roi fixe un modèle de requête dans lequel le requérant doit décrire le réseau social de la personne à protéger à l'aide d'un questionnaire.".

Het in het eerste lid bedoelde verzoekschrift bevat, behalve de vermeldingen bepaald in artikel 1026:

1. de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de te beschermen persoon;

2. de naam, voornaam, de verblijf- of woonplaats van de te beschermen persoon en in voorkomend geval van zijn vader en zijn moeder, de echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, voor zover de te beschermen persoon met hen samenleeft, of de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, de benaming en maatschappelijke zetel van de private stichting die zich uitsluitend inzet voor de beschermde persoon.

Het verzoekschrift moet vergezeld zijn van een attest van woonplaats van de te beschermen persoon dat ten hoogste vijftien dagen oud is.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien en voor zover mogelijk:

1. de plaats en datum van geboorte van de te beschermen persoon;
2. de aard en de samenstelling van de te beheren goederen;

3. de naam, de voornaam en de woonplaats van de meerderjarige familieleden in de dichtste graad, doch niet verder dan de tweede graad;

4. de naam, de voornaam en de woonplaats van personen die zouden kunnen fungeren als vertrouwenspersoon;

5. de familiale, morele en materiële leefomstandigheden die de vrederechter van nut kunnen zijn bij de aanstelling van een bewindvoerder.

Als het verzoekschrift onvolledig is, vraagt de vrederechter de verzoeker om het binnen acht dagen aan te vullen.

Het verzoekschrift kan tevens suggesties vermelden betreffende de keuze van de aan te stellen bewindvoerder, alsook betreffende de aard en de omvang van diens bevoegdheden.

De Koning legt een model van verzoekschrift op waarin de verzoeker het sociale netwerk van de te beschermen persoon aan de hand van een vragenlijst moet schetsen.".

Art. 178 (ancien art. 97)

L'article 1241 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1241. A moins que la demande ne soit fondée sur l'article 488/2 du Code civil et sauf en cas d'urgence, est joint à la requête, sous peine d'irrecevabilité, un certificat médical circonstancié, ne datant pas de plus de quinze jours, décrivant l'état de santé de la personne à protéger.

Le Roi établit un formulaire type de certificat médical circonstancié qui est complété par le médecin au moment où il examine la personne.

Ce formulaire type précise au moins:

1° si la personne à protéger peut se déplacer, et, dans l'affirmative, s'il est indiqué qu'elle se déplace, compte tenu de son état;

2° l'état de santé de la personne à protéger;

3° l'incidence de cet état de santé sur la bonne gestion de ses intérêts de nature patrimoniale ou non. En ce qui concerne les intérêts de nature patrimoniale, il est mentionné, en particulier, si la personne à protéger est encore à même de prendre connaissance du compte rendu de la gestion;

4° les soins qu'implique normalement un tel état de santé;

5° les conséquences de l'état de santé constaté sur le fonctionnement, selon la Classification internationale du fonctionnement, du handicap et de la santé adoptée le 22 mai 2011 par la cinquante-quatrième Assemblée mondiale de la Santé (AMS).

Ce certificat médical ne peut être établi par un médecin parent ou allié de la personne à protéger ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque à l'établissement dans lequel la personne à protéger se trouve.

Lorsque, en cas d'urgence, aucun certificat médical n'est joint à la requête, le juge de paix vérifie si le motif d'urgence invoqué est avéré. Dans l'affirmative, le juge de paix désigne un expert médical qui doit émettre

Art. 178 (vroeger art. 97)

Artikel 1241 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1241. Tenzij het verzoek gegrond is op artikel 488/2 van het Burgerlijk Wetboek en behoudens in spoedeisende gevallen wordt, op straffe van nietontvankelijkheid, een omstandige geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift gevoegd, die ten hoogste vijftien dagen oud is en die de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon beschrijft.

De Koning stelt een standaardformulier van omstandige geneeskundige verklaring op, dat door de geneesheer wordt ingevuld op het tijdstip waarop hij de persoon onderzoekt.

Dit standaardformulier vermeldt minstens:

1° of de te beschermen persoon zich kan verplaatsen, en in bevestigend geval, indien zulks gelet op zijn toestand aangewezen is;

2° de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon;

3° de impact van deze gezondheidstoestand op het behoorlijk waarnemen van zijn belangen van vermogensrechtelijke of niet-vermogensrechtelijke aard. Wat betreft de belangen van vermogensrechtelijke aard, wordt inzonderheid vermeld of de te beschermen persoon nog bij machte is kennis te nemen van de rekenschap van het beheer;

4° de zorgverlening die een dergelijke gezondheidstoestand normaal met zich meebrengt;

5° de gevolgen van de vastgestelde gezondheidstoestand op het functioneren volgens de International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps die op 22 mei 2001 door de Vierenvijftigste Wereldgezondheidsvergadering (WHA) werd aangenomen.

Deze geneeskundige verklaring mag niet worden opgesteld door een geneesheer die een bloed- of aanverwant is van de te beschermen persoon of van de verzoeker, of die op enigerlei wijze verbonden is aan de instelling waar de te beschermen persoon zich bevindt.

Indien er wegens dringendheid geen geneeskundige verklaring bij het verzoekschrift is gevoegd, gaat de vrederechter na of het aangevoerde motief van dringendheid gerechtvaardigd is. In bevestigend geval, stelt

un avis sur l'état de santé de la personne à protéger conformément à l'alinéa 2.

Si le requérant est dans l'impossibilité absolue de joindre à la requête le certificat médical visé à l'alinéa 1er, il en donne expressément les raisons dans la requête et il justifie pourquoi une mesure de protection judiciaire lui semble indiquée. Le juge de paix qui estime, par une ordonnance expressément motivée, que la condition de l'impossibilité absolue est remplie et que la requête contient suffisamment de raisons sérieuses pouvant justifier une mesure de protection, désigne un expert médical qui émet un avis sur l'état de santé de la personne à protéger conformément à l'alinéa 2.".

Art. 179 (ancien art. 98)

L'article 1242 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1242. Sans préjudice de l'article 7, § 1er, de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, le greffier peut, à la réception de la requête, demander au bâtonnier de l'Ordre des avocats ou au bureau d'aide juridique de commettre un avocat d'office à la demande de la personne à protéger, de tout intéressé ou du procureur du Roi.

En cas de rejet de la requête, les dépens visés à l'article 1018, 6°, sont en l'occurrence payés par le requérant, s'il ne remplit pas les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne. Dans le cas où la demande conduit à l'organisation d'une mesure de protection, les dépens visées à l'article 1018, 6°, sont en l'occurrence payés par la personne protégée même, si celle ne remplit pas les conditions visées à l'article 508/13 pour bénéficier de la gratuité complète ou partielle de l'aide juridique de deuxième ligne.

Il vérifie en même temps si une déclaration contenant le choix d'un administrateur et d'une personne de confiance a été enregistrée dans le registre central tenu par la Fédération royale du notariat belge et demande, le cas échéant, au notaire ou au greffier qui a acté la déclaration, de transmettre une copie conforme de cette déclaration.".

de vrederechter een geneesheer-deskundige aan die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon, overeenkomstig het tweede lid.

Ingeval de verzoeker in de absolute onmogelijkheid verkeert om de geneeskundige verklaring bedoeld in het eerste lid bij het verzoekschrift te voegen, geeft hij in het verzoekschrift uitdrukkelijk de redenen daartoe aan en motiveert hij waarom een rechterlijke beschermingsmaatregel hem aangewezen lijkt. De vrederechter die bij een uitdrukkelijk gemotiveerde beschikking oordeelt dat aan het vereiste van de absolute onmogelijkheid is voldaan en dat in het verzoekschrift voldoende ernstige redenen worden opgegeven die een beschermingsmaatregel kunnen rechtvaardigen, stelt een geneesheer-deskundige aan die advies uitbrengt over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon overeenkomstig het tweede lid.".

Art. 179 (vroeger art. 98)

Artikel 1242 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1242. Onverminderd de toepassing van artikel 7, § 1, van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, kan de griffier bij ontvangst van het verzoekschrift de stafhouder van de Orde van advocaten of het bureau voor rechtsbijstand verzoeken om van ambtswege een advocaat aan te wijzen op verzoek van de te beschermen persoon, van elke belanghebbende of van de procureur des Konings.

Ingeval het verzoek wordt afgewezen, worden de kosten bedoeld in artikel 1018, 6°, in dat geval vergoed door de verzoeker indien deze niet voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om gehele of gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijnsbijstand te genieten. Ingeval het verzoek leidt tot de organisatie van een beschermingsmaatregel, worden de kosten bedoeld in artikel 1018, 6° in dat geval vergoed door de beschermde persoon zelf, indien deze niet voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 508/13 om gehele of gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijnsbijstand te genieten.

Tezelfdertijd gaat hij na of in het centraal register, bijgehouden door de Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, een verklaring houdende keuze van een bewindvoerder en van een vertrouwenspersoon werd geregistreerd en vraagt hij, in voorkomend geval, de notaris of de griffier die van de verklaring akte heeft genomen om daarvan een eensluidend afschrift te bezorgen.".

Art. 180 (ancien art. 99)

L'article 1243 du même Code, abrogé par la loi du 29 avril 2001, est rétabli dans la rédaction suivante:

"Art. 1243. § 1er. La personne à protéger et le cas échéant, son père et sa mère, le conjoint, le cohabitant légal, les enfants majeurs de la personne à protéger, pour autant que la personne à protéger vive avec eux, ou la personne vivant maritalement avec la personne à protéger, sont convoqués par le greffier, par pli judiciaire, pour être entendus par le juge de paix, le cas échéant en présence de la personne de confiance et du mandataire de la personne à protéger. Il est dressé procès-verbal de l'audition.

Au pli judiciaire sont joints une copie de la requête ainsi que, le cas échéant, une copie de la déclaration visée à l'article 496 du Code civil.

Le pli judiciaire adressé à la personne à protéger mentionne les nom et adresse de l'avocat commis d'office et mentionne que la personne à protéger a le droit de choisir un autre avocat et de se faire assister par un médecin.

Les personnes convoquées par pli judiciaire conformément à l'alinéa 1er deviennent par cette convocation parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.

Les autres membres de la famille peuvent comparaître en personne à l'audience et demander à être entendus. Ils peuvent aussi communiquer leurs observations au juge de paix, par écrit, jusqu'au jour de l'audience. Le greffier informe, par pli judiciaire, les membres de la famille mentionnés dans la requête de l'introduction de celle-ci ainsi que du lieu et du moment où la personne à protéger sera entendue.

Il est procédé conformément aux dispositions du présent article en cas de mesure envisagée d'office par le juge de paix.

§ 2. Jusqu'au jour de l'audience, la personne à protéger accompagnée si elle le souhaite, de la personne de confiance, peut demander à être entendue individuellement par le juge de paix en chambre du conseil, avant les autres parties à la cause.

Si la personne à protéger n'est pas capable de manifester sa volonté et que la personne de confiance demande, jusqu'au jour de l'audience, à être entendue

Art. 180 (vroeger art. 99)

Artikel 1243 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij wet van 29 april 2001, wordt hersteld als volgt:

"Art. 1243. § 1. De te beschermen persoon en desgevallend, zijn vader en zijn moeder, de echtgenoot, de wettelijke samenwonende en de meerderjarige kinderen van de te beschermen persoon, voor zover de te beschermen persoon met hen samenleeft, of de persoon met wie de te beschermen persoon een feitelijk gezin vormt, worden door de griffier bij gerechtsbrief opgeroepen om door de vrederechter te worden gehoord, desgevallend in aanwezigheid van de vertrouwenspersoon en de lasthebber van de te beschermen persoon. Van het verhoor wordt een proces-verbaal opgesteld.

Bij de gerechtsbrief wordt een afschrift van het verzoekschrift en desgevallend, een afschrift van de verklaring bedoeld in artikel 496 van het Burgerlijk Wetboek gevoegd.

De gerechtsbrief aan de te beschermen persoon vermeldt de naam en het adres van de advocaat die ambtshalve is aangesteld en vermeldt het recht van de te beschermen persoon om een andere advocaat te kiezen en om zich te laten bijstaan door een arts.

De personen die, overeenkomstig het eerste lid, bij gerechtsbrief worden opgeroepen, worden aldus partij in het geding tenzij zij zich hiertegen verzetten ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.

De andere familieleden kunnen persoonlijk op de zitting verschijnen en vragen gehoord te worden. Zij kunnen hun opmerkingen ook schriftelijk tot op de dag van de zitting aan de vrederechter meedelen. De griffier stelt bij gerechtsbrief de in het verzoekschrift vermelde familieleden in kennis van de indiening van dat verzoekschrift, alsook van de plaats en het tijdstip waarop de te beschermen persoon zal worden gehoord.

Er wordt overeenkomstig de bepalingen van dit artikel gehandeld indien de vrederechter overweegt ambtshalve een maatregel te nemen.

§ 2. De te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting en indien hij dat wenst vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter in raadkamer te worden gehoord, vóór de andere in het geding betrokken partijen.

Indien de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon uiterlijk op de dag van de zitting verzoekt om afzonderlijk in raadkamer te worden

individuellement en chambre du conseil avant les autres parties à la cause, le juge de paix y fait droit à moins d'acter son refus par ordonnance motivée.".

Art. 181 (ancien art. 100)

L'article 1244 du même Code, modifié par les lois des 24 juin 1970, 2 juillet 1974 et 29 avril 2001, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1244. § 1er. Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles; il peut désigner un expert médical qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne à protéger.

Le juge de paix recueille également des renseignements utiles auprès de l'entourage de la personne à protéger, dont notamment les parents de la personne à protéger jusqu'au deuxième degré ainsi que les personnes qui se chargent des soins quotidiens de la personne à protéger ou qui l'accompagnent.

Le juge de paix peut en outre entendre toute personne apte à le renseigner.Le cas échéant, le greffier adresse la convocation par pli judiciaire.

Il est dressé procès-verbal des renseignements recueillis.

§ 2. Le juge de paix peut se rendre à l'endroit où la personne à protéger réside ou à l'endroit où elle se trouve. Il est dressé procès-verbal de sa visite.".

Art. 182 (ancien art. 101)

L'article 1245 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1245. Le greffier notifie la décision à l'administrateur désigné, sous pli judiciaire dans les trois jours du prononcé. L'administrateur fait savoir par écrit dans les huit jours de sa désignation s'il accepte celle-ci. Cet écrit est déposé au dossier de la procédure.

À défaut de l'acceptation prévue à l'alinéa précédent, le juge de paix désigne d'office un autre administrateur.

Dans les trois jours suivant la réception de l'acceptation, le greffier notifie la décision sous pli judiciaire aux parties.

gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen, willigt de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.".

Art. 181 (vroeger art. 100)

Artikel 1244 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 24 juni 1970, 2 juli 1974 en 29 april 2001, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1244. § 1. De vrederechter wint alle dienstige inlichtingen in; hij kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de te beschermen persoon.

De vrederechter wint eveneens nuttige inlichtingen in bij de omgeving van de te beschermen persoon, waaronder in het bijzonder diens bloedverwanten tot de tweede graad, alsook de personen die belast zijn met de dagelijkse zorg van de te beschermen persoon of die hem begeleiden.

De vrederechter kan daarnaast eenieder horen die hem kan in lichten. In voorkomend geval geschiedt de oproeping door de griffier bij gerechtsbrief.

Van de ingewonnen inlichtingen wordt een procesverbaal opgemaakt.

§ 2. De vrederechter mag zich begeven naar de verblijfplaats van de te beschermen persoon of naar de plaats waar hij zich bevindt. Hiervan wordt een procesverbaal opgesteld.".

Art. 182 (vroeger art. 101)

Artikel 1245 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1245. Binnen drie dagen na de uitspraak geeft de griffier bij gerechtsbrief kennis van de beslissing aan de aangestelde bewindvoerder. De bewindvoerder laat binnen acht dagen na zijn aanwijzing schriftelijk weten of hij die aanvaardt. Dit stuk wordt gevoegd bij het dossier van de rechtspleging.

Wordt de aanwijzing, bedoeld in het vorige lid, niet aanvaard, dan stelt de vrederechter ambtshalve een andere bewindvoerder aan.

Binnen drie dagen na de ontvangst van de aanvaarding geeft de griffier bij gerechtsbrief kennis van de uitspraak aan de partijen.

Une copie non signée est, le cas échéant, adressée à la personne de confiance de la personne protégée et aux avocats des parties.".

Art. 183 (ancien art. 103)

L'article 1246 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1246. § 1er. Sans préjudice des dispositions du Code civil imposant ou autorisant la saisine d'office du juge, les demandes fondées sur les articles 145/2, alinéa 3, 187/1, 231, alinéa 3, 328, 331sexies, § 2, 490/2, § 2, 499/7, § 4, 501/1, 905, alinéa 4, et 1397/1, alinéa 2, du Code civil sont introduites par requête.

§ 2. Les articles 1026 à 1034 sont applicables, sous réserve des dispositions qui suivent.

La requête est signée par la partie ou par son avocat.

La personne protégée, l'administrateur et, le cas échéant, la personne de confiance sont convoqués pour être entendus par le juge.

Le juge de paix peut désigner un médecin-expert qui donnera son avis sur l'état de santé de la personne protégée.

Le juge de paix recueille toutes les informations utiles et peut entendre tous ceux qu'il pense pouvoir l'éclairer. Le juge de paix recueille, le cas échéant, tous les renseignements auprès des personnes qui prennent en charge les soins quotidiens de la personne protégée ou qui accompagnent dans ces soins la personne protégée et son entourage.

Les personnes convoquées ou entendues conformément aux dispositions de la présente section deviennent des parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.".

Art. 184 *(nouveau)*

L'article 1247 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1247. Dans les cas où la loi autorise la saisine d'office par le juge de paix, il est établi un procès-verbal.

Een niet ondertekend afschrift wordt, in voorkomend geval, gezonden aan de vertrouwenspersoon van de te beschermen persoon en aan de advocaten van de partijen.".

Art. 183 (vroeger art. 103)

Artikel 1246 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1246. § 1. Onverminderd de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek waarbij het aanhangig maken bij de rechter ambtshalve wordt opgelegd of toegestaan, worden de aanvragen gegrond op de artikelen 145/2, derde lid, 187/1, 231, derde lid, 328, 331sexies, § 2, 490/2, § 2, 499/7, § 4, 501/1, 905, vierde lid, en 1397/1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek bij verzoekschrift ingediend.

§ 2. De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing onder voorbehoud van de volgende bepalingen.

Het verzoekschrift wordt ondertekend door de partij of door de advocaat van de partij.

De beschermde persoon, de bewindvoerder en, in voorkomend geval, de vertrouwenspersoon worden opgeroepen om door de vrederechter te worden gehoord.

De vrederechter kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies moet uitbrengen over de gezondheidstoestand van de beschermde persoon.

De vrederechter wint alle dienstige inlichtingen in en kan eenieder horen die hij geschikt acht om hem in te lichten. De vrederechter wint, in voorkomend geval, inzonderheid alle inlichtingen in bij de personen die instaan voor de dagelijkse zorg van de beschermde persoon of de beschermde persoon en zijn omgeving begeleiden in deze zorg.

De personen die worden opgeroepen of gehoord overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling worden partij in het geding, tenzij verzet hiertegen ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.".

Art. 184 *(nieuw)*

Artikel 1247 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 1247. In de gevallen waarin de wet de vrederechter toestaat om ambtshalve de zaak aanhangig te

Pour le surplus, il est procédé conformément aux dispositions du présent chapitre.”.

Art. 185 (ancien art. 104)

L’article 1248 du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 1248. § 1er. Un dossier administratif visé à la section 3 est constitué au greffe de la justice de paix pour chaque personne protégée.

§ 2. La personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur ainsi que le procureur du Roi ont, pendant la durée de l’administration, le droit de consulter le dossier administratif visé au § 1er au greffe de la justice de paix.

Après le décès de la personne protégée, ce droit revient aux héritiers de cette dernière, au procureur du Roi ainsi qu’au notaire chargé de la liquidation et du partage de la succession de la personne protégée décédée.

§ 3. Tout autre intéressé qui souhaite consulter le dossier visé au § 1er peut introduire une requête motivée à cet effet auprès du juge de paix conformément à la procédure visée à l’article 1250.

Le juge de paix met en balance les droits et les intérêts du requérant lors de l’exercice du droit de consultation et les droits et intérêts de la personne protégée et, en particulier, son droit à la vie privée. Si le juge de paix accède à la demande, il détermine les documents du dossier que le requérant peut consulter.

§ 4. Les personnes visées au § 2 ont également droit à une copie de l’ensemble ou d’une partie du dossier administratif.

Le juge de paix détermine, dans son ordonnance visée au § 3, si l’intéressé a le droit d’obtenir une copie.

Le Roi peut fixer le montant maximum pouvant être demandé par page copiée, ou par autres supports d’information.”.

Art. 186 (ancien art. 105)

L’article 1249 du même Code, remplacé par la loi du 2 juin 2010, est remplacé par ce qui suit:

maken, wordt een proces-verbaal opgesteld. Er wordt voorts gehandeld overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.”.

Art. 185 (vroeger art. 104)

Artikel 1248 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 1248. § 1. Voor iedere beschermde persoon wordt op de griffie van het vredegerecht een administratief dossier zoals bedoeld in afdeling 3 aangelegd.

§ 2. De beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder evenals de procureur des Konings hebben tijdens de duur van het bewind recht op inzage in het dossier bedoeld in de eerste paragraaf op de griffie van de vrederechter.

Na overlijden van de beschermde persoon komt dit recht toe aan de erfgenamen van de beschermde persoon, de procureur des Konings evenals de notaris belast met de vereffening en verdeling van de nalatenschap van de overleden beschermde persoon.

§ 3. Elke andere belanghebbende die inzage wenst in het dossier bedoeld in de eerste paragraaf kan daartoe een gemotiveerd verzoek indienen bij de vrederechter overeenkomstig de in artikel 1250 bedoelde procedure.

De vrederechter weegt de rechten en belangen van de verzoeker bij de uitoefening van het inzagerecht af tegen de rechten en belangen van de beschermde persoon, en in het bijzonder, diens recht op eerbiediging van zijn privéleven. Ingeval de vrederechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij in welke documenten van het dossier verzoeker inzage krijgt.

§ 4. De in § 2 bedoelde personen hebben tevens recht op afschrift van het geheel of een gedeelte van het administratief dossier.

De vrederechter bepaalt in de in § 3 bedoelde beschikking of de belanghebbende het recht heeft om een afschrift te verkrijgen.

De Koning kan het maximumbedrag vaststellen dat gevraagd mag worden per fotokopie of per andere dragers van informatie.”.

Art. 186 (vroeger art. 105)

Artikel 1249 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 2 juni 2010, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1249. Toute décision ordonnant une mesure de protection, y mettant fin ou la modifiant est, à la diligence du greffier, insérée par extrait au *Moniteur belge*.

La publication doit être faite dans les quinze jours du de l'acceptation par l'administrateur; les fonctionnaires auxquels l'omission ou le retard serait imputable sont tenus pour responsables envers les intéressés s'il est prouvé que le retard ou l'omission est la suite d'une collusion.".

Art. 187 *(nouveau)*

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/1 rédigé comme suit:

"Art. 1249/1. Dans le même délai de quinze jours, un extrait de la décision est notifiée par les soins du greffier au bourgmestre du domicile de la personne protégée afin d'être consignée dans le registre de la population. Le bourgmestre délivre un extrait du registre de la population mentionnant le nom, l'adresse et l'état de capacité d'une personne ainsi que l'identité de l'administrateur à la personne même ou à tout tiers justifiant d'un intérêt.".

Art. 188 *(nouveau)*

Dans le même Code, il est inséré un article 1249/2 rédigé comme suit:

"Art. 1249/2. Le Roi peut, dans l'intérêt des tiers, prescrire d'autres mesures de publication.".

Art. 189 (ancien art. 106)

Avant l'article 1250 du même Code, il est inséré une section 2, rédigé comme suit "De l'administration".

Art. 190 (ancien art. 107)

L'article 1250 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1250. Sans préjudice de dispositions contraires, l'article 1246, § 2, s'applique aux demandes fondées sur les articles 490/2, § 1er, alinéa 4, 496/7, alinéa 1er, 497/4,

"Art. 1249. Elke beslissing waarbij een beschermingsmaatregel wordt opgelegd, beëindigd of gewijzigd, wordt, door toedoen van de griffier, bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* opgenomen.

De bekendmaking moet geschieden binnen vijftien dagen na de aanvaarding door de bewindvoerder; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten zouden zijn, zijn aansprakelijk jegens de betrokkenen indien bewezen wordt dat de vertraging of het verzuim het gevolg is van collusie.".

Art. 187 *(nieuw)*

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 1249/1. Binnen dezelfde termijn van vijftien dagen wordt een uittreksel van de beslissing door de griffier betekend aan de burgemeester van de woonplaats van de beschermde persoon ten einde te worden aangetekend in het bevolkingsregister. De burgemeester verstrekt een uittreksel uit het bevolkingsregister met vermelding van de naam, het adres en de staat van bekwaamheid van een persoon, alsook de identiteit van de bewindvoerder, aan de persoon zelf of aan elke derde die een belang aantoont.".

Art. 188 *(nieuw)*

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1249/2 ingevoegd, luidende:

"Art. 1249/2. De Koning kan andere maatregelen van openbaarmaking in het belang van derden voorschrijven.".

Art. 189 (vroeger art. 106)

Vóór artikel 1250 van hetzelfde Wetboek wordt een nieuwe afdeling 2 ingevoegd, luidende "Het bewind".

Art. 190 (vroeger art. 107)

Artikel 1250 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 1250. Onverminderd andersluidende bepalingen is artikel 1246, § 2, van toepassing op aanvragen gegrond op artikel 490/2, § 1, vierde lid, 496/7, eerste lid,

alinéa 2, 499/7, § 1er et 2, 1397/1, alinéa 3, du Code civil. Le cas échéant, l'article 1247 est d'application.

Par dérogation à l'article 1246, § 2, le juge de paix demande l'avis de la personne à protéger, de sa personne de confiance et de son administrateur. Il peut convoquer la personne protégée, sa personne de confiance et son administrateur pour les entendre en chambre du conseil. Avec l'accord de la personne protégée, la personne de confiance peut demander à être entendue individuellement. Il est dressé un procès-verbal de cette audition. Le juge de paix n'est cependant pas tenu de demander l'avis de la personne protégée si celle-ci se trouve dans un état de santé qui figure sur la liste visée à l'article 492/5, alinéa 1er, du Code civil ou s'il estime, en raison d'éléments de fait constatés par procès-verbal motivé, qu'elle n'est pas en état de donner son opinion.

Les personnes dont le juge de paix demande l'avis deviennent, conformément audit article, parties à la cause, sauf si elles s'y opposent à l'audience. Le greffier en avise les parties dans le pli judiciaire.".

Art. 191 *(nouveau)*

L'article 1251 du même Code, remplacé par la loi du 29 avril 2001, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1251. Un dossier administratif, tel que visé à la section 3, est tenu au greffe de la justice de paix pour chaque personne protégée.".

Art. 192 *(nouveau)*

L'article 1252 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1252. § 1er. Toutes les requêtes fondées sur les articles 490/2, § 1er, dernier alinéa , 497/3, § 1er, 499/10, 500/3, § 1er, alinéa 3 et 500/3, § 2, du Code civil sont tranchées par le juge de paix.

§ 2. Les articles 1026 à 1034 sont applicables sous réserve des dispositions suivantes.

La requête est signée par la partie ou son avocat.

Le juge de paix ordonne immédiatement la convocation des parties concernées. La convocation par le greffier est envoyée aux parties dans les cinq jours.

497/4, tweede lid, 499/7, § 1 en 2, 1397/1, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek. In voorkomend geval is artikel 1247 van toepassing.

In afwijking van artikel 1246, § 2, vraagt de vrederechter de mening van de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder. Hij kan de beschermde persoon, diens vertrouwenspersoon en diens bewindvoerder oproepen om hen te horen in raadkamer. De vertrouwenspersoon kan, met de instemming van de beschermde persoon, vragen om afzonderlijk te worden gehoord. Van dit verhoor wordt een proces-verbaal opgemaakt. De vrederechter hoeft evenwel de mening van de beschermde persoon niet te vragen ingeval de beschermde persoon een gezondheidstoestand heeft die voorkomt in de lijst bedoeld in artikel 492/5, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek of indien hij op grond van feitelijke elementen vastgesteld in een met redenen omkleed proces-verbaal van oordeel is dat de beschermde persoon niet in staat is om zijn mening te geven.

De personen wiens mening gevraagd wordt door de vrederechter overeenkomstig dit artikel worden partij in het geding, tenzij verzet hiertegen ter zitting. Van deze bepaling geeft de griffier kennis in de gerechtsbrief.".

Art. 191 *(nieuw)*

Artikel 1251 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 29 april 2001, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1251. Per beschermde persoon wordt op de griffie van het vredegerecht een administratief dossier zoals bedoeld in afdeling 3 gehouden.".

Art. 192 *(nieuw)*

Artikel 1252 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1252. § 1. Alle verzoeken op grond van artikel 490/2, § 1, laatste lid, 497/3, § 1, 499/10, 500/3, § 1, derde lid, en 500/3, § 2, van het Burgerlijk Wetboek worden door de vrederechter beslecht.

§ 2. De artikelen 1026 tot 1034 zijn van toepassing onder voorbehoud van de volgende bepalingen.

Het verzoekschrift wordt ondertekend door de partij of door de advocaat van de partij.

De vrederechter gelast onmiddellijk de oproeping van de betrokken partijen. De oproeping door de griffier wordt binnen vijf dagen aan de partijen gezonden.

La comparution a lieu dans le mois qui suit la convocation. Le juge de paix tente de concilier les points de vue des parties concernées. Le cas échéant, le juge de paix consigne l'accord de conciliation dans un procès-verbal signé notamment par les parties concernées.

L'expédition du procès-verbal est revêtue de la formule exécutoire.

En cas d'échec de la tentative de conciliation, le juge de paix règle le différend par ordonnance motivée dans les huit jours.

§ 3. La personne à protéger peut, jusqu'au jour de l'audience, et accompagnée, si elle le souhaite, de la personne de confiance, demander d'être entendue séparément par le juge de paix avant les autres parties au litige.

Si la personne à protéger est incapable d'exprimer sa volonté et que la personne de confiance demande, au plus tard le jour de l'audience, d'être entendue séparément avant les autres parties au litige, le juge de paix accède à cette requête, à moins qu'il ne fasse connaître son refus par ordonnance motivée.".

De verschijning vindt plaats binnen de maand na de oproeping. De vrederechter poogt de betrokken partijen te verzoenen. De vrederechter stelt, in voorkomend geval, de verzoening vast in een proces-verbaal dat mede ondertekend wordt door de betrokken partijen.

De uitgifte van het proces-verbaal wordt voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging.

Ingeval de poging tot verzoening mislukt, beslecht de vrederechter, binnen acht dagen, het geschil in een met redenen omklede beschikking.

§ 3. De te beschermen persoon kan, tot op de dag van de zitting, en indien hij dat wenst, vergezeld van de vertrouwenspersoon, verzoeken om afzonderlijk door de vrederechter te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen.

Indien de te beschermen persoon wilsonbekwaam is en de vertrouwenspersoon, uiterlijk tot op de dag van de zitting, verzoekt om afzonderlijk te worden gehoord vóór de andere in het geding betrokken partijen, willigt de vrederechter dat verzoek in, tenzij hij bij een met redenen omklede beschikking zijn weigering te kennen geeft.".

Art. 193 *(nouveau)*

Avant l'article 1253 du même Code, il est inséré la section suivante "Dossier administratif".

Art. 193 *(nieuw)*

Voor artikel 1253 van hetzelfde Wetboek wordt de volgende afdeling ingevoegd "Administratief dossier".

Art. 194 *(nouveau)*

L'article 1253 du même Code, modifié par la loi du 5 juillet 1976, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 1253. Pour chaque personne protégée est tenu au greffe de la justice de paix un dossier administratif qui comprend notamment:

1° une copie certifiée conforme de l'ordonnance visant à adjoindre un administrateur à la personne protégée;

2° le rapport décrivant le patrimoine à gérer et les sources de revenus de la personne protégée;

3° les rapports déposés chaque année et dans les trente jours suivant la fin de la mission de l'administrateur;

Art. 194 *(nieuw)*

Artikel 1253 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 5 juli 1976, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 1253. Per beschermde persoon wordt op de griffie van het vredegerecht een administratief dossier gehouden, dat onder meer bevat:

1° een eensluidend verklaard afschrift van de beslissing van toevoeging van een bewindvoerder aan de beschermde persoon;

2° het verslag dat het te beheren vermogen en de inkomstenbronnen van de beschermde persoon opsomt;

3° de verslagen die jaarlijks en binnen dertig dagen na de beëindiging van de opdracht van de bewindvoerder worden neergelegd;

4° une copie de toutes les ordonnances finales prononcées dans le cadre de l'administration, ainsi que les éventuelles décisions d'appel;

5° tous les autres documents, tels que la correspondance et les autres documents parvenant au greffe, à condition qu'ils ne doivent pas être classés dans le dossier correspondant de la procédure, conformément à l'article 721;

6° une copie certifiée conforme du procès-verbal dans lequel l'administrateur exprime sa préférence concernant la désignation d'un administrateur au cas où il ne serait plus en mesure de continuer à exercer lui-même cette fonction;

7° une copie du procès-verbal de conciliation établi en application de l'article 1252, alinéa 4.

Il est joint au dossier administratif un inventaire des pièces, tenu à jour quotidiennement par le greffier et mentionnant la date de dépôt, le numéro d'inscription et la nature de ces pièces.

Le dossier administratif est conservé au greffe pendant un délai de cinq ans après la fin de la gestion; passé ce délai, il sera détruit. Une même réglementation s'applique à l'administrateur, qui peut également détruire des documents non officiels, tels que les factures ou la correspondance, datant de plus de cinq ans.

Si le lieu d'administration est modifié, le greffier transmet le dossier administratif au nouveau juge de paix compétent, conformément à l'article 628, 3°, après l'expiration du délai de recours.

Au besoin, le greffier établit les copies certifiées conformes des pièces dont le dépôt dans des dossiers distincts se justifie.

L'article 1248, §§ 2 et 3, s'applique au droit de consultation et au droit d'obtenir une copie."

Art. 195 (ancien art. 108)

Dans l'article 1255, § 7, du même Code, les mots "de démence ou dans un état grave de déséquilibre mental" sont remplacés par les mots "visé à l'article 488/1, alinéa 1er, du Code civil" et les mots "tuteur, son administrateur provisoire" sont remplacés par le mot "administrateur".

4° een afschrift van alle eindbeschikkingen die in het kader van het bewind werden gewezen, alsook deze van de eventuele beroepsprocedures;

5° alle andere documenten, zoals gevoerde briefwisseling en andere stukken die de griffie bereiken voor zover ze niet dienen gerangschikt te worden in het overeenstemmend dossier van de rechtspleging overeenkomstig artikel 721;

6° een eensluidend verklaard afschrift van het procesverbaal waarin de bewindvoerder zijn voorkeur uitdrukt over de aanwijzing van een bewindvoerder zo hij zelf niet meer in staat zou zijn die functie nog verder uit te oefenen;

7° een afschrift van het proces-verbaal van verzoening opgesteld in toepassing van artikel 1252, vierde lid.

Bij het administratief dossier wordt een inventaris van de stukken gevoegd, die door de griffier dagelijks wordt bijgehouden en waarop de datum van de neerlegging, de volgnummer van inschrijving en de aard van die stukken worden vermeld.

Na de beëindiging van het beheer wordt het administratief dossier gedurende vijf jaar bewaard op de griffie om nadien te worden vernietigd. Eenzelfde regeling geldt voor de bewindvoerder. Hij mag tevens niet officiële documenten, zoals facturen en briefwisseling, ouder dan vijf jaar vernietigen.

Indien het bewindsforum wijzigt, maakt de griffier het administratief dossier over aan de nieuw bevoegde vrederechter overeenkomstig artikel 628, 3°, na het verstrijken van de termijn van beroep.

Indien nodig maakt de griffier de eensluidend verklaarde afschriften van de stukken die in verschillende dossiers moeten worden neergelegd.

Op het recht op inzage en het recht op afschrift is artikel 1248, §§ 2 en 3, van toepassing."

Art. 195 (vroeger art. 108)

In artikel 1255, § 7, van hetzelfde Wetboek worden de woorden "van krankzinnigheid of van diepe geestesgestoordheid" vervangen door de woorden "als bedoeld in artikel 488/1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek" en de woorden "voogd, zijn voorlopige bewindvoerder" door het woord "bewindvoerder".

Art. 196 (ancien art. 109)

Dans l'article 1620 du même Code, les mots "ou de l'interdit et l'administrateur provisoire de la personne colloquée dans un établissement d'aliénés ou séquestrée à domicile, agissant en vertu d'une autorisation spéciale du conseil de famille qui n'est pas soumise à l'homologation" sont abrogés.

CHAPITRE 10 *(NOUVEAU)*

Modification de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques

Art. 197 *(nouveau)*

Dans l'article 3 de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, modifié par les lois des 24 mai 1994, 25 mars 2003, 27 décembre 2006 et 9 mai 2007 est inséré un 9°/1 rédigé comme suit:

"9/1° le nom, prénom, et adresse de l'administrateur de biens ou de la personne dont il est fait mention dans la décision visée à l'article 1249/1 du Code judiciaire;".

CHAPITRE 11 (ANCIEN CHAPITRE 7)

Modification de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes

Art. 198 (ancien art. 112)

Dans l'article 6, § 2, de la loi du 13 juin 1986 sur le prélèvement et la transplantation d'organes, remplacé par la loi du 25 février 2007, les mots "de l'article 14, § 2, alinéas 1er et 2," sont remplacés par les mots "de l'article 14, § 1er, alinéas 2 et 3,".

CHAPITRE 12 (ANCIEN CHAPITRE 9)

Modification de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité

Art. 199 (ancien art. 114)

L'article 2 de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité, modifié par la loi du 29 avril 2001, est remplacé par ce qui suit:

Art. 196 (vroeger art. 109)

In artikel 1620 van hetzelfde Wetboek worden de woorden "of de onbekwaamverklaarde en de voorlopige bewindvoerder over de in een krankzinnigengesticht geplaatste of ten huize afgezonderde persoon, die optreden krachtens een bijzondere machtiging van de familieraad die niet moet worden gehomologeerd" opgeheven.

HOOFDSTUK 10 *(NIEUW)*

Wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Art. 197 *(nieuw)*

In artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, gewijzigd bij de wetten van 24 mei 1994, 25 maart 2003, 27 december 2006 en 9 mei 2007, wordt het 9°/1 ingevoegd, luidende:

"9°/1 de naam, de voornaam en het adres van de bewindvoerder over de goederen of van de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1249/1 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde beslissing;".

HOOFDSTUK 11 (VROEGER HOOFDSTUK 7)

Wijziging in de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen

Art. 198 (vroeger art. 112)

In artikel 6, § 2, van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen, vervangen bij de wet van 25 februari 2007, worden de woorden "artikel 14, § 2, eerste en tweede lid" vervangen door de woorden "artikel 14, § 1, tweede en derde lid".

HOOFDSTUK 12 (VROEGER HOOFDSTUK 9)

Wijziging in de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit

Art. 199 (vroeger art. 114)

Artikel 2 van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit, gewijzigd bij de wet van 29 april 2001 wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2. Les représentants légaux du mineur ou de la personne protégée qui a été expressément déclarés incapables d'aliéner des biens en vertu de l'article 492/1, § 2, alinéa 3, 1°, du Code civil, ne peuvent exercer le droit de reprise qu'avec l'autorisation du juge de paix du for de la tutelle ou de l'administration des biens."

CHAPITRE 13 (ANCIEN CHAPITRE 5)

Modification de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux

Art. 200 (ancien art. 110)

Dans l'article 21 de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, modifié par les lois des 18 juillet 1991, 2 février 1994 et 13 juin 2006, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

"Dès la fin de la mesure de maintien, le mineur est à nouveau confié à la personne sous l'autorité de laquelle il était placé.".

CHAPITRE 14 (ANCIEN CHAPITRE 6)

Modifications de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

Art. 201 *(nouveau)*

L'article 13 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient est abrogé.

Art. 202 (ancien art. 111)

L'article 14 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

"Art. 14. § 1er. Les droits d'une personne majeure protégée sur la base de l'article 492/1 du Code civil inscrits dans la présente loi sont exercés par la personne même pour autant qu'elle soit capable de manifester sa volonté pour ce faire.

Ces droits sont cependant exercés par une personne que le patient aura préalablement désignée pour se substituer à lui, pour autant et aussi longtemps qu'il n'est pas en mesure d'exercer ses droits lui-même.

"Art. 2. De wettelijke vertegenwoordigers van de minderjarige of van de beschermde persoon die op grond van artikel 492/1, § 2, derde lid, 1°, van het Burgerlijk Wetboek, uitdrukkelijk onbekwaam zijn verklaard om goederen te vervreemden, mogen het recht van overname alleen uitoefenen met machtiging van de vrederechter van het voogdij- of bewindsforum."

HOOFDSTUK 13 (VROEGER HOOFDSTUK 5)

Wijziging in de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke

Art. 200 (vroeger art. 110)

In artikel 21 van de wet van 26 juni 1990, betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991, 2 februari 1994 en 13 juni 2006, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Zodra het verder verblijf beëindigd is, wordt de minderjarige opnieuw toevertrouwd aan de persoon onder wiens gezag hij was geplaatst.".

HOOFDSTUK 14 (VROEGER HOOFDSTUK 6)

Wijzigingen in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

Art. 201 *(nieuw)*

Artikel 10 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt wordt opgeheven.

Art. 202 (vroeger art. 111)

Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 14. § 1. De rechten van een meerderjarige persoon vervat in deze wet die beschermd is op grond van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek worden uitgeoefend door de persoon zelf voor zover hij daar wilsbekwaam toe is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door een persoon die door de patiënt voorafgaandelijk is aangewezen om in zijn plaats op te treden, voor zover en zolang hij niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

La désignation de la personne visée à l'alinéa 2, dénommée ci-après "mandataire désigné par le patient" s'effectue par un mandat écrit spécifique, daté et signé par cette personne ainsi que par le patient, mandat par lequel cette personne marque son consentement. Ce mandat peut être révoqué par le patient ou par le mandataire désigné par lui par le biais d'un écrit daté et signé.

§ 2. Si le patient n'a pas désigné de mandataire ou si le mandataire désigné par le patient n'intervient pas, les droits fixés par la présente loi sont exercés par l'administrateur de la personne, après autorisation du juge de paix, conformément à l'article 499/7, § 1er, du Code civil, pour autant et aussi longtemps que la personne protégée n'est pas en mesure d'exercer ses droits elle-même.

§ 3. Si aucun administrateur n'est habilité à représenter le patient sur cette base, les droits, tels que fixés par la présente loi, sont exercés par l'époux cohabitant, le partenaire cohabitant légal ou le partenaire cohabitant de fait.

Si cette personne ne souhaite pas intervenir ou si elle fait défaut, les droits sont exercés, en ordre subséquent, par un enfant majeur, un parent, un frère ou une sœur majeurs du patient.

Si une telle personne ne souhaite pas intervenir ou si elle fait défaut, c'est le praticien professionnel concerné, le cas échéant dans le cadre d'une concertation pluridisciplinaire, qui veille aux intérêts du patient.

Cela vaut également en cas de conflit entre deux ou plusieurs des personnes mentionnées dans le présent paragraphe.

§ 4. Le patient est associé à l'exercice de ses droits autant qu'il est possible et compte tenu de sa capacité de compréhension.

§ 5. Le droit d'introduire une plainte visé à l'article 11, peut, par dérogation aux §§ 1er et 2, être exercé par les personnes visées à ces paragraphes, telles que désignées par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sans devoir respecter l'ordre prévu.".

De aanwijzing van de in het tweede lid bedoelde persoon, verder "de door de patiënt benoemde vertegenwoordiger" genoemd, geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem benoemde vertegenwoordiger via een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

§ 2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger benoemd of treedt de door de patiënt benoemde vertegenwoordiger niet op dan worden de rechten zoals vastgesteld in deze wet uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, na machtiging door de vrederechter overeenkomstig artikel 499/7, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§ 3. Is er op die grond geen bewindvoerder bevoegd tot vertegenwoordiging, dan worden de rechten zoals vastgesteld in deze wet, uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of feitelijk samenwonende partner.

Indien deze persoon dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in dalende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt.

Indien ook een dergelijke persoon dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt.

Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer van de in deze paragraaf genoemde personen.

§ 4. De patiënt wordt zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

§ 5. Het in artikel 11 bedoelde recht om klacht neer te leggen, kan in afwijking van §§ 1 en 2, worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn aangewezen, zonder dat de daarin opgenomen volgorde moet worden gerespecteerd.".

CHAPITRE 15 (ANCIEN CHAPITRE 8)

Modification de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois

Art. 203 (ancien art. 113)

Dans l'article 5 de la loi du 26 mars 2003 réglementant la pratique de l'autopsie après le décès inopiné et médicalement inexpliqué d'un enfant de moins de dix-huit mois, les mots "relèvent du statut de la minorité prolongée ou sont déclarés incapables" sont remplacés par les mots "conformément à l'article 492/1 du Code civil, ceux-ci ont explicitement été déclarés incapables d'exercer leur droit de refuser ou d'accepter l'autopsie", et les mots "personnes déclarées en état de minorité prolongée ou incapables" sont remplacés par les mots "personnes protégées".

CHAPITRE 16 *(NOUVEAU)*

Dispositions diverses

Art. 204 *(nouveau)*

Le Roi peut prévoir, après consultation des associations actives dans le domaine du bien-être des personnes protégées, la rédaction et la mise à disposition du public d'une brochure d'information sur l'utilité et le fonctionnement des mesures de protection extrajudiciaires et judiciaires visées par la présente loi. Le Roi peut notamment prévoir que cette brochure contiendra des modèles de rapports et des exemples de bonnes pratiques en matière d'administration des biens et de la personne des incapables majeurs.

Art. 205 *(nouveau)*

L'application de la présente loi sera évaluée par le ministre de la Justice et le ministre ayant les Familles dans ses attributions au cours de la neuvième année suivant la date de son entrée en vigueur. À cet égard seront examinés, en particulier, le fonctionnement de la protection extrajudiciaire, l'administration et la charge de travail des justices de paix.

Le rapport de cette évaluation sera transmis aux Chambres législatives fédérales par le ministre ayant

HOOFDSTUK 15 (VROEGER HOOFDSTUK 8)

Wijziging in de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden

Art. 203 (vroeger art. 113)

In artikel 5 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden worden de woorden "vallen onder het statuut van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard zijn" vervangen door de woorden "overeenkomstig artikel 492/1, van het Burgerlijk Wetboek, uitdrukkelijk onbekwaam werden verklaard om hun recht op weigering of aanvaarding van de autopsie uit te oefenen" en de woorden "personen die in staat van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard zijn" vervangen door de woorden "beschermde personen".

HOOFDSTUK 16 *(NIEUW)*

Diverse bepalingen

Art. 204 *(nieuw)*

De Koning kan, nadat hij de verenigingen die zich bezighouden met het welzijn van de beschermde personen heeft geraadpleegd, over het nut en de werking van de in deze wet bedoelde buitengerechtelijke en de rechterlijke beschermingsmaatregelen een informatiebrochure opstellen en ter beschikking stellen van het publiek. De Koning mag onder meer bepalen dat die brochure modellen van verslagen en voorbeelden van goede praktijken inzake bewindvoering over de persoon en de goederen van de rechtsonbekwame meerderjarigen omvat.

Art. 205 *(nieuw)*

De toepassing van deze wet wordt geëvalueerd door de minister van Justitie en de minister bevoegd voor de Gezinnen in het negende jaar na dat van de inwerkingtreding ervan. In het bijzonder wordt daarbij de werking van de buitengerechtelijke bescherming, het bewind en de werklast van de vredegerechten onderzocht.

Het verslag van deze evaluatie wordt door de minister bevoegd voor de Gezinnen overgezonden aan de

les Familles dans ses attributions, au plus tard le 30 juin de la dixième année suivant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 206 *(nouveau)*

Le Roi est habilité à adapter la terminologie et les renvois dans les dispositions législatives et réglementaires en vigueur en fonction des dispositions introduites par la présente loi.

CHAPITRE 17 (ANCIEN CHAPITRE 13)

Dispositions transitoires

Art. 207 (ancien art. 118)

Sans préjudice de l'article 209, alinéa 1er, la présente loi ne modifie pas l'incapacité de la personne qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, est une personne protégée au sens des articles 488*bis*, A) à 488*bis*, K) du Code civil, est un mineur prolongé, est interdite ou a besoin de l'assistance d'un conseil judiciaire.

La mesure de protection que constituent l'administration provisoire visée par les articles 488*bis*, A) à 488*bis*, K) du Code civil, la minorité prolongée, l'interdiction et le conseil judiciaire, prend fin de plein droit lorsqu'une mesure de protection judiciaire est ordonnée en application de l'article 492/1 du Code civil.

Art. 208 (ancien art. 119)

Sans préjudice de l'article 207, alinéa 2, à l'expiration d'un délai de deux ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi, les administrations provisoires réglées avant l'entrée en vigueur de la présente loi en exécution de l'article 488*bis*, A), du Code civil, sont soumises de plein droit aux dispositions relatives à l'administration des biens visées au livre Ier, titre XI, chapitre III, du Code civil. Le juge de paix compétent pour l'organisation et la surveillance de l'administration provisoire reste compétent, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

Dans les deux années qui suivent le délai visé à l'alinéa 1er, le juge de paix applique, le cas échéant d'office, l'article 492/4 du Code civil.

federale wetgevende Kamers uiterlijk op 30 juni van het tiende jaar na dat van de inwerkingtreding ervan.

Art.206 *(nieuw)*

De Koning wordt gemachtigd om de terminologie en de verwijzingen in de van kracht zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen ingevoerd door deze wet.

HOOFDSTUK 17 (VROEGER HOOFDSTUK 13)

Overgangsbepalingen

Art. 207 (vroeger art. 118)

Onverminderd artikel 209, eerste lid, brengt deze wet geen wijzigingen aan in de onbekwaamheid van de persoon die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een beschermde persoon is in de zin van de artikelen 488*bis*, A), tot 488*bis*, K), van het Burgerlijk Wetboek, verlengd minderjarig is, onbekwaam is verklaard of bijstand behoeft van een gerechtelijk raadsman.

De beschermingsmaatregel van voorlopig bewind als bedoeld in de artikelen 488*bis*, A), tot 488*bis*, K), van het Burgerlijk Wetboek, van verlengde minderjarigheid, onbekwaamverklaring en bijstand door een gerechtelijk raadsman neemt van rechtswege een einde ingeval een rechterlijke beschermingsmaatregel wordt bevolen bij toepassing van artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 208 (vroeger art. 119)

Onverminderd artikel 207, tweede lid, worden na verloop van twee jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze wet, de voorlopige bewindvoeringen, die vóór de inwerkingtreding van deze wet ware krachtens artikel 488*bis*, A), van het Burgerlijk Wetboek, van rechtswege onderworpen aan de bepalingen van het bewind van de goederen bedoeld in hoofdstuk III, titel XI van boek I, van het Burgerlijk Wetboek. Het vredegerecht bevoegd voor de organisatie en het toezicht op het voorlopig bewind blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De vrederechter past binnen de twee jaar die volgen op de termijn als bedoeld in het eerste lid, artikel 492/4 van het Burgerlijk Wetboek toe, desnoods ambtshalve.

Les articles 493 à 493/3 du Code civil sont applicables aux régimes de protection en cours dès l'entrée en vigueur de la présente loi."

Art. 209 (ancien art. 120)

Si, cinq ans au plus tard après l'entrée en vigueur de la présente loi, aucune mesure de protection judiciaire n'a été ordonnée conformément à l'article 492/1 du Code civil, le conseil judiciaire s'éteint de plein droit et toutes les formes de tutelle des mineurs prolongés ou des personnes interdites, ou d'autorité parentale sur les mineurs prolongés sont soumises de plein droit aux dispositions visées au livre Ier, titre XI, chapitre III, du Code civil. Le tuteur ou les parents deviennent dans ce cas d'office administrateur. Pour l'application de la présente disposition, la personne protégée est réputée avoir été déclarée incapable d'accomplir tous les actes visés à l'article 492/1, § 1er, du Code civil, et tous les actes relatifs aux biens. Elle est également réputée devoir être représentée pour l'accomplissement de ces actes.

Le juge de paix compétent pour l'organisation et la surveillance de la tutelle reste compétent, sans préjudice de l'application de l'article 628, 3°, du Code judiciaire.

Dans les deux ans qui suivent le délai visé à l'alinéa 1er, le juge de paix applique, sauf aux personnes qui ont eu besoin de l'assistance d'un conseil judiciaire le cas échéant d'office, l'article 492/4 du Code civil.

Les articles 493 à 493/3 du Code civil sont applicables aux régimes de protection en cours dès l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 210 *(nouveau)*

Les dispositions modifiées par les articles 2 à 18, 55 à 92 et 108 à 116 continuent à s'appliquer aux mesures de protection d'administration provisoire visée à l'article 488*bis* du Code civil, de tutelle des mineurs prolongés ou des personnes déclarées incapables, d'autorité parentale sur les mineurs prolongés et d'assistance par un conseil judiciaire, qui ont été instaurées au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, dans leur ancienne version, jusqu'au moment où ces mesures seront soumises, en application des articles 207 à 209, aux dispositions insérées par la présente loi,

De artikelen 493 tot 493/3 van het Burgerlijk Wetboek zijn van toepassing op de bestaande beschermingsregelingen zodra deze wet in werking treedt.

Art. 209 (vroeger art. 120)

Ingeval uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet geen rechterlijke beschermingsmaatregel overeenkomstig artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek werd bevolen, eindigt van rechtswege de bijstand door een gerechtelijk raadsman en zijn alle vormen van voogdij over personen in staat van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard dan wel van ouderlijk gezag over personen in staat van verlengde minderjarigheid, van rechtswege onderworpen aan de bepalingen als bedoeld in hoofdstuk III, titel XI, van boek I, van het Burgerlijk Wetboek. De voogd of de ouders worden in dat geval van rechtswege bewindvoerder. De beschermde persoon wordt voor de toepassing van deze bepaling geacht onbekwaam te zijn verklaard voor het stellen van alle handelingen als bedoeld in artikel 492/1, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en voor alle handelingen met betrekking tot de goederen. Hij wordt tevens geacht vertegenwoordigd te moeten worden bij het stellen van deze handelingen.

De voor de organisatie en het toezicht op de voogdij bevoegde vrederechter blijft bevoegd, onverminderd de toepassing van artikel 628, 3° van het Gerechtelijk Wetboek.

De vrederechter past binnen de twee jaar die volgen op de termijn bedoeld in het eerste lid, artikel 492/4, van het Burgerlijk Wetboek toe, desnoods ambtshalve, behalve voor de personen die de bijstand van een gerechtelijk raadsman nodig hebben gehad.

De artikelen 493 tot 493/3 van het Burgerlijk Wetboek zijn van toepassing op de bestaande beschermingsregelingen zodra deze wet in werking treedt.

Art. 210 *(nieuw)*

De bepalingen die worden gewijzigd door de artikelen 2 tot 18, 55 tot 92 en 108 tot 116 blijven van toepassing op de op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet ingerichte beschermingsmaatregelen van voorlopig bewind bedoeld in artikel 488*bis* van het Burgerlijk Wetboek, van voogdij over personen in staat van verlengde minderjarigheid of onbekwaam verklaard, van ouderlijk gezag over personen in staat van verlengde minderjarigheid en van bijstand door een gerechtelijk raadsman in hun oude versie tot op het ogenblik waarop deze bij toepassing van de artikelen 207 tot 209 worden

visées au chapitre III, titre XI, du livre I du Code civil ou s'éteindront.

CHAPITRE 18 (ANCIEN CHAPITRE 14)

Entrée en vigueur

Art. 211 (ancien art. 121)

La présente loi entre en vigueur le premier jour du douzième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

onderworpen aan de door deze wet ingevoegde bepalingen bedoeld in hoofdstuk III, titel XI, van boek I, van het Burgerlijk Wetboek of uitdoven.

HOOFDSTUK 18 (VROEGER HOOFDSTUK 14)

Inwerkingtreding

Art. 211 (vroeger art. 121)

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de twaalfde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Imprimerie centrale – Cette publication est imprimée exclusivement sur du papier certifié FSC
Centrale drukkerij – Deze publicatie wordt uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier